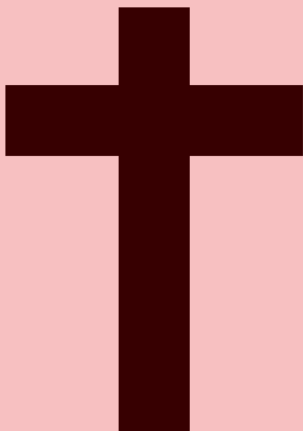

Manji Yiljep

Mupun New Testament

Manji Yiljep

Mupun New Testament

copyright © 2024 Initiative for the Translation and Development of African Languages and The Seed Company

Language: Mupun (Mwaghavul)

Contributor: Initiative for the Translation and Development of African Languages

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2025 from source files dated 3 Jul 2025
77a1013c-7c23-599f-9af1-1adbfc09489

Contents

Maak	1
Dak Jeplep	39
1 Koronti	97
2 Koronti	123
Nen Galati Mo	139
Afesus	148
Nen Filipi Mo	156
Kolosi	163
1 Tasoloni	170
2 Tasoloni	176
Titus	179
Jemis	182
1 Pita	189
2 Pita	197
2 Joon	202
3 Joon	203
Juud	204
Suun	206

Pwoo deret nKaa Jesu Kristi De Maak

Joon nGucin Baptisma Dak Ar

¹ Desə a shee pwoo deret nkaa Jesu Kristi Ngubam, Lāa Naan.

² Kaade gyet mo kə ten ran ndəən bəət haal mə Aizaya ngusatpwoo Naan sə nānee,

<<Naan wur sat nə, an nlep ngulep fen
shindəm a kyeen fwaa, <<mbəkə wur ɗak ar
fwaa ɗi.

³ Mee gwar kə pəreppē shi ɗoo
ɗedes a naaryil,

<Wur ɗak ar
nDaa

Wur aar ar
nwur ndir-ndir!> >>

⁴ Joon ngucin baptisma, a wur jì put a naaryil. Wur satpwoo Naan ngurum mo, mbəkə mmo tuwap ɗi, kə nwur cìn baptisma ɗi mmo, mbe fwo kə shikbish mo-mo.

⁵ Nenyil nJudiya mo, kə nenyil nJerusalem mo ɗes, mo pwat ɗəm pee Joon ɗi, ɗe mo woo shikbish fur mo, be wur cìn baptisma mmo ndəən gyeen nJodan.

⁶ Joon lep a nlər ɗe mo ɗak shi shweep raakumi, wur kə ɗyiin zaal ɗe mo ɗak shi shim shin ciir mbwoon fin. Wur kə se a cibēl, kə nloor nshù ɗe mo a yil.

⁷ Wur sat ngurum mo nānee, <<Mee gwar pə jì mbwoon fen, ɗe, wur ɗes met nghan, kə baa ɗeret fen nə mak, kə nghan doom mbəkə nghan fwen teng kwoopshi wur ɗi kas.

⁸ Wen kən cìn baptisma nwun a shi am, ɗangbə gwar nə wur nji be wur ncìn baptisma nwun a shi Riin Ɗebang.>>

Joon Cìn Baptisma nJesu

⁹ nDəən teer mənə mo, bə Jesu yool nyil nNazaret mə Galili, kə wur ɗəm pə Joon ɗi gyeen nJodan, be Joon cìn baptisma nwur ndəən gyeen nJodan nə.

¹⁰ Kaade Jesu nkaa put ndəən am nə, be abet, wur naa ɗengnaan a wuwang. Be Riin sham kaa mbul sə, nə sham lang nkaa wur.

¹¹ Kəzak, mee ɗoo put ndəən ɗengnaan ɗe nə sat nānee, <<Gha a Lāa fen ɗe nwal gha, kə kat retniyit kə gha hakyeng.>>

ngujwaan Kam Jesu

¹² Abet-abet, bə Riin Naan ɗəm kə Jesu a naaryil.

¹³ Jesu cìn teer laarfeer a yil nə, a peedi ngujwaan kam wur ɗi. Wur yem ashak kə luwaa yil mo. Nenlep Naan mo jì bam wur

Jesu Shee Yaa Dak nYil nGalili

¹⁴ Abwoon ɗe mo kə yaa Joon le ndəən lushoot, bə Jesu ɗəm wul nGalili, wur nkaa satpwoo ɗeret mə Naan.

¹⁵ Wur sat ngurum mo nānee, <<Pee nə kə wul, kə mulki kə Naan nə kus zak. Wu tuwap, wu shinzeen mpwoo ɗeret nə.>>

Jesu Pet Nen Yak Pupwap Mo Feer

¹⁶ Kaade Jesu a ar del mpwoo am kuur mə Galili, bə wur naa Simon Pita kə dyemñən fin Andru, mon nkaa bwet shang mbut am, mbe yak pupwap mo.

¹⁷ Be Jesu wur sat mmo nānee, <<Wu jì ndang nghan, be nghan nle kə wu dee a nensatpwo kə Naan, mbəkə wu dul gurum mo shin jì pee nghan dī kaadi wuu yak pupwap sə.>>

¹⁸ Abet, be mo yool yit shang fur mo, be mo dām ndang wur.

¹⁹ Kaade wur gyes dām de a kyeen lee, be wur naa Jemis làa Zebedi, kə dyemñən fin Joon, mo ndān tii zak. Mon nkaa dak shang fur mo.

²⁰ Abet, be wur pet mo. Be mo yool yit puun fur Zebedi ndān tii nə, ashak kə nen de moo cīn dak mmo. Be mo dām ndang Jesu.

Mee Gwar Dewur Kə Riin Debish

²¹ Mo dām ndān Kaparnahum, be Jesu del ndān mee lu Naan parpuus Nookdi. Be wur yaa kámpwoo Naan ngurum mo.

²² Kám wur nə aapwoo mmo zam, mbəde wu kám a kaa gwar de wu kə iiko sə, baa a kaa nenkám Wàar Mosis mo sə kas.

²³ Mee gwar wu kə riin debish, ndān lu Naan nə, be gwar nə bwet or.

²⁴ Wur sat nee, <<Jesu ngwe Nazaret, a me kaat mun kə gha ye? A jì mpesi a mbe twe mun aa? Wen man nə, gha a gwar debang mə Naan.>>

²⁵ Jesu gwak riin debish nānee, <<A dok tətək! A put aku ndān gwar nə!>>

²⁶ Kaade riin debish nə yoon gwar nə bal-bal, be nə le or shibal, be nə put ndān gwar nə.

²⁷ Ne aapwoo gurum nə mo jir, har mo doom tal pushak nə, <<A me ndesə ye? A mee kám depoo ndesi! Wu satpwoo shi iiko, be har riin debish mo cīn mbii de wu sat.>>

²⁸ Abet be pwoo nkaa Jesu nə put dām ndān yil de mo neer Galili ciirkaat jir.

Jesu Bar Nəankaam mPita

²⁹ Kaade mo pwat ndān lu Naan nə, be mo dām ntul Simon Pita kə Andru, ashak kə Jemis kə Joon.

³⁰ Be mo kat nəankaam Pita waa saam kə cilem. Abet be mo sat nJesu.

³¹ Be wur jì yaa sar waa, wu dýeep waa tong a təng, be cilem nə kyes nwar, be war cīn dak mbiise mmo.

Jesu Bar Gurum Mo Des nKansəən

³² Nkansəən, kaadi puus nə doom taa nlu, be gurum mo jì kə nen ciinkoom mo des, de mo kə riin debish mo pee Jesu dī.

³³ Nen yilkaam nə mo jir, mo jì kuur mpolu nə.

³⁴ Jesu bar nenciinkoom mo des, kə shwal mo shini-shini, wu pwat kə riin debish mo des zak. Baa wu yit kə riin debish nə mo leshap de kas, mbəde mo kə man wur.

Jesu Satpwoo Naan nGalili

³⁵ Daar nə, be Jesu yool put mpar-mpar, be wur dām a peedi baa mee gurum dī kas, mbe wur dangnaan (leshap kə Naan).

³⁶ Pita kə nen de mo ashak kə wur, mo pwat dām mbe yap wur.

³⁷ Kaade mo kat wur, be mo sat nwur nānee, <<Gurum mo jir mo nkaa yap gha.>>

³⁸ Jesu sat mmo nānee, <<Wu yit kə mu dām njep yil de mo akyeen sə, mbəkə nghan dām nsatpwo Naan di nyil mənə mo zak. Mbəde wen ji a mbe satpwoo Naan nə.>>

³⁹ Mbəmənə, be wu dām ndāen yil nGalili jir, wu satpwoo Naan ngurum mo ndāen lu Naan mo, kə wur pwat kə riin debish mo zak.

Jesu Bar nGuloom

⁴⁰ Mee nguloom ji kurum nfurum ntoom Jesu, be wu dang pə Jesu nānee, <<Katdang a rəbet, be gha mak bar nghan kə wen dee di a debang.>>

⁴¹ Jesu naajeel gwar nə, be wu zan sar fin, wu tung gwar nə, dang wur sat ngwar nə nānee, <<wen nlap ii, aa bar.

⁴² Abet, be loom nə kyes, be gwar nə zum.

⁴³ Jesu satpwoo ngwar nə shibal. Be wur bwet gwar nə abet-abet.

⁴⁴ Be wur sat ngwar nānee, <<A tap, taji a sat mee mbii mmee gurum kas. Dangbe a dām a kam sak fwaa mpris, mbəkə wur naa gha di, kə a shin zum di zak, kaadi gyet Mosis sat nə, nen de mo ke ten zum, be mo shin mbiizuum, mbəkə gurum mo man nnə moo ke dee a debəbar.>>

⁴⁵ Dangbe gwar nə wur put, be wur yaa satpwoo nə gurum mo des, be pwoo nə kaatpee jir, har nə le kə baa Jesu mak baa del ndāen yil nə agaak kas. Dangbe wur tong a peedi baa mee gurum mo de kas. Jir kəsə, be gurum mo pwat shipee-shipee, mo dām pee wur di.

2

Jesu Bar Mee Gwar

De Foshik Wur Fii

¹ mBwoon jep teer mo be Jesu wur del ndāen Kaparnahum, be gurum mo kəlong nə, wur waaji ntul.

² Gurum mo des mo gam lu nə, har mpolu, de baa mee pee denshii di kas. Jesu nkaa satpwoo Naan mmo.

³ Be mee des mo feer, mo ji kə mee gwar de foshik wur fii, pee Jesu di.

⁴ Mbə duu gurum nə mo, be baa mo mak dām kə gwar nə kus pee Jesu de kas. Dangbə mo kaa tap wang deng lu nə nciit kə pee di Jesu wur ndāen nə. Kaade mo wang deng lu nə, be mo lep gwar nə sham nkaa mbiisaam, de gwar nii saam nkaa nə.

⁵ Kaade Jesu naa shinzeen mo nə, be wu sat ngwe foshik de fii nə nānee, <<Laa fen, mo kə fwo shikbish fwaa mo ngha.>>

⁶ Dangbe pak nenkām Wār Mosis mo, de moo tong de, mo nkaa pan ndāen pətuup fur mo nānee,

⁷ <<A me le dang gwar desə wur sat pwoo mənə ye? Wur leshin kaa Naan sə! Baa mee gurum mak fwo shikbish kas, see Naan bəshin bejee dak.>>

⁸ Abet, be Jesu man mbii de moo pan nə ndāen pətuup fur mo, be wur sat mmo nānee, <<A mi le dang wuu pan mbii desə mo ndāen pətuup fuu mo ye?

⁹ A dedang fiyeel met ye? De wen nsat nguciinkoom nānee, <mo kə fwo shikbish fwaa mo ngha,> aa koo de wen nsat nwur nānee, <A yool a mang mbiisaam fwaa a mwaan> yi?

¹⁰ Dangbə mbəkə wu man de nə, Làa Gurum, wur kə iiko nkaa yil nə, mbe fwo shikbish mo. Be Jesu sat ngwar de foshik wur fii nə, nānee,

¹¹ <<Wen sat gha, a yool, a mang mbiisaam fwaa a dām ntul>>

¹² Abet, be gwar nə wur yool, wur mang mbiisaam fin, be wur put dəm ntul a yit mo jir. Be nə aapwoo mo jir, be mo kwoop Naan, mo sat nə, <<Baa muu cam naa mee mbii aapwoo kaa desə sə kas.>>

Jesu Pet Livai

¹³ Jesu put dəm mpwoo am kuur zak, be gurum mo des, mo ji kuur pee wur de. Be wu yaa kámpwoo Naan mmo.

¹⁴ Be kaadi wur a ar del dəm, be wur naa Livai lāa Alfiyas, wur tong a peelap shoal wap. Jesu sat nwur nənee, <<A ji ndang an.>> Be Livai wur yool taa ndang Jesu.

¹⁵ Kaade Jesu dəm tong a peese mbiise nlu Livai, be nenlapwap mo des, kə nenshikbish mo, nen de baa moo kyeer Wāar Mosis kas, kə pak gurum mo des, mo ji tong ashak kə Jesu kə jeplep wur mo, a peese mbiise nə.

¹⁶ Be nenkám Wāar nMosis mo, de mo a nen Farisi mo, mo naa Jesu wur nkaa sese ashak kə nenshikbish mo, kə nenlapwap mo. Be mo sat jeplep mo nənee, <<A me le dang Jesu wur sese ashak kə nenlapwap mo, kə nenshikbish mo yi?>>

¹⁷ Kaade Jesu kələng pwoo mənə, be wur lap mmo nənee, <<Baa nen de mon nkoom, mon nyap nguyen kas, amma a nen de mo a gok. Baa wen ji a mbe pet nen de ndere mo kas, amma wen ji a mbe pet nenshikbish mo.>>

Tal nKaa Wet Kə Neen

¹⁸ Nenlep nJoon mo, kə nen Farisi mo, mon nkaa wet kə neen. Pak gurum mo ji pee Jesu di, mo tal pə wur nənee, <<A me le dangbe nenlep nJoon mo, kə mə nen Farisi mo, moo wet kə neen, dangbə baa jeplep fwaa, moo wet kə neen kas yi?>>

¹⁹ Jesu lap mmo nənee, <<Wu yee nə, nən mmak cin kə məzep de mo a pee serəbet mə dyik, mon ntong kə neen, be mish kə matpoo nə wur de ashak kə mo me? Katdang mish matpoo nə wur kudi ashak kə mo, be baa mon mmak wet kə neen kas.

²⁰ Dangbə puus nə mon nji, de mon mmang mish nə nkaa mo. Dangbe, mon ntong kə neen ndəən teer mənə mo.

²¹ Baa mee gurum mak luwas nlər desəər shi fuwaat depoo kas, katdang wu cin kəsə, be fuwaat depoo, de wu luwas nlər desəər nə dishik, nə nkur, be nə nwaā tee nlər desəər nə, be tee mənən ndes met ndinshee.

²² Kəzak, baa mee gurum mak doo am anab depoo ndəən tuulshim desəər mo kas. Katdang wur cin kəsə, be am anab depoo nə n mpyan tuulshim desəər nə mo, kə am anab nə mbeer, kə tuulshim nə mon ntee zak. Amma moo doo am anab depoo a ndəən tuulshim depoo mo.>>

Nen Jesu Mo Cəlang

Dəben Parpuus Nookdi

²³ Mee parpuus Nookdi, be Jesu yaa ar del mbut mmaar dəben. Kaade mo a ar del nə, be nendəm ndang Jesu mo doom cəlang pak dəben nə.

²⁴ Nen Farisi mo sat nJesu nənee, <<A naa jeplep fwaa mo nkaa cin mbii de baa nə ret kə mo cin mənə parpuus Nookdi kas.>>

²⁵ Jesu lap mmo nənee, <<Ashee, baa wuu cam tang mbii de mo ran ndəən bəət haal Naan nkaa mbii de gyet Devit, kə nenyil de mo ashak kə wur mo cin, kaadi gyet neenlāa wur kə nenyil de mo ashak kə wur kas se?

²⁶ Gyet wur del ndəən Lu Naan dəədes, be wur mang gəl aas de mo kə ten shin nə nNaan, wur se, kə wur shin pak nenyil de mo ashak kə wur. Gəl aas de baa a mee gurum buu mak se nə kas, see a pris mo dək. Gyet wur del Lu Naan dəədes nə a mbīt de Abiyata wur a pris dəədes met jir.>>

²⁷ Jesu sat mmo nā, <<Mo le parpuus Nookdi nā a mbe gurum, baa mo le a gurum mbe parpuus Nookdi nā kas.

²⁸ Desə nā kām nā, Lāa Gurum, wur a Daa mā puus Nookdi nā zak.>>

3

Jesu Bar Gwar De Sar nWur Fii.

¹ Jesu waa baa dēl ndəən mee lu Naan. Be mee gwar dī nlu nā, dē sar wur fii.

² Pak gurum mo leyit fur mo nkaa Jesu, mbəkə mo naa dē. Kyet wur mbar gwar nā mpuus Nookdi wa? Mbəkə mo kat mbii cīn mwaanaa dī.

³ Jesu sat gwar dē sar wur nā fii nānee, <<A yool a jī a dār sə agaak.>>

⁴ Be wur tal pə mo nānee, <<Kyet Wāar Mosis nā sat nā, mu cīn a mbii dēret mpuus Nookdi, aa koo mu cīn a mbii dēbish ye? Mu bām seen gurum aa, koo mu tutu seen nā ye?>> Amma mo dōk tətək.

⁵ Jesu naa mo shi tuup, mbədə nā shwal nwur mbut mbe bālkāa kə mo nā, bə wur sat ngwar nānee, <<A zan sar fwaa.>> Be gwar nā zan sar nā, bə sar wur nā zuum.

⁶ Nen Farisi mo pwat, bə abet, mo dām bōwōlpwoō ashak kə nen nHerot mo, mbəkə mo yap ar dē mon ntu Jesu dē.

Gurum Mo Des Mo Dām nDang Jesu mPwoo Am Kuur

⁷ Jesu yool dām mpwoo am kuur, ashak kə nendām ndang wur mo, bə nen Galili mo, kə nen Judiya mo des, mo dām ndang wur,

⁸ kə nen dē mo nkwang nJerusalem, kə nkwang Idumiya, kə candēl nkwang Jodan, kə nkwang yil nTaya kə Sidon zak. Gurum mo des mo jī pee Jesu dī. Mbēdi mo kəlōng mbii dēwur cīn mo jir.

⁹ Jesu sat njeplep fir mo, kə mo tang mee tii le nwur kus, mbəkə taji dūu gurum nā mo jyar jī dwat wur dē kas.

¹⁰ Mbēdi wur kə bar gurum mo des, bə nenciinkoom mo dē nkaa jī, mbəkə mo tung wur dē.

¹¹ Kə nen dē mo kə riin dēbish mo, katdang mo naa wur, bə mmo taa ntōom nwur, bə mo bwet or nānee, <<Gha a Lāa Naan.>>

¹² Dangbe Jesu sat nriin dēbish nā mo shībal hakyeng, nā, Taji mo woo wudi kas.

Jesu Bəlip Jēplep Mo Kaapaat Baavəl

¹³ Jesu kaa adeng jwak, bə wur pərep nen dēwur rəbet mo, bə mo jī pee wur dī.

¹⁴ Wur bəlēp gurum mo kaapaat baavəl, mbəkə mo dēe dē a jēplep nwur mo, kə mo tong dī ashak kə wur, kə wur lep mo dē mbe satpwoo Naan.

¹⁵ Wur shin mbal mo mbe ceen riin dēbish mo zak.

¹⁶ Səm nen dēwur bəlēp mo kaapaat baavəl nā, mo a Simon, dē Jesu le səm nwur a Pita.

¹⁷ Kə Jemis lāa Zēbedi, kə Joon d̄yem̄nəən Jemis, wur le səm mo a Bowanarjis, dē shii mənə nā, (moo cīn mbii a koo nluu dē nii petpee sə.)

¹⁸ Kə Andru, kə Filip, kə Bartolomi, kə Matiyu, kə Tomas, kə Jemis lāa Alfiyas, kə Taddawus, kə Simon, dē moo pet wur a Zeelot.

¹⁹ Kə Judas Iskariyot, gwar dēwur jī seet kə Jesu sə.

Jesu Kə Beelzebul

²⁰ Jesu waa baa ntul zak. Be gurum mo des mo waa baaji kuur pee wur di zak, har nə le kə baa Jesu kə jeplep wur mo mak se mbiise kas.

²¹ Kaade nen wur mo kələng nə, baa wur mak katpee mbe se mbiise kas, kə mo kələng gurum moo sat nə, Jesu kə tar, be mo dām mbe yaa wur.

²² Pak nenkām Wàar Mosis de mo pwat nJerusalem ji, mo sat zak nānee, <<Jesu kə Beelzebul, de nə a mishkoom mə riin debish mo, kə wur kə ceen riin debish mo a shibal mə mishkom kə riin debish mo.>>

²³ Jesu pərep mo ji kus, be wur sat Səmpwoo mo nānee, <<Cinarang dangbe ngujsaan nwa ceen ngujsaan put yi?

²⁴ Katdang be mee yil dādes bāk set vəl, mbe cìn lek kə set, be yil dādes mənən nlēng.

²⁵ Katdang be mee nentul mo bāk sut vəl, mbe cìn lek kə shak, be tul mənən nlēng.

²⁶ Mbe mənə, kadang be ngujsaan wur bāk mulki wur de vəl, mbe cìn lek kə foshik wur, be baa mulki wur nən ndar kas, be a kyes wur nə mmənə.

²⁷ Baa mee gurum mak del ntul ngubal, mbəkə wur hər long wur də kas, see koo wur shee bwot ngubal nə akudang, be wur mmak hər long wur nə.

²⁸ <<Azeen, kən sat nwun nə, shikbish de gurum moo cìn, kə pwoo debish de moo sat, be Naan wur nfwo shikbish mənən ngurum mo.

²⁹ Dangbə katdang mee gwar cìn shikbish, nkaa Riin Naan, be baa Naan nfwo gwar mənə kas, mbe vit. Mbēdi wu cìn a shikbish de baa Naan cam fwo nə nwur kas har ngaa-ngaa.>>

³⁰ Jesu satpwoo desə a mbəde pak gurum moo sat nānee, <<Wur kə riin debish.>>

Nān Jesu Kə

Dyemnān Wur Mo

³¹ Nān Jesu kə dyemnān wur mo ji dar atələng, be mo lep mee gurum del pet wur.

³² Gurum mo des mo tong neer Jesu cəərkaat, mo sat nwur nānee, <<Nān fwaa, kə dyemnān fwaa moo rəbet naa gha atələng.>>

³³ Jesu sat mmo nānee, <<A wii a nān fen, kə a wii mo a dyemnān fen yi?>>

³⁴ Be wur lyap nen de moo tong neer wur cəərkaat, be wur sat mmo nānee, <<Wu naa, a nān fen, kə dyemnān fen mon ndesi!

³⁵ Ngwar dewur cìn dyen kə Naan, be a gwar mənə a dyemnān fen demish, kə dyemnān fen de mat, kə nān fen zak.>>

4

Jesu Sat Səmpwoo

nKaa nGubwet Cirem*

¹ Jesu waa baa yaa kām-kām de ngurum mo mpwoo am kuur nə. Be gurum mo des mo ji kuur pee wur di. Mbe duu kə gurum nə mo, be Jesu del tong ndān tii nkaa am nə, be duu kə gurum nə mo ji dar pəkom am kuur nə.

² Jesu kām mbii mo ngurum mo des shi səmpwoo mo. Ndān kām wur nə mo, be wur sat mmo nānee,

³ <<wu lekom! Gyet mee ngumaar wur put dām mbe bwet cirem mbut mmaar.

* 4: 4.1 ko fwoo.

⁴ Be kaadi wur nkaa bwet cirem nā, be pak cirem nā mo taa nkaa ar, be nyer mo sham cak cirem nā se.

⁵ Pak cirem nā mo taa nkaa kwoop, a peedi baa nā kə yil des kas. Abet, be cirem nā mo ciir kaa.

⁶ Kaade puuskāa be mo caan har mo fii, mbəde baa mo kat yil des mbe sham seen kas.

⁷ Pak cirem nā mo taa mbut nhər mo, be mo kaa wurang ndəən hər nā mo, be hər nā mo təreng kaa mmo, be baa mo le mee aa kas.

⁸ Pak cirem nā mo taa nkaa yil deret, be mo kaa wurang rəret, kə mo le əa des. Memee le əa mo laarkun, kə memee le mo laarpeemee, kə memee le mo kambil.>>

⁹ Jesu sat nənee, <<Ngwar dəwur kə koom mə kələngpee, be nə ret kə wur kələng.>>

Jesu Leshap nGurum

Mo Shi Səmpwoo

¹⁰ Kaade Jesu dee mbəshin, be pak nen de mo kələng səmpwoo nā, mo jì ashak kə jeplep wur de dekaapaat baavəl sə mo. Mo jì tal pə wur, mbəkə wur sat shii Səmpwoo nā di mmo.

¹¹ Jesu sat mmo nā, <<Naan shin man nwun, mbəkə wur manshii kə mbii de mo a səsok mə mulki Naan, amma pee nen de atələng mo, be moo kələng mbii desə mo jir a shi səmpwoo.

¹² Mbəkə koo

<de mo naa, be mon nnaa shi yit dək,
amma baa mon nnaashii nā kas.

Pee nen de mo kələng,
be mon nkələng a shi kom dək,
amma baa mon mmanshii nā kas,
mbəkə taji mo ciir,

kə Naan fwo shikbish fur mo di.>>

Shii Kə Səmpwoo

nKaa Fwo Cirem Ni

¹³ Jesu tal pə mo nənee, <<Baa wuu manshii səmpwoo desə nā kas aa? Cinarang dāng wun mmanshii kə koor səmpwoo nā mo yi?

¹⁴ Shii kə səmpwoo nā ndesi, ngumaar nā wur a kaa ngusatpwoo Naan sə.

¹⁵ Pak gurum mo a kaa cirem de mo taa a ar sə, de katdāng mo kələng pwoo Naan nā, be abet, ngujwaan wur jì ghər pwoo de mo kələng nā ndəən pətuup fur mo.

¹⁶ Pak gurum mo a kaa cirem de mo bwet a kwoop sə, de katdāng mo kələng pwoo kə Naan nī, be mo lap shi retnyit kələk-kələk.

¹⁷ Amma baa nā sham seen jurum-jurum, ndəən mo kas, kə baa mon nteer vəl kas. Katdāng mee luk yool koo gurum mo shin jeel mmo, mbe pwoo Naan nā, be abet, mo baa shibwoon kələk-kələk.

¹⁸ Pak gurum mo a kaa cirem de mo taa mbut nghər mo sə, de katdāng mo kələng pwoo Naan nā,

¹⁹ be, mbe pan kə mbii mo, kə choor long mə yil desə mo, kə numpee mə long mo, kə fwoot mə pak mbii mo, mo vwan pwoo nā, be baa mo lāa-lāa kas.

²⁰ Pak gurum mo a kaa cirem de mo bwet mo nkaa yil deret sə, de mo kələng pwoo Naan nā. Be mo lap nā, be pwoo Naan nā cīn dək des ndəən pətuup fur mo, kaa cirem de nā lāa-lāa mo des sə. Pak mo lāa-lāa laarkun, pak mo laarpeemee kə pak mo kambil.>>

Wus zukpaal De Mo

Paa Shi Daa Dædes

²¹ Jesu sat mmo nānee, <<Kyet mee gurum nle wus nfitila, dang wur waa mang daa dedes paa nā dī wa? Koo wur waa le nā nder peesaam wa? Amma wur nle nā adeng pee, a pee le fitila.

²² Baa mee mbii de, de nā a səsok de nān nook put agaak kas, kə baa mee mbii de, de nā a pəpaa, de mon nook put kə nā agaak kas.

²³ Ngwar dewur kə kom mə kələngpee, be nā ret kə wur kələng.>>

²⁴ Wur sat mmo zak nānee, <<Wu cīn pan nkaa mbii de wuu kələng mo. Shi daa de wuu kām mbii de ngurum mo, be mon nkām mbii mo wun a shi shik zak, be nān ngam met mumo nā zak.

²⁵ Koo dang weyi dewur kə mbii, be mon ncin dyikə nwur. Dangbe gwar de baa wur kə mee mbii kas, be mon nsəet nwaa yaa wur kə rep mbii dewur kə nā.>>

Səmpwoo Mə Cirem De Nii Kàa

²⁶ Jesu sat zak nānee, <<Mulki Naan nā a kaa mee gwar de wu bwet cirem dəben mbut mmaar sə.

²⁷ Be wur saam mpar, kə wur yool mbít, be dəben nii kàa nii wurang. Be baa wur man kaadi nii wurang sə kas.

²⁸ Yil nā shikáa wur, nii kə le mbii kəkop mo kaa làa-làa. Nshee, be nā wurang kàa pyan kom, be nā putkáa, kə nā le àa.

²⁹ Kaade dəben nā nung, be wur mang cuk dām dīip dəben nā abet, mbəde pee mak dīip nā.>>

Jesu Sat Səmpwoo

nKaa Rep àas Mustad

³⁰ Jesu sat nānee, <<Mun nkām mulki Naan nā a kaa me sə yi? Kə mun nkām nā a shi səmpwoo dedangyii?

³¹ Nā a kaa àas kə mee təng, de moo pet nā a mustad sə, de nā kat met àas kə cirem mo jir, dang be katdang mo kop nā nyil,

³² be nā yool wurang, be nā dee a təng dedes zam. Nii put song dēnan-nan mo, be nyer mo jì le tish fur mo mbut riin ni.>>

³³ Jesu satpwoo ngurum mo, nkaa mulki kə Naan shi səmpwoo mo shini-shini, kaadi mo mak manshii nā sə.

³⁴ Baa Jesu satpwoo ngurum nā mo kas, see a shi səmpwoo mo. Dang be katdang wur dee mbəshin ashak kə jeplep nwur mo, be wur tap yakshii səmpwoo nā mmo jir.

Jesu Le Kə Kut Ni Dok Tətək

³⁵ Parpuus mənə, nkansəən, be Jesu sat njeplep fin mo nānee, <<Wu yool mmun, kə mu candel mu dām nkor dəsí.>>

³⁶ Mo yool yit duu gurum nā mo, be mo dām ashak kə Jesu ndəən tii dewur tong ndəən nā. Pak tii nā mo yool dām ndang wur zak.

³⁷ Mee kut dedes nā yool nkaa am nā, be am dēl ndəən tii nā. Be tii nā doom gam kə am.

³⁸ Dangbe Jesu nsaam mbwoon ndəən tii nā. Be jeplep wur mo dām mii wur. Mo sat nā, <<Ngukām, a naa mun murep mbəsə kas aa?>>

³⁹ Jesu wur mii, be wur gwak kut nā, bə wur sat am kuur nā nānee, <<A dok tətək. A saam coot.>> Be kut nā dər, pee dəkshik tətək.

⁴⁰ Jesu sat njeplep wur mo nānee, <<A me le dang kəərmuut yaa wun ye? Har yaksə, be baa wun shinzeen kas aa?>>

⁴¹ Nə aapwoo mmo des zam, be mo sat nshak nānee, <<Gwar desə wur a weye? De har kut kə am kuur, mo cīn ndyen wur!>>

5

Jesu Ceen Riin Debish Mo Pwat

¹ Jesu kə jeplep wur mo can am kuur de Galilee del, be mo jì wul nkor dæer mu yil nGarasin.

² Kaade Jesu put ndæen tii nə abet be wur kaat kə mee gwar dewur kə riin debish, wur kə tong a ndæen gwoot kəcir mo.

³ A peetong kə ngwar nə mmənə. Baa mee gurum katbal de mmak yaa wur bwoot kas. Koo de mo bwoot wur a shi tasek, bə wur kə saa tasek nə.

⁴ Di moo naa njwal shii fir mo mbut nfut, kə mo bwoot sar wur mo shi tasek, dang be wur roop nfut nə, kə wur kəram tasek nə fwo. Baa mee gurum mak cīn mee mbii nwur kas.

⁵ Par kə puus, be wur tong a ndæen kəcir, kə ndæen jwak mo, kə wur le or, kə wur koon foshik wur nkaa jwak nə mo.

⁶ Kaade wur naa Jesu kə jì jong-jong, be wur yool su dām, wur dām kurum nfulum ntoom wur.

⁷ Be wur bwet doo shibal nānee, <<A me kaat mun kə gha ye? Jesu Lāa Naan 'Dehai! Wen dang pə gha mbe sām Naan, taji a lejeel nghan kas.>>

⁸ Gwar nə sat kəsə, a mbəde Jesu kə sat nriin debish nə nānee, <<A put aku mbut ngwar nə, gha riin debish.>>

⁹ Jesu tal pə gwar nə nānee, <<Sām fwaa a weyi?>> Gwar nə lap nānee, <<Sām fen nə a Lijiyon, de shii kə mənə nə, mun dī des.>>

¹⁰ Riin debish nə mo dang pə Jesu hakyeng, mbəkə taji wur ceen mo pwat ndæen yil mənə kas.

¹¹ Kus kə peemənə, be kuur kə danus mo dī des, mo nkaa se shit shituur jwak.

¹² Riin debish nə mo dang pə Jesu, kə wur cínpee mmo, kə mo dām del de ndæen danus nə mo.

¹³ Jesu cínpee mmo, be riin debish nə mo pwat ndæen gwar nə, be mo dām del ndæen danus nə mo. Duu kə danus nə mo wul ngal vəl, mo yool shwe sham a shituur jwak, be mo sham beer ndæen am candar nə, har mo murap jir.

¹⁴ Nentap danus nə mo shwe dām sat ngurum mo ndæen yilkaam, kə jepyil mo jir. Gurum mo pwat jì mbe naa mbii de nə kə cīn.

¹⁵ Mo jì pee Jesu de, be mo naa gwar de di wur kə riin debish mo wur kə tong, kə nlər a ləlep, kə wur ndæen dyen fin rəret, be kəarmuut yaa mo.

¹⁶ Nen de mo cīn mbii desə nə a yit fur, be mo yakshii nə ngurum mo, kaadi Jesu bar gwar de di wur kə riin debish mo sə, kə kaadi danus nə mo murap sə.

¹⁷ Dangbe nenyil nə mo dang pə Jesu, kə wur yool put ndæen yil fur.

¹⁸ Kaade Jesu pə del ndæen tii, be gwar de, wur kə riin debish sə, wur dang pə Jesu nānee, <<A yit an dām dī ndang gha.>>

¹⁹ Amma baa Jesu rəbet kas. Wur sat ngwar nə nānee, <<A waa baa ntul, pee dyemnæn fwaa mo dī, mbəkə a satpwoo de mmo nkaa mbii dedes de Naan kə cīn gha, kə dewur kə naajeel fwaa.>>

²⁰ Gwar nə wur baa waa, be wur taa satpwoo nə nenyil de nkwang nyil nDikapolis mo, nkaa mbii dedes de Jesu kə cīn nwur. Mbii de gwar nə sat nə aapwoo ngurum mo.

*Reep Jairus Kə Mat
De War Kə Beer Toom*

²¹ Jesu waa baa candel nkwang nkor dese, ndəən am, be gurum mo des mo ji kuur pee wur di, mpwo am kuur nə.

²² Mee gwar de moo pet səm wur a Jairus, wur a memee ndəən nennan-nan mə mee lu Naan, wur ji kurum ntoom Jesu.

²³ Wur dang pə Jesu hakyeng, wur sat nənee, <<Reep fen delee war pə yap muut. A ji a lesar fwaa nkaa war, mbəkə war kat seen di.>>

²⁴ Jesu yool dəm ashak kə Jairus, be gurum mo des mo dəm ndang wur, be mo neer wur cərkaat kus-kus.

²⁵ Mee mat war de zak, de waa kə beer toom mbe bit mo kaapaat baavəl.

²⁶ War kə kyes long fin mo jir pə nenyen mo, jir kəsə, be baa memee mak bar war kas. Dangbe shwal war nii war sət cici nən.

²⁷ Kaade war kələng pwoon nkaa mbii de Jesu wur cin mo, be war dəm dəl mbut duu gurum nə mo. Be war tap dəm mbwoon Jesu, be war tung pəkom nlər wur.

²⁸ Mbedi war kə ten pan ndəən pətuup war nənee, <<Katdang be an tung koo a pəkom nlər wur de bejee dak, be an mbar.>>

²⁹ Aasə be, war tung pəkom nlər wur nə, be abet, toom war nə dar. War man ndəən fwoshik war nə, nee shwal war nə kə kyes jee.

³⁰ Abet Jesu man nə, iiko kə put ndəən foshik wur nə, be wur ciir tal pə gurum nə mo, nənee, <<A wii tung nlər fen yi?>>

³¹ Jelep wur mo lap nwur nənee, <<A naa duu gurum nə mo neer gha ciirkaat, be a sat nənee, <A wii tung gha yi> aa?>>

³² Jesu ciir mbəkə wur naa gwar de tung pəkom nlər wur nə di.

³³ Mat nə war man koom de war kə kat nə, be war ji shi kəərmuut kə daar, war kurum nyil ntoom Jesu, be war sat zeen nwur jir mbii de nə kə cin.

³⁴ Jesu sat nwar nənee, <<Reep fen, shinzeen fii nə le kə yi dee a debəbar. Shwal fii nə kyes. Yi dəm, yi wul riyang.>>

³⁵ Kaade Jesu kudi nkaa sat pwoon mənə, be mee des mo tong ntul Jairus mo ji, be mo sat nwur nənee, <<Reep fwaa war kə muut, Mbəmənə be taji a lejeel Ngukām wur kas.>>

³⁶ Amma Jesu lekom kaa baa wur kələng pwoon de mo sat nə kas sə. Be wur sat njairus nənee, <<Taji pətuup fwaa wat kas, amma a shinzeen bejee.>>

³⁷ Baa Jesu yit kə mee gurum dəm ndang wur kas, see a Pita, kə Jemis kə Joon dyemnəən Jemis bejee dak.

³⁸ Kaade mo ji wul ntul Jairus nə, be Jesu naa gurum mo nkaa fwo ruruu, mo nkaa wal, mo nkaa maap zak.

³⁹ Wur dəl ndəən lu nə, be wur sat mmo nənee, <<A me le dang, wuu fwo ruruu kə wun mmaap yi? Baa laareep nə war kə muut kas, amma war a nsaam bejee.>>

⁴⁰ Amma gurum nə mo jir, mo shwar wur shi shwar mə bakpee. Kaade wur le kə gurum nə mo pwat atələng jir. Be wur le kə puun kə nəən reep nə, kə nen de mo ashak kə wur, mo dəl ndəən lu de laareep nə war kə saam di.

⁴¹ Be wur yaa sar laareep nə, be wur sat nwar nənee, <<Talifa kumi> de shii mənə a nə, <<Apa, wen sat yi, yi yool.>>

⁴² Abet be reep nə war yool dar, war yaa mwaan. Bitlāa war nə a kaapaat baavəl. Nə aapwoo ngurum mo des hakyeng.

⁴³ Jesu satpwoon mmo shibal nənee, <<Taji wu satpwoon mmee gurum nkaa nə kas.>> Wur sat zak nənee, <<wu shin mbiise nwar se.>>

6

*Mo Cii Lap Jesu
nYil nNazaret*

¹ Jesu yool yit peemənə, be wur waaji ndəən yil wur. Jeplep wur de mo ji ndang wur.

² Kaade parpuus Nookdi nā wul, be wur yaa kām-kam ngurum mo, ndəən lu Naan. Gurum mo des mo kələng wur, nā aapwoo mmo, be mo sat nənēe, <<Gwar desə wur kat mbii desə mo jir a nneyi? Mo shin a seen dedang ngwar desə ye? De nā le kə wur cin mbii aapwoo denan-nan sə mo yi?

³ Baa a ngu pwas shyeep sə ndesə kas aa? Dyem kə Meeri, de dyemnəən wur mo a Jemis, kə Josep, kə Judas, kə Simon kas aa? De dyemnəən wur de mat sə mo, ashak kə mu zak, kas aa?>> Mbəmənə be mo langtuup kə wur.

⁴ Jesu sat mmo nənēe, <<Baa gurum moo cii shin dedes ngusatpwoo Naan kas, see a pə nenyil wur mo, kə dang wur mo, kə nentul wur mo, a moo cii shin dedes nwur bejee dak.>>

⁵ Baa wur cin mee mbii aapwoo denan-nan mo mpeemənə kas, amma wur lesar nkaa pak nenciinkoom mo lee dak, bə wur bar mo.

⁶ Nə aapwoo nJesu zam, mbəde baa gurum nā mo shinzeen kas.

*Jesu Lep Jeplep
nWur De Kaapaat
Baavəl Sə Mo*

⁷ Jesu mwaan neer jepyil nā mo, mbəkə wur kámpwoo Naan de ngurum mo. Wur pərep jeplep wur de kaapaat baavəl sə mo, be wur lep mo she seet vəl-vəl. Wur shin iiko mmo nkaa riin debish mo.

⁸ Wur sat mmo shibal nənēe, <<Taji wu mang mee mbii mbə mwaan nā kas, koo gill aas, koo kuluk, koo shool ndəən daam fuu mo kas.

⁹ Amma wu mak mang kammwaan, kə wu jwal kwoopshi nshii fuu mo bejee dak. Kə taji wu lep nlər mo vəl kas.

¹⁰ Koo tul dedangyii, de wu dēl de, be wu tong ntul mənə, har parde wun nyool wu yit pee nā.

¹¹ Koo pee dedangyi de baa mo lap wun kas, kə baa mo kələng pwoo fuu kas zak, be katdang wun a ar put mbe nā, be wu bwap ərong de nən nkaa shii fuu mo, mbəkə nā dee de a langtəng nkaa nenyil nā mo, nā mo cii lap wun.>>

¹² Dangbe mo pwat dəm yaa satpwoo Naan ngurum mo, mbəkə gurum mo tuwap di.

¹³ Mo ceen riin debish mo des, kə mo pwes nenciinkoom mo des shi mwoor paat, kə mo bar mo.

Muut Joon nGucin Baptisma

¹⁴ Mishkoom Herot kələng pwoo nkaa Jesu, mbəde sām Jesu nā dee a deməman ngurum mo jir, mbe mbii aapwoo dewur cin mo, be nā le kə pak gurum moo sat nənēe, <<A Joon ngucin baptisma wur kə yool a peemúut. A nā le dangbe wur kə iiko mbe cin mbii aapwoo desə mo.>>

¹⁵ Amma pak gurum mo sat nənēe, <<A Ilaija ji kámshin agaak.>> Kə pak mo sat nənēe, <<Wur a ngusatpwoo Naan, koo memee ndəən nensatpwo Naan de gyet yam mo sə.>>

¹⁶ Kaade Herot wur kələng mənə, be wur sat nənēe, <<A Joon de Di wen kən le kə mo can káa wur sí. A wur kə baa yool a peemúut.>>

¹⁷ Di Herot shikáa wur, wur kə lep gurum mo dām yaa Joon bwoot le nlushoot, mbe Herodiyas mat dyemnəən nwur Filip, de Herot wur kə lap war mmat.

¹⁸ Mbēdi Di Joon wur naa nsat nHerot nə, <<Baa nə ret kə a lapmat kə dyemnəən fwaa kas.>>

¹⁹ A mpeemənə be Herodiyas war fes naa Joon kə yit də bish, be war rəbet tu Joon, dang baa war kat ar nə kas.

²⁰ Herot wur kəər Joon, mbəde wur man nə, Joon wur a nguzeen, kə gwar de ndere. Nə le kə nHerot tap kə Joon rəret ndəən lushoot nə. Herot wur kələng pwoo de Joon kə sat mo shi retnyit, amma pwoo nə moo daampee nwur zam.

²¹ Abwoon jep mənə, be Herodiyas waa katpee mbe tu Joon, a parpuus de mishkoom nHerot wur cet mbii serəbet, mbe pan parpuus de gyet mo lāa wur de. Be wur pərep mishkoom de mon nder wur, kə nenyil denan-nan nkaa shiitooon nwur mo, kə nenyil denan-nan de mo ndəən Galili, mbəkə mo jì de mbe serəbet nə.

²² Be reep kə Herodiyas war del met kook, be nə ret nHerot nyit zam, kə nenyil de moo tong a pee sese ashak kə wur zak. Mishkoom Herot wur sat nreep nə war nənee, <<Koo mbii dedangyii, de yii rəbet, be yi dang, be wen ncin nyi.>>

²³ Wur waa baa tuweerpwoo nwar shibal zak nə, <<Koo a meye de yi dang pə an jir, be an ncin nyi. Koo dang nə a koor mulki fen, be nghan nshin nyi.>>

²⁴ Reep nə war dām tal pə nəən waa nənee, <<Wen ndang a meye?>> Nəən nə war sat nənee, <<Yi dām yi sat wur shin káa Joon nguchin baptisma nyi.>>

²⁵ Reep nə war baa pə mishkoom de kələk-kələk, be war sat nwur nənee, <<A shin kaa nJoon nguchin baptisma an ndəən kong sə.>>

²⁶ Mbii de war dang desə nə wāt pətuup mishkoom zam, amma mbəde wur kə ten tuweerpwoo nreep nə war shi bələmcuk, ntoom məzep wur nə mo, be nə dee nwur a təng, kə wur shin káa nJoon nwar.

²⁷ Abet-abet mishkoom Herot wur lep mee shiitooon mbut nen tappee wur mo kə wur dām can káa nJoon jì kə dí. Shiitong nə wur dām can káa Joon ndəən lushoot.

²⁸ Be wur jì kə káa nə ndəən kong. Be wur shin nwar. Be war dām shin nnəən fer.

²⁹ Kaade jeplep Joon mo kələng nə mo kə tu Joon, be mo jì mang kúm wur dām wum ndəən kəcir.

Jesu Se Kə Gurum Mo nGal Paat

³⁰ Jeplep Jesu mo waaji pə wur de, be mo sat nwur mbii de mo dām cìn mo, kə mbii de mo kə kám ngurum mo zak.

³¹ Mbēdi gurum mo des moo jì, kə pak moo waa baa zak, be nə le kə baa Jesu kə jeplep fir mo katpee de mon nse mbiise de kas. Be Jesu sat mmo nənee, <<Wu jì mmun, mu dām mbəsun a peedí baa gurum mo de kas kə wun wu nook dí.>>

³² Be mo dām mbusut ndəən mee tii am, mpeede baa gurum mo dí kas.

³³ Amma gurum nə mo naa moo dām, kə mo man nə, a mo. Be gurum nə mo yool ndeen yilkaam mo jir, mo yaa ar a dəər nshii, be mo dām taa tələng nJesu kə jeplep wur mo.

³⁴ Kaade Jesu put ndəən tii nə, be wu naa gurum mo kuur des. Be wur naa mo jeel wur nyit, dang mo dee a kaa təm de baa mo kə ngunaa kas sə. Wur doom kám mbii mo mmo des.

³⁵ Kus yak puus nru, be jeplep nwur mo ji sat nwur nənee, <<A naa puus nə kus kə ru, dang pee desə nə a naaryil de baa tul gurum mo di kas.

³⁶ A sat ngurum nə mo dəm, mbəkə mo dəm de ndəən tul nenmaar mo, kə jepyil de mo neer pee desə cærkaat, mo seet mbiise de shikaa fur.>>

³⁷ Dangbe Jesu lap mmo nənee, <<Wu shin mbiise mmo se.>> Mo lap nwur nənee, <<Mun ndem mu seet gəl aas mə shoos zinariya kambil vəl, kə mu shin mmo se aa?>>

³⁸ Jesu tal pə mo nənee, <<Wun kə gəl aas mo a kong ye? Wu dəm wu naa de.>> Kaade mo dəm naa, be mo sat nənee, <<Mun kə gəl aas mo paat, kə pupwap mo vəl.>>

³⁹ Be Jesu sat njelep wur mo bək gurum nə mo tong nyil, shikuur-shikuur nkaa dem de məlep nə.

⁴⁰ Aasə be gurum nə mo tong nyil shikuur-shikuur, pak mo kambil-kambil, dang pak mo laarpaat-laarpaat.

⁴¹ Jesu mang gəl aas depaat nə mo, kə pupwap de vəl nə mo, be wur dʒeep yit fer adeng, be wur cɪn dangnaan (leshap kə Naan) mə pəlang Naan. Be wur yilang gəl aas nə shin jeplep wur mo, kə mo swap de ngurum nə mo se, kəzak, wur bək pupwap de vəl nə mmo aasə zak.

⁴² Gurum nə mo jir, mo se əbəl.

⁴³ Har nen mwaan ndang wur nə mo kok kor gəl aas kə pupwap de mo dee de, be nə gam kəcik mo kaapaat baavəl.

⁴⁴ Daa de mo se mbiise nə, mo wul ngal paat.

Jesu Mwaan nKaa Am

⁴⁵ Abet, be Jesu le kə nen mwaan ndang wur mo dɛl ndəən tii, mbəkə mo dəm di nwur atələng, mbe candel nkor Betseda, kə wur bwet duu kə gurum nə mo de akudang.

⁴⁶ Abwoon dɛwur kə bwet mo, be wu kaa adeng jwak mbe cɪn dangnaan (leshap kə Naan).

⁴⁷ Kaade tii nə kə wul a naar am kuur nə, be pee kə shoos. Jesu wur dee di a dəər mbəshin.

⁴⁸ Wur naa mo nkaa shwaajeel, mpee tung tii nə, mbəde mee kut dɛdes nii baa kə mo shibwoon. Be wur mwaan nkaa am kuur nə ke wur dəm pee mo di, naar kə karfe kun har dəm karfe mpeemee. Kaade wur dəm wul pee mo di, be wur cɪn kaa wur ndədel mo sə.

⁴⁹ Be, kaadi mo naa wur mwaan nkaa am nə, be mo pan nə a mee nshon, be mo bwet or.

⁵⁰ Mbɛdi mo jir mo naa wur, be kəərmuut fes yaa mo des. Abet, be Jesu leshap kə mo, wur sat mmo nənee, <<Wu bwet pətuup fuu mo, a an. Taji kəərmuut yaa wun kas.>>

⁵¹ Be wur kaa dɛl ndəən tii nə ashak kə mo, dangbe kut nə dər coot. Be nə aapwoo mmo zam.

⁵² Mbɛdi baa mo manshii kə pwoo nkaa mbii aapwoo de Jesu cɪn nkaa gəl aas, dang wur shin ngurum mo ngal paat mo se sə kas. Mbɛdi baa pətuup fur mo mak manshii nə rəret kas.

Jesu Bar Nenciinkoom

Mo nYil nGenesaret

⁵³ Kaade mo can am nə dɛl, be mo ji wul kwang nyil nGenesaret, be mo dʒiin tii nə pəkom dəər.

⁵⁴ Kaade mo pwat ndæen tii nā, be abet-abet Be gurum mo man nā, a Jesu.

⁵⁵ Mo yool shwe dām dæl ndæen yil nā jir, be mo ghær nenciinkoom mo nkaa mbiisaam fur mo, mo dām kə mo mpee dē mo kələng nnə Jesu dī.

⁵⁶ Peedi Jesu dæl dē jir, koo ndæen jepyil mo, koo ndæen yilkaam mo, koo a peemaar mo, be gurum mo ghær nenciinkoom fur mo, mo le mo mpwoo lutuk, kə mo dāng pə Jesu, katdang wur rəbet, be wur yit kə mo tung koo a pəkom nlər wur dē bejee dāk. Nen dē mo tung nlər wur nā jir, be mo bar.

7

Kám Kə Nen Məyii

Mə Nen Yahudi Mo

¹ Nen Farisi mo, kə pak nenkām Wàar Mosis mo, dē mo tong nJerusalem, mo jì kuur pee Jesu dī.

² Be mo naa pak jeplep Jesu moo se mbiise shi sar dē baa nā bang kas, shii kə mənə nā, baa mo vwang sar fur mo kaadi nen Farisi mo sat nnə, mo cìn sə kas.

³ Baa nen Farisi mo kə nen Yahudi mo jir, moo see mbiise kas, see mo shee vwang sar fur mo rəret akudang. Moo tap aa mbii dē gyet məyii fur mo loot kə cìn nā.

⁴ Katdang mo tong nlutuk jì, be baa mon nse mee mbii kas, see mo shee vwang sut rəret akudang. Pak mbii mo dədes, dē moo cìn, dē mo kām a pə nen məyii fur mo, kaa vwang laadaa mo, kə tuul mo, kə daa bəng mo sə.

⁵ Nen Farisi mo, kə nenkām Wàar nMosis mo tal pə Jesu nənēe, <<A me le dāngbē baa jeplep fwaa moo tap kə kām kə nen məyii funu mo kas ye? Har moo se mbiise shi sar dē baa mo bang kas.>>

⁶ Jesu lap mmo nənēe, <<Wun nen mwaan ndang Naan shi pətuup vəl-vəl mo. Gyet Aizaya wur satpwoo nkaa wun azeen nənēe, <Nen desə moo shin dēdes nghan a shi

məshpwoo fur mo.

Amma pətuup fur mo
jong kə an.

⁷ Moo seyil nghan a buu.

Kám dē moo kám nā

a Wàar mə

gurum mo.

⁸ Wuu yit Wàar Naan, kə wu dyl a Wàar dē gurum moo loot kə cìn nā.>>

⁹ Wur sat mmo zak nənēe, <<Wun kə mee ar seen mbe cii Wàar Naan mo, mbəkə wu dyl kám fuu mo dē.

¹⁰ Mosis sat nənēe, <A shin dēdes mpuun fwaa kə nən fwaa,> Kəzak nənēe, <gwar dewur satpwoo dēbish nkaa puun koo nən wur, be mon ntu wur ating.>

¹¹ Amma wuu kám ngurum mo nā, <Katdang gurum wu kə mee mbii dē nā ret kə wu bam puun wur dē, koo nən wur shi shik, dāngbē wu sat nā, nā a Korban, (dē shii mənə nnə, nā a mə Naan).

¹² Be baa wu kudi wuu yit nwur cìn mee mbii mbe bam puun wur dē kə nən wur dē kas.

¹³ A mbe kám fuu desə mo, be wuu lepwoo Naan dēe a mbii dēbuu, kə mbii mo des dē wuu cìn mo aasə zak.>>

Mbii De Moo Le Gurum

Dee a mBii Debish (Nyaknkap)

¹⁴ Jesu waa baa pet duu gurum nə mo, be wur sat mmo nənee, <<Wu lekom, kə wur kələng mbii de an nsat di, kə wur manshii nə de zak.

¹⁵ Baa mee mbii de gurum kə se mpwoo, nən nle kə gurum dee a mbii debish (nyaknpak) nyit Naan kas, amma a mbii de moo kaa pwat mpwoo gurum, a mənə moo ke le gurum dee a mbii debish (nyaknpak) nyit Naan.>>

¹⁶ Katdang gwar de kə kom mbe kələngpee, be wu kələng.

¹⁷ Kaade Jesu yool yit duu gurum nə mo, be wur dām dēl ndān lu. Be jeplep wur mo tal shii səmpwoo mənə pə wur.

¹⁸ Jesu sat mmo nənee, <<Baa wun wu manshii nə kas zak aa? Wu man nə, koo a mbii defangyi de gurum se, be baa nən mmak le gurum dee a mbii debish (nyaknpak) nyit Naan kas.

¹⁹ Mbēdi mbii de gurum se, be baa nii dēl sham a ndān pətuup wur kas, amma nii dēl sham a ndān but nwur, be wu ndem kən nə ndyes.>> Jesu satpwoo dese, a mbəkə wur kām de nə, baa mee mbiise mak le gurum dee a mbii debish (nyaknpak) nyit Naan kas.

²⁰ Jesu sat zak nənee, <<A mbii de moo kaa pwat ndān pətuup gurum, a moo le gurum a mbii debish (nyaknpak) nyit Naan.

²¹ Mbēdi a ndān pətuup ngurum, be pan debish moo pwat a di. Mbii mo kaa tang mat mo, kə wat, kə tukaa, kə ngaa.

²² Kə tələk, kə yaa bə pətuup, kə gwampee, kə ciin yaasut, kə zuur, kə wat səm, kə dyyep kaa, kə dak mwēn.

²³ A mbii debish desī mo jir, de moo pwat ndān pətuup gurum, a mənə moo ke le gurum dee a mbii debish (nyaknpak) nyit Naan.>>

Shinzeen Mee Mat

²⁴ Jesu yool a peemənə zak, be wur dām ndān yil nTaya kə Sidon. Wur dām dēl ndān mee lu, de baa wur rəbet kə mee gurum manpee dewur de kas, amma jir kəsə, be gurum mo dām yap wur kat.

²⁵ Kaade mee mat, de riin debish ndān reep war delee, war kələng pwoo nkaa Jesu, be abet, war ji taa ntoom wur.

²⁶ Baa mat nə war a mat Yahudi kas, war a mat Heleni. Mo lāa war a nFonisha, de nən nyil nSiriya. War dang pə Jesu, mbəkə wur ceen riin debish nə put mbut nreep war nə.

²⁷ Jesu lap nwar nənee, <<Yi yit kə mu shin mbiise njeplu mo əbəl di aku, mbəde baa nə ret kə mu mang mbiise mə jep mo, kə mu fwo nən as mo kas.>>

²⁸ Amma waa sat nə, <<Ii, nə aasə Daa, amma as nə moo se rep pak mbiise de nii dong nyil, nder peetong mə sese jeplu nə mo.>>

²⁹ Jesu sat nwar nənee, <<Mbə pwoo de yi sat sə, be yi dām ntul wur-wur, riin debish nə kə put mbut nreep fii nə.>>

³⁰ Kaade mat nə war baa ntul far, be war kat reep war nsaam nkaa mbiisaam. Riin debish nə kə put ndān reep nə jee.

Jesu Bar Mee Təding

³¹ Jesu yool yit yil nTaya, be wur taa mer nSidon, be wur ji wul am kuur mə Galili, nkwang nyil nDikapolis.

³² Mee des mo ji kə mee təding, de baa wur mak leshap kas pee Jesu de. Mo dang pə wur, kə wur lesar wur di nkaa təding nə.

³³ Mbut duu gurum nə mo, be Jesu yaa təding nə nsar, dām kə wur mee kwang coot mbəshin. Jesu jwal nəkongsar fin mo ndān kom gwar nə, kə wur bwet lii, be wu tung liis gwar nə zak.

³⁴ Jesu naapee kaa adeng, dangbe wur nook puut, be wur sat ntading na shi ləpwoo mu nenyil Arameek mo nānee, <<Iffata>> de shii kə mənə nə, <<Wang!>>

³⁵ Be abet, be gwar nə kələngpee, kə liis nwur nə fween, be wur leshap rəret.

³⁶ Jesu satpwoo ngurum nə mo shibal nə, taji mo satpwoo nkaa nə mmee gurum kas, amma a koppee de mon ndok tətək, be mo waa dām satpwoo ngurum mo nkaa nə des.

³⁷ Nə aapwoo ngurum nə mo hakyeng, dangbe mo sat nānee, <<Wur cīn mbii mo jir a ndəre-ndəre. Wur le kə komjoor mo kələngpee, kə tading mo leshap zak.>>

8

Jesu Se Kə nGurum Mo nGal Feer

¹ Ndəən teer mənə mo, be duu gurum nə mo waa baa kuur pə Jesu dī des. Be baa mo kə mbiise kas. Jesu pərep nen jeplep wur mo, be wur sat mmo nānee,

² <<Wen naajeel duu gurum sə mo, mbəde mo kə cīn teer kun ashak kə an ndesi, dang baa mo kudī kə mbiise kas.

³ Katdang wen bwet mo shindām ntul fur mo kə neen, be mon ntaa muutleet a ar, mbəde pak mo pwat a mpee dejong.>>

⁴ Jeplep Jesu mo tal pə wur nānee, <<Mun mmak kat mbiise a nneye, a naaryil dese, de duu gurum sə mon nse kə nə mak əbəl mo de ye?>>

⁵ Jesu tal pə mo nānee, <<Wun kə gəl aas mo a kong ye?>> Mo lap nānee, <<Mun kə gəl aas nə mo a pwovəl.>>

⁶ Jesu sat nduu gurum nə mo tong nyil. Be wur mang gəl aas de pwovəl nə mo, wur cīn dangnaan (leshap kə Naan) mə pəlang Naan. Be wur yilang gəl aas nə mo, wur shin jeplep wur mo, mbəkə mo shwap de ngurum nə mo, be jeplep wur nə mo shwap ngurum nə mo se.

⁷ Mo kə rep pak pupwap mo dīkə lee. Jesu cīn dangnaan (leshap kə Naan) mə pəlang Naan nkaa pupwap nə mo, be wur shin jeplep wur mo, mbəkə mo shin de ngurum nə mo se zak.

⁸ Duu gurum nə mo se, har mo əbəl jir. Dangbe jeplep Jesu mo kok koor mbiise de nə dee de, be nə gam kəcik mo pwovəl.

⁹ Duu gurum de mo se mbiise nə mo wul ngal feer. Abwoon mənə, be Jesu bwet gurum nə mo shin waa.

¹⁰ Be abet, Jesu dēl ndəən tii ashak kə jeplep wur mo, be mo dēl dām nyil nDalmanuta.

Gurum Mo Tang Naa mBii Aapwoo Mo Pə Jesu

¹¹ Pak nen Farisi mo jī pee Jesu de, be mo doom beetshik kə Jesu, mbəkə mo kam wur de. Be mo sat nwur nānee, <<A cīn mee mbii aapwoo de nə tong adeng sham de.>>

¹² Be Jesu nook puut kə tuup. Wur sat mmo nə, <<A me le dang gurum de nyiicinsə moo rəbet naa mee mbii aapwoo de nə tong adeng sham ye? Azeen, kən sat nwun nə, baa mon nkām mee mbii aapwoo nen de nyiicinsə mo kas.>>

¹³ Jesu yool yit mo, be wur baa dēl ndəən tii am, mbəkə wur can am dēl dām nkor desī.

Tap Kə Kám Mə

Nen Farisi Mo

¹⁴ Jeplep Jesu mo munsut mmang gəl aas pan, dang be mo kə memee məndong bejee ndəən tii nə.

¹⁵ Jesu sat mmo shibal nənee, <<Wu tap kə kám (yist) mə nen Farisi mo kə mə Herot.>>

¹⁶ Jeplep wur nə mo doom beet ashak, nənee, <<Wur sat pwoo mənə a mbəde baa mun kə gəl aas kas.>>

¹⁷ Jesu man mbii de moo beet nə, be wur sat mmo nənee, <<A me le dang wuu beet nnə, baa wun kə gəl aas kas yi? Tan, har yaksə be baa wu naashii nə kə wu man kas aa? Pətuup fuu nə mo deə a dəbal de mo cii manshii kə nə me?

¹⁸ Wun kə yit, mbe naapee, be baa wu naapee shi shik kas aa? Wun kə kom mbe kələngpee, be baa wun kələngpee shi shik kas aa? Wuu munshik ee?

¹⁹ Gəl aas dəpaat sə mo, de di an yilang nshin ngurum mo ngal paat mo se sə. Be di wu kok koor gəl aas de nə deə de, be di nə gam kəcik mo a kong ye?>> Mo lap nə, <<di nə gam kəcik mo kaapaat baavəl.>>

²⁰ <<Koo dang wuu munshik gəl aas de pwovəl sə mo, de di an yilang nshin ngurum mo ngal feer mo se sə ye? Be di wur kok koor gəl aas de nə deə de, be di nə gam kəcik mo a kong yi?>> Mo lap nə, <<di nə gam kəcik mo pwovəl.>>

²¹ Jesu sat mmo nənee, <<To, be yaksə, baa wu manshii nə kas aa?>>

Jesu Bar Mee

nGuvum nYil mBetseda

²² Mo ji wul mBetseda. Be mee des mo ji kə mee nguvum pee Jesu de. Mo dang pə wur, kə wur tung nguvum nə di.

²³ Be Jesu yaa nguvum nə nsar, be wur put kə nguvum nə abwoon laayil nə. Kaade Jesu tus lii nkaa yit kə nguvum nə, be wur lesar wur mo nkaa nguvum nə. Be wur tal pə nguvum nə nənee, <<Aa naa mee mbii ye?>>

²⁴ Be nguvum nə wur dyeep yit, be wur lap nənee, <<Ii, wen naa gurum mo, dang be nghan naa mo, a kaa təng de moo mwaan sə.>>

²⁵ Jesu baa lesar fin mo nkaa nyit gwar nə, be yit gwar nə wang, bə wur naapee, har wur naa mbii mo rəret jir.

²⁶ Jesu bwet gwar nə shindəm ntul fir, dang wur sat ngwar nə nənee, <<Taji a baa dəl ndəən laayil nə kas.>>

Be De Pita Sat nKaa Jesu

²⁷ Jesu kə jeplep wur mo yool put, be mo dəm dəl ndəən jepyil de mo nkwang nSizariya mə Filipi. Kaade mo a ar, be Jesu tal pə jeplep wur mo nənee, <<Gurum moo sat nə an a weyi?>>

²⁸ Jeplep nwur mo lap nənee, <<Pak gurum nə moo sat nənee, <gha a Joon ngucin baptisma,> dang pak moo sat zak nənee, <gha a Ilaija.> Pak moo sat nənee, <gha a memee mbut nensatpwoo Naan mo.>>

²⁹ Jesu tal pə mo nənee, <<Amma wun, wuu sat nə, nghan a weyi?>> Pita lap nwur nə, <<Gha a Kristi.>>

³⁰ Jesu satpwoo mmo shibal nə, taji mo sat mee pwoo nkaa wudi a Kristi Ngubam de Naan lep kas.

Jesu Satpwoo nKaa

Muut Dewur Cin

³¹ Abwoon mənə, be Jesu doom kám jeplep wur nə mo nənee, <<Nə a təng Lāa Gurum, wur nshwaajeel mo des shini-shini, kəzak, nennan-nan mo, kə pris denan mo, kə nenkám Wāar Mosis mo, mon chiī wur, dāngbe mon ntu wur. Be parpuus dəkun, be wur mbaa yool a peemúut.>>

³² Jesu satpwoo desə mmo agaak, be Pita pet Jesu dām kə wur mmee kwang coot, be wur jəər wur.

³³ Amma Jesu ciir naa jeplep wur nə mo, be wur sat mPita nənee, <<A baku pee an de, gha Shetan! Mbēdi baa gha aa pan a mbii de mo a mə Naan kas. Amma pan fwaa nə a mə gurum mo bejee.>>

³⁴ Jesu pərep duu gurum nə mo ashak kə jeplep wur nə mo, be wu sat mmo nənee, <<Katdang mee gurum rəbet jì ndang an, be naa təng wur cii shin kə wur dākshin de mbe shwaajeel, nən ndee a kaa wur mang a shiyeepmúut fin, kə wur jì de ndang an sə.

³⁵ Koo gwar dēdangyi dēwur rəbet bam seen fir, be nən nloom wur, amma koo gwar dēdang ye, dēwur shin seen fin mbe sām fen, kə mbe pwoo dēret nə zak, be gwar mənən nkat seen.

³⁶ Gurum nkat a ləbet dēdang ye, katdang wur kat mbii de mə yil nə mo jir, amma katdang seen wur loom a wu, be kwoop mbii mənə mo a meyii?

³⁷ A me a mbii de gurum wu nshin a koppee kə seen wur yi?

³⁸ Koo gwar dēdangyi de naashwoop yaa wur mbe nghan, kə kám fen mo nyiicinsə, de nə a mə nenbutbish mo, kə nen de baa mo man Naan kas. Be Lāa Gurum, wur ncin naashwoop kə gwar nə zak, parpuus de wu nji ndəən dedes mə puun wur de ashak kə nenlep Naan dēbang mo.>>

9

¹ Jesu sat mmo nənee, <<Azeen nzeen kən sat nwun nə, pak mo de ndəən nen de moo dīrang mpeesə, baa mon mmurep kas, naa təng mo naa mulki Naan nə jì shi mbal akudang.>>

Fwoshik Jesu Nə Cəər nDəən Dədes Fər

² nBwoon teer mo peemee, be Jesu mang Pita, kə Jemis, kə Joon. Wur kàa kə mo a mee dēng jwak dēwurang, mon mbusut. Be fwoshik Jesu nə cəər ndəən dedes wur a yit fur.

³ Nlər wur mo cəər dee a dēpiyaa pet-pet, dāngbe nə mang yit mmo. Baa mee gurum ndəən yil sə mak vvang nlər piyaa kaa mənə sə kas.

⁴ Dāngbe jeplep Jesu mo naa Mosis, kə Ilaija mon nkaa leshap kə Jesu.

⁵ Be Pita sat nJesu nənee, <<Ngukám, nə ret kaadi mun de mpeesə sə. A yit kə mo dyik bit mo kun, memee gha, memee Mosis, kə me dī Ilaija.>>

⁶ Baa Pita man mbii de nwur nsat kas, mbəde kəərmmut nii fes yaa mo.

⁷ Dāngbe nluu jì paa mo, kə mo kələng mee doo nə put ndəən nluu nə, de nə sat nənee, <<Desə a Lāa fen, de wen nwal nwur zam. Wu kələng wur.>>

⁸ Abet, kaadi mo ciir naapee, be baa mo naa mee gurum kuđi ashak kə mo kas, be a Jesu nbəshin bejee.

⁹ Kaade mo a ar sham adēng jwak nə, be Jesu sat mmo shibal nə, taji mo sat mmee gurum mbii de mo naa kas, naa təng Lāa Gurum wur yool a peemúut akudang.

¹⁰ Baa mo sat mbii de mo kə naa nə mmee gurum kas, amma mo tal peshak nənee, <<A me a shii kə yool a peemúut nə yi?>>

¹¹ Mo tal pə Jesu nānee, <<A me le dāng nenkām Wāar Mosis mo sat nānee, <<Ting Ilaija wur shee jì akudang yi?>>

¹² Jesu lap mmo nānee, <<Ilaija wur nshee jì, mbəkə wur dāk mbii mo dē reret jir. Be a me le dāngbe mo kə ten ran nā, Lāa Gurum wur nshwaaheel mo des shini-shinə mon mbák wur, kə le wur a debuu yi?

¹³ Amma wen sat nwun nā, Ilaija wur kə ten jì, kə mo kə cìn mbii dē mo rəbet kə wur jir, kaadi mo kə ran ndəən bəet haal Naan nkaa wur sə.>>

Jesu Bar Mee Lāa Dewur Kə Riin Debish

¹⁴ Kaade mo sham wul pee kor jeplep wur nā mo dē, be mo naa duu gurum mo des pee mo dē, kə nenkām Wāar Mosis mo, mo nkaa beetshik kə nen mwaan ndang Jesu nā mo.

¹⁵ Kaade duu gurum nā mo naa Jesu, be nā aapwoo mo jir. Abet, be mo shwe dām pee wur dē, be mo tok kə wur.

¹⁶ Jesu tal pə jeplep wur nā mo nānee, <<Wuu cin a beetshik me kə mo yi?>>

¹⁷ Be mee gwar mbut duu gurum nā mo wur lap nānee, <<Ngukām, wen jì kə lāa fen pee gha dē, mbəde wur kə riin debish, dē nā kə cī leshap nwur.

¹⁸ Tong be nii jì yool yaa wur karmat, be nii mang wur shweer nyil, dāng təfil kə jì put nwur mpwoo, dāng wur kə sām oos, dāngbe nii le kə fwoshik wur nā fi. Wen dāng pə jeplep fwaa mo, mbəkə mo ceen riin debish nā put dē, amma baa mo mak kas.>>

¹⁹ Jesu sat mmo nānee, <<Wun nen dē nyicinsə baa wur shinzeen kas! Wen ntong ashak kə wun mbe vit aa? Wu jì kə lāa nā pee an dī.>>

²⁰ Mo jì kə lāa nā pee Jesu dī. Kaade riin debish nā naa Jesu, be abet nā yoon lāa nā, nā mang wur shweer nyil, be lāa nā wur bəring nyil, təfil jì put nwur mpwoo.

²¹ Jesu tal pə puun lāa nā nānee, <<Mbii desə nā yaa cìn dyem fwaa nā a pərangyi?>> Puun nā wur lap nānee, <<Pəgyet wur kudi a lāa delee.

²² Nii naa mang wur vwet ndəən wus, kə ndəən am zak, mbəkə nā tu wur dī. Amma katdang gha mak cìn mee mbii, be a naajeel fen, kambok a bām mun.>>

²³ Jesu sat nwur nānee, <<A me le dāng waa sat nānee, <Katsdang wen mak yi?> Ngwar dewur shinzeen, be mbii mo jir, mon mmak cìn mbe wur.>>

²⁴ Abet-abet, be puun lāa nā wur dyeep doo fir nānee, <<Wen shinzeen. A bām an kə ciin shinzeen fen nā!>>

²⁵ Kaade Jesu naa des gurum nā mo jar jì kus-kus, be wur gwak riin debish nā, wur sat nnə nānee, <<Gha, riin debish dē waa cī leshap kə kəlongpee ngurum. Wen sat ngha, a put mbut nlāa nā. Taji a baa dēl ndəən lāa nā zak kas.>>

²⁶ Abwoon dē riin debish nā le or, be nā yoon lāa nā shibal, be nā mang lāa nā vwet nyil, be nā put. Lāa nā wur gan nyil kaa wur kə mumuut sə, dāngbe nān gurum nā mo sat nānee, <<Lāa nā kə muut.>>

²⁷ Amma Jesu yaa sar lāa nā, wu dyeep wur, be lāa nā yool dā atəng.

²⁸ Abwoon mənə, be Jesu dēl ndəən lu, be jeplep wur mo tal pə wur coot nānee, <<A me le dāngbe baa mun mu mak put kə riin debish nā kas yi?>>

²⁹ Jesu lap mmo nānee, <<Baa mbii kaa desə nān mmak put kas, see a shi leshap kə Naan. >>

Jesu Baa Satpwoo nKaa Muut Fin

³⁰ Jesu kə jeplep wur nə mo yool yit peemənə, be mo yaa ar dəl nyil nGalili, be baa wur rəbet kə gurum mo man peedi wur de kas.

³¹ Mbədi wur nkaa kam jeplep wur mo nənē, <<Mon nshin Lāa Gurum ndəən sar gurum mo, be mon ntu wur, dangbe a puus dəkun be wur nyool a peemūt.>>

³² Amma baa jeplep Jesu nə mo manshii pwoo mənə kas, dang mo kəər tal nə pə wur zak.

A wii A Dədes Met Jir Yii?

³³ Kaade mo ji wul nyil nKaparnahum, be Jesu dəl ndəən lu, be wur tal pə jeplep wur nə mo nənē, <<De wuu beetshik, a nkaa me, a ar sə yi?>>

³⁴ Amma mo dək tətək, mbəde mo kə beetshik kə shak a ar nə, a wii a dedes met jir ndəən dun yi?

³⁵ Jesu tong nyil, be wur pərep jeplep wur de kaapaat baavəl nə mo, be wur sat mmo nə, <<Katdang mee gurum rəbet dən a denshee, be nə ret kə wu de a de abwoon, kə a wur ndən a ngudak niyee mo jir zak.>>

³⁶ Wur pet mee lāa delee, be wur le lāa nə dar nnaar fur, be wur mang lāa nə nsar fin, be wur sat mmo nənē,

³⁷ <<Koo gwar dədangyii, dewur lap mee lāa delee kaa dəsə sə, ndəən səm fen, be gwar nə lap a nghan mmənə. Koo gwar dədangyi dewur lap an zak, be baa wur lap a nghan mbəsən bejee kas, amma wur lap a gwar dewur lep an shiin ji mmənə zak.>>

Ngwar De Baa Wur Shaarlek Fun Kas, Be Wur A Munu

³⁸ Joon sat nwur nənē, <<Ngukám de mu naa mee gwar wu nkaa ceen riin dəbish mo pwat ndəən gurum mo shi səm fwaa, be mə cii nwur, mbəde baa wur a memee ndəən mun kas.>>

³⁹ Amma Jesu sat mmo nənē, <<Taji wu cii nwur kas. Mbədi baa mee gurum mak cin mee mbii aapwoo shi səm fen, dangbe wur waa ciir satpwoo dəbish nkaa an kas.

⁴⁰ Mbədi gwar de baa wur a shaarlek fun kas, be gwar nə a munu mmənə.

⁴¹ Azeen nzeen kə sat nwun nə, koo gwar dədangyii, dewur shin am nwun shwaa, mbəde wun a mu Kristi mo, be gwar mənən nlap kwat nə hakyeng.>>

Jwaan De Moo Le Gurum Cin Shikbish

⁴² <<Koo gwar dədangyi dewur le kə memee mändong ndəən jep sə mo, de mo shinzeen an, mo cin shikbish, be nə nret met kə mo dyyin mee fin dyyes dak detoon ntook gwar mənə, kə mo vwet wur de ndəən am kuur.

⁴³ Katdang sar fwaa nə le kə a cin shikbish, be a can nə a vwet. Mbədi ngyal dəsi be a dəl ndəən peeseen kə sar mändong, nə ret met aku de mon nvwet gha ndəən aawus de dəm ngaa-ngaa, be gha kə sar mo vəl.

⁴⁴ A peedi nyet de moo se gurum mo, baa mon cham murap kas, kə baa wus nən cham pit de kas zak.

⁴⁵ Kə katdang be shii fwaa nə le kə a cin shikbish, be a can nə a vwet. Mbədi ngyal a dəl ndəən peeseen shi shii mändong, nə ret met, aku de mon nvwet gha ndəən aawus de dəm ngaa-ngaa be gha kə shii mo vəl.

⁴⁶ A peedi nyet de moo se gurum mo, baa mon cham murap kas, kə baa wus nən cham pit de kas zak.

⁴⁷ Kə katdang be yit fwaa nə le kə a cìn shikbish, be a pun nə a vwet. Mbēdi ngyal deesi be a del ndəən mulki mə Naan kə yit məndong, nə ret met aku de mon nvwet gha ndəən aawus de dām ngaa-ngaa, be gha kə yit mo vəl.

⁴⁸ A peedi nyet de moo se gurum mo, baa mon cham murap kas, kə baa wus nən cham pit dī kas zak.

⁴⁹ <<Mon ncìn dāk shi wus, mbəkə mo le gurum mo pan shee ret de jir, kaadi moo le kəən nkaa mbii, mbəkə taji nə wam kas sə.

⁵⁰ Kəən nə a mbii dēret, dang be katdang baa kəən nə kuđi kə shang kas, be mon ndak nə a shi me, mbəkə nə waa shang de yi? Wun jeplep fen mo, wu tongryang kə shak, kaa kəən de baa nii bākshak kə shang nə kas sə.>>

10

Kám-Kam Jesu nKaa Tudɣik

¹ Jesu yool yit peemənə, be wur dām nkwang yil njudiya, wur candel nkor Jodan. Duu gurum mo des mo waaji kuur pee wur dī, dangbe wur kámpwoo Naan mmo, kaadi wur loot kə nə sə.

² Pak nen Farisi mo jī pee wur dī, mbəkə mo kam wur dī, be mo tal nənee, <<Kyet Wàar Mosis nə sat nə, gurum mak ceen mat wur mbe koo a mbii dēbish dēdangyi de war cìn waa?>>

³ Jesu lap mmo nənee, <<Gyet Mosis ran nnə, wur ncìn a meyii?>>

⁴ Mo lap nənee, <<Mosis ran nnə, gurum mak ceen mat wur, katdang wur kə ten ran haal mə tudɣik shin nwar.>>

⁵ Jesu sat mmo nənee, <<A mbəde wun a nen cīshik mo, a nə le dang gyet Mosis ran Wàar desə mo nwun.

⁶ Gyet a Naan wur le mish kə mat pugyet de nshee kə yil nə.

⁷ <Mbəmənə be gurum wur nyit puun kə nəən wur mo, mbəkə wur balkaa wur de ashak kə mat wur.

⁸ Dangbe mo weet, mon ndee a nan deməndong. Abwoon dese, be baa mo kuđi a gurum mo vəl kas, amma moo dee a nan deməndong.>

⁹ Mbəmənə, be nen de Naan wur kə ten bāl mo ashak, be taji mee gurum bāk mo kas.>>

¹⁰ Kaade mo del nlu, be jeplep wur mo waa baa tal shii pwoo mənə de pə wur.

¹¹ Be wur sat mmo nənee, <<Koo gwar dēdangyi wur ceen mat wur, mbəkə wur lap mee mat dēci dī, be gwar mənə cìn a ngaa nkaa mat wur de mmənə.

¹² Kə katdang be, mee mat war yit mish war, mbəkə war dām dyik de mmee gwar dēci, be war cìn a ngaa mmənə.>>

Jesu Le Dəret nKaa Jəp Dedyeen Mo

¹³ Pak gurum mo jī kə jep de dyeen-dyeen mo pee Jesu dī, mbəkə wu le dēret de nkaa mo shi sar wur, be jeplep wur mo gwak gurum nə mo.

¹⁴ Amma kaadi Jesu naa mənə, be nə làa nwur mbut, be wur sat jeplep mu mo nənee, <<Wur yit kə jep de dyeen-dyeen mo jī pee an de, taji wur daam mo kas. Mbēdi mulki Naan nə a mbē nen de mo kə mase kaa mə jep de dyeen-dyeen mo sə.

¹⁵ Azeen-nzeen sat nwun nə, koo weye de baa wur le Naan a dēdes ndəən pətuup wur shi mase de nə kaa mə jep dedyeen mo sə kas, be baa wur mmak del ndəən mulki Naan kas, koo dāben.>>

¹⁶ Dangbe Jesu ghər jep nə mo nkaa baal wur, be wur le sar nkaa mo, dang wur le dēret nkaa mo.

Mee nGulong

¹⁷ Kaade Jesu yool put mbe dām, be mee gwar su ji kurum nfurum ntoom wur. Gwar nā tal pā wur nānee, <<Ngukām deret, an ncin a dak deret dedang, mbəkə wen kat seen de dām ngaa-ngaa de yi?>>

¹⁸ Jesu lap nwur nānee, <<A me le dang a pet an a Ngukām deret yi? Baa mee gurum de a deret kas, see a Naan mbəshin bejee dak.

¹⁹ Gha man mbii de Wàar Mosis nā mo sat jir nānee, <Taji a tukāa kas. Taji a cin ngaa kas. Taji a cin wat kas. Taji a cin langtəng mā đung nkaa gənanɡ fwaa kas. Kə taji a seen a gurum mo kas. A shin dedes mpuun fwaa, kə nəən fwaa.> >>

²⁰ Gwar nā wur lap nānee, <<Ngukām, nghan kən ten tap Wàar desə mo jir pegyet din kudi a lāa zəlang.>>

²¹ Jesu naa gwar nā shi wal, be wur sat ngwar nā nānee, <<A mbii mandong dee de nghan bejee. A dām, a sərəp long fwaa mo jir, kə a bək shooll nā de nenjeel mo, dangbe waa nkat long ndəən dengnaan. Abwoon mənə, be a ji ndang nghan.>>

²² Kaade gwar nā wur kələng pwoō mənə, be nā wāt pātuup nwur, dangbe wur waa baa shi pātuup dəwuwat, mbəde wur kə long mo des zam.

²³ Jesu lyap jeplep wur mo cəərkaat, be wur sat mmo nānee, <<Nin nluk, kə nenlong mon ndel ndəən mulki Naan.>>

²⁴ Kaade jeplep wur mo kələng pwoō mənə, be nā aapwōō mmo zam. Jesu baa sat mmo zak nānee, <<Jep fen mo, nā luk, kə gurum wur del ndəən mulki Naan.

²⁵ Ngyal desə be raakumi nkəlak del ndəən fung ngilili, met aku de ngulong wur ndel ndəən mulki Naan.>>

²⁶ Kaade jeplep wur mo waa baa kələng pwoō mənə, be nā sət aapwōō mo zam. Be mo sat kə shak nānee, <<Katdang mbii nā aasə, be a wii mmak kat bam yi?>>

²⁷ Amma Jesu lyap mo, be wur sat mmo nānee, <<Baa gurum mak cin mbii desə mo kas, amma Naan wur mak cin mbii mo jir.>>

²⁸ Dangbe Pita sat nānee, <<A naa, mun kə yit mbii mo jir, mbəkə mu dām di ndang gha.>>

²⁹ Jesu sat mmo nānee, <<Azeen kən sat nwun, koo a gwar dedangyi dewur yit tul, koo dyemnnəən demish mo, koo dyemnnəən de mat mo, koo nəən, koo jep mo, koo mmaar, mbe səm fen, kə mbe pwoō deret,

³⁰ be wur nkat tul mo, kə dyemnnəən demish mo, kə dyemnnəən de mat mo, kə nəən mo, kə jep mo, kə mmaar mo, har mo wul kambil nyiicinsə, ashak kə shwaajeel, kə wur nkat seen de dām ngaa-ngaa ndəən seen de nən pə ji zak.

³¹ Pak gurum denshee mo des, mon nyool dee a nen de abwoon mo. Nen de abwoon mon nyool dee a nen denshee mo zak.>>

Jesu Baa Satpwoō

Dekun nKaa Muut Fin

³² Kaade mo a ar kaa nJerusalem, be Jesu taa kyeen mmo be nā aapwōō mo, kə nā lekəərmuut nen de moo dām ndang wur nā mo. Be Jesu pərep jeplep wur de kaapaat baavəl nā mo, dām mmee kwang mbəsut, be wur sat mmo mbii de mon nkāa cin nwur nJerusalem.

³³ Nānee, <<Wu naa, mun a ar kaa nJerusalem ndesi, katdang mu wul, be mon nseet Lāa Gurum ndəən sar pris đenan mo, kə nen kām Wàar kə Mosis mo, dang mon ncandyeel muut nwur. Mon nshin wur nsar nen de baa mo a nen Yahudi mo kas.

³⁴ Kə mon nshwar wur, mon ntwas lii nkaa wur. Mon nfwo nɔwat nwur, mon ntu wur zak, ɔangbe parpuus ɔekun, be wur nyool a peemuut.>>

Jemis Kə Joon Mo Cɪn Dang

³⁵ Dangbe Jemis kə Joon, jep Zebedi mo, mo ji pee Jesu di, be mo sat nwur nane, <<Ngukám, muu rabet kə koo a meye di mu ɔang pə gha be a cin mmun.>>

³⁶ Jesu tal pə mo nane, <<Wuu rabet kə wen cin a me nwun ye?>>

³⁷ Mo lap nwur nane, <<Katɔang a rabet, be parɔe ghan ntong nɔɔn ɔeɔes fwaa, be a le kə mun mu tong ashak kə gha, memee nsarse fwaa, kə memee nsarkul fwaa zak.>>

³⁸ Jesu sat mmo nane, <<Baa wur man mbii ɔe wuu ɔang nə kas. Wun mmak shwaajeel ɔe nghan nshwaa nə aa? Wun mmak lap baptisma ɔe mon ncɪn nghan nə aa?>>

³⁹ Mo lap nane, <<Li mun mmak.>> Dangbe Jesu sat mmo nane, <<Azeen wun mmak nshwaajeel ɔe wen nshwaa nə, kə baptisma ɔe mon ncɪn nghan nə.>>

⁴⁰ Amma mbe shin pee nwun tong nsarse fen, kə nsarkul fen, baa an kə ɔal ɔe an ncɪn mənə nwun kas. Amma nə a mbee nen ɔe Naan wur kə ten ɔak nə le mbe mo.>>

⁴¹ Kaade jelep wur ɔe kaapaat sə mo kələng ɔang mənə, be mo langtuup kə Jemis kə Joon.

⁴² Jesu pəp mo ji ashak jir, be wur sat mmo nane, <<Wu man nə, a mishkom nen ɔe baa mo a nenyil Yahudi mo kas, moo lesut fur mo a ɔeɔes nkaa nen fur mo, kə nennan fur mo, moo kám iiko fur mo zam, nkaa gurum nə mo.>>

⁴³ Amma baa nə nɔn nɔn nnaar fuu aasə kas. Koo gwar ɔeɔangyi dewur yool ɔe a ɔeɔes nnaar fuu, be nə a təng kə wur sham kə kaa wur, mbe cin ɔak nwun.

⁴⁴ Kə koo gwar ye dewur rabet ɔe a ɔenshee nɔɔn wun, be nə a təng kə wur ɔe a kərem fuu jir.

⁴⁵ Baa Làa Gurum wur ji a mbəkə gurum mo cɪn ɔak ɔe nwur kas, amma a mbəkə wur cɪn ɔak ɔe ngurum mo, kə wur shin seen fir di mbe ang gurum mo ɔes zak.>>

Jesu Bar Bartimawus nGuvum

⁴⁶ Mo ji wul nJeriko, be kaadi Jesu a ar put nɔɔn Jeriko nə, ashak kə jelep wur mo, kə ɔuu kə gurum mo ɔes. Be mee nguvum ɔe moo pet səm wur a Bartimawus làa Timawus, wur kə tong a pwoo ar mbe ɔang-ɔang.

⁴⁷ Kaade nguvum nə wur kələng nə, a Jesu ngu Nazaret, be wur yaa ɔyeep ɔoo shɪbal nane, <<Jesu, Làa Devit, a naajeel fen!>>

⁴⁸ Gurum mo ɔes mo gwak wur, bə mo sat nwur ɔok kətək. Dang be wur waa sət ɔyeep ɔoo balbal nane, <<Làa Devit, a naajeel fen.>>

⁴⁹ Jesu ɔar, be wur sat mmo nane, <<Wu pet wur shin ji.>> Dangbe mo pet nguvum nə, mo sat nwur nane, <<Taji kərmuut yaa gha kas. A yool, Jesu kə pet gha.>>

⁵⁰ Nguvum nə wur vwet mbiisəp wur, be wur sham yool wuret, ɔəm pee Jesu ɔe.

⁵¹ Jesu tal pə wur nane, <<Aa rabet kə nghan cɪn a me nghan ye?>> Nguvum nə wur lap nane, <<Ngukám, a le kə yit fen mo naapee.>>

⁵² Jesu sat nwur nānee, <<To yit fwaa mo naapee dak, mbæde waa shinzeen nnā an mbar gha.>> Abet-abet, be yit wur nā mo naapee. Be wur dām ndāng Jesu, kē wur shin dedes nNaan.

11

Jesu Del nDān Jerusalem

Kaa Mishkoom Dādes Sā

¹ Kaade mo jì wul kus kē Jerusalem, be mo jì wul mBetfaji, kē Betani mā Jwakpaat. Be Jesu lep jeplep fir mo vël.

² Wur sat mmo nānee, <<Wur dām ndān laayil de nā a kyeen fuu sē. Katdāng wu wul, be abet, wun nkat mee lāa jaaki de a dīdīn, de baa mee gurum kē cam lang nkaa nē kas. Be wur shang wur jì kē nē mpesi.

³ Katdāng mee gurum tal pē wun nānee, <A me le dāng wuu shang jaaki nē yi?> Be wur sat nē, a Daa wur kē rēbet nē. Abwoon be wu mbāa lep nē shi jì abet.> >>

⁴ Mo dām kat lāa jaaki nē a dīdīn mpolu kus kē pwoo ar. Kaade mo yaa shang nē,

⁵ be nen de moo dā de a pee nē, mo sat nānee, <<A me le dāng wuu shang lāa jaaki nē yi?>>

⁶ Be jeplep nē mo lap nciit kē mbii de Jesu sat mmo. Dāngbe nenjaaki nē mo yit mmo dām de kē nē.

⁷ Kaade jeplep nē mo jì kē lāa jaaki nē Jesu, be mo le nlēr fur mo nkaa jaaki nē, be Jesu lang nkaa nē.

⁸ Gurum mo des mo paa ar nē shi nlēr fur mo, bē pak mo saa kom kēkar mbūt mmaar mo, mo paa ar nē shi-shik zak.

⁹ Nen de mo akyeen, kē de mon mbwoon Jesu, mo dīeep dōo fur mo sat nānee, <<Hosana! Daa le deret nkaa gwar dēwur jì ndān sām Daa!

¹⁰ Naan le deret nkaa mulki de mu puun fun Devit nē, nii jì wul. Hosana Naan ndān mulki fin.>>

¹¹ Kaade Jesu dēl ndān Jerusalem, be wur dēl ndān Lu Naan dedes nē. Be wur naa mbii mo de ndān Lu Naan nē jir. Kaade kansān kē ten cīn, be wur put dām nBetani ashak kē jeplep wur de kaapaat baavël sē mo.

Jesu Le Door nKaa

Tingkeen Be Nā Fii

¹² Dadaar nē, be kaadi mo kē yool yit Betani nē, be neenlāa nJesu.

¹³ Kaade wur naa mee tēngkyeen kē dēe jong, de nē lēhāt kē kom zam, be wur dām mbe naa tēngkyeen nē, kyet nii mee lāa mo wa, dāngbē wur kat nii lēhāt aa kompee bējee dak, mbæde baa a tar lāa mā keen nē kas.

¹⁴ Jesu sat ntēngkyeen nē nānee, <<Taji mee gurum kudī kē se lāa kyeen mbūt wii zak kas.>> Jeplep wur mo kēlāng pwoo dēwur sat ntēngkyeen nē.

Jesu Del nDān

Lu Naan Dādes

¹⁵ Kaade mo jì wul nJerusalem. Be Jesu dēl ndān Lu Naan dedes, wur yaa ceen nenwer mo, kē nenseet mbii mo ndān Lu Naan dedes nē. Wur bārep teebul mā nen pēring shool mo, kē mbii tong mā nensārep mbul mo.

¹⁶ Baa wur yit kē mee gurum mang mee mbii jì dēl seet kēnē afur ndān lu Naan nē kas zak.

¹⁷ Wur kām ngurum nē mo nānee, <<Nē a rēran ndān bēat haal Naan nānee, <Mon mpet lu fen a lu dāngnaan (leshap kē Naan) mbe gurum de

mo ndæən yil nə jir; > amma wun kə ciir kə ni, kə nə dəe a gwoot mu nwat mo.>>

¹⁸ Kaade pris denan mo, kə nenkám Wàar Mosis mo kələng pwoo mənə, be mo tang ar de mon ntu Jesu de. Amma mo kəər wur, mbəde kám wur nə aapwoo nduu gurum nə mo jir.

¹⁹ Kaade kansəən cìn, be Jesu kə jeplep fir mo, mo pwat yit yilkaam nə.

Be Kam nKaa Fii Kə Təngkyeen

²⁰ Dadar mbít, be kaadi mo a ar del, be mo taa naa təngkyeen nə kə fii sham put jir.

²¹ Kaade Pita panpwoo de doon Jesu sat ntəngkyeen nə, be wur sat nJesu nənəe, <<Ngukám, a naa təngkyeen de doon a le door sí, nə kə fii jee.>>

²² Jesu sat mmo nənəe, <<Wu shinzeen nNaan.

²³ Be azeen-nzeen kən sat nwun nə, koo a gwar dədangyi dewur sat njwak desə nənəe, <A yool a sham a taa ndəən am kuur sə.> Katdang baa gwar nə sat pwoo mənə a shi pətuup vəl kas, amma gwar nə shinzeen nə, mbii dewur sat nən ncìn, be nən ncìn.

²⁴ A mpeemənə, be wen sat nwun nə, koo mbii dədangyi de wu cìn dāngnaan (leshap kə Naan) mbe nə, dang wur shinzeen nə, wuu ten wur lap mbii dewur dang nə, be Naan wur nshin nwun.

²⁵ Kə koo a pərangye de wu yaa chìn dāngnaan (leshap kə Naan), be wur fwo shikbish de gurum mo cìn nwun, mbəkə Naan puun fuu de adeng wur fwo shikbish fuu mo de nwun zak.

²⁶ Mbēdi katdang baa wur fwo shikbish de gurum mo cìn nwun kas, be baa Naan puun fuu de adeng wur nfwo shikbish fuu mo wun kas zak.

Mo Cìn Tal nKaa

mBal Mulki Kə Jesu

²⁷ Mo waaji nJerusalem, be kaadi Jesu nkaa mwaan ndəən Lu Naan dədes, be pris denan mo, kə nenkám Wàar Mosis mo, kə nennan-nan mo, mo jì pee wur dī.

²⁸ Be mo tal pə wur nənəe, <<Waa aa cìn mbii desə mo a shi iiko dədangyii? A wii shin iiko desə nwaa yi?>>

²⁹ Jesu lap mmo nənəe, <<Wen kən rəbet tal mee mbii pə wun de zak. Katdang wu lap nghan, be an nsat nwun iiko de nghan kən cìn mbii desə mo shi shik zak.

³⁰ Kyet gyet a Naan lep Joon mbəkə wu jì cìn baptisma de ngurum mo aa? Aa koo gyet a gurum mo lep wu yi? Wu lap nghan.>>

³¹ Mo beet bwet nshak nənəe, <<Kasdang mu sat nə, Gyet a Naan lep wur shin jì, be wur nsat nənəe, <A me le dāng baa gyet wu shinzeen nwur kas ye?>

³² Dangbe katdang mu sat nə, gyet a gurum lep Joon jì, be gurum nə mon nlangtuup.>> Moo kəər gurum mo, mbəde gurum nə mo jir moo le Joon a ngusatpwoo Naan.

³³ Dangbe mo lap nJesu nənəe, <<Baa mu man kas.>> Jesu sat mmo nənəe, <<Kasdang nə aasə, be baa wen nsat nwun gwar de shin iiko nghan, mbe cìn mbii aapwoo nə mo kas zak.>>

¹ Jesu doom sat pwoo ngurum mo shi sãmpwoo mo nãnee, <<Gyet mee ngulu wur kop anab mo mbong wur, be wur neer nã shi kok, wur bwan mee tuun mbe dwat lãa tãng anab nã, kãzak, wur dyik mee dẽngpee mbe naa anab nã. Dangbe wur yit mar nã nsar mee kã nennaa mar mo, mbøkã mo naa bong nã de nwur. Abwoon mãnã, be wur yool dãm mmee yil.

² Kaadẽ tar nung lãa anab nã wul, be wur lep mee kãrem nwur dãm pee nennaa maar anab nã mo dẽ, mbøkã kãrem lap pak lãa anab nã dãm kã nã dẽ nwur.

³ Dangbe nennaa maar anab nã mo yaa kãrem ni, mo nãram wur, be mo ceen wur baa shi sar dẽ nfii.

⁴ Ngulu nã wur waa baa lep mee kãrem shiin dãm pee mo dẽ zak. Be mo nas wur nkãã, kã mo shĩjeel nkãrem mãnã zak.

⁵ Abwoon mãnã, be ngulu nã wu waa baa lep mee kãrem dãm pee nennaa mar nã mo zak, be mo yaa kãrem mãnã tu, kã moo naa ncĩn mpak kãrem nã mo aasẽ zak, har mo nãram pak mo, kã mo twe pak mo.

⁶ Ngulu nã wur dẽ dẽ kã memee mãndong, dẽ mãnã a lãa wur dẽwur nwal nlãa nã zam. Be wur lep lãa nã dãm pee nennaa bong nã mo dẽ, abwoon kã kãrem nã mo jir. Ngulu nã wur pan nãnee, <Nentap maar nã mon naa dedes kã lãa fin.>

⁷ Dangbe nennaa maar nã mo sat nshak nãnee, <wu naa a lãa dẽ mãnãn nyool ghãr kop puun nã ndesi, wu jĩ mmun, kã mã tu wur, mbøkã kop nã dẽ dẽ a munu.>

⁸ Dangbe mo yaa lãa nã tu, be mo vwet kũm nã shin ciir mbwoon kok maar nã.

⁹ Wur pan nã, ngumaar nã wur ncĩn a me kã nennaa maar dẽsã nã mo ye? Wun njĩ twe nennaa mar dẽsã nã mo, mbøkã wur le mee nennaa mar dẽci mo dĩ.

¹⁰ Baa wuu cam tang pwoo dẽ mo kã ten ran ndããn bãet haal Naan sã kas me? Dẽ nã sat nãnee, <<Nghek dẽ nen dyiklu mo ciĩ nã, <<Be a nã dẽ dẽ dedes ndããn kwang lu nã.

¹¹ Dẽsã nã a ðak dẽ Daa wur kã ten cĩn; <<Nã a mbii aapwoo pee mun dĩ! > >>

¹² Nennan mã nen Yahudi mo yappee mbe yaa Jesu, mbãdẽ mo man nã, wur sat sãmpwoo dẽsã nã a nkaa mo, dangbã baa mo mak yaa wur kas, mbãdẽ mo kãer duu gurum nã mo. Mbãmãnã, be mo yool yit wur dẽ, be mo dãm ntul.

Gurum Mo Cĩn Tal nKaa Kwatwap nSiza

¹³ Dangbe nen Farisi mo kã nen nHerot mo lep pak nen fur mo shindãm pee Jesu dẽ, mbøkã mo kat mee mbii dẽ mon nyaa wur dĩ ndããn pwoo dẽwur sat mo.

¹⁴ Kaadẽ mo jĩ, be mo sat nJesu nãnee, <<Ngukãm, mu man nã, gha a nguzeen, baa waa kã kak mee gurum kas, dang baa waa kã shangyit mmee gurum kas zak, dangbã gha aa kãm ar Naan ngurum mo azeen-nzeen. Kyet nãn ndere kã mu kwatwap Siza, mishkoom dedes mu nen Rom mo aa, koo mu nook kwat nã yi?>>

¹⁵ Dangbe mbãdẽ Jesu man pan dẽbish mã pãtuup fur mo, be wur lap mmo nãnee, <<A me le dangbẽ wuu kam nghan yi? Wu jĩ kã mee shooll zinariya nã nghan naa.>>

¹⁶ Be mo jĩ kã memee nwur. Be Jesu tal pã mo nãnee, <<A mã riin mukãã, kã sãm mu wẽ, a rãran nkaa shooll nã yi?>> Mo lap nãnee, <<A mã Siza mishkoom nRom.>>

¹⁷ Jesu sat mmo nānee, <<Wu shin nSiza mbii de mo a mā Siza, kə wu shin Naan mbii de mo a mā Naan zak.>> Nə aapwoo mmo zam mbe mbii dewur sat nə.

Talpwoo nKaa Yool A Peemúut

¹⁸ Pak nen Saddusi mo, nen de moo sat nə, baa mee yool a peemúut de kas, mo jì pee Jesu de, be mo tal pə wur nānee,

¹⁹ <<Ngukám, Mosis kə ran mmun nə, katdang mee gurum muut seet yit mat wur dí, de baa war lāa-lāa nwur kas, be nnə mee dyemnənən wur lap matkaa nə, mbəkə wur lāa-lāa mo de ndyemnənən fin de wu kə ten muut nə.

²⁰ Gyet mee dyemnənəshak mo de pwovəl. Gwar dēnshee nə wur lapmat, be wur muut ndin nlāa mee lāa.

²¹ Be dyemnənən fin devəl nə wur lap matkaa nə, be baa wur lāa mee lāa kas, dang wur jì muut. Gwar dekun nə wur waa lap matkaa nə war zak.

²² Dang mo pwovəl, mo lapmat nə war, bə mo jì murəp jir, be baa memee yit mee lāa dee de kas. Kyes nə, be mat nə war yool muut abwoon kə mo nə jir zak.

²³ To, katdang parpuus yool a peemúut, be war kə ndee a mat we ndəən mo pwovəl sə ye? Mbēdi mo jir, mo kə lap war mmāt.>>

²⁴ Jesu sat mmo nānee, <<Wun wuu del dīkə, mbəde baa wu man mbii de mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan kas, kə baa wu man dedes Naan kas zak.

²⁵ Mbēdi parpuus de nen nə mon nyool a peemúut, be mon ndee a kaa nenlep Naan de adeng mo sə. Baa mee lapmat, koo dāmđyk de kas.

²⁶ Pwoo nkaa yool a peemúut mə nen de mo kə ten murəp mo, be baa wuu kam tang pwoo de mo kə ten ran nə ndəən bəət haal Mosis kas aa? Mbii de Naan sat nwur ndəən lāa ləət de nə lapwus sí nə, <Wen a Naan kə Abraham, kə Naan Aizik, kə Naan kə Jekop.>

²⁷ Baa wur a Naan mu nenmuut mo kas, amma a mə nen de mmeen mo. (Desə nə kām nə koo de mo kə ten murap be mo de kə seen pee Naan.) Wun wu del dīkə bish-bish hakyeng!>>

Wàar Dədes Met Jir

²⁸ Mee gwar mbut nenkām Wàar Mosis mo, wur jì kələng mo nkaa beetshik nə, be wur kələng Jesu tap lappwoo nə nen Saddusi mo rəret. Be wur tal pə Jesu nānee, <<A Wàar dedang a dedes met jir ndəən Wàar nə mo yi?>>

²⁹ Jesu lap nwur nānee, <<A Wàar dedes met nə ndesi, <Wun nen Isreil mo, wur kələng. Daa Naan fun, a wur a Daa məndong bejee.

³⁰ A wal nDaa Naan fwaa shi pətuup fwaa jir, shi seen fwaa jir, kə shi pan fwaa jir, kə shibal fwaa jir.>

³¹ De vəl nə a kaa mənə sə zak nānee, <A wal ngənang fwaa kaa sak fwaa sə.> Baa mee Wàar de waa des met de vəl sə mo kas.>>

³² Ngukám Wàar Mosis nə wur sat nJesu nānee, <<Azeen Ngukám, a sat a rəret. Daa Naan wur a məndong bejee dak, baa memee de kas, see a wur mbəshin.

³³ Kə nə a təng kə gurum nwal nwur shi pətuup fin jir, kə shi pan fin jir, kə shibal fin jir, kə gurum nwal ngənənən fin kaa shin fin sə zak. Wàar de vəl sə mo ret met nlong de gurum moo shin mbe wus mbiizuum, kə koor mbiizuum de gurum moo shin mon nNaan jir.>>

³⁴ Kaade Jesu kələng gwar nə tap lappwoo nə rəret, be wur sat ngwar nə nānee, <<Baa waa jong kə mulki Naan kas.>> Abwoon desə be baa mee gurum mak katbal mputuup mbe tal mee pwoo de pə Jesu zak kas.

Kristi Wur A Làa Kə Weyii?

³⁵ Kaade Jesu nkaa kam-kam ngurum mo ndəən Lu Naan dədes, be wur tal pə mo nənee, <<A me le dangbe nenkám Wàar Mosis moo sat nə, <Kristi wur a làa Devit ye?>

³⁶ Mbēdi Riin Naan nə le kə Devit shikáa fin wu sat nənee,
<Daa wu sat nDaa fen nə,
A tong nsarse fen.

Har pardí wen le shaarlek fwaa mo
tong nder shii fwaa.>

³⁷ Devit pet Kristi a Daa fin, be cirang dang Kristi wu waa ciir dee a Làa Devit zak ye?>> Duu gurum nə mo kələng wur shi retnyit.

Tap Kə Kam Nə

Kam Waar Mosis

³⁸ nDəən kám Jesu, be wur sat ngurum nə mo nənee, <<Wu tap kə kam nenkám Wàar Mosis mo. Mo a nen de moo jwal nlər dēshwal-shwal mo, kə moo mwaan mbəkə gurum mo naa mo dí. Moo rəbet kə gurum mo tok kə mo ndəən lutuk.

³⁹ Kə moo rəbet peetong mə nennan-nan mo ndəən lu Naan mo, kə moo rəbet peetong dərət met jir mo a pee serəbet mo.

⁴⁰ A moo yak matkaa mo kə lee fur mo, kə moo dangnaan (leshap kə Naan) dēshwal-shwal mo shi nyang zak, mbəkə gurum mo kwoop mo dí. Mbēe mbii debish de moo cín desə mo, be Naan wur ncín kwat dēshwal mo des hakyeng.>>

Mee Matkaa Bwet mBiizuum

⁴¹ Kaade Jesu tong a kyeen, kus kə pee bwet shool mbiizuum mə Lu Naan dədes nə, be wur naa kaadi gurum moo bwet shool mbiizuum fur mo de ndəən nə. Pak nenlong mo des mo bwet shool des ndəən nə.

⁴² Be mee matkaa de war a matjeel waa jì bwet rep anini mo vəl de ndəən nə zak.

⁴³ Jesu pərep jeplep wur nə mo jì ashak, be wur sat mmo nənee, <<Azeen kən sat nwun, mbii de matkaa dejeel desə waa bwet ndəən kwati mə bwet mbiizuum nə, nə met mə koor gurum nə mo jir.

⁴⁴ Mbēdi nen desə mo jir, mo bwet mbiizuum nə a mbut ndes mə long de mo kəni, dangbə war ndəən jeel war, be war səhət bwet a kyes kə mbii de war kə nə.>>

13

Jesu Satpwoo nKaa

Jeel Denshee Jì Mo

¹ Kaade Jesu a ar put ndəən Lu Naan dədes nə, be memee mbut jeplep nwur mo sat nənee, <<Koi, Ngukám, a naa lu dərət de mo tap ḍyik mo shi nghək dēnan-nan sə mo.>>

² Jesu lap nənee, <<Aa naa a lu de mo ḍyik mo nan-nan shi nghək sə mo aa? Baa mon nyit mee nghək tong nkaa nghək mpee desə kas, amma mon nshirip mo jir.>>

³ Kaade Jesu tong nkaa Jwakpaat de nii naa shak kə Lu Naan dədes, be Pita, kə Jemis, kə Joon, kə Andru, mo jì tal pə wur a səsok, mo sat nwur nənee,

⁴ <<A sat mmun, mbii desə mon yool cín a pərangyi? Kə mun nnaa a mbii aapwoo dedang, katdang mbii desə mo doom gam yi?>>

⁵ Jesu doom sat mmo nānee, <<Wu tap, taji mee gurum ngwam wun kas.

⁶ Mbēdi gurum mo des mon nji ndāen sām fen, kə mo sat nā, wudun a wen, dangbe mon ngwam gurum mo des.

⁷ Katdang be wu kələng pwoo nkaa lek mo, kə pwoo kyetwa nkaa lek mo, be taji kəarmuut yaa wun kas, mbəde nā atəng mbii desə mon nyool cin akudang, be parkyes yil nii kudī kə jī.

⁸ Pak yil mon nyool lek nkaa pak yil mo, kə mee mulki mon nyool lek nkaa mee mulki de ci mo. Yil nən ntungpee des-des shipee-shipee, neen nən ntaa, ndāen yil nā mo. Dangbe mbii desə mo jir a shee kə jeel, kaadi aak kə shee se mat sə.

⁹ <<Dangbe wu tap kə kaa fuu, mbəde gurum mon nyool serep wun nsar kə nentokdeyel mo, kə mon nnaram wun ndāen lu Naan mo. Mon ndəm kə wun ntoom gofna, kə mishkoom mo, mbe sām fen. Desə nən nle kə wun katpee satpwoo deret nā de ntoom mo.

¹⁰ Dangbe akudang kyes kə yil nii jī, be təng see mo shee satpwoo Naan deret sə ngurum mo jir ndāen yil nā akudang.

¹¹ Katdang be mo yak wun, kə mo dām kə wun nlu deyel be taji wu an suk mbe mbii de wun nsat kas. Mbēdi a Riin Naan wur nkām wun mbii de wun nsat mo. Mbēdi baa a wun nkaa satpwoo nā kas, amma a Riin Naan wur nkaa satpwoo nā.

¹² Dyemnəənshak mon nserep shak har mpee muut, bə puun wur nseet lāa fin zak. Jep mon nyool lek kə puun fur mo, kə nāen wu mo, be mon nle kə mo twe mo.

¹³ Gurum mon ncii wun jir, mbe sām fen. Dangbe gwar de wu gung har peekyes nā, be a wur nkat bām.>>

Jeel denaati

¹⁴ <<Dangbe katdang wu naa mbii de bish, de nii watpee dee buu, nii dar a peedi baa nā ret kə nā dar de kas. (Ngwar dewur tang pwoo desə ni, be nā ret kə wu manshii nā). Be nenyil de mo ndāen Judiya, mo swe dām mbut jwak mo.

¹⁵ Ngwar dewur nkaa deng lu, be taji wu sham del ndāen lu nā, mbe mang lēe fin mo kas.

¹⁶ Kə gwar dewur a peemaar a yil, be taji wu waa baa ntul mbə mang mbiisəp fin kas.

¹⁷ Amma jeel nən nsəet naat nkaa mat aak mo, kə mat de mon nkaa shin wur njep mo ndāen teer mənə mo.

¹⁸ Wu cin dangnaan (leshap kə Naan) nNaan, mbəkə taji mbii desə mo cin a ntarkut kas.

¹⁹ Mbēdi jeel dedes nən nji taa nkaa gurum mo ndāen teer mənə mo, de baa mo kə cam naa nā kas, pəgyet Naan shee leyil nā de, har cicinsi, kə baa gurum mon mbaa naajeel mənə de zak kas har ngaa-ngaa.

²⁰ Katdang de baa Daa Naan wur baa kə pak teer nā mo kas, be baa de mee gurum mmak kat bar kas, amma a mbe sām kə nen debəbələp nā mo, be Naan wur baa kə pak teer nā mo.

²¹ <<Katdang mee gurum sat nwun nānee, <Wu naa, Kristi wu mpesi.> Koo dang nnə, <wu naa, wur akyeen si!> Be taji wu shinzeen mpwoo mənə kas.

²² Mbēdi nen de mon ncin dung, nnə wudun a Kristi, kə nen de mo lesut a kaa nensatpwoo Naan mo sə, dangbə mo a nendung mo, mon nji put des. Mon ncin mbii aapwoo mo des, kə mbii lukshik mo zak. Mbeekə katdang nā mak cin, be mo ngwam nen de Naan wu kə ten bələp mo.

²³ Amma wu tap kə káa fuu mo. Wen kən satpwoo desə mo nwun nshee akudang pee nii wul.>>

Baaji Kə Laa Gurum

²⁴ <<Abwoon kə jeel mənə mo,
be puus nən ncəər dee a peenkoo,
kə baa tar nən mbangpee kas,
ndəən teer mənə mo.

²⁵ Kə zar de adeng
mon mbeer sham nyil,
kə iiko de mo adeng mon ntungpee zak.

²⁶ Dangbe gurum mon naa Laa Gurum, wur sham put ndəən nluu de adeng, shi iiko kə Dehai, kə bal dades.

²⁷ Be wur nlep nenlep Naan mo, mbəkə mo dām kok nen dewur kə ten bəlep mo kuur ashak, ndəən kwang de feer mə yil nə. Yaa mpeedar kə yil nə jir, be dām wul mpeedar kə deng nə.>>

mBiiKám nKaa Təngkyeen

²⁸ <<Wu yit kə təngkyeen nə dee a mbiikám pee wun di. Katdang song təngkyeen nə mo doom put kə kompee depoo, be wu man nə, tarlok nə kus mmənə.

²⁹ Aasə zak, katdang wu naa mbii desə mo cìn jir, be wu man nə, wen kən ji wul kus-kus mmənə.

³⁰ Azeen nzeen kən sat nwun nə, Baa gurum de yaksə mon mmurep jir kas, nə atəng mbii desə mo gam jir akudang.

³¹ Deng kə yil mon ndel dām weet, dangbə baa pwoo fen mmak cam del dām kas.>>

Baa Mee Gurum Man

Puus Baa Ji Kə Jesu Kas

³² <<Baa mee gurum mak man puus mənə, kə pee nə kas, koo a nenlep Naan de adeng mo, kə koo a Laa nə shikáa fin, be baa wur man kas, amma see a puun bejee dak.

³³ Wu tap kə káa fuu mo, kə wu tong shi gongpee, mbəde baa wu man pardí pee nən nwul de kas.

³⁴ Katdang pee nə wul, be nən ndee a kaa mee gurum de wu yool mbe dām mwaaan jōng-jōng sə. Akudang wur yool yit tul nə, be wu le nə nsar kə kərem fin mo, wu shwap dak nkərem fin nə mo jir; shiməndong-shiməndong. Wur sat ngutap kə shiyeepkəpang mə tul nə nənnee, <A tong shi gongpee rəret.>

³⁵ Mbəmənə, wu tong shi gongpee, mbəde baa wu man parpuus de ngulu nə wu mbaaji wul de kas. Meebe wu mbaaji nkansəən, koo a nnaar mpar, koo a nciit kə pəbit, koo a mbit.

³⁶ Mbəkə taji wur mbaaji nwun ndi mman, dangbe wur kat wu dee nsaam kas.

³⁷ Mbii de wen sat nwun, be an kən sat a ngurum mo jir mmənə nə, wu tong shi gongpee.>>

¹ Dee teer mo de vël, kə mo cîn retnyit mə Candel dī, kə mu retnyit mə gəəl aas de baa nə kə yist kas. 'Be pris denan mo, kə nenkám Wàar Mosis mo, mo tang ar de mon nyaa Jesu de shi seen, mbəkə mo tu wur dī.

² Dangbe mo waa sat nānee, <<Baa mun nyaa wur a ndāen teer mə retnyit sə kas, mbəkə taji gurum nə mo yool lek nkaa mun.>>

Mee Mat Pwes Káa nJesu Shi mWoor

³ Kaade Jesu nyil mBetani, ndāen lu kə Siman nguloom, be wur nkaa se mbiise. 'Be mee mat war jì kə tuut mwoor de nə kə toos shangshang de moo pet nə a nard, de nə kərim zam. 'Be war tep took kə tuut nə, mbəkə war doo mwoor nən nJesu nkāa.

⁴ Amma nə lāa mpak gurum de mo de mbut, har mo satpwoo kə shak nānee, <<A me le dangbe moo təkook kə mwoor desə aasə yi?

⁵ 'De nə ret kə mo seet kə mwoor desə nə nkaa shool zinariya de nə met kambil kun, mbəkə mo shin shool nə de nenjeel mo.>> Pak gurum nə mo gwak mat nə war, shi tuup.

⁶ Amma Jesu sat mmo nānee, <<Wu yit war dī. A me le dang wuu daampee nwar yi? War cîn a dak deret nghan hakyeng.

⁷ Wun dī ashak kə nenjeel mo shidaar-shidaar, mpeemənə be koo a par dedangyi de wuu rābet, be wun mmak cîn deret mmo. Amma baa wun nkat nghan ashak kə wun shidaar-shidaar kas.

⁸ War kə cîn mbii de waa mak cîn nə. Mwoor de waa kə doo nkaa fwoshik fen sə, war cîn mənə a mbe dak san fen mbe wum.

⁹ Azeen kən sat nwun nə, koo a pee dedangyi ndāen yil desə jir, de mon nsatpwoo deret desə ni, be mbii de mat desə war cîn nghan, be mon nkəə sat nə mbe pan war.>>

Judas Iskariyot Lap II mBe Seet Kə Jesu

¹⁰ Judas Iskariyot, dewur a memee ndāen jeplep Jesu de kaapaat baavəl sə mo, Wur dām pee pris denan-nan mo dī, mbəkə wur seet kə Jesu de ndāen sar mo.

¹¹ Kaade mo kəlēng pwoo mənə, be nə ret mon nyit zam, har mo tuweerpwoo nə, mon nshin shool nwur. Yaa mparməni, be Judas Iskariyot naa nyap ar dewur nseet kə Jesu dī mo.

Jesu Se mBiise Retnyit Mə Candel

¹² Parpuus denshee de mə gəəl aas de baa nə kə yist kas, de nə a puus de moo fet təm mo, mbə mbiise mə retnyit mə Candel nə. 'Be jeplep kə Jesu mo tal pə wur nānee, <<Aa rābet kə mu dām mu dak peese mbiise mə Candel nə nghan a nneyi?>>

¹³ Jesu lep memee mo vël ndāen jeplep fin mo, wu sat mmo nānee, <<Wu dēl ndāen yilkaam ni, be wun nkat kə mee gurum dewur kə tuul am nkāa, be wu dām ndang wur,

¹⁴ har ndāen lu dewur ndām dēl de. 'Be wu tal pə ngulu nə nānee, <Ngukám wur sat nnə, luməzep de wen nse mbiise Tong Ashak mu Candel ashak kə jeplep fen mo, nə a nneyi?>

¹⁵ Ngulu nə wur nkām mee ludeng dedes nwun, de mo kə dakle. 'Be wu dak mbiise nə mmun, nlu mənī.>>

¹⁶ Jeplep de vël nə mo yool dām dēl ndāen yilkaam nā, be mo kat nə a kaadi Jesu wu sat mmo sə, be mo dak mbiise Tong Ashak mə Candel nə nlu ni.

¹⁷ Kaade kansəən cìn, be Jesu jì ashak kə jeplep de kaapaat baavəl nə mo.

¹⁸ Mon nkaa se mbiise nə, be Jesu sat mmo nānee, <<Azeen-nzeen, kən sat nwun, memee ndəən wun wu nseet kə an. A gwar de mun nkaa sese ashak kə wur yaksə.>>

¹⁹ Pwo de Jesu sat, nə wət pətuup mmo zam, be mo doom tal pə wur shiməndong-shiməndong nānee, <<Daa a an aa?>>

²⁰ Wur sat mmo nānee, <<A memee ndəən wun de kaapaat baavəl sə mo. A gwar dewur sham kə gəl aas nsar mbə lep mpuk ndaa kə an.

²¹ Mbēdi Lāa Gurum, wur mmuut a kaadi mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan nkaa wur sə. Amma jeel nən ntaa nkaa gwar dewur seet kə Lāa Gurum. Ngyal desī be, Di mon nnook lāa gwar mənī, be dī nə ret met nwur.>>

Shee Se Tong Ashak Mə Daa

²² Kaade mo nkaa sese nə, be Jesu mang gəl aas, be wur cìn dangnaan (leshap kə Naan) mə pəlang Naan nkaa nə, be wur yilang nə, be wur shin njeplep fin mo. Wur sat mmo nānee, <<Wu lap, desə nə a fwoshik fen.>>

²³ Wur mang mee laadaa zak, be wu cìn dangnaan (leshap kə Naan) mə pəlang Naan nkaa nə, be wur shin mmo. Be mo jir mo shwaa ndəən nə.

²⁴ Be wur sat mmo nānee, <<Desə nə a toom fen de nə dee a gam mə tuweerpwo de pōo shi toom mə Naan, de nə yaa dak mbē toom fen de mon mbeer nə mbē gurum mo des.

²⁵ Azeen-nzeen, kən sat nwun nə, baa an mbaa shwaa am anab dī kas, see pardī an nshwaa am anab de pōo nə ndəən mulki Naan.>>

²⁶ Kaade mo cìn kook, be mo pwat dəm a Jwakaat.

Pita Wu nYool Cīpwoo nNə, Baa Di Man Jesu Kas

²⁷ Jesu sat mmo nānee, <<Wun jir wun nshwe wu yit nghan dī, mbəde mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan nānee,
<Wen ntu

ngukiyeer təm nə mo,
be təm nə mon
ntiit shini-shini.>

²⁸ Amma abwoon de Naan wur baa yool kə an a peemúut, be an ndəm nwun akyeen nyil nGalili.>>

²⁹ Pita sat nJesu nānee, <<Koo de mo jir, mo shwe yit gha de, be baa wen cam yit waa kas.>>

³⁰ Jesu sat mPita nānee, <<Azeen-nzeen kən sat gha nə, mpar cicinsi, akudang deel taadoo yit vəl, be waa nciipwoo yit kun nə, baa waa man an kas.>>

³¹ Amma Pita lappwoo nJesu shibal hakyeng nānee, <<Koo dangde nə atəng kə wen muut ashak kə gha, be baa wen cam cīpwoo kas.>> Be koor jeplep Jesu nə mo sat aasə *zak.

Jesu Cìn Dangnaan nDəən Maar nGetsamani

³² Mo jì wul mee peedi moo pet nə a Getsamani, be Jesu sat njeplep fin mo nānee, <<Wu tong mpeesə, aku nghan cìn dangnaan (leshap kə Naan) dī.>>

³³ Be Jesu dəm ashak kə Pita, kə Jemis, kə Joon. Pətuup fin nə wat, nə daampee nwur zam hakyeng.

³⁴ Wur sat mmo nānee, <<Pətuup fen nə wat zam, har kaa nən ntətu nghan sə. Wu tong mpeesə, kə wur gongpee de.>>

³⁵ Wur gyes dām də akyeen lee, bə wur dām kurum nyil, wur cīn dāngnaan (leshap kə Naan) nānee, <<Puun fen, katdang de nə mak cīn, bə taji wen shwaajeel desə nə kas.>>

³⁶ Kə wur sat nānee, <<Daa, puun fen, waa mak cīn mbii mo jir, bə a baa kə kap mə jeel desə aku pee nghan de. Baa a kaadi wen kən rəbet sə kas, amma see a kaadi waa aa rəbet sə.>>

³⁷ Wur waa dām pee jeplep fin dēkun nə mo də, bə wur kat mo nkaa saam. Bə wur sat mPita nānee, <<Simon waa a nkaa saam wo? Tan, baa a mak gongpee mbe awa məndong kas aa?

³⁸ Wu tong shi gongpee, kə wu cīn dāngnaan (leshap kə Naan), mbəkə taji wu dēl mbut jwaan kas. Riin nə rəbet dāk, amma nan nə cii, mbəde baa nə bāl kas.>>

³⁹ Jesu waa dām də, a pee dāngnaan (leshap kə Naan) nə, bə wur waa baa cīn dāngnaan (leshap kə Naan) a kaadi wur cīn nshee sə zak.

⁴⁰ Wur waa baaji kat jeplep dēkun nə mo də nsaam zak, mbəde yit fur mo toon kə nsaam. Baa mo man mbii de mon nlap nwur kas.

⁴¹ Kaade wur waa waaji pee jeplep nə mo də yit dēkun, bə wur sat mmo nə, <<Har yaksə, bə wun də nkaa saam kə nookdi aa? Nə mak kəsə, pee nə kə wul. Mo kə seet kə Lāa Gurum nsar nenshikbish mo.

⁴² Wu yool mmun seet. Wu naa gwar dēwur seet kə an wur kə ji wul.>>

Mo Yaa Jesu

⁴³ Kaade Jesu kuđi nkaa leshap mēni, bə Judas Iskariyot, dēwur a memee ndəən jeplep Jesu də kaapaat baavəl sə mo, wur ji wul ashak kə duu gurum mo des ndang wur. Gurum nə mo kə kwai mo, kə kam mo. A pris denan-nan mo, kə nenkām Wàar Mosis mo, kə nennan-nan mo, a mo lep gurum nə mo.

⁴⁴ Gwar dēwur seet kə Jesu nə, wur kə ten cīn mee bə naa man (alaama) mmo nānee, <<Ngwar de wen tok kə wur, dang wen tung wur shi məshpwoo, bə a gwar nə mmənə. Bə wu yaa wur rəret, wu dām kə wur.>>

⁴⁵ Kaade Judas ji, bə wur dām pee Jesu də abet, kə wur sat nānee, <<Ngukām.>> Bə wur tok kə Jesu, dangbē wur tung Jesu shi məshpwoo zak.

⁴⁶ Dangbē mo ji yaa Jesu.

⁴⁷ Amma memee ndəən nen də moo dār də mpee nə, wur shang kwai fin, bə wur can kom kə kərem mə pris dedes met jir nə vwet nyil.

⁴⁸ Jesu sat nduu kə gurum nə mo nə, <<Wun, wu pwat wur ji kə kwai mo, kə duul mo, mbəkə wu yaa wen də, kaa wen a mee kus wat sə aa?

⁴⁹ Shidaar-shidaar bə an də ashak kə wun, kə an kən kām nwun ndəən Lu Naan dēdes, bə baa wu yaa an kas. Amma mbii desə mo cīn aasə jir, a mbəkə pwoo de mo kə ten ran mo ndəən bəet haal Naan mo gam də.>>

⁵⁰ Jeplep wur mo jir, mo yool shwe yit wur də.

⁵¹ Mee dyem zəlang wur di, dēwur sup a mee fuwaat nkaa shin bējee, wur dām ndang Jesu, kaadi mo yaa wur,

⁵² bə wur su dām ngum, wur yit fuwaat nə mmo.

Jesu nToom Nenbeetpwoo Mo

⁵³ Mo dām kə Jesu ntul kə pris dedes met jir nə, a peedi pris denan-nan mo, kə nennan-nan mo, kə nenkām Wàar Mosis moo kuur də ashak.

⁵⁴ Pita tap dām ndang Jesu abwoon jong-jong, har ntul kə pris dedes met jir nə, bə wur dēl tong ashak kə nentappee mo, kə wur kə kəlong wong wus də.

⁵⁵ Pris denan-nan nə mo, kə kuur nennan-nan nə mo jir, mo tang mbii de mon cin langtəng mə dʊŋ mo nkaa wur, mbəkə mo katpee tu Jesu de, amma baa mo kat kas.

⁵⁶ Koo di gurum mo des mo ji kə langtəng mə dʊŋ mo nkaa Jesu, be baa mbii de mo sat nkaa Jesu nə mo yakshak kas.

⁵⁷ Pak gurum mo yool dar atəng, kə mo sat mbii de mə dʊŋ nkaa Jesu nənee,

⁵⁸ <<Mu kələng wur sat nənee, <wudin nshirip Lu Naan dedes sə, de gurum mo dyik nə shi sar, dangbe wudin mbaa dyik memee de ndəən teer mo kun zak, de baa a shi sar kas.> >>

⁵⁹ Jir kəsə, be baa mbii de mo sat nə mo yakshak kas.

⁶⁰ Dangbe pris dedes met jir nə wur yool dar atəng nnaar fur. Be wur tal pə Jesu nənee, <<Baa waa kə mee mbii de waa nlap nkaa pwoo desə mo kas aa? A sat a me nkaa mbii de des desə mo sat nkaa gha yi?>>

⁶¹ Amma Jesu dok kətək, baa wur lap mee pwoo kas. Be pris dedes met jir nə wur waa baa tal de pə Jesu zak nənee, <<A gha a Kristi Lāa Naan Dehai aa?>>

⁶² Jesu lap nənee, <<A nghan a wu, wun nnaa Lāa Gurum, wur tong nsarse Naan dəbal met jir, bə wun nnaa wur ji ndəən nluu de adeng mo zak.>>

⁶³ Kaade pris dedes met jir, wur kələng pwoo mənī, be wur yilang nlor fin mo, bə wur sat nənee, <<Muu tang a langtəng dedang dikə zak yi?>>

⁶⁴ Yaksə, wu kələng pwoo de Jesu wur sat, dəwur leshin a kaa Naan sə. Wur naa arang nkaa pwoo mənə yi?>> Be mo jir, mo candyeel muut njesu.

⁶⁵ Pak mo yaa twes lii nkaa wur, mo paa yit wur mo, dang mo nərem wur, bə mo sat nwur nənee, <<A woo gwar de cut gha nə mmun.>> Be nentappee mo nərem wur hakyeng.

Pita Cīpwoo nNə Baa De Man Jesu Kas

⁶⁶ Kaade Pita dar a fur nder ludyeel nə, be mee reep de war a kərem pris dedes nə war ji.

⁶⁷ Be kaadi war naa Pita ke tong a wus, be war tər yit nzing nkaa Pita, bə war sat nənee, <<Gha ashak kə Jesu ngwe Nazaret zak!>>

⁶⁸ Dangbe Pita cīpwoo nənee, <<Baa wen man mbii de yii sat nə kas, baa wen man pwoo mənə kas.>> Be wur yaa ar dēl put nshieppəbong.

⁶⁹ Be reep de war a kərem mu pris dedes met jir nə war baa naa wur de, be war sat nen de moo dar mpwoo shieppəbong nə mo nənee, <<Gwar dəsi wur a memee mbut nen Jesu nə mo.>>

⁷⁰ Amma Pita baa cīpwoo de zak. Lang di lee, be nen de moo dar di pee nə, mo sat mPita nənee, <<Azeen-nzeen, gha a mee mbut nen Jesu nə mo, mbəde gha a ngu Galili.>>

⁷¹ Amma Pita cīpwoo, wur dālwas, wur sat nənee, <<Naan shin kar nghan katdang wen man gwar de wuu satpwoo nkaa wur nə.>>

⁷² Abet-abet, be deel tokshik de vəl. Be Pita yeepwoo de Jesu sat nwur si nənee, <<Akudang deel tokshik yit vəl, be ghan cīpwoo fen yit kun nnə, baa a man wen kas.>> Kaade Pita yeepwo mənī, be nə tep kwak nwur, bə wur yaa gwar maap.

¹ Kaade bit mang, be pris denan-nan mo, ashak kə nennan-nan mo, kə nenkām Wāar Mosis mo, kə nenbeetpwoo nə mo jir, mo kuur ashak, be mo lepwoo, be mo bwot sar kə Jesu, mo dām shin wur mPaillet.

² Paillet tal pə Jesu nānee, <<A gha a mishkom nen Yahudi mo aa? Jesu lap nānee, <<aa ten a sat.>>

³ Pris denan-nan nə mo ji kə langtəng mə dūng mo des nkaa Jesu.

⁴ Paillet, wur waa baa tal pə Jesu nānee, <<Baa gha kə mee pwoo de ghan nlap kas aa? A naa pwoo mo des de mo ji kə mo nkaa gha>>

⁵ Amma baa Jesu lap mee pwoo nwur koo mǎndong kas, har nə fes aapwoo mPaillet zam.

Mo Candyeel Muut nJesu

⁶ Gyet be koo a parpuus mə retnyit mə Candel dǎdangyii, be Paillet wur kə loot bwet mee gurum de bubwōot mǎndong mmo, de gurum nə moo rǎbet.

⁷ Mee gwar de moo pet sǎm nwur a Barabbas, wur de a bubwōot nlushoot ashak kə nenbwetbeer mo, de mo kə tukāa ndǎen bwetbeer fur nə.

⁸ Duu gurum nə mo ji kus, be mo yaa dǎng nə pə Paillet, kə wur bwet mee gurum de mmo, kaadi wur loot kə cǐn nə sǎ.

⁹ Paillet tal pə mo nānee, <<Wuu rǎbet kə nghan bwet a mishkoom mə nen Yahudi mo nwun aa?>>

¹⁰ Paillet man nə, pris denan nə mo ji kə Jesu ntoom fin a mbǎ zuur.

¹¹ Dǎngbe pris denan mo kar duu gurum nə mo, mbǎkǎ mo dǎng pə Paillet kə wu bwet Barabbas de mmo.

¹² Paillet waa baa sat mmo nānee, <<Wuu rǎbet kə nghan cǐn a me kə gwar de wuu pet wu a mishkoom nen Yahudi mo yi?>>

¹³ Dǎngbe mo waa sǎt le or shibǎl nānee, <<A le kə mo pwas wur nkaa shiyeep.>>

¹⁴ Paillet sat mmo nānee, <<A mbe meye? Wur cǐn a mbii dǎbish dǎdang yi?>> Be mo waa sǎt le or shi dōo dedes hakyeng, <<A le kə mo pwas wur nkaa shiyeep! A le kə mo pwas wur nkaa shiyeep!>>

¹⁵ Mbǎdi Paillet rǎbet kə nə ret de nduu kə gurum nə mon nyit, be wu bwet Barabbas mmo. Amma abwoon dǎwur fwo nbwat Jesu, be wur shin Jesu mmo, mbǎkǎ mo dām pwas wur de nkaa shiyeep.

Shiitoo Mo Toklong nJesu

¹⁶ Dǎngbe shiitoo mo dǎl kə Jesu ndǎen lu mə gofna nə, de moo pet nə a Praitoriyum, be mo pǎrep shiitoo de mpee mǎnǎ mo jir, mo ji kuur ashak pee Jesu dǐ.

¹⁷ Mo lep mee nlǎr de nə naat pan a tup nJesu, kə mo ráa mee mbiikǎa ghǎr, mo lep nwur nkǎa.

¹⁸ Dǎngbe mo tok kə nwur nānee, <<Muu tok kə gha da mishkoom nen Yahudi mo.>>

¹⁹ Be mo cut wur nkǎa shi raas, bǎ mo tus lii nkaa wur. Be mo kurum nfurum, kə mo seyl nwur.

²⁰ Abwoon de mo kə shwar, kə bǎk wur, be mo shang nlǎr dǎnaat pan a tup nə nkaa wur, dǎngbe mo lep nlǎr nwur mo nwur. Be mo put dām kə wur atǎleng, mbǎkǎ mo pwas wur de.

Mo Pwas Jesu

nKaa Shiyeepyoom

²¹ Kaade mo a r dām nə, be mo taa kaat kə mee gwar, de moo pet sim nwur a Simon, wu a ngu Sairin, puun Alekzanda kə Rufus, wur tong mmee laayil ji de, be shiitoo nə mo le wur mang shiyeepmǔut Jesu nə ating.

22 Mo ji wul ka Jesu mmee peedi moo pet na a Golgofa (shii ka Golgofa na a dyeskaa.)

23 Mo shin am anab de mo ka riyeep na ka mee yen de moo pet naa myrrh nwur, amma wur cii shwaa na.

24 Kaade mo pwas Jesu nkaa shiyeep, be mo koospaa mbe bak nlar wur. Be Mo bak nlar nwur mo nnaar mu. Be mo balap mbaka mo naa be de koo a gwar dedangyi nwur nkat di.

25 Mo pwas Jesu nkaa shiyeepyoom na a kaa karfe pwoofeer de ma bit sa.

26 Mo ran pwoo nkaa mbii de na le dang mo tu Jesu, mo lang nkaa shiyeepyoom na ndeel nkaa nJesu, da na sat nane, << A MISHKOOM MƏ NEN YAHUDI MO NDESƏ.

27 Mo pwas mee kus wat mo val ashak ka Jesu zak. Mo pwas memee nkwang sarse nwur, ba memee nkwang sarkul nwur zak.

28 Mo cin mbii desə mo jir a mbaka pwoo de mo ka ten ran ndəən bəət haal Naan na gam de nane, <<Mon tang wur mbut nendebish mo.

29 Nen de mo del ar peedi mo pwas Jesu de, mo zakkaa fur mo, ka mo nwangpwoo nwur nane, <<Kaigwa! Waa de di a sat na, waa nshirip Lu Naan dades, dangbe nghan mbaa dyik na de ndəən teer mo kun zak.

30 A bam sak kase! A sham nkaa shiyeep na shiko.>>

31 Pris denan-nan mo, ka nenkam Waar Mosis mo, mo shwar, ba mo toklong nJesu zak, mo sat nane, <<Waa bam nen deci mo, dangba baa waa mak bam sak kas.

32 Katdang gha a Kristi azeen-nzeen, mishkoom nen Isreil mo. Be a sham nyil nkaa shiyeepmuut na yaksə, mbaka mu naa, ka mun shinzeen de.>> Wat de mo pwas mo ashak ka Jesu, mo satpwoo debuu nwur zak.

Muut Jesu

33 Kaade karfe kaapaat baavəl ma puus a naar ting-təng na wul, be pee na rii ndəən yil na jir, del dam wul karfe kun ma puus.

34 Kaade karfe kun na cin, be Jesu wu petpee shi doo dades, nane, <<Eloi, Eloi, lama sabaktani?>> Manshii na a nane, <<Naan fen, Naan fen. A mbeeme dang a yit an yi?>>

35 Kaade pak gurum mo mbut nen de moo dar de mpee na, mo kəlang petpee mani, be mo sat nane, <<Gwar desə wur ka pet a Ilaija>>

36 Be memee ndəən mo, wur su dam mang tuvuk lep ndəən am anab dedwang, wur lep nkaa rep mee kam. Wur lep kaa nJesu mbaka wur dyas de. Pak gurum na mo sat nane, <<Wu dar aku mun naa mbii de nan ncin di de, kyet Ilaija wun nji bam wur wo?>>

37 Jesu waa baa bwet or shi doo dades, be wur shang nookmuut.

38 Be fuwaat de na ndəən Lu Naan dedes de nii paapee Debang met jir, na tee sham a naar be na bak val.

39 Kaade gwar dades nkaa shiitoo mo kambil mandong dewur dar kus ka shiyeepmuut na, wur naa kaadi Jesu shang nookmuut, be wu sat na, <<Azeen-nzeen, gwar desə wur a Laa Naan.>>

40 Pak mat moo dar de pan jong, mon nkaa naa mbii de nii cin jir. Ndəən mat na mo, be Meeri Makdalin waa de, ka Salome ka Meeri nən Jemis delee ka Josep.

41 A mo a mat de di mo dam ndang Jesu, ka moo cin dak nwur kaadi di wur kudi ndəən yil nGalili, ka pak mat mo des de mo yool nGalili ji ashak ka wur nJerusalem.

Mo Wum Jesu

⁴² Nciit kə mənɪ, bə kansəən cɪn, a parpuus də gurum moo ɗak sut də, mbəde daar nə a puus nookɗi.

⁴³ Be Josep ngu Arimaɗiya, mee gwar ɗədes, dewur ndəən nenbeetpwoo mo, wur shikaa fin wur nkaa gong ji kə mulki Naan. Wur yaa pətuup, bə wur dəm dang kum Jesu pə Paillet, mbəkə wur dəm wum də.

⁴⁴ Nə aapwoo mPaillet zam, mbəde wur kələng nə, Jesu kə ten muut. Dangbe Paillet pet shiitoo ɗədes nə, bə wur tal pə shiitoo nənee, <<Kyet Jesu kə ten muut a yam wo?>>

⁴⁵ Kaade Paillet kələng mbii də shiitoo nə sat, bə Paillet sat mmo kə mo dəm shin kum Jesu nən nJosep.

⁴⁶ Dangbe Josep seet kə mee fuwaat ɗepiyaa. Be wur sham kə kum Jesu nə, wur bwot kum nə shi fuwaat nə. Be wur dəm le kum Jesu nə ndəən kəcir də mo am nə ndəən jwak. Be wur tup mee nghək ɗədes, wur paa pwoo kəcir nə ɗi.

⁴⁷ Meeri Makdalin, kə Meeri nəən kə Josep, mo naapee də mo le kum Jesu nə ɗi.

16

Jesu Yool A Peemúut

¹ Abwoon kə parpuus Nookɗi mə nen Yahudi mo, bə Meeri Makdalin kə Salome, kə Meeri nəən kə Jemis, mo seet mwoor tus shangshang, mbəkə mo dəm pwes de nkaa kum Jesu.

² Parpuus ɗenshee mbut nteer pwovəl sə mo, mbít nciit kə də puus mbe kaa bə mat nə mo pwat dəm a peedi kəcir nə ɗi.

³ Mon nkaa sat nə shak a ar nənee, <<A wii mbet nghək ɗədes nə mmun mpwoo kəcir nə ye?>>

⁴ Be kaadi mo ɗyeep yit, bə mo naa mo kə bət nghək ɗədes nə baa kənə. Nghək nə a ɗedes hakyeng.

⁵ Kaade mo ɗel ndəən kəcir nə, bə mo naa mee zəlang wur tong nkwang sarse, wur kə nlər ɗepiyaa, bə nə lekərmuut mmo zam.

⁶ Zəlang nə wur sat mmo nənee, <<Taji kərmuut yaa wun kas, mbəde wen man nə, wun pə yap a Jesu ngu Nazaret. Gwar də mo pwas wur nkaa shiyeep sí, wur kə yool a peemúut nə. Baa wur mpesi kas. Wu ji wu naapee də mo le wur de ndesi!

⁷ Be wu dəm, wu sat jeplep wur mo, kə Pita nə, wur kə yool a peemúut, yaksə wur a ar dəm nGalili a təleng nwun. Wun ndem wu naa wur a mpee mənɪ, kaadi də wur kə ten sat nwun sə.>>

⁸ Dangbe mat nə mo yool pwat yit kəcir nə, bə mo shwe dəm kə kərmuut, dang nə aapwoo mo zak. Baa mo taa sat mee mbii mmee gurum kas, mbəde kərmuut nə fes yaa mo zam.

Jesu Kámshin mMeeri Makdalin

⁹ Kaade Jesu yool mbít parpuus ɗenshee, də nə a puus Láadi bə wur shee kámshin fin a mMeeri Makdalin, a war a mat də di Jesu kə ceen riin ɗebish mo pwoovəl pwat ndəən war sí.

¹⁰ War dəm sat nen de di mo ashak kə Jesu. Mon nkaa wal kə maap.

¹¹ Amma kaadi mo kələng pwoo də war sat nə, Jesu wur kə yool a peemúut, ɗangbe wen kə naa wur, bə baa mo shinzeen kas.

Jesu kámshin nJeplep Wur Mo

¹² Abwoon mənɪ, bə Jesu kámshin mmee jeplep wur mo vəl, kaadi mo a ar dəm mmee laayil.

¹³ Mo ciir dām sat nkoor jeplep nā mo nā, wuḍun kā nā Jesu, amma baa koor nā mo shinzeen kas.

¹⁴ Abwoon ɗese, be Jesu jì kāmshin njeplep ɗe kaapaat baaməndong sē mo, be moo tong a peese mbiise. Wur gwak mo mbe ciin shinzeen fur, kā mbəɗe pətuup fur mo a ɗəbal, mbəɗe baa mo shinzeen nen ɗe mo nā wur abwoon ɗewur kā yool a peemúut kas.

¹⁵ Jesu sat mmo nānee, <<Wur dām ndāen yil nā jir, wur satpwoo ɗeret ɗe ngurum mo jir.

¹⁶ Gwar ɗewur shinzeen, kā mo cìn baptisma wur zak, be wur nkat bam, amma gwar ɗewur cii shinzeen, be mon ncandyeel muut nwur.

¹⁷ Mon nnaa mbii aapwoo ɗesə mo pə nen ɗe mo shinzeen nghan. Mon nshin iiko mmo mbe ceen riin ɗebish mo ndāen sām fen. Mon nkatpwoo shi liispwoo mo shini-shini.

¹⁸ Katɗang mo yak nwò mo, koo mo shwaa yen tupee be baa nən ncìn mee mbii mmo kas koo ɗəben. Mon nle sar fur mo nkaa nenciinkoom mo be mon mbar.>>

*Mo Mang Jesu Kàa
Kə Wur Adəng Naan*

¹⁹ Abwoon ɗe Daa Jesu kā leshap kā mo, be mo mang wur kaa adəng Naan. Be wur kaa tong nsarse Naan.

²⁰ Jeplep nā mo pwat dām satpwoo Naan shipe-shipe. Daa wur cìn ɗak ndāen mo, wur kām agaak nā, pwoo ɗe moo sat nā azeen shi mbii aapwoo ɗe mo cìn mo.

Dak Jeplep Jesu Mo

CweerpwoonKaa Sham Riin Debang

¹ Dəm pə gha Tiyofilus. Ndəən bəət-haal fen denshee, bə wen ran pwoonkaa mbii de Jesu wur cīn mo, kə mbii dewur kām mo.

² Dəm wul parpuus de Naan mang wur kaa kə nā adeng. Aku dang Naan mang wur kaa kə nā adeng, bə wur leshap nneen dewur kə bələp mo, mbəkə mo dee de a jeplep fin mo, shi iiko mə Riin Debang.

³ Mbə teer mo laarfeer abwoon de Jesu kə yool a peemúut, bə wur woo shin mmo yit des, ndəən ar mo shini-shini, de nā kām agaak nā, wur dī mmeen azeen-zeen. Mo naa Jesu, kə wur leshap mmo nkaa mulki mə Naan.

⁴ Par mə puus sə, bə kaade wur dī ashak kə jeplep fin mo, bə wur leshap mmo balbal nānee, <<Taji wu yool wu yit Jerusalem kas. Dangbe wu tong, wu naa gam zuum de puun fen wur kə ten cweer nwun, de wuu kələng nā mpwoon fen.

⁵ Də Joon wur cīn baptisma ngurum mo a shi am, dang dee meeteer mo dī a lee dak, bə mon ncīn baptisma nwun a shi Riin Debang.>>
Mo Mang Jesu Kaa Kə Wur Adeng

⁶ Kaade jeplep Jesu mo kuur ashak, bə mo tal pə wur nānee, <<Daa, gha mbə cīn shin mulki nā nneen Isreil mo a ndəən meeteer desə mo ee?>>

⁷ Jesu lap mo nānee, <<Baa desə nā a muu, mbəkə nwun man puus nā, kə bit de Daa kə ten le mo ndəən iiko fin kas.

⁸ Dangbə Naan wur nshin bal nwun, katdang Riin Debang sham nkaa wun. Bə wun mbə dee a langtəng fen mhffig

o ndəən Jerusalem, kə ndəən Judiya jir, kə Samariya, dəm wul ndəən yil mo jir zak.>>

⁹ Kaade wur sat pwoon mənə, bə mo mang wur kaa kə nā adeng a yit mo. Yaksə nluu jī paa wur, baa mo kutdī naa wur kas.

¹⁰ Kaade mo dī nkaa ban yit mo mo kaa kə nā adeng, bə mee gurum mo vəl, mo jī dar pə mo dī, kə nlər piyaa petpet

¹¹ Nen nā mo sat nānee, <<Wun nneen Galili mo, a mii le dang wuu dar, wuu ban yit kaa kə nā adeng ii? Jesu de wu naa mo kə mang wur kaa kə nā adeng pə wun dī sə, bə wur mbə baa sham a kəsə zak.>>

Mo Bəlip Mee Gurum A Koppee Judas

¹² Bə jeplep mə Jesu mo yool yit Zuul Paat de nā kus kə Jerusalem, dejong nā kə Jerusalem a meel məndong bejee dak.

¹³ Kaade mo jī wul ndəən pee kaam nā, bə mo dəm kaa ndəən luđeng, a pee de moo tong dī. A mon ndesə, Pita, kə Joon, kə Jemis, kə Andru, Filip kə Tomas, Bartolomi, kə Matiyu, kə Jemis dyem Alfiyas, kə Simon Zelot, memee mbut mee nneen de gyet mo balkaa mo mbə tang mulki mə yil mo, kə Judas lāa Jemis.

¹⁴ Nen desə mo balkaa mo mo ashak mbə dangnaan shidaar-shidaar, shi pətuup məndong ashak kə pak shurep mo, kə Meri nāən Jesu, kə dyemnāən fin mo zak.

¹⁵ Ndəən meeteer mənə mo, bə nen shinzeen nə mo kuur ashak, (de duu mo nə wul kambil mǝndong kǝ laarvǝl), bə Pita yool dǝr atǝng nnaar mo mbǝ leshap, bə wur sat nǝnee,

¹⁶ <<Dyemnaa mo, nə a tǝng kǝ mo gampwoo de mo kǝ ten ran ndəən bǝet haal mǝ Naan. Pwoo de gyet Riin Debang le kǝ Devit leshap nkaa Judas ngwe dǝwur de a ngukǝm ar nnen de dǝ mo yaa Jesu.

¹⁷ Dǝ wur a memee mbut mmun, kǝ dǝ wur cǝn pak dǝk fun dǝsǝ nǝ zak.>>

¹⁸ (Shi shool de Judas lap mbǝ kwat dǝk fin dǝbish, bə wur dǝm seet mee maar dishik. A pee dǝwur sham taa wur muut, wur piin but fin, dǝm kat pinbut wur mo pwat beer.

¹⁹ Mbii dǝsǝ nǝ de a dǝmǝman ngurum de moo tong ndəən yil nJerusalem jir, moo pet maar dǝsǝ nǝ shi liispwoo mo a Akeldama. De shi mǝnǝ a maar toom).

²⁰ <<Mbǝdǝ mo Jeplep Jesu mo ten ran ndəən bǝet haal Zabura nǝnee, <<Wu ar kǝ nlu wur nǝ de a kǝrem. Taji mee gurum tong ndəən nǝ kas,> Kǝ mo ran zak nǝnee, <Wu yit kǝ mee gurum de dǝ a koppee wur nǝ.>

²¹ <<Mbǝ mǝnǝ, bǝ nǝ ret kǝ mmun bǝlǝp mee gurum mbut nnen de peegyǝt mo dǝ ashak kǝ mun, kaade dǝ Daa Jesu wur kǝ mwaan dǝm kǝ mun shipee-shipee sǝ.

²² Yool mbǝt de Joon kǝ cǝn baptisma ngurum mo, dǝm wul parpuus de Naan mang Jesu kaa kǝ nǝ adeng, pǝ mun dǝ. Nǝ de a tǝng kǝ memee mbut nnen de mun mbǝlǝp sǝ mo, wur de a ngusatpwoo nkaa yool kǝ Jesu a peemǝut nǝ ashak kǝ mun.>>

²³ Aasǝ bǝ mo le gurum mo vǝl de sǝm mo mo a Josep de moo pet wur a Barsabas koo Jastus, kǝ Matiyas zak.

²⁴ Yaksǝ mo dangnaan nǝnee, <<Daa, gha de a man pǝtuup gurum mo jir. A kǝm ngwe de waa a bǝlǝp mmun, ndəən des dǝvǝl sǝ mo.

²⁵ Mbǝkǝ ngwe nǝ cǝn dǝk dǝ a koppee mǝ Judas kaa memee ndəən jeplep kǝ Jesu mo sǝ. Dǝ Judas yool yit dǝk nǝ dǝ, mbǝkǝ nwur dǝm dǝ a pee dyem fin.>>

²⁶ Kaade mo bǝwet bǝlǝp nǝ, bǝ nǝ taa nkaa, Matiyas. Yool mmǝnǝ, bǝ mo tang Matiyas ashak kǝ jeplep de kaapaat baamǝndong nǝ mo.

2

Riin Debang Sham Parpuus Pentikos

¹ Kaade parpuus Pentikos nǝ wul, bǝ nen shinzeen nǝ moo kuur ashak a pee mǝndong jir.

² Yaksǝ, nnen mman, bǝ mee doo de fiipee ka kut dǝbal-bal sǝ, nǝ tong adeng sham gam lu de moo tong dǝ jir.

³ Yaksǝ mo naa mee mbii kǝa mbǝlem wus sǝ, nǝ sham lang nkaa mo jir

⁴ Mo gam mo jir shi Riin Debang, yaksǝ mo doom leshap mo shi liispwoo mo shini-shini, kaade Riin Debang kǝm mmo sǝ.

⁵ Ndəən meeteer mǝnǝ mo, bǝ pak nen Yahudi mo ndəən Jerusalem de moo kǝer Naan mo dǝ, kǝ de mo pwat ndəən yil mo shini-shinǝ jir, mo jǝ nJerusalem.

⁶ Kaade gurum mo kǝlǝng doo nǝ, bǝ duu mǝ gurum nǝ mo kuur a peeshak. Nǝ aapwoo ngurum nǝ mo, mbǝde koo a ngwe dǝfangyi, bǝ wur kǝlǝng nen shinzeen nǝ mo nkaa leshap shi liispwoo mǝ yil fin.

⁷ Nǝ lekǝrmuut, dang nǝ aapwoo mo, bǝ mo sat nǝnee, <<Nen de moo leshap sǝ mo jir, a nen Galili mo.

⁸ Cirang dang koo a ngwe dɔ́dang ndɛ́n mun, pə kəlɛng mo nkaa leshap shi liispuwo mə yil fin ii?

⁹ Mun mu tong a nyil mPartiya, kə Mediya, kə Elam, kə nen ɔ́ mo tong ndɛ́n Mesopotamiya, kə Judiya, kə Kapadosiya, kə Pontus, kə Eshiya,

¹⁰ Kə Firijiya, kə Pamfiliya, kə Ijip, kə ngaar Libiya, kus kə Sairin, kə pak fun mo a mɛzɛp ɔ́ mo tong nyil nRom jì dī.

¹¹ (Mo a nen Yahudi mo, kə nen ɔ́ mo jì ɔ́dɛl ndɛ́n nen Yahudi mo). Kə nen Kritan mo, kə nen Arab mo. Muu kəlɛng mo nkaa leshap nkaa mbii aapwoo ɔ́nan-nan ɔ́ Naan wur cin mo shi liispuwo mə yil fun mo.>>

¹² Nə aapwoo mmo, dang nə suur mo jir, dang mo baa tal pə shak nənee, <<A mii a shii mbii ɔ́sə yii?>>

¹³ Dangbə pak gurum mo nwang puwo mmo, dang mo sat nənee, <<Nen ɔ́sə mo raa a am anab.>>

Pita leshap nDuu Gurum Mo Parpuus Pentikos

¹⁴ Bə Pita yool ɔ́ar atəng ashak kə jelep ɔ́ kaapaat baaməndong sə mo, bə wur ɔ́yeep ɔ́o fin balbal, bə wur sat nduu gurum nə mo nənee, <<Wun nen Yahudi mo, kə wun nen ɔ́ wuu tong nJerusalem jir. Wu lekom kə nwen sat shii mbii ɔ́sə mo dī nwun.

¹⁵ Baa nen ɔ́sə mo raa a am anab kə nə yir kaa mo kaade wuu pan sə kas, mbəde pee nə kutɔ́i a puwofeer mə bít ndɛ́sə bɛjee ɔ́ak.

¹⁶ Dangbə, ɔ́sə nə a mbii ɔ́ gyet ngusat puwo Naan Jowel kə ten sat sə nənee,

¹⁷ <Naan wur sat nənee, Ndɛ́n meeteer mə kyes nə mo. Bə an mbə ndoo Riin fen nkaa gurum mo jir. Jep fuu ɔ́emish mo, kə ɔ́ ɔ́ mat mo, mon nsatpuwo Naan ngurum mo, kə mbii ɔ́ mo mbə jì akyeen. Zəlang fuu mon nnaa mbii ɔ́səɔ́k mo, ɔ́ Naan wur rəbet kām nə mmo, kə ɔ́kaam fuu mon nsuun suun mo.

¹⁸ Kəzak, ndɛ́n teer mənə mo, bə an mbə ɔ́o Riin fen nkaa kərem fen ɔ́emish mo, kə ɔ́ ɔ́ mat mo. Bə mon nsatpuwo fen, kə mbii ɔ́ mo mbə jì akyeen zak.

¹⁹ An mbə cin mbii lukshik mo aɔ́ng, dang an mbə cin mbii aapwoo mo ndɛ́n yil nə, ɔ́ toom kə wus, kə ɔ́yeel, mon ɔ́n kaa gərong-gərong,

²⁰ akudang puus ɔ́ɔ́sə, kə iiko mə Daa nən nji, bə Puus nən nciir ɔ́e a peenkwoo, kə tar nən nciir ɔ́e a toom zak.

²¹ Parmənə, bə koo a ngwe ɔ́ɔ́angyii, ɔ́ewur pet səm mə Daa bə a wur nkat bam.>

²² <<Wun nen Isreil mo! Wu lekom kə wu kəlɛng puwo ɔ́sə mo ɔ́. Jesu ngu Nazaret, ngwe ɔ́ Naan kat retnyit kə wur, kə ɔ́ Naan cin mbii lukshik mo, kə mbii aapwoo mo kə Səmpwoo mo nsar wur a yit fuu. Wun shikaa fuu wu man nə, mbii ɔ́sə mo cin a kəsə.

²³ A Jesu ɔ́sə ɔ́ mo seet wur nsar fuu. Mbəɔ́ a Naan kə ten le, kə wur man nə, nən ncin a kəsə. A wun wu tu wur, mbəde a wun wu le, kə nnenshikbish mo pwas wur nkaa shiyeep.

²⁴ Dangbə Naan yool kə Jesu a peemúut, kə wur fween Jesu ndɛ́n jeel mə muut, mbəde baa muut nə mmak yaa wur le ntuun nə kas.

²⁵ Mbəɔ́ gyet Devit kə ten leshap nkaa Jesu nənee, wen naa Daa ashak kə an shidaar-shidaar. Mbəɔ́ wur kus kə an, bə baa mee mbii mmak daampee nghan kas.

²⁶ Mbə mənə, bə pətuup fen nə gam kə retnyit, dang lis fen met kook retnyit. Dəm wul a ɔ́ fwooshik fen tong ndɛ́n canciin zak.

²⁷ Mbədə baa gha mmak yit seen fen ndəən kəcir kas, kə baa gha mmak yit Ngwe Debang fwaa nwur naa wam ndəən kəcir kas.

²⁸ Waa a ten a kām ar de mo a mə seen nghan. Kə gha mbə ngam pətuup fen shi retnyit ntoom fwaa zak.>

²⁹ <<Dyemnaa mo, wu lekom, kə nghan leshap di nwun rərret nkaa puunkaam fun Devit, de gyet wur muut, bə mo wum wur, kəcir wur nə di mpee desə har cicsə.

³⁰ Gyet wur a ngusat pwoo mə Naan, dang wur man mbii de Naan kə ten cweer nənee, wur nyool le memee ndəən dang wur mo, kə nwur dee di a mishkoom koo Devit sə.

³¹ Gyet Devit kə ten naa mbii de Naan nyool cìn akyeen, a kəsə bə, wur leshap nkaa yool mə Kristi a peemúut nənee. Baa Naan nyit wur a peemúut kas, kə baa fwooshik wur nən nwam ndəən kəcir kas.

³² A Jesu desə de Naan kə yool kə wur a peemúut, dang mun sə jir, mun a langtəng nə Jesu kə yool a peemúut.

³³ Mo kə le Jesu a dedes, yaksə wur kə tong nsarse mə Naan, wur kə lap Riin Debang pə Naan kaade gyet wur kə cweer sə. Mbii de wuu naa, kə de wuu kələng sə, a zuum mə Riin Debang dewur kə doo shin sham nkaa mun.

³⁴ Baa gyet Devit kə kaa adeng kas, dang wur shikáa fin sat nənee <Daa wur kə sat nDaa fen nənee, A tong nsarse fen.

³⁵ Dəm wul a de an nle shaarlek fwaa mo dee a mbii leshii ngha.>

³⁶ <<Mbə mənə, wu yit kə nnen Isreil mo jir, mo man azeen-zeen nənee, An pə leshap a nkaa Jesu de wu pwas wur sə. Dangbe Naan kə le wur dee a Daa, kə Kristi zak.>>

³⁷ Kaade gurum nə mo kələng pwoo mənə, bə nə sul pətuup mmo hakyeng, yaksə mo sat mPita kə koor jeplep nə mo nənee, <<Dyemnaa mo, mun mbə ncin a mii?>>

³⁸ Bə Pita lap mmo nənee, <<Wu tuwap, mbəkə mmo cìn baptisma di nwun jir ngwe dedangyii ndəən wun, ndəən səm kə Jesu Kristi, mbəkə nNaan fwo shikbish fuu mo di nwun. Bə wun mbə lap zuum mə Riin Debang.

³⁹ Pwoo de mo cweer nə, a mbə wun, kə jep fuu mo, kə mbə nen dejong mo jir, kə koo a ngwe dedangyii de Daa fun Naan wur mpet zak.>>

⁴⁰ Shi pwoo mo des, bə wur leshap mmo balbal, dang wur sat mmo nənee, <<Wu shang káa fuu mo mbut kar de nə mbə jì nkaa nen debish de nyicinsə mo.>>

⁴¹ Nen de mo shinzeen mpwoo dewur le nə, bə mo cìn baptisma mmo, parpuus mənə, bə mo kat gurum mo dyikyē koo ngal kun sə.

⁴² Moo tong ashak shidaar-shidaar mbə kələng kām mə jeplep Jesu mo, kə shaar ashak, kə moo sese ashak, kə dangnaan ashak zak. Tong Nə Dəm Dan Jesu Mo

⁴³ Jeplep mə Jesu nə mo, cìn mbii aapwoo mo kə mbii lukshik mo des, nə le kə gurum mo kəər Naan zam.

⁴⁴ Nen de mo shinzeen nJesu jir, bə mo balkaa mo mo ashak, kə mo le mbii mo mo ashak jir, a pee məndong.

⁴⁵ Mo sərəp mbii mo mo, kə long fur mo jir, mbəkə mo shwap di ashak, koo a wii, bə baa wur kat mee mbii jee nwur kas.

⁴⁶ Koo puus dedangyii bə moo dəm kuur ashak, ndəən Lu Naan dedes nə, kəzak mo kə se mbiise fur mo ashak ndəən lu fur mo shi retnyit hakyeng, kə shi pətuup deməndong.

⁴⁷ Moo kwoop Naan, dang gurum moo kələng retnyit kə mo. Koo a puus dɛdangyii, bə Daa wur ji kə nen de mo kə kat bəm d̥yikyē mmo.

3

Pita Bar Mee Gwar Dewur A Kurumkut

¹ Par sə bə Pita kə Joon mo kaa nLu Naan dɛdes mbə dangnaan koo kun de mə puus sə.

² Yaksə mo kat mee gwar de mo lāa wur a kurumkut mpwoo lu nə, de moo pet a Deret. Koo puus dɛdangyii bə moo mang wur ji le mpwoo lu nə, mbəkə nwur dang shooldi pə nen de moo dɛl ndəən Lu Naan dɛdes nə.

³ Kaade wur naa Pita kə Joon mo mbə dɛl ndəən Lu Naan nə, bə wur dang shooldi pə mo.

⁴ Pita kə Joon mo ban yit nkaa wur. Bə Pita sat ngwar nə nənee, <<A naa mun.>>

⁵ Yaksə wur lepyit nkaa mo, mbəde wur pan nə, mon nshin mee mbii ndin.

⁶ Pita sat ngwar nə nənee, <<Baa an kə mee shooldi azurfa, koo zinariya kas. Mbii de an kə nə, bə an nshin ngha. Ndəən səm kə Jesu Kristi ngu Nazaret, a yool a mwaan.>>

⁷ Pita yaa sarse mə gwar nə, kən nwur wur d̥iyeep gwar nə di. Yaksə abet-abet, bə kwakshii wur mo, kə baas wur mo katbal.

⁸ Bə gwar nə yool mərepee shi shii fin mo, dang wur doom mwaan, dəm dɛl ndəən Lu Naan dɛdes nə ashak kə mo zak. Wur nkaa mwaan, dang wur nkaa mərepee, kəzak wur nkaa kwoop Naan.

⁹ Kaade gurum mo naa wur nkaa mwaan, dang wur nkaa kwoop Naan,

¹⁰ bə mo man nə, a gwar de di moo mang wur ji le mpwoo lu Naan de moo pet a Deret mbəkə nwur dang shooldi pə gurum mo. Nə aapwoo ngurum nə mo zam, kəzak nə lekəəmuut mo mbə mbii de mo cin ngwar nə.

Pita Leshap Ngurum Mo ndəən Lu Naan Dɛdes

¹¹ Kaade gwar nə wur d̥yiin ndang Pita kə Joon, bə nə aapwoo ngurum nə mo zam, yaksə mo su dəm pə mo di ndəən kuut de moo pet a mə Solomon.

¹² Kaade Pita naa a kəsə, bə wur sat ngurum nə mo nənee, <<Wun nen Isreil mo! A mii le dang bar gwar dɛsə nə aapwoo nwun yii? A mii le dang wuu ban yit nkaa mun, koo a shi mee dɛdes fun, koo a shi mee d̥eret fun, dang mu le ngwar dɛsə mwaan yii?

¹³ A Naan mə Abraham kə mə Aizik kə mə Jekop, kə mə puun fun mo, a wur le ngudak fin Jesu a dɛdes. Də a wun wu seet Jesu, dang wu cii wur ntoom Paillet, kaade Paillet sat nə, d̥yin mbə bwet Jesu.

¹⁴ Də wu cii ngwe Dɛbang, dewur a ngwe de ndəre, mbəkə nwun dang mmo bwet a ngutukaa di nwun.

¹⁵ Wu tu ngwe dewur a tuus mə seen, de a wur shin seen ngurum mo. Dangbɛ Naan yool kə wur a peemúut, dang mun a langtəng mənə.

¹⁶ A shi shinzeen ndəən səm kə Jesu, a nə le dang gwar dɛsə, kat bar. Gwar de wu naa, kə de wu man sə. A ndəən səm kə Jesu, kə shinzeen de nə put pə wur di, a nə le ngwar dɛsə wur d̥ee a ngu nkoom kədang-dəng, a yit fuu jir.

¹⁷ <<Yaksə d̥yemnaa mo, wen man nə, mbii de də wun kə nennan fuu mo, wu cin nJesu, bə də wu cin a mbə ciin man.

¹⁸ Dangbɛ Naan yit kə mo cin mbii dɛsə mo jir, a mbəkə mmo gampwoo de gyet Naan kə ten sat mpwoo nensatpwoo fin mo nə, Kristi fin mbə shwaajeel.

¹⁹ Wu tuwap, mbəkə nwun ciir pə Naan di, mbəkə nNaan fwoo shikbish fuu mo di nwun. Katdang wu tuwap azeen-zeen, bə Naan mbə naa ngam wun shi mbii de mo a mə Riin fin, mbəkə taji nə waam wun kas.

²⁰ Kə wur mbə lep Jesu Kristi, dewur kə ten bələp wur mbə wun.

²¹ Wur mbə tong ndəən dengnaan, dəm wul parde Naan ciir kə mbii mo deə a depwoo jir akudang. Kaade gyet Naan kə ten cweer mpwoo nensatpwoo fin dəbang mo pəgyet di yam-yam sə.

²² Gyet Mosis sat nənee, <Daa Naan fuu mbə yool kə mee ngusatpwoo fin nwun, mbut nən fuu mo, kaa wen sə.> Nə a təng nwun lekom, kə nwun kələng mbii dewur mbə sat mo di nwun jir.

²³ Koo a ngwe dədangyii de baa wur mbə lekom kə nwur kələng ngusatpwoo Naan mənə di kas, bə mon nshang wur baa kə nə mbut nən Naan mo.

²⁴ Nensatpwoo mə Naan mo jir, yool mbūt Samuwel, kə nensatpwoo Naan de mo ji mbwoon wur zak, mo jir mo kə ten leshap nkaa teer desə mo.

²⁵ Pwoo de gyet Naan wur cweer mpwoo nensatpwoo fin mo nə a mbə wun, kə nwun sekop mə mbii de gyet Naan wur kə ten cweer mpuun fuu mo shi toom, kə de gyet wur sat Abraham nənee, <A ndəən dang fwaa, bə gurum de ndəən yil nə mo jir, mon nkat deret.>

²⁶ Kaade Naan wur bələp ngudak fin, bə Naan wur shee lep wur shin ji a pə wun di, mbəkə nwur le deret di nkaa wun, kə mbəkə nə ciir di kə koo a wii ndəən wun, kə nwur yit cīn mbii debish mo di.>>

4

Pita Kə Joon, Ntoom Nennan Mo

¹ Kaade Pita kə Joon, mo di nkaa leshap ngurum nə mo, bə pak pris mo, kə ngwe dedes mə nentap Lu Naan dedes, kə pak nən Sadusi mo, mo ji pə mo di.

² Nə lāa mmo mbut, mbəde jeplep dəvəl nə mo, nkaa kām ngurum mo nə, Jesu kə yool a peemūt. De nə kām nə, katdang gurum mo murep, bə mon nyool a peemūt mmənə.

³ Mo yaa Pita kə Joon, bə mo dəm shoot mo teer nlushoot, mbəde kansəən kə cīn.

⁴ Jir aasə gurum mo des mo shinzeen mpwoo nə, de daas mo kus kə wul ngal paat.

⁵ Dədaar nə, bə nən taatələng mə nən Yahudi mo, kə nən denan-nan mo mo, kə nenkām Wār Mosis mo, mo kuur ashak, njerusalem.

⁶ Kə Anas dewur a pris dedes met jir, wur di ashak kə mo, kə Kayafas, kə Joon kə Alekzanda, kə nən de mo a dang mə pris dedes met jir nə zak.

⁷ Kaade mo lep kə mmo dəm ji kə Pita kə Joon, bə mo le mmo dar ntoom mo. Yaksə mo doom tal pə mo nənee, <<A shi dedes mə wii, koo a ndəən səm mə wii, bə wuu cīn mbii desə yii?>>

⁸ Mbəde Pita wur gam kə Riin Dəbang, bə wur lap mmo nənee, <<Wun nən taatələng mə gurum mo, kə nən denan-nan mo.

⁹ Katdang wu tokdyeel mun cicinsə a mbə deret de mo cīn ngwar de də wur a kurumkut sə, kə nkaa ar de gwar nə wur deə a dəbəbar sə,

¹⁰ Bə wu yit kə mbii desə deə a mə man pə wun di, kə nən Isreil mo jir nee, a shi səm mə Jesu Kristi ngu Nazaret, de wu pwas wur nkaa shiyeep dewur muut, dangnaan yool kə wur a peemūt. A mbə Jesu, dang gwar desə wur dar ntoom fuu a dəbəbar.

11 A Jesu a ngwe de mo kə ten ran pwoo nkaa wur ndəən bəət-haal mə Naan nənee, <Ngək de wun nen dyiklu mo wu cii, bə a nə de a ngək dekəkoop met jir ndəən kwang mə lu nə.>

12 Baa gurum mon nwaa mak kat mee bəm pə mee ngwe di kas. Mbəde ndəən yil desə jir; bə baa Naan kə shin dedes mmee ngwe, mbəkə nwur bəm gurum mo di kas, təng a ndəən səm mə Jesu Kristi bejee dək>>

13 Kaade mo naa Pita kə Joon, mo leshap balbal, baa kə mee kəərmuut kas, bə nə aapwoo mmo, mbəde baa Pita kə Joon mo a mee mbii kas, kəzak baa mo kə kam tang ran dəm jong kas zak nə tang mo pətuup nə de mo ashak kə Jesu.

14 Baa nenbeetpwoo nə mo mak cən mee mbii kas, mbəde mo naa gwar de mo kə bar wur nə, wur dər di ashak kə Pita kə Joon.

15 Aasə, bə mo le kə mmo pwat kə Pita kə Joon, mbəkə mmo beet di ashak mbii de mon ncən kə mo.

16 Mo sat nənee, <<Mmun ncən a mii kə nen desə mo yii? Azeen-zeen gurum de moo tong ndəən nJerusalem jir, mo kə man nə, Naan kə cən mee mbii lukshik dedes nsar kə Pita kə Joon, dāng baa mun mmak cīpwoo nə kas.>

17 Mbəkə taji gurum mo des mo kələng pwoo desə nə kas, bə wu yit kə mmun cii mmo nə, taji mo baa leshap di mmee gurum ndəən səm mə Jesu kas.>>

18 Kaade mo waa pet Pita kə Joon mo dəl, bə mo sat mmo balbal nənee, <<Taji wu baa wu sat meepwoo, koo wu kām mee mbii ndəən səm mə Jesu kas.>>

19 Dāngbə Pita kə Joon mo lap mmo nənee, <<Wun shikáa fuu wu beet, kyet nən nret nNaan nyit kə mmun cən a mbii de wun wu sat aa? Koo a mbii de Naan sat yii?

20 Baa mun mbə nook leshap nkaa mbii de mu naa, kə mbii de mu kələng kas.>>

21 Abwoon de mo kə gwak mo balbal kə lekəərmuut mmo, bə mo bwet mo, baa nenbeetpwoo nə mo mak cən mee kar dəbish mPita kə Joon kas, mbəde gurum nə mo jir, mon nkaa kwoop Naan mbə mbii de mo naa nə cən.

22 Gwar de mo bar wur shi ar de mə aapwoo nə, bit wur mo met nlaarfeer.

Nenshínzeen Mo Dangnaan Mbə Leshap Deret Nə

23 Kaade mo bwet Pita kə Joon, bə mo dəm pə nniyee fur mo di. Mo sat nniyee fur nə mo, mbii de pris dənən-nan mo, kə nen dənən-nan mo sat mmo jir.

24 Kaade nen shinzeen nə mo kələng pwoo mənə, bə mo dāngnaan shi pətuup məndong, nənee, <<Daa Dehai, de waa a le dēng kə yil, kə am kuur mo, kə mbii de mo ndəən mo jir.

25 Gyet a shi Riin Debang, bə waa a leshap mpwoo mə kərem fwaa dewur a puunkaam fun Devit nənee <A mii le dāng gurum de baa mo a nen Yahudi mo kas, mo yool ntuup yii? A mii le dāng gurum nə mo kə pan dəbish ndəən pətuup fur mo, mbə cən mbii dəbuu mo yii?

26 Deskoom de mə yil nə mo,
mo kə dək sut fur mo mbə lek,
kə nenpanyil mo
kə balkaa fur mo ashak,
mbəkə mmo yaa lek di kə Daa Naan
kə Kristi fin zak.>

²⁷ Mbədə azeen-zeen ndəən pee nkaam desə, bə Herot kə Pontus Paillet, ashak kə nen de baa mo a nen Yəhudi mo kas, kə nen Isreil mo, mo kə kuur ashak, mbəkə mmo deə a shaarlek mə ngudak fwaa Jesu Debang, de waa a bələp wur, de a gha le nwur deə a Kristi.

²⁸ Mo kuur ashak, mbəkə mmo cın koo a mbii dədangyii de a gha aa ten a le shi iiko fwaa kə rebet fwaa nə, mbii nə mon ncın a kəsə.

²⁹ Yaksə Daa Naan a naa kəərmuut de moo le mmun. A shınbal mmun kərem fwaa mo, mbəkə mmun satpwoo fwaa di balbal, baa ashak kə kəərmuut kas.

³⁰ A le kən iiko fwaa nə bar gurum mo, kə a le kə mbii lukshik mo kə mbii aapwoo mo cın ndəən səm mə ngudak fwaa Jesu Debang.>>

³¹ Kaade mo kyes dāngnaan mənə, bə pee de moo kuur di ashak, nə səən. Mo gam kə Riin Debang jir, yaksə mo yaa satpwoo mə Naan balbal agaak, baa ashak kə kəərmuut kas.

Nenshınzeen Nə Mo Lelong Fur Mo Ashak

³² Nen de mo shinzeen njesu jir, bə pan mo mo, kə məse mo mo deə a deməndong jir zak. Baa mee gurum ndəən mo mak sat nə, long fin nə a mənə mbəshin kas, dāng mo le mbii fur mo jir, ashak.

³³ Jeplep nə mo deə a langtəng shi iiko, nkaa yool mə Daa Jesu a peemúut. Daa Naan le dərət nkaa mo jir hakyeng.

³⁴ Baa mee ngwe deə, a ngujeel ndəən mo koo məndong kas, mbəde nen de mo kə maar mo, kə lu mo, bə mo sərəp mo jir,

³⁵ bə mo jì shin shool mə mbii de mo kə sərəp nə mon njeplep mə Jesu nə mo. Bə jeplep nə mo shwəp shool nə nnen shinzeen nə mo nciit-nciit, mbəkə koo ngwe dədangyii, bə wur kat mbii dewur kə rebet.

³⁶ Kaade mo nkaa cın mənə kəsə, bə Josep ngu Livai, dewur put a nyil nSaiprus, kə de jeplep nə mo le səm nwur a Barnabas, (de shii mə səm mənə a nə, Ngwe dewur kə caapee).

³⁷ Wur mang mee maar fin seet, bə wur jì shin shool nə jir njeplep nə mo.

5

Ananiyas Kə Mat Fin Saffira

¹ Mee gwar di, de moo pet səm wur a Ananiyas, kə mat fin Saffira, mo mang mee maar fur mo seet.

² Dangbe wur kə mat fin mo balpwoo mo ashak, mbəkə mmo sok pak shool nə di, dāng Ananiyas jì shin koor shool nə njeplep nə mo.

³ Dangbe Pita sat nənəe, <<Ananiyas, a mii le dāng a yit kə nngujwaan gam pətuup fwaa, kən nghan cın dūng di nRiin Debangyii? Mbədə aa sok pak shool maar nə.

⁴ Akudāng aa mang maar nə a seet, bə baa də nə a mwaa kas aa? Kəzak abwoon de də a mang maar nə a seet, bə baa shool nə a mwaa kas ee? A mii le dāng a kat pan mə cın mbii desə ndəən pətuup fwaa yii? Baa a cın dūng desə nə a ngurum mo kas, a cın dūng nə a nNaan.>>

⁵ Kaade Ananiyas kələng pwoo mənə, bə wur taa nyil, wur muut. Nen de mo kələng muut nə jir, bə kəərmuut dedes yaa mo hakyeng.

⁶ Zələng mo jì dēl ndəən lu nə, bə mo bwoot kum wur nə shi zaal, bə mo mang kum nə put kə nə a tool, dāng dām wum wur.

⁷ Abwoon de mo tong koo awa kun sə, bə mat wur Saffira jì dēl nlu nə. Baa war man mbii de nə kə tung kas.

⁸ Pita tal pə war nənēe, <<Yi sat nghan, kyet a jee mə shoold de wu seet kə maar nə ndesə aa?>> War lap nənēe, <<Ii, a jee shoold nə mmənə.>>

⁹ Pita sat nwar nənēe, <<A mii le dang wu ɓalpwooo ashak kə mish fii, mbəkə nwun wu kam Riin mə Daa Naan di ee? Yi kələng shii mə nen de mo waa nwum mish fii mo kə ji wul mpwooo lu sə. Mo mbə mang kúm fii nə put kə nə a kəsə zak.>>

¹⁰ Abet-abet bə war sham taa nyil nshii Pita, yaksə war muut. Kaade zəlang nə mo ji del nlu nə, bə mo kat war kə muut, bə mo mang kúm nə put kə nə a tool, bə mo dām wum war pəshak kə mish fer.

¹¹ Kəarmuut dedes yaa nen shinzeen nə mo jir, kə nen de mo kələng pwooo nkaa mbii mənə mo.

Jeplep Mo Cìn mbii Lukshik Kə mbii Aapwooo Mo Des

¹² Jeplep nə mo cìn mbii lukshik mo, kə mbii aapwooo mo des, nnaar gurum nə mo. Nəshinzeen nə moo kuur ashak jir ndəən kuut mə Solomon shi pətuup deməndong.

¹³ Dangbe ndəən koor gurum de baa mo shinzeen kas, bə baa mee ngwe mak gung, dēwur mbàlkáa fin ashak kə mo kas. Jir kəsə, bə gurum mo kə kwoop mo hakyeng.

¹⁴ Gurum mo des, daas mo kə shurep mo, mo shinzeen nDaa, bə mo balkaa fur mo ashak kə nen shinzeen nə mo, de nen shinzeen nə mo des hakyeng.

¹⁵ Mbə mbii aapwooo de jeplep nə mo cìn, bə gurum mo kok nengok mo ji le pəkom ar nkaa gwaansaam mo, kə kurkwaa mo, mbəkə katdang Pita ji del, bə mə riin wur nə ntáa tung pak nengok nə mo di.

¹⁶ Nen de mo ndəən yil de mo neer Jerusalem ciirkaat mo ji kuur. Mo ji kə nen de baa mo kələng koom kas, kə nen de riin debish mo kə lejeel mmo, bə jeplep nə mo bar mo jir.

Mo Lejeel nJeplep Nə Mo

¹⁷ Pris dedes met jir kə nen de mo ashak kə wur jir, de mo a soon mə nen Sadusi mo, mo gam kə zuur mbə jeplep nə mo.

¹⁸ Mo yak jeplep nə mo, mo dām le mo ndəən lushoot.

¹⁹ Dangbe mpar, bə mee ngulep mə Daa ji wang pwooo lushoot nə mmo, bə wur pwat kə mo, dang wur sat mmo nənēe,

²⁰ <<Wu dām, wu ɗar ndəən Lu mə Naan dedes nə, kən nwun satpwooo mə seen desə nə di ngurum mo jir.>>

²¹ Kaade mo kələng pwooo mənə, bə ɗaar mbít-mbít, mo dām del ndəən Lu mə Naan dedes nə, bə mo yaa kámpwooo Naan ngurum mo. Bə pris dedes met nə ji kə nen de mo ashak kə wur, bə mo pərep nenbeetpwooo mo, kə nen ɗenan-nan de mə nen Yahudi mo, mo kuur ashak jir. Yaksə mo lep jepkam mo shindəm nlushoot nə, mbəkə mmo ji di kə jeplep nə mo.

²² Dangbe kaade jepkam nə mo dām, bə baa mo dām kat jeplep nə mo di ndəən lushoot nə kas. Yaksə jepkam nə mo baaji sat mmo nənēe,

²³ <<Mu kat lushoot nə a shishoot rərret, kə nentappee nə mo kə ɗar mpwooo lu nə mo, dang kaade mu wang lu nə, bə baa mu kat jeplep nə mo di kas.>>

²⁴ Kaade ngwe dedes nkaa nentap Lu mə Naan dedes nə, kə pris ɗenan-nan mo kələng pwooo mənə, bə nə daampee mmo zam, mbə jeplep nə mo, mbəde baa mo man mbii de nə kə kat jeplep nə mo kas.

²⁵ Mee gurum ji sat mmo nənēe, <<Wu naa, nen de wu le mo ndəən lushoot sə, mon nkaa kam-kam ngurum mo ndəən Lu mə Naan dedes nə.>>

26 Yaksə ngwe dedes nkaa nentap Lu mə Naan dedes nə dəm, ashak kə pak nentap lu mə Naan nə mo, mo dəm ji kə jeplep nə mo. Dang baa mo dəm ji kə mo a shi mee bal kas, mbəde mo kəer gurum nə mo, mbəkə taji gurum nə mo car mo shi ndəng kas.

27 Kaade mo ji kə jeplep nə mo, bə mo le mmo dar ntoom mə nenbeetpwoo nə mo. Yaksə pris dedes met jir nə tal pə Pita kə Joon nənee,

28 <<Muu təarsar nwun balbal nə, taji baa wu kām mee mbii ngurum mo ndəən səm mə Jesu kas. Dangbe mbii de wuu cın desə nə, wuu daar a mbəkə nwun sat di ngurum mo nə, a mun mu tu gwar desə nə, kəzak wu gam Jerusalem shi kām fuu desə nə zak.>>

29 Dangbe Pita kə jeplep nə mo, mo lap mmo nənee, <<Nə a təng kə mun cın a mbii de Naan sat, met mbii de gurum mo sat.

30 Jesu de wu tu wur, de wu pwas wur nkaa shiyeepyoom, bə Naan mə puun fun mo, kə yool kə Jesu a peemúut.

31 Naan kə yool kə Jesu a peemúut, bə yaksə Jesu kə tong nsarse mə Naan, a wur a Laakop kə Ngubam zak. A wur wang ar tuwap nnen Isreil mo, mbəkə nNaan fwo shikbish mo mo di zak.

32 Mun a langtəng mə mbii desə mo, kə Riin Debang de Naan shin nnen de mo cın dyen wur, mo kə cın langtəng nə a kəsə zak.>>

33 Kaade kuur mə nenbeetpwoo nə mo kələng pwoo mənə, bə nə láa mmo mbut hakyeng, dəm wul a de moo rebet twe jeplep nə mo.

34 Dang mee ngu Farisi de kə kām Wäär mə Mosis, di səm wur a Gamaliyel, gurum mo jir mo kə shin dedes nwur. Wur yool dar atəng ndəən lu beetpwoo nə, bə wur le kə mmo pwat kə jeplep nə mo a tool be reppee lee.

35 Bə wur sat nnen beetpwoo nə mo nənee, <<Dyemnaa mo, nen Isreil mo. Wu tap kə mbii de wuu rebet cın nən ndes desə mo.

36 Gyet yam-yam, bə mee gwar de, de mo kə pet səm wur a Tudas, wur kə cam yool a kəsə. Gyet wur lekáa fin a koo mee ngwe dedes sə, de gurum mo koo kambil feer sə mo dəm ndang wur. Dang abwoon de mo tu wur, bə nen de mo dəm ndang wur nə jir, mo rangkáa, baa mo dee a mee mbii kas.

37 Abwoon Tudas, bə Judas, mee ngu Galili yool zak, ndəən bit de moo tang duu gurum mo di, yaksə wur dul pak gurum mo dəm ndang shin, dang abwoon de mo tu wur zak, bə nen de mo dəm ndang wur jir, mo rangkáa.

38 Mbəmənə an pə sat nwun, taji wu cın mee mbii ndes desə mo kas. Wu yit mo mbəsut. Mbədə katdang pwoo de moo kām ngurum mo, kə đak de mo kə cın nə a mə məse mə gurum, bə nən nyool dee a debuu.

39 Dang katdang mbii de moo cın nə a mə Naan, bə baa mu mmak se koorong nkaa mo kas. Wu tap taji nwun dee koo wun a nlek kə Naan sə kas.>>

40 Nenbeetpwoo nə mo kələngkar Gamaliyel nə. Mo pərep jeplep nə mo cın ji del zak, bə mo sərem mo, kəzak mo təarsar mmo balbal nənee, <<Taji baa wu sat mee pwoo di ndəən səm mə Jesu zak kas.>> Abwoon pwoo mənə, bə mo bwet mo.

41 Jeplep nə mo pwat ntoom mə nenbeetpwoo nə mo shi retnyit, mbəde mo mak shwaajeel mbə səm mə Jesu.

42 Yool parmənə, bə baa mo nook kām kə leshap mə Naan ngurum mo, ndəən Lu mə Naan dedes nə kə ndəən lu mə gurum mo, koo puus dedangyii kas, nə Jesu a Kristi.

6

Mo Bəlip Nenbam Mo Pwoovəl

¹ Kaade nenseet ndang Jesu mo doom yaa bul, ndəən meeteer mənə mo, bə mee bəlep yool nnaar mə nən de mo man pwoo mə nən Grik mo kə nən Yahudi de mo kə tong nJerusalem, mbəde nən de mo man pwoo Grik nə mo sat nə, baa mo kə shīn mbiise Matkăa fur mo mbut mbiise de moo shwap shidaar-shidaar kas.

² Aasə bə, jeplep de kaapaat baavəl nə mo pərep kuur mə nenseet ndang Jesu mo jir, kə mo sat nənee, <<Baa nə ret kə mmun nook satpwoo mə Naan, mbəkə mu dee di bək mbiise kas.

³ Mbə mənə, dyemnaa mo, wu bəlep mee gurum mo pwoovəl nnaar fuu, de mo kə məse deret, kə de mo gam kə Riin Debang, kə de mo manshii mə mbii zak. Mbəkə mun le mo tap di kə dak shwap mbiise nə.

⁴ Dang mun, mbə sekyeen kə dangnaan shidaar-shidaar kə satpwoo mə Naan.>>

⁵ Pwoo de jeplep nə mo sat nə, ret nkuur mə nenseet ndang Jesu nə mo jir. Aasə bə mo bəlep Stivin, dewur gam kə shinzeen, kə Riin Debang, kə Filip, kə Prokorus, kə Nikanor, kə Timoti, kə Parmenas, kə Nikolas ngu Antiyok, de gyet wur kə piring mbə seyil nNaan mə nən Yahudi mo.

⁶ Mo ji kə nən de mo kə bəlep mo ntoom jeplep nə mo, bə mo dangnaan kəzak mo lesar fur mo nkaa mo.

⁷ Pwoo Naan nə sekyeen, dām wul a de nenseet ndang Jesu de mon nJerusalem mo bul des hakyeng, kə pris mo des mo shinzeen nJesu Kristi.

Mo Yaa Stivin

⁸ Stivin, dewur gam kə deret kə bal mə Naan, wur cīn mbii lukshik mo, kə mbii aapwoo denan mo nnaar gurum mo.

⁹ Dangbe pak gurum mo di, de mo a mmee lu Naan de mo kə pet a lu Naan mə nən Frimen mo. Nen desə mo a nən Yahudi de mo pwat nyil nSairin, kə Alekzandriya, kə ngaar yil nSilisiya, kə mə yil Eshiya mo zak, mo yool kə pwoo mo, kə beetshik nkaa Stivin.

¹⁰ Dang baa mo mak katbal de mon ndar kən mo cīn beetshik di kə Stivin kas, mbəde wur leshap a shi dyen de Riin mə Naan shin nwur.

¹¹ Mo kar pak gurum mo a səsok, mbəkə mmo sat di nənee, <<Mu kələng Stivin satpwoo debish nkaa Mosis, dang wur baa satpwoo debuu nkaa Naan zak.>>

¹² Pwoo de mo sat nə lăa ngurum nə mo mbut, bə pak nən dānan-nan mo, kə pak nenkām Wăar Mosis mo. Mo yool kə tuup, mo dām yaa Stivin, bə mo ji kə wur ntoom mə kuur mə nenbeetpwoo mo.

¹³ Kəzak mo ji kə langtəng mə dūng mo, de mo sat nənee, <<Gwar desə wur leshap debish nkaa Lu Naan dedes nə, kə nkaa Wăar Mosis shidaar-shidaar zak.

¹⁴ Mu kələng wur sat nə, Jesu ngu Nazaret mbə shirip Lu mə Naan dedes nə, kən nwur cār kə mbii de muu loot kə cīn mo, de gyet Mosis shin mo mmun.>>

¹⁵ Nen de moo tong di a pee beetpwoo nə jir, mo ban yit fur mo nkaa Stivin, bə mo naa yit wur nə dee a koo yit ngulep mə Naan sə.

7

Stivin Leshap nKuur Mə Nenbeetpwoo Mo

¹ Pris dedes met jir nə wur tal pə Stivin nənee, <<Mbii de moo sat nkaa gha sə, mo azeen aa?>>

² Yaksə Stivin lap nənēe, <<Dyemnaa mo, kə puun mo, wu lekom, kən nwun kələng mbii de an mbə sat nə dī. Gyet Naan Dehai wur woo shin fin mpuun fun Abraham, bə wur kutdī nyil mMesopotamiya, akudang wur dām tong ndəən yil nHaran.

³ Naan sat nwur nənēe, <A yool a yit yil fwaa, kə dang fwaa mo zak, kən nghan dām dī mmee yil de an mbə kām nə nghan.>

⁴ Abraham yool yit yil nen Kaldiya mo, kən wur dām tong dī ndəən yil nHaran. Abwoon de puun Abraham muut nyil nHaran, bə Naan jī kə Abraham ndəən yil desə, de wuu tong ndəən nə yaksə.

⁵ Dangbə baa Naan shin rep pak yil nə Abraham, mbəkə nə dee dī a mə kaa wur, koo kaa mang shii mēdong sə kas. Jir kəsə, bə Naan cweerpwoo Abraham nə, wur mbə shin yil nə Abraham, kə nə dee a mbii sekop wur, dām wul kə dang wur de mon nji mbwoon wur zak. Koo de gyet mbīt mənə, bə baa Abraham kə mee lāa kas aku.

⁶ Gyet Naan sat zak nənēe, <Dang Abraham mon mbə dee a məzep mo ndəən mee yil deēi. Nenyil mənə mon nle kə mmo cīn dak laatong zak, kə mon nle mmo dee a kərem mo, mbə bit kambil feer.>

⁷ Naan wur baa sat dyikye zak nənēe, <An mbə tokdyeel nnen de mo le mo dee a kərem, dang abwoon mənə, bə an mbə pwat kə mo aku mbut yil mənə, mbəkə mmo jī seyil dī nghan ndəən pee desə.>

⁸ Naan sat Abraham can-can, kə nə dee a Səmpwoo (alaama) mə pwoo de Naan kə ten cweer nAbraham shi toom. Mbə mənə kaade Abraham lāa Aizik, bə wur can dyem fin nə nkaa puus ndepwookun. Aizik can lāa wur Jekop a kəsə zak, kə Jekop can jep fin mo, de mo a puun fun de kaapaat baavəl sə mo a kəsə zak.

⁹ <<Puun fun desə mo, mo cīn zuur kə Josep, yaksə mo seet kə wur sham nyil Ijip koo kərem sə. Dangbə Naan dī ashak kə wur.

¹⁰ Naan bām Josef mbut jeel de mo taa nkaa wur jir. Naan shin dēret nJosep, kə manshii mə cīn mbii ntoom Feero, mishkoom Ijip, de nə le nwur den Josep a dedes nkaa yil Ijip, kə nkaa lu fin zak.

¹¹ Mee neen dedes taa nyil Ijip jir, kə yil nKeenan de nə jī kə jeel dedes hakyeng, de le baa puun fun mo kat mbiise kas.

¹² kaade Jekop kələng nə, mbiise dī nyil Ijip, bə wur shee lep puun fun mo sham nyil Ijip nə.

¹³ A ndəən sham mo ndəvəl nyil Ijip nə, dang Josef woo shin ndyemnəən fin mo. A mpeemənə, bə Feero man dang mə Josep mo jir.

¹⁴ Abwoon mənə, bə Josep lep kə mmo kaa pet puun fin Jekop kə nen wur mo jir. Nen de mo pet mo shin sham nyil Ijip nə jir, mo wul laarpwoovəl baapaat.

¹⁵ Nə le dang Jekop sham nyil Ijip, bə wur sham muut a nyil mənə, kəzak puun fun mo jī murep a nyil Ijip zak.

¹⁶ Yaksə mo kok kúm mo mo kaa kə mo nyil nShekem, mbəkə mo wum mo dī ndəən kəcir de gyet Abraham kə seet shi azurfa mo, nsar jep Hamor mo.

¹⁷ kaade pee nə wul kus, mbəkə nNaan gam mbii de gyet wur kə ten cweer Abraham, bə nen fun mo kə bul des ndəən yil Ijip nə hakyeng.

¹⁸ Nen Ijip mo lep mee mishkoom depwoo nyil Ijip, de baa wur man mee pwoo nkaa Josep kas.

¹⁹ Mishkoom desə wur gwam puun fun mo, dang wur shin jeel mpuun fun mo, wur le kə mpuun fun mo fwo jep fur mo mbəkə mmo murep dī.

²⁰ A ndään bit mənə, bə mo lāa Mosis. Gyet Mosis a mee lāa dēret naa zam. Puun wur mo kyeer wur ndään lu mbə tar kun.

²¹ Dang kaade mo put dām le wur a təleng, bə reep Feero mang Mosis dyel, kə nwar kyeer wur koo lāa fer sə.

²² Mo kām man mə nen Ijip mo mMosis jir, yaksə wur yool dee a mee ngwe dedes ndään mbii dewur sat mo, kə mbii dewur cin mo zak.

²³ <<Kaade Mosis wul bit mo laarfeer, bə wur pan mputuup fin mbə dām naa dyemnən fin nen Isreil mo.

²⁴ Yaksə wur tāa naa mee ngu Ijip nkaa shinjeel mmee ngu Isreil. Bə Mosis dām bām ngu Isreil nə, kə nwur lap di ngwar nə. Yaksə Mosis tu ngu Ijip nə.

²⁵ Mosis pan nə, nen fin mo mmanshii mənə nə, Naan mbə bām mo a shi sar fin. Dang baa mo manshii nə kas.

²⁶ Daar nə, bə Mosis kat mee nen Isreil mo vəl, pə lek nshak. Yaksə wur rebet bən mo, kə wur sat mmo nənəe, <Daa mo, wun a dyemnənshak, a mii le dang wuu lek nshak yii?>

²⁷ Dangbə gwar dewur nkaa shinjeel ngənən nə, bet Mosis shin baa aku, kə nwur sat mMosis nənəe, <A wii le gha a mishkoom kə ngutokdyeel nkaa mun ii?>

²⁸ Aa rebet tu wen a kaade doon a tu ngu Ijip sə mee?>

²⁹ Kaade Mosis kəleng pwoo mənə, bə wur su ar yil Ijip, kə nwur dām tong di nyil mMidyan, koo məzep sə. A ndään yil mMidyan nə, bə Mosis lāa jep dēmish mo vəl.

³⁰ <<Abwoon bit mo laarfeer, bə mee ngulep mə Naan jì woo shin mMosis, shi mbəlem wus nkaa mee laaləət a yil kus kə zuul Sinai.

³¹ Kaade Mosis naa wus nə, bə nə aapwoo nwur, bə wur gyes dām di kus rep laaləət nə, mbəkə nwur naa di rərret, bə wur kəleng doo mə Daa, nənəe,

³² <A an a Naan mə puun fwaa mo, Naan mə Abraham, kə mə Aizik, kə mə Jekop.> Yaksə Mosis daar, mbəde kəarmuut fes yaa wur zam, baa wur katbal dewur mbə mak naa wus nə kas.

³³ Daa Naan sat mMosis nənəe, <A shwat kwoopshi de mon nshii fwaa, mbəde pee de aa dar di yaksə, nə a pee dəbang.

³⁴ Azeen-zeen, an kən naajeel nen fen de mon nyil Ijip, kən kəleng gwan mo mo. Mbəmənə kən sham, mbəkə nghan bām mo di zak. Mbə mənə, a jì kə nghan lep gha shindəm nyil Ijip.>

³⁵ <<Gyet nen Isreil mo cii Mosis, bə gyet mo sat nənəe, <A wii le gha a mishkoom kə ngutokdyeel nkaa mun yii?> A Mosis a ngwe de gyet Naan lep wur, mbəkə nwur dee a Taakyeen kə Ngubam mə nen Isreil mo shi bām mə ngulep mə Naan de gyet wur woo shin mMosis ndään rep laaləət a yil sə.

³⁶ A Mosis put kə nen Isreil mo ndään yil Ijip, kəzak gyet wur cin mbii lukshik mo, kə mbii aapwoo mo ndään yil Ijip nə, kə ndään Am kuur Denaat, kə a naaryil, mbə bit mo laarfeer zak.

³⁷ <<Gyet a Mosis sat nnen Isreil mo nənəe, <Naan mbə yool lep mee ngusat pwoo Naan nwun, koo an sə, mbut nnen fuu mo.>

³⁸ Gyet Mosis di ashak kə kuur nen Isreil mo a naaryil, ashak kə puun fun mo, kə ngulep mə Naan de gyet wur leshap kə Mosis nkaa nzuul Sinai. A mbəde gyet Mosis kə kəlengkar mə seen pə Naan di shin mmun.

³⁹ <<Dangbə gyet puun fun mo cii cin mbii de Mosis sat, kəzak mo toklong shi Mosis, kə mo le mputuup fur mo mbə waa baa dām Ijip.

⁴⁰ Mo sat Eeron nānee, <A kalem pak naan mo mmun, de mon ntaa mmun akyeen. Mbədə baa mu man mbii de nā kat Mosis de gyet wur put kē mun ndāen nyil Ijip kas.>

⁴¹ A ndāen meeteer mənə mo, bə mo kalem mee laanəng kə nā dee mmo, koo mee naan sə. Mo ji kə mbiizuum mo laanəng nā, yaksə mo serəbet mə retniyit mbə naan de mo kalem shi sar fur mo.

⁴² Mbə mənə bə Naan cəər kəbwoon mmo, kəzak wur le kə mmo seyil di nzar mo, kə mbii de adeng mo. Kaade mo kə ten ran ndāen bəət-haal mə nensatpwoo kə Naan mo nānee, <Wun nen Isreil mo, ndāen bit dəlaarfeer sə mo a naaryil, bə baa gyet wu saa long mo, kə wus mbiizuum mo, a mbə an kas.

⁴³ Dang gyet wuu mang a Tent mə kum Molek, wu mwaan kə nā, kə zar mə kum fuu Refan. Wu kalem mbii desə mo, mbəkə nwun seyil di mmo. Mbə mənə, bə an mbə le kə mmo dəm kə wun jong-jong, de dəm del yil de abwoon mBabilon.>

⁴⁴ <<Gyet puun fun mo kə Tent mə langtəng nā, Naan di ashak kə mo a naaryil. Mo dak Tent mənə a nciit-nciit kə de Naan shin mMosis naa. Mosis sat mmo tap dak a kəsə zak.

⁴⁵ Abwoon mənə, bə puunkaam fun mo lap Tent mənə pə puun fur mo kə mmo mang Bit mə Daa nā pan kaade mo del ashak kə Joshuwa ndāen yil de Naan shin mmo. Naan ceen nenyil mənə mo, de baa mo a nen Yahudi mo kas, a yit puun fun mo. Tent mənə war di ji wul mbīt mə Devit.

⁴⁶ Devit kat deret ntoom Naan, wur dang, mbəkə nwur dyik mee peetong di nNaan mə Jekop.

⁴⁷ Dangbe a Solomon yool dyiklu Naan nā.

⁴⁸ Jir kəsə, bə baa Daa Naan Dehai kə tong a ndāen lu de gurum mo dyik kas. Pwoo desə nā nciit kə pwoo de gyet ngusatpwoo Naan ten sat nānee,

⁴⁹ <Naan sat nā, dengnaan nā a peetong fen, kə yil desə nā a pee leshii fen zak. Wun ndyik a mee lu dədang nghan yii? Peede an nnookdi a nii?

⁵⁰ Baa a sar fen le mbii desə mo jir kas aa?>

⁵¹ <<Wun nencinshik mo, de pətuup fuu mo dee a koo mə nenkum mo sə. Wuu dee a komjoor mo mbə ciikələngpwoo mə Naan, kəzak wu cii Riin Dəbang shidaar-shidaar, kaade gyet puun fuu mo kə cin sə. Mbəmənə wun a koo puun fuu mo gyet sə zak.

⁵² Gyet puun fuu mo shīnjeel nnenkop pwoo Naan mo jir. Gyet mo twe nen de moo leshap nkaa ji Ngwe de ndəre sə, de yaksə bə a wun seet wur, dang a wun, wu tu wur zak.

⁵³ A wun a nen de wu lap Wàar mə Naan dəwur shin nwun nsar nenlep mə Naan mo, dang baa wu cin mbii de Wàar nā mo sat kas.>>

Mo Tu Stivin Shi nGyək Mo

⁵⁴ Kaade nenbeetpwoo nā mo kələng pwoo de Stivin sat mmo, bə nā lāa mmo mbut des hakyeng, yaksə mo ərep sar fur mo mbə tuup.

⁵⁵ Mbədə Stivin gam kə Riin Dəbang, bə wur naapee kaa adeng, bə wur naa Dehai mə Naan, kə Daa Jesu kə dar nsarse kə Naan zak.

⁵⁶ Bə Stivin sat nānee, <<Wu naa mo wang dengnaan, kəzak Lāa kə Gurum kə dar nsarse mə Naan.>>

⁵⁷ Dangbe gurum nā mo lep or shi dōo dəfes, kə mmo duur kom fur mo shi sar fur mo, bə mo yool su ji taa nkaa Stivin.

⁵⁸ Mo dul wur put mbwoon pee nkaam nā, bā mo car wur shi gyāk bā wur muut. Nen de mo car Stivin nā mo, shwat nlər fur mo, mo le pā mee zəlang de moo pet sām wur a Sool.

⁵⁹ Kaade mon nkaa car Stivin, bā wur nkaa dangnaan nānee, <<Daa Jesu, a lap seen fen.>>

⁶⁰ Yaksā wur kurum mfurum, bā wur petpee shi dōo dedes nānee, <<Daa Naan, a fwoo shikbish desā nā mmo.>> Kaade wur sat pwoo mənā, bā wur muut.

8

Sool Shínjeel Nenseet nDang Jesu Mo

¹ Nā fes ret nSool nyit zam, mbāde mo tu Stivin.

Parpuus mənā, bā jeel dedes nā taa nkaa kuur mā nenseet ndang Jesu de moo tong nJerusalem. Mbā jeel nā, bā mo rangkāa jir, dām ndāen yil njudiya, kə Samariya, təng dee a jeplep nā mo de nJerusalem bejee đak.

² Pak nen de mo kəer Naan, mo wum Stivin, kəzak mo yém mmaap mbā muut wur nā.

³ Dangbe Sool shínjeel nenseet ndang Jesu nā mo des hakyeng. Wur dām dēl shitul-shitul, kən nwur yak daas mo, kə shurep mo, dām shoot mo ndāen lushoot.

Mo Kop Pwoo Naan nDāen Pee Kaam nSamariya

⁴ Nen de mo rangkāa nā mo. Mo dām kop pwoo Naan ngurum mo koo a pee dedangyii de mo dām dī.

⁵ Filip dām mmee pee kaam de nen nSamariya, wur nkaa leshap ngurum mo nkaa Kristi mpee mənā.

⁶ Kaade kuur mā gurum nā mo kələng, dang mo naa mbii lukshik de Filip pā cīn mo zak, bā mo lekom, kəzak mo lepan fur mo nkaa mbii dewur sat nā.

⁷ Riin dēbish mo lep or dedes, kəzak mo pwat mbut ngurum mo des. Mo bar gurum mo des de shik mo mo fii, kə kəbel mo.

⁸ Mbā mənā, bā gurum mo kat retnyit des ndāen pee nkaam mənā.

Simon nGwu Mulak

⁹ Mee gwar dewur dī ndāen pee nkaam nā, de sām wur a Simon, de mbā bit mo des, bā wur kəcin mulak, kəzak wur kəcin mbii aapwoo mo a yit mā nen Samariya mo. Wur cutzung nā, dīyin a mee ngwe dedes.

¹⁰ Gurum mo jir mo kə lepyit nkaa wur, yool ndedyeen mo, dām wul ndenannan mo, dang moo sat nā, gwar desā wur aa bāl mā Naan de moo pet a iiko Dedes Met

¹¹ Moo lepyit nkaa wur, a mbāde bit mo des, bā wur cīn mbii aapwoo mo a yit mo mo shi mulak nā.

¹² Dang kaade mo shinzeen mpwoo đeret de Filip sat mmo, nkaa mulki mā Naan, kə nkaa Jesu Kristi zak, bā mo cīn baptisma ndaas mo, kə shurep mo de mo shinzeen.

¹³ Simon shikāa fin shinzeen zak, bā mo cīn baptisma nwur. Abwoon mənā, bā wur dām ndang Filip, dang nā aapwoo nwur mbā mbii lukshik mo, kə đak đanan-nan dewur naa Filip kəcin mo.

¹⁴ Kaade jeplep de moo tong nJerusalem mo kələng nā, nen Samariya mo kə lappwoo Naan, bā mo lep Pita kə Joon dām pā mo dī.

¹⁵ Kaade Pita kə Joon mo dām wul, bā mo dangnaan nkaa nen de mo shinzeen nā. Mbəkə nNaan shin Riin Đebang de mmo.

¹⁶ Mbəðə baa Riin Ɖəbang kə sham nkaa memee ndəən mo kas. Mo kə cɪn a baptisma mmo ndəən səm mə Daa Jesu bejee dak.

¹⁷ Pita kə Joon, mo lesar fur mo nkaa mo, bə Naan shin Riin Ɖəbang ngurum nə mo.

¹⁸ Kaade Simon naa nə, moo shin Riin Ɖəbang nə nnen shinzeen nə mo, a mbəðe jeplep nə mo lesar fur mo nkaa mo, bə wur shin shoold mPita kə Joon, dang wur sat mmo nənnee,

¹⁹ <<Wu shin bəl mənə nghan zak, mbəkə koo wii de wen lesar fen nkaa wur, bə wur nkat Riin Ɖəbang nə zak.>>

²⁰ Dangbə Pita sat nSimon nənnee, <<Waa kə shoold fwaa nə, wun ndel nwus. Mbəðə aa pan nə, a mmak seet mbiizuum mə Naan a shi shoold.

²¹ Baa mee mbii bəl gha kə mun mbut dak fun desə nə kas mbəðe baa pətuup fwa nə ndere a kəkyeen nNaan kas.

²² A tuwap mbə pan fwaa debish nə, kəzak a dang Daa Naan, mbəkə nNaan fwoo shikbish mə pan kə pətuup fwaa debish nə ɖi nghan.

²³ Mbəðə wen naa, aa gam kə zuur debish, dang aa de a de bubwoot ndəən shikbish.>>

²⁴ Simon sat mPita kə Joon nənnee, <<Kuzuk, wu dang pə Daa Naan, mbəkə taji memee ndəən mbii de wu sat sə mo kat an kas.>>

²⁵ Abwoon de Pita kə Joon mo kə satpwoo nkaa Jesu, dang mo leshap Naan zak, bə kaade mo a ar kaa nJerusalem, bə mo taa kop pwoo deret nə ndəən jepyil mo des, de mo nSamariya.

Filip Kə Mee nGu Itiyopiya

²⁶ Mee ngulep mə Naan sat mFilip nənnee, <<A yool a sham nkor ngyeen a ar de nə yool nJerusalem dəm wul nGaza, de nə a naaryil.>>

²⁷ Wur yool seet, bə wur taakáat kə mee ngu Itiyopiya dewur a meermuut. Wur a mee ngwe dedes dewur tap kə long mə mishkoom de mat, Kandes mə yil Itiyopiya. Gwar desə wur waa a nJerusalem mbə seyil nNaan.

²⁸ Kaade wur a ar baa waa, bə wur kə tong ndəən mbiilang, wur nkaa tang bəət-haal mə ngusatpwoo mə Naan Aizaya.

²⁹ Bə Riin Ɖəbang sat mFilip nənnee, <<A dəm kus kə mbiilang desə.>>

³⁰ Filip su dəm kus kə mbiilang nə, bə wur kələng gwar nə nkaa tang bəət-haal mə ngusatpwoo mə Naan Aizaya. Yaksə Filip tal pə gwar nə nənnee, <<A manshii mə mbii de gha nkaa tang nə aa?>>

³¹ Gwar nə lap nənnee, <<Cirang dang an mbə mmanshii mənə ɖi ii? Kat baa a mee gurum kámshii mənə nghan kas ii?>> Gwar nə sat mFilip kaa tong ashak kə wur.

³² A pwoo dewur nkaa tang nə ndəən bəət-haal nə ndesə, de nə sat nənnee, <<Wur a koo təm de mo kə dəm kənə, mpee saa sə. Koo təm de dok tətək ntoom mə ngusaa shweep nə sə, Wur dok tətək a kəsə zak.

³³ Mbəðə wur sham kə kaa fin, bə baa mo tokɖyeel nwur nkaa zeen kas. A wii mmak yool leshap nkaa dang wur mo ii? Mbəðə mo kə mang seen wur ndəən yil nə.>>

³⁴ Bə ngu Itiyopiya nə wur tal pə Filip nənnee, <<A sat nghan. Gyet ngusatpwoo mə Naan desə wur leshap nə a nkaa wii? Wur leshap nə a nkaa shin aa? Koo a mee ngwe deɖi yii?>>

³⁵ Yaksə Filip doom leshap deret nkaa Jesu, shi pwoo de gwar nə kə tang nə.

³⁶ Kaade mon mwaan a ar nə, bə mo ji wul mpee de am ɖi, bə ngu Itiyopiya nə wur sat mFilip nənnee, <<A naa am səsə! A mii ncii kə nghan cɪn baptisma nghan ii?>>

³⁷ Filip lap nānee, <<Katdang a shinzeen nJesu shi pātuup mēdong azeen-zeen, bə mon ncin baptisma nḡa. Nḡu Itiyopiya nə wur sat nə, Nshinzeen nə Jesu Kristi wur a Lāa mə Naan azeen-zeen.>>

³⁸ Yaksə gwar nə wur le mbiilang nə ɗar. Bə Filip kə gwar de nə, mo sham ndəen am nə dukvəl, bə Filip cin baptisma ngwar nə.

³⁹ Kaade mo kaa pwat mbut am nə, bə Riin mə Daa, mang Filip dām kə wur mme mpee. Baa nḡu Itiyopiya nə wur kutdi kə naa Filip zak kas. Yaksə wur sekyeen kə mwaan fin, kəzak wur gam kə retnyit.

⁴⁰ Gurum mo naa Filip ndəen yil Azotus. Wur dām shipee-shipee ndəen pee nkaam nə mo jir, mbə kop pwoo ɗeret nə, dām wul nSizariya.

9

Tuwap Mə Sool

¹ Sool sekyeen kə shinjeel nnenseet ndang Jesu mo, wur tang ar mbə twe mo. Aasə bə, wur dām pə pris ɗedes met jir nə.

² Yaksə Sool dang pə pris ɗedes nə, mbəkə nwur shin lep a rəran mmo ɗewur ndəm kə mmo nLu mə Naan mo, de mo nDamaskus, mbəkə katdang wur kat nen de moo dām ndang ar Jesu, koo daas mo kə shurep mo, bə wur yak mo ji kə mo nJerusalem.

³ Kaade wur ji wul kus kə Damaskus, bə nnen mman, bə mee peebang tong adeng sham bangpee dewur de.

⁴ Yaksə wur taa nyil, kəzak wur kələng mee ɗoo kə sat nānee, <<Sool, Sool! A mii le ɗang aa shinjeel nḡan yii?>>

⁵ Yaksə Sool tal nānee, <<A gha a wii Daa?>>

Doo nə lap nānee, <<A an Jesu, de gha nkaa shinjeel nḡan.

⁶ A yool a ɗel ndəen pee nkaam nə, bə mon nsat nḡan mbii de nə a təng gha ncin.>>

⁷ Nen de mon mwaan nə ashak kə wur mo ɗar tətək, baa mo le mee shap kas, mo kələng ɗoo nə, ɗang baa mo naa nguleshap nə kas.

⁸ Sool yool ɗar atəng, bə wur wang yit fin, ɗang, baa wur mak naapee kas. Mbə mənə bə mo yaa sar nwur, mo ɗel kə wur nDamaskus.

⁹ Mbə teer mo kun, bə baa wur mak naapee kas, kəzak baa wur se mee mbiise, koo shwaa mee mbii kas zak.

¹⁰ Mee nguseet ndang Jesu ɗi nDamaskus, de moo pet wur a Ananiyas. Daa sat Ananiyas ndəen suun nānee, <<Ananiyas!>> Yaksə wur lap nānee, <<An səsə Daa.>>

¹¹ Daa sat nwur nānee, <<A yool a dām a ar ɗesə, de moo pet a Sham ndər-ndər, bə a tal mee gwar de moo pet sām wur a Sool, wur a nḡu Tarsus. Wur ntul Judas. Yaksə bə wur nkaa ɗangnaan.

¹² Ndəen suun wur, bə wur naa mee gwar de moo pet sām wur a Ananiyas, wur ji ɗel, ɗang wur lesar fin nkaa wur, mbəkə nyit fin mo baa naapee ɗi zak.>>

¹³ Dangbe Ananiyas lap nānee, <<Daa, gurum mo ɗes mo kə leshap nḡan, nkaa niyang de gwar ɗesə wur kəcin nnen fwaa de mon nJerusalem.

¹⁴ Kəzak wur ji mpee ɗesə nDamaskus, shipee de pris ɗenan mo shin nwur, mbəkə nwur yak nen de mo shinzeen ndəen sām fwaa jir.>>

¹⁵ Dangbe Daa lap wur nānee, <<A yool a dām, mbəde an kən bələp wur, mbəkə nwur cin ɗak ɗi nḡan. Wur mbə le kən nnen de baa mo a nen Yahudi mo kas, kə mishkoom mo, kə nnen Yahudi mo man sām fen zak.

¹⁶ An mbə kām nwur jeel de nwur mbə shwaa mo mbə sām fen.>>

¹⁷ Ananiyas yool dām dēl ndān lu Judas nā. Wur lesar fin mo nkaa Sool, dang wur sat nānee, <<Dyemnaa Sool, Daa Jesu dēwur woo shin fin ngha, kaade gha a ar ji mpee desā, a wur lep an, mbākā nghan baa a naapee dī zak. Kā mmo gam gha shi Riin Dēbang zak.>>

¹⁸ Abet-abet bērep mee mbii mo koo feel mā pupwap sē, mo pwat nyit Sool, mo sham dōng nyil, bē yit wur mo cīn naapee. Yaksā wur yool dar atōng, bē mo cīn baptisma nwur.

¹⁹ Abwoon dēwur kē se mbiise, bē wur baa katbal zak.

Sool Kop Satpwoo Naan nDamaskus

Sool tong ashak kē nenseet ndang Jesu dē mon nDamaskus, mbā meeteer mo ruk.

²⁰ Abet-abet bē wur dām ndān lu mā Naan mo bē wur doom sat nā, Jesu a Lāa Naan.

²¹ Nen dē mo kēlōng wur jir, bē nā aapwoo mmo, dang mo tal nānee, <<Baa a gwar dēwur twe nen dē mo shinzeen ndān sām mā Jesu, ndān Jerusalem sē ndesā kas ee? Wur ji mpee desā a mbākā nwur yak mo dām kē mo a būbwoot pē pris dānan-nan mo dī zak kas aa?>>

²² Dangbē Sool katbal, kēn nwur leshap dī bal-bal, dē nā kām agaak nā, Jesu wur a Kristi azeen-zeen. Pwoo dēwur sat nā mo, nā daampee nnen Yahudi dē moo tong nDamaskus.

Sool Put nSar Nnen Yahudi Mo

²³ Abwoon meeteer mo des, bē nen Yahudi mo beetpwoo kē sut, mbākā mmo tu Sool dī.

²⁴ Dang pwoo dē mo bwoot nā taa nkom Sool. Mo tap pwoo lu dē mon mpee nkaam nē mpar kē puus, mbākā mmo tu Sool dē.

²⁵ Dangbē nen shinzeen dē mo dām dang Sool nā mo, mo mang wur ndān kēci mpar, bē mo bwet wur sham mbwoon pee nkaam nā ndān mee fung.

Sool Wul nJerusalem

²⁶ Kaade Sool wul nJerusalem, bē wur tang ar dēwur mbā bālkāa wur dī ashak kē nenseet ndang Jesu mo. Dangbē mo jir, mo kēar wur, mbāde baa mo shinzeen nā, wur kē dēe a nguseet ndang Jesu kas.

²⁷ Yaksā a Barnabas ji kē wur pē jeplep nā mo dī, kēn nwur leshap ngurum nā mo, kaade Sool kē naa Daa Jesu a ar, nā, Daa Jesu kē leshap kē Sool. Barnabas leshap mmo nkaa sat pwoo kē Naan ndān Jesu agaak, dē Sool kē cīn ndān Damaskus, baa ashak kē mee kēarmuut kas, koo dāben.

²⁸ Aasā bē wur tong ashak kē mo. Kēzak wur mwaan dām shipee-shipee ndān Jerusalem, kēzak wur satpwoo kē Naan balbal ndān sām mā Daa Jesu.

²⁹ Wur naa nleshap nā, kē beetshik kē nen Yahudi dē moo kēlōng pwoo kē nen Helene mo, dē nā le kē mmo tang ar dē mon ntu wur dī.

³⁰ Jir aasā kaade nenseet ndang Jesu mo kēlōng mēnā, bē mo dām kē Sool nSizariya, kē mo lep wur shindām nTarsus.

³¹ Abwoon mēnā, bē nenseet ndang Jesu dē mon nJudiya, kē Galili, kē Samariya, mo tongriyang ndān meeteer mēnā mo. Shi bām mā Riin Dēbang, bē nenseet ndang Jesu nā mo katbal, dang mo bul zak. Moo mwaan ndān kēar mā Naan, dang moo shin dedes nNaan zak.

Pita Bar Aniyas

³² Pita mwaan shipee-shipee jir, bē wur ji wul pē nen Naan mo, dē mo kē tong nLidda.

³³ Yaksə wur kat mee gwar di mpee nkaam mənə, de mo kə pet səm wur a Aniyas, dewur kə mee shwal de nə fii shik wur, de baa wur mak yool a peesaam kas, mbə bit mo pwookun.

³⁴ Pita sat nwur nənēe, <<Aniyas, Jesu Kristi wur bar gha. A yool a cibet mbiisaam fwaa.>> Abet-abet, bə wur yool.

³⁵ Kaade jir nen de mo kə tong ndəən Lidda kə Sharon mo naa wur bar, bə mo cəər kə pətuup fur mo, de nə le mmo shinzeen nDaa.

Pita Yool Kə Tabita A Peemúut

³⁶ Mee mat seet ndang Jesu war di ndəən yil nJoppa, de səm war a Tabita, səm war nə shi liispwoo mə nen Heleni mo a Dokas, de shii kənə a <<Tap.>> Mat desə war kə cín dak deret mo, dang war kə bam nenjeel mo zak.

³⁷ Ndəən meeteer mənə mo, bə mee shwal yaa war, de nə le nwar muut. Kaade mo vwang kúm war, bə mo le ndəən mee ludeng.

³⁸ Lidda kus kə Joppa, bə kaade nenseet ndang Jesu mo kələng nə Pita di nJoppa, bə mo lep gurum mo vəl shindəm pə wur de, mbəkə mmo dang di pə wur, kə nwur jì pə mo di kəkəlak, taji wur taa dee bir kas.

³⁹ Pita yool dām ashak kə mo, kaade mo jì wul, bə mo kaa kə wur ndəən ludeng nə. A pee de matkaa mo jì dirang pə wur di. Mo nkaa wal, dang mo kám nlər mo, kə leelep mo, de də Tabita kə raa mmatkkaa nə mo, bə war kutdi seen.

⁴⁰ Dangbē Pita le mmo pwat a tool jir, bə wur kurum mfurum, kə nwur dangnaan di. Yaksə wur cəər pə kúm nə de, wur sat nənēe, <<Tabita yi yool.>> Yaksə war wang yit fer. Kaade war naa Pita, bə war yool tong atəng.

⁴¹ Bə wur yaa sar nwar, dang wur diyeep war dar atəng. Bə wur pərep nen mə Naan nə mo, kə matkaa nə mo, bə wur shin Tabita mo kə seen.

⁴² Mbii desə nə dee a deməman ndəən yil nJoppa jir, bə gurum mo des mo shinzeen nDaa.

⁴³ Pita tong ashak kə mee ngudak shim, de mo kə pet səm wur a Simon, mbə teer mo des de nJoppa nə.

10

Pita Kə Konilus

¹ Mee gwar di ndəən Sizariya, de səm wur a Konilus, wur a mee ngwe dedes, dewur kə tap kə shiitoo mo kambil məndong, de mə yil Itali.

² Wur a mee ngwe dewur le pətuup fin nkaa Naan, kəzak wur kəər Naan ashak kə nenlu fin mo jir. Wur shin zuum ngurum mo des, kə wur kə naa ndang Naan shidaar-shidaar.

³ Parmeeci sə, koo kun de mə puus sə, bə ndəən suun, bə wur naa ngulep kə Naan agaak, dang ngulep nə sat nwur nənēe, <<Konilus,>>

⁴ Bə Konilus naa ngulep nə shi yit kəərmuut, bə wur sat nənēe, <<A mii yii Daa?>> Ngulep mə Naan sat nKonilus nənēe, <<Naan kə lap dang fwaa mo, kə mbiizuum de aa shin nenjeel mo, bə mo kəkāa wul pə Naan di adeng, dang mo dee a mbii de Naan pan gha zak.

⁵ Mbəmənə, bə a lep mee gurum mo dām nJoppa, mbəkə mmo dām pet mee gwar de mo kə pet səm wur a Simon Pita, jì ntul fwaa.

⁶ Wur tong a nlu Simon ngudak shim, de lu wur nə kus kə pwoo Am kuur sə,>>

⁷ Kaade ngulep mə Naan leshap kə Konilus, bə Konilus pet kərem fin mo vəl kə mee shiitoo, dewur a ngwe de ndəre mbut nen de mo kə cín dak ntul fin shidaar-shidaar.

8 Abwoon dewur sat mmo mbii de nā cīn jir, bā wur lep mo dām nJoppa.

9 Daar nā, bā mo yaa ar, bā mo jī wul kus kē pee nkaam nā. Pita kākāa nluḁeng mbā ḁangnaan, koo puus a naar sē.

10 Neenlāa nwur, ḁang wur rebet mee mbii dewur nse. Kaade mo kutḁi nkaa cet mbiise nā, bā Pita cīn mee suun.

11 Dee wur naa ḁengnaan nā wang, ḁang mee mbii tong aḁeng sham koo haal ḁeḁes sē. Mo yaa sham kēnā nyil shi kwang nā mo feer.

12 Nḁāen nā, bā koo a luwaa ḁeḁangyii, de mo kē mwaan shi shii feer mo, kē de mo kē fee shi b̄ut mo, kē nyer de mo kē yool nḁāap mo ḁibut jir.

13 Bā Pita kəleng mee ḁoo kē sat nānee, <<Pita a yool, a can a se.>>

14 Dangbe Pita lap nānee, <<Hai Daa! Baa wen kēn cam se mee luwaa ḁebuu, koo de baa nā ret kē ngu Yahudi se kas.>>

15 Pita waa cīn kəleng ḁoo nā de zak, de nā sat nānee, <<Mbii de Naan kē le a ḁebang, bā taji waa a le a ḁebuu kas.>>

16 Mo cīn a kēsā dām wul ar kun, bā mo waa baakāa kē haal nā aḁeng.

17 Kaade Pita nkaa panshii mā suun nā, bā nen de Konilus lep mo sē, mo kē ten yap lu mā Simon nā mo kat, bā mo jī ḁar mpwoo lu nā.

18 Mo petpee, bā mo tal nānee, <<Kyet gwar de mo kē pet wur a Simon Pita sē, kē tong a nlu ḁesā ee?>>

19 Kaade Pita kutḁi nkaa panshii mā suun ḁesā nā, bā Riin mā Naan sat nwur nānee, <<A naa mee gurum mo kun, mo pē yap gha.

20 A yool, a sham, kē nghan seet ashak kē mo, baa a shi mee kyetwo kas, mbāḁe a an lep mo.>>

21 Bā Pita sham pē nen nā mo ḁi, bā wur sat mmo nānee, <<An sē, a an a ngwe de wun pē yap nā. Wu jī a mbā miyi?>>

22 Mo lap nānee, <<A mee ngwe ḁeḁes nkaa shiitoon mo, de mo kē pet sām wur a Konilus dewur a mee ngwe de nḁāre, ngukār Naan. De nen Yahudi mo jir mo kē kwoop wur. A mee ngulep mā Naan ḁebang jī sat nwur nā, wur lep mo pet gha, kē nghan dām ḁi ntul fin, mbākē nwur kəleng mbii de gha mbā sat nā ḁi nwur.>>

23 Pita ḁel kē ḁes ḁekun nā mo nlu, mbākē mmo teer ḁi.

Daar nā, bā Pita yool seet ashak kē mo. Pak nenseet nḁang Jesu de mon nJoppa mo seet ashak kē wur.

24 Daar nā, bā mo dām wul nSizariya. Konilus nkaa ḁarnaa mo. Wur kē ten pārep ḁang fin mo, kē shaar fin mo, mo kuur ashak ḁes.

25 Kaade Pita a ar ḁel nḁāen lu nā, bā Konilus kaat wur, bā wur taa mPita ntoom, mbā seeyil nwur.

26 Dangbe Pita ḁiyeep Konilus, bā wur sat nānee, <<A yool atəng, wen shikāa fen, an a gurum koo waa sē zak.>>

27 Pita nkaa leshap kē Konilus, bā kaade wur ḁel, nḁāen lu nā, bā wur kat gurum mo kē kuur ashak ḁes.

28 Pita sat mmo nānee, <<Wun shikāa fuu wu man nā, baa nā nḁāre kē ngu Yahudi balkaa fin ashak kē mee soon ḁeci mo, koo wur jī pē mo ḁi kas. Dangbe Naan kē kām nghan, kē taji wen mpet mee gurum a ḁebuu, koo ḁebish kas.

29 Mbā mənā, kaade wu lep mo pet an sē, bā wen jī pē wun ḁi, baa wen cii kas. Mbāmənā wen rebet kəleng mbii de nā le kē nwun pet an nā.>>

30 Konilus sat nānee, <<Nā kus aa teer mo feer cicinsā, nciit kē pee kēsā, bā nkaa nḁang Naan nkun mā puus nḁāen lu fen. Bā nnaa mee gwar sē, de nlər wur mo piyaa pet-pet, wur jī ḁar a kyee fen.

³¹ Yaksə wur sat nənee, Konilus! Naan kə lap dang fwaa, kə mbiizuum de aa shin nenjeel mo sə, mo dee a mbii de Naan wur pan gha zak.

³² Mbə mənə a lep-lep dəm nJoppa, kə mo dəm pet mee gwar de səm wur a Simon Pita, wur kə tong a ntul mə Simon ngudak shim, de lu wur nə kus kə pwoo am kuur sə.

³³ Abet-abet bə wen nlep-lep shindəm pə gha di. Nə ret zam kaade a jì mpee desə. Mun sə jir ntoom mə Naan yaksə, mbəkə mmun kələng mbii de Daa wur sat ngha, mbəkə nghan sat di mmun.>>

Pita Leshap nTul Konilus

³⁴ Pita leshap mmo nənee, <<Azeen-zeen wen naa nə, baa Naan kə bakyit mmee gurum kas.

³⁵ Dangbə Naan wur kə lap gurum mo jir, de mo kə kəər wur, kəzak moo cìn mbii dərət mo zak.

³⁶ A pwoo de Naan wur lep nnen Isreil mo ndesə. Moo leshap dərət, de nə a mə tongriyang mmo ndəən Jesu Kristi, dewur a Daa mə mbii mo jir,

³⁷ Wun shikaa fuu, wu man mbii aapwoo de mo kə cìn ndəən yil nJudiya jir. Gyet mo shee cìn nə a nGalili, abwoon de gyet Joon ngucin baptisma wur leshap mmo nkaa nə.

³⁸ Desə nə a pwoo nkaa Jesu Ngu Nazaret, de gyet Naan doo Riin Debang kə iiko nkaa wur. Wur dəm koo a pee dēdangyii, bə wur cìn dək dərət, dewur bar nen de mon ndər bal mə nngujwaan jir, mbəde Naan ashak kə wur.

³⁹ Mun a langtəng mə mbii dewur cìn mo jir ndəən yil nJudiya, kə ndəən Jerusalem zak. A wur a de gyet mo tu wur, kaade gyet mo pwas wur nkaa shiyeepyoom sə, dee wur muut.

⁴⁰ Jir aasə Naan yool kə wur a peemúut parpuus dēkun, kəzak Naan le kə nwur woo shin fin mmun agaak.

⁴¹ Baa a gurum mo jir mo naa wur kas, dang wur woo shin a mmun, de Naan kə ten bələp mun, kə mmun dee dī a langtəng fin. Gyet muu se mbiise kə shwaa am ashak kə wur, abwoon dewur kə yool a peemúut zak.

⁴² Wur sat mmun balbal nə, mu satpwoo mə Naan ngurum mo jir zak, kə mmun tong a langtəng dī nə, a Jesu wur a gwar de Naan shin dedes nwur, mbəkə nwur dee dī a ngutokdyeel nnen de mmeen mo, kə nnen de mo kə murep mo zak.

⁴³ A wur a ngwe de gyet nensatpwoo mə Naan mo jir, mo kə ten tong a langtəng wur nə, a mbə səm wur, dang koo a ngwe dēdangyii dewur shinzeen, bə wur nkat fwo mə shikbish wur mo.>>

Mo Shin Riin Debang nNen De Baa Mo a nNen Yahudi Mo Kas

⁴⁴ Kaade Pita kutdī nkaa leshap desə mmo, bə Riin Debang sham nkaa nen de mo pə kələng pwoo nə jir.

⁴⁵ Nen Yahudi de mo a nen shinzeen de mo jì ashak kə Pita sə, nə aapwoo mmo, Mbəde mo naa Naan shin Riin Debang shi zuum nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas zak.

⁴⁶ Mo kələng mo kə leshap shi pak liispwoo mo, dang mon nkaa shin dedes nNaan. Bə Pita sat nənee,

⁴⁷ <<Kyet mee gurum mmak cī nkaa am de mon ncìn baptisma dī nnen desə mo aa? Mbəde mo kə lap Riin Debang nə a kaade gyet mmun mu lap sə.>>

⁴⁸ Yaksə Pita le kə mo cìn baptisma mmo ndəən səm mə Jesu Kristi. Mo dang pə Pita, mbəkə nwur pan yém dī ashak kə mo mbə rep meeteer mo ruk akudang.

11

Pita Yakshii Mə mBii De Nə Cìn

¹ Jeplep mo kə nenseet ndang Jesu de mon nJudiya, mo kələng nə, pak gurun de baa mo a nnen Yahudi mo kas, mo kə lappwoo Naan zak.

² Kaade Pita kaa wul nJerusalem, bə nen shinzeen de mo kə can mo, mo yool kə pwoo nkaa wur.

³ Mo sat nənee, <<Waa dəm a del nlu mə nen de nsuluk mo har a se mbiise ashak kə mo.>>

⁴ Aasə bə Pita yaa yakshii mə mbii de nə cìn jir, wur sat mmo nənee,

⁵ <<Də an ndəən pee nkaam nJoppa, bə kaade an nkaa dāngnaan bə wen suun. Bə ndəən suun nə, nnaa mee haal dedes de nə tong adeng sham de, nə kə kwang mo feer, nə sham wul pə an dī.

⁶ Wen ban yit nkaa nə, bə nnaa longlu mo, kə luwaayil mo, kə mbii de mo kə fee shi büt mo, kə nyer de mo kə yool ncaap, mo dī ndəən nə.

⁷ Bə nkələng mee dōo, de nə sat nghan nənee, <Pita, a yool a saa mo, a se.>

⁸ Dangbe wen nsat nənee, <Hai Daa! Baa wen kən cam se mee luwaa debuu, koo de baa nə ret kə ngu Yahudi se kas.>

⁹ Yaksə dōo nə cìn sat dī nghan adeng nənee, <Mbii de Naan le a dəbang, bə taji a le nə a dəbish kas.>

¹⁰ Mo cìn a kəsə, dəm wul ar kun, bə mo waa baa dul haal nə kaa kə nə adeng.

¹¹ Abet, nciit kə mənə, bə gurun mo kun, de mo kə lep mo nSizariya mbə jì pet an, mo kə dər mpwoo lu de an dī.

¹² Riin mə Naan sat nghan nə, a seet ashak kə mo, baa ashak kə mee kyetwo kas. Pak nenseet ndang Jesu mo peemee, mo seet ashak kə an zak, bə mu dəm mu del nlu kə gwar nə.

¹³ Yaksə gwar nə wur sat mmun nə, dī naa mee ngulep mə Naan kə dər ndəən lu fin, dāng ngulep nə sat ndyin nənee, <A lep shindəm nJoppa, kə mo pet mee gwar de mo kə pet səm wur a Simon Pita jì ntul fwaa.>

¹⁴ Wur mbə nsatpwoo nghan de nən nle kə nwun kat bəm, waa kə nenlu fwaa mo jir.

¹⁵ <<Kaade ndoom leshap, bə Riin Dəbang sham nkaa mo, nciit kə de də wur sham nkaa mun nshee sə.

¹⁶ Bə nə le nghan panpwoo mə Daa, de gyet wur sat nənee, <Joon kə cìn baptisma ngurun mo a shi am, dāngnaan wur mbə ncìn baptisma nwun a shi Riin Dəbang.>

¹⁷ Katdang bə mbiizuum dəsə, de Naan wur shin mmo, nə a deməndong kə dewur shin mmun, mbəde mu shinzeen nDaa Jesu Kristi, bə wen a wiil, de an mmak cii nNaan yii?>>

¹⁸ Kaade mo kələng pwoo mənə, bə mo dək tətək, yaksə mo kwoop Naan dedes. Mo sat nə, <<Daa Naan kə shínpee nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, mbəkə mo tuwap, kə mo kat seen dī zak.>>

Nbenseet nDang Jesu De Mon Antiyok

¹⁹ Nen de də mo rangkää mbə jeel de nə kə yool, de nə le gyet mo tu Stivin, bə pak mo dəm wul nyil mFonisha, kə Saiprus, kə pee nkaam nAntiyok. Baa mo satpwoo Naan nə, mmee nen dēci mo kas, tēng a nnen Yahudi mo bejee dak.

²⁰ Dangbe pak nen shinzeen nə mo, de mo a nen Saiprus mo, kə Sairin mo, mo dām wul Antiyoḱ, bə mo kop pwoo Naan nə nnen Helene mo zak, kəzak mo leshap dēret ngurum mo nkaa Daa Jesu.

²¹ Iiko mə Daa nə dī ashak kə mo, bə gurum mo des mo shinzeen, bə mo ciir kə pətuup fur mo pə Daa Naan dī.

²² Pwoo nkaa mo nə wul nkom mə nenseet ndang Jesu de mo kə tong ndəən Jerusalem, bə mo lep Barnabas, kə nwur dām de Antiyoḱ nə.

²³ Kaade wur seet wul, bə wur naa dēret de Naan le nkaa mo, bə wur kat retnyit, dang wur leshap mmo jir, mbəkə mmo dar balbal ndəən shinzeen nNaan azeen-zeen shi pətuup fur mo jir.

²⁴ Barnabas a mee ngwe de ndəre, kəzak wur gam kə Riin Debang, kə shinzeen zak. Gurum mo des mo shinzeen nDaa zak.

²⁵ Abwoon mənə, bə Barnabas dām nTarsus, mbə yap Sool.

²⁶ Kaade wur kat Sool, bə wur jī kə wur nAntiyoḱ. Mbə bit mändong, bə Barnabas kə Sool moo kaat ashak kə nen shinzeen nə mo, yaksə mo kām-kam ngurum mo. Mo shee pet nenseet ndang Jesu mo a Kristiyan a ndəən pee nkaam Antiyoḱ.

²⁷ Ndəən teer mənə mo, bə pak nensatpwoo mə Naan mo pwat nJerusalem, bə mo jī Antiyoḱ.

²⁸ Memee ndəən mo, de sām wur a Agabus, wur yool dar atəng, bə wur sat agaak shi iiko bal mə Riin Debang nənəe, <<Mee neen dedes nə mbə taa nkaa yil nə jir:>> Mo cin mənə a ndəən bit de Klodiyus a mishkoom.

²⁹ Nenseet ndang Jesu mo le pətuup fur mo, kə koo weyi, bə wur shin mbii dēwur mak, mbəkə mmo lep bam dām dī nnen shinzeen de mo kə tong ndəən yil nJudiya.

³⁰ Kaade mo cak zuum fur nə mo le ashak, bə mo lep shindām nnen dənən-nan mə nen shinzeen de mo kə tong ndəən yil nJudiya nsar Barnabas kə Sool.

12

Mo Tu Jemis, Kəzak Mo Shoot Pita

¹ Ndəən teer mənə mo, bə mishkoom Herot doom shinjeel baanbaan nkaa pak nenseet ndang Jesu nə mo.

² Wur tu Jemis, dyemnəən mə Joon shi kwai.

³ Kaade mishkoom Herot naa muut mə Jemis nə ret nnen Yahudi mon nyit, bə wur waa cin shin yaa Pita zak. Desə nə den a nciit kə de mo kə se mbiise retnyit mə gilaas de baa nə kə yist kas

⁴ Kaade Herot yaa Pita, bə wur le wur ndəən lushoot, nsar shiitoo mo kaapaat baapeeme, mbəkə mmo tap wur de rərret. Herot kə lepan nə, dyin mbə put kə Pita ntoom gurum mo abwoon mə retnyit nə mbəkə tok diyeel.

⁵ Kaade Pita dī a bubwoot ndəən lushoot nə, bə nenseet ndang Jesu mon nkaa dangnaan hakyeng, mbə wur.

Mo Put Kə Pita nDəən Lushoot

⁶ Dangbe mpar, de daar bə Herot wur lepan mbə put kə Pita, mbəkə nwur shinjeel dī nwur. Bə Pita nsaam nnaar shiitoo mo vəl. Mo bwoot wur shi shoobəring mo vəl. Nentappee mo de mpwoo lushoot nə, mon nkaa tappee rərret.

⁷ Yaksə ngulep mə Daa jī dar pə Pita dī, bə peeḱang nə ḱangpee ndəən lu nə. Ngulep mə Daa cut Pita nkwoop, wur mii Pita, bə wur sat nənəe, <<A yool nkyen>> Yaksə shoobəring de mo nsar wur mo dong nyil.

⁸ Ngulep nā sat nwur nānee, <<A lep lee fwaa, kəzak a jwal kwoopshi fwaa mo.>> Bə Pita wur cīn mbii de ngulep nā sat. Ngulep nā sat nwur zak nānee, <<A səp mbiisəp fwaa. A jī ndang an.>>

⁹ Pita put dām ndang ngulep nā. Baa wur man nā, mbii de ngulep nā cīn nā azeen kas. Mbədə wur pan nā dīn a nsuun.

¹⁰ Kaade mo del nentappee denshee mo, kə devəl mo, bə mo jī wul mpwoo lu de mo dak a shi shooll, de nii naa nkwoop pee nkaam, bə pwoo lu mənə wang shikāa fer. Bə mo pwat, mo yaa ar deməndong. Bə nnen mman, bə ngulep nā wur yit Pita mbəshin.

¹¹ Kaade Pita kə winshin mbut mbii de nā cīn, bə wur sat nānee, <<Yaksə, wen mman azeen-zeen nā, a Daa lep ngulep fin, mbəkə nwur jī bam an dī nsar Herot, kə mbii de nen Yahudi mon nkaa lepyit nā, nən ncīn.>>

¹² Kaade wur winshin mbut nā a kəsə, bə wur dām nlu Meeri nāen Joon, de mo pet wur a Maak zak. A pee de gurum mo kə kuur dī des, kə mo nkaa dangnaan dī.

¹³ Kaade Pita bwap pwoo lu, bə mee laareep de mo kə pet sām war a Roda, war jī mbə wang pwoo lu nā.

¹⁴ Kaade war kələng doo nā a mē Pita, bə baa war wang pwoo lu nā kas mbə retniyit. Dangbe war waa cīn shin, kə nwar sat nnen de mo ndəen lu nā, Pita kə dar a tool mpwoo lu nā.

¹⁵ Mo sat nwar nānee, <<Yii tətər aa?>> Dangbe war sat nā, təng a Pita azeen-zeen. Yaksə mo sat nānee, <<A ngulep wur.>>

¹⁶ Dangbe Pita naa a mbwap pwoo lu nā dak, bə kaade mo wang pwoo lu nā, bə mo naa a Pita azeen-zeen, bə nā aapwoo mmo zam.

¹⁷ Dangbe Pita dək sar mmo, mbəkə mmo dək tətək. Bə wur yakshii nā mmo, kaade Daa put kə dīn ndəen lushoot nā. Wur sat mmo zak nānee, <<Wu satpwoo desə nā njemis, kə koor nen shinzeen nā mo zak.>> Abwoon mənə, bə Pita yool dām mmee pee dēci.

¹⁸ Kaade bitmang, bə mee bəlep dedes yool nnaar shiitoo de mo kə tap Pita ndəen lushoot nā, mbədə baa mo man mbii de nā cīn Pita kas.

¹⁹ Herot kə le kə mmo dām yappee de Pita dām dī, bə baa mo dām kat wur kas. Herot tal pə shiitoo nā mo rərret, bə wur le kə mmo twe mo dī. Abwoon mənə, bə Herot yool yit yil nJudiya, kə nwur dām dī nyil nSizariya, bə wur dām cīn mee rep teer mo de mpee mənə.

Muut Kə Herot

²⁰ Herot langtuup kə nen Taya mo, kə nen Saidon mo hakyeng. Aasə bə mo balkaa fur mo ashak, mbəkə mmo dām naa wur dī. Mo shee yap ar de mon ndəm naa Herot a pə Blastus dī, dewur a ngwe dedes nkaa lu mishkoom nā. Yaksə mo dām pə Herot dī, bə mo dang pə wur, kə mmo kat tongriyang dī pə mishkoom, mbədə yil mo nii kat mbiise a ndəen yil mishkoom nā.

²¹ Kaade puus de mo kə le nā wul, bə Herot tap jwal lee fin de mē mishkoom, wur tap tong nkaa mbii tong mē dedes fin, bə wur leshap nnen nā mo.

²² Nen nā mo le or, dang mo sat nānee, <<Desə nā a doo mē mee naan baa a mē gurum kas.>>

²³ Nnen mman, bə mee ngulep mē Daa Naan cut Herot, mbədə baa wur shin dedes nNaan kas. Bə yaksə nyet mo se Herot bə wur muut.

²⁴ Gurum mo des mo kələng pwoo mē Naan, bə mo shinzeen, bə pwoo mē Naan nā dām shipee-shipee zak.

²⁵ Kaade Barnabas kə Sool mo kyes dak fur, bə mo baaji nJerusalem ashak kə Joon de mo kə pet wur a Maak.

13

Mo Lep Barnabas Kə Sool

¹ Ndəən kuur kə nenseet ndang Jesu de mon Antiyok, bə pak nensatpwoo mə Naan mo, kə nenkam-kám mo dí. Barnabas, kə Simiyon de mo kə pet wur a detəp, kə Lusiyus ngu Sairin, kə Manayen dewur wurang ashak kə mishkoom Herot, kə Sool.

² Kaade mon nkaa seyil nDaa dang mon nkaa yaa pwoo kə neen zak, bə Riin Debang sat nənee, <<Wu bələp Barnabas kə Sool wu le nghan, mbə dak de an kən mpet mo mbə cín nə.>>

³ Bə mo yaa pwoo kə neen, dang mo dangnaan zak, bə mo lesar nkaa mo, bə mo bwet Barnabas kə Sool mo shinseet.

Mo Satpwoo Mə Naan nSaiprus

⁴ Riin Debang lep Barnabas kə Sool mo shindəm nSelusiya, bə mo dəm dël tii mpeeməna, kə mo dəm de nSaiprus.

⁵ Kaade mo wul nSalamis, bə mo satpwoo mə Naan ngurum mo ndəən lu mə Naan mə nnen Yahudi mo. Joon de səm wur a Maak sə, wur de ashak kə mo mbə bəm.

⁶ Abwoon de mo kə mwaan ndəən yil de Am kuur neer nə cəərkaat jir bə, mo dəm wul mPafos, bə mo kat mee ngu Yahudi de mo kə petsəm wur a Barjesu wur a ngucin yen debish, kəzak wur leshin a koo ngusatpwoo mə Naan sə, dang baa wur a ngusatpwoo Naan kas.

⁷ Wur dí ashak kə ngudak mə ngwe dedes nə, gofna Sarjiyus Polo, wur a mee ngumanshii mbii zam. Gofna nə wur pet Barnabas kə Sool, mbəde wur rebet kələng pwoo mə Naan pə mo dí.

⁸ Dangbe Elimas nguyen debish sə, (A səm wur nə mmənə shi liispwoo mə Heleni) wur cii mmo, mbəde wur rəbet kə taji gofna nə wur shinzeen mpwoo mə Naan kas.

⁹ Dangbe Sool de moo pet wur a Pool, wur gam kə Riin mə Naan, bə wur ban yit fən nzəng nkaa ngucin yen debish nə,

¹⁰ Bə wur sat nənee, <<Waa lāa mə ngunjwaan! Gha a shaarlek mə mbii de ndəre mo jir. Kəzak pətuup fwaa nə gam kə gwampee, kə cín nyang. Aa daar shidaar-shidaar, mbəkə nghan cəər kə zeen mə Daa, mbəkə nə dee dí a dung.

¹¹ A naa yaksə, Daa Naan wur mbə le kə gha dee a vum. Baa gha mmak naa puus kas, mbə reppee lee.>> Abet-abet, bə vuun, kə peenkwoo mo ji paa Elimas, bə wur doom yappee, mbə yap ngwe de mbə yaakam nwur.

¹² Kaade gofna nə wur naa mbii aapwoo mənə, bə wur shinzeen, mbəde nə fes aapwoo nwur nkaa kám dewur kələng nkaa Daa Naan.

Pool Kə Shaarmwaan Fin Mo nYil Antiyok

¹³ Pool kə nnen de mo ashak kə wur, mo yool mPafos, bə mo dël ndəən tii, kə mo dəm dí mPaga de nə nyil mPamfiliya, bə Joon Maak yit mo mpeeməna, kə nwur baa dəm dí nJerusalem.

¹⁴ Mo yool mPaga, bə mo dël dəm Antiyok de nə mPisidiya. Parpuus Nookfi, bə mo dël ndəən lu mə Naan, bə mo tong dí.

¹⁵ Abwoon de mee gurum kə tang ndəən bəet-haal mə Wàar mə Mosis mo, kə ndəən bəet-haal mə nensatpwoo mə Naan mo, bə nen dənən-nan nkaa lu mə Naan nə, mo lep sat mmo nənee, <<Dyemnaa mo, katdang wun kə mee pwoo de wun mbə sat ngurum nə mo, bə wu sat.>>

¹⁶ Pool yool dar atəng, bə wur diyeep sar wur, mbəkə ngurum nə mo dok de tətək, bə wur sat nənee, <<Wun nnen Isreil mo, kə wun nen de baa wun a nnen Isreil mo kas, de wuu kəər Naan, wu lekom fuu mo.

¹⁷ Naan mə nnen Isreil mo, bələp puun fun mo dang wur le mo a dedes, bə mo a mazel ndəən yil lɪjp. Wur put kə mo ndəən yil lɪjp shibal fin dedes zak.

¹⁸ Mbə bit mo laarfeer, bə wur mang gung kə mo a naaryil.

¹⁹ Wur le kə mmo twe mee soon mo pwoovəl ndəən yil nKeenan, bə wur shin yil mənə nnen fin Isreil mo, bə nə dee mo a mbii kok kop. Mo tong ndəən yil mənə mbə bit mo kambil feer kə laarpaat.

²⁰ Abwoon mənə, bə wur shin nentokɖyeel mo mmo, dām ji wul mbīt mə ngusatpwoo mə Naan Samuwel.

²¹ Kaade mo dang pə Naan kə nwur shin mishkoom mmo, bə Naan shin Sool lāa mə Kish mmo, dēwur a dang mə Benjamin. Sool se mishkoom nə mbə bit mo laarfeer.

²² Abwoon de Naan shang Sool mbūt ndak mishkoom nə. Bə wur bələp Devit kə nwur dee a mishkoom mo. Naan shin langtəng nkaa Devit nənee, <An kən nkat Devit lāa mə Jese, a ngwe de wen nrebet hakyeng. Wur mbə cin mbii de nsat mo nwur jir.>

²³ A ndəən dang mə gwar de desə, bə Naan ji kə Jesu Ngubam mbə nnen Isreil mo, kaade gyet Naan kə ten tuweer mmo sə.

²⁴ Akudang Jesu ji, bə Joon kə ten satpwoo Naan nnen Isreil mo jir nənee, <Mo tuwap, mbəkə mmo cin baptisma di mmo zak.>

²⁵ Kaade Joon kus kə kyes dak fin, bə wur tal pə gurum nə mo nənee, <Wun, pəpan nə, an a wii? Baa a an a ngwe de wun mbə dānaa ji wur kas. Dangbe wu lekom, mee gurum mbə ji abwoon fen, de koo a teng kwoopshi de nshii wur mo, bə baa deret fen nə mak kə nghan fwen teng kwoopshi wur nə mo kas.>

²⁶ <<Dyemnaa mo! Jep mə dang Abraham mo, kə nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, de mo kə kəər Naan ndəən wun. A mbə wun jir, bə Naan kə lep pwoo bām desə nə ji.

²⁷ Nen de mo kə tong ndəən Jerusalem kə nennan fur mo, baa mo man nə, Jesu a Ngubam kas, kəzak baa mo manshii mə pwoo nensatpwoo mə Naan mo, de mo kə tang koo a parpuus Nookɖi dēdangyii kas zak. Gyet mo gampwoo de gyet nensatpwoo mə Naan mo kə ten sat kaade gyet mo tokɖyeel muut nJesu sə.

²⁸ Koo de baa gyet mo kat wur cìn mee shikbish de nə mak muut nwur kas, bə mo dang pə Paillet kə mmo tu wur di.

²⁹ Kaade mbii de mo kə ten nran nkaa wur mo gam jir, bə mo sham kə kúm wur nkaa shiyeepyoom nə, bə mo dām le kúm wur ndəən gwoot kəcir.

³⁰ Dangbe Naan yool kə wur a peemút.

³¹ Mbə meeteer mo des, bə wur woo shin fin nnen de gyet mo kə mwaan ashak kə wur, yool nGalili ji nJerusalem. Yaksə bə mo dee a langtəng wur pə gurum mo di.

³² Mmun, muu satpwoo deret nwun, a pwoo de gyet Naan kə ten cweer mpuun fun mo.

³³ Naan kəgam pə mun jep mo mo ndesə, kaade wur yool kə Jesu a peemút. Desə nə nciit kə mbii de mo kə ten ran ndəən Zabura dēvəl sə nənee, <Gha a Lāa fen, cicinsə an kən dee a puun fwaa.>

³⁴ A pwoo de Naan sat nkaa yool wur a peemút ndesə nənee, <Baa wur mbə baa cam muut de zak kas>

Kəzak Naan sat zak nənee, <An mbə le deret de nə azeen-zeen nkaa wun, de gyet kən ten ncweer nDevit.>

³⁵ Kəzak, wur sat ndəən mee Zabura nənee, <Baa gha mmak yit kə ngwe fwaa dəbang wam ndəən kəcir kas.>

³⁶ <<Gyet Devit kə cɪn ɖak nciit kə ɖyen mə Naan mbít fin mo, bə wur muut, bə mo wum wur ashak kə puun fin mo, bə wur wam.

³⁷ Dang Jesu de Naan kə yool kə wur a peemúut, baa wur wam ndəən kəcir kas.

³⁸ Mbə mənə dyemnaa mo! Wu man nə, a mbə deret mə gwar desə nə, bə mun nkaa leshap nwun nkaa fwo mə shikbish fuu mo.

³⁹ A mbə Jesu zak, dang koo ngwe dəɖangyii dəwur shinzeen, bə wur mbə kat bəm ndəən shikbish mo jir. Dangbe baa Wàar Mosis nə mo mak bəm wun mbut shikbish fuu mo kas.

⁴⁰ Mbə mənə, wu tap kə káa fuu mo, kə taji mbii de gyet nensatpwoo mə Naan mo sat nə sham taa nkaa wun kas. Gyet mo sat nənee,

⁴¹ <Wu lekom, wun nenbákpee mo, nən aapwoo nwun, dang wu mmurep. Mbəɖə an mbə cɪn mee ɖak ndəən teer fuu mo, ɖak de baa wun mbə shínzeen nnə kas, koo dəben. Koo de mee gurum leshap nwun nkaa nənee, bə baa wun mbə shínzeen kas.> >>

⁴² Kaade Pool kə Barabbas mo a ar put ndəən lu mə Naan nə, bə gurum nə mo dang pə mo, mbəkə mmo cɪn leshap ɖi nkaa mbii de mo kə sat mo, parpuus Nookɖi de mbə ji zak.

⁴³ Bə abwoon de gurum mo rangkáa a peekuur nə, bə nnen Yahudi mo des, kə nnen de mo kə ciir dee a nnen Yahudi mo. Nen de mo lepɣit nkaa Naan, mo seet ndang Pool kə Barnabas. Yaksə Pool kə Barnabas mo leshap mmo, shɪnbəl mmo mputuup, mbəkə mmo mwaan ɖi ndəən deret mə Naan.

⁴⁴ Kaade parpuus Nookɖi nə ji wul, bə nen pee nkaam nə mo des hakyeng mo baaji kuur, mbə kələng pwoo mə Naan nə, dee rep pak mo ndəən pee nkaam nə a lee ɖak.

⁴⁵ Dangbe kaade nnen Yahudi mo naa gurum mo kuur des, bə pətuup mo mo gam kə zuur zam, nə le mmo sat nə, mbii de Pool sat nə mo a ɖung, dang mo leshap ɖebuu nkaa wur zak.

⁴⁶ Yaksə Pool kə Barnabas mo waa sət leshap nə balbal agaak baa kə mee kərmuut kas. Mo sat nənee, <<Nə a təng kə mo shee satpwoo mə Naan nə a nwun, dang wu ciipwoo Naan nə, kəzak wu lesuk a koo baa wun kəkoop nə mbə kat seen de dəm nghaa-nghaa kas. Bə yaksə, mun mbə yit wun, mbəkə mmun dəm mu satpwoo mə Naan nə de nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas.

⁴⁷ Mbəɖə Daa kə sat mmun nənee, <An kən le gha, mbəkə nghan dee a peeɖang mbə nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas. Mbəkə ndəən gha, bə gurum de ndəən yil nə mo jir, mo mbə kat bəm ɖi.> >>

⁴⁸ Kaade nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, mo kələng pwoo mənə, bə mo kələng retnyit zam, kəzak mo lepwoo mə Naan a ɖedes. Nen de mo kə ten bələp mo le, mbəkə mmo kat seen de dəm nghaa-nghaa ɖi.

⁴⁹ Pwoo kə Daa Naan nə dəm shipee-shipee ndəən yil mənə jir.

⁵⁰ Dangbe nnen Yahudi mo kar pak shurep de mo kəər Naan, shurep ɖənan-nan mo, kə nen ɖənan-nan mə pee nkaam nə mo, kə mmo shinjeel de nkaa Pool kə Barnabas. Dangbe mo ceen Pool kə Barnabas put aku ndəən yil mo.

⁵¹ Bə Pool kə Barnabas mo ɖwap ərong de nən nkaa shii mo mo, mbəkə nə dee ɖi a langtəng nkaa nen pee nkaam nə mo, bə mo dəm Ikoniyum.

⁵² Nenseet ndang Jesu mo gam kə retniyit zam, dang mo gam kə Riin mə Naan zak.

14

Pool kə Barnabas nDəən Yil Ikoniyum

¹ nDəən Ikoniyum, bə Pool kə Barnabas mo del ndəən lu mə Naan mə nnen Yahudi mo. Bə mo sat pwoo mə Naan, de gurum mo des ndəən nnen Yahudi mo, kə nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, mo shinzeen.

² Dangbe nnen Yahudi de mo cii shinzeen mpwoo nə, mo kar, kəzak mo lephshii nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, mbəkə mmo yool di kə pwoo debuu nkaa nenseet ndang Jesu mo.

³ Pool kə Barnabas mo tong mpee nkaam mənə, mbə teer mo des hakyeng, kə mmo leshap ngurum mo nkaa Daa balbal agaak, baa ashak kə mee kəermuut kas. Mo deə a langtəng mə pwoo wur deret nə, mbəde Daa kə le kən Pool kə Barnabas mo cīn mbii lukshik mo, kə mbii aapwoo mo.

⁴ Nen pee nkaam nə mo bəksut vəl, pak mo dəm ndang pwoo mə nnen Yahudi mo, dang pak mo dəm ndang pwoo mə jeplep nə mo.

⁵ Nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, kə nnen Yahudi mo, mo balpwoo mo mo ashak kə nen denan-nan mə pee nkaam nə mo, mbəkə mmo shinjeel di njeplep nə mo, kə mmo car mo di shi ghək zak.

⁶ Yaksə kaade jeplep nə mo kələng mənə, bə mo pwat shwe dəm mpee nkaam nListira kə Debi, de mo ngaar yil nLukoniya, kə pak jepyil de mo neer pee nkaam mənə mo.

⁷ Mo leshap deret ngurum mo mpeemənə mo zak.

Mo Car Pool nDəən Yil nListira

⁸ Ndəən Listira nə, bə mee gwar wur di, de shii wur mo kut, mbəde pəgyet mo lāa wur a kurumkut bə baa wur kə cam mwaan shi shii fin kas.

⁹ Wur lekom mbəkə nwur kələng Pool de nkaa leshap. Pool ban yit nzəng nkaa gwar nə, bə kaade wur naa gwar nə kə shinzeen de nə mak kən mo bar gwar nə,

¹⁰ yaksə Pool sat shi doo dedes nənee, <<A yool a dar shi shii fwaa!>> Bə gwar nə wur sham yool metpee, dang wur mwaan zak.

¹¹ Kaade kuur mə gurum nə mo naa mbii de Pool cīn bə mo diyeep doo fur mo shi liispwoo mə nnen Lukoniya mo, mo sat nənee, <<A naan mo sham pə mun de, ndəən nan koo mun gurum sə.>>

¹² Mo pet Barnabas a Ziiyos, dang mo pet Pool a Hamis, mbəde a Pool wur a ngusatpwoo nə.

¹³ Yaksə mishkoom kum de mə Ziiyos, de lu kum wur nə kus kə pee nkaam nə, wur ji kə kus nəng mo, kə peldem mo, ngaar pəbong nə, mbəde wur kə kuur gurum nə mo, mo kə rebet wus mbiizuum njeplep nə mo.

¹⁴ Dangbe, kaade, Barnabas kə Pool mo kələng mənə, bə mo yilang nlər fur mo. Mo shwe dəm del ndəən kuur gurum nə mo, bə mo le or, bə mo sat nənee,

¹⁵ <<Hee des oo! A mii le dang wun pə rebet cīn mbii mənə ii? Mun a gurum mo koo wun sə. Mu ji mpee desə a mbəkə mmo satpwoo deret de nwun, mbəkə nwun yit mbii debuu sə mo di, de baa mo kə mee koop nə kas. Mbəkə nwun ji pə Naan dewur kə seen. A wur le deng, kə yil, kə Am kuur mo, kə mbii de ndəən mo jir zak.

¹⁶ Də yam-yam bə, a Naan shínpee ngurum mo jir, kə mo mwaan ndəən ar de mo kə rebet.

¹⁷ Jir kəsə, bə baa wur kə cam nook cın langtəng mbə shin fin kas, mbəde wur cın mbii deret mo. A wur shin fwan sham nwun adeng, kə mbii kəkop fuu mo ntarpas, dang a wur shin mbiise nwun des zak, kəzak a wur gam pətuup fuu mo shi retnyit zak.>>

¹⁸ Jeplep nə mo leshap desə mmo, jir kəsə, bə a prurut, dang mo cii nkuur kə gurum nə mo, mbəkə taji gurum nə mo wus mbiizuum mbə seylil mmo kas.

¹⁹ Dangbē pak nnen Yahudi mo pwat Antiyoq, de nə mPisidiya, kə Ikoniyum, mo ji mangdyeen ngurum nə mo, de mo kar kuur gurum nə mo, mbəkə mmo yool di kə lek nkaa jeplep nə mo. Yaksə mo car Pool shi ghək, bə mo fee wur put kə nə abwoon pee nkaam nə. Mo pan nə, Pool kə muut.

²⁰ Dang kaade nenseet ndang Jesu mo ji neer Pool, bə wur yool, wur del ndəən pee nkaam nə. Daar nə, bə wur kə Barnabas mo pwat dām nDebi.

²¹ Pool kə Barnabas, mo dām leshap deret nə nnen pee nkaam nDaabi mo, bə gurum mo des mo shinzeen nDaa Jesu. Abwoon mənə, bə mo baaji nListira, kə Ikoniyum, kə Antiyoq zak.

²² Mo shınbal mputuup nenseet ndang Jesu mo. Mo leshap mmo, mbəkə mmo dar de balbal ndəən shinzeen mo, kə mo kām mo zak nənē, <<Mun shwaajeel des, akudang bə mun mbə mmak del ndəən pee dehai mə Naan.>>

²³ Pool kə Barnabas mo bələp nen denan-nan mo, mbə koo a kuur mə nenseet ndang Naan dəđang mo ii, ashak kə dang, kə yaa pwoo kə neen zak, bə mo le nnen de mo bələp nə mo nsar mə Daa, de mo shinzeen nwur.

²⁴ Abwoon de mo kə taadel ngaar mPisidiya, bə mo ji wul mPamfiliya.

²⁵ Kaade mo kə satpwoo nə ndəən Paga, bə mo yool sham dām Ataliya.

²⁶ Mo yool mpee mənə, bə mo del tii, kən mmo baaji dīn Antiyoq, pee nkaam de də mo shee dangnaan di nkaa mo, mbəkə nderet mə Naan nə kyeer mo di ndəən dak, de yaksə bə mo kə cın kyes.

²⁷ Kaade mo baaji wul, bə mo pet kuur nenseet ndang Jesu nə mo ashak jir, bə mo leshap ngurum nə mo nkaa mbii de Naan le kə mmo cın, kə kaade wur wang ar mə shinzeen nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas zak.

²⁸ Mo tong ndəən pee nkaam mənə des, ashak kə nenseet ndang Jesu mo.

15

Kuur Kə Nennan Mə Nen Jesu Mo nJerusalem

¹ Pak gurum mo tong nJudiya mo ji nAntiyoq, bə mo ji kām nenseet ndang Jesu nə mo nənē, <<Katdang baa mo can wun, kaade Wäär mə Mosis sat sə kas, bə baa wun mbə mak kat bām kas.>>

² Pool kə Barnabas mo cın beetshik des kə mo, nkaa kām mənə. Aasə bə, mo bələp Pool kə Barnabas kə pak gurum mo ndəən nen shinzeen nə mo, kə mmo dām nJerusalem pə jeplep mo di, kə nennan mə Eklesiya mo, mbəkə mmo dām beetpwoo desə nə di.

³ Eklesiya mo bwet mo, bə mo taa mer nyil mFonisha kə Samariya. Mo satpwoo tuwap mə nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, kəzak kaade mo le pətuup mo mo pə Naan di. Pwoo desə nə ji kə retnyit nnenseet ndang Jesu nə mo hakyeng.

⁴ Kaade mo wul nJerusalem, bə nenseet ndang Jesu mo kə jeplep mo, kə nen denan-nan mo, mo kaat mo. Yaksə mo yakshii mə mbii de Naan wur cın ashak kə mo jir.

⁵ Yaksə pak nen shinzeen de mo a mə ar mə nen Farisi mo, mo yool kə pwoo nənē, <<Nə ret kə təng mo can nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, kəzak nə a təng mo tap Wäär mə Mosis rərret zak.>>

⁶ Jeplep mo, kə nen dēnan-nan mə Eklesiya nə, mo kuur ashak, mbəkə mmo naashii mə pwoo desə nə dī.

⁷ Abwoon de mo kə beetpwoo nə des ndər-ndər hakyeng, bə Pita yool dər atəng, bə wur sat mmo nənēe, <<Dyemnaa mo! Wu man nə, Naan shee bələp an mbut nwun, mbəkə nghan sat pwoo dərət nə dī nnen de baa mo a nen Yahudi mo kas, kə mmo shinzeen dī.

⁸ Naan dēwur man pətuup mə gurum mo jir, wur kām agaak nə, d̄yin dī lap mo, kaade wur shin Riin Dēbang mmo, nciit kə de də wur kə shin mmun sə zak.

⁹ Baa Naan bāk̄yit mmun kə mo kas. Wur vwang shikbish de ndəən pətuup mo mo, a mbədə mo shinzeen.

¹⁰ Mbə mənə yaksə, bə a mii le dāng wun pə kam Naan ii? Wun nkaa le lée de toon nkaa took mə nenseet ndang Jesu mo, de koo a puun fun mo, kə mun, bə baa mu mak mang lée nə mo kas.

¹¹ Hai! Mu shinzeen nə, a mbə dərət mə Daa fun Jesu, dāng mu kat bam, kaade mo kat bam nə sə zak.>>

¹² Kuur mə gurum nə mo dōk tətək, kə mmo lekom mbə kələng pwoo mə Barnabas, kə Pool, kaade mo nkaa leshap mmo nkaa mbii lukshik mo, kə mbii aapwoo mo, de Naan le kə mPool kə Barnabas mo cīn, ndəən nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas.

¹³ Abwoon de mo kyes leshap nə, bə Jemis sat nənēe, <<Dyemnaa mo, wu lekom kə nwun kələng an dī.

¹⁴ Pita kə leshap nwun nkaa wal de Naan shee kām nə nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas. Wur shwat pak mo ndəən mo, mbəkə mmo dēe dī a nen fin mo.

¹⁵ Desə nə a nciit kə pwoo mə nensatpwoo mə Naan mo, de mo kə ten ran ndəən bəet-haal mə Naan nənēe,

¹⁶ <Abwoon desə bə an mbə baaji. Mbəkə nghan mbaa dī kə lu mə Devit de nə shirip sə dī. An mbə baa d̄yeep kərem lu de mo kə shirip nə zak.

¹⁷ Mbəkə nkoor gurum mo jir, bə mo j̄i tang Daa dī, kə jir nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, de an kən pərep mo, mbəkə mo dēe dī a nen fen mo.

¹⁸ A Daa kə sat a kəsə! Wur kə ten le kə mbii desə mo dēe a dēmaman pegyet dī yam-yam.>

¹⁹ <<Mbə mənə, nnaa mənə, bə taji wu le nə luk nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, de mo ciir kə pətuup fur mo pə Naan dī.

²⁰ Dangbe mu ran lep a rəran mmo, mbəkə mmun sat dī mmo nənēe. Taji mo se mee mbiise de mo kə ten shin nkūm kas. Kəzak taji mo cīn ngaa kas. Taji mo se luwaa mə long de mo miyoor took nə kas. Kəzak taji mo se toom kas zak.

²¹ Mbədə mo kə tang Wàar mə Mosis nə peedə dī yam-yam, koo a parpuus Nookdī dēdangȳii ndəən lu mə Naan nə mo jir, kə ndəən pee nkaam nə mo jir zak.>>

Mo Ran Lep nNen De Mo Shinzeen De Baa Mon A Nen Yahudi

²² Jeplep nə mo, kə nen dēnan-nan mo, kə nen shinzeen nə mo jir, mo naa nə, nə ret kə mmo bələp pak gurum mo nnaar fur, mbəkə mmo lep mo shindəm Antiyok ashak kə Pool kə Barnabas. Bə mo bələp Judas de moo pet wur a Barsabas, kə Silas zak, de mo a dēnan-nan mbut nnen shinzeen nə mo.

²³ Yaksə mo lep mo shindəm ashak kə lep a rəran de nə sat nənēe, <<Jeplep mo, kə nen dēnan-nan mə Eklesiya mo, mun dyemnəən fuu mo, muu lep tokshik fun dēdes dām pə wun dyemnəən fun, nenseet ndang Jesu mo, de

baa wun a nnen Yahudi mo kas. De wuu tong ndaen yil Antiyok, ka Siriya, ka Silisiya.

²⁴ Mu kalaeng na, pak gurum mo ndaen nen de mo pwat pa mun di, mo ka dam daampee nwun shi pwoo mo, ka mmo ringshii nwun. Ba baa a mun mu lep mo kas.

²⁵ Kaade mu kuur ashak, ba pwoo fun mo seet ndangshak, ba mu naa na, na ret ka mmun balaep pak gurum mo, mbaka mmun lep mo dam pa wun di. Mo dam ashak ka shaar fun mo Barnabas ka Pool.

²⁶ Mo ka shin seen fur mo mba cin dak ma Daa fun Jesu Kristi.

²⁷ Mba mana, mu lep Judas ka Silas dam pa wun di. Mo shikaa fur, mon nyakshii mo mbii de ma nran ndaen lep a raran na nwun shi pwoo.

²⁸ Mbada Riin Debang ka naa na ret, dang mmun mu naa na ret a kasa zak, mbaka taji mo le mee lee toon nkaa wun, waa met mbii desa mo kas.

²⁹ Taji wu se mbiise de mo ka ten shin nkum kas, kazar taji wu se luwaa ashak ka toom kas. Taji wu se luwaa ma long de mo miyoor took na kas, dang taji wu cin ngaa kas. Katdang baa wuu cin mbii desa mo kas, ba na ret zam. Dang mukaat. Wu tongriyang.>>

³⁰ Mo lep nenlep na mo shinseet, ba mo dam Antiyok, a mpee de kuur ma nenseet ndang Jesu mo di ashak, ba mo shin lep de a raran na mmo.

³¹ Kaade mo tang lep a raran na ngurum na mo, ba mo kalaeng retnyit zam, mbade pwoo na fes gangkwak mmo zam.

³² Mbada Judas ka Silas, mo a nensatpwoo ma Naan mo zak, ba mo shinal ngurum na mo mputuup zak.

³³ Abwoon de mo cin rep teer mo ndaen Antiyok ba nenseet ndang Jesu na mo bwet mo ryang, mbaka mmo baa di pa nen de da mo lep mo.

³⁴ Dangba Silas naa na na ret ka ndyin di tong di mpee mana.

³⁵ Ba Pool ka Barnabas mo tong ndaen Antiyok mba rep teer mo. Mo nkaa kam, kazar mo nkaa satpwoo ma Daa, ashak ka pak gurum mo desa.

Pool Mo Bakshak Ka Barnabas

³⁶ Abwoon meeteer mo ruk, ba Pool sat mBarnabas nanea, <<Na ret ka mmun cin mu dam, mbaka mmun tok ka nenseet ndang Jesu mo ndaen koo a pee nkaam dedangyii ba ka mun nakoom mu di.>>

³⁷ Barnabas rebet ka mmo seet ashak ka Joon de moo pet wur a Maak.

³⁸ Dangba Pool naa baa na ret ka nwur seet ashak ka mo a peedak na kas. Mbada da wur ka su yit mo de nyil mPamfliya kazar baa wur sekyeen ashak ka mo ndaen dak na kas.

³⁹ Ba beetshik yool mmo nnaar, de na le mmo bakshak. Barnabas mang Maak ashak ka wur, ba mo del ndaen tii ka mmo dam di nSaiprus.

⁴⁰ Dangba Pool balaep Silas. Ba abwoon de nenseet ndang Jesu mo dangnaan (leshap ka Naan), ba mo le mo nsar deret ma Daa Naan, ba mo pwat seet.

⁴¹ Pool del dam ndaen yil nSiriya ka Silisiya, wur nkaa gangkwak nnenseet ndang Jesu de mo mpeemana jir.

16

Timoti Seet Ndag Pool Ka Silas

¹ Pool ji wul nDebi ka Listira. Yaksar wur kat mee nguseet ndang Jesu ndaen Listira na, de sam wur a Timoti. Wur a laa mee mat Yahudi de war shizeen nDaa Jesu, dang puun wur a ngu Heleni.

² Nenseet ndang Jesu de mon nListira ka Ikoniyyum, moo kwoop mase ka Timoti na.

³ Pool rebet ka nTimoti seet ndang wur, a kasa ba Pool can Timoti, mba nnen Yahudi de mo ndaen peemane mo. Mbade mo jir, mo man na, puun Timoti a ngu Heleni.

⁴ Kaade mo a ar mwaan, ba mo dam del ndaen pee nkaam mo, ka mo leshap ka nenseet ndang Jesu de mon mpeemane mo, nkaa Waar de jeplep mo, ka nennan ma Eklesiya de nJerusalem mo ka sat, mbaka nnenseet ndang Jesu mo tap di ka Waar na mo.

⁵ Aasa ba, nenseet ndang Jesu na mo dar balbal ndaen shinzeen fur, dang mo bul shidaar shidaar zak

Pool Suun Nkaa Mee Ngu Masidoniya

⁶ Pool ka nen de mo ashak ka wur, mo del dam ndaen yil nFirjiya ka yil nGalati zak, mbade baa Riin Debang yit ka mmo satpwoo Naan ndaen yil Eshiya kas.

⁷ Kaade mo wul a pee bakylil ma nen Misiya mo, ba moo rebet del dam nyil mBisiniya, dang Riin Jesu tatars mmo.

⁸ Aasa ba, mo del dam ndaen yil mMisiya, mbaka mmo del sham di nyil nTrowas.

⁹ Mparmana, ba Pool teer suun na, di naa mee ngu Masidoniya ka dar, dang wur nkaa dang pa dyin nane, <<A can a del nyil mMasidoniya ka nghan bam mun di!>>

¹⁰ Kaade Pool suun suun des, ba abet-abet mu dak sun mba dam Masidoniya na, mbade mu man azeen-zeen na, a Naan pet mun, mbaka mmun dam mu satpwoo fin di mpee mana.

Lidiya Shinzeen

¹¹ Mu yool ndaen tii nTrowas, ba mu del mu seet wur-wur mba dam nSamotras. Daar na ba mu ji mu wul Niyapolis.

¹² Mu yool a mpeemane, ba mu mwan shi ji nFilipi, de na a pee nkaam dedes ngaar mMasidoniya. Na a mee yil de nen ndaen nen Rom mo. Yaksa mu cin meeteer mo ruk ndaen pee nkaam mana.

¹³ Parpuus Nookdi, ba mu put mpee nkaam na, kan mmun dam di mpwoo dung, a pee de mu pan na, mun nkat mee pee dangnaan di. Mu tong di mpwoo dung na, mu leshap ka shurep de mo ji kuur di.

¹⁴ Mee mat war di mbut nnen de mo kelong mun, sam war a Lidiya de war a mat Tayatira, de war ka seet ka leelep de roret mo, kazar war a mat de war ka seyil nNaan zak. Daa Naan wang patuup war, na le nwar lappwoo de Pool ka sat mo.

¹⁵ Abwoon de mo cin baptisma nwar ka nenlu war mo jir, ba war dang pa mun nane, <<Katdang wu le, na an a mat de wen shinzeen nDaa azeen-zeen, ba wu ji ntul fen.>> Na le nwar dyiin shi mun, mba dam ntul fer na.

Mo Shoot Pool Ka Silas Nyil nFilipi

¹⁶ Par sa kaade mun mba dam mba ndang Naan ba mukaat ka mee reep de war mat joon, de nii le kan nwar naa mbii de mo mba ji a kyeen. War ka naa nji ka shool des mpuun fer mo, mbade war ka naa mbii de mo mba cin a kyeen ngurum mo.

¹⁷ War naa ji ndang Pool ka mun, dang war le or nane, <<Nen des mo a karem na Naan Dehai, kazar mon nkaa sat a ar de ma bam nwun!>>

¹⁸ War naa ncin a kasa, mba meeteer mo des, dam wul a de na laa mPool mbut des hakyeng, ba wur ciir sat nriin debish na nane, <<An pa sat nghan

ndæen sëm mæ Jesu Kristi, a put aku mbut nwar.>> Abet-abet bæ riin debish næ put ndæen war.

¹⁹ Dangbæ kaade puun war mo naa ar kat shooll mo næ duu, bæ mo yaa Pool kæ Silas, mo dul mo dæm kæ næ ntoom nen tokdyeel mo mpeeping.

²⁰ Kaade mo ji kæ mo ntoom nentokdyeel næ mo, bæ mo sat nænee, <<Nen desæ mo a nnen Yahudi. Moo ring gurum mo ndæen pee nkaam fun.

²¹ Mo nkaa kám mbii mo mmun, de baa muu loot cin mo kas. Mbæ mænə, baa mu lap mbii de mon nkaa kám næ kas, mbæde mun a nnen Rom mo.>>

²² Yaksæ duu gurum næ mo jir mo yool taa nkaa Pool kæ Silas. Nen tokdyeel næ mo le kæ mmo yilang nlər mPool kæ Silas. Bæ mo le kæ mmo nærem mo shi kam.

²³ Kaade mo nærem mo des, bæ mo dæm shoot mo ndæen lushoot. Mo sat ngutap nen de mo a shishoot næ, kæn nwur tap mo de ræret.

²⁴ Kaade gwar næ kæləng pwoo næ bal a kəsə, bæ wur dæm shoot Pool kæ Silas ndæen lushoot de næ ndæen-ndæen, bæ wur jwal shii mo mo mbut nfut.

²⁵ Nnaar par, bæ Pool kæ Silas mo nkaa dangnaan kæ kook mæ kwoop Naan. Nen de mo a shishoot næ mo lekom kæ moo kæləng Pool kæ Silas de.

²⁶ Bæ nnen mman, yil næ sæn des hakyeng, yaksæ kuk lushoot næ mo yoon. Abet bæ pwoo lushoot næ mo wang, bæ shoollbəring de mo bwoot nen de mo a shishoot næ jir mo fwen.

²⁷ Kaade ngutap nen de mo, a shishoot næ mo mii nsaam, bæ wur naa pwoo lushoot næ mo a wuwang jir, bæ wur shang kwai fin, mbækə nwur tu shik de, mbæde wur pan næ nnen de mo a shishoot næ jir mo, mo kæ pwat shwe seet jee.

²⁸ Dangbæ Pool diyeep doo balbal nænee, <<Taji a le mee láa nsak kas, mbæde mun di jir.>>

²⁹ Yaksæ ngutap nen de mo a shishoot næ wur pet mo ji kæ wus, bæ wur yool kəkəlak, del taa ntoom Pool kæ Silas, wur nkaa daar mbæ kærmuut.

³⁰ Bæ wur put kæ mo a tool, kæn nwur sat mmo nænee, <<Daa mo, an cin a miyi, kæ nghan kat bam di yi?>>

³¹ Mo sat nwur nænee, <<A shinzeen nDaa Jesu. Bæ gha mbæ nkat bam, waa kæ nenlu fwaa mo jir.>>

³² Mo satpwoo Naan nwur ashak kæ nenlu fin mo jir.

³³ Bæ mparmənə, wur vwang láa mo mo. Yaksæ abet-abet mo cin baptisma nwur, ashak kæ nenlu fin mo jir.

³⁴ Wur ji kæ mo ntul fin, kæn nwur shin mbiise mmo. Pətuup wur næ gam kæ retniyt des hakyeng, mbæde wur ashak kæ nenlu fin mo jir, mo shinzeen nDaa Naan.

³⁵ Bæ kaade bitmang, bæ nendyeel næ mo lep jepkam mo, mbækə mmo sat di ngutap nen de mo a shishoot næ mo nænee, <<A bwet des devəl sə mo.>>

³⁶ Yaksæ ngutap nen de mo a shishoot næ sat mPool nænee, <<Nendyeel mo lep-lep næ, mun bwet gha kæ Silas, mbækə nwun seet mbuu di. Mbæ mænə wu put yaksæ, kæn nwun seet di ryang.>>

³⁷ Dang Pool sat njepekám næ mo nænee, <<Doo mo kæ nærem mun agaak, bæ baa mo kæ tokdyeel mmun, mbækə mmo man di næ kyet muu cin mee mbii debish di kas. Mun de mun a nnen Rom mo. Kəzak doon mo dæm shoot mun nlushoot zak. Dangbæ yaksæ, bæ moo rebet ceen mun a səsok aa? Dæm wu sat mo ji pwat kæ mun shikáa fur.>>

³⁸ Aasə bæ, jepkam næ mo baa, bæ mo satpwoo de Pool sat nnentokdyeel næ mo. Kaade nentokdyeel næ mo kæləng næ, Pool kæ Silas mo a nnen Rom mo, bæ kærmuut yaa mo.

³⁹ Bə nentokdyeel nə mo ji dang pə Pool kə Silas, mbəkə mmo fwoo di mmo. Yaksə mo tap put kə mo ndəən lushoot nə, dangbə mo sat mPool kə Silas kə mmo yit pee nkaam nə.

⁴⁰ Abwoon de Pool kə Silas mo kə pwat ndəən lushoot nə, bə mo dəm ntul Lidiya. A pee de mo kat nenseet ndang Jesu mo de, bə mo leshap mə caa pətuup ngurum nə mo, dang mo yool yit pee nkaam mənə di.

17

Ndəən Yil nTasoloni

¹ Pool kə Silas mo yaa ar dəm put Amfipolis kə Apoloniya, bə mo ji wul nTasoloni, a pee de lu Naan mə nnen Yahudi mo di.

² Bə Pool del nLu Naan, kaade wur loot kə cın nə sə. Mbə puus Nookdi mo yitkun, bə Pool nkaa beetpwoo kə gurum nə mo ndəən pwoo Naan.

³ Wur nkaa kāmshii mə pwoo Naan nə mmo, de mo naa nə dee agaak nə, nə a təng kən Kristi shwaajeel, dang wur nyool a peemúut zak. Wur sat zak nənəe, <<Jesu de an kən satpwoo nwun nkaa wur sə, a wur a Kristi.>>

⁴ Pak nnen Yahudi nə mo shinzeen mpwoo de Pool sat bə, nə le mmo seet ndang Pool kə Silas. Aasə zak, bə nnen Heleni mo des de mo kə kəər Naan, mo shinzeen ashak kə pak shurep dənən-nan mo.

⁵ Dangbə nnen Yahudi mo gam kə zuur, mbəde gurum mo des mo dəm ndang kám mə Pool kə Silas, bə mo dəm pərep pak nən dəbish mo, kə jepkut de mo kə tong mpwoo lutuk mo, mo kuur mo ashak. Yaksə mo yool kə or kə pwoo debuú koo mo tətta sə ndəən pee nkaam nə. Bə mo shwe dəm ntul Jesen, mo nkaa yap Pool kə Silas, mbəkə mmo put di kə mo pə duu mə gurum nə mo.

⁶ Dang kaade baa mo kat mo kas, bə mo fee Jesen, kə pak nenseet ndang Jesu mo pwat, bə mo ji kə mo ntoom nən dənən-nan mə pee nkaam nə mo. Mo nkaa le or nənəe, <<Nen desə mo, de mo kə ciir kə yil nə shikáa atuum, mo ji mpee desə zak.

⁷ Nə le Jesen lap mo le ntul fin! Moo tep a Wàar mə Siza, mbəde mon nkaa sat nə, mee mishkoom di, de mo kə pet wur a Jesu.>>

⁸ Kaade gurum nə mo kə nən dənən-nan mə pee nkaam nə mo kələng pwoo mənə, bə nə daampee mmo, bə tuup tu mo zam.

⁹ Yaksə nən dənən-nan mə pee nkaam nə mo le Jesen kə pak nenseet ndang Jesu nə mo kwat shoól bwet, akudang mo bwet mo.

Pool Kə Silas Ndəən Yil mBeriya

¹⁰ Kaade par cın, bə nenseet ndang Jesu mo sat mPool kə Silas, kən mmo dəm nyil mBeriya. Kaade mo dəm wul mBeriya, bə mo del ndəən lu Naan mə nnen Yahudi mo.

¹¹ Nen Yahudi de mon mBeriya, mo kə dʏen met nnen Yahudi de mon nTasoloni, mbəde mo kələngkar nə shi pətuup məndong rəret, dang mo nkaa bələp pwoo Naan, shidaar shidaar mbəkə mmo naa di nə, kyet pwoo de Pool sat mo azeen aa?

¹² Nen Yahudi mo des mo shinzeen, kə pak nnen Heleni mo des mo shinzeen, daas mo kə pak shurep dənən-nan mo zak.

¹³ Dangbə kaade nnen Yahudi de mon nTasoloni, mo kələng nə, Pool nkaa sat pwoo Naan ndəən yil mBeriya. Yaksə mo dəm kar duu mə gurum de mon nyil mBeriya nə, mbəkə mmo yool kə lek nkaa Pool kə Silas zak.

¹⁴ Abet, bə nenseet ndang Jesu mo lep Pool dəm mpwoo Am kuur dang Silas kə Timoti mo pan yém di nyil mBeriya nə.

¹⁵ Nen de mo dām b̄wet Pool, mo seet ndangshak kə wur bə mo dām wul Atens. Bə mo baa nyil m̄Beriya ashak kə lep mə Pool pə Silas kə Timoti nə, mo dām kat d̄yin kəkəlak.

Pool Ndāen Pee Nkaam Atens

¹⁶ Kaade Pool nkaa darnaaj j̄i Timoti m̄pee nkaam Atens nə, bə nə daampee nwur zam, mbəde wur naa pee nkaam nə gam kə k̄um mo koo a pee d̄əfangyi.

¹⁷ Yaksə Pool bəlap shii pwoo Naan nə ashak kə n̄nen Yahudi mo, kə n̄nen Heleni de mo kə seyil n̄Naan, ndāen lu Naan mə n̄nen Yahudi nə mo, kə wur satpwoo Naan ndes gurum de mo kə j̄i ndāen lutuk zak.

¹⁸ Yaksə pak n̄nen Ipikuriyan mo, kə n̄nen Stoyik mo, des desə mo a nenman mo. Mo kaat kə Pool, bə mo doom b̄etshik kə wur. Yaksə pak mo sat nənee, <<Ngulupwoo buu koo mwen sə, kə rebet sat a miyi?>> D̄ang pak mo sat nənee, <<Muu kəl̄əng koo wur leshap a nkaa mee Naan deci mo sə.>> Mo leshap desə, a mbəde Pool nkaa satpwoo deret nkaa Jesu, kə yool a peem̄ut zak.

¹⁹ Mo yaa Pool, bə mo k̄aa kə wur a peekuur de mo kə pet a Ariyopagus, bə mo sat nwur nənee, <<Muu rebet manshii mə k̄ām depwoo de gha nkaa leshap nkaa nə sə.

²⁰ Mbəde pak mbii de waa a sat nə mo a depwoo pə mun d̄i, k̄əzak muu rebet manshii mo nə.>>

²¹ (Nen pee nkaam Atens mo jir, kə məzep de mo j̄i tong d̄i, mo kə fes rebet kəl̄əng, kə leshap nkaa mbii depwoo mo, bə mo le nə dee a koo dak sə.)

²² Pool yool d̄ar a peekuur de moo pet a Ariyopagus nə, bə wur sat mmo nənee, <<Wun n̄nen Atens mo! An pə naa wun a nen de wuu seyil n̄naan mo des hakyeng.

²³ Mbəde kaade an pə m̄waan ndāen pee nkaam fuu nə, bə an pə naa mbii de wuu seyil mmo shini-shinə. Nə le nghan kat mee peewus mbiizuum, de mo ran-ran nkaa nə nənee, <Mbə Naan de baa mu man wur kas.> Naan de baa wu man wur kas, de wuu seyil nwur sə, an pə k̄ən leshap nwun a nkaa wur.

²⁴ <<Naan d̄ewur leyil desə, kə mbii de mo ndāen yil nə jir. Wur a Daa mə d̄əng kə yil desə, kə baa wur kə tong a ndāen lu de gurum mo d̄yik shi sar mbə seyil nwur kas.

²⁵ Baa wur kə yap mee b̄am pə gurum kas koo d̄əben, mbəde a wur shik̄aa fin, kə shin seen kə nook ngurum mo, kə mbii mo jir zak.

²⁶ A ndāen gurum m̄əndong, bə Naan le peeput mə gurum de mo ndāen yil nə mo shini-shinə jir. Wur le kə mmo tong nkaa yil nə jir. Wur kə tap le b̄it nə mo, kə peekaat mə yil fur nə mo shini-shinə zak.

²⁷ Naan cin k̄əsə, a mbəkə ngurum mo yap wur d̄i, meebe, mon nyap wur kat, mbəde baa wur jong kə mun gurum kas.

²⁸ A mbə d̄əbal mə Naan, bə muu kat seen, kə muu m̄waan, d̄ang mun de zak. Kaade pak nenkook fuu mo kə sat sə nənee, <Mun zak, a jep wur mo.>

²⁹ Kaade mun a jep mə Naan mo sə, bə baa nə ret kə mmun pan nə, məse mə Naan nə a koo mbii de gurum mo kə dak a shi zinariya, koo azurfa, koo nḡək, koo mee mbii de gurum mo am shi seen fur kas.

³⁰ Gyet yam-yam bə baa Naan led̄yeen nkaa mwen mə gurum nə mo kas, d̄ang yaksə, bə wur kə sat ngurum mo tuwap jir, koo a ndāen yil d̄əfang yi.

³¹ Mbəde Naan lepuus d̄ewur mbə tokd̄yeel ngurum de ndāen nyil nə jir, shi gwar d̄ewur kə ten bəlap. Naan wur kə woo langt̄əng m̄ənə ngurum mo agaak jir, mbəde wur kə yool kə gwar m̄ənə a peem̄ut.>>

³² Kaade mo kæləng Pool leshap nkaa yool a peemúut, bæ pak mo shwar wur shi shwar mə bákpee, dang pak mo nānee. Muu rebet kən nghan cin a leshap di nkaa mbii desə zak.

³³ Aasə bæ Pool yool yit peekuur nə di.

³⁴ Pak gurum nə mo seet ndang wur; bæ mo shinzeen. Mbut nnen de mo shinzeen nə, a Dyonisiyus dewur a memee mbut nennan mə peekuur de mo kə pet nə a Ariyopagus, kə mee mat de moo petsəm war a Damaris, kə pak gurum mo.

18

Pool Ndəən Yil nKoronti

¹ Abwoon desə, bæ Pool yool yit Athens, bæ wur dām nKoronti.

² Be wur kat mee ngu Yahudi, de moo pet səm wur a Akila, de mo lāa wur a mPontus. Wur kə mat fin Priskila mo yool a Itali mo ji nKoronti nə. Mbəde mishkoom Klodiyus sat nə, nen Yahudi mo jir, mo yool aku nRom. Pool dām pə mo di.

³ Be wur tong pə mo di, mbəde wur a ngudak Tent koo mo sə, dang mo cin dak fur ashak zak.

⁴ Koo a parpuus Nookdi dədangyii, bæ Pool kə naa mbeetshik kə nnen Yahudi mo, kə nen Heleni mo mbəkə mo shinzeen di.

⁵ Kaade Silas kə Timoti mo tong mMasidoniya ji wul, bæ Pool fes lekāa fin kyap, mbə satpwoo doret nə, dang wur dee a langtəng nen Yahudi mo nə, Jesu a Kristi.

⁶ Dangbə kaade nen Yahudi mo ciipwoo nə, kəzak mo leshap dəbuu nwur, bæ wur ciir kəbwoon mmo, bæ wur sat mmo kə tuup nānee, <<Katdang wu murep ndəən shikbish fuu mo, bæ a wun wu lesuk. Baa mee sar fen dibut kas. Yool nyaksə, bæ an mbə dām a pə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas.>>

⁷ Wur yool yit lu Naan mə nen Yahudi nə mo, bæ wur dām dēl ntul mee gwar de mo kə petsəm wur a Titus Jastus. Wur a mee nguseyil nNaan, de lu wur nə kus kə lu Naan nə.

⁸ Krispus ngwe dedes nlu Naan nə, shinzeen nDaa ashak kə nenlu wur mo jir. Kəzak gurum mo des ndəən nen Koronti mo, de mo kæləng pwoo Pool nə, bæ mo shinzeen, yaksə mo cin baptisma mmo zak.

⁹ Parmeeci sə mpar, bæ Daa leshap kə Pool ndəən suun nānee, <<Taji kəərmuut yaa gha kas, a satpwoo nə, kəzak taji a nook sat nə kas.

¹⁰ Mbəde an di ashak kə gha. Baa mee gurum mmak cin mee mbii nghan kas. Mbəde an di kə gurum mo des ndəən pee nkaam desə nə.>>

¹¹ Aasə bæ, Pool tong ndəən pee nkaam nKoronti, mbə bit məndong kə koor, wur nkaa kámpwoo Naan ngurum mo.

¹² Dangbə ndəən bit de moo le Galiyo a gofna mə yil Akaya, bæ nnen Yahudi mo balkaa ashak, bæ mo yaa Pool dām kə wur pə nentokdyeel mo di.

¹³ Mo sat nānee, <<Gwar desə wur nkaa pəring kə pan mə gurum mo, mbəkə mmo seyil di nNaan ndəən ar de baa nə nciit kə Wàar nə kas.>>

¹⁴ Dangbə kaade Pool doom leshap, bæ Galiyo dewur a gofna, sat nnen Yahudi nə mo nānee, <<Wun nnen Yahudi mo! Katdang bæ de gwar de desə wur cin a mee mbii debish, kə koo dewur wat a mee mbii, bæ yoo an mmak lekom kən nghan nkələng wun di.

¹⁵ Dangbə kaade nə a beetshik nkaa pak pwoo mo, kə səmpwoo, kə Wàar fuu mo, bæ wu dām wu beet mənə mbuu shikāa fuu. Baa an mbə rebet dee a ngutokdyeel mə mbii koo mənə mo sə kas.>>

¹⁶ Yaksə wur ceen mo shin pwat aku ndəən ludyeel nə.

¹⁷ Mo jir mo yaa Sostenis, ngwe dedes nkaa lu Naan nə, bə mo nərem wur mpwoo ludyeel nə, dang baa Galiyo lekāa dyikye kas.

Pool Baa Dəm Antiyok De Nən Nyil nSiriya

¹⁸ Pool waa cin tong di nKoronti nə des ashak kə nenseet ndang Jesu nə mo. Bə wur yool yit mo, bə wur del ndəən tii mbə dəm nyil nSiriya, ashak kə Priskila kə mish war Akila. Akudang Pool yool seet, bə wur sak kaa fin nSenkiriya, mbəkə nwur gampwoo dewur kə ten cweer nən nNaan nkaa shin fin.

¹⁹ Mo ji wul ndəən yil Afisus bə Pool yit Priskila kə Akila mpee mənə. Yaksə wur dəm del ndəən lu Naan, kə wur yakshii mə pwoo mo ashak kə nnen Yahudi mo.

²⁰ Kaade mo dang pə wur kə nwur pan yém de pə mo, bə wur cíi.

²¹ Dangbe kaade wur yool yit mo, bə wur cweerpwoo mmo nənnee, <<Katdang Naan rebet, bə an mbə baaji pə wun di.>> Aasə bə, wur del ndəən tii dəm nAfisus.

²² Kaade wur dəm wul nSizariya, bə wur kaa nJerusalem, kə nwur tok di kə nenseet ndang Jesu nə mo. Abwoon mənə, bə wur dəm Antiyok.

²³ Abwoon dewur pan cin rep teer mo de, bə wur yool dəm shipee-shipee, ngaar yil nGalati, kə Firijiya, wur nkaa gangkwak mputuup nenseet ndang Jesu nə mo jir.

Apolos Ndəən Yil Afisus Kə Koronti

²⁴ Mee ngu Yahudi de moo petsəm wur a Apolos, de mo làa wur a nAlekszandriya, bə wur ji Afisus. Wur a mee nguman, dang wur man bəet-haal mə Naan des hakyeng.

²⁵ Mo kə kám ar de nə a mə Daa nwur, dang wur dar balbal ndəən nə. Wur leshap, dang wur kám ngurum mo nkaa Daa Jesu ndəre-ndəre, dang jir kəsə, bə wur man a baptisma mə Joon bejee dak.

²⁶ Wur doom kop pwoo Naan agaak, baa ashak kə mee kəermuut kas, ndəən lu Naan nə. Kaade Priskila kə Akila mo kələng wur, bə mo pet wur dəm kə nə ntul fur, kən mmo sət kám ar mə Naan di nwur ndəre-ndəre.

²⁷ Apolos yool mbə dəm Akaya, bə nenseet ndang Jesu de mon Afisus mo bam wur, shi ran lep a rəran shin nwur pán nenseet ndang Jesu de mon nyil Akaya, mbəkə mmo kaat wur di, katdang wur dəm wul. Kaade wur dəm wul, bə wur bam nən de mo kə shinzeen mbə deret mə Daa zam.

²⁸ Wur gan nnen Yahudi mo ntoom kə gurum mo, mbə beetshik, kəzak wur kám ngurum mo agaak, wur nkaa leshap mmo nkaa mbii de mo ndəən pwoo Naan nənnee, <<Jesu wur a Kristi azeen-zeen.>>

19

Pool Nyil Afisus

¹ Kaade Apolos di ndəən Koronti, bə Pool nkaa mwaan ndəən yil mo, bə wur ji wul Afisus. Yaksə wur ji kat pak nenseet ndang Jesu mo di mpee nkaam mənə.

² Bə wur tal pə mo nənnee, <<Kaade də wu shinzeen, bə wuu lap Riin Debang ee?>> Mo lap nwur nənnee, <<Hai, baa muu cam kələng mee pwoo nkaa Riin Debang kas.>>

³ Wur tal pə mo nənnee, <<Bə də mo cin a baptisma dədag nwun yii?>> Mo lap nənnee, <<A baptisma mə Joon.>>

⁴ Pool sat mmo nānee, <<Baptisma mā Joon nā a mbā nen de mo kē tuwap. Gyet Joon sat nnen Yahudi mo shinzeen a ngwe dēwur mbā jī mbwoon fin. A Jesu mmānā.>>

⁵ Kaade mo kələng pwoo desā, bā mo cīn baptisma mmo ndāen sām kē Daa Jesu.

⁶ Pool lesar fin nkaa mo, bā Riin Debang sham nkaa mo, bā mo leshap shi liispwoo decī mo, dang mo satpwoo Naan ngurum mo.

⁷ Nen de mo lap baptisma nā, mo wul kaapaat baavəl.

⁸ Pool wur dēl ndāen lu Naan, mbā tar mo kun, bā wur leshap nā, baa ashak kē kəərmuut kas, kəzak wur cīn bēetshik kē mo, dang wur daar mbəkā nwur kām de mmo agaak nkaa mulki mā Naan.

⁹ Dangbā pak mo cār bāl mputuup, kē mmo cii shinzeen, bā mo leshap debuu nkaa pwoo mā Naan ntoom gurum mo jir. Aasā bā, Pool yit mo dē, bā wur pārep nen shinzeen nā mo shin jī ashak. Bā koo a puus dēdangyīi, bā wur yakshīi kē pwoo mo ndāen lu kam-kam de mā Tairanus.

¹⁰ Moo naa ncīn a kāsā dām wul mbā bīt vəl. Aasā bā, nen de mo kē tong ndāen yil Eshīya, nen Yahudi mo, kē nnen de baa mo a nen Yahudi mo kas, mo jir mo kələng pwoo kē Naan.

Jep Skiiva Mo

¹¹ Naan le kē Pool cīn mbīi lukshik mo des, de baa mo kē cam naa mo kas.

¹² Nā le har mmo lap lee dēwur kē pwes wun dīshik, kē nlār dēwur kē lep mo, kē mo dām tung nengok mo dīshik, bā mo kat bār ndāen shwal mo mo shīni-shīni, kəzak riin debish mo pwat mbūt ngurum mo des zak.

¹³ Dangbā mee des mo dī mbūt nnen Yahudi mo, de moo mwaan dām shīyil-shīyil, kēn mmo kē ceen riin debish mo dī. Mo doom leshap nnen de mo kē riin debish mo ndāen sām mā Jesu, bā mo sat nānee, <<Ndāen sām mā Jesu de Pool kē leshap nkaa wur sā, bā an nsat ngha, a put aku.>>

¹⁴ Mee dīymnānshak mo dī pwoovəl, de mo a jep mee pris dēdes mā nnen Yahudi mo, dī sām wur a Skiiva. A mo a nnen cīn mēnā.

¹⁵ Riin debish nā lap mmo nānee, <<Wen man Jesu, kē wen mman Pool zak, dang wun a wīi mo yīi?>>

¹⁶ Bā gwar dēwur kē riin debish nā, wur yool met nkaa mo, bā wur met mmo mbāl jir mo. Wur nas mo, dang wur le lāa mmo, bā wur yilang nlār mmo, bā mo yool shwe pwat ndāen lu nā ngūm, bā toom kē sham mmo.

¹⁷ Kaade mbīi desā nā dēe a dēmāman pā nnen Yahudi mo, kē nnen Heleni mo de mo kē tong ndāen yil Afīsus, bā kəərmuut yaa mo jir, bā gurum mo le dēdes nsām kē Daa Jesu.

¹⁸ Gurum mo des mbūt nnen de mo shinzeen, mo jī woo shīkbish mo mo, kē dak mo debish mo agaak zak.

¹⁹ Pak gurum mo des mbūt nnen de moo cīn yen debish mā gwampee mo, mo kok bāet-haal mā yen mo nā mo, kēn mmo jī fwoo mo nwus ntoom gurum nā mo jir. Kaade mo tang shooll mā bāet-haal de mo fwo nwus nā mo, bā mo kat shooll azurfa mo wul ngal laarpaat.

²⁰ Aasā bā, pwoo mā Daa nā mwaan shīpee-shīpee jir, nā le nā bāl hakyeng.

Demetriyus Yool Kā Pwoo Debish Nkaa Pool

²¹ Abwoon de mbīi desā mo kē cīn, bā Pool naa nā ret nā, kē ndīyin dām nJerusalem, bā dīyin mbā yaa ar nā dām put a mMasidoniya kē Akaya. Bā wur sat nānee, <<Abwoon de an ndām wul nJerusalem, bā nā atāng an mbā ndām nyīl nRom zak.>>

²² Pool lep Timoti kə Erastus de mo a nenbam wur mo, kə mmo dām mMasidoniya akyeen wur, dang wur shikaa fin, wur mpan yém dí lee ndəən yil Eshiya nə.

²³ Nciit kə mənə, bə gurum mo yool kə pwoo debish de nə daampee zam nkaa pwoo Naan nə.

²⁴ Mee ngukəlem, dewur kə dak mbii mo shi azurfa, de moo pet sām wur a Demetriyus. Wur naa nkəlem pak jep kùm mo, shi azurfa de mo lapshak kə war kùm Atemis dedes nə, bə dak desə nii ji kə shoal nnenkəlem nə mo zam.

²⁵ Demetriyus pərep nenkəlem nə mo ji ashak jir, kə nen de dak mo nə mo, a koo mə nenkəlem nə mo sə zak. Yaksə wur sat mmo nənəe, <<Daa mo! Wu man nə, mmun muu kat shoal des a ndəən dak fun desə.

²⁶ Yaksə wun shikaa fuu, bə wu naa, kə wuu kələng mbii de gwar de moo pet wur a Pool sə wur kə cín. Wur sat nə, naan de gurum mo kə dak mo a shi sar, bə baa mo a naan kas koo lee lee, dang wur ciir kə pətuup gurum mo des ndəən pee nkaam Afisus, kə yil de mo ngaar Eshiya jir. Nə, taji mo seet kùm nə mo kas.

²⁷ Wu naa zak, yaksə baa dak fun nə kutdí kə mee sām dərət kas. Baa a dak fun nə bəjee dak kas, kə Atemis dedes, war mbə dee a mbii shwar ngurum mo, kə naan nə war shikaa fer zak. Gurum de mo ngaar yil Eshiya, kə yil sə jir, mo kə seyil a nwar:>>

²⁸ Kaade mo kələng pwoo mənə, bə nə láa mmo mbut zam, mo le or pwoo məndong, mo sat nənəe, <<Atemis mə Afisus war a dedes!>>

²⁹ Gurum de mo ndəən pee nkaam nə, mo jir mo lap or nə zak. Gurum nə mo dām yaa Gayus kə Aristakus de mo a nen Masidoniya mo, kə de mo a shaar mwaan mə Pool, bə mo dām kə mo kəkəlak a peekuur.

³⁰ Pool rebet dām dər akyeen gurum nə mo, bə nenseet ndang Jesu mo cíi nwur.

³¹ Pak nen dēnan-nan de nyil Eshiya mo, de mo a shaar Pool. Mo lep shindəm nwur nə, taji wur dām dí a peekuur nə kas.

³² Gurum nə mo le or a peekuur nə jir, mon nkaa sat mbii mo shini-shini, mbəde des mə gurum nə mo, baa mo man mbii de nə le kə mo kuur ashak kas.

³³ Nen Yahudi mo le kən Alekzanda dām dər akyeen mə gurum nə mo, bə wur diyeep sar, mbəkə ngurum nə mo dök dí tətək, mbəde wur kə rebet leshap ngurum nə mo nə, baa dyin kə nen fin mo, duu cín mee mbii debish kas. Mbəde kaade gurum nə mo naa Alekzanda kə dər akyeen, bə mo pan nə, a wur kə mbii nə.

³⁴ Kəzak kaade mo naa nə, wur a ngu Yahudi, bə mo sət le or pwoo məndong jir, mbə awa vəl. Mo nkaa sat nənəe, <<Atemis, kə nə Afisus mo, war a dedes!>>

³⁵ Kaade nguran mə pee nkaam nə wur le kə ngurum mo dök tətək, bə wur sat mmo nənəe, <<Wun nen Afisus mo! A wii nook man nə, a wun a nnen de wun pə tap kə lu kùm mə Atemis dedes ndəən Afisus kas yii? Kəzak nghək de gyet nə tóng adəng sham taa mpee desə kas yii?

³⁶ Baa mee gurum mak ciipwoo mə mbii desə mo kas. Mbə mənə bə nə ret kə nnwun tong coot, taji wu cín mee mbii kəkəlak kəsə kas.

³⁷ Wun wu ji kə nen desə mo mpee desə, bə baa mo kə cín mee wat ndəən lu kùm fuu nə mo kas, kə baa mo sat mee pwoo debish nkaa naan fuu dedes war kas zak.

³⁸ Katdang Demetriyus ashak kə nniyee fin mo, mo kə mee pwoo nkaa mee guruh, bə mo dām kə pwoo nə nludyeel mpee de nendyeel mo di, mbəkə mmo beetpwoo nə di.

³⁹ Dangbə kat wun pə tang a mee mbii deɕi, bə wu beetpwoo mənə a peekuur kə nenyil nə mo.

⁴⁰ Azeen-zeen mun mbə teer dībut katdang mo dām kə mun nludyeel mbə or də cicinə, mbəde baa mun manshii mə mbii de wun pə dyeep or nkaa nə kas, kəzak, baa kuur fuu nə kə mee koop nə kas.>>

⁴¹ Abwoon dewur kə leshap mənə, bə wur sat nguruh nə mo dām ntul mo.

20

Pool Baa Dām mMasidoniya Kə Gris

¹ Abwoon de or nə kyes, bə Pool pərep nenseet ndang Jesu mo, bə wur leshap kə mo, mbə shīnbal mmo mputuup, bə wur sat dang mukaat mmo, bə wur yool dām mMasidoniya.

² Wur mwaan dām ngaar nyil mənə mo jir, wur nkaa caa pətuup nguruh nə mo, bə wur jì wul nyil nGris.

³ A mpee dewur cin tar kun di. Nen Yahudi mo balpwoo mo ashak nkaa wur, bə kaade wur mbə del ndəən tii mbə dām nyil nSiriya, bə wur waa yaa ar nə a mMasidoniya.

⁴ Bə Sopata lāa Pires ngu Beriya, dām ndang Pool kə Aristakus kə Sekundus, de mo a nnen Tasoloni mo, kə Gayus ngu Debi, kə Timoti, kə Tikikus, kə Trofimius de mo a nen Eshiya mo.

⁵ Nen deəsə mo shee dām wul nTrowas mmun akyeen, kən mmo dar naa jì fun a mpee nkaam mənə.

⁶ Mun mu del ndəən tii nFilipi, abwoon retnyit mə se gəl aas de baa nə kə yist kas. Bə ndəən teer mo paat, bə mu dām mu wul pə mo de nTrowas nə. Mun cin teer pwoovəl di mpee mənə.

Pool Yool Kə Yutikus A Peemúut nTrowas

⁷ Parpuus denshee mbut nteer depwoovəl, bə mu kuur ashak mbə se Tong Ashak. Pool kə dak shin, mbəkə daar wur yool mwaan di, bə wur leshap nguruh mo. Wur naa a nleshap nə dak, dām wul nnaar mpar.

⁸ Mo lewus naapee mo di deəs ndəən ludeng de muu kuur de nə.

⁹ Mee zəlang de mo kə pet sām wur a Yutikus kə tong mpwoo fung mə ludeng nə, bə kaade Pool naa an satpwoo Naan nə dak, bə saam doom yaa Yutikus, bə saam nə jì met nwur mbal, bə wur yool mpwoo fung mə ludeng dekun nə, sham taa nyil, kaade mo sham mang wur, bə mo kat wur kə muut.

¹⁰ Yaksə Pool sham zan shik fin nkaa kúm mə zəlang nə, bə wur kup kúm nə, bə wur sat nguruh nə mo nənee, <<Taji nə daampee nwun kas, mbəde wur de kə seen.>>

¹¹ Bə Pool baakàa di nludeng nə, wur tep gəl aas se. Abwoon dewur kə leshap kə mo har bit mang, bə wur yool seet.

¹² Mo dām kə dyem zəlang nən ntul kə seen, bə mo kat retnyit deəs hakyeng.

¹³ Pool sat mmun nə, dyin pə rebet dām Asos a nshii, mbəmənə bə mun mu dām mu del ndəən tii dām mu wul Asos nwur akyeen, a pee de mu mang wur di.

¹⁴ Kaade wur jì kat mun Asos, bə mu mang wur ndəən tii nə, kə mu dām mMitilini.

¹⁵ Mu yool mMitilini nā, bā daar nā mu dām mu wul kus kē yil nKiyos. Daar nā zak, bā mu jī mu wul ngaar Samos, kē daar nā zak, bā mu jī mMiletus.

¹⁶ Pool ledyeen mbā dēl dām Afisus ndāen tii nā, mbākē taji wur waa taa dēe ndāen yil Eshiya kas, mbāde wur rebet wurung, mbākē kat nā mak cīn, bā wur wul dī nJerusalem parpuus Pentikos.

Pool Leshap Kā Eklesiya De Afisus

¹⁷ Kaade Pool wul mMiletus, bā wur lep shindām nen denan-nan mā Eklesiya dē Afisus mo, nā mo jī kat ndyīn dī.

¹⁸ Bā kaade mo jī wul pā wur dī, bā wur leshap mmo nānee, <<Wun shikāa fuu, wu man tong fen nnaar fuu peedā dī an nshee jī dī ngaar nyil Eshiya.

¹⁹ Gyet ncīn dak mā Daa nā, baa a shi mee diyeepkāa kas, kēzak an kē shwaa jeel dēs mbā cīn dak nā shībit shībit, kē mbā gwak dē dā nen Yahudi mo bwet mbā an.

²⁰ Wun shikāa fuu wu man zak nā, baa gyet nsak shii mbā sat mee mbii dē nā kēkoop nwun pā wur dī kas. An mbā kām pwoo nkaa Jesu nwun jir agaak, kē an kē dām nkām pwoo nā nwun shilu-shilu zak.

²¹ Gyet wen kēn sat zeen nnen Yahudi mo, kē nen dē baa mo a nnen Yahudi mo kas, balbal nā, nā ret kē mmo tuwap jir, kē mo jī pā Naan dī, kē mmon shinzeen dē nDaa fun Jesu Kristi zak.

²² Yaksā, wu naa an mbā dām nJerusalem, mbāde a Riin Dēbang lep an shindām, dang baa wen man mbii dē nēn ndām kat an dī mpee mēnā kas.

²³ Dangbā Riin Dēbang kē kām nghan nā jir ndāen pee nkaam dēdangyīi, kē jeel pā dānaa an, bā gurum mon yaa an shoot zak.

²⁴ Baa wen lesen fen nā kē mee koop nā pā an dī kas, dang an kēn rebet kē nghan kyes a dak dē Daa Jesu kē shin nghan mbā cīn nā. Dak dēwur shin nā nghan ndesā, kē nghan leshap dēret dī ngurum mo nkaa zuum mā Naan.

²⁵ <<Yaksā wen man nā, baa memee ndāen wun, dē gyet an kēn mwaan nnaar fuu, mbā leshap nwun nkaa yil mishkoom mā Naan nā, wun baa wu naa an dī kas.

²⁶ Mbā mēnā, wen kēn sat nwun cīcīnsā nā, katdang bā memee fuu muut mbūt shikbish, bā sar fen mo paat.

²⁷ Mbādā baa gyet wen nsak shii mbā sat pan mā Naan mo jir nwun kas.

²⁸ Mbā mēnā, wun nen dē Riin mā Naan kē le a nēnaa kuur mā tām nā mo jir, wu tap kē kāa fuu mo rēret, kēn nwun kyeer Eklesiya mā Naan dēwur kē seet nshin shi toom mā kāa fin.

²⁹ Wen man nā, abwoon dē wen kēn seet, bā ncuwe dēbyaal mo, mon nji dēl nnaar fuu, bā baa mon nyit tām nā mo dē kas.

³⁰ Pee nā pā jī, bā pak gurum mon nyool nnaar fuu, mo mbā sat pwoo dē mo a dūng nkaa zeen nā, mbākē mmo dul nenseet ndang Jesu mo dām dī ndang mo.

³¹ Mbā mēnā, bā wu tong shi gongpee, taji wu munsuk kas nā, gyet mbā bit mo kun, bā baa wen nook leshap nā nwun mpar kē puus balbal, kē yitmwaa kas.

³² <<Yaksā, bā wen le wun nsar Naan, kē pwoo dēret wur dē nā kē bal mbā dyik wun, mbākē nā shin dēret mā Naan, dī wur kē nā mbā nnen wur mo jir nwun zak.

³³ Baa wen kēn coor mee azurfa, koo zinariya, koo nlār mā mee gurum kas.

³⁴ Wun shikáa fuu wu man ná, a shi sar fen desé mó, bá an kən cín ďak shi mó, mbə mbii de an kən rebet mó, kə mbə mbii de nnen de mó ashak kə an mó kə rebet zak.

³⁵ An kən nkám nwun ndəən mbii mó jir, ná, a shi ďak mə káa fuu mó, ďang wun bam nen de baa mó katbal kas, kaade muu panpwoo de Daa Jesu kə sat shikáa fin sə nənée, <Kat gurun shin mbii, bá wur nkat deret met ngwe dewur lap ná.> >>

³⁶ Abwoon de Pool sat pwoo mənə, bá wur kurum nkaa furum ashak kə mó jir, kən nwur dangnaan di

³⁷ Kaade mó doom sat ďang mukaat mPool, bá mon nkaa wal, ďang mó kə jì lesar nwur ntook, kə mó kə tung wur shi mishpwoo zak.

³⁸ Mbii de ná sət wət pətuup mmo met jir, ná aapwoo de Pool sat mmo ná, baa mon nkutdi mbə naa yit fin kas. Mó dəm bwet wur mpwoo tii.

21

Pool Pə Kàa nJerusalem

¹ Abwoon de muu sat ďang mukaat mmo, bá mu del ndəən tii bá mu yaa ar wur-wur mu dəm nyil nKos. Daar ná, bá mu dəm mu wul nRodes. Mu yool mpeemənə, bá mu dəm mPatara.

² Kaade mu kat mee tii de ná mbə candel mFonisha, bá mu del ndəən ná, bá mu yool.

³ Kaade mu naa yil nSaiprus kə dee, bá mu yit ná nsarkul, mu del mə dəm akyeen nyil nSiriya. Mu dəm mu sham mpee nkaam nTaya, mbəde tii nən nsham kə lee mó a mpee mənə.

⁴ Kaade mu katpee de pak nenseet ndang Jesu mó de, bá mó sat mPool ná, taji wur dəm nJerusalem kas.

⁵ Dangbə kaade puus seet fun ná jì wul, bá mu yool mə sekyeen kə mwaan fun. Bá nenseet ndang Jesu ná mó ashak kə shurep fur mó, kə jep fur mó, mó dəm ndang mun mbwoon pee nkaam ná, a pee de mə kurum nkaa furum mbə dangnaan di ashak kə mó mpwoo am kuur ná.

⁶ Abwoon de mu sat ďang mukaat nshak, bá mmun mu del ndəən tii ná, bá mó baa ntul.

⁷ Yaksə mmun mu sekyeen kə mwaan fun. Mu yool nTaya, bá mu jì mə wul mPolemayas. Bá mu dəm mu tok kə nenseet ndang Jesu mó mpeemənə, bá mu tong ashak kə mó, mu teer məndong.

⁸ Daar ná, bá mu yool, mu dəm mu wul nSizariya, bá mu tong ntul Filip ngusat pwoo Naan dewur a memee mbut nnen depwoovəl sə mó, de gyet mó bələp mó nJerusalem.

⁹ Filip kə jiraap mó feer, de baa mó kə yool dyik kas. Jiraap desə ná mó kə leshap nkaa mbii de ná mbə jì.

¹⁰ Kaade mu pan mu yém de, mbə meeteer mó ruk, bá mee ngusatpwoo mə Naan di səm wur a Agabus, wur kə tong nJudiya jì di.

¹¹ Kaade wur jì pə mun di, bá wur mang zaal de Pool kə dyiin mbwoon, bá wur bwoot sar kə shii fin mó dshik. Bá wur sat nənée, <<Riin Đebang sat ná, nnen Yahudi de mon nJerusalem, mon ndəm bwoot ngu zaal desə ná a kəsə zak, kən mmo shin wur nsar mə nen de baa mó a nnen Yahudi mó kas.>>

¹² Kaade mu kələng pwoo mənə, bá mmun kə koor ná mó, mu ďang pə Pool mbəkə taji wur dəm nJerusalem kas.

¹³ Dangbə Pool lap nənée, <<A mii le ďang wun pə wal, kən nwun wət pətuup fen di yii? Yaksə wen kən ďak sen, baa a mbəkə mmo búbwoot an di

bējee dak kas, koo a mbəkə nghan muut dī ndəən yil nJerusalem zak, mbə səm mə Daa Jesu.>>

¹⁴ Kaade baa mu mak daam wur kas, bə mu nook, dang mu sat nənee, <<Dee a mbii de Daa Naan naa kə gha dak.>>

¹⁵ Abwoon rep meeteer mo, bə mu bwoot lee fun mo, kə mmun kaa dī nJerusalem.

¹⁶ Pak nen Jesu de mon nSizariya mo jì ndang mun, de mo jì wul kə mun ntul Mason, a mpee de mə tong dī. Wur a ngu Saiprus, dang wur a memee mbut nenseet ndang Jesu denshee mo.

¹⁷ Kaade mu jì mu wul nJerusalem, bə nenseet ndang Jesu mo kaat mun shi retnyit.

¹⁸ Daar nə, bə Pool dām kə mun pə Jemis dī, a pee de nennan mə Eklesiya mo de ashak jir.

¹⁹ Abwoon de Pool kə tok kə mo, bə wur yaa yakshii nə mmo bang-bang, mbii de Naan le kən nwur cin mo ndəən nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas.

²⁰ Abwoon de mo kələng pwoo nkaa mbii mənə mo, bə mo kwoop Naan hakyeng. Bə mo sat mPool nənee, <<Dyemənən fun, a naa nnen Yahudi mo des hakyeng mo kə dee a nen shinzeen mo, dang mo fes le pətuup fur mo nkaa Wàar mə Mosis.

²¹ Mo kə kələng pwoo nkaa gha nənee, <Waa a kām nnen Yahudi mo jir, de mo kə tong mbut nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, nə, mo yit Wàar Mosis mo, dang nə taji mo can jep fur mo kas, kəzak nə taji mo tap kə mbii de puun fun mo kə loot kə cin mo kas.>

²² Bə, yaksə, bə gha arang yaksə yii? A lekom kən nghan kələng mbii de mun nsat, de nə ret kə nghan cin. Mbədə təng mon nkələng nə, aa jì.

²³ A mbii de muu rebet kə nghan cin ndəsə. Mun kə gurum mo feer, de mo kə cweerpwoo nDaa Naan nkaa kaa fur.

²⁴ A dām ashak kə mo, kən nwun cin mbii de wun nlesuk dee dī a dəbang nyit mə Naan. A gha nkwat shool mbə mbii de mon ncin jir. Bə mon mmak sak shweepkkaa fur mo zak. A ndəən ar desə, bə jir mo mman nə, baa mee zeen mbut pwoo de mo kə sat nkaa gha nə kas, mbədə gha shikaa fwaa aa tap kə Wàar mə Mosis nə mo.

²⁵ Mbə nnen de mo shinzeen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, bə mu ten mulep a rəran mmo, nkaa pwoo de gyet mu yool mu dar nkaa nə, nə, taji mo se mee mbiise de mo kə ten shin nkum kas, kə taji mo se toom kas, kəzak taji mo se long de mo miyoor took nnə kas, kə taji mo cin ngaa kas.>>

²⁶ Daar nə, bə Pool seet ashak kə des defeer nə mo, kə mmo cin mbii de mon nlesut dee dī a dəbang nyit mə Naan. Yakə wur del ndəən Lu Naan Dedes nə, mbəkə nwur sat dī ngurum mo, puus de mon nlesut dee a dəbang nən nkyes dī, parpuus de koo a wii, bə wur nshin mbiizuum mbə shik.

Mo Yaa Pool Ndəən Lu Naan Dedes

²⁷ Kaade teer depwoovəl nə mo kus kəgam, bə pak nnen Yahudi de mo kə tong Eshiya mo jì naa Pool ndəən Lu Naan dedes, bə mo kar, kəzak mo lepshii nkuur mə gurum nə mo jir, bə mo yaa Pool.

²⁸ Moo le or, bə mon nkaa sat nənee, <<Wun nnen Isreil mo, wu bam mun! Wu naa gwar de də wur dām shipee-shipee ndəən yil nə mo, mbəkə nwur kām ngurum mo, kən mmo bák mun nnen Isreil mo de, kə Wàar mə Mosis mo, kə Lu Naan dedes sə zak. Baa a mənə bējee dak kas, wur kə dēl kə pak nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas ndəən Lu Naan dedes zak. Wur kə le Lu Naan dedes nə dee a dəbuu.>>

²⁹ Mo leshap desə, a mbəde mo kə naa Trofimus ngu Afisus ashak kə wur ndəən pee nkaam, bə mo pan nə, ntong a Pool kə jì kə wur ndəən Lu Naan dedes nə.

³⁰ Bə nen pee nkaam nə mo yool jir, gurum nə mo shwe jì kuur ashak abet, koo a nkoop pee dedangyii, mo yaa Pool, bə mo fee wur put mbwoon Lu Naan dedes nə, bə mo shoot pwoolu nə mo abet-abet.

³¹ Kaade mo nkaa tangpee tu Pool, bə ngwe dedes mə shiitooon mə nnen Rom mo, kələng nə, Jerusalem nə gam kə or des zam.

³² Abet-abet bə wur pərep shiitooon mo, kə pak dənən-nən mə shiitooon nə mo, bə mo shwe dəm pə nen de mo yaa Pool dī. Kaade mo naa ngwe dedes nə kə shiitooon mo, bə mo nook nərem Pool.

³³ Yaksə ngwe dedes nə jì kus kə Pool, bə wur yaa Pool, wur le kə mmo bwoot Pool shi shoobəring mo vəl. Wur tal nənee, <<Gwar desə wur a wii? Kəzak wur cìn a mii?>>

³⁴ Yaksə kuur mə gurum nə mo le or. Pak mo nkaa sat mee mbii, dang pak mo nkaa sat mee mbii deci mo zak. Kaade baa ngwe dedes nə wur mak manshii mə mbii de nə le kən ngurum nə mo kə dʒeep doo des kas, bə wur le kə mmo dəm kə wur mpeetong mə shiitooon mo.

³⁵ Kaade mo jì wul a pee kəkàa mpwoo lu nə, bə shiitooon mo mang wur dʒeep adeng mbəde kuur mə gurum nə mo deə a koo nentar mo sə.

³⁶ Mo nkaa dʒeep doo bə, mo nkaa sat nənee, <<Wu tu wur, wu tu wur!>>

Pool Leshap Gurum Mo

³⁷ Kaade mo nkaa dəl kə Pool ndəən peetong mə shiitooon nə mo, bə wur sat ngwe dedes mə shiitooon nə mo nənee, <<Kyət a mmak yit nghan nsat mee mbii dī nghan wo?>> Ngu taakyeen nə tal pə wur nənee, <<A man pwoo mə nnen Heleni mo ee?

³⁸ Tan! Baa a gha a ngu Ijip de gyet ndəən meeteer dēdēl sə mo, bə wur bwetbeer nkaa gwomnati, dewur dul gurum mo ngal feer, dəm ndang shin a naaryil, mbə twe gurum mo sə kas ee?>>

³⁹ Pool lap nwur nənee, <<An a ngu Yahudi. Mo lāa an a nTarsus ndəən yil nSilisiya. An a laayil mənə, de nə a mə man nkòo a wii. An pə dang pə gha, a shinpee nghan nleshap dī kə kuur mə gurum nə mo.>>

⁴⁰ Ngu taakyeen nə wur shinpee nwur. Yaksə Pool dər nkaa pee kəkàa nə, wur dʒeep sar nkuur mə gurum nə mo, mbəkə mmo dōk de tətək. Kaade mo dōk tətək, bə wur leshap ngurum nə mo shi liisppwoo Hiburu. Wur sat mmo nənee,

22

¹ <<Dyemnaa mo, kə puun fen mo, wu lekom kən nwun kələng an dī, kən nghan leshap de nwun agaak, de nenkám nə, baa wen kən cìn mee mbii debish kas.>>

² Kaade mo kələng wur leshap mmo a shi liisppwoo Hiburu, bə mo sət dōk tətək. Yaksə Pool sat nənee,

³ <<An a ngu Yahudi, de mo lāa an a nTarsus mə yil nSilisiya. Dangbə nwurang a ndəən pee nkaam desə. An nkam tang ran a nsar mə Gamaliyel. Mo kə tap kām nghan rərēt hakyeng ndəən Wàar de mo a mə puun fun mo, de an kə zuur des zam mbə cìn dāk Naan, koo wun sə.

⁴ Nə le gyet wen kən shinjeel des, nnen de mo kə seet ndang Jesu Kristi, kəzak, wen kən twe pak mo, dang kən mbwoot shurep mo kə daas mo, de nle mo nlushoot.

⁵ Koo a pris dedes sə, kə nen denan-nan desə mo, bə mon mmak dər langtəng fen, nə pwoo de an pə sat nə azeen. Mbədə gyet wen kən lap bəət-haal a pə mo, mbəkə nghan ndəm kə nə ndyemnən fun nnen Yahudi mo, de mo kə tong ndəən Damaskus, kə nghan nyak nenseet ndang Jesu, de mo kə tong pee nkaam mənə. Mbəkə nghan jì dī kə mo nJerusalem a bubwoot, kən mmo shinjeel dī mmo.>>

Pool Leshap Nkaa Tuwap Fin

⁶ <<Kaade an a ar yoo mwaan nə, bə jì nwul kus kə Damaskus, koo puus a naar sə. Nnen mman, bə mee peeəng dedes, tong adəng sham bangpee de an dī cəərkaat.

⁷ Yaksə ntaa nyil, bə kələng mee doo nə pə sat nghan nənəe, <Sool, Sool, a mii le dāng aa shin jeel nghan yii?>

⁸ Bə ntal nənəe, <A gha wii Daa?> bə wu sat nghan nənəe, <A an Jesu ngu Nazaret de gha nkaa shinjeel nghan.>

⁹ Nen de mo ashak kə an, mo naa peeəng nə, dāng baa mo kələng doo mə ngwe dēwur leshap kə an nə kas.

¹⁰ Bə ntal nənəe, <Daa, waa a rebet kən nghan cìn a mii?> Yaksə Daa sat nghan nənəe, <A yool a dām nDamaskus, a mpeemənə bə mon nsat mbii mo nghan jir, de an kən nle mo mbəkə gha cìn dī.>

¹¹ Wen ncəər ndee a vum, mbə bal mə peeəng nə. Bə nen de mo ashak kə an, mo yaa sar nghan, bə mo dām kə an nDamaskus.

¹² <<Mee gwar dī de mo kə petsəm wur a Ananiyas, wur a mee nguseet ndang Naan, dēwur kə cìn mbii de Wāar Mosi mo sat rəet. Nnen Yahudi de mo kə tong nDamaskus jir, moo shin dedes nwur.

¹³ Wur jì dər kus kə an, bə wur sat nghan nənəe, <Dyemnən fen Sool, a naapee> Abet-abet bə nnaapee, de nə le nghan nnaa wur.

¹⁴ Bə wur sat nghan zak nənəe, <Naan mə puun fun mo, kə bələp gha, mbəkə nghan man mbii de Naan kə rebet kən gha cìn dī, kə mbəkə nghan naa Ngwe de ndəre sə, kə nghan kələng doopwoo wur dī zak.

¹⁵ Mbədə gha mbə dee a langtəng wur, mbəkə nghan leshap dī ngurum mo nkaa mbii de aa naa, kə mbii de aa kələng zak.

¹⁶ Yaksə, bə aa yap a mii? A yool kən mmo cìn baptisma de ngha, Mbəkə nghan dāng dī ndəən səm mə Daa, kən nwur vwang shikbish fwaa mo dī.>>

Naan Pet Pool Mbə Satpwoo Fin Nnen Heleni Mo

¹⁷ <<Kaade waa baa nji nJerusalem, bə an nkaa dāngnaan ndəən Lu Naan dedes, bə nsuun suun.

¹⁸ An naa Daa, bə wur sat nghan nənəe, <A yool nkyen, a put aku ndəən Jerusalem nə, mbədə baa mon lap langtəng de gha mbə sat nə nkaa an kas.>

¹⁹ Bə nlap nə, daa, mo shikaa mo, mo man nə, gyet an kən dēl nkòo a lu Naan dēdāngyii, mbəkə nghan twe nen de mo shinzeen ngha, kə gyet an kən nərəm mo zak.

²⁰ Kəzak, kaade gyet mo tu Stivin ngusatpwoo fwaa, bə gyet an kən dər dī zak, dāng gyet an abwoon mə mbii de mo cìn nə jir, de gyet a an nyaa leelep mə nen de mo tu Stivin nə zak.

²¹ Bə Daa sat nghan nənəe, <A yool a dām, mpeede an mbə lep gha dām jong-jong, pə nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas.> >>

Ngu Taakyeen Mə Shiitoon Mo Bam Pool

²² Kuur mə gurum nə mo lekom pə kələng Pool bə jì wul mpwoo dēwur sat nə, dāngbə mo waa baa dēyep doo dī zak, mo sat nənəe, <<Wu tu wur!

Wu tu wur! Wu baa kə gwar de mənə aku ndəən yil nə. Baa nə ret kə mmo yit gwar de mənə di mmeen kas!>>

²³ Kaade mo nkaa dʒeep doo nə, kə mo nkaa taat leelep fur mo shin kaa adeng, dang mo nkaa woo ərong kaa kə nə adeng zak.

²⁴ Yaksə ngwe dedes mə shiitoo mo, le kən mmo dɛl kə Pool ndəən lu de a peetong mə shiitoo nə mo. Wur le kə mo cam Pool shi mbwat, mbəkə nwur mak manshii mə mbii de nə le kə nkuur gurum nə mo kə dʒeep doo di nkaa wur.

²⁵ Dangbə kaade mo bwoot wur shi teng shim, mbəkə mmo shin mbwat di nwur, bə Pool sat mmeə dedes mə shiitoo nə mo, dewur dar kus kə wur nənəe, <<Tan, kyet nə a ndəre kən nwun shin mbwat ngwe dewur a ngu Rom, bə baa mo kə tok mee dʒeel de nə yaa wur kas aa?>>

²⁶ Kaade shiitoo dedes kələng pwoo mənə, bə wur dəm sat ngwe dedes mə shiitoo nə mo nənəe, <<Aa rebet cɪn a mii ngwar desə yii? Gwar desə nə wur a ngu Rom.>>

²⁷ Bə ngwe dedes nə wur jì sat mPool nənəe, <<A sat an azeen-zeen, gha a ngu Rom ee?>> Yaksə wur lap nənəe, <<Kəzak an a ngu Rom!>>

²⁸ Bə ngwe dedes nə sat nwur nənəe, <<Gyet wen nkwat a shoold des, akudang bə wen deə a nguyil nRom nə.>> Pool sat nənəe, <<Dang mo lāa wen a ngu Rom.>>

²⁹ Mbə mənə bə nen de mo kə rebet cɪn tal pə wur de, mo yool abet bə mo yit wur mbəshin. Kaade ngwe dedes nə man nə, Pool a ngu Rom, bə kəəmuut yaa wur hakyeng, mbəde wur kə ten bwoot wur.

Pool Ntoom Nendyeel Mo

³⁰ Dangbə daar nə, bə ngwe dedes nə rebet man zeen mə mbii de nə le kə nnen Yahudi mo rebet yaa wur nə. Yaksə wur fwen Pool, wur le kən mmo pəpəp pris denan mo, kə nendyeel mo, mo kuur ashak jir, dang wur dəm le Pool dar ntoom nendyeel nə mo.

23

¹ Pool ban yit nkaa nendyeel nə mo, bə wur sat mmo nənəe, <<Dyemnaa mo, an kən ncin dak mə Naan a shi pan kə pətuup fen de nə a nde ndəre ntoom mə Naan jiwul nCicinsə.>>

² Kaade Ananiyas, pris dedes kələng pwoo mənə, bə wur sat nnen de moo dar kus kə Pool, kə mmo shweer wur mpwoo.

³ Bə Pool sat nwur nənəe, <<Naan nshweer gha zak, gha a koo shibutlu de mo pwes shi tweep piyaa piyaa sə. Waa aa tong mbəkə nghan tokdʒeel di nghan shi wāar nə mo, dang a gha waa ciir a tep wāar nə zak. Mbədə a gha sat nə mo shweer an.>>

⁴ Nen de moo dar di a pee nə, mo sat mPool nənəe, <<Waa aa fəlep a pris dedes mə Naan mənə.>>

⁵ Pool sat nənəe, <<Dyemnaa mo, baa wen mman nə, wur a pris dedes mə Naan kas, mbədə mo kə ten ran ndəən bəət-haal mə Naan nənəe, <Taji a sat mee pwoo dɛbish nkaa ngwe dedes dewur nkaa nen fwaa mo kas.> >>

⁶ Kaade Pool man nə, pak mo ndəən nendyeel nə mo a nnen Sadusi mo, kə pak mo a nnen Farisi mo, bə wur dʒeep doo ndəən ludyel nə. Wur sat nənəe, <<Dyemnaa mo, an a ngu Farisi, dang a ngu Farisi lāa an zak. A mbədə wen shinzeen nə, gurum mon nyool a peemúut, a nə le dang mo mbə tokdʒeel nghan ndesə.>>

⁷ Kaade Pool sat pwoo mənə, bə bəlep yool nnaar nnen Farisi mo, kə nnen Sadusi mo, bə kuur kə gurum nə mo bak sut vəl.

⁸ Nen Sadusi moo sat nā baa gurum mon nyool a peemúut kas, kē baa mee nenlep mā Naan mo dī kas, kē baa mee mā riin mo de kas zak, dang nnen Farisi mo shinzeen nā mbii desē mo de jir.

⁹ Bē or dedes yool dī ndāen ludyeele nā. Pak nenkām Wāar mā Mosis de mo a nnen Farisi mo, mo yool dar atəng, mo yaa beetshik des hakyeng. Mo sat nānee, <<Baa mu naa mee mbii debish ndāen gwar desē kas, ngul a mee riin, koo a mee ngulep mā Naan leshap kē wur.>>

¹⁰ Kaade beetshik nā naat zam, bē ngwe dedes kār nā, mon nyool tu Pool, bē wur lep shiitooon mo dēm dul wur balbal shin put ndāen ludyeele nā, kē mmo dām kē wur a mpeetong mā shiitooon nā mo.

¹¹ Parmənə mpar, bē Daa jī woo shin mPool, bē wur sat nānee, <<Taji kərmuut yaa gha kas, kaade aa leshap ngurum mo nkaa an ndāen Jerusalem kē kaade a dee a langtəng nkaa an sē, bē təng gha mbē dām a leshap ngurum mo nkaa an ndāen Rōm a kēsē zak.>>

Mo Balpwoo Mbə Tu Pool

¹² Daar mbīt, bē pak nnen Yahudi mo balpwoo mo shi bal ashak, kē mmo bəlemcuk shi toom ndāen sām mā Naan nā, baa dūn nse mee mbii, koo shwaa mee am kas, təng dūn tu Pool akudang.

¹³ Nen de mo balpwoo ashak mbə tu Pool nā, mo met nlaarfeer.

¹⁴ Yaksə mo jī pə pris denan mo, kē nen denan-nan mo, mo sat nānee, <<Mun muu balpwoo fun balbal ashak, kē mmun tuweer ndāen sām mā Naan nā, baa mun cam mee mbiise kas, təng mun tu Pool akudang.

¹⁵ <<Mbə mənə yaksə, wun kē nendyeel mo jir, wu sat ngwe dedes, kən nwur jī kē Pool pə wun dī, koo wuu tang a naa pwoo wur nā dī rəret sē. Mun mun ten mu dāk sun, mbəkə mun taa mu tu wur dī a ar, akudang wur jī wul pə wun dī.>>

¹⁶ Dangbə kən Pool, kələng pwoo de mo sat nkaa loom ndəm mo pəkom ar nā, bē wur dām dēl ndāen Peetong shiitooon nā mo, bē wur woo pwoo mənə mPool.

¹⁷ Yaksə Pool pet memee mbut denan mā shiitooon nā mo, bē wur sat nānee, <<A dām kē lāa zəlāng desə pə ngwe dedes dī, mbəde wur kē mee pwoo dewur kē rebet sat nā ngwe dedes.>>

¹⁸ Mee dedes nkaa shiitooon nā mo, wur mang lāa zəlāng nā, wur dām kē wur pə ngwe dedes dī, bē wur sat nānee, <<A Pool dewur a bubwoot sē, a wur pet an, kən nwur dang pə an, kən nghan nji kē lāa zəlāng desə pə gha dī. Nā, lāa nā wur kē mee pwoo dewur kē rebet sat nā nghan.>>

¹⁹ Bē ngwe dedes nā yaa sar lāa zəlāng nā, wur dām kē lāa zəlāng nā mmee koop mbəshin. Yaksə wur tal pə lāa zəlāng nā coot nānee, <<Waa aa mee pwoo dādang de aa rebet sat nā nghan yī?>>

²⁰ Lāa zəlāng nā sat nānee, <<A nnen Yahudi mo kē balpwoo mo ashak nā, mo mbə jī dang pə gha, mbəkə daar a dām dī kē Pool a pee beetpwoo. Mo mbə cin koo mo a mbə baa naa pwoo nā dī rəret sē.

²¹ Taji a rebet mmo kas, mbəde gurum mo met nlaarfeer mbut mmo, mo kē lām a ar, mo mbə yap Pool dām. Mo kē bəlemcuk shi toom ndāen sām mā Naan nā, baa dūn nse, koo shwaa mee mbii kas, təng dūn ntu Pool akudang. Yaksə mo kē dāk sut, moo dar naa a de gha mbə lep Pool shindām bējee.>>

²² Abwoon mənə, bē ngwe dedes nā wur bwet lāa zəlāng nā shinseet, bē wur sat lāa zəlāng nā nānee, <<Taji a woo mmee gurum nā aa leshap desə nā nghan kas.>>

Mo Lep Pool Shindām Pə Gofna Feliks Di

²³ Abwoon mənə, bə ngwe dedes nə pet mee dənən-nan mə shiitooon mo vəl, de mo kə tap shiitooon mo kambil kambil. Wur sat mmo nənee, <<Wu le shiitooon mo kambil vəl, kə shiitooon mə lang bəring mo laarpwoovəl, kə shiitooon mə lek lek shi kop mo kambil vəl zak. Mbəkə mmo dəm nSizariya, koo naapuus pwoofeer de mə par cinsə.>>

²⁴ Wur sat kən mmo le mee bəring de nən mang Pool, mbəkə mo seet kə wur ryang pə gofna Feliks di.

²⁵ Ngu taakyeen nə ran mee lep a rəran shindəm ngofna Feliks, de nə sat nənee,

²⁶ <<Tokshik nsar ngwe dedes Klodiyus Lisiyas, dəm pə ngwe dedes gofna Feliks di.

²⁷ Nnen Yahudi mo kə yaa gwar desə, dang də mo yappee de mon ntu wur di, a kəsə bə a, an ndəm kə shiitooon mo, bə a an mbam wur, mbəde nkələng nə, wur a ngu Rom.

²⁸ Kaade an pə rebet manshii mə mbii de nə le dang mo yaa wur, bə ndəm kə wur ndəən ludyee mo.

²⁹ Yaksə nkat mo yaa wur a mbə pak mbii de mo ndəən Wàar mo mo, dang pwoo de mo sat nkaa wur nə, bə baa nə mak muut nwur, koo nə le kə mo shoot wur kas.

³⁰ Bə kaade nkələng nə pak nnen Yahudi nə mo kə balpwoo mo mbə tu gwar nə, bə nlep wur shindəm pə gha di abet. An kən nsat nnen de mo kə pwoo nkaa wur nə, kən mmo dəm leshap de mo kə nə nkaa wur di ntoom fwaa.>>

³¹ Aasə bə shiitooon nə mo mang Pool, kaade mo kə sat mmo sə, mo dəm kə wur Antipatris mpar.

³² Daar nə, bə mo yit kən nnenbəring mo dəm kə wur, kən nnenshii mo waa baa di a peetong shiitooon nə mo.

³³ Kaade nenbəring desə nə mo dəm wul nSizariya, bə mo shin Pool kə lep di a rəran nə ngofna.

³⁴ Kaade gofna tang lep di a rəran nə, bə wur tal pə Pool nənee, <<Waa a put a nkoop yil dedangyii>> Bə kaade wur kələng nə Pool put a nkoop nSilisiya,

³⁵ Yaksə gofna nə sat nənee, <<An mbə kələng pwoo fwaa nə, katdang nen de mo pungwool fwaa nə mo jì wul.>> Wur le kən mmo shoot Pool nkoop tul mə mishkoom Herot.

24

Nen Yahudi Mo Dəm Kə Dyeel nkaa Pool

¹ Abwoon meeteer mo paat, bə Ananiyas pris dedes, jì ashak kə pak pris denan mo, kə mee Nguberepdyee de səm wur a Tartulus, mo dəm kə dyeel nkaa Pool pə gofna di.

² Kaade mo pet Pool, bə Tartulus doom leshap nkaa Pool nənee, <<Waa Feliks ngwe deret met jir. A mbə gha, dang muu tongriyang, hakyeng, kə a mbə dak deret fwaa mo zak, dang yil fun desə nə dee a de dak, koo a mpee dedangyii.

³ Mbii de a cìn nə mo, bə mu plang des zam, koo a nii, bə gurum moo plang gha.

⁴ Dangbə mbəkə taji nle kən nghan yool a yaa pwoo a tong mpee desə kas, bə an pə dang pə gha mbə deret fwaa, a lekom kən nghan kələng mun di mbə reppee lee.

⁵ Mu kat gwar desə wur a ngu təkook kə pee, də wur le bəlep dəbish yool nnaar kə nnen Yahudi mo. Koo mpee dədangyii ndəən yil nə. Kəzak wur a ngu taakyeen mə soon mə nnen Nazarin mo zak.

⁶ Nə le gyet wur rebet le Lu Naan dedes nə dee a mbii debuu, dang mu yaa wur. Muu rebet tokdyeel nwur a shi wàar fun mo.

⁷ Dangbə gyet ngwe dedes Lisiyas ji dul wur put kənə shibal nsar fun.

⁸ Yaksə Lisiyas sat nnen de mo kə pwoo nkaa wur nə, kən mo ji pə gha di. Katdang a tal pwoo mo nkaa mbii de muu sat sə mo shikáa fwaa pə wur, bə a mman zeen mə pwoo desə mo jir, de muu ji kə mo nkaa wur.>>

⁹ Nen Yahudi mon mbwoon pwoo de Ngu bərep dýeel nə sat, dəm mo tong a langtəng nə, pwoo de Ngu bərep dýeel sat nə mo azeen jir.

Pool Put Kaa Fin Ntoom Kə Feliks

¹⁰ Bə gofna kam sar mPool, mbəkə nwur leshap di. Yaksə Pool sat nənnee, <<Wen man nə, waa aa cín bit mo des, bə gha nkaa tokdyeel nnen desə mo. Mbə mənə bə an pə leshap desə nə a shi retnyit, mbə put kə káa fen.

¹¹ Waa shikáa fwaa a mak bəlep shii mənə, bə a mman nə, mbut teer de mo dɛl kaapaat baavəl sə mo, bə gyet wen nkàa nJerusalem mbə seyl nNaan.

¹² Baa nnen Yahudi mo kə cam kat an mpwoo kə mee gurum ndəən Lu Naan dedes kas, kə baa mo cam kat wen nle mee gurum bwetbeer kas, koo a ndəən Lu Naan mo, kə koo a ndəən pee nkaam nə kas zak.

¹³ Kəzak, baa mon mmak kám nghan agaak azeen-zeen nkaa mbii de mo ji kə dýeel fen pə gha yaksə nə kas.

¹⁴ Dangbə nə azeen-zeen, an kən seyl nNaan mə puun fun mo a ndəən ar de mə mo kə pet a dung. An kən seyl nNaan mə puun fun mo, dang nshinzeen mbii de mo ran mo ndəən bəət-haal mə Mosis mo jir. Kə mbii de mo ran mo ndəən bəət-haal mə nen satpwoo mə Naan mo zak.

¹⁵ An kən canciin ndəən Naan, kaade mə mo kə canciin ndəən Naan sə zak nə, mon nyool kə gurum mo a peemúut jir, nnen de ndəre mo, kə nen dəbish mo zak.

¹⁶ A mbə canciin mənə, dang an pə mbə gung, mbəkə nghan tong de shi məse deret ntoom kə Naan, kə ntoom kə gurum mo shidaar-shidaar.

¹⁷ <<Abwoon mə bit mo ruk, bə wen nji kə shool mbə bam nen fen mo, kə mbii mo mbə wus mbiizuum nNaan zak.

¹⁸ Kaade an nkaa cín mənə, bə mo ji kat an ndəən Lu Naan dedes nə, bə kən lesen a debang. Bə baa mo kat an ashak kə mee kuur gurum mo, de mun nkaa dýeep doo koo wat mee mbii mo kas. Gyet pak nnen Yahudi de mo pwat Eshiya mo di.

¹⁹ Katdang yoo mo kə mee pwoo nkaa an, bə yoo nə nret kən nnen Yahudi de mo pwat Eshiya sə, mo de ntoom fwaa, mbə ji kə dýeel nkaa an nə.

²⁰ An mbə rebet kə nnen de mon mpee desə shikáa fur kən mmo sat mbii dəbish de mo kat ndəən an, kaade de ndar ntoom nendýeel mo sə di.

²¹ Dee a mbii məndong, de dýeep doo fen nnaar mo, bə a an sat mmo nənnee, <A mbə pwoo nkaa yool a peemúut, dang wun bə tokdyeel nghan ntoom fuu cicinsə, bəjee dak.> >>

Mo Le Pool Nlushoot

²² Dangbə mbəde Feliks pan man pwoo nkaa ar nə rəret, bə wur dar kə dýeel nə. Wur sat nənnee, <<Kasdang parpuus de Lisiyas ngwe dedes mə shiitoo mo ji wul, bə an nsəet nnaa pwoo fuu nə.>>

²³ Wur sat ngwe dedes nkaa shiitoo mo, kə nwur tap kə Pool, dang wur shinpee mPool, taji mo daampee nshaar mə Pool mo mbə ji cɪn bəm nwur kas.

²⁴ Abwoon pak meeteer mo, bə Feliks ji ashak kə mat fin Drusila, de war a reep Yahudi. Yaksə wur lep mmo dəm ji kə Pool. Feliks lekom kən nwur kələng pwoo de Pool nkaa sat nə, de nə a mə shinzeen ndəən Jesu Kristi.

²⁵ Pool leshap nkaa tong de ndəre-ndəre, kə ngurum yaashin, kə pwoo nkaa tokdyeel de nən mbə ji. Bə kəərmuut yaa Feliks, nə le nwur sat mPool nənee, <<A mak seet yaksə aku, katdang parpuus de nkatpee, bə an mbə pet gha zak.>>

²⁶ Feliks ledyeen nə, tong Pool mbə shin a shooll ndyin, a nə le dang wur naa mpet Pool shidaar-shidaar, mbəkə nwur leshap de kə nwur.

²⁷ Abwoon bit mo vəl, bə Poncus Festus wur kaa a gofna a koppee Feliks. Gyet a mbəde Feliks rebet kən nnen Yahudi mo dee a shaar fin mo, a nə le dang gyet wur yit Pool ndəən lushoot.

25

Pool Dyeep Dyeel Fin Shindəm nSiza

¹ Abwoon meeteer mo kun, de Festus kə ji ndəən yil mə mulki mishkoom fin, bə wur yool nSizariya kaa nJerusalem.

² Yaksə pris denan mo, kə nennan mə nnen Yahudi mo ji kə dyeel mə mbii debish mo, de nə, Pool kə cɪn mo pə Festus dɪ, mo dang pə wur,

³ mbəkə nwur bəm mo dɪ. Moo rebet kən Festus lep mmo ji kə Pool nJerusalem, mbəde mo kə tap daksut, mbəkə mmo taa tu Pool dɪ a ar.

⁴ Dangbə Festus lap mmo nənee, <<Pool wur a buɓwoot nSizariya. An shikaa fen, wen nrebet yool sham nSizariya nə ndəən meeteer desə mo.

⁵ Wur sat zak nənee, wu yit kən mpak nen denan-nan mo mbut nwun, mo sham ashak kə an, mbəkə mmo sat mbii debish de gwar nə wur cɪn mo dɪ.>>

⁶ Abwoon de Festus tong ashak kə mo mbə teer mo pwookun koo kaapaat, bə wur yool sham nSizariya. Yaksə wur tong nkaa mbii tong mə tokdyeel, bə wur sat mmo dəm ji kə Pool.

⁷ Kaade mo ji wul kə Pool, bə nnen Yahudi mo ji, de mo tong nyil Jerusalem kə pwoo debish mo des nkaa wur, de baa mə mo shikaa mo mo mak kām agaak zeen mə pwoo nə mo kas.

⁸ Pool dar balbal mbə shang kaa fin, bə wur sat nənee, <<Baa an kən cɪn mee mbii debish kas, koo a nkaa Wàar mə nnen Yahudi mo, kə koo a nkaa Lu Naan dedes nə, kə koo a nkaa Wàar mə mishkoom Siza kas koo lee lee.>>

⁹ Dangbə mbəde Festus rebet kə nnen Yahudi mo dee a shaar fin, bə wur tal pə Pool nənee, <<Kyet aa rebet kaa nJerusalem, kən nghan tokdyeel dɪ nghan mpeeməne nkaa mbii desə mo aa?>>

¹⁰ Bə Pool sat nənee, <<An mbə dar a ntoom mbii tong mə tokdyeel mə Siza, a pee de nə ret kə mmo tokdyeel dɪ nghan mməne. Baa an kən cɪn mee shikbish nnen Yahudi mo kas. Waa shikaa fwaa a man azeen-zeen nə, baa an kən cɪn mee mbii debish kas.

¹¹ Katdang yoo an kən tep Wàar nə, koo cɪn mee mbii debish de nə mak kən mmo tu an, bə dɪ baa an kəərmuut nə kas. Dangbə katdang bə baa mee zeen dɪ ndəən mbii de nnen desə moo dyeel fen mbə nə kas, bə baa mee gurum mak shin an nsar mo kas. An kən rebet kə a Siza tokdyeel nə nghan.>>

¹² Bə abwoon de Festus beetpwoo nə ashak kə nnen de moo bam wur ndyéel, bə wur sat nānee, <<Waa a dang mbə dəm pə Siza dī! Bə gha mbə dəm a pə Siza dī.>>

Pool Ntoom Agripa Kə Barnis

¹³ Abwoon teer mo ruk, bə mishkoom Agripa kə Benis mo jì wul nSizariya, mbəkə mmo sat mwaanlee dī nFestus.

¹⁴ Mbədə mo kə cìn teer mo des dī nSizariya nə, bə Festus yakshii mə pwoo nkaa Pool mishkoom Agripa, wur sat nānee, <<Mee gwar dī, de gyet Feliks yit wur a bubwoot nlushoot.

¹⁵ Kaade də nkāa nJerusalem, bə pris dēnan mo, kə nen dēnan-nan mə nnen Yahudi mo jì kə dýeel nkaa gwar nə pə an dī. Mo dang pə an, mbəkə nghan candyeel muut dī ngwar nə.

¹⁶ Dangbə nlap mmo nə, baa nə a məse mə nnen Rom mo, kən mmo candyeel mmee gurum, de mo kə jì kə dýeel nkaa wur nen pee mmo kən shínpee nwur, kən nwur leshap mə shang káa fin dī nludýeel ashak kə nen de mmo jì kə dýeel nə mo kas. Dangbə tēng mo nshee shínpee nwur, kən nwur leshap mə shang káa fin dī akudang mon ncandyeel ngwar nə.

¹⁷ Kaade mo jì mpee desə ashak kə an, bə baa wen ndar dī kə pwoo nə kas, bə daar nə, bə wen tong nkaa mbii tong mə tokdýeel, bə wen nle kə mmo dəm jì kə gwar nə.

¹⁸ Kaade nen de mo jì kə dýeel nkaa gwar nə, mo yool dar leshap, bə baa mo sat mee pwoo debish mo nkaa gwar nə, kaade an kən pan sə kas.

¹⁹ Dangbə pwoo de mo sat nkaa wur nə, a pwoo nkaa pak mbii de mo a mə məse mə seyl nNaan mo, kə pwoo nkaa mee ngwe de moo pet sēm wur a Jesu zak. De nə, wur muut. Bə nə, Pool leshap ngurum mo balbal nə, Jesu de mmeen.

²⁰ Kaade baa wen mman mbii de an mbə cìn nkaa pwoo desə nə mo kas, bə wen ntal pə Pool nə, kyet aa rebet kaa nJerusalem, kə mmo tokdýeel de nghan nkaa mbii desə mo mpeemənə aa?

²¹ Dangbə kaade Pool dang nə, tēng a Siza tokdýeel nə ndýin, bə wen nle kə mmo tap kə wur rəret, dəm wul parpuus de an mbə lep wur shindəm pə Siza dī.>>

²² Bə Agripa sat nFestus nānee, <<An kən nrebet kəlēng pwoo mə gwar mənə shikáa fen.>> Festus sat nānee, <<Dədəar bə gha mbə nkəlēng wur.>>

Pool Ntoom Mishkoom Agripa

²³ Daar nə, bə Agripa kə Benis mo jì ndəən dedes mo hakyeng, bə mo dēl ndəən ludyel nə ashak kə pak shiitoon dēnan-nan mo, kə nnen dēnan-nan mə pee nkaam nə mo. Yaksə Festus lep mmo dəm jì kə Pool.

²⁴ Bə Festus sat nānee, <<Mishkoom Agripa, kə wun nen de wun ashak kə mun jir mpee desə. Wu naa gwar desə, də nnen Yahudi mo jir, mo kə jì kə dýeel nkaa wur pə an dī nJerusalem, kə mpee desə zak. Də mon nkaa dýeep dōo dang moo sat nə baa nə ret kə mmo yit gwar desə dī mmeen kas.

²⁵ Dangbə baa wen kat wur kə cìn mee mbii debish de nən mmak kə mmo tu wur kas. Pool shikáa fin, dang kə mmo dəm kə dýeel fin nə pə Siza dī. Yaksə bə wen kən ledýeen mbə lep Pool shindəm pə Siza dī.

²⁶ Dangbə baa wen mman zeen kə mə mbii dewur cìn nə, de wen nran Agustus nkaa nə kas. Mbə mənə wen nji kə wur ntoom fuu, met jir, bə a ntoom fwaa mishkoom Agripa, mbəkə abwoon de mo bələp pwoo wur nə, bə an nkat mee mbii de an nran shindəm dī Agustus.

²⁷ Mbədə wen naa nə dee a koo dak mwen sə, kən mmo lep mee gurum shindəm a bubwoot, baa ashak kə satpwoo nkaa mbii debish de ngwe nə cin kas.>>

26

Pool Leshap Mə Shang Káa Fin Ntoom Agripa

¹ Mishkoom Agripa sat mPool nānee, <<Mo shínpee ngha, mbəkə nghan leshap dí shikáa fwaa.>> Aasə bə Pool diyeep sar fin, bə wur leshap mə shang káa fin. Wur sat nānee,

² <<Azeen-zeen, mishkoom Agripa, yaksə bə nə fes shang nghan zam, mbədə wen nkatpee leshap mə shang nkáa fen ntoom fwaa cicinsə, nkaa mbii de nnen Yahudi moo sat cin nkaa an mo jir.

³ Mbədə gha kə man des zam, nkaa mase mə mbii de mo a mə nnen Yahudi mo, kə pwoo nkaa mbii de moo bəlep nkaa nə zak. Wen ndang pə gha, a gung kən nghan kələng mbii de an mbə nsat mo shi pətuup mə gung.

⁴ Nnen Yahudi mo jir, mo man tong fen, peegyət nkutdi a nzələng. Mbut nnen fen mo, kə ndəən Jerusalem zak, jì wul cicinsə.

⁵ Mo man an peegyət di nshee. Kəzak katdang bə de moo rebet langtəng nə, yoo mon nsat nə, azeen an a ngu Farisi, de nə a mee soon de mo fes dar bal-bal nkaa seyil nNaan fun nə.

⁶ Mbəmənə kən dar mpee desə, mbəkə mmo tokdyeel di nghan, a mbədə an pə canciin nkaa gampwoo de gyet Naan kə cweer nən mpuun fun mo.

⁷ A pwoo de gyet Naan kə cweer nsoon fun de kaapaat baavə sə mo, de moo canciin mbə lap nə, dang mo kə gung mbə seyil nNaan mpar kə puus, mbə canciin desə. Bə nnen Yahudi mo dəm kə dyeel fen, ntoom fwaa mishkoom!

⁸ A mii le dang baa nnen Yahudi mon mmak shinzeen nə, Naan mbə nyool kə nnen de mo kə murep a peemút kas yii?

⁹ Gyet wen mpan shikáa fen nə, an mbə cìn mbii de mmak jir, mbəkə nghan tekook kə səm Jesu ngu Nazaret dí.

¹⁰ Gyet a mbii de ncín nJerusalem mmənə, de kən nlap bal pə pris denan mo. Gyet kən shoot nenseet ndang Jesu mo des ndəən lushoot, kəzak gyet an mbwoon nnen de mo twe nenseet ndang Jesu nə mo zak.

¹¹ Yit des, bə nshinjeel nenseet ndang Jesu nə mo ndəən lu Naan mo zak. Gyet kən rebet le kən mmo ciipwoo nə, baa Jesu a Kristi kas. Mbədə gyet njar naa mo nyit bəbish zam. Mbə mənə bə gyet mmwaan ndəm mpee nkaam de baa mo a mə nnen Yahudi mo kas, mbəkə nghan nshinjeel di nenseet ndang Jesu mo.>>

Pool Leshap Nkaa Tuwap fin

¹² <<Par sə mpuus bə an a ar dəm nDamaskus mbə yak nenseet ndang Jesu nə mo, shi bal de kən nlap pə pris denan mo, də a mo lep an zak.

¹³ Bə kaade puus a naar, mishkoom! Yaksə nnaa mee peeəbang de nə tong adəng sham bəngpee, de nə met mbəngpee mə puus. Nə bəngpee neer an cəərkaat ashak kə nen de mo ashak kə an.

¹⁴ Bə mun jir mu dōng nyil, bə nkələng mee dōo nə sat nghan shi liispwoo Hiburu nānee, <Sool, Sool, a mii le dang waa aa shinjeel nghan yii? Nən nshwal ngha, kən nghan cut sak shi deelkam de peet peet.>

¹⁵ Bə ntal nānee, <A gha wii Daa?> Yaksə Daa sat nghan nānee, <A an Jesu de aa shinjeel nghan sə.

¹⁶ Yaksə a yool a ɗar atəŋg, mbəde an mbə woo sen fen nɣa, a mbəkə nɣan deɛ de a ngudak fen, kə ngudar langtəŋg ngurum mo nkaa mbii de aa naa, kə mbii de an mbə kām mo nɣan zak.>

¹⁷ An mbə ɓam gha nsar nnen Isreil mo, kə nsar nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas. An mbə lep gha shindəm pə nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas zak.

¹⁸ Mbəkə nɣan wang yit mo mo ɗi. Kən mmo yit peenkwoo, kə mmo ɗel ɗi ndəən peebang. Kəzak mbəkə mmo put ɗi mbut mbal mə ngujwaan. Kən mmo ji ɗi pə Naan zak. Mbəkə katɗang mo shinzeen, bə mon nkat fwoo mə shikbish fur mo, kən mon nkat peetong de ashak kə nen de Naan kə ten bələp mo zak.>>

Pool Leshap Nkaa Dak Fin

¹⁹ <<Mishkoom Agripa, baa gyet ncii cɪn mbii de suun de nə tong adeng sham sat nɣan kas.

²⁰ Gyet nshee satpwoo Naan nə a nnen Damaskus mo, ɗang ndəm kən nɣan sat de nnen Jerusalem mo, kə yil de mo neer Judiya jir. Abwoon mənə, bə nsat nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas zak. An pə sat mmo tuwap, kən mmo ciir pə Naan ɗi, kən mmo cɪn ɗak de nə kām tuwap mo nə ɗi zak.

²¹ A mpeemənə, ɗang nnen Yahudi mo yaa an ndəən Lu Naan deɗes, kə gyet mo kə tang ar mbə tu an.

²² Dangbə mbəde nkat ɓam pə Naan ɗi, a nə le ɗang kən ndar ɗi ntoom fwaa mbə cicinsə. An nkaa satpwoo Naan nə nennan mo, kə jep deɗyeen mo jir. Baa nsat a mmee pwoo deɗi kas, təŋg a pwoo de nensatpwoo Naan mo, kə Mosis mo kə ten sat nə, nə n nyool cɪn a kəsə.

²³ Nə, təŋg Kristi mbə shwaajeel, kə a wur a ngwe denshee mə yool a peemút zak. A wur mbə shee leshap nkaa peebang nə nnen Yahudi mo, kə nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas zak.>>

Pool Rebet Kən Agripa Shinzeen

²⁴ Kaade Pool nkaa leshap mbə shang káa nə, bə Festus sat shii doo deɗes nənəe, <<Pool aa təttaar aa? Man fwaa nii le gha deɛ a ngutar.>>

²⁵ Bə Pool lap nənəe, <<Baa an a ngutar kas Festus, ngwe deɗet met jir. An kən sat a pwoo de mo azeen-zeen kə de mo a ndəre zak.

²⁶ Mishkoom man mbii de kən nsat sə mo agaak. Mbəde mman azeen-zeen nə, baa mee mbii loom gha mbut mbii deɗə mo jir kas. Mbəde baa gyet mo cɪn mbii mənə mo a səsok kas.

²⁷ Mishkoom Agripa, a shinzeen nnensat pwoo mə Naan mo ee? Mman nə, a shinzeen.>>

²⁸ Mishkoom Agripa sat mPool nənəe, <<Ndəən reppee ɗi lee sə, bə aa rebet ciir kə an, kən nɣan ndee ɗi a nguseet ndang Jesu ee?>>

²⁹ Pool lap nənəe, <<koo a ndəən reppee lee. Koo a ndəən pee de nə deɗ, bə an nkaa ɗangnaan mbə gha, kə nnen de mo nkaa kələŋ an cicinsə jir, mbəkə mmo tuwap kən mmo deɛ ɗi a nenseet ndang Jesu koo an sə. Dangbə taji a shi shoobəŋg kaade an kə nə sə kas.>>

³⁰ Abwoon mənə, bə mishkoom yool, kə gofna, kə Benis, kə nnen de mo kə tong ashak kə mo.

³¹ Bə mo dam mmee koop mbəsut, bə mo beet kə shak nənəe, <<Baa gwar deɗə kə cɪn mee mbii deɓish de nə mak muut, koo mo nle wur ndəən lushoot kas.>>

³² Agripa sat nFestus nānee, <<Katdang yoo baa gwar desə wur kə dang mbə dām kə dyeel nā pə Siza di kas, bə yoo mon b̄wet wur.>>

27

Pool Del Ndāen Tii Mbə Dām nRom

¹ Kaade mo beet nā, mun ndel ntii kən mmo dām di nyil Itali, bə mo le Pool kə pak nen de mo a b̄ubwoot, nsar mə mee ngwe dedes nkaa shiitooon mo, de moo pet sām wur a Juliyyus, de nā a soon mə nentap mə mishkoom Augustus.

² Mu del ndāen mee tii de nā tong a nyil Adramitiyyum jì, dang nən mbə yool mbə dām ngaar yil de mo nkoop yil Eshiya mo. Yaksə mu yool mwaan mo ndāen tii nā. Aristakus mee ngu Masidoniya mə yil nTasoloni, wur di ashak kə mun zak.

³ Daar nā, bə mə wul nSidon. Juliyyus cìn d̄eret mPool, wur sh̄inpee mPool kə nwur dām pə shaar fin mo, mbəkə mmo bām wur dī.

⁴ Kaade mə yool mpeemənā, bə mu dām shigəng mə yil nSaiprus nā, mbədə kut nā daampee mmun zam.

⁵ Abwoon mənā, bə mu dām mu wul nkor kuur de nən ngaar Silisiya kə Pamfiliya. Yaksə mu dām mu wul mMira de nən nyil nLisiya.

⁶ A mMira nā, bə ngwe dedes nkaa shiitooon mo, kat mee tii de nā tong Alekzandriya jì, de nən mbə dām Itali, bə wur le mun ndāen nā.

⁷ Mu cìn teer mo des-des mun mmwaan lee-lee, nkaa am kuur nā, a purut-purut dang mə jì mə wul kus kə Nidus. Kaade baa kut nā yit mmun dām de a kyeen kas, bə mə waa mə yaa ar nā shigəng mə yil nKrit, kus kə Salmone.

⁸ A purut-purut dang mu jì mu wul dī a pəkom d̄əər nā, bə mu jì mə wul mmee mpee de mo kə pet a peekaat d̄eret, de nā kus kə pee nkaam nLasiya.

⁹ Mbədə mun mbə yém dī mpeemənā mbə teer mo des, bə kaade mə yaa mwaan, bə nā jì kə jeel des, mbədə tar mwaan nkaa am nā kə ten d̄el, dang nā abwoon tartong kə neen, bə Pool leshap nnen de mo ndāen tii nā.

¹⁰ Wur sat mmo nānee, <<Daa mo, wen nnaa mwaan fun desə nən nden kə jeel, kə lée de mun kə mo ndāen tii nā mon ntəkook, dang tii mənən ntəkook, dām wul kə seen fun mo zak.>>

¹¹ Jir aasə baa ngwe dedes nkaa shiitooon nā mo, ledyeen mpwoo de Pool sat kas, tēng wur nkələng a pwoo mə ngutung tii nā dak, kə mə ngu tii nā met mbii de Pool sat nwur.

¹² Baa peedar mə tii desə nii ret ntarkut kas, a kəsə bə des mə gurum nā mo beet nā, ngyel mə yool aku mpeemənā, kə koo de arang yii bə mu nwul dī nFoniks, de nā a mee pee am kuur d̄eret ndāen pee nkaam nKrit, nii naa gaar ngyeen, nsar puusru, kə ngaar ndeng nsar puusru zak, mu hos ntarkut a mpee mənā.

Kut Dedes Yool Nkaa Am kuur

¹³ Kaade kut nā doom cut pee lee-lee ngaar ngyeen, bə mo pan nā, nən nji wudun nciiit kə pan fur mo, bə mo dul b̄wootsəp nā, kə mmo tung tii nā shindām kus kə pəkom d̄əər mə yil nKrit.

¹⁴ Dangbā kaade mo lang dī lee, bə mee kut dedes de moo pet a Yurakium dā nā put nnar kwang deng kə sar puus kaa nā cutpee jì dī nkaa pee nkaam nā.

¹⁵ Kaade kut dedes nā cut tii nā, bə baa tii nā mak dām ngaar pee de kut nā kə jì de kas. Bə mu yit nkut nā t̄əp mun shindām dī mmee ngaar d̄yik.

¹⁶ Mu del shigəng m̄ərep mee yil de am neer ciirkaat de moo pet a Kauda. A purut-purut dang mu mak b̄woot lāa tii nā nkaa dedes nā.

¹⁷ Abwoon de mo kə diyeep lāa tii nə le ndəən tii dedes nə, bə mo bwoot teng shin ciir nkaa tii dedes nə. Mo sham kə nlər mə tii nə mo. Mbədə mo kəər nə, taji kut nə təp tii nə dām shweer shi pəkom dyyes nSirtis kas. Mo dul bwootsəep mə tii nə kaa ndəən am nə kən mmo yit, kən nkut nə təp tii nə shindəm dī.

¹⁸ Mbədə kut nə des zam, dang nə fes yoon mun des zam. Daar nə, bə mo doom kok pak lee de mo ndəən tii nə car mbut am.

¹⁹ Parpuus dekun nə zak, bə mo shikāa fur, mo kok lee tii nə mo car mbut am zak.

²⁰ Mu cīn teer mo des, baa mu mak naa puus koo zar mo kas. Dee a kut dedes, kə tungzung mo kaa paa mun dak, de nə le kən mmun put kə pətuup nə baa mun mbar kas.

²¹ Mbədə gurum nə mo kə cīn teer mo des nnen se mbiise, bə Pool yool nnaar mo, bə wur sat nənee, <<Daa mo, katdang də wu kələng pwoo fen, bə baa də wun nyool ndəən yil nKrit, kən nwun shwaajeel desə, kən nwun bələng nlée fuu mo kərong kas.

²² Mbəmənə an pə sat nwun, wu yaa pətuup fuu mo, mbədə baa mee gurum ndəən wun, mbə mmuut kas, a tii nən mpyan kash-kash dak.

²³ Mbədə dədoon mpar, bə mee ngulep mə Naan de an a mawur, kə de an kən nseyil nwur zak, wur jī woo shin nghan.

²⁴ <<Bə wur sat nghan nənee, <Taji kəərmuut yaa gha kas Pool. Nə a təng gha mbə dar ntoom kə Siza. A naa Naan kə cīn deret nghan, ashak kə nen de mo ndəən tii nə jir. Baa mee gurum ndəən tii nən mmuut kas.>

²⁵ Mbə mənə, daa mo, wu cīn retnyit. Mbədə wen nshinzeen nNaan nə, mbii de mo woo nghan, bə nən ncīn a kəsə.

²⁶ Dang jir kəsə bə kut nən təp tii nə shweer nkaa mee yil de am neer nə ciirkaat.>>

Tii Nə Pyan Kash-Kash

²⁷ Ndəən teer de kaapaat baafeer nə, bə kut nə təp mun kaa kə sham ndəən am kuur mə Adriya. Yaksə nnaar par, bə nen tii nə mo pan nə, muu wul kus kə mee yil.

²⁸ Bə mo kam lu mə am nə, bə mo kat nə a shii mo kambil məndong kə laarvəl (120). Kaade mu gyes mu dām dī lee, bə mo cīn shin kam lu mə am nə de zak, bə mo kat nə wul a shii laarpwoofeer (90).

²⁹ Mbə kəərmuut de nə, meesə, kut nən ndəm shweer tii nə nkaa ngək, bə mo fwen bwootsəep nə mo sham feer mbwoon mə tii nə, mbəkə nti nən dər dī coot, mbədə mo le pan nkaa bit de nən mbə mang.

³⁰ Nentung tii nə mo nkaa yap ar de mon nshwe yit tii nə dī, bə mo kə ten shang lāa tii nə shinsham mbut am kuur nə. Mo cīn kəsə a mbə gwam gurum mo, kən mmo naa dī nə, wudun a mbə fwo bwootsəep nə de mon mpəkyeen mə tii nə, de moo bwet shinsham sə.

³¹ Dangbe Pool sat ngwe dedes mə shiitoo nə mo nənee, <<Katsdang bə baa nentung tii nə mo tōng dī ndəən tii nə kas, bə wu mmurep jir.>>

³² Bə shiitoo mo can teng mə lāa tii nə, mo yit nə sham taa ndəən am nə, yaksə kut mang nə seet kə nə.

³³ Kaade bit kus kə mang, bə Pool sat ngurum nə mo jir kə mmo se mbiise, wur sat nənee, <<A teer mo kaapaat baafeer ndesə, bə wun pə tōng gongpee, kə baa wu se mee mbiise kas.

³⁴ Mbəmənə kən dang pə wun, mbəkə nwun se mbiise, mbədə mənən nshínbal nwun ndəən shik fuu mo. Baa mee shweepkāa mə mee gurum məndong ndəən wun nən nloom kas.>>

³⁵ Kaade Pool sat pwooo mənə, bə wur mang gəl aas, bə wur dangnaan de mə plang Naan a yit gurum nə mo jir, bə wur tep gəl aas nə, bə wur yaa se nə.

³⁶ Yaksə gurum nə mo jir mo kat retnyit, bə mo shikáa fur mo se gəl aas nə zak.

³⁷ Mun gurum de mun ndəən tii nə jir, mu wul kambil vəl kə laarpwoovəl kə peemee (276).

³⁸ Kaade gurum mo se mbiise mo əbəl, bə mo kok aəs dəben de nə ndəən tii nə, mo car shinsham mbut am kuur nə, kən ntii nə pan fiyeel di.

³⁹ Kaade bitmang, bə baa nentung tii nə mo man yil de mo di nə kas, bə mo naa mee pəkom dəər de nə kə dýees, bə mo beet nə, katdang nə mak cín, bə mo dəm kə tii di pəkom nə.

⁴⁰ Bə mo saa teng de mo yaa bwootsəep nə mo, kən mmo yit bwootsəep nə mo mbut am kuur nə, kən mmo fween teng de mo yaa mbii ciir kə tii nə. Yaksə mo diyeep nlər de nən mpəkyeen mə tii nə nkor de kut kə ji di, bə mo yaa ar dəm pəkom dəər.

⁴¹ Dangbə kaade mu wul mmee mpee de kut kə cut am nə ji kaat di, bə tii nə del shamru mbut diyees, de baa nə kutdi kə tungpee kas, bə koor mbwoon mə tii nə doom pyan, mbə bal mə kut de nii cut nə.

⁴² Yaksə shiitooon nə mo beetpwoo, mbə twe nen de mo a bubwoot jir, mbəkə taji mo cut lung, kə mo dəm loom di kas.

⁴³ Dangbə ngwe dedes nkaa shiitooon nə mo, kə rebet bam Pool, bə wur cii mmo. Wur le kə nnen de mo man lung jir, mo mərəp sham mbut am nə, kən mmo taa lung dəm wul de a pwooo dəər.

⁴⁴ Abwoon mənə, bə koor gurum nə mo mərəp sham taa nkaa shiyeep mo, kə pak mo nkaa yoom mə tii de nə pyan nə zak.

28

Pool Ndəən Yil mMalta

¹ Abwoon de mu wul ndəən yil nə nkoom jir, bə mu kələng nə, moo pet səm yil de am neer nə cəərkaat a Malta.

² Nenyil nə mo kaat mun jir, kəzak mo bam mun zam, bə mo bil wus mmun, mbədə fwan nkaa ji, kə pee zuum zak.

³ Dangbə kaade Pool kok yoom le nwus, bə mbə tal mə wus nə, bə mee nwòo de səm nə a pang, nə pus sar mPool, dang nə dýiin nkaa sar wur.

⁴ Kaade nenyil nə mo naa nwòo desə nii dýiin mPool nkaa sar, bə mo sat nshak nənee, <<Azeen-zeen gwar desə wur a ngutukáa, koo dəwur kə put mbut njeel mə am kuur nə, bə baa kwat mə shikbish nə mak yit wur de mmeen kas.>>

⁵ Bə Pool vwet nwòo nə sham taa nwus. Mbədə nwòo de nə pus wur nə, bə baa nə cín mee mbii nwur kas.

⁶ Nenyil nə mo pan nə, yak mon nnaa Pool wup, koo mo nnaa wur taa nyil muut. Dangbə kaade mo tong naapee, bə baa mo naa mee mbii cín Pool kas, bə mo waa sheepwoo de, mo sat nənee, <<Gwar desə wur a mee naan.>>

⁷ Kus kə peemənə, bə mee maar mə Pubiliyus ngwe dedes nkaa yil de am neer cəərkaat nə, wur kaat mun le nlu fin mbə teer mo kun, dang wur tap kə mun, wur cín deret mmun zam.

⁸ Puun mə Pubiliyus, baa wur nkoom kas, wur a peesaam kə shikshwal, kə dýestoom zak. Pool del pə ngunan nə di, bə wur dangnaan bə wur lesar fin nkaa ngunan nə, bə ngunan nə bar.

⁹ Kaade Pool cìn mənə, bə koor nengok de mo ndəən yil de am neer cærkaat nə, mo jì jir, mbəkə mPool bar mo dī.

¹⁰ Nenyil nə mo shin zuum mo mmun des, dang kaade mun mbə del ndəən tii nə mbə seet, bə mo shin mbii de mon mbam mun a ar mwaan nə jir zak.

Pool Wul nRom

¹¹ Abwoon tar mo kun, bə mə yool ndəən mee tii de nə tong a Alekzandriya jì, de nii hos ntarkot ndəən yil de am neer cærkaat sə. tii desə nə kə səmpwoo (alaama) mə kaa Jan demish mo nkaa nə, de mo a Kasto, kə Pollukus, mee naan mə mo, nə mo.

¹² Mu jì mə wul nSirakus, bə mu cìn teer mo kun dī, mpee mənə.

¹³ Kaade mu yool mpee mənə, bə mu jì mu wul nRegiyum. Mu teer mpeemənə, bə mee kut yool nkor ngyeen, bə daar nə, bə mu dəm mu wul mPutiyoli.

¹⁴ Mu kat nenseet ndang Jesu mo mpeemənə, bə mo dang mun kən mmun cìn teer mo pwoovəl dī ashak kə mo. A mwaan fun nə mmənə, dee mu dəm mu wul nRom.

¹⁵ Kaade nenseet ndang Jesu de mon mpee nkaam nRom, mo kələng pwoo nkaa mun, bə mo pwat jì mbə kaat mun, bə mo jì wul mpeeping Apiyus, kə pee de luməzep mo dekun. Kaade Pool naa mo, bə wur plang Naan, dang pətuup wur nə sət katbal.

¹⁶ Kaade mu jì mu wul ndəən pee nkaam nRom, bə mo shĩnpee mPool tong dī mbəshin mpee dəwur rəbet, ashak kə shiitoon dəwur kə tap Pool.

Pool Sat Pwoo Naan Ndəən Pee Nkaam nRom

¹⁷ Abwoon teer mo kun, bə Pool pərep nen denan-nan mə nnen Yahudi mo. Kaade mo kuur ashak, bə wur sat mmo nənəe, <<Dyemnaa mo, baa kən cìn mee mbii debish nnen fun mo kas. Koo a nkaa məse mə waa puun fun mo, bə baa kən cìn mee mbii debish kas, jir kəsə, bə mo yaa an shin nnen Rom mo a bubwot ndəən yil nJerusalem.

¹⁸ Kaade nnen Rom mo tokdyeel nghan, bə mo rəbet bwet an, mbəde baa kən cìn mee mbii debish de nə mak kə mmo tu an kas.

¹⁹ Dangbə baa nnen Yahudi mo rəbet kə mmo bwet an kas, bə nə dee nghan a təng kən nghan dang nə, mo jì kə dyeel fen nə pə Siza dī. Baa nə, kən rəbet yap a nen fun mo kə dyeel kas.

²⁰ A mbə pwoo desə, bə wen nyappee de an nnaa wun dī, mbəkə wen leshap dī kə wun, mbəde a mbə canciin de nnen Isreil mo kə nə, dang an dī a bubwot shi shoobəring desə.>>

²¹ Mo sat nwur nənəe, <<Baa mmun muu kat mee lep a rəran nyil Judiya nkaa gha kas. Kəzak baa mee dyemnaən fun mo jì mpee desə, kən mmo satpwoo dī mmun nkaa gha, koo mo sat mee pwoo mmun nkaa mbii debish de a cìn mo kas zak.

²² Dangbə mu rəbet kələng nə mpwoo fwaa mbii de gha naa nə ret, mbəde katdang a pwoo nkaa Ar desə nə, bə mu man nə, koo a nii, bə mo nkaa leshap debish nkaa nə.>>

²³ Abwoon mənə, bə mo lepuus. Bə kaade puus nə wul, bə gurun mo des mo jì pə Pool dī a pee dəwur kə tong dī. Yool mbīt, dəm wul nkansəən, bə Pool kāmshii mə mulki mə Naan nə ngurun mo, dang wur tong a langtəng nkaa nə zak. Wur rəbet dul mo jì pə Jesu dī, shi kām mə Waa rəmə Mosis, kə shi kām nə nensatpwoo mə Naan mo zak.

²⁴ Pak gurun nə mo shinzeen mpwoo dəwur sat nə, dang baa pak mo shinzeen kas.

²⁵ Kaade baa mo kələngkar nə ashak jir kas, bə akudang moo rangkâa, bə Pool sat mee pwoo mmo məndong, nənee, <<Azeen-zeen pwoo de gyet Riin Debang wur kə sat mpuun fuu mo nsar kə ngusat pwoo Naan Aizaya nənee,

²⁶ <A dəm pə nnen desə mo dī, kən nghan sat mmo nənee, wun nsat a kələngpee, dang baa wun mmanshii mə mbii de wun kələng nə kas koo dəben. Wun nsat a nnaapee dak, dang baa wun mmanshii mə mbii de wuu naa nə kas koo dəben.

²⁷ Mbədə pətuup mə nnen desə nə mo fii dee kakras. Mo kə duur kom fur mo, dang mo kə kup ar fur mo zak. Mbəkə taji mo naapee shi yit fur mo, kə taji mo kələngpee shi kom fur mo zak, kəzak, mbəkə taji mo manshii nə ndəən pətuup fur mo. Kən mmo ciir pə an dī, bə yool an bam mo.>

²⁸ <<Mbə mənə, bə wen nrəbət kə nwun man nə, mo kə lep pwoo nkaa bam mə Naan nə shindəm nnen de baa mo a nen Yahudi mo kas. Yaksə mon nlekom mbə pwoo nə, bə mon nkələng.>>

²⁹ Kaade Pool leshap desə mmo, bə nnen Yahudi mo rangkâa, kə mon nkaa beetpwoo nə kə shak.

³⁰ Pool tong ndəən lu de a wur kwat shikâa fin, mbə bit mo vəl. Wur kə kaat nen de mo jī pə wur dī jir.

³¹ Wur leshap ngurum mo nkaa mulki mə Naan nə, baa ashak kə mee kəəmuut kas, kə baa mee ngwe cii nwur kas, kəzak, wur kámpwoo ngurum mo nkaa Daa Jesu Kristi.

Pwoo dɪnshee di Pool ran Nen Koronti mo

Tokshik

¹ Lepran dəsə nə put a nsar kə Pool, de shi dem Naan, be Naan pet wur kə wur dee a laalep mə Kristi Jesu, kə dyemnən fun Sosfenes.

² Wen kən lep pwoo desə nə dām pee Ekəlisya mə Naan de nə nyil nKoronti. Nen de Naan kə ten bələp mo le, mbəkə mo dee di a nen fir mo ndəən Jesu Kristi, kə mpee nen di koo a nneye, de moo pet səm kə Daa fun Jesu Kristi dɛwɜr a Daa fur kə Daa fun zak.

³ Deret kə tongryang de nə put a pee Naan puun kə Daa fun Jesu Kristi nə tong ashak kə wun.

Pool Pəlang Naan

⁴ Wen pəlang Naan shidaar-shidaar mbe wun, mbedə Naan wur cin deret wun ndəən Kristi Jesu.

⁵ nDəən Jesu Kristi, be Naan wu kə shin man mbii mo wun, kə man leshap rəret des hakyeng.

⁶ Mbədə langtəng fun nkaa Kristi nə dee azeen-nzeen ndəən wun.

⁷ Mbəmənə, be baa wu nook kat mee zuum de nə a mə Riin Naan kas, kaade wuu choor mbe kum parpuus di Daa fun Jesu Kristi wun nji put agaak.

⁸ Wur nwaa shin bal nwun har peekyes nə, mbəkə wu dee di a de ndəre-ndəre parpuus mə Daa fun Jesu Kristi.

⁹ Naan dɛwɜr kə ten pərep wun, kə wu dee di a nentong ashak kə Làa fir Jesu Kristi, Daa fun, wur a nguzeen.

Bàkshak Ndəən Ekəlisya

¹⁰ Dyemnaa mo, wen dang pee wun, ndəən səm kə Daa fun Jesu Kristi, nee, nə ret kə pwoo fuu mo dām ndangshak, mbəkə taji mee bàkshak yool nnaar fuu kas. Dangbe nə ret kə wu dee a deməndong ndəən pan fuu mo kə ndəən mbii de wu rəbet cin mo.

¹¹ Dyemnaa mo, nentul kə Klo mo ji sat wen nə, bələp kə yool nnaar fuu.

¹² Mbii de mo sat nə a nə, koo a weye ndəən wun, be wur sat mbii mo shini-shini, pak moo sat nənee, <<Wen a mə Pool,>> Koo <<wen a mə Apolos,>> Koo, <<wen a mə Kefas,>> Koo, <<wen a mə Kristi.>>

¹³ Kristi wur dee a dɛbəbak ee? Gyet mo pwaa a Pool nkaa shiyeepyoome mbə wun aa? Aa koo gyet mo cin baptisma nwun a ndəən səm kə Pool yii?

¹⁴ Wen pəlang Naan, mbedə baa gyet wen cin baptisma memee fuu kas, təng a Krispus kə Gayus bejee dak.

¹⁵ Mbəmənə be baa mee fuu mmak sat nə, gyet mo cin baptisma wudin a ndəən səm fen kas.

¹⁶ (Dangbe gyet wen cin baptisma nentul Stifenas mo. Katdang baa a mo kas, be baa wen pan nə, gyet Wen cin baptisma mmee gwe kas.)

¹⁷ Baa gyet Kristi wur lep wen a mbəkə wen cin baptisma di kas, amma gyet wur lep an, a mbəkə wen satpwoo deret nə di, baa a shi mee seen kə man satpwoo kas. Mbeekə taji mo lebal mə shiyeepmút kə Kristi nə dee a dɛbuu kas.

*Kristi Wur a iiko**Mə Naan Kə Seen Fir Zak*

¹⁸ Pee nenyil di mo nkaa loom, be pwoo nkaa shiyeep nə a pwoo dəbuu pee mo di. Dangbe pee mun, nen de muu kat seen, be shiyeep nə a iiko Naan.

¹⁹ Mbəde mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan nənee,
 <<Wen nshirip seen nenseen mo,
 kə nghan mmang man
 kə nenman mo nle
 mmee kwang
 akudang.>>

²⁰ Katdang nə a kəsə, be nguseen nə a nneyii? Be nguman mbii a nneyii? Be ngubeetshik mbut mbīt dəsə a nneyii? Naan wu kə ten shin ciir kə nenseen mə yil dəsə nə dee a mwen mo.

²¹ Mbəde ndəən seen kə Naan, be yil nə shi seen kə nə, baa nə man Naan kas. Dangbe nə ret Naan nyit mbe pwoo deret di mə sat nə, de pak nenkəngpwoo mo, be moo sat nə, nə a pwoo mwen mo. Dangbe nə a bam mpee nen de mo shinzeen.

²² Nen Yahudi moo tang mbii aapwoo mo, kə nen Heleni moo tang a seen.

²³ Dangbe mun, muu sat a pwoo nkaa Kristi de mo pwas wur nkaa shiyeepyoom. Desə nə dee a mbii canshii nen Yahudi mo, kə nə dee a pwoo mwen pee nen di baa mo a nen Yahudi mo kas.

²⁴ Dangbe pee nen de Naan kə ten pərep mo, koo a nen Yahudi mo, koo a nen Heleni mo, be Kristi wur a iiko mə Naan kə seen fir zak.

²⁵ Mbəde mwen Naan nə met nseen gurum mo, kə bəwàar kə Naan nə kə bal met bal mə gurum mo.

²⁶ Dyemnaa mo, wu pan kaade Naan wur pərep wun sə. Baa gyet wur pərep a nen de moo seen mə yil dəsə des kas, kə baa gyet a nen de mo kə iiko des kas. Baa a nen de gyet mo lāa mo mbut ndang mə nenlong mo des kas.

²⁷ Dangbe Naan wur bələp a mbii demwen mə yil nə mo, mbəkə wur cin yitlwaan di nenseen mə yil nə mo. Naan wur bələp mbii de baa mo kə bal ndəən yil nə kas, mbəkə mo shweep mbii de moo bal mo di.

²⁸ Naan wur bələp a mbii de yil nə bees, kə yil nii naa mo a kaa mbii dəbuu mo sə, har kaa mbii di baa mo di kas sə, mbəkə nə twe mbii de yil nii naa mo, a kaa mbii de moo koop nə sə de.

²⁹ Mbeekə taji mee gwe canjoom nyit Naan kas.

³⁰ Dangbe Naan wur jì kə wun ndəən Kristi Jesu, kə wur le Jesu Kristi a seen fun, kə deret fun, kə a mbee wur dangbe wu mak dee a dəbang nyit Naan, kə a wurang mun mbut shikbish fun mo zak.

³¹ Nə a kaa de mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan sə nənee, <<Koo a weyii de wur canjoom, be nə ret kə wur canjoom nə ndəən be de Daa Naan Cin.>>

2*Pwoo nkaa Muut Kristi*

¹ Dyemnaa mo, kaade gyet wen jì pee wun de, be baa gyet wen satpwoo nwun nkaa mbii desəsok mə Naan nə mo a shi liispwoo deshang kəng, kə man satpwoo mə seen kas.

² Mbəde, kaade gyet wen ashak kə wun, be gyet wen kə ten lesen a kaa gwe di baa wur man mə be kas, a Jesu Kristi bejee, de mo kə pwas wur nkaa shiyeepyoom sə.

³ Gyet wen ashak kə wun, be wen a ndəən cínbal, kə ndəən kəərmuut kə daar zak.

⁴ Kə gyet pwoo de wen kən sat nə, kə kám fen nə mo, baa gyet wen kən sat mo a shi pwoo dëshang kələng kə seen mə man satpwoo kas, amma gyet nə a ndəən kám mə iiko kə Riin.

⁵ Mbeekə taji wu le shinzeen fuu mo tong a ndəən seen mə gurum mo kas, amma wu le shinzeen fuu mo a ndəən iiko kə Naan.

Man Naan

⁶ Dangbe muu sat a pwoo di mə man, pee nen de mo kə wurang ndəən mbii de mo a mə Riin Naan. Baa man dəsə nə a mə yil dəsə kas, kə baa nə put a pee nen mulki mə yil dəsə mo, de mo mbə del dəm sə kas.

⁷ Dangbe mun muu sat a pwoo nkaa man Naan de nə a səsok ngurum mo, man de Naan wur kə ten le mbe dedes fun akudang wur leyil nə.

⁸ Baa mee ngu mulki mə yil dəsə mmak man mənə kas. Katdang de gyet moo man mənə, be baa gyet mon mpwas Daa de hai nkaa shiyeepyoom kas.

⁹ Kaadə mo kə ten ran ndəən bəət haal sə nənee,

<<Mbii di baa gurum kə cham naa kə yit kas,

<<de baa gurum kə cham kələng nə shi kom kas,

<<de baa pətuup gurum kə cham pan

<<mbii de Naan wur kə tap dak nə le,

<<nen de mo

wal nwur mo kas.>>

¹⁰ Dangbe Naan wur kámshii mənə mmun a shi Riin fir, mbədə Riin wur bələp mbii mo jir, har koo di a jurum kə mbii aapwoo mə Naan mo.

¹¹ A gurum dedang mmak man pan kə mee gwe yii? Katdang baa a riin kə gwe nə kas yii? Nə aasə zak, baa mee ngwar cham man pan Naan kas, naa təng a Riin Naan bejee dak.

¹² Baa mun mu kat a riin mə yil dəsə kas, amma mə lap a Riin Naan, mbəkə mu manshii kə mbii de Naan wur ten shin mmun de.

¹³ Mbəmənə, pwoo de muu sat nwun, baa nə put a mbut mman mə gurum kas, amma a Riin wur woo nə mmun. Riin nə wur woo zeen, mbe nen de mo kə Riin Naan ndəən pətuup fur mo.

¹⁴ Ngwar di baa wu kə Riin kə Naan ndəən pətuup fin kas, be baa wur mak lap zuum de mo a mə Riin Naan kas. Mbədə mbii de mo a mə Riin Naan, mo a pwoo debuu pee gwe mənə di, kəzak, baa pan kə gwe mənə mak manshii mo nə kas, mbədə a Riin Naan kə mak le gurum man mbii dəsə nə mo.

¹⁵ Ngwe dewur kə Riin Naan ndəən pətuup fir, be wur mak manshii mbii dəsə nə mo, amma baa mee gurum mak tokdyeel nwur kas.

¹⁶ Kaadə mo kə ten ran ndəən bəət haal kə Naan sə nənee,

<<A wii kə man pan Daa yii?

Mbeekə gwe mənə

beetpwoo de kə wur yii?>>

amma mun kə pətuup mə Kristi.

3

Nendak Naan Mo

¹ Dyemnaa mo, baa wen mak leshap kə wun kaa nen de mo kə Riin Naan sə kas, dangbe Wen katpwoo kə wun a kaa nen di mə yil nə mo sə, mbədə gyet wun a laa njuu mo ndəən mbii de mo a mə Kristi.

² Gyet wen kən shin a wur nwun. Baa gyet a mbiise dəbal kas, mbədə baa gyet wu mak se mbiise dəbal kas, har yaksə be baa wuu daksuk mbe se mbiise dəbal nə kas.

³ Tong fuu, nə de a mə yil desə, mbədə wun kə cın zuur, kə wuu jəər kə shak. Kiyeet kə tong desə kám nə, wun de a mə yil nə, kə wuu mwaan a ndəən shiimwaan mə yil desə nə.

⁴ Katdang memee fuu sat nə, wudin a mə Pool, kə memee sat nə, wudin a mə Apolos, dang ntan azeen-nzeen be wuu sat mbii mənə mo a ndəən pan mə gurum kas aa?

⁵ A wii a Apolos yii? A wii a Pool yii? Mun a kərem Naan, de Naan wur shin dak mun kə har wu shinzeen. Koo dang a weyi ndəən mun, be gyet muu cın a mbii de Naan wur kə ten le nsar fun.

⁶ A an kop, dangbe Apolos wur le am dike, amma a Naan wur le nə wurang.

⁷ Mbəmənə be gwe dewur kop mbii, kə gwe dewur le am dike, be baa mo a mee mbii kas, amma a Naan bəshin wur kə le mbii nə mo wurang.

⁸ Ngwe de wur kop, kə gwe dewur le am dikə, be mo a nchiit-nchiit. Koo a weyi be wur nlap kwat fir a nchiit-nchiit kə dak de gwe nə cın.

⁹ Mun jir a shaar dak kə Naan. Wun a bong kə Naan, kə wun a lu kə Naan.

¹⁰ Shi deret de Naan wur kə ten shin nə wen, be wen kən bwet kuklu nə, a kaa nguman dyiklu sə, kə mee gwe dyiklu nkaa kuk nə. Dangbe nə a təng kə koo a weyi, be wur tap kə dyikpee de wur dyik nə nkaa kuk nə.

¹¹ Baa mee kuk di, de mee gurum nwaa baa bwet di, waa met kuk de Naan wur kə ten bwet nə, shi Jesu Kristi kas.

¹² Yaksə, katdang mee gwe kə dyikpee nkaa kuk nə a shi zinariya, koo shi azurfa, koo shi ghək dekərem mo, koo shi yoom, koo shi shit, koo shi yangkas,

¹³ be nə ret kə ngwar mənə man nə, ret kə dak fir nən ndee agaak parpuus de Daa Jesu wur mbaaji ndəən yil desə. Parpuus mənə be mon nwoo dak kə koo a ngwar dedangyii, har a wus ncham ret mə dak kə koo weyii.

¹⁴ Katdang baa wus se mbii de gurum kə ten dyik nkaa kuk nə kas, be gwar mənə nlap kwat.

¹⁵ Dangbe katdang wus se mbii de gurum kə ten cın nə, be nən ndee a dak debuu, amma gwar mənə shikáa fir, be wur nkat bam wur, amma nə dee kaa wu del put wus nə a shi tambut sə.

¹⁶ Baa wu man nə, wun shikáa fuu wun a lu dəədes kə Daa Naan kas aa? Kə Riin kə Naan kə tong ndəən wun kas aa?

¹⁷ Katdang mee ngwar təkook lu kə Naan nə, be Naan wun təkook gwar mənə zak. Mbədə lu kə Naan nə a dəbang kə a wuwun a lu kə Naan nə.

¹⁸ Taji mee gurum numkáa fir kas, katdang mee gurum ndəən wun di wu kə lekáa fir a kaa ngwar di kə seen nyicinsə, be nə ret kə gwar mənə lekáa fir kaa mwen sə, mbəkə wur kat seen di.

¹⁹ Mbēdi seen mə yil desə nə a mwen nyit Naan bejee, kaade mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan sə nənēe, <<Naan wur yak nenseen mə yil desə mo, ndəən seen fur debish.>>

²⁰ Kəzak, <<Daa wur man nənēe, <<pan kə nenseen mə yil desə mo nə a mbii debuu.>>

²¹ Mbəmənə be taji mee gurum canjoom nkaa gurum mo kas. Mbēdi mbii mo jir a muu.

²² Koo dang de a Pool, koo a Apolos, koo a Kefas, koo de a yil desə, koo de a seen, koo de a muut, koo de a yaksə, koo de a mbii de mo akyeen, be mo jir a muu.

²³ Kəzak, wun a mə Kristi, kə Kristi wur a mə Naan.

4

Jeplep Mə Kristi Mo

¹ Nə ret kə gurum mo man mun a kaa jeplep kə Kristi mo sə, kə kaa nendak mo, de Naan wur kə ten le zeen mbii fir desəsok mo ndəən sar fun sə.

² Nə a təng nen de mo kə ten le zeen nə nsar fur, be mo dee a nenyil de mon ncínzeen mmo.

³ Baa nə daampee wen kas koo dəben, katdang wu cham an, koo de cham nə a nludyeel mə gurum mo, baa wen kən tokdyeel nsen kas.

⁴ Wen man nə, baa an del dike kas, amma jir kəsə, be baa nə kám nə wen a nen nshikbish kas. A Daa wur a gwe de wur tokdyeel wen.

⁵ Mbəmənə be, taji wu candyeel nkaa mee gurum kas, atəng pee nə wul akudang. Wu gong waaji nDaa. Daa wur nji le mbii de mo a səsok mo dee agaak, kə wur nwang pan de mo ndəən pətuup kə gurum mo dee agaak zak. A nchiit kə mənə be koo a weyii, be Naan wun nkwoop wur nchiit-nchiit kə kwoop de nə ret kə wu kat.

⁶ Yaksə dyemnaa mo, wen kən sat səmpwoo dəsə mo nkaa Apolos kə sen fen, mbəkə mu dee di a mbiikám pee wun di, <<Taji wu cin mbii mo met mbii di mo kə ten ran nə kas,>> Kə taji memee fuu cin roop nkaa mee gurum, kə wur bees mee gurum di kas zak.

⁷ A wii le waa met niyee mo yii? Baa də a Naan shin mbii de waa kə mo jir kas aa? Katdang nə aasə, be a me le dang gha kə dyeepekāa ye, kaa baaji waa ləlap a nzuum sə kas sə aa?

⁸ Wu ten wu kat mbii de wuu Rəbet mo jir. Wu ten wu dee a nenlong mo. Wuu dee a mishkoom mo, baa ashak kə mun kas. Dyen wen kə de wuu ten wu dee a mishkoom mo, kə mun dee di a mishkoom ashak kə wun.

⁹ Nnaa mənə, be Naan wu kə le mun a jeplep Jesu mo. Muu dee a nen de mo tong sham sət nə, kaa nen de mo kə ten candyeel muut mmo sə, mbəkə mo twe mun di nyit gurum mo des. Mu dee a mbiišwar nyil nə jir, nyit mə Nenlep Naan mo, kə nyit gurum mo zak.

¹⁰ Mu dee a mwen mo mbe səm kə Kristi, amma wun a nenseen mo ndəən Kristi. Baa mun kə bal kas, amma wun kə bal. Gurum mo shiñ dedes nwun, amma mo bees mun.

¹¹ Har yaksə be neen kə láa mmun, kə neen am kə tu mun. Muu jwal a goklee mo, kə gurum moo nas mun. Baa mun kə mee tul kas.

¹² Muu cin dak balbal shi sar fun mo. Katdang gurum mo bees mun, be muu le deret nkaa mo. Katdang mo lejeel mmun, be muu gung.

¹³ Katdang mo satpwoo dəbish nkaa mun, be muu lap mmo shi pwoo dəret. Yaksə, be mo dee a kaa zungtung di gurum moo beerpee de sə. Muu dee a mbii dəbish de koo weyii kə cii mun ndəən yil nə.

¹⁴ Wen kən ran dəsə nwun, baa a mbəkə an cin yitluwaan di nwun kas, amma a mbəkə nghan kámshii nə di nwun, kaa jep fen di nghan wal mmo sə.

¹⁵ Koo dang di wun kə nenkám mo ngal kaapaat ndəən Kristi, amma be wun kə puun a məndong. Mbədə ndəən Jesu Kristi, be wen kən dee a puun fuu ndəən pwoo dəret nə.

¹⁶ Mbəmənə, be Wen kən dang pə wun, kə wu mwaaan ndəən shiimwaaan fen zak.

¹⁷ A mbii de nə le mmənə, dangbe Wen kən lep Timoti, dyem fen, de wen wal nwur, de wur kə dar balbal ndəən Daa, dəm pee wun də. Wur yee nwun

nkaa mwaan fen ndaen Kristi Jesu. Mwaan fen na nchiit-nchiit ka mbii di Wen kan kam ngurum mo, koo a nneye ndaen Ekalisya mo.

¹⁸ Pak mo ndaen wun, moo roop kaa baa wen nkudi kan mbaadam pee wun di kas sa.

¹⁹ Katdang Daa wur rabet, ka wen dam pee wun di kalak-kalak, be wen nnaa mbii de nenroop na moo sat, ka wen nnaa iiko de mo ka na zak.

²⁰ Baa mulki Naan na a sat shi pwoo kas, amma na a iiko.

²¹ Wu rabet a defangyii? Kyet wen nji pee wun di a shi mbwat wo? Koo dang a shi wal ma riin de na a padok yii?

5

Cin nGaa nDaaen Ekalisya

¹ Azeen gurum moo sat nwen na nencin ngaa mo di nnaar fuu, kaan ngaa de koo a nenkum mo, be baa moo cin mana kas. Mbedi wen kalang na, laa ka saam ka mat ka puun fin.

² Har nna, wuu cin roop ka mana. Baa di na ret ka wu gam aa wat patuup, ka di na ret ka wu ceen kaan nen de moo cin mbii debish mana mo ndaen tong ashak fuu kas aa?

³ Koo dang di baa nghan ashak ka wun mbut nan kas, amma wen di ashak ka wun ndaen Riin, ka wen kan ten candyeel debish gwe di wu cin mbii debish mana ndeen sam ka Jesu Kristi, kaa nghan di ashak ka wun sa.

⁴ Katdang wu kuur ashak ndaen sam ka Daa Jesu, be wen di ashak ka wun ndaen riin, ka iiko ma Daa fun Jesu na di ashak ka mun.

⁵ Wu shin ngucin ngaa na nsar Shetan, mbaka shin fin di na a ma cin shikbish na muut di, amma riin fir na dee di a debabam parpuus ma Daa Jesu.

⁶ Baa roop fuu na ret kas, koo daben. Baa wu man na a rep yist nlee be nii fuk gael aas kas aa?

⁷ Mbamena be wu pwat ka yist desaar ma shikbish na ndaen tong fuu mo aku mbaka wu dee di a nenyil debang mo. Gyet Jesu Kristi wu muut a mba shikbish fun mo, a wu a Laatam ma Retnyit ka Candel fun, de mo ka ten shin wur a mbiizuum sa.

⁸ Mbamena be wu yit ka mu sekyeen ka cin Retnyit ma Candel fun, baa a shi gael aas de nii yist desaar ma shikbish ka butbish kas. Dangbe ma cin Retnyit ma Candel na shi gael aas di baa nii yist kas, gael aas de na a ma patuup mandong ka zeen.

⁹ Gyet wen kan ran nwun ndaen lepran fen nna taji wu balkaa fuu ashak ka nencin ngaa mo kas.

¹⁰ Baa gyet wen kan satpwoo a nkaa nencin ngaa di ma yil desa mo, ka nenrabet mbii mo, koo wat mo, koo nenyil di moo seyil nkum mo kas. Katdang wu rabet ka taji mee mbii bal wun ka nenyil desa mo kas, be na a tang ka wun mpwat aku ndaen yil desa kanding-nding mana.

¹¹ Amma wen kan ran nwun, na, taji wu balkaa fuu ka ngwar de wu ka pet shin a ngudam ndang Jesu, dangbe wur ka cin ngaa, koo rabet mbii, koo seyil nkum, koo satpwoo debish nkaa gurum mo, koo shwaamwes, koo ngucin wat kas. Baa na ret ka wu se mbiise ashak ka gwar mana kas.

¹² Baa na a dak fen mbaka an tokdyeel nenyil di baa mo a nen dam ndang Jesu mo kas. A wun tokdyeel nenyil de mo ndaen Ekalisya mo bejee.

¹³ A Naan nwur ntokdyeel nenyil di baa mo a nendam ndang Jesu kas. Wen sat nanee, <<Wu ceen ngwar debish put aku mbut nwun.>>

6

*Pwoo nKaa Dəm
Kə Shak Nludyeel*

¹ Katɗang memee ndəən wun kə mee pwoo nkaa ɗyemnnəən fin, be wu naa nə ret kə wu mang pwoo nə, dəm kə nə ntoom kə ngudyeel di baa wu a ngucinzeen kas aa? Baa nə ret kə a nen Naan mo beetpwoo mənə kas aa?

² Baa wu man nə, a nen Jesu mon ntokɗyeel nyil nə kas aa? Katɗang a wun nyool wu tokɗyeel nyil nə, be baa, wu mak beet rep jep pwoo delee-lee mo kas aa?

³ Baa wu man nə, parmeeci be a mun ntokɗyeel Nenlep kə Naan mo kas aa? Katɗang nə aasə, be a me le ɗang baa mə mak beet ɗyeel di mə yil ɗesə kas ye?

⁴ Katɗang wun kə ɗyeel mo, be a me le ɗang wuu dəm kə ɗyeel nə a ntoom kə nen de baa mo a mee mbii pee Ekəlisya mo de kas ye?

⁵ Wen sat ɗesə nə a mbəkə nə shweep wun di. A nə le ɗang kən sat nwun nə, baa wun kə mee gurum ɗeseen ndəən wun, dewur mmak beet ɗyeel mənə mo nwun nendəm ndang Jesu mo kas aa?

⁶ Kyet nə ret kə ngudəm ndang Jesu mang ɗyemnnəən fir ngudəm ndang Jesu zak, dəm kə wur nludyeel, mbəkə wu ɗar di ntoom ngudyeel de baa wu a ngucinzeen kas wo?

⁷ Katɗang wuu mangshak wu dəm kə nə nludyeel, be nə kám nə, wuu taa wu dee kənding-nding mmənə. Gyel ɗesə be wu yit kə ɗyemnnəən fuu mo wāt pātuup wun met aku di wun dəm kə shak nludyeel. Gyel dee a sə be wu yit kə mo seen kaa wun kas aa?

⁸ ɗangbe wun shikáa fuu, wuu wāt pātuup nshak, kə wuu seen kaa shak zak. Jir di wun a ɗyemnnəən deməndong ndəən Kristi.

⁹ Baa wu man kas aa? Nə, baa nen ɗebish mon nɗel mmulki Daa Naan kas. Taji wu numkáa fuu kas. Baa nencin mbii ɗebish mo, koo nenseyil nkùm mo, koo nencin ngaa mo, koo mish de moo teer kə shak, koo mat di moo teer nshak, koo wat mo, koo nenrəbet mbii mo, koo nenshwaa mwos mo, koo nensatpwoo ɗebish nkaa gurum mo. Koo ɗang nenseen akə gurum mo.

¹⁰ Baa mon mmak ɗel ndəən mulki Naan kas.

¹¹ Gyet yam be pak fuu mo kə cin mbii ɗiisi mo, amma mo kə vwang wun mbut shikbish. Yaksə mo kə le kə wu dee a nen Naan. Yaksə be Daa Jesu Kristi, kə Riin Naan fun, wu kə le kə wu dee a nen ɗin ɗere mo nyit Naan.

*Wu Shin ɗədes nNaan
Shi Fwoshik Fuu Mo*

¹² Meebe mee gurum sat nə, <<Baa mee mbii de nə cí cin di kas.>> Ii, azeen, amma baa a mbii mo jir di mo kə kwoop nə kas, <<Pee wen di, be nə azeen-nzeen nə, baa mee mbii de nə cí cin di wen kas.>> ɗangbe baa Wen rəbet dee a kərəm kə mee mbii kas.

¹³ Mee gwe tal nənee, <<Mbiise nə a mbə but, kə but a mbə mbiise.>> Nə azeen, amma Naan wu nshirip mo weet. Baa mo leshin kə gurum, a mbə cin mbii ɗebish mo kaa ngaa sə kas. ɗangbe mo leshin kə gurum a mbəkə nə cin dak di Daa, kə a Daa wur tap kə shin kə gurum nə zak.

¹⁴ Naan wu yool kə Daa a peemúut, be wu nyool kə mun a peemúut shi iiko fin aasə zak.

¹⁵ Baa wu man nə, fwoshik fuu nə mo, a beep kə Kristi kas aa? Chinarang ɗangbe wen mmang mee beep kə Kristi, kə nghan bal nə ashak kə beep mə mat ngaa yii? Baa mənə mmak cin kas koo ɗəben!

¹⁶ Baa wu man nā, ngwar dī wu bālshin fin kē mat ngaa, bē wu dēe a nan deməndong kē mat ngaa nē kas aa? Mbədā mo kē ten ran ndəən bəət haal Naan nənēe, <<Mo vəl, mon ndēe a nan deməndong.>>

¹⁷ Dangbē ngwar dē wu bāl shin kē Daa, bē mo dēe a deməndong ndəən Riin.

¹⁸ Wu swa wu baa aku pee mbii dēbish mo, kaa ngaa sē. Koo a shikbish dēdangyii, dē gurum kē cīn nā, bē wur kē cīn nā a kəbwoon kē fwoshik fin. Dangbē gwar dī wu kē cīn ngaa, bē wu kē cīn shikbish a nkaa fwoshik fin.

¹⁹ Baa wu man nā, fwoshik fuu nā a lu kē Riin kē Naan dēwur tong ndəən wun kas aa? A Naan wu shin Riin mənā wun kē baa wun a mukāa fuu kas.

²⁰ Jesu kē seet kē wun shi mbii dēkərəm, mbəmənā, bē nā a tēng, kē wu shin dēdes nNaan shi fwoshik fuu mo.

7

Pwoo nKaa Dyik

¹ Yaksā, bē wen kən rəbet satpwoo nwun nkaa mbii dē dī wu ran mo. Nə ret kē gurum tong kəsə nen nlapmat.

² Dangbē mbē jwaan mē cīn ngaa, bē nā ret kē koo a mish dēdangyi, bē wur kē mat fin, kē koo a mat dēdangyi, bē war kē mish fer.

³ Nə ret kē mish nā wu cīn mbii dē nā ret kē wur cīn mmat fin, kē nā ret kē mat nā waa cīn mbii dī nā ret kē war cīn mmish fer zak.

⁴ Baa mat war kē iiko nkaa fwopshik fer kas, amma mish war wur kē nā. Nə aasə zak, baa mish wur kē mee iiko nkaa fwoshik fin kas, amma a mat wur war kē nā.

⁵ Taji wu cīi nshak akē fwoshik fuu mo kas, see katdang wuu ten wu lap ii kē shak nā, wun nnookdī mbē rep mee pee mo nlee dāk, mbəkə wu lekāa fuu dī mbē cīn dangnaan (leshap kē Naan). Dangbē abwoon mənā, bē wu baa wu kaat dī nshak, mbəkə taji nguwan gwam wun mbē cīi yaasuk kas.

⁶ Wen kən satpwoo dəsə mo nwun a kaa chiin sē, baa wen kən sat a mee Wāar nwun kas.

⁷ Azeen, wen rəbet kē, dē wun ntong kaa an sē, amma koo weyi, bē wu kē lap zuum pee Naan dī dyik kē mē gənəən. Naan wu shin zuum mo mmun a shini-shini.

⁸ Yaksā, wen kən sat nen dī baa mo kē cīndyik kas, kē matkaa mo nā, nā ret kē mo tong kē sē, kaa an sē.

⁹ Dangbē katdang bē baa mo mak yaasut kas, bē nā ret kē mo cīndyik, mbədē ngyel gurum cīndyik, met aku dī coor se seen ngurum.

¹⁰ Mpee nen dē mo kē cīndyik, bē wen kē mee Wāar dī, (baa a an kas, amma a Daa wu kē shin nwen) mbəkə an sat dī mo nā. Taji mat waa bākshak kē mish fer kas.

¹¹ Katdang war bākshak kē mish war, bē taji war baa cīn mee dyik dī zak kas, kasbē, war waaji pee mish waa dī, kē mo dāk dyik fur dī. Taji mee mish wur tudyik kē mat fin kas.

¹² Mpee koor nā mo, bē wen sat nā, (baa a Daa wu sat mənā kas, a an), katdang mee ngudəm ndang Jesu, wur kē mat dī baa war kē cinzeen kas, dangbē war rəbet tong ashak kē mish fer, bē taji wur bākshak kē war kas.

¹³ Katdang mee mat dēm ndang Jesu war kē mish dī baa wur kē shinzeen kas, dangbē wur rəbet tong ashak kē war, bē taji war bākshak kē wur kas.

¹⁴ Mbədē mish dī baa wur kē shinzeen kas, bē wur dēe a dēləlap nyit Naan, mbē mat fin dī war kē shinzeen. Kəzak, mat dī baa war kē cinzeen kas, bē war dēe a dēləlap nyit kē Naan, mbē mish war dēwur shinzeen. Kat kəsə

kas, be jep fuu mon ndee a kaa jep kə nenkum mo sə, amma yaksə be mo a dɛləlap nyit Naan.

¹⁵ Dangbe katɖang mish koo mat, de baa mo kə shinzeen kas, moo rəbet bəksək, be wur yit kə mo bəksək dɛ. Katɖang nə aasə, be ngushinzeen nə, kyet a mish aa, koo a mat nə ye, be gwe nə kə pee, mbe cin mbii dɛ wur naa nə ret. Mbəɖə Naan wur pərep mun a mbəkə mu tong de ryang kə shak.

¹⁶ Wii mat dəm ndang Jesu, cirang yi mman dɛ ye? Ngul yi nyool yi bam wur mish yii? Waa mish ngudəm ndang Jesu, cirang gha mman dɛ yii? Ngul waa nyool a bam mat fwaa yii?

Koo Weyi Tong Nchiit Kə Peeɖe Naan Kə Le Gwe Nə

¹⁷ Koo weyi, be wur tong nchiit kə peeɖe Daa wur le gwe nə dɛ, Naan wur kə pet gwe nə mbe nə. A dəsə nə a Wàar fen pee koo a Ekəlisya dɛɖangyi.

¹⁸ Ngwe dɛ gyet mo kə ten can wur akudang Naan kə pet wur, be taji wur yappee dewur ndee dɛ nsuluk kas. Kə gwar de baa gyet mo kə ten can wur kas, dangbe Naan pet wu, be taji wur waa tang ar dɛ mon ncan wur dɛ kas.

¹⁹ Mbəɖə koo dɛ mo can gwe nə, kə koo dɛ baa mo can ngwar nə kas, be baa mənə mo kəkoop nə kas. Dangbe mbii de nə kəkoop nə, a dɛ gurum ntap kə Wàar kə Naan mo bejee dək.

²⁰ Koo weyi, be wur tong dɛ ndəən peeɖi gyet wur kənə, akudang Naan kə pet wur sə.

²¹ Katɖang gyet waa a kərem, akudang Naan kə pet gha, be taji mənə daampee nwaa kas. Dangbe katɖang waa mak katpee, mbəkə a dɛe dɛ a mukaa fwaa, be a gung kə a kat nə dɛ.

²² Ngwe dɛ gyet Naan pet wur be wur kudɛ a kərem, dangbe yaksə, be wur dɛe a mukaa fin ndəən Daa. Nə aasə zak, gwe de gyet wur a laa lu kaa de Naan pet wur, amma yaksə gwe mənə dɛe a kərem mə Kristi.

²³ Jesu Kristi sərep wun a shi toom dəkərem, Mbəmənə be taji wu dɛe a kərem mə gurum mo kas.

²⁴ Nə aasə, dyemnaa mo, koo dɛ gyet mo pərep wun a ndəən tong dɛɖangyi, be nə ret kə mu tong dɛ a ndəən tong mənə ashak kə Naan.

Talpwoo nKaa Gwoor Mo Kə Matkaa Mo

²⁵ Pwoo nkaa nen de baa mo kə cindyik kas, be baa wen kə mee Wàar pee Daa dɛ, mbe mo kas. Dangbe wen kən sat a pan fen, kaa gwe dɛ ndəən kambok kə Naan, be gurum mo mak shinzeen wen sə, be wen kən pan nə,

²⁶ Mpee mbii daampee dɛ mo dɛ yaksə, be wen naa nnə nə ret kə taji gurum cindyik kas.

²⁷ Dangbe katɖang waa kə mat, be taji a tang ar mbe tudyik nə kas. Katɖang baa waa kə mat kas, be taji a tang ar mbəkə a lapmat dɛ kas.

²⁸ Dangbe katɖang waa cindyik, be baa waa cin a shikbish kas, kə katɖang mee reep cindyik, be baa war cin shikbish kas. Dangbe jir kəsə, nen dɛ mo cindyik, be mon nkat jeel mə yil nə. Mbəmənə, nnaa fen be taji gurum cindyik kas, mbəkə taji wur shwaajeel.

²⁹ Mbii de wen kən rəbet sat nə ndesə dyemnaa mo, peeɖi Naan wur kə ten bəlap nə le, nə kə wul kus. Yool nyaksə, be nen de mo kə mat mo, be mo tong kaa baa mo kə cham cindyik kas sə.

³⁰ Nen dɛ mon mmaap, be mo tong kaa nen dɛ baa mon mmaap kas sə. Nen dɛ mon nretnyi, be mo tong kaa baa mo a nretnyi kas sə. Nen dɛ mo nkaa nweer mo, be mo tong kaa nen dɛ baa mo kə mee mbii kas sə.

³¹ Nen di moo cin dak ka mbii ma yil desə mo, be mo tong kaa baa mo ka cham cin mee mbii ka mbii ma yil na mo kas sə. Mbəde mbii de ma yil desə na mo nkaa del seet.

³² Dyeen nwen, ka taji wu daampee nsuk kas. Ngwe di baa wu ka cindyik kas, be wur le pətuup fin a nkaa mbii di mo a ma Daa. Wur pan a ar di wur ncın dak di mo ret di nDaa nyit.

³³ Dangbe ngwar di wu ka cindyik, be wur ka le pətuup fin a nkaa mbii ma yil na mo, wur ka pan a ar di wur ncın mbii de mo ret di mmat fin nyit.

³⁴ Desə na le ka pan fin mo bak vəl mməna. Mat di baa war ka cindyik kas, koo reep, be war le pətuup war a nkaa ar di war ncın mbii de mo ret di nDaa nyit, ka ar di war ndee a debang ndəən nan, ka ndəən Riin. Dangbe mat di war ka cindyik, be waa le pətuup fer a nkaa mbii ma yil na mo, di war ncın, mbəka na ret di mmish fer nyit.

³⁵ Wen kən sat desə a mbəka na bam wu wun di, baa wen ci a cindyik nwun kas, dangbe wen sat pwoo sə mo a mbəka mbii mo dəm di nwun ndəre-ndəre, ka mbəka wu cin dak ma Daa di shi pətuup məndong.

³⁶ Katdang na dampee ma gwar, kaa baa wur pee cin be de ndere nmat kwam fin kas dang katdang coor mat ka jar dampee nwur, dang wur nan na ret ka mo cin dyik di, be na ret ka wur cin be de na nbut pan wur, baa wur pee cin a shikbish kas.

³⁷ Dangbe katdang be wur naa na, baa na a təng ka wur cindyik nreep fin kas, ka wur dar ka pan fin nkaa mbii di wur naa na ret nwur, ka wur fes le pətuup fin balbal na, wur mmak tap ka waar, be wur cin a mbii de na ret.

³⁸ Ngwe de wur cindyik, be wur cin a mbii di na ret, dangbe gwe di baa wur cindyik kas, be wur cin a mbii de na waa ret met.

³⁹ Mat war a nder mish fer, har parpuus di wur mmuut. Katdang mish na muut, be waa ka pee mbe cindyik koo a weyi di war ka rəbet, dangbe təng a gwe di wur ndəən Daa.

⁴⁰ Amma katdang a nnaa mənə, be war ntong shi retnyit met, katdang war nook cindyik. Pan fen, be wen ka Riin Naan zak.

8

Tal nKaa mBiise Də Mo Kə Shın nKum Mo

¹ Yaksə, pwoo nkaa mbiise di mo ka ten shın nkum mo, ma man nənəe, <<mun jir mun ka man >> Man nii le ka gurum dʏeepkăa, dangbe wal nii tap dyik gurum kaa rəret.

² Katdang mee gurum ka pan na, wudi man mee mbii, be baa wu ka man mee mbii kaade na ret ka wur man sə kas.

³ Dangbe gwe de ka wur wal nNaan, be Naan man gwe mənə.

⁴ Yaksə, pwoo nkaa se mbiise de mo ka ten shın na nkum mo, ma man azeen na, baa kum mo ka mee seen kas. Kəzak, ma man na, Naan wur a bishin bejee dak.

⁵ Koo di pak mbii mo di, de moo pet mo a naan mo, di mo ndəən dəngnaan, koo de mo ndəən yil desə, mbəde naan mo di des, ka daa mo di des zak.

⁶ Dangbe jir kəsə, be pee mumun di, be Naan wur a məndong bejee, dewur a puun fun, a wur le mbii mo jir, ka a mbə wur dangbe mun ka seen. Daa fun wur a məndong bejee zak, wur Jesu Kristi, di a ndəən wur be Naan le mbii mo jir, ka a ndəən wur be mun ka seen.

⁷ Dangbe baa a gurum mo jir mo kə man zeen desə nə kas. Pak mo kə fes loot kə kùm mo hakyeng, har mbə cicinsi, be katdang mo se mbiise, be moo pan nə mbiise nə a mə kùm. Baa pan de mputuup fur nə bal kas, kə mo pan nə, wudun kə dee, a dewuwat mbə mbiise.

⁸ Baa mbiise mak ji kə mun kus kə Naan kas. Koo di mu se mbiise, be baa mun nshee di kas, kə koo di baa mu se mbiise kas, be baa mun ntaa mə kat kas.

⁹ Dangbe wu tap taji katpee fuu mbe cìn mbii di wuu rəbet nə dee a mbii canshii nen di baa shinzeen fur nə bal kas.

¹⁰ Mbəda katdang mee gwar de baa shinzeen fin nə bal ndəən mbii desə mo kas, wur naa gha gwar di waa kə man, aa se mbii nlukùm, be baa nən nshin bal nwur ndəən pətuup wur be kə wur se mbiise di mo kə ten shin nə nkùm kas aa?

¹¹ Nə aasə, be shi man fwaa, gha le kə dɣemnəən fwaa di Kristi kə muut mbe wu, wu dee a dɛləloom.

¹² Katdang gha cìn mbii mənə, be gha cìn shikbish nkaa gənan, mbəde gha kə le kə pətuup fin di baa nə kə dar balbal kas nə pal, kəzak, gha cìn shikbish a nkaa Kristi shikaa fin.

¹³ Mbəmənə, katdang mbii de wen nse, nən ndee a mbii le canshii ndɣemnəən fen, be baa wen nkudɪ kən se mbiise mənə zak kas, mbəkə taji wen le kə dɣemnəən fen canshii kas.

9

Pwoo nKaa Jeplep Jesu Kristi Mo

¹ Baa wen mak cìn mbii di wen kən rəbet kas aa? Baa wen a laalep Kristi kas aa? Baa wen kən ten naa Daa fun Jesu Kristi kas aa? Baa gyet a Wen satpwoo Naan nə nwun, dangbe wu dee a nen dəm ndang Daa kas aa?

² Koo di baa pak gurum mo lap an kaa laalep Kristi sə kas, be nə a təng wen a laalep Kristi pee wun di. Mbəda wun a langtəng mə dak fen kaa laalep Kristi sə pee Daa di.

³ A desə nə a mbii di wen kən sat, nen di moo chakpwoo ndang wen.

⁴ Baa wen kə pee mbəkə wen se mbiise kə shwaa mbii shwaa be dak fen kas aa?

⁵ Baa wen kə pee, mbe lapmat di war a ngudəm ndang Jesu, kə wen pan war ndang sen kas aa? Kaada koor jeplep kə Kristi mo, kə dɣemnəən mə Daa mo, kə Pita moo cìn sə kas aa?

⁶ Aa koo a wen kə Barnabas bejee de təng see mə cìn dak aku mu kat mbiise de mun nse di aa?

⁷ A mee shiitoon dedang wur kə cham kwat shool dak di wur cìn nshin ye? A wii kə cham kop anab mbong, be baa wur nyool se làa anab nə kas yi? A wii kə cham kyeer long mo, be baa wur nshwaa wur mo nə kas yi?

⁸ Kyet wen kən sat desə nə a shi pan mə gurum wo? Baa Wàar Mosis nə sat aasə zak kas aa?

⁹ Mo kə ten ran nə ndəən bəət haal Wàar Mosis nənnee, <<Taji a lep shang nkus randong mpwoo, <<kaada nə nkaa tərang dɛben mbong <<mbəkə aas nə put di kas.>>

Naan wur kə pan aa randong mo aa?

¹⁰ Dangbe gyet wur le kə mo ran Wàar mənə mo a mbe mun gurum. Mbəkə gwe di wur kop kə gwe di wur diip, be mo cìn dak fur di shi canciin mbe se dɛben nə.

11 Katdang mun, muu ten mu kop a mbii di nā a mā Riin mbut nwun, be baa nā ret, kə wuwun wu bam mun kə mbii di mā yil nā mo kas aa?

12 Katdang pak gurum moo kat mbii desə mo pee wun di, be baa nā ret kə mun, mu kat mbii mo des met mumo nā pee wun di kas aa? Baa mun muu le təng nwun, mbəkə wu shin mbii desə mo di mmun kas, dangbe muu gung mbii mo jir, a mbəkə taji mu daam sekyeen mpwoo deret mā Kristi kas.

13 Baa wu man nā, nen di moo cīn dak ndəən Lu Naan dədes, be moo kat mbiise fur a nLu Naan dēdes nā kas aa? Kə baa wu man nā nen di moo wus mbiizuum a peewus mbiizuum mo, be moo se a pak mbiizuum nā kas aa?

14 Nā aasə zak, be Daa wu satpwoo nā. Nen di moo satpwoo deret ngurum mo, be nā ret kə mo kat mbiise fur a debut zak.

15 Dangbe, baa wen kən cham cīn dak kə iiko fen desə kas, kə baa Wen ran lepran desə nwun, a mbəkə wu shin mbii mo di nwen kas. Ngyal desə be wen muut, met a kudī mee gwe le mbii di wen kən canjoom nkaa nā dee a mbii debuu.

16 Mbədə koo di wen kən satpwoo deret nā, be baa wen kə pee mbe canjoom kas. Dangbe kən satpwoo deret nā a mbədə, a Naan wur kə letəng an, mbəkə an satpwoo nā di. Jeel di mbe wen, katdang baa wen satpwoo deret nən ngurum mo kas.

17 Katdang di wen kən satpwoo nā a shi dyan fen, be di wen nkat kwat. Dangbe wen kən satpwoo deret nā ngurum mo, baa a shi dyan fen kas, mbədə a dak di Naan wur kə le nā nsar fen mməna.

18 Kwat fen nā a meyii? A kwat fen nən ndesə, a peedi Naan wur kə shīnpee nwen, mbəkə wen satpwoo deret nā ngurum mo shi zuum, baa wen kən cīn dak kə iiko fen mbe tang kwat pee wun di kas.

19 Koo di baa wen a kərem kə mee gurum kas, dangbe wen kən ten nle sen a kərem kə gurum mo jir, mbəkə wen jī di kə gurum mo des nDaa.

20 Mbə nen Yahudi mo, be wen dee a kaa mo sə, mbəkə wen jī kə mo di nDaa. Kəzak, nen Yahudi mo, a ndər Wāar Mosis, be wen dee a kaa mo sə, koo di baa wen shikāa fen an a nder Wāar Mosis kas. Dangbe wen kən dee a kaa nen di mon ndər Wāar Mosis nā sə, mbəkə wen jī kə mo di nDaa.

21 Mpee nen di baa mo kə Wāar kə Mosis kas, be wen dee a kaa mo sə, mbəkə wen jī kə mo di nDaa. Dangbe wen kən tap kə Wāar Naan. Azeen wen a ndər kə Wāar mā Kristi.

22 Mpee nen di baa mo kə bal ndəən shinzeen kas, be wen fwang mo, mbəkə wen jī kə mo nDaa. Wen kən ten dee a mbii mo jir, pee gurum mo di jir, mbəkə koo di a ndəən ar dedangyi, be wen bam pak mo di.

23 Wen kən lesen ndəən mbii mo jir, a mbe pwoo deret nā, kə mbəkə wen kat pak deret mā pwoo deret nā di zak.

24 Baa wu man nā, ndəən kwoon mā sushii, be gurum mo des moo shwe, dangbe a nguməndong kə lap zuum nā bejee dak kas aa? Nā aasə zak, nā ret kə wu shwe, mbəkə wu kat zuum nā di.

25 Koo weyi, di wur a ngusushii, be wu naa nkar shin fin ndəən mbii mo jir. Wur kar shin fin, mbəkə wur lap zuum di nii kəlak kə wat di, amma mumun, muu lap a zum di baa nən cham wat kas.

26 Baa wen kən su a buu-buu kas, kə cutpee di wen kən cīn nā, baa wen kən cut a buu kas.

27 Dangbe wen kən cīn kə sen fen, mbəkə sen fen nā bal di, kə nā dee di ndər fen kaa kərem sə, mbəkə taji abwoon di wen kə satpwoo deret nā ngurum mo, dangbe mo yool baa kə wen shikāa fen mbwoon kas.

10

Gwakshik nKaa Seyil nKum Mo

¹ Dyemnaa mo, wen ræbet kə wu man, gyet puun fun mo jir, mo a nder nluu, kə gyet mo jir mo can am Bahar Denaaf mo del ryang ndang Mosis zak.

² Gyet mo cɪn baptisma mmo jir a ndæən nluu, kə ndæən am bahar kaade gyet mo dæm ndang Mosis sə.

³ Gyet mo jir, mo se mbiise di gyet Naan shin mmo di nə a mə Riin.

⁴ Gyet mo jir mo shwaa am di Naan shin mmo. Mbēdi gyet mo shwaa am di gyet nə ji put mbut jwak. Gyet jwak desə nə mwaan ndang mo. Gyet jwak desə a Kristi shikaa fir.

⁵ Jir kəsə, be baa gyet Naan wur kat retnyit kə pak mo kas. Mbəmənə be mo murep des a naaryil.

⁶ Yaksə, be mbii desə mo jir, mo dee a mbiikám mumun. Mo gwak mun, mbəkə taji mu coor mbii debish mo, kaade gyet mo cɪn sə kas.

⁷ Taji wu dee a nenkum mo, kaade gyet pak mo ndæən mo, mo cɪn sə kas, kaade mo kə ten ran ndæən bæt haal mə Naan sə nənēe, <<Gurum nə mo tong nyil, <<mbəkə mo se gwom kum, <<kə shwaa mwes, <<kə mo yool a tæng mbe cɪn kook.>>

⁸ Taji mu cɪn ngaa kas, kaade gyet pak mo ndæən mo, mo cɪn sə, har gurum mo ngal laarvəl baakun, mo murəp parpuus mædong.

⁹ Taji mu kam Daa kas, kaade gyet pak mo ndæən mo, mo cɪn sə, be har gyet nwòo mo, twe mo.

¹⁰ Taji mə chakpwoo ndoom-ndoom kas, kaade gyet pak mo ndæən mo, mo cɪn sə, har mo murəp nsar kə ngulep mə muut.

¹¹ Mbii di gyet nə kat mo, nə dee a mbiikám pee mun di. Mo kə ten ran mo, a mbəkə mo gwak mun di, mun de peekyes kə bit nə mo kə ji a nkaa mun.

¹² Mbəmənə, be koo a weyi, di wur kə pan nnə wudin kə dar balbal, be wur tap, taji wur pal kas.

¹³ Baa mee jwaan de nən nkat wun di kas, see a di nən nkat koor gurum mo jir zak. Naan wur a nguzeen, baa wur nyit kə mee jwaan kat wun, de nən mmet mbal fuu kas. Dangbe a shi jwaan nə, be nwun nle ar put nə di zak, mbəkə wu mak gung jwaan nə di.

¹⁴ Mbəmənə dyemnaa mo, taji wu seyil nkum mo kas.

¹⁵ Wen kən katpwoo wun, a kaa nen de mo kə dyen sə, Naan wur kə ten kám ar nə wun sə. Mbəmənə, be wu beet kə suk, nkaa mbii di wen kən sat nə.

¹⁶ Katdang mu mang laadaa mə Se Tong Ashak di muu pəlang Naan mbe nə, be baa wu man nə, muu bəl a kaa fun mo ashak kə Kristi ndæən toom fir kas aa? Gill aas de muu yilang sə, be baa wu man nə, muu bəl a kaa fun ndæən fwoshik Kristi kas aa?

¹⁷ Mbədə gill aas nə a mædong, di muu yilang nə mə mu se ashak. Nə aasə zak, mun di des, dangbe mun a nan demædong, mbədə muu se a gill aas demædong.

¹⁸ Wu pan nkaa nen lisreal mo ndæən nan, nen di moo se ndæən mbiizuum di mo wus nə, be moo bal a kaa fur kə Naan di moo shin nə nwur.

¹⁹ Wen kən ræbet sat a meyii? Kyet mbiise di moo shin nkum, mənə a mee mbii ee? Koo a kum nə a mee mbii ye?

²⁰ Hai yo, wen kən sat a nə, mbii di nenkum moo gap mpee cɪn zuum, be moo shin nə a riin debish mo, baa moo shin zuum nə a nNaan kas. Baa wen ræbet kə wu balkaa fuu mo ashak kə riin debish mo kas.

²¹ Baa wun mmak shwaa mbut laadaa mə Daa, kə wu waa wu shwaa mbut laadaa mə riin debish mo zak kas.

²² Taji mu cìn mee mbii dī nən nle kə Naan cìn tuup kas. Kyet mun, mu bal met wur wo?

Wu Cìn Mbii Mo Jir

Mbə Shin Dədes nNaan

²³ Gurum mo sat nə, <<Mu mak cìn koo meye, dī mu rəbet.>> Nə azeen, dangbe baa a mbii mo jir dī mo mak dīk wun koo moo koop nə mbə gurum kas.

²⁴ Taji mee gurum tang mbii de mo ret mukáa fin kas. Amma nə ret kə wur tang a mbii dī mo ret mbə niyee mo.

²⁵ Wu se mbii dī moo sərəp mo ndəən lutuk mə luwaa mo. Taji wu talpwoo kas, mbə pan dī nə ndəən pətuup.

²⁶ Mbəde mo kə ten ran ndəən bəet haal Naan nənee, <<Yil nə kə mbii de mo ndəən nə jir, mo a mə Daa.>>

²⁷ Katdang mee gwar dī baa wur kə shinzeen nDaa Jesu kas, wur pet wun mbə sese ashak kə wur. Katdang wuu lap ii, nnə wun ndem, be wu se mbii dī wu nle a kyeen fuu. Taji wu tal kas, mbə pan dī nə ndəən pətuup fuu.

²⁸ Amma katdang mee gwe kə ten sat nwun nənee, <<Mo kə ten shin luwaa desə nə nkum.>> Be taji wu se luwaa nə kas, mbə gwar de wu sat pwoo mənə nwun, kə mbe pan de nə ndəən pətuup.

²⁹ Baa a mbe pan muu mo kas, amma a mbe pan kə gwar nə. Mbəme dang pan kə mee gurum nən ncii nwen, mbə katpee de wen kə nə, mbe cìn mbii dī wen kən rəbet yi?

³⁰ Katdang wun pəlang Naan mbe mbiise fen. Be cirang dangbe gurum moo leshap debuu nkaa wen, mbə mbiise dī wen kən ten pəlang Naan nkaa nə yi?

³¹ Mbəmənə, be koo a mbii defangyi de wuu cìn, koo a se mbiise, koo a shwaa mbiishwaa, be wu cìn mbii mo jir mbə shin dehai Naan.

³² Taji wu le kə mee gurum canshii kas. Koo dang dī gwe nə a ngu Yahudi koo baa a ngu Yahudi kas, koo dī a Ekəlisya mə Naan.

³³ Kaadə wen kən gung mbəkə wen cìn mbii dī mo shang dī ngurum mo jir. Baa wen kən tang a deret mukáa fen kas, dangbe wen kən tang a deret mə gurum mo des, mbəkə mo kat bam wur dī.

11

Mat Mo Paakáa Fur

a Pee Seyil nNaan

¹ Wu mwaan ndəən shiimwaan fen, kaadi wen kən mwaan ndəən shiimwaan mə Kristi sə.

² Wen kwoop wun, mbəde wuu pan an ndəən mbii mo jir, kə wuu mwaan ndəən kám də wen kám mo nwun zak.

³ Amma wen rəbet kə wun man nə, a Kristi wu a káa kə koo a mish defangyi, kə a mish wu a káa kə mat fin, kə Naan wu a káa kə Kristi.

⁴ Mbəmənə koo mish defangyi dī wu cìn dangnaan (leshap kə Naan), kə satpwoo Naan ndəən duu kə gurum mo kə káa fin a pəpaa, be wur ji kə yitluwaan nkaa Kristi dī a wu a káa fin mmənə.

⁵ Koo mat defangyi dī war cìn dangnaan (leshap kə Naan), kə satpwoo kə Naan dī baa war Paakáa war kas, be war ji kə yitluwaan nkaa mish war.

Dewur a káa fin, kázak, be war dee a kaa mat di mo sak káa nwar ngau sə mmənə.

⁶ Katdang baa mat Paakáa fin kas, be nə ret kə war saa shweepkáa fer. Amma katdang saa shweepkáa koo sak shweepkáa nən nji kə yitluwaan mmət, be nə ret kə war Paakáa fer.

⁷ Baa nə ret kə ngumish Paakáa fin kas, mbədə Naan dak mish a kaa shin sə, kə wur kám a dedes kə Naan. Amma mat war kə kám a dedes mə mish.

⁸ Baa gyet Naan dak mish a shi fwoshik mə mat kas, dangbe gyet wur dak mat a fwoshik mə mish.

⁹ Kəzak, baa gyet Naan wu le mish a mbe mat kas, amma gyet wur le mat a mbe mish.

¹⁰ Mbəmənə, be nə ret kə mat Paakáa war, kə nə kám di nə, war nder kə mish fer, kə mbe nenlep kə Naan mo zak.

¹¹ Jir kəsə, be seen fun di mun kə nə ndəən Daa, be baa mat war dyik kə mish fer kas, kə baa mish wur dik kə mat fin kas zak.

¹² Mbədi gyet Naan wu dak mat a shi mee dyes kə mish, kə nə aasə zak, yaksə be a mat war kə lāa mish. Mbii moo pwat a pee Naan di jir.

¹³ Wun shikáa fuu, wu beetpwoo desə nə, kyet nən ndere mbəkə mat war cín dangnaan (leshap kə Naan) nNaan ndəən kuur kə gurum mo, de baa war Paakáa war kas wo?

¹⁴ Koo a shi dyen, be nə kám nwun kas aa? Nə a mbii yitluwaan kə mish wur dyel shweepkáa shwal-shwal.

¹⁵ Amma katdang be mat war dyel sheepkáa deshwal-shwal, be mənə a mbii jwat nwar kas aa? Mbədə mo shin sheepkáa deshwal-shwal nə nwar, a mbəkə waa Paakáa war di.

¹⁶ Amma katdang mee ngwar kə rəbet beetshik nkaa pwoo desə, be baa mumun, koo Ekəlisya mə Naan mo, baa mu loot kə mee ar di nə a mə seyil nNaan di nə dik kə mənə kas.

Təkoók Kə Se Tong Ashak

¹⁷ nDəən wàar desə, be baa wen kwoop wun kas, mbədə kuur fuu nə baa nii kwoop nə kas. Mbədi katdang wu ji wu kaat ndəən kuur fuu, be mbii di wuu cín nə mo, be baa mo ret kas. Nii waa wuwat gurum mo met aku di nə mham mo.

¹⁸ To, dínshée nə, katdang wu kuur, kaa Ekəlisya sə, mbe seyil nNaan, be baa pwoo fuu moo dəm ndangshak kas, har kaade de wen kələng pwoo mənə, be wen doom shinzeen nə.

¹⁹ Baa nə kə mee kyetwoo kas, nə a təng, kə mo kat bəkshak di ndəən wun, mbəkə mo man nən dəm ndang Naan de dəre nə mo di azeen-nzeen.

²⁰ Katdang wu ji wu kaat ashak, be baa wuu se a Tong Ashak mə Daa nə kas.

²¹ Mbədə katdang wu doom se nə, be koo weye wur yaa se mbiise di wur ji kəni, har wuu le kə neenlāa mpak mo, kə pak moo shwaa be yirkaa di.

²² Kai! Baa wun kə tul di wun nse kə shwaa di kas aa? A me le dang wuu toklong shi nkuur mə Ekəlisya kə Daa ye? Kə a me le dang wuu shin yitluwaan nən di baa mo kə mee mbii kas yi? Wen nsat a me nwun mbə mbii kaa desə sə yi? Wen nkwoop wun aa? Hai yo, baa wen nkwoop wun kas koo dāben.

Ar Se Tong Ashak Mə Daa, Də Nə Ret

²³ Wen lap kám desə nə a pee Daa də, de wen kən shin nwun sə zak. Nə, mpar di gyet mo seet Daa Jesu di, be Daa Jesu wur mang gill aas.

²⁴ Abwoon di wur kə cɪn ɔŋnaən (leshap kə Naan) mə pəlaŋ Naan nkaa gill aas nə, be wur yilaŋ nə, wur sat nənee, <<Desə nə a fwoshik fen, <<di wen kən shin nə mbe wun, <<Wu naa nshin aasə, <<mbəkə taji wu muunshik nwen kas.>>

²⁵ Nə aasə zak, be abwoon di mo se mbiise, be wur mang laadaa, be wu sat nənee, <<Laadaa desə nə a bəlemcuk shi toom kə Naan depwoo, di nə ndəən toom fen. Katdang koo a pəraŋye di wun nshwaa am anab ndəən laadaa nə, be wuu shwaa nə a mbəkə taji wu muunshik wen kas.>>

²⁶ Shii kə desə nə a nə, koo a pəraŋye di wuu se gill aas nə, kə wu shwaa am anab ndəən laadaa nə, be wuu cɪn a langtəŋ nkaa muut kə Daa Jesu, har parɔi wur mbaa ji.

Se Tong Ashak

Mə Daa nDəən ar Debish

²⁷ Katdang mee gwe kə se gill aas nə kə shwaa am anab ndəən laadaa mə Daa nə, baa a ndəən ar ɔiŋ ɔəre kas, be gwe mənə kə cɪn a shikbish nkaa fwoshik mə Jesu kə toom fir mmənə.

²⁸ Nə ret kə gurum shee kyamshin fin akudang wur se gill aas, kə shwaa am anab di nən ndəən laadaa mə Daa nə.

²⁹ Mbədə katdang baa gurum manshii kə shin mə Daa Jesu kə toom fin nə kas, dangbe wu kə se gill aas kə shwaa am anab di nə ndəən laadaa mə Daa ni, be gwar mənə kə ji aa dyeel nkaa fwoshik fin mmənə.

³⁰ A nii le, dangbe pak fuu mo a gok, kə baa pak mo kə ɔal kas, har pak fuu mo des, mo kə murəp.

³¹ Amma katdang mə kyamsun fun mo azeen-nzeen, kə mə cɪn mbii mon ndəre-ndəre be baa Naan tokɔyeel mmun kas.

³² Amma Naan wur tokɔyeel mmun, kə wur kar mun, a mbəkə taji wu ncandyeel debish mmun ashak kə gurum debish, di mo ndəən yil desə, parkyes kə yil nə kas.

³³ Mbəmənə, dyemnaa mo, katdang wu kuur ashak mbe Se Tong Ashak mə Daa, be nə ret kə wu ɔarna shak.

³⁴ Katdang neenlāa mmemee fuu, be nə ret kə gwar mənə sese ntul fir akudang wur ji kuur nə. Mbekə taji Naan wur candyeel debish nkaa wun jir, a peekuur fuu nə. Pwoo nkaa koor mbii di mo deɛ di, be see parɔi wen wul pee wun di, dangbe wen nsatpwoo nwun nkaa mo jir.

12

Zuum di Riin kə Naan

wur Shin nGurum Mo

¹ Dyemnaa mo, pwoo nkaa zuum di Riin Naan wur shin ngurum. Baa wen rəbet kə wu nook manshii nə kas.

² Wu man nə, kaade gyet wu kuɔi a nenseyil nkum mo, be wuu seyil nkum de baa mo kə seen kas, shi ar mo shinə-shinə.

³ Wen rəbet kə wu man nə, baa mee gwe, di wur katpwoo shi Riin Naan, wur mmak sat nənee <<Jesu candoor!>> kas, kə baa mee gurum mak cɪn langtəŋ nənee, <<Jesu wur a Daa.>> Katdang baa wur mwaan a ndəən Riin Naan kas.

⁴ Zuum di Riin kə Naan wur shin ngurum mo, mo di shinə-shinə, amma a Riin deməndong wur cɪn mo ngurum mo.

⁵ Dak mo di shinə-shinə, amma Daa a məndong.

⁶ Man di gurum moo cɪn dak ɔishik mo shinə-shinə, dangbe a Naan deməndong wur cɪn man nə ngurum mo, mbəkə mo cɪn dak nə di.

⁷ Riin Naan wur kám shin ngurum mo ndæen ar mo shinə-shinə, mbəkə mo cìn ðak ðe nə mbam niyee mo ði jir.

⁸ Mee gurum, be Riin Naan nə shin a zuum mə man satpwoo nwur shi seen, kə mee gurum be Riin nə shin a zuum mə man mbii nwur.

⁹ Mee gurum, be Riin nə shin a zuum mə cinzeen nwur, kə mee gurum be Riin nə shin a iiko nwur mbe bar nenchænkoom mo.

¹⁰ Mee gurum be Riin Naan nə shin a zuum mə cìn mbii aapwoo nwur, kə mee gurum be Riin Naan nə shin a iiko mu satpwoo Naan gwe nə. Mee gurum be Riin wur shin a man mə bəkyit nzuum ðe mo put a pee Riin Naan ði, kə riin ði baa mo put a pee Naan ði kas zak. Mee gurum be Riin wu shin a zuum mə katpwoo shi ləpwoo mo shinə-shinə ngwar mənə. Kə Mee gurum zak, be wur shin a zuum ðe mə manshii kə pəring ləpwoo mə gurum mo shinə-shinə gwe nə.

¹¹ A Riin Naan ðesə wur mændong, ði wur shin zuum ðesə mo ngurum mo shinə-shinə zak, kaade wur naa nə ret nwur nyit sə.

Fwoshik Fun Nə

Kə Beep Mo Des

¹² Kristi wur a kaa fwoshik kə gurum sə. Kaadə wu man nə, shin kə gurum nə kə beep mo des, amma jir kəsə be fwoshik kə gurum nə a mændong bejee ðak, koo ði nə kə beep mo shinə-shinə.

¹³ Mo cìn baptisma mmun jir a ndæen Riin ðemændong, aasə be mu dee a ðemændong, koo ði mun a nen Yahudi mo, koo ði baa mun a nen Yahudi mo kas, koo ði mun a kərem mo, kə koo ði mun a jeplu mo zak. Mun jir, be muu ten mə shwaa a bwut Riin Naan ðemændong.

¹⁴ Baa fwoshik kə gurum nə kə beep a mændong bejee kas, amma nə kə beep mo a des.

¹⁵ Katdang shii sat nənee, <<mbæde baa wen a sar kas, be baa wen a memee mbut fwoshik kə gurum kas.>> Koo ðe shii sat pwoo mənə, be baa nən nnook dee a memee mbut beep mə fwoshik kə gurum kas.

¹⁶ Kəzak, katdang be kom sat nənee, <<mbæde baa wen a yit kas, be baa wen a memee mbut fwoshik kə gurum kas.>> Koo ðe kom sat pwoo mənə, be baa kom nən nnook dee a memee mbut shin kə gurum kas.

¹⁷ Katdang ði fwoshik kə gurum nə a yit jir, be ðe gurum kə kæləngpee a shi meyii? Katdang ði fwoshik kə gurum a kom jir bejee, be ðe cirang gurum nkæləng ðu kə mbii mo ði yi?

¹⁸ Amma Naan wur lebeep mo shinə-shinə ndæen fwoshik kə gurum, kaade wur naa nə ret nwur nyit sə.

¹⁹ Katdang be ði beep nə a mændong bejee ðak, be ði fwoshik kə gurum nə a nneyi?

²⁰ Kaadə beep kə gurum mo ði des, amma be fwoshik kə gurum nə a mændong bejee ðak,

²¹ mpeemənə, be baa yit mmak sat nsar nə, <<Baa wen kən ræbet wii kas.>> Kəzak, baa kaa mmak sat nshii nənee, <<Baa wen kən ræbet wii kas.>>

²² Azeen, baa nə aasə kas, mbedə rep beep ði muu naa mo kaa baa mo kə bal kas sə, be mo kəkooop nə des mbe fwoshik kə gurum.

²³ Kə muu tap kə beep ði muu bák mo des zam. Beep ðe mo mbut nsun funu mo, ði baa mo ret naa kas, be muu tap kə mo ræret.

²⁴ Dangbe baa muu shin ðedes mənə mbeep fun ðeret naa nə mo kas. A Naan wur tap le fwoshik kə gurum aasə, mbəkə beep ði baa mo kə bal kas, be mu tap ði kə mo ræret zak.

²⁵ Mbəkə taji mee bākshak yool ndəən fwoshik kə gurum kas. Amma koo a beep dedangyi be nii tap kə gənəən.

²⁶ Katdang jeel taa nkaa mee beep nə, be koor beep nə mo jir mon nshwaajeel nə. Amma katdang mo kwoop mee beep nə, be koor beep nə mo jir, mon ncin retniyit ashak kə beep mənə.

²⁷ Wun jir wun a fwoshik kə Kristi, koo a weye ndəən wun, be wur a memee mbut mbeep fin.

²⁸ nDəən Ekəlisya, be Naan wu kə bələp gurum mo le shinə-shinə. Din nshee, be wu kə bələp jelep kə Jesu mo, devəl, be wu bələp nensatpwoo Naan mo, dəkun, be wur kə bələp nenkām mo. Kə wur bələp nen cīn dāk mə mbii aapwoo mo. Dangbe wur kə bələp nen bar gurum mo, kə nenbam gurum mo, nennaa gurum mo, mbəkə mo cīn dāk dī ndəre-ndəre, kə nnen katpwoo mo shi liispwoo mo shinə-shinə zak.

²⁹ Baa a gurum mo jir a jelep kə Jesu kas. Baa a gurum mo jir mo a nensatpwoo Naan kas. Baa a gurum mo jir mo a nen kamkam kas. Baa a gurum mo jir mo cīn dāk dī mə aapwoo kas.

³⁰ Baa a gurum jir moo mak barr gurum mo kas. Baa a gurum jir mo kə mak katpwoo shi liispwoo mo shinə-shinə kas. Baa a gurum mo jir, dī moo mak yakshii mbii dī moo sat shi liispwoo mo shinə-shinə kas.

³¹ Dangbe nə ret kə pətuup fuu mo dee a nkaa zuum dī mo kəkoop nə met ndəən zuum desə nə mo. Yaksə, be wen nkām wun mee mbii de nə ret kə wu cīn met koor mbii mo jir.

13

Wal

¹ Katdang wen mak katpwoo shi ləpwoo mə gurum mo, kə mə nenlep Naan mo, dangbe katdang baa an kə wal ndəən pətuup fen kas, be wen dee a kaa wal tuul de nən nfii sə, koo kaa wal kungguleng sə.

² Katdang be Wen kə zuum mə satpwoo Naan nkaa mbii de mo pə jī, kə wen manshii mbii desəsok mo, har kə koor seen mo jir, kə koo dī wen kə shinzeen dī nə le kə wen sat njwak mo yool aku, a peeđe mo dī, be katdang baa wen kə wal ndəən pətuup fen kas, be baa wen a mee mbii kas, koo dāben.

³ Koo de wen shin long fen mo jir ngurum mo shi zuum, kə koo de wen shin sen fen mbəkə mo wus nə dī, be katdang baa wen kə wal kas, be baa nii mee koop pee wen dī kas, koo dāben.

⁴ Wal nə a gung mbii mo, kə naajeel gurum mo zak. Baa wal nə kə cīn zuur koo canjoom kas koo wup nsat kas.

⁵ Baa wal nə kə roop, koo toklong ngurum mo kas. Baa wal nə kə dār a nkaa mbii de mo ret nə nyit bejee dāk kas. Baa wal nə kə langtuup, koo nə wet nyaa shikbish de gurum kə nə mputuup kas.

⁶ Baa wal nə kə kat retniyit kə mbii debish mo kas, amma wal nii kat retniyit a ndəən mbii dī mo azeen.

⁷ Wal nə kə gung ndəən mbii mo jir, kə nii shinzeen ndəən mbii mo jir zak. Wal nii canciin ndəən mbii mo jir, kə nii yaa sat ndəən mbii mo jir.

⁸ Baa wal nii kyes kas, har ngaa-ngaa. Amma satpwoo Naan nkaa mbii de mo pə jī mon ndel dām, kə zuum mə iiko mə katpwoo shi ləpwoo mo shinə-shinə, mon ndel dām. Manshii mbii mo, be mənə ndel seet zak.

⁹ Azeen baa man fun nə a de kəgam kas, kəzak, satpwoo Naan nkaa mbii de mo pə jī, baa nə a degəgam kas.

¹⁰ Amma katdang pardí gwe dí wu a dɛgɛgam wu njí, bɛ mbii dí baa mo a dɛgɛgam kas, mon ndɛl dɛm sɛ.

¹¹ Kaadɛ gyɛt wen kudí a làa, bɛ wen kɛn katpwoo a kaa làa sɛ. Wen kɛn cín a pan njɛp mo ndɛn pɛtuup fɛn, kɛzak, wen kɛn cín mbii mo a kaa làa sɛ. Amma, yaksɛ kaadɛ wen a ngunan, bɛ wen yit dák dí mo a mɛ jɛp mo jir.

¹² Mbii dí muu naa mo yaksɛ, bɛ muu naa mo a shir-shir kaadɛ muu naa muriin ndɛn mbii naayit dí baa nɛ naapeɛ rɛrɛt kas sɛ. Amma parmeeci bɛ mun nnaa mbii mo rɛrɛt shi yit kɛ yit. Yaksɛ bɛ mbii dɛ wen man mo akáa-akáa bɛjɛ dák, amma parpuus mɛnɛ bɛ wen mman mbii mo ndɛrɛ-ndɛrɛ jir, kaadɛ Naan wur kɛ tɛn man wen sɛ.

¹³ Mbii mo dɛ kun, dɛ baa mon cham dɛl kas, mo a shinzeen, kɛ lɛ pɛtuup, kɛ wal, amma wal nɛ dɛs mɛt mmo jir.

14

Zuum Dɛ Riin Naan Wur Shin nGurum Mo

¹ Nɛ rɛt kɛ wu naa tong ndɛn wal, kɛzak, wu lɛ pɛtuup fuu mo nkaa zuum dí Riin wur shin mo, mɛt jir, bɛ a zuum mɛ satpwoo Naan nkaa mbii dí mon ncín.

² Koo a weyi dí wu kɛ katpwoo a shi mɛɛ lɛpwoo dɛcɛ, bɛ wur katpwoo aa Naan, baa wur katpwoo aa gurum mo kas. Mbɛdɛ baa mɛɛ gurum man mbii dí wu sat nɛ kas, wur sat a mbii dí mo a sɛsɔk ndɛn bál kɛ Riin.

³ Dangbɛ koo a weyi, dɛwur sat a mbii dɛ Naan kɛcín nwur, mbɛkɛ wur sat dí ngurum mo, bɛ wur lɛshap aa gurum mo jir mmɛnɛ. Mbɛku wur bál kwak dí ngurum mo, kɛzak, mbɛkɛ wur gang kwak mo dí, kɛ mbɛkɛ wur caa mo dí.

⁴ Ngwɛ dɛwur katpwoo a shi mɛɛ lɛpwoo dɛcɛ, wur bam a káa fin bɛjɛ. Amma gwe dí wur sat a pwoo dí Naan kɛ shin nwur, mbɛkɛ wur sat dí ngurum mo, bɛ wur bam a Ekɛlísya nɛ jir.

⁵ Wen rɛbɛt kɛ wun jir, wu katpwoo shi lɛpwoo mo shinɛ-shinɛ, amma dɛn nwen nɛ, dí wun jir, wun nsat a pwoo dɛ Naan kɛ shin nwun, mbɛkɛ wu sat dɛ ngurum mo. Ngwɛ dí wur sat a pwoo dɛ Naan kɛ shin nwur mbɛkɛ wu sat dí ngurum mo, bɛ gwar mɛnɛ mɛt gwar dí wur kɛ katpwoo shi mɛɛ lɛpwoo dɛcɛ, sɛɛ koo katdang bɛ mɛɛ gurum dí, dí wur mmak pɛring kɛ pwoo nɛ akudang, mbɛkɛ nɛ bam Ekɛlísya nɛ dí.

⁶ Yaksɛ dɛymnaa mo, katdang wen dɛm pɛɛ wun dí, dangbɛ wen katpwoo kɛ wun a shi lɛpwoo mo shinɛ-shinɛ, bɛ kyɛt nghan kɛ mɛɛ koo nɛ pɛɛ wun dí wa? Katdang baa nghan dɛm aa mɛɛ lɛp dɛpwoo nwun pɛɛ Naan dí, koo mɛɛ man, koo mɛɛ pwoo dí Naan wu kɛ shin nwen, mbɛkɛ nghan kám dí nwun kas, bɛ baa nɛ kɛ mɛɛ koo nɛ pɛɛ wun kas.

⁷ Koo dang a mbii cín kook dí baa mo kɛ mɛɛ sɛɛn kas, kaa koor kɛ ndɛng-ndɛng sɛ, katdang baa ngutaa nɛ, taa doo nɛ rɛrɛt kas, bɛ cirang dang gurum mmanshii kɛ kook dí gwar nii taa dí yi?

⁸ Kɛzak, katdang baa ngutaa fɛɛr wu taa doo nɛ rɛrɛt kas, bɛ cirang dang gurum mon dák sɛt mɛɛ lɛk yi?

⁹ Nɛ aasɛ zak kɛ wun, katdang wu sat mbii mo a shi lɛpwoo dɛcɛ dí baa gurum mo manshii nɛ rɛrɛt kas, bɛ cirang dang gurum mon mmanshii kɛ mbii dí wuu sat nɛ dí yi? Katdang nɛ aasɛ, bɛ pwoo dí wuu sat nɛ, bɛ kut kɛ mang nɛ dɛl dɛm kɛ nɛ sɛ zhaap.

¹⁰ Azeen lɛpwoo mo dí shinɛ-shinɛ ndɛn yil dɛsɛ, kɛ koo a dɛdangyi, bɛ nɛ kɛ manshii nɛ.

¹¹ Dangbe katdang baa wen manshii ləpwoo di mee gurum kə sat kas, be gwar mənə a məzep pee wen di, kə wen dee a məzep pee gwar mənə di zak.

¹² Nə aasə zak kə wuwun. Kaadə wun wuu fes wu coor zuum mo di Riin kə Naan wur kə Shin mo, be wu gung kə wu cin dək di, a shi zuum de mon ncın mbam mbe dyik Ekəlisya nə.

¹³ Mbəmənə, ngwar de wur katpwoo shi ləpwoo mo shinə-shinə, be wu dangnaan (leshap kə Naan), mbəkə Naan wu shin zum mə man pəring shii kə mbii di wur nsat nə mo di zak.

¹⁴ Mbədə katdang wen dangnaan (leshap kə Naan) nNaan shi mee ləpwoo diidik, be riin fen nii dangnaan (leshap kə Naan) nə zak, dangbe baa pan fen nii koop nə kas.

¹⁵ Katdang nə aasə, be wen ncın a meye? Wen ndangnaan (leshap kə Naan) shi riin fen, kə wen dangnaan (leshap kə Naan) shi pan fen zak. Wen ncın kook ndəən riin fen, kə wen ncın kook nə shi pan fen zak.

¹⁶ Katdang waa dangnaan (leshap kə Naan) mə pələng Naan ndəən kuur a shi riin fwaa bejee, di baa gurum mo kələng mbii di gha sat nə kas, be cirang mon nsat nənee <<nə akəsə>> mbe dangnaan (leshap kə Naan) mə pələng di gha sat nə ye? Mbədə baa gurum nə mo man mbii di gha sat nə kas.

¹⁷ Koo dang di dangnaan (leshap kə Naan) fwaa mə pələng Naan nə ret nNaan nyit, be baa nə bam gəngang kas.

¹⁸ Wen pələng Naan, mbədə wen kən leshap mo shi ləpwoo mo shinə-shinə met nwun jir.

¹⁹ Dang be ndəən kuur mə Ekəlisya, be ngyel wen satpwoo mo a paat bejee, di gurum mon nkələng, kə nə kām mbii mo zak, met di wen nsatpwoo mo ngal kaapaat shi ləpwoo mo shinə-shinə de baa gurum mo manshii nə kas.

²⁰ Dyemnaa mo, taji wu cin pan kaa jep mo sə kas, wu dee kaa jep mo sə ndəən mbii dəbish mo, dangbe wu dee kaa nennan mo sə ndəən pan fuu mo.

²¹ Mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan nənee, <<A shi gurum di moo leshap decə mo, <<kə a shi ləpwoo kə məzep mo, <<be wen nkatpwoo nen dəsə mo, <<a di shik dangbe jir kəsə, <<be baa mon nkələng wen kas, Daa wur sat aasə.>>

²² Katpwoo shi ləpwoo mo shinə-shinə, nə dee a bee naa man mbe nen di baa mo shinzeen kas. Satpwoo di Naan kə shin mmee gurum, mbəkə wu sat mbii di ngurum mo, mənə a mbe nen di mo kə ten shinzeen mo, baa mənə a mbe nen di baa mo kə shinzeen kas.

²³ Mbəmənə katdang nenyil Ekəlisya mo kaat ashak, dangbe koo weyi wu doom leshap shi ləpwoo mo shinə-shinə, be katdang nen di baa mo man mee mbii kas, koo nen di baa mo kə shinzeen kas, mo jì dəl ndəən kuur fuu nə, be wu pan nnə, mon nsat nə wun a nentar mo kas aa?

²⁴ Dangbe katdang be koo weyi wur sat a pwoo kə Naan, be katdang mee gurum di baa wur kə shinzeen kas, koo gwar di baa wur man mee mbii kas, wur jì dəl ndəən kuur fuu nə. Be pwoo Naan di wuu sat nə, nən nle kə gwar mənə man nənee azeen-nzeen di a ngushikbish, be pwoo dewur kələng nə, nən mbiyang pətuup fin.

²⁵ Mbii di gwar mənə kə pan mo a səsok ndəən pətuup fin, be mon nkāa put agaak, kə har wu ntaa nyil, kə wu seyil di nNaan, kə wur nsat di nə, azeen-nzeen Naan wu di nnaar fuu.

²⁶ A mbii de wen kæn ræbet sat nā ndesā, dyemnaa mo. Katdang wu kuur ashak mbe seyil nNaan, be memee fuu kə kook mæ kwoop Naan, kə memee kə mbiikām, kə memee kə pwoo di Naan kə woo nwur, kə memee kə satpwoo ndæen læpwoo decə mo, kəzak, memee kə pæring mbii di moo sat shi læpwoo decə nā mo. Wu yit kə mbii desə mo jir, mo dee a mbii de mon cîn bal Ekəlisya nā.

²⁷ Katdang mee gurum mo man katpwoo shi læpwoo decə mo, be gurum mo kaa vəl koo kun sə, mo katpwoo nā ndangshak-ndangshak, be nā a tæng mee gurum pæring shii mbii de mo sat nā ngurum mo jir.

²⁸ Dangbe katdang baa mee gurum di, dewur mmak yakshii mbii de ngusatpwoo shi læpwoo decə nā wu sat kas, be gwar mənə dok tətək ndæen kuur Ekəlisya nā, be see wu leshap mənə a ndæen pətuup fin kə Naan bejee dāk.

²⁹ Gurum mo kaa vəl koo kun sə, mo leshap de Naan wur kə shin mo, mbəkə mo sat nā di ngurum mo. Nə ret kə kwoor nā mo beetshii kə mbii di mo sat nā.

³⁰ Dangbe katdang Naan wu shin mee pwoo mee gurum dewur di ndæen kuur nā, mbəkə wur sat di ngurum nā mo, be nā ret kə gwar dewur nkaa leshap nshee sə wur dok tətək.

³¹ Wu mak satpwoo kə Naan nā ngurum mo ndangshak-ndangshak, mbəkə koo weyi be wu kām mee mbii di kə nā bam pətuup nwur di zak.

³² Zuum mæ satpwoo Naan, nā a nder kə ngusatpwoo Naan nā.

³³ Baa Naan wur a Naan dewur cîn mbii mo a burish kas, amma wur a Naan dewur tap cîn mbii mo ndangshak-ndangshak ndæen ryang. ndæen Ekəlisya mæ nen debang mo jir,

³⁴ nə ret kə, mat mo dok tətək ndæen kuur mæ Ekəlisya mo. Baa mu ræbet mmo, kə mo leshap di kas. Amma nə ret kə, mo sham kə kaa fur mo, kaadi Waar kə nen Yahudi mo sat sə.

³⁵ Katdang mo ræbet man mee mbii, be mo tal pə mish fur mo ntul. Mbēdi nā a mbii shweepee, mbəkə mat katpwoo ndæen kuur kə Ekəlisya mo.

³⁶ De mo shee pwoo kə Naan nā a shi wun aa? Koo a wun a nen di pwoo Naan nā wul pee wun di bejee dāk yi?

³⁷ Katdang mee gurum kə pan nā, wuđin a ngusatpwoo Naan, koo wuđi kə zuum di nā a mæ Riin, be nā ret kə gwar mənə man nā, mbii de wen kæn ran nwun nā a Waar Naan.

³⁸ Katdang gwar mənə chii kələng pwoo desə nā mo, be taji wu kələng wu kas.

³⁹ Mbəmənə, dyemnaa mo, wu le pətuup fuu mo a nkaa satpwoo kə Naan, kə taji wu cii katpwoo ndæen læpwoo mo shinə-shinə kas.

⁴⁰ Amma wu cîn koo a meyii ndæen dyen, kə ndangshak-ndangshak zak.

15

Yool Jesu a Peemúut

¹ Dyemnaa mo, yaksə be wen ræbet baa lepan di nwun, nkaa pwoo deret, de gyet wen kæn sat nā nwun, de gyet wuu lap nā, kə de wu shinzeen, di wuu dar a nkaa nə zak.

² A shi pwoo deret desə nā, be wuu kat bam wur katdang be wu yaa pwoo di nghan kæn sat nā nwun balbal. Katdang aasə kas, be shinzeen fuu nā a debuu.

³ Mbii di gyet nghan kən lap nə, be wen kə shin a nə nwun, di nə kə kwoop nə hakyeng nə Kristi wu muut mbe shikbish fun mo, kaadi mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan sə.

⁴ Mo wum wur, be wur yool a peemúut par shii dekun, nchiit kə mbii di mo kə ten ran ndəən bəət haal kə Naan sə.

⁵ Wur shee kámshin fin mPita, dangbe wu kámshin fin njeplep fin dekaapaat baavəl sə mo.

⁶ Abwoon mənə, be wur kámshin fin nenshínzeen mo, di mo met kambəlpàat a nook məndong. Pak nenyil de ji mo naa wu, mo di des de mo kudín kə seen, amma pak mo kə ten murep.

⁷ Wur kámshin fin nJemis zak, kə jeplep fin nə mo jir.

⁸ Dangbe a peekyes nə, be wur kámshin fin nwen zak, wen de an a kaa làa de mo taa làa, be baa tar làa nə kə wul kas sə.

⁹ Mbədi nghan a delee mbut jeplep kə Jesu nə mo. Baa di nə ret kə mo pet wen a memee mbut jeplep Jesu mo kas, mbəde gyet wen kən shin jeel Ekəlisya Naan.

¹⁰ Amma mbe deret Naan, be wen de, a agwe de wen a nə yaksə sə. Dəret desə de Naan wu shin nwen, nə kə cín dak des ndəən wen. Har wen kən cín dak shíbal met jeplep fin nə mo jir. Dangbe jir kəsə, be baa a wen cín dak mənə mo kas, dangbe a deret Naan de nə cín dak ndəən pətuup fen.

¹¹ Nə aasə, koo di gyet, a Wen satpwoo nə, koo di gyet a mo satpwoo nə, be muu sat a mbii deməndong, kə wun wuu shinzeen a pwoo mənə.

Yool Kə Nenmumuut mo

¹² Katdang moo satpwoo nə, Kristi wur kə yool a peemúut, be a me le dang pak fuu moo sat nnə, baa mee yool a peemúut di mbe nen di mo kə ten murəp mo kas yi?

¹³ Katdang baa mee yool a peemúut di, mbe nen di mo kə ten murəp kas, be nə kám nə, baa Kristi wur kə yool a peemúut kas mmənə.

¹⁴ Katdang be baa di Kristi wur kə yool a peemúut kas, be pwoo deret, di muu sat nə deə a debuu, kə be de shinzeen fuu nə deə a debuu zak.

¹⁵ Be di mə deə a nen cín langtəng mə dung mo nkaa Naan, mbəde muu cín langtəng nkaa Naan nə, a Naan wur yool kə Kristi a peemúut. Amma katdang di nə azeen-nzeen nnə, baa nen di mo kə ten murəp mon nyool a peemúut kas, be baa Naan wu kə yool kə Kristi a peemúut kas mənə zak.

¹⁶ Katdang baa nen di mo kə murəp mon nyool kas, be baa Kristi wur kə yool kas zak.

¹⁷ Katdang di baa Kristi wur kə yool a peemúut kas, be shinzeen fuu nə deə a debuu, be de har yaksə, wuu tong di a mbut shikbish fuu mo vit.

¹⁸ Be di nen di mo kə ten murəp mbut Kristi, mo kə deə a diiləloom mo mmənə zak.

¹⁹ Katdang di canciin fun ndəən Kristi nə a mbe seen di mə yil diisi dak, be di mə deə a mbii naajeel, met koor gurum mo jir.

²⁰ Yaksə Naan wur kə yool kə Kristi a peemúut azeen-nzeen. A wur a dínshée, mə yool a peemúut, mə nen di mo kə ten murəp mo jir.

²¹ Kaadə gyet, muut nə del ndəən yil dəsa, a mbe nguməndong, nə aasə zak, be a mbe nguməndong, be Naan wur nyool kə gurum di mo kə ten murəp mo a peemúut zak.

²² Mbəde a mbe Adam be gurum mo jir mo murəp, nə aasə zak, a ndəən Kristi be gurum mo jir mon nyool a peemúut kə seen.

²³ Dangbe koo meye be mo a ndangshak-ndangshak. A Kristi wur a dɛnshɛe mɛ yool a peemúut akudang. Katɔ́ang wur mbaaji, dangbe nen wur mon nyool a peemúut zak.

²⁴ Dangbe peekyes kɛ yil nɛn n̄i wul, be Kristi wur nshin mulki nɛ nNaan puun, abwoon ɔ́i wur kɛ ten twe koo a mulki, kɛ iiko, kɛ koo a bal ɔ́ɔ́ang ye.

²⁵ Mbɔ́ɔ́ tɛng Kristi wur nɛin mulki nɛ har parpuus ɔ́e Naan wur nle shaarlek kɛ Jesu mo ɔ́ee nder shii fen.

²⁶ Shaarlek ɔ́e wur ntu nɛ a peekyes nɛ, a muut.

²⁷ Mbɔ́ɔ́ Naan wur kɛ ten le mbii mo jir nder shii fen. Kaadɔ́ mo kɛ sat sɛ nɛnee, <<mo kɛ le mbii mo jir nder shii fen.>> Be nɛ ɔ́ee agaak nnɛ, baa a Naan ɔ́ee nder fir kas, amma Naan wur kɛ le mbii mo jir nder kɛ Kristi.

²⁸ Dangbe, abwoon ɔ́i mo kɛ le mbii mo jir, nder mulki mɛ Naan, be Lɛɛ nɛ wur shikɛɛ fen, wur nleshin fen nder kɛ Naan. Naan ɔ́i wur le mbii mo jir nder Kristi, mbɛkɛ Naan wur se mulki ɔ́i nkaa mbii mo jir.

²⁹ Yaksɛ, katɔ́ang be ɔ́e baa mee yool a peemúut ɔ́i kas, be ɔ́i nen ɔ́e moo cɛn baptisma mmo a koppee kɛ nen ɔ́i mo kɛ murɔ́p, be mon nkat a meye? Katɔ́ang ɔ́i baa mee yool a peemúut ɔ́i kas, be a me le ɔ́angbe gurum moo cɛn baptisma a koppee kɛ nenmuut mo ye?

³⁰ Kɔ́zak, be ɔ́i a me le ɔ́angbe muu lappee, kɛ muu shwaajeel ɔ́i kɛsɛ shidaar-shidaar yi?

³¹ Dyemnaa mo, wen kɛn naa muut, koo a puus ɔ́ɔ́ang yi. A roop ɔ́i wen kɛnɛ ndɛɛn wun, ɔ́i nɛ a seen fun ndɛɛn Kristi Jesu, Daa fun, a nɛ le ɔ́ang wen sat pwoo mɛnɛ.

³² Katɔ́ang ɔ́i gyet wen cɛn lek ashak kɛ luwayil mo nyil Afisus a mbe pan mɛ gurum ɔ́ak, be lɔ́bet ɔ́i wen nkat nɛ a me yi? Katɔ́ang be baa mo yool kɛ nen ɔ́i mo kɛ ten murɔ́p a peemúut kas, <<Be wu yit kɛ mu se, mu shwaa, mbɛkɛ ɔ́ɔ́aɔ́ar be mɛ murɔ́p ɔ́i.>>

³³ Taji wu yit kɛ mee gurum ngwam wun kas. Katɔ́ang gurum kɛ mwaan ashak kɛ nɛndebish mo, be mɛse fin nɛn ndee a ɔ́ebish zak.

³⁴ Wu baa wu jì ndɛɛn pan fuu mo kaadɔ́ nɛ ret kɛ wu cɛn sɛ, kɛ wu nook cɛn shikbish. Wen kɛn sat nwun nɛ, baa pak fuu mo man Naan kas. Wen kɛn sat ɔ́iisi a mbɛkɛ nɛ shweep wun ɔ́i.

Fwoshik Dɛ Gurum kɛ Yool Dishik a Peemúut

³⁵ Meebe, mee gurum ntal nɛnee, <<Chinarang dangbe nen ɔ́i mo kɛ ten murɔ́p, mon mbaa yool ɔ́i a peemúut kɛ seen yi? Mon nyool a shi nkan fwoshik ɔ́ɔ́ang yi?>>

³⁶ Waa mwen! A man nɛ, katɔ́ang a kop cirem ndɛɛn yil, be see cirem nɛn nwam, dangbe ɛas mbii ɔ́i a kop nɛ kɛɛ put.

³⁷ Katɔ́ang a kop mee cirem nyil, be baa waa kɛ iiko nkaa nɛ kas, amma waa kɛkop a ɛas nɛ bejee ɔ́ak. Bishmee be, nɛ a ɛas shwaa, kas meebe mee cirem ɔ́ɔ́ɔ́k.

³⁸ Dangbe Naan wur nshin mee fwooshin ɔ́i nnɛ, kaadɔ́ wur kɛ ten le nɛ sɛ. Koo ɛas cirem ɔ́ɔ́angyi, be Naan wur ntap shin fwooshin kɛ nɛ ɔ́ik.

³⁹ Baa nan mo a nchiit-nchiit jir kas. Gurum mo kɛ nan muru ɔ́yik, kɛ luwa mo kɛ nan muru ɔ́yik, kɛ nyer mo kɛ nan muru ɔ́yik, kɛ pupwap mo kɛ nan muru ɔ́yik zak.

⁴⁰ Mun di kə fwoshik di mo a mə dɛngnaan, kə mun di kə fwoshik di mo a mə yil dɛsə zak. Amma fwoshik fun di mo a mə dɛngnaan, ret kə dɛdɛs kə mo dɪk zak kə fwoshik fun dɛ mo a mə yil dɛsə.

⁴¹ Ret dɛdɛs mə puus nə dɪk, ret kə dɛdɛs mə tar nə dɪk, kə mə zar mo dɪk zak, jir kəsə, bɛ pak ret kə dɛdɛs, mə zar nə moo met nshak zak. Mo dɛ kə dɛdɛs fur mo shinə-shinə.

⁴² Nin ndɛɛ aasə zak, parpuus di nɛn di mo kə tɛn murep, mon nyool a peemúut. Kaadə mo wum gurum, bɛ fwoshik fin nə wam, amma kaadə Naan wu nyool kə gurum a peemúut, bɛ baa fwoshik fin nən nwam di zak kas.

⁴³ Kaadə mo wum gurum, bɛ nii bish naa, kə baa nə kə ɓal kas, amma parpuus dɛ Naan wur nyool kə nə a peemúut, bɛ nən yool a ndəən dɛdɛs, nən nret naa zak.

⁴⁴ Kúm gurum di moo wum nə aa fwoshik mə nan bɛjɛɛ dɪk, dɛngbɛ parpuus di Naan wur nyool kə gurum a peemúut, bɛ nə dɛn a fwoshik mə riin. Kaadə fwoshik di nə a mə nan nə di sɛ, bɛ azeen-nzeen fwoshik dɛ nə a mə riin nə di zak.

⁴⁵ Mo kə tɛn ran ndəən bəət haal Naan nənee, <<Naan wur shee le Adam wur a gurum dɛseen.>> Amma Adam dɛ mə kyes nə, wur a Riin, kə wur shin seen ngurum mo.

⁴⁶ Baa gyet a gwe mə riin wur shee jì kas, amma gyet a gwe mə nan shee jì dɛngbɛ gwe mə Riin kə waaji.

⁴⁷ Gwar dɛ gyet Naan shee le wur, bɛ gyet Naan dɪk wur a shi yil, dɛngbɛ gwar dɛvəl nə wur tong adeng sham di.

⁴⁸ Nɛn di mo a mə yil nə, bɛ mo a kaa gwar di gyet Naan shee dɪk wur shi yil nə sɛ. Dɛngbɛ nɛn di mo a mə dɛng, bɛ mo a kaa gwar di gyet wur tong adeng sham di sɛ.

⁴⁹ Kaadə muu lep a fwoshik di nə a kaa mə gwar dɛ gyet Naan dɪk wur a shi yil sɛ, bɛ mun nyool mə lep a fwoshik dɛ nə a kaa mə gwar dɛwur tong adeng sham di sɛ zak.

⁵⁰ Dyemnaa mo, wɛn kən sat nwun agaak nə, baa gurum ndəən mɛsɛ mə nən kə toom, mak sekoop mə mulki Naan kas. Kə baa mbii dɛwam, nən mmak sekop a koppee kə mbii di baa nii cam wam kas, zak.

⁵¹ Wu lekom, kə wɛn sat mɛɛ mbii dɛ nə a sɛsok di nwun. Baa mun jir mun mmurep kas, amma Naan wur nchəər kə fwoshik fun nə mo jir.

⁵² Kəlak kaa dyaapyit (kup yit chəər wang) sɛ, parpuus di mon ntāa feer di mə kyes nə, bɛ nɛn di mo kə tɛn murep, mon nyool kə seen. Baa mon mbaa wam di zak kas. Dɛngbɛ mon nchəər kə fwoshik fun nə mo jir.

⁵³ Mbədə nə a tɛng parpuus mənə, bɛ fwoshik fun di mo a mə wam, mon nlep sun di baa mənə mon cham wam kas zak, kə sun fun di mo a mə muut, bɛ baa mon cham murəp kas zak.

⁵⁴ Abwoon di fwoshik fun di mo a mə wam, mo lep fwoshik di baa mon cham wam kas, kə fwoshik fun di mo a mə muut, mo lep fwoshik di baa mon cham murəp kas zak. Dɛngbɛ sɛmpwoo di mo kə tɛn ran nə ndəən bəət haal kə Naan nən ngam di, dɛ nə sat nənee,

<<Mo kə sɛɛ koorong kə muut hakyeng kənding-nding.

⁵⁵ Muut, koorong fii nə a nneyi?

Muut, ɓal fii di wii twe gurum mo dɪshik sɛ nə a nneyi?>>

⁵⁶ ɓal mə twapee kə muut nə a shikbish, kə a mbə Wàar dɛngbɛ shikbish nə kat iiko.

⁵⁷ Dangbe yaksə, mə pəlang Naan, dewur shin se koorong mmun ndəən Daa funu Jesu Kristi.

⁵⁸ Mbəmənə dyemnaa mo, wu ɗar ɓalɓal. Taji wu le kə mee mbii tər wun kas. Dangbe wu sat a ncin ɗak mə Daa shidaar-shidaar, mbəde wu man nə, koo a ɗak dedangyi de wuu cin nə mbe Daa, be baa nən cham dee a mbii debuu kas, koo dāben

16

Shin mbiizuum mBe

Bam Nen Naan Mo

¹ Yaksə, be pwoo nkaa kok shool di wun ntul nə mbe bam nen Naan de mo nyil nJudiya, nə ret kə wu cin kaade gyet wen kən sat Ekəliya di mo ndəən yil nGalati mo cin sə.

² Koo a puus Láadi dedangyi, be nə ret kə koo weye wu le mee shool mbe shin zuum nciit-nciit kə ɓal fin, mbəkə katdang parpuus de wen ndem pee wun di, be taji wu dee ncak mee shool kas.

³ Katdang wen ndem wul pee wun di, be wen nshin lepran Nen de wuu ten wu bələp mo, mbəkə mo dām di kə shool nə yilkaam nJerusalem.

⁴ Katdang wen naa nə ret, kə wen dām nJerusalem, be mon ndem ashak kə wen zak.

Mbii De Pool

Wur Rəbet Cin Mo

⁵ Wen nji pee wun di, abwoon de wen kən dām nyil mMasidoniya, mbedə wen kən Rəbet yaa ar nə ɗel dām a nyil mMasidoniya nə.

⁶ Meebe wen mpan nyém pee wun di mbe rep pee mo nlər ɗak, kə meebe wen ntong pee wun di mbe tar kut, mbəkə wu ɓam wen di, a ar mwaan fen, koo pee dedang ye di wen ndem di.

⁷ Dyeen nwen nnaa wun zam, baa a de wen nnaa wun, be wen a ar ɗel dām kələk-kələk kas. Katdang Daa wur rəbet, be wen ncanciin mbe dām tong pee wun di pan pong.

⁸ Amma wen ntong mpeesə nyil Afisus, har see parpuus mə serəbet mə Pentikos.

⁹ Mbəde, pee de nwen des mpee desə, mbəkə wen katpee cin ɗak ɗeret, kə di nii koop nə ndəən nyil Afisus nə zak. Koo de gurum mo des moo cii ɗak fen nə.

¹⁰ Katdang Timoti wur dām wul pee wun di, be wu kaat wur rəret nnaar fuu. Taji wu le mee kərmuut yaa wur kas, mbedə wur kə cin a ɗak kə Daa, kaade wen kən cin sə zak.

¹¹ Taji mee gurum ɓák wur kas, amma nə ret kə wu ɓam wur ndəən mwaan fin, mbəkə wur sekyeen di kə mwaan fin nə ndəən ryang, kə mbəkə wur waaji di pee wen di zak, mbedə wen kən leyit mbe naa waaji fin ashak kə pak dyemnaa mo zak.

¹² Yaksə, pwoo nkaa dyemnəən fun, Apolos, di wen kən satpwoo nwur shiɓal nə, nə ret kə wur dām naa wun ashak kə dyemnəən mo. Baa gyet dyeen nwur ndəm pee wun di nciit kə mənə kas, dangbe katdang wur nkatpee, be wur ndəm pee wun di.

Pwoo De Mə Kyes Nə

Kə Tokshik

¹³ Wu tong shi gongpee, kə wu ɗar ɓalɓal ndəən shinzeen fuu. Wu dee a nengung mo ndəən pətuup, kə nendəbal mo.

¹⁴ Wu cìn ɗak fuu mo jir ndəən wal.

¹⁵ Wu man nə, gyet a nentul kə Stifenas mo a nen ɗi gyet mo shee shinzeen ndəən nyil Akaya, kə mo shin sut fur mo mbe cìn ɗak ɗi mo bam nen Naan mo ɗi zak. Wen kən ɗang pə wun ɗyemnaa fen mo,

¹⁶ kə wu mwaan ndang məse kə gurum mo kaa mənə mo sə, kə wu mwaan ndang koo weyi ɗe wu shin kaa fin, mbe cìn ɗak mə bam wur, ashak kə mo.

¹⁷ Nə fes ret nwen nyit zam, mbe ji kə Stifenas kə Fortunatus, kə Akaikus, mbedə mo ji kə mbii mo nwen a koppee fuu, mbii ɗe baa ɗi wen kə mo kas.

¹⁸ Kəzak, mo caa wen, kaade ɗi moo caa wuwun sə. Gurum mo kaa mo sə, nə ret kə wu shin dedes mmo.

¹⁹ Ekəlisya ɗe mon nkwang yil mə Eshiya moo lep tokshik fur mo dəm pee wun ɗi. Akwila kə Priskila, kə Ekəlisya ɗi moo kaat ashak ndəən tul fur, mo lep tokshik mə nen dəm ndang Jesu mo dəm nwun ndəən səm kə Daa.

²⁰ Dyemnəən fun, ɗi mo mpeesə, moo lep tokshik fur mo dəm pee wun ɗi jir. Wu tok kə shak ndəən wal kaa mə nen dəm ndang Naan mo sə.

²¹ A wen Pool, kən ran tokshik ɗesə nwun, shi sar fen.

²² Koo ngwar ɗefangyi ɗe baa wur wal nDaa kas, be wu yit kə gwar mənə dee a mbii caan Naan. Daa fun wur mbə waaji.

²³ Doret kə Daa fun Jesu nə tong ashak kə wun jir.

²⁴ Wal fen nə tong ashak kə wun jir ndəən səm kə Kristi Jesu. Nə aa sə.

Pwoo devəl də Pool ran nen Koronti mo

Tokshik

¹ Lepran desə nə put a nsar Pool laaləp mə Kristi Jesu, shi rebet Naan, kə nsar kə dyemmnəən fun nə Timoti. Wen kən lep lepran desə nə dəm pee Ekəlisya joon Naan di moo nKoronti, kə nenseet ndang Jesu di mo ndəən yil Akaya jir.

² Deret, kə ryang mə Naan puun fun, kə mə Daa fun Jesu Kristi mo tong ashak kə wun.

Pool Pəlang Naan

³ wen kən pəlang Naan puun Daa fun Jesu Kristi. Puun di wur gam kə kussuk mə naajeel. Naan di wur a ngubam mun jir.

⁴ A wur bam mun mbut njeel fun mo jir, mbəkə mə katpee bam nen di moo shwaajeel mu shinə-shinə shi bam di mu mə kat nə pee Naan di sə zak.

⁵ Kaade mu shwaajeel des, ndəən jeel de Kristi wur kə shwaajeel sə, bə Naan wur mbam mun des ndəən Kristi aasə zak.

⁶ Katdang mu shwaajeel, bə nə a mbə gang pətuup fuu mo, kə nə a mbə bam fuu zak. Katdang Naan wur bam mun, bə nə a mbə bam wun zak, di nə nle kə wu gung caan jeel di wuu shwaa nə mo, kaa mun sə zak.

⁷ Mbəmənə bə canciin fun di nə ndəən wun, baa nə mak yoon kas, koo lee. Pe gyet di mu man nə, kaadi wuu shwaajeel ashak kə mun sə, bə wun nkat bam ashak kə mun aasə zak.

⁸ Dyemnaa mo, muu rebet kə mə le nwun npan, nkaa jeel di mə shwaa nə ndəən yil Eshiya. Gyet jeel nə fes ten mun toon-toon hakyeng, har gyet nə met mmun mbal, kə har gyet mu put kə pətuup fun mo nə, baa mun mbar kas.

⁹ Kə gyet mə naa kaa mo can a dyeel tukaa mmun sə, dang nə cìn aasə, a mbəkə taji mu gāngkāa fun a nkaa sun fun mo kas, amma mu gāngkāa fun nə mo a nkaa Naan bejee dak. Naan di wur yool kə gurum mo a peemúut.

¹⁰ Naan wur ten put kə mun ndəən muut nə, kə wur mbə put kə mun ndəən muut nə zak. Mun mə shinzeen nə, wur waa put kə mun ndəən muut nə ryang zak.

¹¹ Wu bam mun shi dangnaan (leshap kə Naan) fuu mo, mbəkə gurum mo des mo pəlang Naan di mbə mun, mbə bam di Naan wur cam cìn nə mmun. Pe di Naan wur lap dangnaan (leshap kə Naan) di gurum mo des moo cìn nə mbə mun.

Pool Dar Kə mWaan Wur

¹² A mbii de mu canjoom dikə ndesə, apan di ndəən pətuup fun mo kə cìn langtəng nə, tong fun ndəən yil desə nə a shi pətuup məndong, pə Naan, kə pee wun di zak. Baa a shi mee seen di nə a mu gurum mo kas, amma a shi deret mə Naan.

¹³ Baa mu ran a mee pwoo deluk nwun ndəən ran nə kas, dang a pwoo nkaa mbii de wun mmak tang nə, bə wun mmanshii nə zak. Wen canciin nə, wun mmanshii nə rəret.

¹⁴ Kaade wuu ten wu mmanshii nə lee sə nə, wun mmak canjoom shi mun, kaade mumun ncanjoom shi wun sə zak, pardə Daa fun Jesu wur nji ndəən yil desə zak.

¹⁵ A mbæde gyet wen naa nə ret aasə, a nə le dāng gyet wen kə rebet dām pee wun dī nshee, mbəkə wu kat deret dī kaa yit vəl sə.

¹⁶ Wen kən rebet taa pee wun dī, a ar dām mMasidoniya, kə katdang wen dām mMasidoniya nə, bə wen nji taa pee wun dī zak, mbəkə wu bām wen dī a ar dām nyil nJudiya.

¹⁷ Ashe! Kaade di wen rebet cīn kəsə, bə wen cīn a mbii de nkan mmənə aa? Aa koo, wu yee nə wen kən cīn mbii a buubuu, kaadi gurum mə yil nə moo cīn sə yi? De wen nsat nənee, <<Ii, Ii>> dāngbe nbwoon, bə wen waa sat nənee, <<haiyoo, haiyoo>> Zak aa?

¹⁸ Kaade Naan wur a nguzeen sə, bə pwoo de muu sat nwun, baa nə a <<Ii>> Kə <<haiyoo>> Kas.

¹⁹ Pwoo dī gyet Silas kə Timoti kə wen, mu sat nwun nkaa Jesu Kristi lāa Naan, bə baa pwoo mənə a Ii, koo haiyoo kas. Amma ndəən Naan, bə koo a pərangye, bə pwoo mənə a <<Ii>>

²⁰ Pe gyet dī pwoo de Naan wur tuweerpwoo mo jir, bə mo gampwoo mənə mo a ndəən Jesu, kə a mbə Jesu dāngbe muu sat nənee, <<Nə aasə>> Zak mbəkə mo le Naan dī a dedes.

²¹ A Naan dī wur bələp mun le dyik, a wur le mun ashak kə wun ndəən Kristi.

²² Wur bii naa man wur nkaa mun, nə mun a mu wur mo. Wur shin Riin wur dəbang mmun ndəən pətuup fun mo, mbəkə Riin nə kām dī mmun mbii de wur le nə mmun a kyeen.

²³ Amma wen pet Naan a langtəng fen nə, mbii de di nə le kə wen nook dām nKoronti nə, a mbəkə taji wen lejeel nwun kas.

²⁴ Baa muu gung a mbəkə mu le təng dī nwun nkaa mbii dī wu shinzeen nnə kas koo lee, mbæde wuu dār bəlbə ndəən shinzeen nə. Amma muu cīn dak ashak kə wun, mbəkə wu kat retnyit dī.

2

¹ Wen lepan ndəən pətuup fen nə, baa wen mbaa dām pee wun dī kas, mbəkə taji wen wāt pətuup nwun.

² Katdang bə wen wāt pətuup nwun, bə a wii ndee dī a de wur nle retnyit nwen yi? A wun nen dī wen wāt pətuup nwun, bə a wun ncaa wen.

³ A mbəmənə, bə wen ran-ran nə nwun, mbəkə katdang wen jī pee wun dī, bə taji wen kat mee mbii wāt pətuup mbut nwun, nen dī wu le retnyit nwen kas. Wen shinzeen nwun jir nə, retnyit fen nə a muu jir zak.

⁴ Wen ran-ran nə nwun a shi pətuup deewuwat hakyeng, kə shi yitmwa, kə jeel des zak. Wen ran-ran desə, baa a mbəkə wen wāt pətuup dī nwun kas, amma a mbəkə wu man dī nə, wen wal nwun zam.

Fwo Shikbish nGwe De Wur Del Dikə

⁵ Katdang mee ngwe wāt pətuup mmee gurum, bə baa ngwe mənə təkook a pətuup mənə bejee dak kas, amma wur təkook aa pətuup muu, koo a pətuup mə pak fuu mo. Baa dyen nwen nsatpwoo shibal nkaa ngwe mənə kas.

⁶ Mpee nkaan ngwe mənə, bə kar de wuu ten shin nwur, nə mak.

⁷ Amma yaksə, bə ngyel wu fwo dī ngwar mənə, mbəkə wu bām wur dī, mbəkə taji pətuup de wat wur nə waa sət daampee nwur hakyeng.

⁸ Mbəmənə wen dāng pee wun, wu sət wu kām wal fuu moo nwur.

⁹ Gyet wen ran-ran nə nwun, a mbəkə wen cam wun dī, kə wen man dī nə, kyet wun a nen cīn mbii mo, ndəən dyen jir wo?

¹⁰ Koo ngwe dedangyi di wu fwo nwur, mbə mee debish de wur cɪn, bə wen nfwo ngwe nə aasə zak. Katdang bə mee mbii mə fwo nə dɪ, bə wen nfwo ngwe mənə a mbə wun, mbə deret Kristi.

¹¹ Mbəkə taji Gujwan kat mee ləbet ndəən mun kas, mbəde baa seen wur debish mo a desəsok mmun kas.

Mbii Nə Le Anshik mPool nTrowas

¹² Kaade wen baaji nTrowas mbə satpwoo nkaa Kristi ngurum mo, bə wen kat Daa wur kə wang ar mbə wen.

¹³ Jir kəsə, bə baa pətuup fen nə kat retnyit kas, mbəde baa wen kat dymnəən fen Titus dɪ mpəmənə kas. Mbəmənə bə gyet wen sat dangmukaat mmo, bə wen dɛl dəm nyil Masidoniya.

Se Koorong nDəən Kristi

¹⁴ wen pəlang Naan, de a wur kə bwet mun shidaar-shidaar, kə mu dee dɪ a koorong mo, mbə deret Kristi. A shi mun, bə wur pwəər man Kristi de nə a kaa mbii de nə kə toos shangshang sə, koo a mpee dedangyi.

¹⁵ Pe gyet dɪ pee Naan dɪ, bə mun a kaa toos deshang mo, mə Kristi, pə nen de mo kat bam, kə nen de mo a ar loom.

¹⁶ A mə peekyes nə ndesə, dɪ dɛvəl nə a dɪ de mə wam, mə muut dɪ nə dəm a peeloom. Amma a mu dɪnshee nə ndesə, nə a fwaap deshang mə seen dɪ nə dəm a peeseen. A wii mmak mang toon mbii desə mo yii?

¹⁷ Mbəde baa mun a kaa pak gurum de mo satpwoo Naan nə a mbə kat ləbet mə shool kas. Pwoo munu nə a məndong, mbii dɪ Naan wur sat mmun, bə mu sat a pwoo mənə dəən zeen ntoom Naan aasə, kaa kərem Kristi mo sə.

3

Dak nDəən Bələmcuk Shi Toom Mə Naan Depwoo

¹ Yak sə, bə mun nwaa mə doom kwoop a kaa fun zak aa? Kyet mu rebet mee ran nkaa mu mə langtəng dəm pə wun dɪ, koo ran mə langtəng nkaa wun jɪ pə mun dɪ, kaadə pak gurum moo kə cɪn sə wo?

² Wun shikaa fuu, a wun a ran fun, dɪ mon cɪn langtəng dɪshik nə. Mo joon ran nə ndəən pətuup fuu mo, mbəkə koo wii wur man nə dɪ, kə wur tang dɪ zak.

³ Nə kám agaak nə, a Kristi shikaa wur ran-ran desə nə mo ndəən pətuup fuu mo, dangbe wur lep nə nsar fun. Baa mo ran-ran desə nə a shi ink kas, kə baa mo ran nə a nkaa sulet mə ngək kas. Amma mo ran nə a ndəən pətuup gurum mo, shi Riin Naan dɪ wur mmeen har ngaa-ngaa.

⁴ Muu sat pwoo mənə, a mbəde mu gāngkää nkaa Naan ndəən Kristi.

⁵ Baa mee mbii ndəən mun, dɪ nə mak le kə mu sat nə, mə cɪn mbii desə mo a shikaa fun nə kas. Dak desə nə a bal dɪ mu mak cɪn pak mbii mo, put a pee Naan dɪ.

⁶ Mbəde a wur le kə mə dee a nen cɪn dak mə bələmcuk shi toom Naan depwoo, baa a shi Wàar derəran mo kas, amma a shi Riin. Wàar derəran nə jɪ kə muut, amma Riin mə Naan wur shin seen.

⁷ Gyet mo ran Wàar Mosis nə mo a nkaa sulet mə ngək mo, kə Kaade gyet Naan shin Wàar nə mo mMosis, bə dedes mə Naan jɪ put agaak. Koo dɪ gyet mələp mə yit Mosis nə kyes, bə baa gyet nen Yahudi mo mak tər yit fur mo

nkaa yit Mosis kas, mbə peebang di nə des nə. Katdang bə gyet Wàar mə Mosis di nə jì kə muut nə jì aa dedes aasə,

⁸ bə nə a təng dak mə Riin mə Naan nən ndes met mə Wàar nə.

⁹ Katdang bə mo le dak mə Wàar di nə jì kə loom a dedes, bə azeen-nzeen dak mə Riin di nən nji kə deret mə Naan, nə a dedes met dak mə Wàar nə hakyeng.

¹⁰ Ndəən desə, bə wu naa nə, mbii di gyet nə a dedes, bə mbii di nən ntong di har ngaa-ngaa nə fes met di gyet yam nə.

¹¹ Katdang bə mo kám nə, mbii di ndung del dām a dedes, bə mbii di nə ntong di har ngaa-ngaa nən nden kə dedes met di nə ndung del dām nə, des hakyeng.

¹² Mbəde mun kə canciin ndəən pwoo deret nə aasə, bə muu satpwoo fun shibal agaak hakyeng.

¹³ Baa mun a kaa Mosis sə kas, di gyet wur paa yit wur shi fwaat, mbəkə taji nən Yahudi mo naa kyes dedes, mə məlep mə yit wur di nən ndel dām sə kas.

¹⁴ Mbəde gyet pan fur nə mo a deduduur har mbə cicinsə. Katdang mo doom tang pwoo Naan desəer, bə fwaat paapee desə nə paa nə, kə nə kutdi, a depəpaa pee mo di. See katdang gurum shinzeen nKristi bejee, dangbē moo mmak mang fwaat nə waa kə nə.

¹⁵ Azeen-nzeen har cicinsə, katdang mo doom tang Wàar mə Mosis nə mo, bə fwaat desə, nə kə paa pətuup fur mo di vit.

¹⁶ Amma katdang mee gurum cəer pee Daa di, bə abet, mon mmang fwaat nə baa kə nə aku pee ngu nə di.

¹⁷ Daa wur a Riin, kə peede Riin Daa nə di, bə gurum mo dee a mukáa fur.

¹⁸ Yaksə, mun nenseet ndang Jesu mo jir, bə mo mang fwaat di nə paa yit fun mo ba kə nə aku. Yaksə bə gurum moo naa a dedes kə Daa ndəən tong fun nə mo, kə wur cəer kə mun, kə mə dee di kaa wur sə, ndəən dedes wur di nə nkaa wurang. Desə nə put a pee Riin mə Naan dewur a Daa.

4

Long nDəən Tuulwan Mo

¹ A Naan Wur cin dak mə Satpwoo wur deret wo mun ndəən deret mə kussuk wur. Mbəmənə, bə taji nə waam kwak mun kas.

² Mu cii cin dak debish mo, kə mbii naashweep de a səsok, kə mbii de mo le naashweep ngurum mo jir. Baa mun ncin dung ngurum mo, koo sat dung nkaa pwoo kə Naan kas. Dang mu sat zeen nə agaak, mbəkə koo a wii, bə wur naa zeen fun nə di, ndəən dyen wur, nyit Naan.

³ Katdang bə pwoo Naan de muu sat nə a depəpaa, bə nə a pəpaa a mbee nen de mo a ar loom bejee dak.

⁴ Baa mo shinzeen kas, a mbəde mishkoom debish mə yil desə wur kə paa yit fur mo, Mbəkə taji mo naa peebang mə pwoo deret mə Kristi kas, dewur a deməndong kə Naan.

⁵ Mbəde baa muu satpwoo nə ngurum mo nkaa fwoshik fun kas, amma a pwoo nkaa Jesu Kristi, di wur a Daa, kə mun shikáa fun bə mu dee a kərem fuu mo mbə səm kə Jesu.

⁶ Naan wur kə ten sat nə, peebang nə put a ndəən peenkwoo, kə nə bangpee di. A wur le kə nə bang pətuup fun mo, mbəkə nə shin peebang di mmun, kə mbəkə mu man dedes Naan di, ndəən yit Jesu Kristi.

⁷ Mun kə long də mə Riin kə Naan nə, a ndəən Tuulwan. Shii kə mənə, a fwoshik fun mo, mbəkə mo kám bal dedes desə nə dī, agaak nə, nə a mə Naan, kə baa nə a munu kas.

⁸ Moo təreng mun koo a nkwoop dedangyi, jir kəsə, bə baa mo mpyan mun kas. Moo wuk mun, jir kəsə bə baa kəərmuut yaa mun kas.

⁹ Gurum mo lejeel mmun, jir kəsə, bə pak gurum moo wal mmun. Moo hər mun car nyil, jir kəsə, bə baa Mu murep kas.

¹⁰ Koo a pərangyi, bə mun a ndəən jeel mə muut, kaa caan kə muut də gyet Jesu cin sə, mbəkə gurum mo naa məse kə Jesu nə dī ndəən fwoshik fun mo.

¹¹ Kaade mun de mmeen sə, bə muu tong a tong mə muut mbə Jesu, mbəkə mo kám məse kə Jesu nə dī, ndəən fwoshik fun, de mo a mə muut sə.

¹² Desə nə kám nə, muut nə nkaa cin dak ndəən mun, amma seen nə nkaa cin dak ndəən wun.

¹³ Mo kə ten ran ndəən bəət haal kə Naan nənee, <<wen shinzeen, a nə le dangbe wuu satpwoo.>> A mbəde mun mə shinzeen nNaan aakəsə, a nə le dang mu satpwoo zak.

¹⁴ Mu man nə, ngwe də wur yool kə Daa Jesu a peemúut, nwur nyool kə mun ashak kə Jesu aasə zak, kə wur nji kə mun ashak kə wun ntoom wur zak.

¹⁵ Mbii desə mo jir a mbə wun, mbəkə dərət kə Naan nə wul dī mbut ngurum mo des, kə mbəkə gurum mo des mo pəlang Naan dī mbə dedes wur.

A Mbəde Mu Shinzeen Dangbe Mu Kat Seen

¹⁶ Mbemənə, bə baa nə waam mmun kas. Koo də mun kə fwoshik dī nə a mu gurum, de nə wam, amma jir kəsə, bə koo puus dedangyi, bə moo le riin fun nə mo deə a depwoo.

¹⁷ Mbəde rep jeel de mu shwaa nə a mbə rep pee lee dak, nə n nkəlak kə dēl dām, kə nə nji kə dedes de nə dām ngaa-ngaa, de nə met mu sat, nə met jir.

¹⁸ Baa mu leyit fun nə mo nkaa mbii de gurum moo naa nə yaksə kas, amma muu leyit fun nə mo a nkaa mbii də baa mu mak naa nə yaksə sə kas. Mbəde mbii de gurum mo mak naa mo shi yit yaksə, bə a mo a mbii de mo nkəlak kə dēl dām. Amma mbii de baa gurum mo mak naa mo yaksə shi yit kas, a mo a mbii de moo tong dī har ngaa-ngaa.

5

Peetong Fun nDəən Dengnaan

¹ Yaksə bə mu man nə, katdang bə fwoshik fun de mun kə mo ndəən yil desə, mo wam, bə Naan wur kə dak mee fwoshik fun de mon ntong de har ngaa-ngaa ndəən dengnaan. A Naan wur dak fwoshik mənə mo shikaa wur.

² Ndəən fwoshik fun, bə muu gwaar gwan, kə mu coor, mbəkə Naan shin fwoshik fun de mo a mə dengnaan sə de mmun.

³ Mbəde katdang Naan cin fwoshik fun mənə mo mmun, bə baa mo mmak kat mun ngum kas.

⁴ Kaade mu kutdi mu tong ndəən fwoshik fun de nə. A mə yil nə, bə muu gwaar gwan mbə jeel de mu shwaa. Baa a mbəde nə, muu rebət a bəksək kə fwoshik fun de mo a mə yil desə kas. Amma muu rebət kə Naan shin fwoshik fun de mo a mə dengnaan sə mmun. Bə fwoshik fun de mo kə seen sə, mo ndee de a koppee kə fwoshik fun de mo a mə muut yaksə.

⁵ A Naan wur ðak mun, mbə cəər desə mo, kə wur kə ten shin Riin wur mmun, de nə dee a be naa man mə mbii dewur kə ðak mo le mbə mun.

⁶ Mbəmənə, bə koo a pərangyi, bə mun kə shinzeen ndəən pətuup fun, kə mu man zak nə, kaade mu kutdi ndəən fwoshik fun de mə yil desə, bə baa mun ashak kə Daa kas. Mu jong kə wur.

⁷ Muu tong ndəən yil desə nə a shi shinzeen, baa a shi mbii de mu naa mo shi yit kas.

⁸ Azeen-nzeen mun kə shinzeen ndəən pətuup fun, kə dyyeen mmun mbəkshak kə fwoshik desə nə mo, mbəkə mu tong de ashak kə Daa ntul.

⁹ Mbəmənə bə koo de mun di ndəən yil desə, kə koo a ndəən yil de nən ndung ji, bə dyyen mmun kə mu cin a mbii de mo ret nNaan nyit.

¹⁰ Mbəde təng, mun jir, mun ndar ntoom kə mbii tong mə tokdyeel kə Kristi, mbəkə koo a weyi be wur nlap kwat mə ðak de wur kəcin mo, bə wur kutdi ndəən shin mə yil desə. Kyet kwat nə a deret aa? Aa koo a debish yi?

Shaar Ashak Kə Naan nDəən Kristi

¹¹ A mbəde mu manshii mə kəər Daa, a nə le dāng mu gung mbə dul gurum mo ji pee Kristi di. Ndəən tong fun, bə Naan wur man rəret hakyeng, kə mu cānciñ nə, wun wu man mun akəsə zak, ndəən pətuup fuu mo.

¹² Baa muu gung a mbəkə mu waa mu baa mu sat mee langtəng de nkaa sun fun mo pee wun di kas. Amma mu kām a ar nwun, mbəkə wu cīn retnyt de shi mun, kə mbəkə wu katpee lappwoo de nen di moo canjoom a shi dedes fur mo. Baa a shi məse fur mo kas sə.

¹³ Mbəde koo de baa mun de mbut məse fun nə mo kas, bə mənə a mbə Naan, kə katdang mun di ndəən məse fun mo, bə mənə a mbə wun.

¹⁴ Yaksə, bə wal kə Kristi nə se mulki ndəən pətuup fun mo mbə wun, kə mu man azeen nə, mee ngwe mēdong wur kə muut mbə gurum mo jir. Mbəmənə, bə gurum mo jir mo cam muut zak.

¹⁵ Wur muut a mbə gurum mo jir, mbəkə nen de mo kə lap seen wur, bə taji mo waa baa tong di a mukāa fur. Zak kas. Amma mo tong a mə ngwe dewur kə muut mbə mo, kə mo waa yool kə wu a peemúut mbə mo zak.

¹⁶ Mbəmənə, yaksə, bə baa mu kutdi mu naa tong kə gurum a shi yit de mə yil desə kas. De mu naa Kristi a shi shin de mə yil desə, amma yaksə, bə baa mu kutdi mu naa wur a shi fwoshik de mə yil sə kas.

¹⁷ Koo ngwe dedangyi de wur tong ndəən Kristi, be ngwe mənə kə dee a depwoo. Mbəde məse wur desəər mo kə ðel dām jee, kə koo mii nə kə dee a depwoo zak.

¹⁸ Mbii desə mo jir, a cīn Naan, de wur cəər kə mun shaarlek wur mo, mbəkə mu dee di a shaar wur mo shi Kristi. Wur cin ðak desə mmun, mbəkə mo cəər kə gurum mo, di mo a shaarlek wur mo, mbəkə mo dee di a shaar wur mo zak.

¹⁹ A pwoo de mun nkaa sat nə desə nə, Naan wur nkaa le gurum de mo ndəən yil nə, kə mo dee a shaar wur. Baa Naan wur tang shikbish kə gurum nə mo nkaa mo kas, kə wur kə leppwoo mu cəər kə gurum de mo a shaarlek wur mo, kə mo dee a shaar wur mo nsar fun zak.

²⁰ Mbəmənə, bə yaksə mun a jeplep mə Kristi mo, de Naan wur pərep gurum mo a shi mun. Mu dāng pə wun a koppee kə Kristi, wu yit kə Naan wur cəər kə wun, kə wu dee di a shaar wur mo.

²¹ Wur de baa wur man cīn mee shikbish kas, bə Naan le wur mang shikbish fun mo, mbəkə ndəən wur bə mu dee di a nen dīn ndəre mo, nyit Naan.

6

¹ Kaade mun mu cìn ðak ashak kə Naan zak, bə mu ðang pee wun, mbəkə taji wu lap ðeret kə Naan wu le nə a mbii ðebuu kas.

² Wu kələng mbii ðe Naan wur kə sat nənee,

<<Kaade pee mə cìn ðeret nə wul,

bə wen cìn ðeret nwaa.

Kaade puus bam nə jì wul,

bə wen bam waa zak.>>

Azeen-nzeen wen sat nwun nə, cicensə nə a pee mə lap ðeret mə Naan! Kəzak, cicensə nə a puus mə kat bam pee Naan ði.

³ Baa mu le mee mbii canshii mmee gurum kas, mbəkə taji mo bees ðak fun nə ði kas.

⁴ Amma koo a ndəən ar ðedangyi, bə muu kám ngurum mo azeen-nzeen nə, Mun a kərem mə Naan mo, kə muu kám nə, mun a kərem kə Naan mo shi gung kə shwaajeel des, kə mwaaan ndəən mbii lejeel mo.

⁵ Muu shwaanas, kə mo naa mbwoot mun, kə muu tong mbut nenyool kə ðəlep mo, kə ðak mo des, kə tong shi gongpee, kə tong kə neen, kə ciin saam zak.

⁶ Muu kám zeen fun shi məse ðeret kə man, kə gung shi məse ðe mə naajeel ndəən Riin Ðebang, kə shi wal mu azeen-zeen zak,

⁷ kə shi pwoo ðe mo azeen-nzeen, kə shibal kə Naan. Mun kə zeen nə, kaa leekek ðin ndəre mo sə, nsarse kə nsarkul fun mo.

⁸ Gurum mo le mun a dedes, amma pak moo waa lejeel mmun zak. Pak gurum moo kwoop mun, ðang pak moo waa bees mun zak. Moo le mun a kaa nendung mo sə, ðang mun a nensat zeen mo.

⁹ Gurum mo le mun a kaa baa mo man mun kas sə, ðang mun a ðe mə man pee mo. Mu ðee kaa muu mumurep sə, ðang mun ði kə seen. Mo nərem mun, jir kəsə, bə baa mo twe mun kas.

¹⁰ Mu ðee kaa mun aa pətuup ðeewat sə, ðangbə mun a mbut nretnyit shidaar-shidaar. Mu ðee kaa nenjeel mo sə, ðang jir kəsə, bə mu le kə gurum mo des mo kat long. Mu ðee kaa baa mun kə mee mbii kas sə, ðang jir kəsə, bə koo mbii ðedangyi bə nə a munu.

¹¹ Wun nen Koronti mo, wu man nə, baa mu sok mee mbii nwun kas. Gyet muu satpwoo nwun agaak mbii ðe mo ndəən pətuup fun jir.

¹² Baa gyet mu nook sat nwun mbii ðe mo ndəən pətuup fun kas. Gyet a wun wu nook sat mmun mbii ðe mo ndəən pətuup fuu mo.

¹³ Wen ðang pee wun kaa jep fen mo sə, mbəkə wu woo mbii də mo ndəən pətuup fuu mo mmun.

*Pətuup Fuu Mo, a Peede
Naan Wur Tong Di*

¹⁴ Taji wu bəlsuk ashak kə nen ðe baa mo shinzeen nNaan kas. Mbəde a mii bal ðak ðeret kə ðak debish yii? Kə a mii bal peeðang kə peenkwoo yii?

¹⁵ Baa mee shaar ashak ðe nnaar Kristi kə Gujwan kas. A mii bal ngushinzeen, kə ngwe ðe baa wur shinzeen kas yii?

¹⁶ A mii bal Lu Naan ðedes kə lu kùm yii? Pətuup fun mo a peede Naan wur tong ði, Kaade wur kə ten sat sə nənee,

<<wen ntong ashak kə mo,

kə wen mmwaan nnaar fu zak.

Wen ndee a Naan fu,

kə mon ndee a

nen fen mo zak.>>

¹⁷ Mbəmənə bə wu put aku,

<<mbut nen de baa mo shinzeen kas,
 kə wu bəksək kə mo zak,
 Daa Naan wur sat akəsə.
 Taji wu tung mee mbii de nə a derap kas,
 dangbe wen nlap wun.

¹⁸ Wen ndee a puun fuu,
 kə wun ndee a jep fen demish mo, kə de mat mo.
 A Daa debal met jir,
 wur sat pwoō mənə.>>

7

¹ Shaar fen mo de wen wal nwun, kaade Naan wur kə ten tuweerpwoō mbii desə mo mmun akəsə, bə nə ret kə mu lesun fun mo de a debang, ndəən koo a mbii debish defangyi, de nə təkook kə nan fun mo, kə riin fun mo zak. Nə ret kə mu de a nen debang mo rəret ndəən shiimwaan fun mo, mbə shin dedes nNaan.

Retnyit Mə Pool

² Wu wang pətuup fuu mo mmun, mbəde baa di mu cīn mee mbii debish mmee gurum kas, kə baa mu tikook kə mee gurum kas zak. Baa di mu seen nkaa mee gurum kas.

³ Baa wen sat desə nə a mbəkə wen le wun di a nenshikbish mo kas, dang wen satpwoō desə nə a mbəde di wen kə ten sat nwun nə, mu wal nwun zam. Kə koo de a ndəən muut, kə koo de mun di kə seen, bə mun di ashak vit ndəən pətuup fun mo.

⁴ Wen shinzeen nwun azeen-nzeen, kə wen kə cīn roop des a shi wun zak. Har wu fes wu caa pətuup fen nə rəret hakyeng. Jir kə jeel de muu shwaa nə, bə wen nkaa cīn retnyit des zam.

⁵ Kaade gyet mu dām mu wul nyil mMasidoniya sə, be baa gyet mu kat mee pee bwet sun kas. Gurum mo shin jeel mmun des, koo a ndəən ar defangyi. Gurum mo bəlep kə mun, kə gyet ndəən pətuup fun mo, bə kəermuut nə di zak.

⁶ Dangnaan wur shin bal kə wur caa pətuup mu nen de baa mo bal mputuup kas. Gyet wur shin bal pətuup fun mo shi ji kə Titus.

⁷ Baa a ji kə Titus nə bejee dak kas, dang ashak kə di gyet wu cīn caa pətuup wur, har wur sat mmun nə, wu coor mbə naa wen, kə wuu naajeel fen, kə nə, wun mbwoon fen zak. Pwoō desə nə mo səet le retnyit nwen des hakyeng.

⁸ Koo de gyet wen wāt pətuup nwun shi ran de wen ran nwun sə, be baa gyet nə daampee nwen, mbəde wen ran-ran nə nwun kas. Gyet yam be nə wāt pətuup nwen, mbəde gyet wen naa nə, ran nən wāt pətuup fuu mo zam. Koo di gyet nə wāt pətuup nwen a mbə rep pee mo lee dak.

⁹ Dang yaksə wen kat retnyit. Baa nānee mbəde a ran nə le pətuup fuu mo tikook kas, dang a mbəkə wu tuwap di, mbə mbii de mo le kə pətuup fuu mo tikook. Daa Naan wur rebet a kyeet kə tikook kə pətuup mənə, mbəde nə nle kə wu tuwap. Mbəmənə be baa mu cīn a mee mbii debish nwun kas.

¹⁰ Mbəde kyeet kə pətuup dewat di a Naan le, nə kə ji kə tuwap, kə nə ji kə kat bam zak. Baa nə le kə gurum mak sat nānee, <<katdang di wen oo!>> Kas. Dang pətuup dewat wu yil desə, mənə kə ji aa muut.

¹¹ Wu naa, mbii de Naan wur kə cīn kə pətuup dewat nə, nə le kə wu dak mase fuu mo azeen-nzeen. Kə nə le kə wu rebet kām agaak nə, baa gyet wu man mee mbii debish kas, har nə kə le kə wu kat canciin. Nə le kə wu

katbal, kə nə le kə wu kat gung ndəən kar fuu zak. Mbut mbii desə mo, bə koo a ndəən ar dɛdangyi, bə nə kām azeen-nzeen nānee, << wuu mwaan a ndəən deret.

¹² Koo de gyet wen kə ran-ran nwun, bə baa nə a mbə mee ngwe de wur kə cin shikhish kas. Kə baa nə a nkaa mee ngwe də mo cin dɛbish nwur kas. Dang wen ran-ran nə, a mbəkə nə kām dī nwun agaak ntoom kə Naan, canciin fuu mbə mun.

¹³ A mbə mbii desə mo, dāngbɛ gyet pətuup fun mo katbal. Baa gyet nə gang a kwak fun mo bɛjee dāk kas, dāng mu kat retniyit dī kə des, mbə retniyit kə Titus, mbəde gyet wun jir wuu kaat wur shi retniyit.

¹⁴ Gyet wen kə ten canjoom fuu nwur, bə baa gyet mee naashweep yaa wen mbəmənə kas. Mbii de mu sat mo nwun sə, mo azeen-nzeen. Canjoom fun de mu sat nTitus nkaa wun, nə azeen a kə sə zak.

¹⁵ Wur le pətuup wur nkaa wun jir met dɛyam hakyeng. Kaade wur yee nə, wun jir, wun a nen gyet de wu lappwo dɛwur sat mo nwun. Kə wu kaat wur shi retniyit, kə gyet wu cin mbii deret wur zak.

¹⁶ Wen kat retniyit mbəde wen mak kək kaa nkaa wun rərɛt hakyeng.

8

Shin mBiizuum Shi

Rebet Kə Pətuup

¹ Dyemnaa mo, muu rebet kə wu man pwoo nkaa deret de Naan wur shin nə Ekəlisyə de mo nyil mMasidoniya.

² Koo de dī mo kə cam mo shi jeel dɛnaat, kə mo nkaa shwaajeel mə mbii mo zak, bə jir kəsə, retniyit fur nə des. Bə nə le kə mo cin mbii deret mbəde mo shin mbii fur mo shi zuum, koo de baa mo kə mee mbii des kas.

³ Wen man azeen nə, mbii de mo cin nə a nciit kə bal fur, har nə met bal fur, mbəde mo shin nə a shi rebet kə pətuup fur mo.

⁴ Moo dāng pə mun dɛs hakyeng nə, mu shin pee ndun kə mo ledun mbut nen de mon ncin bam mbə nen Jesu mo sə.

⁵ Har mo shin mbii mo dɛs met mbii de mu lepan. Dang mo shee shin a pətuup fur mo nDaa, kə mun zak, nciit kə mbii de Naan kə rəbet kə mo cin.

⁶ Kaade mu naa nə ret, bə mu lep Titus dəm pee wun dī, mbəde dī a wur shee cin dāk deret desə nə ndəən wun, bə nə ret kə a wur nsəet sekyyen kə dāk nə.

⁷ Wun kə sekyyen ndəən koo a mbii dɛdangyii, har ndəən shinzeen, kə satpwoo, kə man, kə gung mbii mo dɛs, kə wal dī wun kə nə mbə mun. Nə ret kə wu sekyyen kə cin dāk deret mə shin zuum shi pətuup məndong.

⁸ Baa wen kə le a mee wāar pee wun dī kas, dāng nə a mbə kām gung de nwun, mbəkə wen man dī azeen nə, wal de wun kə nə, mbə bam niyee mo, nə azeen.

⁹ Mbəde wun kə man deret mu Daa fun Jesu Kristi, koo de gyet wur a ngulong, jir kəsə, bə wur lekāa wur dɛe kaa ngujeel sə mbə wun. Mbəkə ndəən jeel wur nə, bə wu dɛe dī a nenlong mo.

¹⁰ A pan mənə nkaa mbii nə ndesə, nə nret kə yaksə bə wu sət koor mbii de gyet wuu yaa cin nə doontoom sə. Gyet a wun shee shin mbii, kə wun kə pətuup mu shin mbii hakyeng.

¹¹ Nə ret kə wu kyes koor dāk nə shi rebet kə pətuup fuu mo, nciit kə bal fuu, kaade gyet wu shee cin nə sə.

¹² Katɔɔng be mee gurum ka pɛtuup de ma shin mbiizuum, be Naan nlap mbiizuum ka ngwe na nciit ka mbii de ngwe na shin nNaan. Baa Naan wur ntang a mbii di ngwe na nnə kas.

¹³ Baa wen sat pwoo mənə a mbəkə pak gurum mo nook shin mbiizuum, mbəkə nə toon di wuwun kas.

¹⁴ Dang a mbəkə mo le mbii mo deɛ diɛn ndəre, bə wu bam mo yaksə, shi mbii kəkət fuu mo, mbəde baa mo ka mee mbii kas. Mbəkə katɔɔng parpuus de wu taa njeel, be mo bam wun di zak. Desinə nə a mbəkə mo shwap mbii mo di nciit-nciit.

¹⁵ Kaade mo ka ten ran ndəən bəət haal ka Naan sə nənəe, <<Ngwe dewur chak des, be baa nən njar des kaa wur kas, ka ngwe dewur chak lee, be baa nən njar kat kaa wur kas.>>

Titus Ka Shaarmwaan Wur Mo

¹⁶ wen pəlang Naan, de wur lepan ndəən pɛtuup ka Titus, mbəkə wur bam wun di, kaade wen kən cin wun sə.

¹⁷ Baa wur lap ii a mbə dang fun bejee dak kas, amma wur ka fes lepan wur, mbəkə wur dəm pee wun shi pan mukaa wur.

¹⁸ Muu lep wur dəm pee wun di ashak ka dyemnəən fun di gurum moo fes shin dedes nwur, mbə satpwoo ka Naan ndəən Ekəlisya mo jir.

¹⁹ Baa a mənə bejee dak kas, amma Ekəlisya mo bəlep wur, mbəkə wur dəm di ashak ka mun, mbə dəm ka mbiizuum de muu shin nə, mbə le Daa a dedes, ka kām agaak nə, mun ka pɛtuup de nə a mə bam zak.

²⁰ Baa muu rebet ka mee gurum fəlep mun nkaa mbiizuum desə, de gurum moo shin nə shi pɛtuup məndong, de mun nkaa shin nə sə kas.

²¹ Mbii de muu rebet ndesə, ka wu cin mbii mo di ndəre-ndəre, baa a ntoom ka Daa bejee dak kas, har ka ntoom ka gurum mo jir zak.

²² Muu lep dyemnəən fun ashak ka mo zak. Mun ka cam dyemnəən fun wur yit mo des, be mə kat wur a ngudak zam ndəən ar mo shinə-shinə. Yaksə bə wur cin dak nə waa met deyam zak. Wur ka cin dak deret nə des mbə bam wun.

²³ Titus wur a shaarmwaan fen, dewur cin dak ashak ka wen mbə bam wun zak. Mpee dyemnəən fun desə mo, be mo a nen de Ekəlisya mo lep mo, mbəkə mo le səm ka Kristi di a dedes.

²⁴ Mbəmənə, be wu kām wal fuu mmo, mbəkə Ekəlisya nə mo man di azeen-nzeen nə, joom de mu can nə mbə wun, nə a ndəre azeen-nzeen.

9

Cin Bam mBə

Nenseet Nɔng Jesu Mo

¹ Pwoo nkaa cin bam mbə nenseet nɔng Jesu mo, be baa nə a təng ka wen ran mee pwoo nwun nkaa nə kas.

² Mbəde wen man sekyeen fuu, har wen ka canjoom shi wun ntoom ka nen Masidoniya mo. Wen sat mmo nə, gyet doontoom be Ekəlisya diɛn Akaya war ka ten dak set mbə cin bam. Rəbet fuu mbə shin mbiizuum de wu shin nə bəkwak ngurum mo des ndəən mo zam.

³ Amma wen lep dyemnəən fun desə mo dəm pee wun di, mbəkə taji canjoom de mu sat shi wun, nkaa mbii desə nə deɛ a mbii debuu kas, dang mbəkə wu tong di shi dak suk, ka mbiizuum nə, kaade gyet wen kən sat nwun nə, wu tong shi dak suk sə.

⁴ Mbæde katdang pak nen Masidoniya nə mo yool ji ashak kə wen, dangbe mo ji kat baa wuu dak suk kas, bæ naashweep nyaa mun, kə nən nsæt yaa wun met nwen zak, mbæde muu shinzeen nwun.

⁵ Nə akəsə be wen naa nə, nə ret kə wen dang dyemnəən fun desə mo, mbəkə mo shee dām pee wun di nwen atələng, mbəkə mo cak mbiizuum de gyet wuu tuweer nə, wun nshin nə di. Katbaa wen kən dām wul pee wun di, be mo kə ten chak mbiizuum nə mo. Be nə kām nə, wu shin mbiizuum nə a shi rebet kə pətuup fuu mo, baa a mee gurum le təng nwun kas.

⁶ Taji wu munsuk kas nə, ngwe dewur kop cirem lee ndəən maar wur, be wur ndiip deben nə a lee dak. Ngwe dewur kop cirem des, bæ wur ndiip deben nə des akəsə zak.

⁷ Koo weyi be wur cin mbii dewur kə pan mputuup mbə shin nə, baa a shi pətuup vəl-vəl kas, kə baa a gurum mo le təng nwur kas. Mbæde Naan wur kə rebet a ngwe dewur shin mbiizuum, a shi retnyit ndəən pətuup wur.

⁸ Naan wur kə bal de wur nshin mbii mo nwun des met mbii de wuu rebet mo. Mbəkə koo a pərangyi, be wu kat mbii de wuu rebet mo di mbə suk fuu mo, kə mbəkə wu katpee shin mbiizuum di shi pətuup mändong mbə dak deret mo jir.

⁹ Kaade mo kə ran ndəən bəət haal kə Naan sə nənee,
<<Wur shin mbii nenjeel mo shi zuum des,
kə shi pətuup mändong, Deret wur nən ntong
de har ngaa-ngaa.>>

¹⁰ A Naan kə shin cirem ngumaar, kə a wur shin mbiise mu se zak. A wur nshin cirem nwun wu kop, kə a wur nle kə nə kaa wurang. Wur nle deret nkaa dak fuu dīn ndəre, kə nə des di hakyeng.

¹¹ Wur nle kə wu dee a nenlong mo koo a ndəən ar dēdangyi, mbəkə wu naa nshin mbiizuum di shi pətuup mändong. Mbiizuum de wun nshin nə, nə ndee ngurum mo a mbii pəlang pee Naan.

¹² Mbæde dak fuu deret desə nə, baa nə bam a nen Naan mo bejee dak kas, dang nə waa sət le kə gurum mo pəlang Naan des zam.

¹³ Dak fuu deret desə nə kām nə, shinzeen fuu nə dar balbal hakyeng. Nən nle kə gurum mo le Naan a dedes, mbə mbiizuum de wu shin mo ashak kə koor gurum nə mo shi pətuup mändong. Be nə kām agaak nə, wuu lappwoo deret mu Kristi nə azeen-nzeen.

¹⁴ A mbə wal de gurum mo kə nə mbə wun, be mo ncīn dangnaan (leshap kə Naan) mbə wun, Mbæde mo man nə, Naan wur kəcin deret nwun des zam.

¹⁵ Wu yit kə mu pəlang Naan mbə zuum de wur shin mmun. Zuum di nə met mbal mu sat.

10

Pool Vwang Shin nKaa Dak Wur

¹ Wen Pool shikāa fen, wen dang pee wun, mbə məse mu pədok kə deret mə Kristi. Wen de moo sat nə, wen a ngudokpwoo təktək, katdang wen ashak kə wun, dang Nnee wen kən sat mbii mo nwun agaak, katdang baa wen ashak kə wun kas.

² Wen dang pee wun, mbəkə taji wu le təng nwen satpwoo nwun shibal kas, katdang wen ji pee wun di. Mbæde wen man azeen nə, wen mak satpwoo shibal nen de moo sat nnə, mbii de muu cīn sə be nə a dak mə yil desə.

³ Koo de muu tong a ndaen yil na, be mbii de mun nkaa cin lek mbə na, baa na a mə yil desə kas.

⁴ Leelek de muu cin lek dishik, baa na a mə yil desə kas. Dang leelek fun na a bal mə Naan, de nən mmak shirip kok debal mo.

⁵ Muu shirip pwoo kə nen de moo ji kə mbii langkăa nkaa man Naan, kəzak, muu shirip koo a kok mə roop dedangyi de nă daam man Naan ngurum mo. Kə muu le kə koo a pan kə weyi, be nă cin dyen kə Kristi di zak.

⁶ Abwoon de wun nkām agaak azeen-nzeen nă, wuu kələng pwoo fun, bə mun dak sun fun rəret mbə kar nencii kələngpee mo.

⁷ A mii le dang wuu leyit fuu mo nkaa mbii də mo abwoon yi? Katdang mee gurum kə leshin nnă, wudin a mə Kristi, be nă ret kə wur pan rəret, kə wur man nnă mun a mə Kristi zak.

⁸ Mbəde koo də wen canjoom des shi bal de Daa wur shin mmun, be nă a mbəkə mu dak wun di, baa a mbəkə mu shirip wun di kas. Baa mee naashweep yaa wen kas.

⁹ Taji wu pan nă, wen kən gung a mbəkə wen lekəarmuut di nwun shi ran fen nă mo kas.

¹⁰ Mbəde pak gurum moo sat nă, mbii de wur ran ndaen ran wur nă mo toon, kə mo bal zam, amma katdang gurum naa wur nyit, bə baa shin wur nă kə mee bal kas. Pwoo de wur sat nă, be baa nă ke koop nă kas.

¹¹ Nă ret kə nen sat pwoo mənə mo man nă, mbii de muu sat ndaen ran, bə baa nă dyik kə mbii de muu sat nwun nyit kə yit kas, katdang mukaat ashak kə wun.

¹² Baa mu mak lekăa fun, koo mu kămkăa fun mo nciit kə nen de moo canjoom a shi sut fur mo kas. Mbəde moo kām sut fur mo kə shak, kə moo camsut fur kə shak zak. Nen mənə mo a mwen mo.

¹³ Baa mun ncanjoom del peeđe nă ret kə mu dar di kas. Amma mu dar a nkaa pee dak de Naan wur kə can nă mmun, desə nă bal kə dak fun nnaar fu.

¹⁴ Wun a ndaen pee dak də Naan wur kə can mun, akəsə bə baa di mu canjoom mbə dak fun dik kas, kaade gyet mu dăm kə pwoo mə Kristi nă nwun sə.

¹⁵ Baa canjoom fun nă del met mbii də nă ret kas, kə baa nă tung dak ke mee gurum mo kas. Amma mu canciin nă, a shinzeen fuu nă bul hakyeng, be dak fun ndaen wun, nən mbul des hakyeng zak.

¹⁶ Mbəkə mu katpee satpwoo kə Naan di ndaen yil de mo a kyeen fuu. Baa mu canjoom a shi peeđe mee gurum kə cam cin dak di kas.

¹⁷ Amma kaade moo kə ran ndaen bəet haal kə Naan sə nănee, <<Jir ngwe de wur canjoom, bə nă ret kə wur canjoom nă a shi mbii de Daa wur kə cin.>>

¹⁸ Mbəde baa Naan wur kə rebet ngwe de wur ke kwoop a shin kas, amma a ngwe de Daa wur kə kwoop bejee.

11

Pool Kə Jeplep Mu Dung Mo

¹ Wen canciin nă, wu ngung kə wen mbə rep mwen fen sə. Kussuk wu gung kə wen!

² Wen kən cin zuur nkaa wun mbə Naan. Wun a kaa reep nuk de baa war kə man mish kas. Wen kən tuweerpwoo mbə shin wun ndyik, kaa matpoo sə pee mish war de, a Kristi wur a mish fuu nă.

³ Amma wen kən kəər, taji nə yool dəe a kaa gyet nwoo gwam Iif shi seen wur de mu dɔng sə kas. Taji mo yool gwam wun, kə mo mer kə pan fuu mo nkaa wal deret, de wun kə nə mbə Kristi kas.

⁴ A mii le dɔng katdang mee gurum ji satpwoo nkaa mee Jesu de dyik kə pwoo de mun mu sat nə nwun bə wuu kələng pwoo mənə yi? Wu pan nə riin mənə dyik kə Riin Naan de wuu kat nə yi? Kə wu pan nə, mee pwoo Naan nə de dyik waa met pwoo Naan de wuu lap nə yi?

⁵ Wen man azeen nə, baa wen a dəkat met jir ndəən jeplep nə mo kas.

⁶ Meebe, baa wen man satpwoo rəret kas, amma wen man satpwoo deret nə. Muu kám man nə nwun agaak koo a pərangyi mbut mbii mo jir.

⁷ Tan, gyet wen cín a mbii dəbish, mbəde gyet wen sham kə káa fən, mbəkə Naan wur diyeep wun di kaade wen satpwoo kə Naan nə nwun shi zuum sə wa?

⁸ Wen lap bam pə pak Ekəlisya mo, mbəkə wen cín dák di nnaar fuu. Wen mak sat nə, gyet wen ghər a long fur mo, mbəkə wen bam wun di.

⁹ Kaade gyet wen de ashak kə wun, bə baa gyet wen kə mee mbii kas, kəzak, baa gyet wen lejeel mmee gurum kas. Mbəde dyemnəən fun de mo tong mMasidoniya ji di, a mo ji shin wen mbii de wen kən rebet mo. A mbəmənə, dɔngbe koo a ndəən ar dɔdangyi, bə baa wen le mee jeel wun kas. Kaade baa gyet wen lejeel wun kas sə.

¹⁰ Mbəde wen man nə, pwoo de wen kən sat nə a pwoo mə Kristi azeen, bə baa mee ngwe mak cíi canjoom nwen ndəən yil Akaya kas.

¹¹ A mii le dɔng wen sat kəsə yi? A mbəde baa wen wal nwun kas aa? Naan wur man nə, wen wal nwun zam.

¹² Dak de wen nkaa cín nə, bə wen sat a ncín a nə, mbəkə wen shootpwoo mu canjoom di jeplep de moo sat nə, dák fur nə a nciit kə munu.

¹³ Kaan kə nen mənə mo a jeplep mu dɔng mo. Moo cín a dák de mu numpee mo. Moo lekáa fur kaa mo a jeplep mu Kristi mo sə, dɔng baa mo a jeplep Kristi kas.

¹⁴ Baa nə dee a mbii aapwoo kas, mbəde koo a Gujwan shikáa wur, bə wur leshin kaa wur a ngulep mu peeɓang sə.

¹⁵ Mbəmənə bə baa nə dee a mbii aapwoo kas, katdang bə kərem mu Gujwan mo lesut fur, kaa mo a nen cín dák deret mo sə zak. A peekyes nə, bə mon nlap kwat fur mo nciit kə dák fur mo zak.

Pool Shwaajeel mBə Dee a Ngulep Jesu

¹⁶ Wen kən baa sat di zak nə, taji mee gurum pan nə, wen a mwen kas. Amma katdang wu pan nə, wen a mwen, bə wu lap wen desə kaa mwen nə sə, mbəkə wen kat pee can rep joom di lee.

¹⁷ Pwoo de wen sat sə, bə baa wen sat a mee pwoo de Daa wur lep wen kas, amma wen kən satpwoo nə a kaa mwen sə, wen kən sat pwoo mənə a tyap.

¹⁸ Kaade gurum mo des moo can a joom de mu yil desə bejee dák sə, bə wen ncanjoom nə akəsə zak.

¹⁹ Wun nen de wu seen bə wu gung kə nenmwen mo shi retnyit.

²⁰ Mbəde katdang, bə mee gurum le wun kaa kərem mo sə, koo wur ghəər wun, koo wur se ləbet nkaa wun, kə koo wur kám a ɓal mu tuur nwun, kə koo wur nənəs wun, jir kəsə bə wuu gung kə ngwe mənə.

²¹ Nə shweep wen mbə lap ii, nə gyet mun kə ɓal mbə cín mbii desə mo kas, amma katdang mee gurum kə canjoom nkaa mee mbii, bə wen kən satpwoo nə a kaa mwen sə. Wen ncanjoom akəsə zak.

²² Katdang bæ, mo a nen Hiburu mo, bæ wen a ngu Hiburu zak. Katdang bæ, mo a nen Izrel mo, bæ wen a ngu Izrel zak. Katdang bæ mo a dang kæ Abraham, bæ wen a dang kæ Abraham zak.

²³ Katdang bæ mo a kærem mu Kristi mo, bæ wen a kærem mu Kristi zak. Wen satpwoo næ a kaa ngutar sæ! Mbæde wen cin dak de næ des met mumo næ. Mo kæ bwoot wen le nlushoot, kæ wen shwaananas met mæ sat zak. Wen kæn shwaajeel mo shinæ-shinæ har kus kæ muut zak.

²⁴ Gyet yit paat, bæ nen Yahudi mo fwo ngwoor nwen laarkun baapwoofeer.

²⁵ Nennan-nan mu Rom mo særem wen shi gwoor yitkun. Nen Yahudi mo car wen shi nding yit mædong, mbækæ mo tu wen di. Yitkun bæ tii am, næ taa pyan kæ mun. Wen kæn cam teer kæ wet nkaa am bahar.

²⁶ Shidaar-shidaar bæ wen a ar mwaan mo des, kæ nwen kæn naa muut shi yit fen mbut ndung mo. Wen kæn naa muut nsar kæ nenwat mo, kæ nwen naa muut nsar kæ dang fun næ Yahudi mo zak. Wen kæ naa muut nsar kæ nenkum mo. Wen kæn naa muut ndææn yilkaam mo, kækak, wen kæn naa muut a naaryil mo. Wen kæ naa muut nkaa am bahar mo. Wen kæn naa muut nsar kæ dyemnææn de mu dung mo.

²⁷ Wen kæn shwaadak mo, kæ wen kæn shwaajeel mo, kæn nnaa nteer mmeen, kæ wen kæ shwaaneen zak, kæ neen am tu wen zak. Yit mo des baa wen kat mee mbiise kas. Wen kæn shwaakut, mbæ ciin mbiisæp,

²⁸ kæ pak mbii mo des de kækak. Mbii de mo daampee nwen, koo puus dedangyi, næ a mbæde wen kæ toon mæ tap kæ Ekælisya mo jir zak.

²⁹ Katdang baa mee ngwe katbal kas, bæ næ le kæ baa wen katbal kas zak. Katdang mee ngwe taa pal ndææn shikbish, bæ næ shwal nwen zam.

³⁰ Katdang bæ næ a tæng kæ wen canjoom, bæ wen canjoom næ a nkaa mbii de næn nkám agaak næ baa wen kæ bal kas,

³¹ Naan puun kæ Daa Jesu de sëm wur næ kat deret har ngaa-ngaa. Wur man azeen-nzeen næ, baa wen kæn sat a dung kas.

³² Ndææn yil nDamaskus, bæ gofna dewur ndir kæ mishkoom Aritas wur shootpwoo sheep pæbong din nDamaskus mo, mbækæ mo yaa wen di.

³³ Mo le wen sham ndææn kæci dedes mmee fung mu fwang mu yilkaam næ, har wen put nkoom nsar wur.

12

Pool Naa mBii Mo

Shinæ-Shinæ nDææn Suun

¹ Wen ncanjoom a tæng, koo de baa wen kat mee læbet ndææn næ kas. Amma yaksæ bæ wen nsekyeen kæ satpwoo nkaa suun mo, kæ mbii de Daa wur woo mo nwen.

² Wen man mee gurun ndææn Kristi de gyet Naan mang wur kaa kæ wur ndææn dengnaan dekun. Næ wul a bit mo kaapaat baafeer yaksæ. Kyet, gyet Naan kaa kæ wur a ndææn nan mu yil desæ aa? Bæ baa wen man kas, amma Naan man.

³ Wen man næ, mo mang gwar næ kaa kæ wur a mparadayis. (Shii kæ mænæ a peeðe Naan di). Kyet a shi nan mu yil desæ aa? Koo baa a shi fwoshik mu yil desæ kas aa? Bæ baa wen man kas, amma Naan wur man.

⁴ Wur kæləng mbii mo, de baa mon mmak sat mo shi pwoo kas, kæ mbii de baa gurun mo mak sat shi læpwoo kas zak.

⁵ Wen kæn canjoom a shi gwar desæ. Baa wen kæn canjoom a shikaa fen kas. Amma wen kæn kám a ciin bal fen agaak.

⁶ Koo de wen rebet canjoom nə, be baa wen dee a mwen kas, mbəde wen kən sat azeen. Amma baa wen canjoom kas, mbəkə taji mee gurum lepan nkaa wen, waa met mbii dewur naa wen kən cən mo, kə mbii dewur kələng kə pwoo fen kas.

⁷ Mbəkə taji wen diyeep kaa fen mbə suun dedes desə di Naan kə kām mo nwen kas. Amma mo le mee ghər ndəən fwoshik fen, de nə dee a mee shwal pee wen di, ngulep kə Gujwan wur daampee nwen, mbəkə taji wen canjoom kə fwoshik fen kas.

⁸ Wen kən dang pee Daa yit kun, mbəkə wur shang mbii desə nə baa kə nə aku.

⁹ Amma Daa wur sat nwen nənnee, <<Deret fen nə mak waa. Mbəde a ndəən ciin bal mu gurum, dangbe mon naa gam kə bal fen.>> Mbəmənə be wen sət canjoom ndəən ciin bal fen nə. Mbəkə bal mu Kristi nə tong di ndəən wen.

¹⁰ Aasə be wen kən kat retnyit ndəən səm mu Kristi, mbə ciin bal fen nə, kə fəlep de moo cən nwen, kə mbii daampee mo, kə jeel mo, kə luk mo shinə-shinə, mbə Kristi. Mbəde katdang baa wen kə bal kas, be wur shınbal nwen.

Pool Wur An mBə Ekəlisya Din nKoronti Mo

¹¹ Wen kən lesen dee a kaa mwen sə, amma a wun wu le kə wen dee a mwen nə. Gyet nə ret kə a wun, wun nkwoop wen, mbəde baa wen a dekat met jir ndəən jeplep nə mo kas, koo de baa wen a mee mbii kas.

¹² Naan cən mbii lukshik kə mbii aapwoo mo, kə dak denan-nan mo shi wen, kaade wen gung mbə cən dak fen mo shidaar-shidaar. Dak mu mbii aapwoo de mo kām agaak nə, wen a ngulep azeen-nzeen.

¹³ Wen kən cən a mii, koor Ekəlisya nə mo yii? Di baa wen kən cən mənə nwun kas yi? Aa koo a mbəde baa gyet wen le mee toon nwun kas aa? Be wu fwo di nwen.

¹⁴ Yaksə be wen kən dak sen mbə dəm pee wun di, be a dəm dekun pee wun di mmənə. Baa wen le kə wu kwat wen kas, mbəde baa wen kən tang a mee mbii pee wun di kas, amma wen kən tang a wuwun. Mbəde baa a jep mon ntang mbii le mbə puun fur mo kas. Amma puun nə mon ntang mbii le mbə jep fur mo.

¹⁵ Nə nret nwen nyit zam, mbəkə wen cən mbii de wen kə nə jir, kə sen fen zak, mbə bam wun. Wen wal nwun des, dangbe wun wu wal nwen a lee dak aa?

¹⁶ Wu man azeen nə, baa gyet wen lejeel wun kas. Amma mee gurum sat nə gyet wen səseen nkaa wun, kə wen le cip mu gwampee wun zak.

¹⁷ Kyet wen kən cam seen a wun shi gwampee mbut nen də wen lep mo dəm pee wun di wa?

¹⁸ Gyet wen dang Titus, kə wur dəm pee wun di, ashak kə dyemnən fun desə. Kyet, gyet Titus wur lap mee mbii pee wun di wa? Baa a Riin Naan de mändong wur bwet mun weet kas aa? Baa mun weet muu cən dak nə a ar de mändong kas aa?

¹⁹ Tan, peedi di be wuu pan nə, mu jì aa mee mbii langkää mbə sun fun pee wun di wa? Hai. Muu sat a pwoo mu Kristi ntoom Naan. Shaar fen mo, mbii de muu cən mo jir, be muu cən mo a mbə bam wun.

²⁰ Mbəde wen kəər nə, meebe, katdang wen dəm pee wun di, be wen nkat məse fuu nə dyik kə məse də dyeen nwen nkat wun kə nə. Kəzak, wun nnaa məse mənə nə dyik, kə məse də dyeen wun naa wen kə nə. Meebe

wen kat bəlep, kə zuur, kə tuup, kə walnkáa, kə ɗung kə pwoo ndom ndom, kə dyyeepkáa, kə ciin tongryang nnaar fuu.

²¹ Wen kær nə, katɗang wen waa ndəm pee wun dí, be baa Naan fen wur nsham kə wen ntoom fuu kas. Katɗang Naan sham kə wen ntoom fuu, bə wen nkat pətuup ɗewat, kə gurum mo des ndəən wun. Nen də gyet mo kə cin shikbish yam, ɗangbe baa mo kə tuwap kas mbə məse ɗebish, kaa cin ngaa, kə koor mu cin mbii ɗebish mo zak.

13

Pool Gwakshik Kə Tokshik Mə Kyes Nə

¹ Wen kən ɗəm pee wun dí, a ɗekun ndesə, <<Mbəkə mo man zeen kə meepwoo azeen-nzeen, bə nə a təng kə mo kat langtəng mo wəl koo kun>> kaade mo ran ndeen bəət haal.

² Wen kən gwak a nen də gyet mo cin shikbish yam, kə koor nə mo jir zak. Gyet wen kən gwak mo, be baa wen dí ashak kə mo kas. Wen gwak wun kaade gyet wen gwak wun nji fen ɗewəl pee wun dí sə, nə, katɗang wen mbaaji, be wen nshin kar nen ɗe dí mo cin shikbish sə, kə koor nə mo.

³ Katɗang be dyeen nwun kə wu man azeen-nzeen nə, wen kən satpwoo ɗesə mo a shi ɓal mu Kristi, be nə ret kə wu man nə Kristi wur kə ɓal ɗes. A wur nkar wun, kə a wur kám ɓal wur ndəən wun.

⁴ Mbəɗe koo ɗe gyet mo pwas wur nkaa shyee, be gyet a wur shin shin nə mo pwas nkaa shyee nə, be jir kəsə, be wur dí kə seen shi iiko mu Naan. Mun a nen ɗe baa mun kə ɓal kas, ɗang ndəən iiko mu Naan shi Kristi, be mun dí kə seen, mbəkə mu ɓam wun dí.

⁵ Wu camkáa fuu mo, kə wu man dí rəret nə, kyet wuu mwaan a ndəən shinzeen fuu nə mo wa? Wu camkáa fuu mo rəret. Baa wu man nə, Jesu Kristi wur kə tong a ndəən wun kas aa? See koo katɗang wuu taa wu pal kənding-nding.

⁶ Muu rebet kə wu man nə, baa mun mu taa mu kat kas.

⁷ Muu ɗang pə Naan kə taji wu cin mee mbii ɗebish kas. Muu ɗang pə Naan, baa a mbəkə nə cáɓ dí agaak nə, mun kə se koorong nkaa cam nə kas, amma see a mbəkə wun wu cin mbii ɗeret mo dí, koo də wu naa kaa mun muu taa mu kəkət sə.

⁸ Mbəɗe baa nə mmak cin kə mu cin mee mbii nkaa zeen nə kas, amma see muu sat azeen nə.

⁹ Muu kat retnyit, katɗang baa mun kə ɓal kas, kə wun dí kə ɓal. Dangnaan ɗe muu cin nə a mbəkə wu ɗee dí a ɗegəgam.

¹⁰ Mbəmənə, bə wen ran-ran ɗesə ɗəm wun bə baa wen dí ashak kə wun kas, a shiɓal də Naan wur shin nə nwen mbə ɗyik wun, baa nə a mbə shirip wun kas.

¹¹ Peekyes kə nə, ɗyemnaa mo, ɗang mukaat. Wu ɗak məse fuu mo. Wu kələng pwoo fen mo. Wu lappwoo kə shak, kə wu tongryang kə shak zak. Naan də wur a wal, kə ryang, wur ntong ashak kə wun.

¹² Wu tok kə shak shi wal rəret.

¹³ Nen Naan mo jir, moo tok kə wun.

¹⁴ ɗeret kə Daa Jesu Kristi, kə wal Naan, kə shaar ashak kə Riin ɗebang, mo tong ashak kə wun jir. Nə a kə sə.

Lepran De Pool Ran Nen Galati Mo

¹ Wen Pool, laalep Jesu Kristi, de baa a gurum mo pet an koo a me gwar pet an, dang nā le kē nghan dee a laalep wur kas, dangbe a shi rābet Jesu Kristi, kē Naan puun, dewur yool kē Jesu a peemūut.

² Dyemnaa de mo ashak kē wen, moo lep tokshik fur mo shindām pā nendām ndang Naan (Ekālisya) de mo ndāen yil nGalati.

³ Naan puun kē Daa fun Jesu Kristi mo naa wun shi yit mē naajeel, kē mo shin tongryang nwun zak.

⁴ Jesu Kristi wur shīn shin mbē shikbish fun mo, mbākē wur bam mun de ndāen bit dēbish dēsē mo, nciit-nciit kē rābet kē Naan puun fun.

⁵ Dedes dee pā wur mbe ngaa-ngaa kē ngaa-ngaa. Nā aasē.

Pwoo Deret Nā A Mādong Bejee Dak

⁶ Nā aapwoo nwen zam, mbāde wu ciir wu cii ngwe dewur pet wun shi yit naajeel mē Kristi kēlak-kēlak aasē, mbākē wu shindām de ndang mee pwoo Naan dēci.

⁷ Azeen-nzeen baa mee pwoo deret waa dee de, de nā waa met de wuu kēlōng pā ghan de kas. Dang pak gurum moo daampee nwun, kē mo rābet ciir kē pwoo deret mē Kristi nē.

⁸ Dangbe koo de a mun, jir de a mee ngulep Naan tong a dengnaan sham, dangbe wur sat mee pwoo deret de nwun, dyik kē mbii de mu ten mu sat nwun, be gwar mēnē dee a mbii dēbuu-buu mbē vit.

⁹ Kaade mu ten mu sat sē, an kēn baa nsat de nānee. Katdang mee ngusatpwoo deret de nwun dyik kē de mu ten mu sat nwun, be wu yit kē ngwar mēnē dee ndēr tuup Naan mbē vit.

¹⁰ Wu pan nee, an kēn tang a dedes pā gurum mo de aa? Aa koo a pā Naan dī yi? dang wu pan nee, an tang a tong dyen ngurum mo ghe? Katdang de an kēn tang a tong dyen ngurum mo, be de baa an a kērem Kristi kas.

A Naan Pet Pool Dee A Laalep

¹¹ Dyemnaa mo, dyen wen kē wun man nee, pwoo deret de gyet wen kēn sat nwun, baa nē put a pā mee gurum dī kas.

¹² Mbāde, baa gyet wen nla nē a nsar mee gurum kas. Kēzak, baa a mee gurum kām nē nwen kas, a Jesu Kristi shikāa wur, wur woo nē nwen.

¹³ Wu kēlōng pwoo nkaa shiimwaan fen, de gyet nyam, ndāen seyil nNaan mē nen Yahudi mo, mbīt mēnē, be wen shīnjeel Ekālisya Naan mo hakyeng, mbe gyet wen kēn gung mbākē nghan tu nē dī.

¹⁴ Gyet ndāen gang fen mo, be wen met mmo jir, mbē mwaan ndāen rat nen Yahudi mo. Gyet wen cīn zuur mbē mwaan ndāen wāar puun fen de moo ten murep mo.

¹⁵ Dangbe Naan dewur ten bēlōp an yam-yam, akudang moo lāa an, be ndāen deret wur, be wur pet ghan mbākē wen dee dī a mē wur.

¹⁶ Be nē ret nNaan wur nyit be wur kām Lāa wur nwen, mbākē nghan sat pwoo deret de nkaa wur, nen de baa mo a nen Yahudi mo kas. Baa gyet wen beet mēnē kē mee gurum kas.

¹⁷ Kēzak, baa gyet wen kāa nJerusalem, pā jeplep Jesu Kristi mo de kas, de gyet wur shee pārep mo baadang wur pet an. Dangbe wen dām nyil Arabiya, abwoon mēnē be wen waa mbāa dām nDamaskus.

¹⁸ Abwoon bit mo kun, be wen kaa nJerusalem, mbəkə nghan naa Kefas dī. Wen tong ashak kə wur mbee teer mo kaapaat baapaat.

¹⁹ Baa gyet wen waa nkaat kə memee ndəən jeplep Jesu mo kas. Gyet wen kaat aa Jemis dyemnəən Daa, bejee dak.

²⁰ Ntoom Naan, be mbii de wen ran nwun, baa mo a dung kas.

²¹ Abwoon mənə, be wen ndəm nkwang yil nSiriya kə Silisiya.

²² Baa gyet nendəm ndang Kristi de mo ndəən Judiya nə mo man wen kas.

²³ Moo kələng a gurum mo nkaa sat nənəe, <<Gwar de də wur shınjeel mmun sə, yaksə be wur nkaa satpwoo ngurum mo nkaa shinzeen de gyet wur gung mbə tu nə.>>

²⁴ Mo kwoop Naan mbə an.

2

Jeplep Jesu Mo Lap Pool

¹ Abwoon bit mo kaapaat baafeer, be wen mbaa nkāa nJerusalem, ashak kə Barnabas. Gyet wen mang Titus mpan dī.

² Wen kaa nJerusalem nə, a mbəde Naan woo nwen nə, nkāa dī. Gyet nciit kə mənə, be nkaat kə nen denan-nan nə mo a səsok, mbəkə wen sat dī mmo, nkaa pwoo deret de wen nkaa sat nə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas. Mbəkə taji, dak de gyet wen cin nə kə de wen nkaa cin yool dee a buu kas.

³ Dangbe Titus, dewur ashak kə wen, jir dewur a ngu Heleni, be baa gyet mo letəng nwur, kə mo can nwur dī kas.

⁴ Dang pak nendəm ndang Kristi de mə dung sə mo, mo tap jì del ndəən mun, kaa nengwol mo sə, mbəkə mo tap gwol mun, kə mo katpee de mbut mun, de mun ndəən Kristi Jesu, mbəkə mo le mu dee dī a kərem fur mo.

⁵ Baa gyet mu shınpee mmo kas koo dāben, mbəkə mu tap de kə zeen mə pwoo deret nə de mbə wun.

⁶ Dangbe mbə nen de mo lekāa fur mo a kaa mee mbii sə, koo de mo a wii mo yi, be baa nə daampee nwen kas. Baa Naan wur shwatyt mmee gurum kas. Nen de kən sat mmo, koo de gyet mo a nen denan-nan mo, dangbe be jir kəsə, be baa gyet mo le mee mbii dyik nkaa pwoo fen nə kas.

⁷ Akoppee mənə bə mo naa nə, Naan wur cin dak mə satpwoo deret nə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas nsar fen, kaade wur cin dak mə satpwoo deret nə mPita mbə nen Yahudi mo sə.

⁸ Be mo naa nənəe, << Naan dewur shinbal mPita, mbəkə wur dee de a ngusatpwoo deret nə nen Yahudi mo, a wur shinbal nwen zak, mbəkə wen dee dī a ngusatpwoo deret nə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas.

⁹ Kaade mo naa deret de Naan wur cin nwen, Jemis kə Pita, kə Joon, de gyet mo a nen nan mə nendəm ndang Naan nə mo, (Ekəlisya) nə, mo shin sarse fur de mə shaarshak nwen, kə Barnabas. Mo sat nə, mmun mu dəm mu satpwoo Naan nə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, kə nwudun, du dəm de pee nen Yahudi mo.

¹⁰ Mo sat mmun nee, taji mu mundər nenjeel de mo ndəən mo kas, a mbii de gyet kən fes le pətuup fen mbee cin nə mənə.

Pool Gwak Pita nYil Antiyok

¹¹ Dang kaadi Pita gyet kaa nAntiyok, be wen shin sar wur nyit, mbə mbii de gyet wur cin nə baa nə nkaa ar kas.

¹² Akudang pak gurum mo tong pə Jemis jì de, be wur kə sese ashak kə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, dangbe kaade des desə nə mo jì wul,

be wur cii sese ashak kə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, mbəde wur kəar nen Yahudi mo.

¹³ Ashak kə wur, be koor nen Yahudi de mo a nendəm ndang Jesu mo, baa mo dar nkaa zeen kas, kaa wur sə, dang kə Barnabas zak, wur mbwoon mo ndəən mwaan mo kə pətuup de vəl-vəl nə.

¹⁴ Dang kaade wen naa mənə, baa mo dar ndəre-ndəre nkaa zeen mə pwoo deret nə kas, be nsat mPita, nnaar mo nənee, <<Katdang waa de waa a ngu Yahudi aa tong a kaa ngwe de baa wur a ngu Yahudi kas, be cirang dangbe gha nle təng nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, kə mo tong kaa nen Yahudi mo sə yi?>>

Gurum Mo Kat Bam A mbə Shinzeen

¹⁵ Mun shikāa fun, mo lāa mun a nen Yahudi mo, baa a nen shikbish kaa koor gurum mo sə kas.

¹⁶ Dang mu man nee, baa gurum kə dee a dəbang nyit Naan, a shi dak dewur cīn ndəən Wàar mo kas, dangbe gurum kə dee a dəbang, a mbə shinzeen ndəən Jesu Kristi. Har mun, mu shinzeen ndəən Kristi, mbəkə mmun dee di a dəbang shi shinzeen nKristi, baa a shi mee dak de mu cīn ndəən Wàar nə kas. Mbəde, shi dak de gurum cīn nə ndəən Wàar nə, be baa gurum ncam dee a dəbang nyit Naan kas.

¹⁷ Dangbe muu gung kə mun dee de a dəbang ndəən Kristi. Katdang mo waa kat a mun a nenshikbish mo, be nə kām nə, Kristi wur a mee ngulep mə shikbish aa? Hai baa aasə kas koo dəben!

¹⁸ Dangbe katdang wen kən dyik, a nkaa mbii de wen kən ten nshirip mo, be kən kām kāa fen agaak nə, an a ngushikbish.

¹⁹ Wen kən dee a demumuut ndəən Wàar nə, mbəkə wen tong de kə seen pə Naan de.

²⁰ Mo pwas an ashak kə Kristi. Baa a an kən tong ndəən seen desə kas, dangbe a Kristi wur kə tong ndəən an. Kə seen de wen kə nə yaksə ndəən an desə, an kən tong a shi shinzeen ndəən Lāa Naan, dewur wal nwen, dang wur shīn kaashīn mbə an.

²¹ Baa wen cii deret Naan kas, mbəde katdang gurum kə dee a dəbang nyit Naan, a shi Wàar mo, be muut de Kristi wur muut nə, nə ndee a buu mənə be baa nə kə mee koop nə kas.

3

Gurum Kə Kat Bam A Shi Shinzeen nJesu Kristi

¹ Hai! Wun nen Galati mo, wu mwen zam. A soot dədang kə se but nwun yi? A yit fuu mo, be mo sat nwun agaak kaade mo pwas Kristi.

² Wu dar kə wen cīn mee tal de pə wun. Gyet wu lap Riin nə a mbə dak de wu cīn ndəən Wàar nə aa koo a mbəde gyet wu shinzeen yi?

³ Wun wu mwen aasə wo? Gyet wu shee wu yaa a ndəən Riin, dangbe yaksə, be wuu rəbet kyes nə a ndəən nan fuu mo aa?

⁴ Tan wu shwaajeel kə mbii mo shīnī-shīnə a buu mənə aa? Taji wu yit kə nə dee a debuu kas.

⁵ Wur dewur shīn Riin wur nwun, kə wur cīn mbii aapwoo mo ndəən wun, be wu pan nee, a mbəde wuu tap kə Wàar nə mo aa koo a mbəde wu kələng, dang wu shinzeen pwoo deret nə yi?

⁶ Wu cīn pan nkaa Abraham, kaade pwoo Naan nə sat sə nənee, <<Wur shinzeen nNaan mbə mo tang mənə wur a kaa ngwe de ndəre sə.>>

⁷ Mbəmənə, be yaksə, wu naa a nenshīnzeen mo a jep Abraham nə mo.

⁸ nDəən pwoo Naan, be mu ten mu naa nə, Naan wur le nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, kə mo dee a dəbang nyit wur a mbee shinzeen. Mo satpwoo deret desə nə mbīt mə Abraham nənee, <<A ndəən waa be gurum mo jir, ndəən nyil nə mon nkat deret.>>

⁹ Nə aasə be, nen de mo shinzeen, mon nkat deret ashak kə Abraham, mbəde gyet wur kə shinzeen.

¹⁰ Nen de moo le pətuup fur mo, a nkaa dək Wàar nə, be mo a ndər tuup Naan. Mo ran ndəən bəet haal Naan nənee, <<Koo a wii de baa wur gam Wàar de mo ran mo ndəən bəet haal mə Wàar nə kas, be gwar mənə a ndər tuup Naan.>>

¹¹ Yaksə, nə dee agaak nə, baa mee gurum mak dee a dəbang nyit Naan shi Wàar mo kas. Mbəde koo a wii, dəwur dee a de ndəre a mbə shinzeen wur, be a wur nkat seen.

¹² Dangbe baa Wàar nə dər a nkaa shinzeen kas, <<Koo a wii dəwur ngam Wàar nə mo, be gwar mənə wur nkat seen a shi mo.>>

¹³ Mun jir, mon ntokdyeel dəbish mun, mbəde baa mu gam Wàar nə mo jir kas, dangbe Kristi, wur can mun ndəən dyeel dəbish nə. A mbə mun, be wur shwaajeel fun mo, dang wur mang dyeel dəbish nə le nkaa shin. Nə a rəran ndəən bəet haal Naan nənee, <<Koo a wii, de mo pwas wur nkaa təng, be wur a ndər tuup Naan.>>

¹⁴ Mbəkə ndəən Kristi Jesu, be deret mə Abraham nə dee nkaa nen de baa mo a nen Yahudi mo kas. Kəzak, mbəkə mun mu lap Riin de Naan wur kə ten cweer nə nnə, wudin ncin mmun mbə shinzeen fun mo.

Wàar Kə Pwoo De Naan Kə Ten Cweer Mo

¹⁵ Dyemnaa mo, an ncìn kám kə mbii de mu ten mu loot kə mo ndəən tong fun mo shidaar-shidaar. Katdang gurum mo vəl moo ten bwootpwoo ashak nkaa me mbii, be nə nluk kə mee gurum dyik teppwoo de mo kə ten bwoot nə, kəzak, baa mee gurum mak le mee mbii de nkaa nə kas, mbəde mo kə ten bwoot nə.

¹⁶ Nə aasə, Naan wur kə ten cweerpwoo mo Abraham yam-yam kə dang wur. Baa mo ran a nee kə dang wur mo kas. Katdang de mo sat nee, a dang wur mo, be de nə kám nə, dang nə mo a des, dangbe mo ran a nkaa dang wur məndong bejee. Dang wur dəməndong desə nə a Kristi.

¹⁷ Mbii de an nkaa sat nə a nee, gyet yam-yam, be Naan wur kə ten bəlemcuk shi toom. Dangbe abwoon bit mo kambil feer kə laarkun, aku dang Naan wur shin Wàar nə nen Yahudi mo. Wàar de Naan wur shin desə nə, baa nə mak teppwoo de gyet wur kə ten cweer nə kas, kəzak, baa Wàar nə mo mak tupwoo de Naan wur kə ten cweer mo kas.

¹⁸ Katdang de Naan wur shin zuum wur ngurum mo a mbəde moo tap Wàar nə, be de baa gurum mo nkat zuum wur nə a mbə pwoo de Naan wur kə ten cweer nə kas. Dang mu man nee, a mbəde gyet Naan kə ten cweer nə, dangbe wur shin zuum nə Abraham.

Naan Shin Wàar Wur mMun

¹⁹ Dang, a mii a koop Wàar nə yi? Naan wur shin Wàar nə mo, a mbəkə mmun man mbii dəbish mo dī. Gyet Naan wur shin Wàar nə mo mmun, a mbəkə mo tap mun dī, mbə reppee lee, be parde pee nə wul, mbəkə dang Abraham nə jī dī. Mbəde Naan wur kə ten cweerpwoo mənə a nwur. Naan wur shin Wàar nə a nnenlep wur mo, mbəkə mo sham shin dī nsar mee gurum de gyet wur a ngu ar nnaar Naan kə gurum mo.

²⁰ Katdang ngu ar de mbut mee mbii, bæ nã kãm mmun nã wur ðar a naar gurum mo væl. Dang ndæen pwoo de gyet Naan cweer Abraham nã, be gyet a Naan wur mbæshin bejee, de gyet wur cweerpwoo mænã.

Shii Wàar

²¹ Kyet desã nã kãm mmun nã, Wàar nã a nkaa koon kã pwoo de Naan wur kã ten cweer nã wo? Baa nã aasã kas koo dæben. Katdang gyet mee Wàar nã de, de gyet nã mmak shìn seen ngurum mo, be gyet nã mmak le gurum mo ðee a de ndære nyit Naan. Dang baa mee kaan Wàar mænã ði kas.

²² Dang kaade mo ran ndæen bæet haal Naan sã nee, mbii de mo ndæen nyil nã jir, mo a ndær shikkish. A nen de mo shinzeen nJesu Kristi, mo lap mbii ði Naan wur kã ten cweer nãnee, wuðin shìn nen de mo shinzeen Kristi bejee.

²³ Gyet akudang shinzeen nã jì, be mun a de shishoot ndæen Wàar nã, aku ðang Naan wur wang ar mmun, kã mu shinzeen ði nJesu Kristi.

²⁴ Mbãmænã, be gyet Wàar nã a ngukãm fun, akudang Jesu Kristi wur jì. Kaadi wur jì be mu ðee a ði ndære nyit Naan, mbæde mu shinzeen wur.

²⁵ Dang nyaksã, kaadi Naan kã wang ar nã mun, mbækã mu shinzeen de Jesu Kristi, be baa mu kuði a ndær ngupan mun kas.

²⁶ Mbæde yaksã bæ shinzeen, ndæen Jesu Kristi, be wun a jep Naan mo jir.

²⁷ Wun de moo cìn baptisma nwun jir ndæen Kristi, be wuu ðee a debæbal kã Kristi mænã. Mbãmænã mu mwaan ndæen ðyen mã Kristi.

²⁸ Yaksã, baa mee shwatyit kuði nnaar nen Yahudi mo kã nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, koo naar kæreem kã jep lu mo kas, koo nnaar mish mo kã mat mo kas, mbæde wun a demændong jir ndæen Kristi Jesu.

²⁹ Katdang wun a mã Kristi, be wun a jep Abraham mo. Wuu lap mbii mo jir, de gyet Naan wur kã ten cweer nã.

4

¹ Mbii de an nkaa sat nã a nee, låa dewur nsekop, baa wur met kæreem kas, naar dewur kuði a låa, jir kã de long nã mo a mã wur.

² Kaadi wur kuði a låa, be a gurum moo tap wur zak. A gurum moo naa mbii wur mo, har parpuus de puun wur le nã wul.

³ Nã kã mun aasã zak. Gyet nyam, naar de gyet baa mu manshii zeen kã mbii mo kas, be gyet mun a kæreem mon ndær Wàar kã mbii de gurum mo loot kã cìn mo, de mo nyil desã mo.

⁴ Dang kaadi pee nã wul tyap, be Naan wur lep Låa wur sham ndæen nyil desã. Mo låa wur a kaadi mo kã låa gurum mo sã, ndær Wàar.

⁵ Mbækã wurang nen de mon ndær Wàar nã ði, mbækã wur le mun ðee de a jep Naan mo.

⁶ Mbæde wun a jep wur mo yaksã, be Naan wur lep Riin kã Låa wur sham ndæen pætuup fun mo. Riin nã wur petpee shibal nee, Daa puun!

⁷ Yaksã, be ndæen Naan, baa wu kuði a kæreem mo kas, ðangbe wun a jep lu mo. Katdang wu ðee a jep lu mo, be wun nsekop kã mbii de Naan wur ncìn nã jep wur mo.

Pool Pan Nen Galati Mo

⁸ Gyet nyam, be baa wu man Naan kas, be gyet wun a kæreem mo ndær riin de baa mo a naan kas.

⁹ Dangbe yaksã kaadi wu man Naan sã, koo kaadi Naan kã man wun sã, be cirang ðang wun ciir kæwoon nNaan, kã wun waa wu baa wu ðam de ndang Wàar kã mbii de gurum mo loot kã cìn yi mã riin de mo nyil desã baa moo mee bal kas yi? Dyen nwun kã wu baa wu ðee de a kæreem mo zak aa?

¹⁰ Wuu tap kə teer mo, kə puus serəbet mo, kə tar mo, kə pak teer mo ndəən bīt nə.

¹¹ Dangbe wu shin kəərmuut taji dak de gyet wen cīn pee wun, nə yool dee a debuu.

¹² Dyemnaa mo, an kən dang pee wun, kə wu dee kaa ghan sə. Kaadi ghan kən dee kaa wun sə. Baa wuu cīn mee mbii debish nwen kas.

¹³ Wu man nee, gyet a wen shee ji kə pwoo deret nə nwun. Mbii de gyet nə le dang wen tong pee wun de, a mbədi baa gyet wen nkoom kas.

¹⁴ Koo de gyet shwal nə daampee nwun, bə baa wu cii an kas, kəzak, baa wu bak an kas. Dangbe wu lap ghan shi pətuup məndong kaa wuu lap a mee ngulep Naan sə. Gyet wu lap ghan a kaa Kristi Jesu shikaa wur sə.

¹⁵ A nee, retnyt de gyet wu cīn ashak kə wen sə, nə a nii? Mbəde wen sat nwun azeen, katdang de a mbii de nə mmak cīn, bə di gyet wun shwatyt fuu mo wu shīn nghan.

¹⁶ Cirang dangbe wen mbə ciir ndee a shaarlek fuu yi? Mbəde wen sat zeen nə nwun aa?

¹⁷ Nen de mo nkaa cīn dūng nwun sə mo, moo gung a mbəkə mo kat deret de nyit fuu, dangbe mbii de nə le dang mo rəbet cīn kəsə nə, baa nə ret kas. Mo rəbet a kə wun bəksak de kə wen, mbəkə wu kələng a mo di bejee.

¹⁸ Katdang gurun mo tap shak a mbee mbii deret, bə nə ret zam. Desə nə azeen-nzeen, koo a pərangyi. Koo de ghan ashak kə wun, koo de baa ghan ashak kə wun kas, bə wen kən pan wun.

¹⁹ Jep fen de kən wal nwun sə mo, ghan a kaa mat de war nkaa shwaajeel mbee lāa-lāa sə. Wen nsat a nshwaajeel nə dak, har pardī mase fuu dee nciit-nciit kə mō Kristi.

²⁰ Dyeen ghan ndəəm pee wun de zam, mbəkə nghan man ar de an nsat mbii desə mo de nwun. Yaksə, baa wen man mbii de an nsat nwun kas. Mbii nə daampee nwen nkaa wun zam.

Kām Shi Seera Kə Hagar

²¹ Wun nen de wu sat nee, wun a ndər Wàar nə mo. Wu sat nwen yaksə, wu kələng mbii de Wàar desə nə mo nkaa sat nə aa?

²² Mo ran ndəən bəət haal Naan nənee <<Gyet Abraham kə jep demish mo vəl. Gyet nəən memee war a kərem, kə nəən dəvəl nə, baa war a kərem kas.>>

²³ Dangbe mo lāa-lāa kə mat de gyet war a kərem sə, ndəən nan, dangbe lāa mat de gyet baa war a kərem kas sə, mo lāa wur a nciit-nciit kə pwoo de gyet Naan wur ten cweer nə Abraham.

²⁴ Pwoo desə nə mee mbiikām de jurum de but. Mat dəvəl desə nə mo, mo dee a kaa cweerpwoo shi toom mo vəl sə, de gyet Naan wur sat nə mo. Hagar a mat de war a kərem sə, war dee a səmpwoo de Naan wur cweer nə mMosis nkaa jwak Sinai. A war de war lāa-lāa mo bə mo dee a kərem mo.

²⁵ Hagar war dee a səmpwoo kə jwak Sinai de nə nyil Arabiya. War dee a kaa Jerusalem sə, de war kə jep war mo, mo dee nkaa cīn dak kərem mbə cicsə.

²⁶ Dang Jerusalem de nə ndəən dengnaan, baa war a kərem kas, war a nəən fun.

²⁷ Bəət haal Naan sat nənee, <<Wii jeer, yi cīn retnyt. Wii de baa yii cam shwaajeel mō lāa-lāa kas, mbəde mat demish ceen war, war kat jep mo des met mat de war tong ashak kə mish war.>>

²⁸ Yaksə, dyemnaa, mo mmun a jep de mo kə tuwap nkaa de wun a kaa Aizik sə.

²⁹ Gyet nyam nə, be lăa de gyet mo lăa wur a ndəən nan sə, wur shínjeel lăa de gyet mo lăa wur a ndəən Riin. Nə aasə yaksə.

³⁰ Dang, mbii de mo ran nə ndəən bəət haal Naan nə sat a mbəmi? Nə sat nənee, <<A ceen kərem nə war kə lăa war nə, mbəde baa lăa kərem nə mmak sekop ashak kə lăalu nə kas.>>

³¹ Mbəmənə dyemnaa mo, baa mun a kərem mo kas, dangbe mun a jeplu mo.

5

Katpee De Mun Kə Nə nDəən Kristi

¹ Mbii de nə le, dangbe Kristi wur pwat kə mun ndər Wàar kə nen Yahudi nə mo, a mbəkə mun dee di a nankáa sun azeen-nzeen. Mbəmənə, be wen kən sat nwun nee, wu dər balbal kaa nen de mo a nankáa sut sə. Taji wu baa wu shín káa fuu, mbəkə wu baa wu dee di a kərem kas.

² Wen Pool, an nkaa sat nə wun nee, katdang wu yit mmee gurum can wun, be nə dee agaak nənee, << mbii de Kristi kə cín mbə wun, be nə dee a buu mənə.

³ Wen kən rəbet kə koo a weyi man azeen-nzeen nə, katdang mee gurum waa rəbet kə mo can wur, be nə dee a təng kə wur gam koor wàar nə mo di jir.

⁴ Wun nen de wu pan nee, wuu dee a de ndəre nyit Naan, mbəde wuu tap kə wàar nə mo, be wu pwat kə káa fuu mo aku ndəən Kristi. Wuu dee a dəpəpal ndəən deret de Kristi kə ten cín mo mbə wun.

⁵ Dangbe mun nen de baa mu leyit a nkaa can kas, be ndəən Riin shi shinzeen be, muu tong a shi gongpee shi canciin mə de ndəre mə Naan.

⁶ Katdang mu dee a deməndong kə Kristi Jesu, be baa nə kudi mee koop nə kas, koo de mo can gurum, kə koo de baa mo can gurum kas, dangbe mbii de nə kəkoop nə a shinzeen de nə kám sat ndəən wal.

⁷ Də nyam, be wun nkaa sekyeen ndəən pwoo deret nə hakyeng, dangbe yaksə, be a me le dang baa wu kudi wuu mwaaan ndəən zeen nə kas yi?

⁸ Baa a Naan dəwur pərep wun, a wur cii sekyeen nwun kas.

⁹ <<A rep yist lee nə le kə bred wup di.>>

¹⁰ Dang mbəde mun a deməndong ndəən Daa fun, be an shinzeen nee, baa pan fuu mo waa den dyik kə mənə kas. Wen shinzeen nee, ngwe dəwur nək wun sə, koo dəwur a wii, be Naan nshín kar wur.

¹¹ Dang dyemnaa mo, katdang an kən sat an satpwoo nə, can nə a təng, be a me le dang ghan kən sat a nshwaaajeel dək yi? Katdang nə aasə, be moo shang mbii de nə le canshii ngurum mo ndəən shiyeepyoom Kristi.

¹² Nen de mo daampee nookdi nwun sə, wen fes nrəbet kə mo dəm pun sut kə mo dee di a meermuut mo.

¹³ Dyemnaa mo, Naan wur pərep wun, mbəkə taji wu dee a kərem mo ndər wàar mə nen Yahudi mo kas, dangbe, taji wu le kə katpee fuu nə, nə dee a ar de wun ncín mbii dəbish mə nan di kas. Dangbe nə ret kə wu walnshak kə bamshak zak.

¹⁴ Mo gam wàar nə mo jir a ndəən pwoo desə nənee, <<A wal ngəang fwaa kaa sak sə.>>

¹⁵ Katdang wun ndee a kaa luwaayil de moo seshak sə, be wu tap taji wu tu shak kyes kədəng-ndəng.

Wu Tong nDəən Riin Naan

¹⁶ Wen kən sat nwun nee, wu mwaaan ndəən Riin, mbəkə taji wu gam dyen mə nan nə kas.

¹⁷ Mbəde mbii denan nə kə rəbet, be baa mo a nciit kə mbii de Riin nə rəbet kas. Kəzak, mbii de Riin nə rəbet be baa mo a nciit kə mbii denan nə rəbet kas. Mbii dəvəl sə mo baa moo rəbet shak kas. Desə nə dee nee baa wu mak cɪn mbii de wuu rəbet kas.

¹⁸ Dang katdang wuu mwaan a ndəən Riin Naan, be baa wu kuɖi a ndər Wàar nə kas.

¹⁹ Ɗak de gurum moo cɪn ndəən məse kə gurum, nə agaak. Kyeet kə ɖak mənə mo, a kaa cɪn ngaa, ɖak dəbish mo, cɪn mbii dəbish nen yitlwaan.

²⁰ Seyil nkùm, ɖak soot, ciishak, jəər, zuur, tuup, rəbetkàa, bákshak, məse de nə a mə yilangpee.

²¹ Zuur dəbish, shwaayuur, kuur ashak dəbish mo, kə mbii dəbish mo de shini-shinə. Wen kən satpwoo nwun shibal, kaade gyet ghan kən sat nwun sə nə, nen de moo cɪn mbii desə mo jir, be baa mon ncam ɖel ndəən mulki Naan kas, koo daben.

²² Dang ɖak de gurum moo cɪn ndəən Riin Naan mo a, walnshak, kə retnyit, tongryang, gung mbii mo, naajeel nshak, cɪn mbii ɖeret mo, shinzeen,

²³ sham kə káa, yaasuk. Mbii desə mo jir, baa mee Wàar de nkaa mo kas.

²⁴ Nen de mo a mə Kristi Jesu, mo kə ten pwəs nan fur mo nkaa shiyeep ashak kə koor nə.

²⁵ Katdang mu tong a ndəən Riin, be nə ret kə mu mwaan ndəən Riin nə zak.

²⁶ Taji mu ɖiyeepkàa kas, kə taji mu le tuup nshak kas. Taji mu cɪn zuur kə shak kas zak.

6

Wu Bamshak

¹ Dyemnaa mo, katdang mee gurum taa pal, be wun de wun a de balbal ndəən Riin Naan wu bam wur, mbəkə wur tuwap de. Wu sham kə káa fuu mo, kaade wun nkaa bam wur. Wu tap kə káa fuu, mbəkə taji wun wu waa wu ɖel ndəən jwaan nə kas.

² Wu bamshak, katdang wu cɪn aasə be wu gam Wàar Kristi mənə.

³ Katdang memee fuu lekàa wur a mee mbii, ɖangbe ndəən zeen nə, be baa wur a mee mbii kas, be gwar mənə nək a kaa shin bejee ɖak.

⁴ Dang nə ret kə, koo a wii be wur cam ɖak wur, ɖangbe wur nleshap shikàa shin, baa ashak kə ɖewur kám shin kə mee gurum kas.

⁵ Koo a weyi ndəən wun be wur mang toon kə mbii ɖewur cɪn mo shikàa wur.

⁶ Koo weyi ɖewur nkaa lap kámpwoo Naan, be nə ret kə wur bák mbii ɖeret mo jir, ashak kə ngukám nə.

⁷ Taji mee gurum gwamkàa shin kas, mbəde baa mee ngwe cam zaal nNaan kas. Mbii de gurum kop be wur ndyiip a nə.

⁸ Ngwe ɖewur kop a ndəən nan nwur, be wur ndyiip a mbii ɖewam ndəən nan nə. Dang ngwe ɖewur kop ndəən Riin Naan, be ndəən Riin be wur ndyiip a seen de ngaa-ngaa.

⁹ Taji kwak fun mo waam mbə cɪn mbii ɖeret mo kas, mbəde katdang pee nə wul, be mun ndyiip ɖeret mə ɖak fun mo, ka baa mu taa mu muutleet kas.

¹⁰ Aasə, nə ret kə mu cɪn mbii ɖeret mo, kaade mu katpee nə sə. Mu cɪn mbii ɖeret ngurum mo jir, met jir, a dyemnaən fun mo, de mo a nendəm ndang Kristi mo.

Pwoo De Mə Kyes Nə Mo

¹¹ Ran denan-nan de wu naa sə mo, a an ran mo shi sar fen shindəm nwun.

¹² A nen de mo rəbet leshap ndəən nan desə, a moo rəbet letəng nwun, mbəkə wu can-can de, kəzak, mbəkə taji mo shwaajeel, mbə shiyeepyoom Kristi kas.

¹³ Nen de moo ten can mo, mo shikaa fur, baa mo kyeer wàar nə kas. Dangbe nə a rəbet kə mo, kə mo can wun, mbəkə mo katpee de mbə canpwoo nkaa wun ndəən nan.

¹⁴ Dangbe pee wen de be a shi shiyeepyoom Daa fun Jesu Kristi, a nə a mbii mändong de nə mmak le kə nghan canpwoo bejee dak. A mbə shiyeepmúut wur, be mbii de mə nyil desə mo, baa mo kudi mee koop nə pee ghan de kas. Nə dee a kaa moo ten pwas mo nkaa shiyeepmúut Kristi, kəzak, an a kaa ngwe de kə ten muut sə, har wen kən yit mbii mə nyil desə mo mbwoon.

¹⁵ Koo de mo can gurum, kə koo de baa mo can gurum kas, be baa nə kə mee koop nə kas. Mbii de nə kəkoop nə hakyeng nə ndesə, Naan wur shin seen depwoo mun.

¹⁶ Mbə de mo kə mwaan ndəən seen depwoo desə nə, be mo a nen Naan mo azeen. Moo tongryang kə Naan kə wur naa mo shi yit naajeel zak.

¹⁷ Yool yaksə, be baa dyen nwen kə mee gurum daamppee nwen zak kas, mbəde nəmer de mo nkaa an mo kám nə, an a kərem mə Jesu.

¹⁸ Dyemnaa mo, deret mə Daa fun Jesu Kristi nə tong ashak kə riin fuu mo jir. Nə a kəsə.

Pwoo de Pool ran nen Afisus Mo

¹ Pool laalep Kristi shi ræbet Naan, shindəm pee nen Naan de mo ndəən nyil Afisus, de mo shinzeen nJesu Kristi azeen-nzeen.

² Deret kə ryang mə Naan puun fun kə Daa fun Jesu Kristi mo tong ashak kə wun.

Deret De Mo a Mə

Riin nDəən Kristi

³ Mu pəlang Naan puun, kə Daa fun Jesu Kristi, dəwur le deret wur nkaa mun, shi koo a deret dədangyi de nə a mə Riin ndəən dengnaan mo, shi Kristi.

⁴ Akudang Naan wur leyil nə, be wur kə ten bələp mun, mbəkə mu dee a mə wur ndəən Kristi, mbəkə mu dee de a dəbang ndəən wal mbəde baa mee shikbish di ntoom nwur kas.

⁵ Naan kə ten sat nee, ndəən Jesu Kristi, be d̄yin nle kə mun dee a jep wur mo. Desə nə put a ndəən pan mə retnyit wur.

⁶ Wu yit kə mun kwoop wur mbə dedes mə yit naajeel nwur, dəwur shin mmun nzuun ndəən Lāa wur dəwur wal wur.

⁷ Mbəde a shi muut Kristi dāngbe mo fween mun, shii mənə a nee, mo fwo shikbish fun mo mmun. Yit naajeel nNaan nə des zam,

⁸ dəwur doo nə nkaa mun des, kə seen kə manshii mbii mo jir.

⁹ Yaksə Naan wur le kə mun man mbii de mo a səsok mə pan wur mo, nciit-nciit kə pan wur dəwur kə ten le nə, kə nə dee a dəgəgam ndəən Kristi.

¹⁰ Mbii de Naan wur kə ten sat nee, wud̄yin ncin mo katdang pee nə wul. Be Naan wur nji kə mbii dəwur kə ten le mo ndəən nyil desə ashak, kə de mo ndəən dengnaan kə de mo ndəən nyil desə jir, be Kristi wur ndee a kaa mmo jir.

¹¹ Mon cin mbii mo jir a nciit-nciit kə mbii de Naan wur kə ten sat nə wudin cin mo. Naan wur ten bələp mun, kə mun dee a nen wur mo ndəən Kristi nciit-nciit kə pan wur. Mbii mo des aasə, nciit-nciit kə mbii dəwur kə ten sat nə wudin cin mo pəgyet di nshee.

¹² Mun de mu shee canciin nkaa Kristi, wu yit kə mun kwoop Naan mbə dedes wur.

¹³ A wun zak, wu dee a nen Naan mo kaadi wu kələng pwoo de azeen nə. Pwoo deret de nə ji bam wun, kaade wu shinzeen nKristi sə, be Naan wur kə le sar wur nkaa wun, kə nwun dee de a mə wur. Kaade wur shin Riin Dəbang nə nwun nciit-nciit kə mbii dəwur kə ten sat sə.

¹⁴ Riin Dəbang de Naan wur shin nə mun, wur dee a mbii denshee de nə kām mun nə, mu lap mbii de Naan ten sat nə wud̄yin shin nen wur mo. Desə nə kām mun nə, Naan wur shīnpee nen de mo a mawur mo, yit kə mu kwoop Dehai wur di.

Dangnaan Pool

¹⁵ Mbə mbii desə, be yool mparpuus de wen kələng pwoo nkaa shinzeen fuu nə ndəən Daa Jesu, kə wal fuu nə mbə nen Naan mo jir,

¹⁶ be baa wen kən nook pəlang Naan mbə wun kas. Wen kən pan wun ndəən dangnaan fen mo.

¹⁷ Wen kən dāng pə Naan kə Daa fun Jesu Kristi, puun dehαι shidaar-shidaar nee, dewur nshin Riin nwun, kə wur le nwun dee a nenseen mo, kə woo man mə Naan nwun rəret hakyeng.

¹⁸ Yit kə pətuup fuu mo wang dī, kə wu naan pee bang wur dī, mbəkə wu man mbii de wuu cancin de ke dewur kə ten pərep wun mbə nə, kə kop dewur nshin nen wur mo.

¹⁹ Baa mee ngwe mmak kām dedes wur, de nə nkaa cīn dak ndəən mun kas, mun nen de mu shinzeen wur. Iiko de nə nkaa cīn dak ndəən mun, nə nciit-nciit kə dedes mə bal wur,

²⁰ de gyet wur cīn dak kə nə, mbəkə wur yool de kə Kristi a peemúut, kə nNaan wur le kə Kristi kaa tong nsarse wur ndəən dengnaan.

²¹ Kristi wur met mbal mishkoom mo jir, kə iiko, kə bal, kə des mə se mishkoom mo jir. Səm wur nə met koor səm mo jir. Baa a ndəən bit deyaksə bejee dak kas, dāngbe kə ndəən bit de mo ndung ji akyeen.

²² Naan wur kə ten le mbii mo jir ndershii wur, kəzak wur le wur dee a kaa mbii mo jir mbə Ekəlisya nə.

²³ Kuur nendəm ndang wur mo, a shin wur, de mo gam kə wur shikaa wur, dewur gam mbii mo jir, koo a ndəən ar dedangyi

2

Wuu Kat Seen nDəən Kristi

¹ Gyet nyam be, wun a deməpurep ndəən tep waar kə shikbish fuu mo.

² Gyet nciit kə mənə, be wuu mwaaan a ndəən coor debish mə yil desə, kə nwun kələng a doo mə mishkoom bal kə riin de mo ndəən kut mo, riin de nə pə cīn dak nkaa nen de mo cii cīn dyen Naan.

³ Gyet mu tong a kaa mo sə, ndəən coor mə nan fun mo. Kə gyet mu cīn mbii de mu naa mo shang nnan fun mo, kə pan mə pətuup fun mo zak. dāng ndəən tong fun, kaa koor gurum mo sə, be də mu ten mu dee a de mun nshwaaajeel mbə tuup Naan.

⁴ Dāng mbəde kussuk Naan kə wal wur nə des zam,

⁵ be jir de gyet mun a deməpurep ndəən shikbish fun mo, be wur le kə mu kat seen ashak kə Kristi. Nə a mbə yit naajeel Naan, dāngbe mu kat bam.

⁶ Naan wur nle kə mun yool ashak kə Kristi, kə wur le kə mun tong ashak kə wur ndəən dengnaan mbə səm kə Kristi Jesu.

⁷ nDəən bit de mo pə ji, be wur nkām mmun des shi dedes wur de baa mee gurum mak kām nə kas. Desə nə a yit naajeel wur dedes mbə mun ndəən Kristi Jesu.

⁸ A mbə yit naajeel Naan, dāngbe wu kat bam, mbəde wu shinzeen. Baa wu kat bam desə nə a mbə mee dak deret de wu cīn kas, nə a zuum mə Naan.

⁹ Baa nə a mbə mənə dak kas. Mpeemənə, be taji mee gurum diyeepkaa wur kas.

¹⁰ A Naan wur le mun shi sar wur, kaade mun de sə, dāngbe yaksə ndəən Kristi, be wur le mun a mbə cīn dak deret mo, dewur kə ten dak nə le mbə mun, mbəkə mun cīn mo dī.

Mun Jir A Demədong nDəən Kristi

¹¹ Taji wu mundər kas, nə, gyet nyam be wun a nen de baa mo lāa wun a nen Yahudi mo kas. Be gyet nen Yahudi de də mo lesut a nen de mo can mo ndəən nan shi sar gurum mo, moo pet wun a nen de nsuluk mo.

¹² Taji wu mundər kas nə, gyet mbít mənə mo, be baa wu kus kə Kristi kas, kə baa gyet wu man Naan kas. Gyet mo shwat wun ndəən jep mə nen

Yahudi mo, kə gyet wun a məzep mo. Mbəde Naan kə ten bəlemcuk shi toom, kə baa gyet wun kə mee mbii canciin ndəən yil nə kas.

¹³ Amma, yaksə ndəən Kristi Jesu, be wun de gyet wu jong, mo kə ji kə wun kus, shi toom Kristi.

¹⁴ A Kristi ji kə tongryang mmun, be wur le kə nen Yahudi mo dee a deməndong kə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas. Wur shirip kok de gyet nə bək mun, mbəkə mun dee di a shaarshak.

¹⁵ Wur mang Wāar nen Yahudi mo baa kənə aku, mbəkə wur waa le gurun depwoo mo de ndəən dang dēvəl sə mo. De a ndəən ar desə, be wur ji kə tongryang.

¹⁶ A shi muut wur nkaa shiyeepyoom, be wur tu mbii de nə ji kə ciishak ngurum mo. A shi shiyeepmūt wur, be wur bəl dang mo shini-shini, kə mo dee a deməndong ndəən Naan.

¹⁷ Jesu wur ji satpwoo, mə ryang nwun. Wun nen de gyet wu jong kə Naan, kəzak, wur ji kə pwoo nə nen de gyet mo kus kə Naan zak.

¹⁸ A ndəən Kristi be mun gurun jir, mu mak ji ndəən Riin deməndong pə puun fun di.

¹⁹ Mbəmənə, be yaksə, wun nen de baa wun a nen Yahudi mo kas, baa wu kudi a məzep koo pəkor mo kas. Yaksə wun a deməndong kə jepyil mə nen Naan mo, kə nwun dee a jeplu mə Naan mo zak.

²⁰ Mo dyik wun a nkaa kuk de jeplep kə Jesu mo, kə nensatpwoo Naan mo kə ten dyik nə. Jesu Kristi wur shikāa wur, a nghək dedes mə kwang lu nə.

²¹ A ndəən wur, be jir koor lu nə kəkāa nkaa wur, kə a wur le kə lu nə wurang, kə nə dee a lu dəbang mə Daa.

²² A ndəən wur, be mo dyik wun, kə nwun dee a pee di Naan wur tong di, shi riin wur.

3

Dak De Pool Cin mbə Gurum Mo

¹ A mbə desə, be wen Pool, an a shishoot mbə Kristi Jesu, mbə wun nen de baa wun a nen Yahudi mo kas.

² Azeen-nzeen wu man nee, ndəən deret Naan, be wur shin dak desə nə nwen, mbəkə nghan cin di mbə wun.

³ Naan wur woo mbii desəsok mo nwen dēwur kə ten sat nə wudin ncin nwen. Wen kən ran pwoo nwun lee nkaa nə.

⁴ Katdang wu tang mbii de ghan kən ran nə, be wun mmanshii mman fen, nkaa mbii desəsok mə Kristi.

⁵ Gyet nyam, be baa mo woo mbii desəsok nə mo ngurum mo kas, amma yaksə be Naan wur kə woo nə agaak pee jeplep Jesu Kristi mo, kə nensatpwoo Naan dəbang mo, shi Riin wur dəbang.

⁶ Mbii desəsok nə a nee, nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, yaksə ndəən pwoo deret nə, be mo kat deret mə Naan ashak kə nen Yahudi nə mo. Kəzak yaksə, be nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, mo dee a mbii deməndong. Mo mak sekop ndəən mbii de Naan wur kə ten cweer nə, nwur gam nə ndəən Kristi.

⁷ A mbee pwoo deret desə, be Naan wur nle kə ghan dee a ngucin dak wur, nciit kə zuum deret mə yit naajeel wur dēwur kəcin nwen, de nə nkaa cin dak ndəən bəl wur.

⁸ Koo de ghan a detaakat met jir ndaen nen Naan mo, amma Naan wur cin dak desa na nwen, de na satpwoo deret na mba nen de baa mo a nen Yahudi mo kas. Pwoo nkaa long Kristi de baa na ka peekyes kas.

⁹ Kəzak, mbəka nghan le ka gurum mo manshii mbii desəsok mə Naan mo di, de Naan dewur le mbii mo ndaen nyil na jir, be wur ka ten sok mbii desə na mbee bit mo des.

¹⁰ Pan wur desə na, yaksə ndaen nendəm ndang wur mo, be dedes mə seen wur na dee agaak ndaen ar mo shini-shini, pə nenlep Naan mo ka iiko de mo ndaen dengnaan

¹¹ Nciit-nciit ka mbii de Naan wur ka ten sat nee, wudin ncin na shindəm ngaa-ngaa, dewur gam na ndaen balkaa fun ashak ka Kristi Jesu Daa fun.

¹² Ka shinzeen fun ndaen wur, be mu katbal mpətuup, ka mu dəm de ntoom Naan, baa a shi kəəmuut kas.

¹³ Wen kən dang pə wun, taji kwak fuu mo murep kas, mbəde jir shawaajeel de an nkaa shwaa na a mba wun. Shwaajeel fen na kəkoop na pee wun di.

Dangnaan mBa Nen Afisus Mo

¹⁴ A mbəməna, be an kən kurum ntoom puun,

¹⁵ a mba wur, be koo a weyi de mo ndaen dengnaan ka de mo ndaen nyil desə mo kat səm wur.

¹⁶ Wen kən dang pə Naan ndaen long wur dedes, mbəka wur shin iiko de nwun ndaen Riin wur. Mbəka nwun katbal de ndaen pətuup fuu mo.

¹⁷ Mbe ka Kristi wur tong ndaen pətuup fuu mo, mbəde wu shinzeen wur. Wu shamseen, ka nwun dar nkaa kuk de na a wal.

¹⁸ Mbəka nwun, ashak ka nen Naan mo, be wu man kaam, ka shwal, ka wurang, ka jurum mə wal mə Kristi di.

¹⁹ Kəzak, mbəka wu man wal mə Kristi de na met nkoor man mo jir, mbəka wu gam di ka man Naan ndaen pətuup fuu mo.

²⁰ Yaksə, pee wur, dewur ka iiko de na cin dak ndaen mun, met mbii de mu mak dang mo, koo pan de mo ndaen pətuup fun.

²¹ Dedes na dee a mə Naan ndaen nendəm ndang wur mo, ka ndaen Kristi Jesu mba pə mo jir, yool yaksə ka, har ngaa-ngaa. Na a kəsə.

4

Mo Bəl Mun Kə Fwooshin Kristi

¹ Wen de an a shishoot mba səm Daa. Wen kən dang pə wun, mbəka wu mwaan-mwaan de mo lapshak ka petpee de Naan wur ka pərep wun mba na.

² Wu sham ka kaa fuu mo koo pəanyi. Wu cin mbii mo ndaen dyen, ka wun gung zak. Wu kām wal fuu mo agaak, ka nwun fwangshak zak.

³ Wu gung, ka nwun tap de ka balkaa de Riin wur shin nwun, shi tongryang de na bəl wun ashak.

⁴ Shin na a məndong, ka Riin na məndong bejee. Kaadi mo ka pərep wun, ndaen canciin məndong nkaa mbii de mo ka pet wun mba na.

⁵ Daa a məndong, shinzeen na a məndong, baptisma na a məndong,

⁶ Naan a məndong, dewur a puun fun jir. Wur met mbii mo jir, ka a wur cin dak ndaen mun jir, ka a wur ndaen mun jir zak.

⁷ Dang koo a weyi ndaen mun, be wur ka lap deret nciit-nciit ka zuum ka Kristi.

⁸ Kaade mo ka ran ndaen bəat haal Naan sə nənee,

<<Kaade Kristi wur kaa adeng,
 be wur pan karem
 deiyak mo des ashak ka wur,
 ka wur shin zuum ngurum mo zak.>>

⁹ Yaksə, be nənē, <<wur kaa adeng >> be shii mənə a mii? Shii mənə nee, nshee be wur sham ndəən jurum ka peekyes ka yil desə.

¹⁰ Mbəmənə, gwar de gyet wur sham, a wur a gwar dewur kaa adeng-deng a kəkyeen dengnaan mo, mbəkə wur gam deng ka yil jir.

¹¹ A wur shin zuum ngurum mbəkə npak mo dee di, a jeplep mo, ka npak mo dee a nensatpwoo Naan mo, ka npak mo dee di a nenkop pwoo Naan mo, ka npak mo dee di a Pasto mo, ka npak mo dee di a nenkām kam mo zak.

¹² Wur shin zuum desə mo, a mbəkə nə dak nen Naan mo de, mbə bamshak, ka mbəkə mo dyik fwoshik ka Kristi di.

¹³ Nə aasə, be mun jir, mun nyool mu dee a deməndong ndəən shinzeen fun, kə man fun de nə ndəən Lāa Naan. Mun nyool mu dee a nen de kə man mo, Mbəkə mun wul mbə gam dedes mə Kristi.

¹⁴ Be baa mu kudi a jep dedyeen mo kas mənə, de mo nnum mun shindəm sə, Mbəkə mo mang mun pān, shi koo a kyaan kām dedangyi kas. Mo a nenseen mo de mo a korong mbə bəram dung.

¹⁵ Akoppee mənə nə ret ka mun sat zeen nə ndəən nwal. Nə ret ka mun wurang ndəən mbii mo jir, ndəən Kristi dewur a kaa fun.

¹⁶ A mbə wur, dangbe koo a beep dedangyi, mo shini-shini, mo tap bəl ashak, ka koo a peebal dedangyi, nə katbal a ndəən wur. Katdang koo a beep dedangyi nə ka cin dak war rəret, be fwoshik nə nwurang, ka nə dyik set di ndəən nwal zak.

Seen Depwoo nDəən Kristi

¹⁷ nDəən səm Daa, be nkən satpwoo wun shibal nə, taji wu sat a ntong kaa nen de baa mo a nen Yahudi mo kas sə, de pan mo a debuu.

¹⁸ Pan de ndəən pətuup mo, nə a mə peenkwoo, baa mo kə mee ləbet ndəən seen de Naan shin kas, mbəde baa mo kə mee man kas, kə mo dee a nencinshik mo.

¹⁹ Baa mo kudi kə naashweep kə mee mbii kas. Mo fes shínkkaa fur mo mbə cin mbii debish mo, kə moo coor mbə cin koo a mbii debish dedangyi. Baa moo kə mee yaasut kas.

²⁰ Amma baa a mbii de wun wu kām pee Kristi de mənə kas!

²¹ Mo sat nnə, wuu ten wu kələng pwoo nkaa wur, kə mmoo kām nwun zeen de nə ndəən Jesu.

²² Wu shwat suk desəər nə mo wu baa kə mo aku, de də moo nnum wun ndəən coor mə nan sə.

²³ Nə a təng kə npətuup fuu mo kə pan fuu mo dee a depwoo,

²⁴ Kəzak, nə a təng kə wu jwal fwoshik depwoo nə mo, de Naan wur dak mənə shikaa fin sə, kə nə woo kaa nnə agaak ndəən seen de nə azeen-nzeen de nə a deret kə debang.

²⁵ Mbəmənə, wu baa kə dung ndəən wun, kə koo a weyi be wur sat azeen ngənəən wur bejee dak. Mbəde mun a deməndong kə shak ndəən Kristi.

²⁶ Katdang wu langtuup, be taji wu cin shikbish kas. Taji puus shamru, be wun de nkaa langtuup kas.

²⁷ Taji wu shínpee ngujsaan kas.

²⁸ Ngwe de wur cìn wat, be taji wur baa cìn de kas, dangbe nà ret kà wur cìn dak deret shi sar wur, mbəkà wur mak cìn mee mbii de nen de mo mbut njeel

²⁹ Taji pwoo debish mo put ndəən pwoo fuu mo kas, dangbe dang a mbii deret mo, de mon ndyik wun, kaadi nà tap ret kà pee nà sà. Mbəkà nà jì de kà deret nen de moo kələng nà.

³⁰ Taji wu wàt pətuup nRiin Debang mə Naan kas, wur de a wur dee a langtəng nà, wuu dee a de fufwang mbə parpuus de mon mbam wun.

³¹ Wu pwat kà pwoo dedeet mo, kà ciishak, kà tuup, kà butbish, kà fələppee ashak kà cìn nyang mo jir.

³² Dang nà ret kà nwun naajeel shak, kà nwun bam shak, kà nwun fwo dī nshak, kaadi Naan wur fwo dī nwun ndəən Kristi sà.

5

Mwaan nDəən Peebang

¹ Kaade wun a jep Naan mo dewur wal wun sà, be nà a təng kà nwun kám shiimwaan Naan.

² Kəzak, wu mwaan ndəən wal, kaade Kristi wur wal mmun sà, be wur shìn kaashin mbə mun kaa zuum kà mbiizuum de nà kà toos shang shang pə Naan dī.

³ Taji pwoo nkaa ngaa, kà mbii debish mo, kà rəbet mbii mo pwat ndəən pwoo fuu mo kas. Mbəde pwoo nkaa kaan kà mənə mo, baa nà ret kà mo pwat mpwoo nen Naan mō kas.

⁴ Kəsə zak, taji mee pwoo debish mə le naashweep kà pwoo mə mwen mo, kà pwoo debuu mo, mo pwat ndəən pwoo fuu mo kas, amma wu yit kən plang put pwoo fuu mo.

⁵ Taji wu mundər nee, nen de moo cìn ngaa, kà nen de pan mo a debish, kà ngutələk mo, be baa mee kaan nen mənə moo mee ləbet mə sekop ndəən mulki Kristi kà mə Naan kas.

⁶ Taji wu yit kà mee gurum nnum wun shi pwoo debuu mo kas, mbəde a mbə mbii mo kaa desə mo be tuup Naan nà taa nkaa nencii kələngpee mo.

⁷ Mbəmənə, taji wu balkaa fuu ashak kà nen mənə mo kas.

⁸ Gyet nyam, wun a ndəən peenkwoo, dangbe yaksə wun a ndəən peebang, ndəən Daa. Nà ret kà wu mwaan kaa nen de mo ndəən peebang nà sà.

⁹ Dak nen de mo ndəən peebang, nà a ndəən mbii deret mo, kà de ndəre mo, kà zeen zak.

¹⁰ Wu gung, kà nwun kám mbii de mon nret nNaan nyit.

¹¹ Taji wu lesar fuu mo ndəən dak de mo a mə peenkwoo, de baa mo kəkoop nà kas, dangbe nà ret kà wu woo dak mənə mo agaak.

¹² Nà a mbii naashweep mbee satpwoo nkaa mbii de moo cìn mo a səsok.

¹³ Dang katdang jir mbii de nà agaak, a pee de bang dī, be nà ndee a de gurum mo mak naa nà. Mbəde jir mbii de gurum mo mak naa nà, be nà a ndəən peebang.

¹⁴ Nà a kaadi mo kà ran ndəən bəət haal nNaan sà nənəe,
<<Ngusaam, a mii, a yool a peemúut

Mbəkà Kristi wur
shin peebang de ngha>>

¹⁵ Wu tap kà shiimwaan fuu mo. Taji wu mwaan kaa mwen mo sà kas, dangbe wu mwaan kaa nen de kà seen mo sà.

¹⁶ Wu cìn dak koo a pee dēdangyi, mbəde teer de yaksə nà mo gam kà mbii debish mo.

¹⁷ Mbəmənə, be taji wu dee a mwen mo kas, amma wu manshii kə mbii de Daa wur rəbet kə nwun cìn.

¹⁸ Taji wu shwaa am anab kə nə yuur wun kas, mbəde mənə mak jwaan wun, amma wu dee a degəgam shi Riin Debang.

¹⁹ Wu sat mee pwoo kə shak shi kook de mə kwoop mo, kə kook de mo a mə Riin. Wu cìn kook deret mo nNaan, kə pəlang ndəən pətuup fuu mo.

²⁰ Koo pəranyi be wu plang Naan puun mbə mbii mo jir ndəən səm nDaa fun Jesu Kristi.

Mat Mo Kə Mish Mo

²¹ Wu shin dedes ndər shak, mbəkə wu shin dedes di nKristi.

²² Mat mo, wu shin de dedes mmish fuu mo, kaadi wuu cìn nDaa sə.

²³ Mbəde mish wur a kaa mat, kaadi Kristi wur a kaa Ekəliya sə, shii kə mənə a fwooshin fin kə wur shikaa fin a Ngubam war zak.

²⁴ Kaade Ekəliya war ndər Kristi, nə aasə zak, wun mat mo, wu shin dedes mmish fuu mo ndəən mbii mo jir.

²⁵ Mish mo, wu wal mmat fuu mo, kaadi Kristi wur wal Ekəliya nə sə, har wur shinkaa shin mbə war.

²⁶ Mbəkə wur le war dee di a debang shi vvang war kə am, kə pwoo Naan.

²⁷ Mbəkə wur dak Ekəliya nə le de nshin, ndəən dedes, kə demen, baa ashak kə mee rap, kə mee pee taakat mbut mo kas. Mbəkə mo dee de a debang baa kə mee rap kas.

²⁸ Ni ret kə mish mo wal mmat fur mo kaa sut sə. Ngwe dewur wal mmat wur, be wur wal a nshin mənə.

²⁹ Baa mee gurum kə cam cii shin kas, dangbe wur tap shin mbiise nnə, kə wur tap kə nə rəret, kaadi Kristi wur cìn Ekəliya sə

³⁰ Mbəde mun a beep mə foshik nwur.

³¹ A mbəmənə, be gurum wur nyit puun wur kə nən wur, kə wur balkaa de ashak kə mat wur, kə mo vəl mo dee di a deməndong.

³² Desə nə a mee mbii dedes desəsok. Mbii de wen kən sat nə, a nkaa Kristi kə Ekəliya.

³³ Jir arang be wu yit koo weyi wur wal mmat wur, kaa kaashin sə, kə mat war shin dedes mmish war zak.

6

Jep Mo Kə Puun Mo

¹ Jep mo, wu kəlang pwoo mpuun fuu mo ndəən Daa, mbəde mənə a mbii de ndəre.

² <<A shin dedes mpuun fwa kə nən fwaa mo,>> desə nə a Wàar denshee de mo kə ten le,

³ <<mbəkə a tong di ryang, kə mbəkə a kat teer mo di des ndəən nyil nə.>>

⁴ Puun mo, taji wu le kə pətuup jep fuu mo wat, kə nə le kə mo cìn tuup kas, amma wu kyeer mo, kə wu kar mo ndəən kám de mo a mə Daa Naan.

Kərem Mo Kə Nen De Dyel Mo

⁵ Kərem mo, wu kəlangpwoo nen de moo dyel wun nsar fur mo. Kən sat a puun fuu de a mə yil desə nə. Wu kəlangpwoo mo ndəən kər kə daar shi pətuup məndong, kaadi wuu cìn nKristi sə.

⁶ Taji wu cìn dak a yit gurum mo bejee, kə mo plang wun de kas, amma wu cìn dak kaa kərem mə Kristi sə. Wu cìn dyen nNaan ndəən pətuup fuu mo.

⁷ Wu cìn ðak shi pətuup ðeret, mbəðe wu cìn a nDaa Naan, baa a mmee gurum kas.

⁸ Taji wu mundər kas nə, ðak ðeret ðe gurum kə cìn mo, be wur nwaa lap kwat nə pee Daa ði, koo ðewur a kərem, kə ðewur a laalu.

⁹ Wun nen ðe wun kə kərem mo wu cìn mbii ðeret mmo zak. Taji wu wuk mo kas, mbəðe wu man nə, Daa fu kə moo, wur a ndəən dengnaan, baa wur kə nshwatyt kas.

Leelek Naan Mo Jir

¹⁰ Peekyes nə, wu ðar balbal ndəən Daa ndəən iiko mə ðeðes wur.

¹¹ Wu jwal leelek ðe Naan wur shin mo wun jir, mbəkə nwun mak ðar ði balbal nkaa Ngujwaan kə gwampee wur.

¹² Mbəðe baa mu cìn lek nə a nkaa gurum mo, ðe moo nan kə toom kas, ðangbe nə a nkaa se mishkoom, nen iiko ðe mo a mə Ngujwaan mo, nkaa se mishkoom kə nen peeknwoo ðe ndəən dengnaan mo.

¹³ Mbəmənə, be wu jwal leelek ðe Naan wur nshin nwun, mbəkə nwun ðar ði balbal ndəən teer ðebish mo. Mbəkə taji Ngujwaan wur se koorong nkaa wun kas.

¹⁴ Wu ðar balbal shi ðak suk, kə bwoot bwoon fuu mo shi zeen, kə cìn mbii ðe ndəre kaa kawung ðe nə tap tuur ngurum sə.

¹⁵ Wu jwal kwoopshii nshii fuu mo, mbə satpwoo ðeret, ðe nən jì kə tongryang.

¹⁶ Koo pərangyi, be wu mang gwat ðe nə a shinzeen ashak kə wun, mbə tap pas mə wus ðe gwar ðebish nə wur mpwas shinji nkaa wun.

¹⁷ Wu mang bam ðe Naan wur cìn nwun, kaa mbiikāa shool ðe nenlek moo lep mbəkə nə tap kaa ði mmo sə. Kə wu dyl pwoo Naan nə, kaa kwai ðe Riin Debang wur shin nwun sə.

¹⁸ Wu ðangnaan (leshap kə Naan), mbə mbii ðesə mo shidaar-shidaar ndəən Riin. Wu tong shi gongpee, kəzak, wu gung ndəən mbii mo jir. Wu cìn ðangnaan (leshap kə Naan) mbə nen Naan mo jir.

¹⁹ Wu ðangnaan (leshap kə Naan) mbə ghan zak, mbəkə Naan wur cìn mbii ðe wen nsat mo ði, kə mbəkə ghan sat mbii ðesəsok mə pwoo ðeret nə mo, ðe shibal baa a shi kəərmuut kas.

²⁰ A mbə pwoo ðeret nə, ðang mo lep an mbəkə wen sat nə ði. Be wen a shishoot shi təkək mə shool yaksə. Jir kə ðe an a shishoot, be wu cìn ðangnaan (leshap kə Naan), mbəkə wur shinbal ði nwen, kən satpwoo ðeret nə ðe shibal, kaadì nə ret kə wen cìn sə.

Tokshik Mə Kes Nə

²¹ Tikikus dyemnnəən fun ðe mu wal wur, ðewur a kərem Daa azeen-nzeen, wur nsat mbii mo nwun jir, nkaa an, kə nkaa ðak ðe ghan nkaa cìn nə.

²² Wen kən ten nlep wur shindəm pee wun ðe, a mbəkə wur satpwoo ði nwun nkaa mun, mbəkə nwun man tong fun ðe, kə nə bam pətuup fuu mo ði zak.

²³ Naan puun, kə Daa fun Jesu Kristi shin tongryang, kə wal, kə shinzeen ndyemnnəən fun mo jir.

²⁴ Deret Naan nə ðee ashak kə nen ðe mo wal nDaa fun Jesu Kristi, shi wal ðe baa nii peekyes kas har ngaa-ngaa.

Lepran De Pool Ran Nen Filipi Mo

¹ Lepran desə nə put a nsar Pool kə Timoti kərem Daa Jesu Kristi mo, shindəm pee nen Naan, de mo ndəən nyil nFilipi de mo balkaa fur mo ashak kə Kristi, jir kə nen denan-nan mə Ekəlisya mo, kə nenbam mo, kə Bishop mo, kə Dikon mo.

² Naan puun fun kə Daa fun Jesu Kristi, mo shin deret kə tongryang nwun.

Dangnaan mBə Nen Filipi Mo

³ Wen kən plang Naan koo a pərangyi, katdang wen yee wun,

⁴ ndəən dangnaan de kən cin mbə wun jir shidaar-shidaar, be kən cin nə a shi retnyit

⁵ mbəde wu fes wu balkaa fuu kə an ndəən pwoo deret nə, yool mpuus de gyet wu shee kələng nə jiwul cicinsə.

⁶ Wen man azeen-nzeen nee, Naan dewur yaa cin dak deret desə ndəən wun, wur nsat a ncin nə har parpuus de Kristi Jesu wur mbaaji.

⁷ Wen kən yee wun ndəən pətuup fen shidaar-shidaar, mbəmənə, be nə ret kə wen kat pan mənə nkaa wun. Mbəde wu balkaa fuu mo kə an ndəən deret de Naan wur cin nwen. Kaadi yaksə, be wen ndəən lushoot, kə kaadi gyet wen katpee mbəkə wen kām di ngurum mo nee, pwoo deret nə azeen-nzeen.

⁸ Naan wur a langtəng fen, pan de ghan kə nə mbə wun nə a kaa wal de Jesu Kristi shikaa wur kə nə mbə mun sə.

⁹ Wen kən dangnaan, mbəkə nwal fuu nə naa nwurang de, kə mbəkə wu kat man kə seen di wun mman beet mbii mo de ndəre-ndəre.

¹⁰ Mbəkə nwun bələp mbii de nə rəret met di, kəzak, mbəkə wu de de a dəbang, de baa wun kə mee rap kas parpuus Kristi wur mbaaji.

¹¹ Seen fuu mo gam kə mbii deret mo azeen-nzeen, de a Jesu Kristi wur mak shin nə bejee, mbə le Naan a dedes kə kwoop wur.

¹² Dyemnaa mo, kən rəbet kə nwun man nee, jeel de mo kat wen, be nə le kə pwoo deret nə sekyeen.

¹³ har shiitoon de moo tap lu mishkoom nRom, kə pak gurum mo, mo man nə, wen a shishoot a mbə səm Jesu Kristi.

¹⁴ Pak dyemnəən fun mo des de mo ndəən Daa mo waa katbal ndəən pətuup fur mo, mbə satpwoo deret nə shi pətuup məndong, baa a shi kəərmuut kas, mbəde wen a shishoot a mbə səm Jesu.

¹⁵ Ii, azeen-nzeen, pak moo satpwoo deret nkaa Kristi a mbə zuur, kə bələp, dāngbe pak moo sat a shi pətuup məndong.

¹⁶ Nen de moo satpwoo deret nkaa Kristi shi pətuup məndong sə, moo sat mənə a ndəən nwal, kəzak, mo man nə, wen a shishoot a mbəde an kə dar balbal bə tap pwoo deret nə.

¹⁷ Dangbe nen de moo satpwoo deret nkaa Kristi a mbə zuur sə, moo rəbet wat a pətuup fen, kə mo pan nə, wudun ji aa jeel nkaa wen ndəən lushoot nə.

¹⁸ Baa nə daampee nghan kas, katdang mo satpwoo deret nkaa Kristi, koo a mbə mbii dədangyi, be nə ret nwen nyit. Koo de moo sat a ndəən pan dəbish, koo de moo sat a ndəən pan deret, be ghan nsat a nkat retnyit dak, mbəde gurum moo kələng pwoo deret nkaa Kristi jir neyi.

¹⁹ Mbəde wen man nə, shi dangnaan fuu mbə ghan, kə bam de nə put pə Riin Jesu Kristi di, be mon nbwoot wen.

²⁰ A dyen fen kə canciin fen desə nə, baa wen cīn mee mbii de nə nji kə naashweep nkaa ghan kas. Dangbe rəbet fen, kə nghan satpwoo deret nə shibal baa shi kəarmuut kas mbəkə koo a dedangyi, kə koo a pərangyi, be wen shin dedes de nKristi shibal kə foshik fen jir. Koo de wen de kə seen, kə koo di wen mmuut.

²¹ Pee wen di, be seen fen nə a Kristi, kə muut fen nə a ləbet zak.

²² Dang katdang wen sat a ntong ndəən nan desə dak, be ghan ncīn dak de nə mbam gurum mo. Yaksə baa nghan mman ar de ghan mbələp kas.

²³ Wen dee a kaa kamlang a naar kə am sə. Pan devəl desə nə mo dul ghan shindəm ndəən ar mo vəl. Wen kən rəbet kə ghan muut de yaksə, mbəkə ghan dām ntong de ashak kə Kristi, mənə ret nwen met.

²⁴ Dang nə kəkoop nə zam, mbəkə nghan tong di kə seen ndəən fwoshik desə, mbə bam wun.

²⁵ Mbəde nghan man zeen nə aasə. Mbəmənə, be wen man nee, baa nghan mmuut yaksə kas, nghan ntong di, mbəkə wen bam wun de kə wu sekyeen de shi retnyit ndəən shinzeen fuu.

²⁶ Mbəkə katdang wen mbaaji pee wun di zak, be wu kat mbii de wun canpwoo di kaa an, mbə seen de wun kə nə ndəən Kristi Jesu, mbə tong de wen ntong ashak kə wun nə.

²⁷ Nə a təng kə nwun mwaaan a ndəən mbii de pwoo deret Kristi nə sat nna wu cīn mo. Mbəkə koo de nghan nji naa wun, koo de baa nghan nkatpee baaji naa wun kas, be nghan kələng nə, wuu dar a de balbal, kə pwoo fuu mo dee a deməndong, kə pan fuu mo dee a deməndong zak. Mbəkə wu cīn lek di ashak, mbə pwoo deret, de wuu shinzeen nə.

²⁸ Taji wu kər shaarlek fuu mo kas, koo dāben. Desə nə nkām mmo nə, Naan wur kə ten bam wun, dangbe wur ntwe mo mbə shikbish fur mo. Mbəkə nwun man de zak nə, Naan shikāa wur, wur nshin korong nə nwun aasə.

²⁹ Naan wur shīnpee nwun, baa a mbəkə wu shinzeen di nKristi bejee kas, dangbe a mbəkə wu shwaajeel de mbə wur zak.

³⁰ Yaksə nwun mak cīn lek nə ashak kə an. Lek desə nə a lek deməndong kə de gyet wu naa an nkaa cīn nə, kə kaade wu kələng nə, an de a nkaa cīn lek mənə jiwwul cicinsə.

2

Wu Sham Kə Kaa Koo Mə Kristi Sə

¹ Katdang seen fuu de mo ndəən Jesu Kristi mo dee a debal. Katdang wal wur nə jwan wun, katdang wuu shaar ashak kə Riin wur, katdang wuu naajeel shak kəcīn deret shak,

² be wu le kə retnyit fen nə gam, kə pan fuu mo dee a deməndong kə wal fuu nə dee a deməndong kə pətuup fuu mo dee a deməndong ndəən mbii mo jir.

³ Taji wu cīn mee mbii mbə rəbetkāa kə diyeepkāa kas, dangbe wu sham kə kaa fuu mo. Wu shin dedes nshak met nkāa fuu mo.

⁴ Taji memee fuu dee ntap a mbii de mo a məkāa fin bejee dak kas, dangbe wun ntap kə mbii mə nyee fuu mo zak.

⁵ Wu yit kə mase fuu mo dee a kaa mase Jesu Kristi wur kə nə.

⁶ Jesu dewur a deməndong kə Naan, dangbe baa wur

lekáa fin nciit-nciit kə Naan kas. Dang baa a mbii dewur nyaa nə rip
shibal kə wur dee di kaa Naan sə kas.

⁷ Dangbe Jesu wur sham kə káa fin,
har wur leshin a káa kərem sə.

Mo láa wur ndəən nan
kaa koor gurum mo sə.

⁸ Dangbe kaadi gyet wur de ndəən nan kaa gurum sə,
be wur sham kə káa fin,
dang wur shín shin
mbə muut nkaa shiyeepyoom.

⁹ Mbəmənə be Naan diyeep wur
a dedes hakyeng,
kə wur shín səm wur a nJesu,
de nə met koor səm mo jir.

¹⁰ Mbəkə ndəən səm Jesu,
be gurum mo jir
ndəən dengnaan, kə ndəən nyil desə,
kə ndər nyil desə,
be mon nji kurum ntoom Jesu.

¹¹ Kəzak, koo a pwoo dedangyi,
be nə nsat nə,
Jesu Kristi wur a Daa,
mbə ram Naan puun.

Wu Dee A Peebang

¹² Mbəmənə, wun de wen wal nwun sə kaadi shidaar-shidaar be wuu naa
ncin mbii de də wen nsat nee, wu cin mo, be an ashak kə wun sə. Be wu sat
a sekyeen kə cin mbii de gyet wen sat mo nwun dak. Jir kə de baa an kudi
ashak kə wun kas, be wu shin dedes nNaan, kə wu kəər wur ndəən pətuup
fuu mo zak. Wu cin dak shibal fuu mo, mbəkə bam fuu nə dee di a degəgam.

¹³ Mbəde a Naan dewur kə cin dak ndəən pətuup fuu mo shidaar-shidaar.
A wur kə le kə nwun cin mbii de mo ret wur nyit. Wur nshín bal nwun
mbəkə nwun cin mbii deret nə mo di.

¹⁴ Wu cin mbii mo jir, baa a shi pwoo ndoom-ndoom kə beetshik kas,

¹⁵ mbəkə taji gurum mo naa bish fuu kas. Mbəkə nwun dee de a debang
kaa jep Naan degəgam mo sə, de moo tong ndəən nyil debish sə, kə ndəən
gurum de mo gam kə shikbish sə. Wu dee a peebang mbut mmo ndəən nyil
desə nə, kaa peebang mə zar de mo adeng sə.

¹⁶ Kaadi wuu satpwoo deret mə seen nə mo sə. Katdang wu cin aasə, be
ghan nkatpee mbə leshap shi wun parpuus mə Kristi. Mbədi parpuus mənə,
be nə ndee agaak nee, daar kə dak de də ghan kən cin nə, baa nə a buu kas.

¹⁷ Koo de mon nfet ghan, kə mo doo toom fen kaa mbiizuum de shang
sə mbə shinzeen fuu ndəən Naan, be nə ret nwen nyit, kə nə shang nwen
ashak kə wun jir.

¹⁸ Nə aasə zak, nə ret kə wun, wu cin retnyit ashak kə an zak.

Timoti Kə Epafraaditus

¹⁹ Katdang Daa Jesu Kristi wur rəbet, be wen kən lepan nə, an nlep Timoti
shindəm pee wun de kəkəlak. Mbəkə katdang wur baaji, be wen kələng pwoo
de nkaa tong fuu, kə nə caa an di.

²⁰ Baa nghan kə mee ngwe kaa wur sə kas, dewur kə shín shin azeen-
nzeen mbə sekyeen fuu.

²¹ Koor gurum nə mo dee a ncin mbii de məkáa fur mo bejee dak, baa mo kak sekyeen mə pwoo Jesu Kristi kas.

²² Wun shikáa fuu wuu man tong Timoti, mbəde an kə wur, mun a kaa puun kə dyem nwur sə, de muu cin dak ashak mbə satpwoo deret nə.

²³ Mbəmənə kən lepan, mbəkə wen lep wur shindəm pee wun di kəlak-kəlak. kadang mman mbii de nə kat an di.

²⁴ Wen shinzeen ndəən Daa nee, Baa nə ntong des kas, be wur nle kə nghan shikáa fen wen dəm pee wun di.

²⁵ Wen kən pan nee, nə ret kə nghan lep Epafradaitus dyemnəən fun, wur a shaardak fen, dewur kə cin lek nə ashak kə an, shindəm pee wun di. Gyet a wun lep wur ji pee an di, mbəkə wur bam an de ndəən dak mo.

²⁶ Gyet wur kə fes lepan mbəkə wur naa wun de jir, dangbe wur kə pətuup dewat mbəde baa gyet wur nkoom kas kaadi gyet wu kəlong sə.

²⁷ Azeen-nzeen baa gyet wur nkoom kas, mbə gyet wur kus kə muut, dangbe Naan wur naajeel wur. Baa Naan naa a jeel wur bejee kas, dangbe kə wen jir, mbəkə taji nkat pətuup dewat nkaa pətuup dewat kas.

²⁸ Mbəmənə, wen kən fes nlepan, mbəkə nghan lep wur shindəm pee wun di. Mbəkə nwun kat retnyit de mbə baa naa wur shi yit fuu mo, mbəkə pətuup mənə pan saam de zak.

²⁹ Mbəmənə, wul a wur ndəən səm nDaa shi retnyit hakyeng. Wu shin dedes nkaan nen mənə mo.

³⁰ Gyet dee di a lee kə wur muut mbə dak Kristi. Gyet wur shin seen wur, mbəkə wur bam an de, ndəən dak de baa wun shikáa fuu wu mak cin nə kas.

3

Dyen Deret Nə Put

A Pə Jesu Kristi Di

¹ Dyemnaa mo, mpee kyes nə, be wu cin retnyit ndəən Daa. Baa nə daampee nwen mbə baa ran pwoo de gyet wen kən ten ran mo nwun kas, dangbe nə a mbəkə nə bam wun de, kə wun tong de ryang.

² Wu tap kə nen de moo cin mbii debish, kaa as mo sə. Nen de mo sat nee, nə a təng kə gurum mo can-can.

³ A mun a de mo kə can mun, baa a mo kas. Mbəde muu seyil nNaan a ndəən Riin wur, kə muu cin retnyit ndəən Jesu Kristi, mbəde seen fun mo a ndəən wur. Baa muu gāngkáa fun a nkaa mbii de gurum moo cin, de mo a mə nan kas.

⁴ Katdang be de kən rəbet, be de an mmak gāngkáa fen, nkaa mbii de gurum moo cin mə nan nə. Mbəmənə, katdang mee gurum kə pan nə, wur kə mbii gāngkáa ndəən nan nə, be an met ngwar mənə hakyeng ndəən mbii de mo a mə nan nə mo.

⁵ Kaadi gyet mo lāa an, be abwoon de kən wul teer pwookun, be mo can ghan. Wen a ngu Yahudi, ndəən soon mə Benjamin. Wen a ngu Hiburu, lāa nen Hiburu tyap. Katdang a ndəən ar mə tap Wàar mə nen Yahudi mo, be ghan kən tap Wàar nə a kaa nen Farisi mo sə.

⁶ Gyet kən shin jeel nendəm ndang Jesu mo. Nkwang mə tap Wàar nnen Yahudi mo, be kən tap Wàar nə mon ndəre-ndəre jir.

⁷ Dangbe ndəən mbii de gyet wen kən kat mo, kaa ləbet sə, be yaksə kən le mo dee a debuu mbə səm nKristi.

⁸ Ii, azeen-nzeen, kən le mbii desə mo dee a debuu, mbəde yaksə, wen kən man dedes mə wal Kristi Jesu Daa fen, de nə met mbii mo jir. Mbə səm wur,

be ghan kən fwo mbii mənə mo jir. Yaksə, be kən nnaa moo dee a kaa pee de mo beer a zungtung sə, mbəde wen cii mo jir. kə nghan dee di a mə Kristi,

⁹ kə nghan tong de ndəən wur. Baa a mbə deret fen kas, de an mak kat nə mbə tap Wàar nə mo kas. Dang a mbə deret de mu kat nə mbə shinzeen de mun kə nə ndəən Kristi. A deret de nə put a pə Naan di, de nə dar a nkaa shinzeen.

¹⁰ A mbii de nkən fes nrəbet ndesə, kə nghan man Kristi di kə liko nyool a peemúut nwur. Kə nghan shwaa pak jeel wur nə de zak, mbəkə nghan dee de kaa wur sə ndəən muut wur.

¹¹ Mbəkə koo de a me cin yii, be wen kat yool a peemúut nə di zak.

Wu Sekyeen nDəən Kristi

¹² Baa kən ten kat mbii de kən leyit nkaa mo kas. Koo de baa kən dee a de ndəre-ndəre kas, dangbe kən gung mbəkə mbii mənə mo dee de a mənə, mbəde Kristi Jesu wur le kə wen dee a mə wur.

¹³ Dyemnaa mo, baa an kən lesen nə, kən ten nkat mbii desə nə mo kas, dangbe mbii məndong de kən cin, wen kən mundər mbii de mo kə ten del. Yaksə, wen kən leyit fen ndəre-ndəre a nkaa mbii de mo a tələng fen bejee đak.

¹⁴ Wen kən gung mbə dəm wul a peekyes ndak fen, mbəkə nghan lap kwat de mə kaa adəng de ashak kə Jesu Kristi, ndəən petpee de Naan wur pet an nə di.

¹⁵ Wu yit kə pan desə, nə dee ndəən pətuup fun mo. Mun nen de mun kə seen, katdang mee mbii di, de baa wu manshii nə kas, be Naan wur nkámshii nə nwun.

¹⁶ Nə ret kə mun cin mbii mo nciit-ciit de muu ten mu man ndəən Kristi.

¹⁷ Dyemnaa mo, wun jir wu mwaan ndəən shiimwaan fen, kəzak, wu naa nen de mwaan mo mo a deret ndəən ar nə, kaadi mun muu dee a mbiikám pee wun de sə.

¹⁸ Wen kən ten sat mbii desə mo nwun, yit des. Yaksə, be nghan baa sat a nə de nwun, jir shi yitmwaa. Gurum mo dədes ndəən wun, de mo a shaarlek mə shiyeepmúut mə Kristi.

¹⁹ Peekyes mə nen desə nə mo, a muut mə aawus de baa nii peekyes kas, mbəde naan mmo nə a but mo. Baa mo kə mee naashweep kas. Moo diyeepkaa fur mo. Mo fes le pətuup fur mo a nkaa mbii de mə nyil desə mo.

²⁰ Dang mun, be tul fun nə a ndəən dengnaan. A pee de muu naa Ngubam fun Daa Jesu Kristi dewur ntong adəng sham de.

²¹ Wur mbə ciir kə mase fun debish sə mo, mbəkə mo dee de kaa mə ram wur sə. Shi iiko wur desə, be wur nji kə mbii mo jir, kə mo dee de ntoom wur.

4

Mbii Mə Kám Mo

¹ Mbəmənə dyemnaa mo, de wen wal nwun. Wen fes nrəbet wun, de kən kat retnyit a shi wun, kə ghan kən cin roop a shi wun zak. Wu dar balbal ndəən Daa.

² Wen kən satpwoo Yudiya, mo kə Sintiki nə. Nə ret kə mo tongryang kə shak, mbəde mo jir vəl mo a ndəən Kristi.

³ Wen dang pee waa dyemnəən fen, de muu cin đak ashak, kussuk a bam mat desə mo. Mbədi mat desə nə moo cin đak ashak kə an ndəən satpwoo deret nə, ashak kə Kelemen kə koor des de muu cin đak ashak kə mo jir. Nen de səm mo a derəran ndəən bəət haal mə seen.

⁴ Wu cín retnyit ndəən Daa shidaar-shidaar. Wen baa nsat a nə də nwun zak nə, wu cín retnyit.

⁵ Wu yit kə gurum mo jir, mo naa gung fuu. Mbədə baaji Daa nə wul kus.

⁶ Taji wu yit kə mee mbii daampee nwun kas, dangbe ndəən mbii mo jir, be wu sat mbii, de wuu rəbet mon nNaan, ndəən dangnaan kə plang.

⁷ Tongriyang nNaan de nə met man mo jir, nə tap kə pətuup fuu mo kə pan fuu mo, ndəən Kristi Jesu.

⁸ Dyemnaa mo, peekyes nə, be jir mbii de nə azeen, de nə mak shin dedes, de nə a de ndəre, de nə a dəbang, jir a de nə a nwal, kə jir mbee de nə rit naa, jir katdang nii mee mbii deret met jir de, jir de nə mee mbii de nə ret plang de, be wu cín pan nkaa mbii desə mo jir.

⁹ Wu cín dak kə mbii de gyet wuu ten wu kám mo, kə mbii de gyet wuu ten wu lap mo, kə mbii de gyet wuu ten wu naa mo, kə mbii de gyet wuu ten wu kələng mo pee an dī. Naan dewur shin tongryang mmun, wur ntong ashak kə wun.

Pool Pəlang Nen Dəm Dang Jesu Den Filipi Mo

¹⁰ Wen kat retnyit ndəən Daa hakyeng, mbəde gyet wuu doom mundər nwen, dangbe yaksə wuu pan ghan. Azeen-nzeen, gyet wuu pan an, dangbe baa gyet wu kat a pee mbə bam an kas.

¹¹ Baa nə, a mee mbii jee nwen kas, mbəde gyet wen kən ten kám ar mə gung ndəən jir mbii de ghan kə nə. Jir de nə des, kə jir de nə a lee, be wen kən tong a shi retnyit.

¹² Wen man mbii de an cín, katdang baa ghan kə mee mbii kas, kəzak, mman mbii de ghan ncín katdang ghan kə mbii mo des. nDəən mbii mo jir, be ghan kən kám mbii desəsok desə, mbəkə nghan katpee dar de balbal, jir a ndəən ghəbəl kə an ndəən neen.

¹³ Wen mak cín mbii mo jir, a ndəən bal de Kristi wur shin nwen shidaar-shidaar.

¹⁴ Wen plang wun, mbəde də wu bam an ndəən jeel fen.

¹⁵ Wun nen Filipi mo, wu man shikáa fuu nə, gyet nshee mə pwoo deret nə, kaadi gyet an yool yit yil mMasidoniya, be baa mee Ekəlisya de nə shinkáa war ashak kə an mbə shin zuum mo, kə lap zuum mo kas, dang a wun bejee dak.

¹⁶ dang kaadi gyet nghan ndəən nyil nTasoloni, be wuu lep bam shindəm nwen nkaashak-nkaashak, baa a yit mändong kə wəl bejee kas.

¹⁷ Baa nə, a mbəde an kən tang a mee zuum pee wun dī kas, dangbe kən rəbet kə nwun wu kat ləbet de nkaa kwat fuu mo.

¹⁸ Wuu ten wu kwat ghan kəndəng, mbəde kən kat mbii de kən rəbet nə, dang nə des met mbii de də ghan kən rəbet nə. Mbəde nghan kən la zuum de wu lep shinji nwen nsar nEpafradaitus. Mbiizuum fuu desə nə mo, moo toos shang shang a kaa zuum de gurum moo shin nNaan sə. Mbiizuum de Naan lap de mo shang nyit nNaan hakyeng.

¹⁹ Kəzak Naan fen wur shin jir mbii de nə ret kə nwun kat dī nciit-nciit kə dedes mə long wur ndəən Jesu Kristi.

²⁰ Dedes nə dee a mə Naan puun fun mbə ngaa-ngaa, Nə aasə.

Tokshik De Mə Kyes Nə

²¹ Wu tok kə nen Naan de mo a mə Kristi Jesu jir. Dyemnaa de mo ashak kə an, moo tok kə wun.

²² Nen Naan mo jir moo tok kə wun. Met jir, a nen Naan de mon ntul mishkoom dedes Siza.

²³ Deret kə Daa fun Jesu Kristi nə tong ashak kə riin fuu mo jir. Nee aasə.

Lepran De Pool Ran Nen Kolosi Mo

¹ Lepran desə nə put a nsar mənə Pool de Naan wu kə ten bələp nghan mbəkə nghan tong de a laalep nJesu Kristi, kə Timoti dyemnən fun ndəən Kristi.

² Dəm pee nen Naan de mo ndəən yil nKolosi, pee dyemnən fun mo de mo bākaa fur mo ashak kə Jesu Kristi. Deret kə Naan puun fun kə tongyang fin dee ashak kə wun jir.

Pəlang Kə Dangnaan

³ Muu chīn dangnaan nNaan mbe wun shidaar-shidaar. Kəzak, muu naa pəlang Naan de wu a puun kə Daa fun Jesu Kristi.

⁴ Mbəde mu kələng nə, shinzeen fuu ndəən Jesu Kristi nii sekyyen, kəzak nnə, wuu wal nen kə Naan mo jir.

⁵ Mbəde wuu le pətuup nkaa mbii de Naan wu kə ten dak nə le ndəən dengnaan, Wu kələng pwoo nkaa mbii desə mo a ndəən pwoo deret de nə azeen de di wuu ten wu kələng nə.

⁶ Pwoo deret desə nə, nən nkaa mwan dām shipee-shipee ndəən yil desə. Nii shin ciir kə pətuup gurum mo, dangbe nii le kə mo chīn dak deret mo. Yaksə, gurum mo des, mo nkaa shinzeen dīkə-dīkə. Nə aasə, be nə kə dām wul mpee fuu, dangbe nə nkaa ciir kə pətuup fuu mo, mbəkə wun chīn dak deret mo de. Yaa mparpuus de di wu shee kələng nə, be yaksə wu manshii kə nə azeen-nzeen, kaadi Naan wur le deret nkaa wun sə.

⁷ Wu shee kələng pwoo deret desə, a mpwoo kə Abafaras, de muu wal nwur, dang wur a shaardak fun. Wur cīn dak kə Jesu Kristi shi pətuup məndong nnaar fuu a koppee fun.

⁸ A wur sat mmun pwoo nkaa nwal fuu ndəən Riin Debang.

⁹ Nə aasə, be yool mparpuus de di mu kələng pwoo mənə nkaa wun, be muu dangnaan(leshap kə Naan) (leshap kə Naan) mbə wun shidaar-shidaar. Muu dang pə Naan, mbəkə wur gam wun de seen mə man dyen fen, man de nə put a pee Riin wur jì dī.

¹⁰ Man mənə le, kə mwaan fuu mo lapshak kə mə nen de mo dām ndang Jesu. Mwaan de nə tong dyen nJesu. Katdang wu mwaan a ndəən dyen Jesu, be məse fuu nən nle kə wu chīn dak deret mo, kə wu sat a nwurang ndəən man pwoo nkaa Naan dak.

¹¹ Muu dangnaan (leshap kə Naan) nə, Naan dewur bal met jir, wur nshīnbal nwun, mbəkə wu dar de balbal ndəən mbii mo jir. Kəzak, koo de a me cīn yì, be nwun sat a ngung de dak, kə nwun kat retnyit dī zak.

¹² Wu pəlang puun fun dewur adeng, wur dewur wang ar nə mmun, mbəkə mu sekop fen de ashak kə nen fin mo ndəən pee debang.

¹³ Wur put kə mun ndəən iiko mu peenkoo, dangbe wu waa mang mun dēl kə mun ndəən mulki kə Lāa fin.

¹⁴ A Lāa fin, wu ang mun, de nə kam nə a wur fwo shikbish fun mo mmun.

Jesu Kristi Kə Dak Fin

¹⁵ Baa mee gwar kə cam naa Naan kas, amma gurum mo kə naa Jesu de wu lapshak kə Naan. A wur kām tong kə Naan mmun agaak. Jesu wur a Lāa Naan denshee, dewur met mbii de Naan wur le mo jir.

¹⁶ A ndaen Jesu, be Naan wur le mbii de mo ndaen yil na jir. Mbii de mo ndaen dengnaan ka de mo ndaen yil desa. Mbii de gurum moo mak naa mo, ka mbii de baa gurum moo mak naa mo kas. A ndaen dedes wur, be Naan wur le mbii de mo ka iiko ndaen dengnaan. Mbii denan mo ka dedyeen mo nciit-nciit ka bal fur mo. A ndaen Jesu, be Naan wur le mbii mo jir, ka mbii mo jir, a Jesu wu ka mo nsar, be mo a mu wur jir zak.

¹⁷ Pegyete de yam-yam, be Jesu wur de, akudang Naan wur le mbii mo ndaen yil na. Naan bal mbii mo jir ashak a ndaen Jesu.

¹⁸ nDaaen nen Naan mo, be Jesu a kaa mo. Koor gurum na mo a foshik wur. A Jesu a kaa ma nen dam ndang Naan mo. A wur a denshee, zak, a wur shee yool a peemuut. Mpee mbii desa mo, be a wur a denshee ndaen mbii mo jir.

¹⁹ Na ret nNaan nyit, be wur le ka dyen fen na gam, ka na tong ndaen Jesu.

²⁰ Na ret Naan nyit zak, mbaka wur waaji ka mbii mo jir pa shin di ndaen Jesu. A ndaen toom de Laa ka Naan wur beer nkaa shiyeepyoom, dangbe Naan wur rabet waa baaji ka mbii mo jir, pa shin di. Mbii de mo ndaen yil desa, ka de mo ndaen dengnaan.

²¹ Di mmee nnaar, be wuu tong a jong-jong ka Naan, ka di wun a shaarlek Naan, mba mbii debish, de di wuu cin mo, ka pan fuu debish mo.

²² Amma yaksə, mba muut Laa Naan, de mo laa wur ndaen nan, be Naan le ka wu dee a shaar fin mo, mbaka patuup fuu mo dee di a debang, ka mbaka wur ji ka wun de ntoom Naan, dewur a debang.

²³ A mbii de Jesu cin nwun mməna, katdang wu sekyeen ka shinzeen ndaen pwoo deret na. Kazak, katdang wu dar balbal ndaen mbii desa mo. Wu sat a nlepətuup, nkaa mbii de wu kələng pwoo nkaa mo ndaen pwoo deret na. A pwoo nkaa pwoo deret, de moo ten sat na nkoo a weyi, ndaen yil desa. Wen Pool, dak fen na a mbaka nghan sat de ngurum mo, pwoo nkaa pwoo deret desa na.

Dak De Naan Shin mPool

²⁴ Kaade wen nkaa shwaajeel mba sam fuu, be nghan ka retnyit mputuup. Kaade gyet Daa Jesu shwaajeel sa, be wen zak, kan shwaajeel ndaen nan mba sam ka nen fin mo de mo a fwooshin fin. Wen shwaajeel na a mbaka wen saet nkyes koor dak wur na di.

²⁵ A Naan wur balap nghan, mbaka nghan dee di a karem ma nen ka Jesu mo, be wu le dak desa na nsar fen mba sam fuu. Dak de wu le nsar fen na, a mbaka nghan satpwoo fen deret de ngurum mo kadang.

²⁶ Pwoo de wen kan sat ngurum mo, be gyete yam, be na a de sasok. Mbaməna be baa gyete gurum mo manshi na kas, amma yaksə Naan woo mmun agaak nen fin mo.

²⁷ Na ret nNaan nyit, be wu le, ka nen fin mo manpwoo dejurum desa, de na a mbii aarpwoo zam. Nii koop na hakyeng, mba gurum mo jir, koo a ndaen yil dedangyi. Pwoo dewur woo na mmun, a na, Jesu Kristi wur tong ndaen wun. Mbaməna, be wu lepətuup, mba parpuus de wun ntong ashak ka wur ndaen ram fen.

²⁸ A mbaməna be muu satpwoo ngurum mo jir nkaa Jesu Kristi. Muu satpwoo nkoo a weyi, ka wur tap, kazak, muu kam seen ngurum mo nkaa mbii desa na mo, a mbaka koo a weyi, be wur dee de ka seen ndaen Kristi.

²⁹ A mbaməna, be wen kan cin dak shibal de Jesu wu shin nghan, dang wen kan gung mbaka nghan kyes dak desa na di.

2

¹ Dyen nghan, kə wun man ɗak de nghan kən gung mbe cìn nà mbə səm fuu, kə mbe nen de mo ndəən yil Lodisiya, kə jir nen de baa mo kə cam naa an kas.

² Wen nkaa cìn ɗak ɗesə nà, a mbəkə mo katbal de mputuup fur mo, mbəkə mo wal de nshak, mbəkə mo dee de a deməndong. Dyeen nghan kə mo man jurum kə man nkaa Jesu hakyeng nà kyeet, mbəkə mo manshii kə mbii ɗesə mo de jir. ɗesə nà nji kə ɗeret nkaa mo hakyeng. Mbii ɗejurum nà, a Kristi shikáa fen.

³ Mo sok long mə seen kə man mo jir, a ndəən Jesu.

⁴ Wen kən sat mbii ɗesə mo nwun, a mbəkə taji mee gurum ngwom wun shi liispwoɔ de nà shangkələng kas.

⁵ Koo ɗang de baa wen ashak kə wun ndəən nan kas, be nghan de ashak kə wun ndəən riin. Nə shang nghan zam, kaade wen nnə kələng nà, wuu cìn mbii mo a nciit-nciit ndəən ar ɗeret, kəzak, wuu ɗar balbal ndəən shinzeen fuu de nà ndəən Kristi.

Seen De Gam nDəən Kristi

⁶ Kaade, wu mang Jesu Kristi kaa Daa fuu sə, be nà ret kə wu mwaan-mwaan de nà ret kə nen de mo balkaa fur mo ashak kə Jesu, moo cìn. Wu tong ndəən wur.

⁷ Wu sham seen fu mo nder-nder ndəən nwur, wu ɗyik seen fu mo kaa wur, kə wun ɗeng kə bal ndəən shinzeen nwur, kaade mə kám nwun sə. Kəzak, wu pələng wu shidaar-shidaar mbə mbii mo jir.

⁸ Wu tap, taji mee gurum ngwom wun shiman mə yil ɗesə, mbəkə wu taa wu mer de a ar ɗeret nà kas. Kyaan kə man de nà put a ndəən wàar mə gurum mo, kə ndəən riin ɗebish mə yil ɗesə, baa nii put a pee Kristi ɗi kas.

⁹ A ndəən Jesu, be muu naa gam kə dyeen Naan, kə tong ndəən nan nà zak.

¹⁰ Mo shin seen nwun, a mbəɗi wuu balkaa ashak kə Jesu. A wur a káa kə mulki kə mbal mo jir.

¹¹ A ndəən wur, be mo can wun, baa a can de moo cìn shi sar ndəən nan kas, ɗangbe a can de Jesu Kristi wur cìn nwun de nà put kə wun ndəən shikbish.

¹² Kaade gyet mo cìn baptisma nwun, mbe mo wum wun ashak kə Kristi, ɗangbe mo waa yool kə wun ashak kə wur a peemuɗ.

¹³ Gyet yam be wun a demumuut mbe shikbish fuu mo, kə baa gyet wun a nen Naan mo kas de baa moo mee waar kas. Dangbe Naan shin seen nwun ashak kə Kristi, kəzak, Naan kə fwo shikbish fun mo jir.

¹⁴ Gyet yam be mun a demumurep mo nder wàar mə Naan, mbəɗi baa gyet muu cìn mbii de wàar kə Naan nà sat kas. Dangbe yaksə, Naan wur mang shikbish mənə mo baa kənə aku nkaa káa fun mo, kə wu fwo de mmun jir zak. Mbəɗe gyet mo pwas Jesu Kristi nkaa shiyeepyoom, a mbe shikbish fun ɗesə nà mo.

¹⁵ Kaade gyet Jesu Kristi muut nkaa shiyeepyoom, be wur se koorong nkaa riin ɗebish mo kə iiko mo, wur kám ngurum mo a agaak nà, wur bal met mmo jir.

¹⁶ Mbəmənə, be taji wu yit kə mee gurum lewàar nwun nkaa mbii de wuu se, kə shwaa kas, koo nkaa puus ɗebang mo, koo nkaa mbii de wuu cìn mo, mbe tar ɗepwoɔ, koo nkaa puus Nookɗi.

¹⁷ Mbii desə mo dee a mə riin, de gyet moo kám ngurum mo mbii de mo pə jì akyeen. Mbii de gyet moo dee a mə riin desə nə, moo gam, a Kristi shikáa fin.

¹⁸ Mbəmənə, taji wu yit kə nen de mo lesut a kaa nendenan mo sə, mo tokdyeel debish nwun kas. Nen de mo sat nə, Naan kə woo mbii mo nwudun zuum. Mo sat nə, wu sham kə káa fuu mo mə dung, kəzak, nnə wu seyil nenlep Naan mo. Nen mənə, moo roop, koo de baa mo a mee mbii kas. Pan fur mo a mə yil desə.

¹⁹ Baa moo rəbet balkaa fur ashak kə Kristi de wu a káa mə nen mwaan ndang Naan nə mo kas. De a wur shínbal mmo, dang a wur shin mbiise mmo zak. Jir nen de moo balkaa fur mo ashak kə Jesu, be wur kə shínbal mmo, mbəkə mo jì de ashak zak. Kə mbəkə, mo wurang de a ndəən mbii de mo a mə Kristi, kaadi Naan wur rəbet sə. Beep mə fwoshik fun moo kaat shishak, mbəde mo kə peebal mo, kə paar mo. Nə a kaadi Kristi wu bəl nen mwaan ndang wur mo, de mo a shin fin sə.

²⁰ Kaade wu murap ashak kə Kristi, be baa riin de mə yil desə mon nkat bal nkaa wun kas. Dangbe a me le dang wuu sekyeen kə mwaan kaa kor gurum de mə yil desə mo yi? A me le dangbe wu cínkáa fuu nder kə wàar de gurum sat nee, wu cin yi

²¹ Kaade moo sat nwun nə, taji wu tung mbii desə shi sar kas. Taji wu se mbii desə kas, kəzak, taji wu tung mbii desə shi sar kas.

²² Kyaan kə wàar desə mo, mo a kám mə gurum. De katdang mo gung cìn dak kə mo, be mo dee a debuu.

²³ Wàar kaa desə mo sə, mo kə lapshak kaa mo aa mee koop mə seen sə. Mbədi wàar nə mo letəng ngurum mo, kə mo seyil de ndəən ar deret, kə mo sham kə káa fur mo, mə dung zak, kə moo shínjeel de nsut fur mo, dangbe azeen-nzeen, baa moo mee koop nə kas, mbəde baa moo mee bəl de mon mbam gurum, mbəkə wu tap de nə coor mə nan nə kas.

3

Seen Depwoo nDəən Kristi

¹ Mbəde mo kə yool kə wun ndəən seen ashak kə Kristi, mpeemənə, be wu le pətuup fuu mo nkaa mbii de mo ndəən dengnaan, a peedi Kristi wur tong de, nsarse kə Naan.

² Wu lepan fuu mo a nkaa mbii de mo adeng. Taji wu lepan fuu mo nkaa mbii de mo ndəən yil desə kas.

³ Mbədi wuu murep, dang be seen fuu depwoo nə mo a səsok pee Kristi de ndəən Naan.

⁴ Katdang Kristi dewur a seen fuu, wur jì put, be wuwun zak, wun mput ashak kə wur ndəən dehai fin.

Seen Desəar Kə Depwoo

⁵ Wu twe mbii de mo a mə yil desə, de moo cin dak ndəən seen fuu mo jir. Mbii kaa cìn ngaa mo sə, kə mwaan debish mo, kə coor mbii mə nan mo, kə rəbet mbii debish mo kə tələk, de nə a see nyil mee naan deci.

⁶ A mbə mbii debish kaa desə mo sə, be Naan wur woo tuup fin nkaa nenyil de mo cii kələng doo fin.

⁷ Gyet wun, shikáa fuu, wuu cìn mbii desə mo, har gyet wuu mwaan a ndəən mo.

⁸ Dangbe yaksə, kaadi wun kə seen depwoo sə, be nə ret kə wu shwat sar fuu mo aku, ndəən mbii debish desə nə mo jir. Mbii mo kaa langtuup, pan

dëbish nkaa shak, pwoo dëbuu nkaa shak, kə jir pwoo dë baa mo kə mee koop nə kas. Taji wu baa wu cìn mo dë zak kas koo dāben.

⁹ Taji wu cìn dūng nshak kas, mbəde wuu ten wu yit shiimwaan fuu dë gyet yam nə mo dī.

¹⁰ Mbəmənə wu shee shiimwaan dëpwoo dë Naan wu lë ndəən pətuup fuu mo, dë nə ndak shiimwaan fuu mo, kə wu dëe dë kaa wu sə, mbəkə wu man wu dīkə.

¹¹ Yaksə, baa mee shwatnyit dë nnaar kə ngu Heleni kə ngu Yahudi kas, koo nnaar kə gwar dë moo can wu kə gwar dë nsuluk kas. Nnaar kə nenseen mo, kə nenyil dë baa moo seen kas, nnaar kə məzəp mo, kə nenyil mo, nnaar kə kərem mo, kə jepu mo. Yaksə bə gurum mo dëe a nciit-nciit, ndəən Kristi, mbəde wu met mbii mo jir.

¹² Taji wu muunshik nə, Naan wal nwun zam, har wur bələp wun, mbəkə wu dëe dë a nenyil fin mo. Nə a təng kə shiimwaan fuu mo ret, kaa jep Naan mo sə. Wu naajeel mə shak. Wu cìn mbii dëret nshak. Wu sham kə kaa fuu mo. Wu cìn mbii mo ndəən dyeen, kəzak, wu gung ndəən mbii mo jir.

¹³ Taji wu kələk kə langtuup kə shak kas. Kat mee gurum cìn shikbish ngənəən, bə gwar dë mo cìn shikbish nə nwur, wu fwo dë ngucìn shikbish nə. Daa Naan kə fwo shikbish fuu mo, mpeemənə, bə nə ret kə wuwun, wu fwo dī nshak zak.

¹⁴ Mbii dë nii koop nə met jir, wu wal, mbəde nwal nə kə bəl gurum mo ashak ndəən tong dë mbii mo a dəkəgam jir.

¹⁵ Wu yit kə tongryang mə Kristi, nə se mishkoom ndəən pətuup fuu mo. A mpeemənə bə Naan wu pərep wun, mbəkə wu tong ndəən tongryang mənə. Wu pələng Naan shidaar-shidaar.

¹⁶ Wu yit kə pwoo kə Kristi nə tong ndəən wun hakyeng, kaadi wu cìn kām, kə bəmshak ndəən seen dë Naan wu cìn nwun sə. Wu kwoop Naan shi kook mo, kə kook dë mo a mə Riin, dë mo put ndəən pətuup fuu, dë Riin kə Naan wu cìn wun. Kaade wuu koop Naan shi kook mo sə, bə nə ret kə wu pələng wu ndəən pətuup fuu mo.

¹⁷ Ndəən mbii dë wuu cìn mo jir, koo dë a ndəən dāk, bə wu cìn mo jir a ndəən səm kə Daa fun Jesu. Wu pələng Naan puun ndəən səm fin.

Ar De Nendəm Dang Jesu Mon nTong Di Ashak

¹⁸ Wun mat mo, wu shin dēdes mish fuu mo, kaade nə ret kə nendəm dangnaan mo cìn sə.

¹⁹ Wun mish mo, wu nwal mmāt fuu mo. Taji wu tong kə mo a shi lek kas.

²⁰ Wun jep mo, wu kələng pwoo puun fuu mo, mbəde mənə ret nNaan nyit zam.

²¹ Wun puun mo, taji wu lë kə jep mo langtuup kas, mbəde kat wu lë kə mo langtuup, bə nə nroop kwak mmo.

²² Wun kərem mo, wu cìn mbii dë nenlu fuu mo sat nnə wu cìn. Taji wu cìn mbii mo a mbəde moo naa wun kas, mbəkə wu kat dëret dë pee mo bējee kas, dāngbē wu cìn mbii mo a shi pətuup dēmədong, kə shin dēdes nNaan.

²³ Koo dāng dë dāk fuu nə a meyii, bə wu cìn nə shi pətuup mēdong, kaade wuu cìn a nNaan sə, baa a mbe gurum mo kas.

²⁴ A Daa Jesu Kristi wu a Daa fuu. Wun nlap kwat fuu mo a pə wu dë. Kwat dë wu nshin nwun nə, a sekop dë wu dāk nə lë mbe nenyil fin mo ndəən dengnaan, mbəde dāk dë wuu cìn nə, bə wuu seyil nDaa Jesu Kristi.

²⁵ Ngwar de wu cìn mbii debish, be Daa wu nkwat gwar mənə a shi mbii debish, nciit-nciit kə mbii debish de gwar mənə cìn. Baa mee shwatyit de kas koo dāben.

4

¹ Wun nen de wun kə kərem mo, wu fwang mo ndəən ar deret, ndəən zeen zak, mbəde wu man nə, wun de kə mee gwar dedes zak, ndəən dengnaan, dewur kə fwang wun.

Mbii De Nə Ret Kə Wu Cìn

² Wu dangnaan(leshap kə Naan) shidaar-shidaar. Wu tong shi gongpee, kəzak, wu pəlang Naan mbe mbii mo jir.

³ Wu dangnaan(leshap kə Naan) mbe mun zak, mbəkə Naan wang ar də mmun, kə mu satpwoo fin de ngurum mo. Kə mbəkə mu yakshii nə de ngurum mo mbii de jurum, de Naan wu woo mmun nkaa Jesu Kristi. A mbe pwoo deret nə, dangbe nghan a shishoot ndəən lushoot.

⁴ Wu dang pə Naan, mbəkə nghan satpwoo deret nə de ngurum mo agaak, kə mo manshii nə dī, kaade nə ret kən ghan sat sə.

⁵ Wu mwaan shi seen, pə nenyil de baa mo a nendəm ndang Naan mo kas. Wu cìn dak kə koo a pee dedangyi de Naan shin wun!

⁶ Wu yit kə liispwoo fuu mo shang kələng ngurum mo, kaa mbii də mo tap le kəən dīke sə, mbəkə wu man mbii de wun nlap de ngurum mo katdang mo tal mee mbii pə wun.

⁷ Tikikus satpwoo nwun, nkaa mbii də an kən cìn mo jir. Wur a dyemnnəən fun de muu wal wur ndəən Kristi. Wur kə cìn dak kə nendəm ndang Naan mo, a shi pətuup məndong. Wen kə wu, mun a kərem kə Daa Jesu ndəən dak fin.

⁸ Wen kən lep wur dəm pee wun dī, a mbəkə wur sat de nwun mbii de muu cìn mo jir, kəzak, mbəkə wu caa wun dī.

⁹ Unisimus dewur a nguyil fuu, wur ndəm ashak kə Tikikus. Mon nsat nwun mbii mo jir, nkaa an. Unisimus wu a dyemnnəən fun, de muu wal nwur. Wur cìn dak kə nen dəm ndang Naan mo a shi pətuup məndong.

¹⁰ Aristaakus dewur a shishoot ashak kə an, wur kə tok kə wun jir. Maak kən kə Barnabas, wur kə tok kə wun zak. Wen kən ten ran pwoo nwun nkaa wur zak. Katdang wur dəm pə wun de, be wu lap wu shi pətuup məndong rəret.

¹¹ Joshuwa de moo pet wur a Jastus, wur tok kə wun. Das dekun sə mo, moo bəm nghan zam. A mo a nen Yahudi de moo cìn dak ashak kə nghan mpeesə. Muu sat ngurum mo nə, Naan wu a mishkoom.

¹² Abafaras dewur a ndəən wun, wur tok kə wun. Abafaras wu a kərem kə Jesu Kristi. Wur dangnaan(leshap kə Naan) mbe wun shidaar-shidaar. Wur dang pə Naan, mbəkə wu dar de balbal, ndəən mbii de mo a mə Naan, mbəkə wu man mbii de moo ret de nNaan nyit. Kəzak, mbəkə wu kələng doo fin de, ndəən mbii mo jir.

¹³ Wen shikaa fen, nghan kən naa, kaade wur cìn dak balbal mbe səm fuu wun de wun ndəən Kolosi, kə be nen de mo ndəən Lodisiya kə Hirapolis.

¹⁴ Luka dewur a nguyən, de muu wal nwur zam, kə Dimas moo tok kə wun.

¹⁵ Wu tok kə dyemnnəən fun de mo ndəən Lodisiya, kə Nimfas, kə nendəm ndang Naan de mo ndəən tul nwur.

¹⁶ Abwoon de mo ka tang lepran desə nwun, be wu le ka mee gurum tang nə ndəən nendəm ndang Naan de mon nLodisiya zak. Wu tang lepran, de nendəm ndang Naan də mon nyil nLodisiya mon nlep shiin ji nwun zak.

¹⁷ Wu sat Arkipus nənee, <<Wur kyes dak de di Daa Jesu Kristi Shìn nwur, mbəkə wur cìn de sə.>>

¹⁸ A an Pool ran lepran desə nwun shi sar fen. Taji wu muunshik nə, an a shishoot ndəən lushoot kas. Deret Naan tong ashak ka wun jir. nə aasə.

Lepran Denshee Də Pool Ran Nenyil Tasolonə mo

¹ Lepran desə nə put a nsar Pool kə Silas kə Timoti shin dām pə nendām ndang Naan de mo ndəən yil nTasoloni, de nə ndəən Naan puun kə Daa Jesu Kristi. Naan cin deret nwun kə tongryang zak.

Pool Plang Naan

² Koo pərangyi, be muu pəlang Naan mbe wun jir, kəzak, muu yee wun jir ndəən leshap kə Naan fun mo shidaar-shidaar.

³ Muu yee wun mbe Naan fun, dewur adeng, kaade wu kām cinzeen fuu nə ndəən mbii de wuu cīn mo. Kə kaade wal fuu nii le kə wu cīn dak shibal, kə kaade canciin fuu nkaa Jesu Kristi nə dar balbal sə.

⁴ Dyemnaa mo, mu man nee, Naan wur wal nwun, dang wur kə ten bələp wun, kə wu dee a nen fin mo zak.

⁵ Mbəde baa gyet mu satpwoo deret nə nwun a shi lepwoo fun bejee kas, amma a ndəən iiko mə Riin Debang. Kə mun mu cinzeen nee, mbii də mə sat nə azeen. Wu man tong fun, kaade gyet mun de ashak kə wun. Muu cīn mbii mo jir a mbe fuu.

⁶ Gyet wun, wuu yaa mwaan ndəən shiimwaan fun, kə ndəən shiimwaan kə Daa fun, koo de wuu shwaajeel, amma nə a mbəde wun kə lappwoo deret nə shi retnyt de Riin Debang shin nwun.

⁷ Nə aasə be, wu dee a mbii kām nkoor nenshínzeen nJesu Kristi de mo ndəən nyil mMasidoniya kə Akaya.

⁸ A mbə wun dangbe nenyil de mo kus, kə dejong mo, mo kələng pwoo Daa. Baa a mMasidoniya kə Akaya bejee kas, amma shinzeen fuu ndəən Naan nə dām wul koo pee dedangyi. Mbəmənə, baa mun kə mee mbii mbə sat kas.

⁹ Gurum mo, koo a nnəyi, be moo sat a wun, kaade gyet wu lap mun shi pətuup məndong sə, kə kaade gyet wu yit kum fuu mo, mbəkə wu seyil di nNaan dewur kə seen kə wur azeen,

¹⁰ kə wuu tong shi gongpee mbə waaji kə Làa fin ndəən dengnaan, shii kə mənə a Làa nwur Jesu Kristi de Naan wu yool kə wur a peemūt, kə wur bam mun ndəən tuup Naan de nən a ar jì zak.

2

Dak Pool Tasolonika

¹ Dyemnaa mo, wun wu man shikaa fuu nee, jì fun pee wun de baa nə a buu kas.

² Wu man kaade mun mu ten mu shwaajee kə fələp ndəən yil nFilipi, akudang muu jì pee wun de nTasolonə. Koo de gyet gurum mo des mmo cii mun, dangbe Naan fun wur shīnbal mmun mputuup, mbəkə mə satpwoo wur deret nə de nwun.

³ Pwoo de mu sat nwun nə, baa nə a dung koo pan debish kas. Baa gyet mə sat nə, a mbəkə mə gwam mee gurum de kas.

⁴ Amma mbəde Naan wur kə ten bələp mun, kə wur kə ten le pwoo nwur nə ndəən sar wur. Muu cīn kə mə tong dyeen də a nNaan, dewur man pətuup fun mo jir. Baa muu cīn mbəkə mutong dyeen de a ngurum kas.

⁵ Wu man nə, baa muu kam ji kə mee pwoo dëshang mmee gurum shi ləpwoo fun mo kas, mbəkə mə gwam wun, kə mə kat shoold de pee wun kas. Naan wu man nə aasə.

⁶ Baa muu cam tang a dedes pee gurum mo de kas, koo pə wun, koo pee nendeci mo. Koo di mun kə pee mbe cin dak kə iiko fun kaa nenlep Kristi mo sə.

⁷ Dangbe jir kəsə, be gyet muu fwang wun, a kaade nəən kyee war fwang jep war mo sə.

⁸ Mbəde mə wal nwun zam, har gyet mu rəbet mbəkə mə shin seen fun mo mbe wun, baa a mbe pwoo deret Naan de gyet mə sat nwun bejee kas.

⁹ Dyemnaa mo, wu yee ndak de gyet mun mu cin shibal pee wun di. Gyet mun mu cin dak mpar kə puus, mbəkə taji mu lejeel nwun kas, nnaar de gyet mun nkaa satpwoo deret mə Naan nə nwun.

¹⁰ Wun a langtəng fun, kə Naan zak, Gyet shiimwaan fun mo mbə wun di, wun de wu shinzeen nə a dəbang, deret dang nii mee luk kas.

¹¹ Wu man nee, mu tap wun a kaade puun kə tap jep nwur mo sə.

¹² Muu caa wun, muu bam wun zak, kəzak, mun kə sat nə yit des nə, nə ret kə wun mwaan a mwaan de nə ret nNaan nyit. Naan dewur pərep wun, mbəkə wu del de ndəən mulki nwur, kə mə tong de ashak kə wur ndəən ram fin.

¹³ Mee mbii de nii le, kə mu pəlang Naan shidaar-shidaar zak, gyet mə shee satpwoo Naan nə nwun, be kaade wu kələng, be wu lap nə, baa a kaa pwoo gurum sə kas, amma wu lap nə a kaa pwoo Naan sə dang nə a pwoo nə azeen, de nə nkaa cin dak ndəən pətuup fuu mo, wun nen de wu cinzeen.

¹⁴ Dyemnaa fun mo, wu mwaan ndəən shiimwaan nendəm ndang Naan de mo a mə Kristi Jesu, de mo ndəən yil nJudiya. Wuu nshwaajeel nsar nenyil fuu mo, kaade gyet mu shwaajeel nsar nen Yahudi mo sə.

¹⁵ Gyet a nen Yahudi nə mo tu Daa Jesu, kə mo twe nensatpwoo Naan mo. Mo ceen mun zak. Baa mbii de mo cin nə ret nNaan nyit kas koo lee. Kəzak, mo a shaarlek gurum mo jir.

¹⁶ Mbəde moo yaappee, mbəkə mo cii satpwoo deret nə de mmun, mbe nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, mbəkə taji mo kat seen de zak. A ndəən ar desi be, mo gam shi butbish fur de moo naa ncin nə, amma yaksə tuup Naan nii taa nkaa mo jir.

Pool Rəbet Waa Dəm nYil nTasoloni

¹⁷ Dyemnaa mo, kaade gyet mu bəkshak kə wun, mbe rep pee lee, yaksə nə daampee mmun, koo de a yit fun mo bəkshak dak, be pətuup fun moo pan wun de shidaar-shidaar.

¹⁸ Dyeen mmun naa yit fuu mo zam. Muu fes mə rəbet dām pee wun de zam. An Pool, kə lepan fen mbə dām pee wun di met nyitvəl, amma nGujwaan dər a ar nə.

¹⁹ A me a mbii canciin fun, kə retnyit fun, de nə kām nnə, muu se koorong nyit Daa fun Jesu, parpuus dewur mbaaji yii? Baa a wun kas aa?

²⁰ A wun a nen de wu le kə mu kat retyit kə nə nshang mmun parpuus de mun nnaa Jesu Kristi.

3

¹ Mbəmənə, kaade baa mu mak gung kə kas. Nə aasə, be rəbet fun nə, mun koor nə mo, mun ntong Afens mbusun,

² kə mə lep Timoti shindəm pee wun de. Timoti wur a dyemnəən fun ndəən dak Naan, mu satpwoo deret nkaa Jesu Kristi. Mu lep wur shindəm

pee wun di, mbəkə wur caa pətuup fuu mo de, kə wur kám də nwun, kə wu dar di balbal ndəən shinzeen fuu.

³ Mbəkə taji jeel de wun nkaa shwaa nə lee, kə memee fuu baa m̄woon kas. Wun wu man nnə, Naan wu kə ten lee nnə, mun nen fin mo mun nshwaa jeel.

⁴ Kaade gyet mun de ashak kə wun, be muu sat nwun nnə, nə a təng mun jir mun nshwaa jeel. Yaksə wun nkaa naa jeel nə, kaade gyet muu ten mu sat nwun sə.

⁵ Gyet wen man nnə, wun nkaa shwaa jeel, a nə le dangbe nghan lep Timoti dām pee wun, mbəkə ghan man de. Kyet wuu dar balbal ndəən shinzeen fuu nə wo? Baa di wen kudi kən mak gung kas mbəde kərmuut doom yaa an. Wen yee nee, meebe ngu jwaan wur kə cəər kə wun, mbəkə dak de gyet mu cìn nnaar fuu, be nə a dee buu.

⁶ Yaksə Timoti wur kə jì pee mun di. Wur satpwoo de nə ret mmun nyit, kaade wuu dar balbal ndəən shinzeen fuu ndəən Jesu Kristi, kə wal fuu nə bal zak. Wur sat mmun nee, wuu yee mun shidaar-shidaar shi retnyit, kə nnə dyyen nwun nnaa mun kaade dyyen mmu nnaa wun sə zak.

⁷ Dyemnaa mo, kaade mu kələng nee, shinzeen fuu nii sekyeen, be koo de mun nkaa shwaa jeel, kə mbii mo des moo daampee mmun, be desə nə, fes bam pətuup mmun zam. A shinzeen fuu nə bam pətuup fun mo.

⁸ Yaksə mun nkat gangkwak, katdang wu dar balbal ndəən Daa Jesu.

⁹ Mu pələng Naan dedes hakyeng mbe wun, kə mu kat retnyit a kyeen nwur mbe wun. Mu pələng wur mbe retnyit de mu kat ntoom Naan fun, mbe wun.

¹⁰ Muu naa ncìn dangnaan (leshap kə Naan) shidaar-shidaar, par kə puus, mbəkə, katdang mə katpee, be mun nji pee wun de, kə mə naa wun de shi yit fun. Kə mə bam wun de, ndəən mbii de moo luk wun ndəən shinzeen fuu nə.

¹¹ Muu dangnaan (leshap kə Naan) nee, Naan puun fun shikaa nwur, kə Daa fun Jesu Kristi wur nwang ar nə mmun, kə mu dām pee wun di.

¹² Daa wur le kə wu sekyeen kə wal kə koor gurum mo jir, kaade muu wal nwun sə.

¹³ Mbəkə wur gangkwak de nwun ndəən pətuup fuu mo, mbəkə shi-imwaan fuu nə dee de a deret, kə dəbang nyit Naan dewur a puun fun jir, parde Daa fun Jesu Kristi wur nji ndəən yil desə ashak kə nen nwur dəbang mo jir.

4

Tong De Ni Ret nNaan nYit

¹ Dyemnaa mo peekyes nə, muu dang pə wun ndəən sām nDaa Jesu. Wu kám shi mun, caan kə mwaan de mun muu cìn, mbəkə nə gam dyyen Naan de. Azeen, wuu ten wu yaa kyeet kə mwaan mənə, naa təng wun sekyeen ndəən mwaan mənə dīkə dīkə.

² Wu man kám de gyet mu cìn nwun ndəən bal Daa Jesu Kristi.

³ Naan wur rəbet kə wu dee a dəbang. Taji wu dēl ndəən shikbish de nə a mə ngaa kas.

⁴ Koo weyi ndəən wun, be nə ret kə wur man kaade wur yaa kaa fin di ndəən ar dəbang, de nə ret.

⁵ Baa a shi coor mə nan kas, kaade nenkum de baa mo man Naan kas, moo cìn sə.

⁶ Taji mee gwe cìn mbəde bish nkaa dyemnaən nwur kas, mbəde Daa wur cii nen de moo cìn kaan mbii mənə mo jir. Muu ten mu satpwoo nwun shibal nkaa nə.

⁷ Baa Naan wur pet mun a mbəkə mu dee di a ndəən shikbish kas, amma kə mə dee di a dəbang.

⁸ Mbəmənə kat mee gurum cii kám desə mo, be baa gwar mənə cii a gurum kas, amma wur cii a Naan, dewur shin Riin nwur Dəbang nwun.

⁹ Baa nii mee kwoop nə kə nghan ran mee mbii nwun, nkaa wal ndyemnaən fuu mo kas, mbəde Daa Naan shikaa nwur, wur kə ten kám nwun kaade wun nwal nshak zak.

¹⁰ Azeen, wu wal nendəm ndang Jesu Kristi de mo ndəən Masidoniya jir, amma muu dang pə wun dyemnaa mo, mbəkə wu sekyeen de kə wal dīkə dīkə, mbe mo jir.

¹¹ Wu gung kə wu mwaan di shi məse mə pədok, wu tap kə mbii de wun pə cìn mo, dang wu cìn dāk shi sar fuu mo, kaade gyet mu sat nwun sə.

¹² Katdang wu cìn mbii de mə sat nwun sə mo, be nen de baa mo shinzeen nDaa Jesu kas, mon nshin dedes nwun, kə baa wun ntaa wu kat mbut mme mbii kas.

Ji nDaa Jesu

¹³ Dyemnaa mo, mə rəbet kə wu man mee mbii hakyeng, nkaa nen di mo kə ten murəp mo, mbəkə taji pətuup fuu mo wat, kaa nen di baa mo shinzeen nyool a peemút nə sə kas.

¹⁴ Mun mu shinzeen nee, Jesu kə muut, kə wur kə baa yool a peemút. Mbəmənə, be mu man nee, katdang Jesu wur nji, be Naan wur nle kə nen de mo kə murəp ndəən Jesu, be mon nji ashak kə Jesu.

¹⁵ Pwoo de muu sat nwun sə, nə put a pee Daa de shikaa nwur. Katdang Daa Jesu wur nji ndəən yil desə, be mun nen de mə kudī mmeen, baa a mun ntaa tələng, nen de mo kə ten murəp mo kas.

¹⁶ Parpuus mənə, be Daa wur ndyeep doo shibal, kə ngulep Naan dedes, wur ntāa feer. Dangbe Daa Jesu wur nyool yit dəngnaan kə wur sham de ndəən yil desə. Nen de mo kə ten murəp ndəən Kristi, a mon nshee yool a peemút nə.

¹⁷ Mun nen də mu kudī mmeen ndəən yil desə, be Naan wur nlap mun kaa kə mun ndəən nluu, mbəkə mukaat dīkə Jesu nnaar kə dəngnaan. Yool mmənə be mun ntong ashak kə Daa har ngaa-ngaa.

¹⁸ Mbəmənə, be wu caa pətuup nshak shi pwoo desə mo.

5

Wu Dak Suk Mbə Ji nDaa Jesu

¹ Dyemnaa mo, baa nii mee kwoop nə, kə mu ran mee mbii nwun nkaa parpuus kə peedī Daa Jesu wur nji kas.

² Wu ten wu man pwoo nkaa nə. Wun shikaa fuu, wuu ten wu man nee, parpuus mənə be Daa wur nji a kaa wat de kə ji mpar sə.

³ Nciit kə mənə, be gurum mon mbwet sut, dang mon nsat nənee, << <<Koo meyii, be nə de ryang, kə mbii mo di rəe.>> Dangbe, ndi mman, mee jeel kə shwal ntaa nkaa mo, kaa shwal de mat moo kələng nə, kaade mo pə lāa-lāa sə. Parmənə be baa mee gwar mbar kas koo məndong.

⁴ Amma wun dyemnaa fen mo, baa wun a ndəən peenkoo kas. Mbəmənə taji parpuus mənə dee nwun a mbii aapwoo, kaade ji kə wat aapwoo ngurum mo sə kas.

⁵ Wun jir, wun a nen de mo ndaen peebang, de wuu mwaan mpuus, baa wun a nen de ndaen peenkwoo mo kas, de muu tong ndaen peenkwoo sa kas.

⁶ Mbamena, taji wu saam kaade koor gurum moo cin sa kas, amma mu yaasun, ka ma tong di shi gongpee.

⁷ Gurum moo saam a mpar, ka gurum moo yuur a mpar,

⁸ amma mun, muu mwaan a mpuus. Mbamena be ma yaasun fun mo. Mu sat a nsekyeen ndaen shinzeen, ka wal ndaen Daa Jesu. Mbade desa mo a kaa nlar shool, de shiitoon moo lep mbe gong tuur mmo, mbaka taji mee mbii tung mo kas sa. Kazak, wu yit ka mu sat a nleyit nkaa Daa Jesu de wur bam mun. Mbade leyt desa na dee a kaa mbiikaa shool de ka fwang kaa ngurum ndaen lek sa.

⁹ Mu man na, Naan wu belap mun, baa a mbaka ma del de ndaen jeel ka tuup nwur kas, dangbe wur belap mun a mbaka mu kat bam de ndaen Daa Jesu Kristi.

¹⁰ Wur dewur muut, mbaka katdang wur mbaaji, be koo de mu kudi mmeen ndaen yil na, ka koo de muu ten mu murap, be mun ntong ashak ka nwur.

¹¹ Mbamena wu gangkwak nshak, ka wu bamshak kaade wuu pa ncin na sa.

Kyes mPwoo Na Mo

¹² Dyemnaa mo, mu dang pa wun ka wu shin dedes nen de moo cin dak pee wun di. Muu sat a nen de moo fwang wun ka kam wun ndaen kaer nDaa.

¹³ Wu shin dedes mmo hakyeng, ka wu wal mmo zak, mba dak de moo cin na. Wu tongryang ka shak jir.

¹⁴ Dyemnaa mo, muu dang pa wun, mbaka wu gwak nenseer mo, de sar fur mon nfii. Wuu gang patuup nen de moo kaermuut mo, ka wu bam nen de baa moo bal kas, ka wu gung ka shak jir zak.

¹⁵ Wu tap, mbaka taji mee gwar kwat debish shi debish kas, amma wu gung ka wu cin deret de nshak ka gurum mo jir, koo parangyi.

¹⁶ Wu cin retnyit koo parangyi.

¹⁷ Wu dangnaan (leshap ka Naan) shidaar-shidaar.

¹⁸ nDaa mbii mo jir, be wu palang Naan, mbade nii ret nNaan mba wun nen de mo ka bal wun ka Jesu Kristi, ka wun cin zak.

¹⁹ Taji wu ci cin dak nRiin Naan de wu ndaen wun kas.

²⁰ Taji wu bakpwoo de mo put a pa Naan di kas.

²¹ Wu kam mbii mo jir, mbaka wu man di na azeen de. Wu yaa mbii de mo a deret.

²² Taji wu cin mee mbii debish kas koo le.

²³ Wen cin dangnaan (leshap ka Naan) na, Naan shikaa fin, wur dewur cin tongryang nwun, wu nle ka wu dee a debang ndaen mbii mo jir. nDaa riin fuu mo, ka seen fuu mo, ka suk fuu mo, mbaka wu dak suk fuu mo de, mbe puus ji Daa Jesu Kristi, be baa wun nden ka mee yitluwaan (naasheep) kas.

²⁴ Naan dewur parep wun agu cinzeen baa wur mmak bam wun kas.

²⁵ Dyemnaa mo, wu cin dangnaan (leshap ka Naan) mbe mun.

²⁶ Wu tok ka nen cinzeen na mo jir shi tokshik dabang, wu yaa sar nshak ndaen wal de na a ma Naan.

²⁷ nDaa sam ka Daa, be an kan satpwoo nwun shibal nee, na a tang wu tang lepran des na nkom nen cinzeen na mo jir.

²⁸ Deret Daa fun Jesu Kristi nə tong ashak kə wun. Nə aasə.

Lepran Devəl De Pool Ran Nen Tasolonə mo

¹ Lepran desə nə put a nsar Pool kə Silas, kə Timoti. Muu tok kə nendəm ndang Naan de mon nTasoloni, de mo a mə Naan puun fun kə Jesu Kristi.

² Naan puun fun kə Daa Jesu Kristi mo shīn deret nwun kə tongryang zak.

Naan nTokdyeel nGurum Mo a Shi Jesu

³ Dyemnaa mo, nə a təng kə mu pəlang Naan mbe wun shidaar-shidaar. Nə ret kə mun, mu pəlang wun aasə zak, mbəde cinzeen fuu nə nkaa wurang hakyeng, kəzak, wal fuu mbə niyee fuu mo nii seet bubul dak.

⁴ A nə le dāng mun shikáa fun muu canpwoo shi wun nendəm ndang Naan mo, mbə gung fuu, kə shinzeen fuu, kaade wuu dar dī balbal jir kə de wuu gung kə shīnjeel kə shwaajeel de wuu shwa mo shini-shini.

⁵ Mbə mbii de wuu shwaajeel nə mo yaksə, parmee puus be mon nkat wun kə kwoop nə mbə mulki Naan. Desə mo dee a langtəng mbe kām nwun nee.

⁶ Naan a ngucandyeel den ndəre ndəre. Mbəmənə, wur nshīnjeel nen de mo shīnjeel nwun.

⁷ Wur nshin nookdi nwun kə mun jir ndəən jeel de muu shwa mo yaksə. Mbii desə mon nden aasə parde Daa fun Jesu wur ntong ndəən dengnaan sham. Wur nkāmkaa fin ashak kə nenlep nwur dəbal mo.

⁸ Wur nji shi wus de nii bəlempee, mbəkə wur kwat nen de mo cii Naan de, kə nen de mo ciipwoo deret nkaa Daa fun Jesu Kristi.

⁹ Kwat mo nən ndee a muut del dām kə mo ngaa-ngaa. Baa mon mmak naa yit Naan koo dedes mə iiko nwur kas, koo le.

¹⁰ Katdang wur nji, parpuus dedes mənə, be nen nwur mo jir, mon nshin dedes nwur. Jir nen de mo shinzeen nwur, be mon nkwoop wur, kə wun zak wun ndee ndəən nen de mon nkwoop wur, mbəde wuu ten wu shinzeen mpwoo wur de mun kə sat nə nwun.

¹¹ Mbəmənə be muu dāngnaan (Leshap kə Naan) mbe wun shidaar-shidaar, mbəkə Naan wur le kə wu dee dekoop nə, mbe zeen de Naan wur pərep wun mbəmənə. Naan wur le kə wu mak cīn koo a mbii deret dedangyi de wuu pan cīn nə mbe shinzeen fuu shibal nwur.

¹² A ndəən kaan kə ar desə, be gurum mon nle ram nsəm Daa Jesu ndəən wun, kə wun de ndəən wur zak, shi deret Daa Naan fun kə Daa Jesu Kristi.

2

Ngwe Debish

¹ Pwoo nkaa ji nDaa fun Jesu Kristi, kə kuur fun pee wur de. Dyemnaa mo, mu dāng pə wun,

² taji pan fuu mo dee a decicəer koo nə daampee nwun kas. Mbəde pak gurum moo sat nee, puus Daa nii ten ji. Koo de gurum mo sat pwoo mənə a ndəən Riin, nnə puus nii ten del, koo a shi liispwoo nə, mo aasə. Koo kaade pak mo nkaa sat nə, nə di mu ran pwoo nwun, nkaa nə aasə ndəən pwoo de di mu ran nwun sə.

³ Taji wu le kə mee gurum ngwam wun kas, koo le. Baa puus nə kə waaji kas, atəng nnaar de gurum mon ncī tuwap kə mo cii Naan, nən nshee di

akudang, kə gwar dəbish, dewur dee a deləloom, de mon nvwet wur ndəən wus, wu nji put agaak akudang zak.

⁴ Wun ncın lek nkaa mbii de gurum mo kə seyil mmo jir, kə wur nlekáa fin a kaa Naan sə. A wur nsat nee, wudi met mmo jir, kəzak wur ndel ndəən Lu Naan dedes, kə wur ntong a peetong, dangbe wur leshin a Naan.

⁵ Baa wu pan kas aa? kaade gyet mun ashak kə wun sə, be wen kən ten nsat nwun nee, mbii desə mo jir mon nden aasə.

⁶ Yaksə be, a mee mbii kə yaa wur baa kənə. Wun shikáa fuu, wu man mbii mənə. Katpee nə wul, be gwar dəbish wur nji put agaak.

⁷ Jurum kə bal kə ngwar dəbish nə nkaa cın dak yaksə ndəən yil desə nə. Dangbe mee ngwar kə yaa wu baa kə nə mbe reppee deben dak. Katdang mo mang ngwar de nii yaa wur baa kənə,

⁸ be ngwar dəbish nə wur nji put. Dangbe Daa Jesu wur ntu ngwar dəbish nə shi nook kə pwoo fin. Katdang Daa Jesu wur mbaaji ndəən dedes fin.

⁹ Katdang ngwar dəbish wur nji put, be wur nji a ndəən bal mə ngunjwaan. Wun ngwam gurum mo shi mbii aapwoo mo des dewur ncın mo.

¹⁰ Wur ncın dak kə koo mbii dəbish dedangyi, mbəkə wu ngwam nenyil de mon nloom de. Nen desə mo dee a deləloom mbəde di mo cii shinzeen, kə mo cii wal nzeen. Mbəmənə, be baa mo kat bam kas.

¹¹ Aasə be, Naan cəər kə pan fur mo, mbəkə mo shinzeen de a mbii də nə a dung bejee dak.

¹² Mbəmənə, be mon ndee a deləloom, mbəde mo cii shinzeen atəng mo kələng shang mə cın shikbish dak.

Naan wur bələp wun

¹³ Dyemnaa fun mo, Daa wu wal nwun. Mbəmənə be nə ret kə mu pələng Naan mbe wun. Naan wur ten bələp wun, pəgyet di nshee, mbəkə wur kat bam wur de ndəən bal Riin fin dəbang, dewur le wu dee a nen fin dəbang mo shi shinzeen ndəən mbii de nə azeen-nzeen.

¹⁴ Naan wu pərep wun, mbəkə wu tong de ashak kə Daa Jesu ndəən ram fin, mbe pwoo deret de mun kə sat nə nwun.

¹⁵ Mbəmənə dyemnaa mo, wu dar balbal, kə wu yaa mbii de gyet mu kám mo de, koo de gyet mə sat a shipwoo, kə koo de gyet mu sat a shi lepran de gyet mə ran mo nwun zak.

¹⁶ Daa fun Jesu Kristi shikáa nwur, kə Naan puun fun moo bam pətuup fuu mo.

¹⁷ Kə wur shínbal nwun, mbəkə wur cın koo a dak dedangyi, kə pwoo deret de wuu sat zak.

3

Wu Dangnaan (Leshap kə Naan) mBə Mun

¹ Dyemnaa fun mo, pwoo de muu rəbet sat mə kyes nə a nee, muu dang pə wun, mbəkə wu dangnaan (leshap kə Naan) de mbə mun. Mbəkə pwoo Naan nə kaatpee mo de, kə mbəkə gurum mo lap nə di kəkoop, kaade gyet wun wu lap nə sə.

² Kəzak, wu cın dangnaan (leshap kə Naan) mbe mun, mbəkə Naan wur bam mun de ndəən sar kə nen bish mo, de pətuup fur mo a de deet. Baa a gurum mo jir, mo shinzeen mpwoo nə kas.

³ Dangbe Daa wur kə dar nkaa zeen. Wur nshin bal nwun kə wur tap fwang wun aku nsar ngujwaan.

⁴ Mu shinzeen nDaa be wun, nə, wu cìn mbii de mu sat mo de, kə wuu sekyeen kə cìn mo zak.

⁵ Daa wur nle kə wu man wal Naan dedes mbe wun, kə gung kaade Daa Jesu gung sə zak.

Taji Wu Dee a Seer Mo Kas

⁶ Dyemnaa mo, ndəən səm kə Daa Jesu Kristi, muu sat nwun shibal nee, taji wu balkaa kə dyemnəən fun de mo a seer mo kas. Shii kə mənə, a nen de baa moo mwaan nkaa kām de gyet mu kām nwun kas.

⁷ Wun shikaa fuu, wu man nee, nə ret kə wu mwaan ndəən shiimwaan fun, mbəde gyet mun ashak kə wun, be baa gyet muu tong kə sar fun mo nfii kas,

⁸ kə baa muu se mbiise nsar mee ngwar zuum kas, amma muu cìn dak shibal kə sar fun mo mpar kə puus, mbəkə taji mu lejeel mmee ngwar ndəən wun kas.

⁹ Gyet mun kə iiko mbəkə mə sat nwun nnə wu shin mbiise mmun, dangbe baa gyet mu tal pə wun kas, mbedi gyet mu rəbet kām nwun ar de wun ncin dak shi sar fuu mo.

¹⁰ Kaade gyet mun de ashak kə wun, be muu naa nsatpwoo nwun shibal nə, katdang baa mee gurum cìn dak kas, be taji wu shīn mee mbii nwur se kas.

¹¹ Mu kələng nee, pak mo ndəən wun, moo dee a seer mo. Nnə baa moo cìn mee dak kas, amma nnə, moo dee mwaan buu, mbəkə mo lep pwoo de ndəən dak kə gurum mo.

¹² nDəən səm kə Daa Jesu Kristi, muu satpwoo shibal nee, nə ret kə nen mənə mo nook mwaan mənə, mbəkə mo cìn dak, de mon nkat mbiise mukaa fur mo di, mbə pwoo fur mo.

¹³ Dyemnaa mo, taji kwak fuu mo murəp mbə cìn dak deret kas.

¹⁴ Katdang mee ngwar cii cìn mbii de mu sat ndəən pwoo desə, be wu naa gwar mənə rəret. Taji wu cìn mee mbii ashak kə wun kas, mbəkə naashweep yaa gwar mənə di.

¹⁵ Dangbe taji wu naa wur a kaa shaarlek sə kas, dangbe wu fwang wur kaa dyemnəən sə.

Pwoo Mə Kyes Nə

¹⁶ Daa Jesu shikaa fin, de ryang kə put a pee wur di, wur shīn tongryang nwun ndəən mbii mo jir. Daa Jesu tong ashak kə wun jir.

¹⁷ Desə a sar ran mənə Pool, de an kən le nə ndəən pwoo de moo put pee ghan di. Wen kən ran aasə.

¹⁸ Deret kə Daa fun Jesu Kristi nə tong ashak kə wun jir. Nə aasə.

Pwoo de Pool ran nTitus

¹ A ghan Pool karem nDaa Naan, ka laalep ma Daa Jesu Kristi, ran wasika desə nə. A Jesu wur bilip ghan, mbəkə nghan bam nen de Naan wur ka ten bilip mo, mbəkə shinzeen mo wurang de ndəən Naan, kəzak, mbəkə mo man zeen nə de jir nkaa ar ka Naan.

² Ka mo leytit fur mo de nkaa seen de nə azeen, de nghan-ngha. Naan de baa wur cin dung kas, wur ka ten sat nə, wur shin seen mənə ngurum mo.

³ Nciit-nciit kəgam pee nə, be wur nwoo seen desə nə agaak shi pwoo wur, dewur ka ten le nə nsar fen. A Naan dewur bam mun, a wur a ngwe dewur ten lep nghan, mbəkə ghan satpwoo wur de ngurum mo.

⁴ Wen nkaa ran wasika desə nghan Titus, laa fen de azeen-nzeen ndəən shinzeen, de mun ka nə vəl. Deret, ka ryang pee Naan puun nJesu Kristi Ngubam fun, mo tong ashak ka waa.

Dak de Titus Nkaa Cin Nə Nyil nKrit

⁵ Mbii de nə le ka nghan yit waa nyil nKrit, a mbəkə gha sət a dak mbii mo de ndəre-ndəre, ka gha bilip nennan mo de mbee jir lu nNaan dedang ghi, de nə ndəən nyil nKrit. Taji a mundər mbii de də nsat nghan kas.

⁶ Jir we de a bilip kaa ngunan sə, be nə a təng ka gwar mənə ka məse deret, ngwe dewur ka mat a mədong bejee dak. Ka jep wur mo zak, nə a təng ka mo den a nen de mo shinzeen. Ngwe de məse wur nə mak le ka gurum mo naa nə, baa wur a ngucin mbii debish kas, kəzak, baa a ngukáabál kas.

⁷ Jir a wii dewur a dedes ndəən nendəm ndang Naan mo, be wur naa a mbii de mo a mə Naan. Mbəmənə, be məse wur nə a təng ka nə dee a deret. Baa wur ndee a nguroop, jir a ngwe de mbii kəkəlak laa wur mbut kas. Baa wur nshwaa am anab (filip) ka nə yuur wur de kas, baa wur a ngubwanbish kas. Baa wur a ngurəbet mbii mbee kat ləbet debuu kas.

⁸ Ni ret ka wur dee a ngula gurum mo ndəən tulu wur. Nə a təng ka wur wal mbii deret mo. Nə ret ka wur dee a ngwe de mwaan wur nə a ndəre-ndəre, ka məse wur nə dee a de nə shang nNaan zak. Nguyaashin.

⁹ A ngwe dewur dar balbal ndəən shinzeen de mu kám nə, mbəkə wur mak kám de ngurum mo zak. Mbe ka mo katbal de ndəən pətuup fur mo, kəzak, mbəkə wur man mbii dewur nkám de nen de moo satpwoo debuu mo, ka wur kám de mmo, pee de mo taa del de.

¹⁰ Gurum mo dədes, de mo a nen təkook ka pee met jir, be a pak nen Yahudi de mo dee a nendəm ndang Kristi. Mo sat nə, jir nen de mo dee a nendəm ndang Daa Jesu, be təng mo can mo akudang, kaadi nen Yahudi moo cin sə zak. Mo a nen satpwoo debuu moo, cin dung de ngurum mo zak.

¹¹ A le ka mo dok tətək, mbəde moo kám a mbii de baa nə ret ka mo kám kas, mbəkə mo kat ləbet debuu de ndəən cin mbii debish. Mo nkaa dəm ntul mo des ndəən ar debish.

¹² Mee gurum wur de mbut nen Krit nə mo, dewur leshin a kaa ngusatpwoo Naan sə, wur sat nə, <<Nen Krit mo a nendung mo, a kaa luwayil mo sə, nenrəbet mbii mo, ka seer zak.>>

¹³ Pwoo desə nə azeen.

¹⁴ Taji mo lekom mbee kələng pwoo debuu mə nen Yahudi mo, ka Wàar gurum mo, de mo cii zeen zak kas.

¹⁵ Katdang pətuup gurum mo a dəbang, be mbii mo jir, mon ndee a dəbang pee nen mənə mo də zak. Dang nen də pətuup mo a dəbish kə də baa mo kə shinzeen kas, be baa mee mbii də nə a dəbang pee mo də kas, mbəde pan mo a dəbish, baa mo man mbii dərət kas.

¹⁶ Mo lekāa fur mo, a kaa nen de mo man Naan sə, dāngbe mbii de moo cīn nə, nə kām ngurum mo nənee, baa mo man Naan kas jir dāben. Mo a nencii gurum mo, nencii kəlēngpee mo, baa mo mak cīn mee mbii de nə ret kas jir dāben.

2

Kām de Nə Azeen

¹ Dang waa, a kām ngurum mo mbii de mo a ndəən kām de nə azeen-nzeen.

² A kām nen dəkukun mo nənee, << nə ret kə mo dēe a nen de mo ya sut, kə mo le pətuup fur mo dār a pee məndong. Taji mo dēe ntan kas, dāngbe mo dēe a nen de mo dār bālbāl ndəən shinzeen nə. Nen de mo wal ngurum mo, kə nengung ndəən mbii mo zak.

³ A sat mmat dēnan mo nənee, << nə ret kə mo kə mwaaan kaa nen de mo man Naan sə. Taji mo satpwoo dəbish nkaa gurum mo kas. Taji mo dēe a kərem mə shwaa mwes kas. Nə ret kə mo kām mbii dərət ngurum mo.

⁴ Mbe kə mo kām de mmat dēdyeen mo, kə mo wal de mmish fur mo, kə jep fur mo zak.

⁵ Nen yaasut mo, mbəkə mo dēe de a dəbang ndəən pətuup fur mo, mbəkə mo naa tulu fur mo de rəret, kə mo dēe de a dərət, kə mo lekāa fur mo ndər mish fur mo. Mbe kə taji mee gurum katpee satpwoo dəbish nkaa pwoo Naan kas.

⁶ A sat jepzəlang mo nənee, << nə ret kə mo yaasut.

⁷ nDəən mbii mo jir, be nə ret kə mo dēe a nen de moo mase dərət mo. A kām ngurum mo. A kām ngurum mo mbii de nə ndəən pətuup fwa de nə azeen-nzeen, kə taji a dēe ntan kas.

⁸ A cīn dāk shi pwoo dərət mo, mbəkə taji mee gurum katpee, mbee sat mee mbii nkaa pwoo de aa sat nə mo kas, mbəkə nen de mo cii nə, be naashweep ya mo de, mbəde baa mo naa mee mbii dəbish, mbəkə mo satpwoo de nkaa mun kas.

⁹ A sat kərem mo nənee, << mo sham kə kaa fur mo ndər nen de mo sərep mo, kə mo cīn mbii dərət nen de moo mo zak. Taji kərem mo lapwoo nen de mo sərep mo shībal kas.

¹⁰ Taji mo cīn wat kas, dāngbe nə ret kə jir a pəranghe, be mo dēe a nenzeen mo, mbəkə mbii de moo cīn jir, be nə le kə gurum mo satpwoo dərət de nkaa kām de nə nkaa Naan Ngubam fun.

¹¹ Naan wur kām dərət wur mmun, mbəkə gurum mo jir mo kat bām de.

¹² Dərət Naan nə kām mmun ar de mun nnook cīn mbii dəbish mo de nyit Naan, kə coor mə yil desə. Dang nə ret kə mun yaasun kə mun mwaaan de ndəre-ndəre zak, mbəkə ndəən mbii de muu cīn mo jir, be nə ret de nNaan nyit.

¹³ Kaadi mun nkaa naa puus dərət pardī mbii de muu leyit nkaa mo nə ngam, nciit kə mənə, be mun nnaa dēdes nNaan fun. Dēdes met jir mə Ngubam fun Jesu Kristi zak.

¹⁴ Mbə mun be wur shin seen wur mbəkə, wur can mun de ndəən mbii dəbish mo jir, kə mbəkə wur le mun dēe de a nen de pətuup fun mo a dəbang. Kə mun dēe de a nen wur mo, nen de mo coor cīn mbii dərət mo jir.

¹⁵ Mbii desə mo, a mbii de waa nkám ngurum mo. A cín ďak kə ram de Naan kə shin ngha, mbəkə nghan caa gurum mo de, kə nghan gwak mo de zak. Taji a yit kə mee gurum bák gha kas.

3

Tong kə Nendəm nDang Jesu Mo

¹ A lepan nen fwa mo nənee, << nə ret kə mo sham kə káa fur mo ndər mishkoom mo, kə nen de mo kə ram jir. Nə ret kə mo kələng mo, kəzak mo tong shi ďak sut, mbee cín jir ďak ďedang de nə a ďeret.

² Baa nə ret kə mo satpwoo ďebish nkaa mee gurum kas. Taji mo cín jər kas, ďangbe mo sham kə káa fur mo ndər gurum mo jir.

³ Gyet mun shikáa fun, be mun a mwen mo, nenbaashik mo, nen cín mbii de nakan mo. Gyet mun a kərem mo, mbee shang mə nan desə. Pan fun mo jir a ďebish shidaar-shidaar, kə coor mbii gurum mo shi yit ďebish. Gurum mo cii mun, be mun zak, muu cii mo.

⁴ Dang kaadi Naan, dewur a Ngubam fun, wur kám ďeret wur kə nwalshak wur mmun,

⁵ be wur bam mun. Bam desə, baa nə a mbee mee mbii ďeret de muu cín shikáa fun kas, ďangbe a mbee naajeel wur, ďangbe wur bam mun shi Riin Debang. Wur wang pətuup fun mo, kə mo dee a ďebang, kəzak, wur shin seen depoo mmun.

⁶ Wur doo Riin wur nkaa mun ndəən Jesu Kristi Ngubam fun.

⁷ Mbe kə shi ďeret wur, be mu dee de a nenderet mo, kə mun kat seen de ngha-ngha, de muu leyit nkaa nə.

⁸ Pwoo desə nə azeen. Wen kən rəbet kə nghan sat mbii desə mo nen fwa mo shidaar-shidaar, mbəkə nen de mo shinzeen nNaan, be mo lepan fur mo mbee cín mbii de ndəre mo shidaar-shidaar. Mbii desə mo a ďeret, kəzak, mo kəkoop nə mbee gurum mo.

⁹ A nok sat mee pwoo debuu taji a watpee buu, kə nwun dee ntang səm puun fuu de mo kə murep mo kas. Kaji wu jər kə shak kas, jir wu dee mbeetshik nkaa Wàar mə Mosis mo kas. Mbii kaa mənə mo sə, baa mo kə mee koop nə kas, jir dāben.

¹⁰ Katďang mee gwar dewur cii kám fwa nə, be a gwak wur yit məndong, jir yit vəl, katďang baa gwar nə kələng gha kas, be a yit wur de.

¹¹ A man nənee, << gurum kaa mənə sə, be pan wur mo jir a ďebish, a ngushikbish, wur shikáa wur, kə ten man nə; dýin a ďebish.

Pwoo De Mu Kyes Nə Mo

¹² Katďang wen lep a Artimas, a ďang a Tikikus shidəm pee gha de, be a gung, kə nghan ji a kat nghan de ndəən Nikapolis, mbəde nghan ntong de, mbe kyes tar kut.

¹³ A gung kə nghan bam Zinas de, dewur a nguman wàar mo, kə Apolos ndəən ďak sut mbee mwaan mmo, mbəkə taji mo kat mee mbii jee kas.

¹⁴ Nə ret kə nen fun sə mo shin sut mbee cín ďak ďeret mbee bam nen de mo ndəən jeel mo. Kaji mo tong buu shi sar de nfii kas.

Le Đeret

¹⁵ Nen de mo ashak kə an jir, moo tok kə gha. A tok kə nen de mo wal mmun ndəən shinzeen nNaan jir. Naan wur le ďeret nkaa wun.

Pwoo de Jemis ran

¹ Lepran desə nə put a nsar Jemis kərem mə Naan kə Daa Jesu Kristi, tokshik mpee nenyil kə Naan, de mo a titiit shipee shipee ndəən yil dese.

Shinzeen kə dyeen

² Dyemnaa mo, wu chìn retnyit, katdang wu del ndəən jwaan mo shini-shini.

³ Mbēdi wu man nə, katdang mo kam shinzeen fuu ni, be nən nle kə gung fuu nə dee a dəbal.

⁴ Wu yit kə gung fuu nə sat a nwurang dak, mbəkə wun dee de a diigagam ndəən mbii mo jir.

⁵ Katdang mee gwar ndəən wun de baa wu kə dyeen kas, be wu yit kə gwar mənə dang pə Naan, mbəkə Naan shin dyeen de nwur. Naan wur zum zam, wu naa nchìn mbii ngurum mo jir; baa wur chakpwo mbe shin mbii ngurum mo kas. Naan wu nshin dyeen mun jir de mo dang pə wu.

⁶ Katdang mee gwar dang mee mbii pee Naan de, be nə a təng gwar nə shinzeen nə, Naan wu ncin mbii nə nwur. Taji gwar mənə pan kyetwa ndəən pətuup fər kas. Mbēdi gwar dewur pan kyetwa ndəən pətuup fər, be wu dee a kaa am de kut kə cut nə dəm kə ni, koo a pee dēdangyi sə.

⁷ Mbəmənə, be taji gwar mənə lepan nnə, wuđin nkat mee mbii pə Daa de kas.

⁸ Gwar mənə a ngupan mo vəl-vəl, kə baa wur dar a pee məndong kas, koo dāben.

Pwoo nkaa long kə jeel

⁹ Nguso ndang Jesu Kristi, de baa wu kə long kas, be wu chìn retnyit, mbēdi Naan kə ten shin dəədes nwur.

¹⁰ Nguso ndang Jesu Kristi, de wu kə long, be nə ret kə wu chìn retnyit zak, mbēdi Naan kə le kə wu sham kə kaa fər. Mbēdi gwar mənə man nə, jir kə long wu ni, be wur ndel dəm kəlak-kəlak, a kaa pel mə dēm de nii kəlak kə fii sə.

¹¹ Puus nə kaa yaapee nkaa pel mo, be nə le kə mo fii. Pel nə mo dōng, be men fun nə kyes mmənə vit. Ni aasə zak, be ngulong wur muut kaadi wu nkaa tang long nə dika.

Jwaan de moo ji

¹² Ngwar de wu gung jwaan mo, be wu nkat deret. Mbēdi katdang wu se koorong nkaa jwaan nə mo jir; be Naan nshin seen nwur, de nən ndee a koppee kə kwat ni, kaadi Naan wu kə ten sat nə, wuđin nshin ngurum mo jir, de mo nwal nwuđi.

¹³ Katdang jwaan kat mee gurum, be taji gwar mənə sat nə, a Naan jwaan wuđi kas. Baa mee mbii de nən mmak jwaan Naan, mbəkə wu chìn mbii dēbish de kas. Naan shikaa fər, baa wu cham jwaan mee gurum, mbəkə gwar mənə chìn mbii dēbish de kas.

¹⁴ A shoor dēbish de nə ndəən pətuup gurum, a nii jwaan gurum, mbəkə wu chìn mbii dēbish mo de.

¹⁵ Kyoor dēbish desə ni, a nii le kə gurum chìn mbii dēbish mo. Katdang mbii dēbish nə wurang, be peekyes nə a muut.

¹⁶ Dyemnaa fen mo, taji wu le kə mee gurum ngwom wun de kas.

¹⁷ Mbii ðeret mo, kà ðe azeen mo jir, moo tong a pee Naan jì. Mbii ðesà mo jir, a zuum ðe moo pwat a pee Naan ðe, ðe wu lepuus, kà zar mo, kà tar ndàan dengnaan. Naan wu shikáa fàr, baa wur cham sheedí kas, kà nà le kà mē ðee ðe nkòò kas.

¹⁸ A mbùt pan mē káa fàr, ðang wu naa nà ret wun nyit, ndàan pwoo wu ðe nà azeen, be wu shin seen mmun, mbàkà mun ðee ðe a jep ðenshee mo ndàan mbii ðe wu kà ten le mo ndàan yil ðese.

Kaləng mbii kà chìn nì

¹⁹ Dyemnaa mo, ðe wen nwal nwun. Nì ret kà wu man mbii ðesà mo, koo a weye, be wu lekom mbe kəlingpee kəlak-kəlak, ðang be nà ret kà koo a weye, be taji wu lappwoo kəlak-kəlak kas. Taji mee mbii kəlak láa nwun mbùt kas.

²⁰ Ngwar ðe wu kəlak kà langtuup, be baa gwar mənə mak chìn mbii ðe mo ret nNaan nyit kas.

²¹ Mbəmənə nghan kən sat nwun nà, wu baa kà mbii ðebish mo jir ndàan tong fuu mo. Wu fwo mo sí. Wu chii mbii ðebish mo jir, wu sham kà káa fuu mo ntoom Naan. Wu kələng pwoo ðe Naan wu kà ten kop ndàan pətuup fuu mo, mbedi a ndàan bal kà pwoo wu, ðangbe wu mbam seen fuu mo.

²² Dangbe nà a təng kən wu chìn mbii ðe pwoo Naan nà sat nnə wu chìn nì, baa nà, wu kələng a shi kom bejee ðak kas. Nen ðe mo kələng pwoo Naan, ðangbe baa mo chìn mbii ðe pwoo nà sat nnə mo chìn kas, be nen mənə moo ngwom a sut fur bejee.

²³ Katðang gurun kà kələng a pwoo nà bejee, ðangbe baa gwar nà chìn mbii ðe pwoo nà sat kas, be nà ðee a kaa gwar ðe wu naa shin fàr ndàan mbii naayit sà.

²⁴ De abwoon ðe wu kà ten naa shin ndàan mbii naayit nì, be kaadi wu chiir kəbwoon mbii naayit nì, be wu chiir muunshik nyit fàr ðe wu kà naa nì.

²⁵ Dangbe gwar ðe wu tap bəlap wàar kà Naan, ðangbe wu chìn mbii ðe wàar nà mo sat, baa wu kəkələng bejee kas, ðe nən nle kà wu muunshik mbii nà mo kas, ðang be wu tap chìn mbii ðe wàar nà sat, be Naan wu nle ðeret nkaa gwar mənə hakyeng. Mbēdi wàar kà Naan mo a ðin ndəre-ndəre, mo bál mbe chínpee mmun, mbàkà mu ðee ðe a mukáa fun.

²⁶ Katðang mee gurun leshin a kaa nguso ndang Naan sà, ðangbe baa gwar mənə tap kà liis fàr kas, be gwar mənə ngwom a káa fàr bejee. Mwaan wur ðe nà a mē nendəm ndang Naan mo, nà ðee a buu.

²⁷ Nyit kà Naan ðe wu a puun fun jir, be mwaan ðe mənə a mē nen mwaan ndang Naan ðe nà azeen-nzeen, be a gwar ðewur tap kà lukáa mo, kà matkaa mo, ðe mo nkaa shwaajeel, kəzak, gwar mənə tap kà káa fàr, mbàkà taji mbii ðebish mē yil ðesà mo ngwom wu, kà mo le kà wu cìn shikbish kas.

Naan wur nwal mun nchiit-nchiit jir

2

¹ Dyemnaa fen mo, kaadi wun a nyemcínzeen ndàan Daa fun Jesu Kristi sà, ðe wu a ðəðes met jir, be taji wu bakyit ngurun mo kas.

² Katðang mee gwar jì ðel ndàan kuur fuu kà kawan mē zinariya nkaa nəkongsar fàr, kà nlər ðeret mo, ðang kat mee ngujeel jì ðel ndàan kuur fuu, kà goklee.

³ Katdang wu tap wu kaat gwar de wu loplee deret sí, kə wu sat nwur nə, a ji a tong a peetong deret sə, dang be wu sat ngujeel nə nənnee, waa đar sə, koo wu sat nwur nə, a tong nyil mpesi nder shii fen.

⁴ Katdang wuu cìn mbii kaa mənə sə, be wu cìn a shikbish. Wuu baakyit ngurum mo nnaar fuu, be wu dee a nentokdyeel mo, shi pan debish mo.

⁵ Dyemnaa mo, de wen nwal nwun, wu lekoma, Naan wur bələp a nenjeel mo ndəən yil dese, mbəkə mo shinzeen de nDaa Jesu Kristi, kə mbəkə mo kat mulki/đehai de gyet Naan wu kə ten sat nnə, wuđin ncin nenyil de mo nwal nwuđi mo.

⁶ Dangbe wun, wu bakseen nenjeel nə mo. A nenlong moo seen a wun, dangbe mo dul wun dəm kə nə nludiyeeł.

⁷ Kə, a nenlong nə moo satpwoo debish nkaa sim deret, de Naan wur le kə mo pet wun dishik, kaa nen fər mo sə zak.

⁸ Katdang wu fes wu gam wàar, de nə put a pee Naan de azeen-nzeen, de mo kə ten ran nə ndəən bəət haal Naan nənnee: <<<<A nwal ngənanng fwaa kaa sak fwaa sə.>> <<Be wu cìn a mbii deret hakyeng.

⁹ Dangbe katdang wuu shin dəədes ngurum mo, a shi baakyit, be mon nkat wun a debish, mbedi wu tep wàar Naan.

¹⁰ Koo dang de gurum gam wàar Naan nə mo jir, dang be wu taa kat ndəən memee məndong bejee đak, be wu kə dee a đipəpal ntom Naan mbut kor wàar nə mo jir.

¹¹ Ngwar de wu sat nə: <<<<Taji wu chìn ngaa kas, <<kə <taji wu tukáa kas.>>>>

Dangbe katdang mee gwar tukáa, be gwar mənə kə tep wàar Naan nə mmənə, koo de baa wu chìn ngaa kas, be nə dee nə, gwar mənə taa pal ndəən mbii de Naan kə ten sat nnə taji wu cìn kas.

¹² Mbəmənə, be nghan kən sat nwun nə, ndəən mbii mo jir, de wuu sat, kə de wuu cìn, be taji wu muunshik nə, a Naan wun ntokdyeel mmun shi wàar fər, de nə chínpée mmun, kə mə dee de a mukáa fun mo.

¹³ Katdang mee gurum chii naajeel niyee mo, be Naan wu nchii naajeel ngwar mənə, pardí Naan wu ntokdyeel ngwar mənə zak. Dangbe naajeel kə Naan nə se koorong nkaa diyeel.

Shinzeen de baa nə kə đak kas

¹⁴ Dyemnaa mo, katdang mee gurum sat nənnee, wuđi shinzeen nNaan, dang be, baa wur chìn đak de Naan sat nnə mə chìn mo kas, be baa shinzeen mənə kə mee kwoop nə kas. Chinarang dangbe shinzeen mənən mbam wu ye?

¹⁵ Katdang be, mee dyemnəən demish koo de mat, baa mo kə leelop, koo mbiise kas.

¹⁶ Dangbe wu sat nwur nə, <<A seet ryang, Naan le kə a kat mbiise kə leelep mo zak.>> Dangbe baa wu shin leelep, koo mbiise nwur kas, be kwoop mənə a meye?

¹⁷ Ní aasə zak, kə shinzeen de baa nə ashak kə đak kas, be nə a điumumuut.

¹⁸ Dangbe mee gurum mmak sat nənnee, <<Mee gwar kə shinzeen, kə memee kə chìn đak deret mo,>> Wen nlap gwar mənə a nənnee, <<A kám shinzeen kə mee gurum nghan, de baa nə ashak kə đak kas de! Be wen nkám shinzeen fen nghan, shi đak fen mo.>>

¹⁹ Waa shinzeen nə, Naan de azeen, wu a məndong, kaadı a sat aasə, be nə ret. Dangbe koo a riin debish mo, be mo shinzeen nə, Naan wu a məndong, dangbe kəərmuut kə yaa mo, kə moo đaar zak.

²⁰ Waa mwen, baa a man nā, katdang gurum shinzeen nNaan, dangbe baa gwar mənə kə chīn đak đeret kas, be shinzeen fər nā dee a buu mmənə kas aa?

²¹ A yee puun fun Abraham, gyet a me le dangbe Naan naa Abraham kaa gwar de đeret sə ye? A mbe de gyet wu mang lāa fər Aizik, mbəkə wu shin mbiizuum de nNaan, kaadi gyet Naan kə ten sat nnə wu chīn sə.

²² Ni agaak nā, gyet ndəən tong Abraham, be shinzeen, kə chīn mbii đeret mo, moo set a ndangshak. Mbii de gyet wu chīn ni, nā gam shinzeen nwur.

²³ Ni gam mbii de gyet mo kə ten ran nā ndəən bəət haal Naan sə nənēe: <<<<Abraham wu shinzeen nNaan, mpeemənə be <<Abraham wu dee a gwar de đeret nyit <<Naan.>> dang gyet gurum moo pet wu a shaar Naan.

²⁴ Yaksi be gha naa agaak nənēe, a ndəən đak đeret de gurum kə cīn, dangbe gurum kə mak dee a đeret nyit Naan, baa a shinzeen nNaan bėjee đak kas.

²⁵ Ni aasə zak Rahab, mat ngaa sə, gyet waa lap nyemcoghol mo, kəzak, gyet waa tap bwet mo a mee ar diifik. Baa gyet a mbe đak đeret dese, dangbe waa dee a đeret nyit kə Naan kas aa?

²⁶ Ni aasə zak, kat baa riin kuđi ndəən gurum kas, be gwar mənə dee a kúm nā. Aasə, shinzeen ndīn nchīn đak đeret mo, be nā a diimumuut zak.

Gurum tap kə liis fər

3

¹ Dyemnaa mo, taji gurum mo des mo dee a nenkām mo kas. Wu man nənēe, dyeel de Naan wu ntok nā mmun nenkām mo, ntoon met mə kor gurum mo.

² Mun jir muu del đikə. Katdang baa mee gwar de wu del đikə ndəən leeshaap kas, be gwar mənə a đin đeret, wu mak yaashin ndəən mbii mo jir.

³ Wu pan shool bəring de muu lep nā mbəring mo mpwo. Katdang mə rəbet kə nā chīn mbii de muu rəbet, mə mak dul teng shool bəring ni, mə dām kə nā mpee de muu rəbet kə bəring nā dām de.

⁴ Wu naa jirgi am mo, koo de mo des zam, be kut dəədes mak mang mo dām kə ni, dang be jir kəsə, be ngutung nā wur shin ciir kə nā a shi rep mee lāa sitiari dām nkwang dewur rəbet dām de.

⁵ Ni aasə zak, liis nā a rep memee ndəən beep de nā ndəən fwoshik fun mo, (nə kə bal ndəən seen kə gurum) nii canjagham dəədes nkaa mbii mo. Wu man nā, a rep wus diidiben kə caan ləhət dəədes.

⁶ Liis fun nā a kaa wus sə. Mbii debish moo tong a de, mbii debish desə nā mo, mo mak mwaan dām koo a pee dedangyi ndəən beep fun mo, dangbe nā wat gurum. Liis nā mak lewus lap, de nən ncaan seen kə gurum hakyeng. Yaa nkaadi gurum de a lāa, dangbe parmuut fər, har dām nluwus de Naan kə đak nā mbe nenshikbish mo.

⁷ Gurum kə mak yaa koo a luwayil dedang ye, kə nā jì dee kaa longlu sə, har koo a nyer mo, kə luwa de moo mwaan shii but mo, kə luwa de mo ndəən am mo. Luwa mo jir, be gurum kə ten le mo dee nder fər.

⁸ Dangbe baa mee gurum kə cham fwang liis kas. Ni a mee mbii debish de pader chii yaa nyil nā. Ni gam kə yen de nā a mə muut.

⁹ Muu chīn đak kə liis, mbəkə mun kwoop Naan de wu a Daa, kə puun fun, kəzak muu waa mu chiir mu satpwoo debuu nkaa gurum mo kaa mun sə a shii liis. Gurum de Naan wu le mo kaa shin fər sə.

¹⁰ Pwoo mə kwoop, kə pwoo mə fəleep, moo pwat a ndəən pwoo demədong. Dyemnaa mo, mbii kaa desə sə, baa nā ret kas.

¹¹ Baa am diideet kə diishang mon mmak put a mbut tubut deməndong kas.

¹² Dyemnaa mo, baa tingkeen ncham lāa paat kas, kəzak, baa nən mmak chìn kə mo kat am deret ndəən tuun deməndong ashak kə am debish kas.

Seen de Naan shin mmun

¹³ A wii a gwar de wu kə seen, kə wur man mbii mo ndəən wun ye? ʔe nə ret kə wu kām nə agaak shi mwaan fər deret, kə shi dak fər deret mo, de wu cìn mo ndəən seen, kə sham kə káa fər zak.

¹⁴ Dangbe katdang pətuup fuu mo gam aa zuur diideet, kə ribetkáa, be baa nə ret kə wu canjagham, kə wu chìn dung nkaa zeen nə kas.

¹⁵ Kiyeet kə seen de nii cìn mbii desə mo, be baa nə tong a pee Naan sham de kas, dang be nə a mə yil44 dəsi. Baa Riin Naan de ndəən nə kas, dang be nə put a pə ngujwaan jì de.

¹⁶ Koo a pee dedang ye, de zuur, kə rəbetkáa mo de, be bwanbish, kə watpee, kə mbii debish mo jir moo tong a mpee mənì.

¹⁷ Dangbe gwar de wu kə seen de nə tong a pee Naan sham de, dēnshee nì, be gwar nə a dín deret, kə nii jì kə tongryang, nii le kə gurum mo chìn mbii ndəən dʔen deret, baa nii le gurum mo de a nyemciishik mo kas. Nii le gwar mənə de a ngutap kə niyee mo, kə shidaar-shidaar be wur naa nchìn dak deret mo, niyee mo. Pətuup kə gwar mənì, baa nən cham chiir kas, kəzak, baa wur chìn dung ngurum mo kas.

¹⁸ Diiret, a nə a mbii de nen de moo kop cirem mə tongryang ndəən pətuup kə gurum mo, mon ndiip nì.

Wu lekáa fuu mo nsar Naan

4

¹ A me moo jì kə lek, kə jəer nwun ye? Wuu lek kə shak, a mbēdi choor debish mo nkaa lek ndəən pətuup fuu mo.

² Wuu choor mbii mo, dang be baa wuu kat kas, mpeemənə, be wuu tukáa. Wuu chìn zuur kə mbii mo, dang be baa wu kat kas, mpeemənə be wuu jəer kə shak. Wuu lek kə shak zak. Baa wu kat mbii desə mo kas, a mbēdi baa wu dang mo pee Naan de kas.

³ Mmee naar be wuu dang pee Naan de, dang be baa wu kat kas, a mbēdi wuu dang mo a ndəən ar debish. Wuu dang mo a mbəkə wu tu de ndəən ar de nkan, de mo a mə shoor kə nan fuu mo.

⁴ Wun a kaa mat de moo chìn ngaa sə. Wu man nə, katdang gurum kə rəbet de a shaar mə yil dese, be gwar mənə kə rəbet de a shaarlek Naan. Mbəmənə, koo a weye, de wu rəbet de a shaar mə yil dese, be wu leshin de a shaarlek Naan mmənə.

⁵ Wu pan nə, pwoo de mo kə ten ran nə ndəən bəet haal kə Naan, nən ndee a buu aa? De mo ran nə: <<<<Riin de Naan wu le ndəən pətuup fuu mo, <nə gam kə zuur hakyeng.>>

⁶ Dangbe deret de Naan wu shin mmun, nə bal met choor debish de mo ndəən pətuup fun mo. Nì a kaadi mo kə ten ran ndəən bəet haal Naan sə nə: <<<<Naan wu chii nyemroop mo, <dang be wu chìn deret nenyil de mo sham kə káa fur mo.>>

⁷ Mbəmənə, wen kən sat nwun nə, wu sham kə káa fuu mo ntoom Naan. Wu chii ngujwaan, be wun nsu yit wun de.

⁸ Wu jì kus kə Naan, be Naan wu nji kus kə wun zak. Wu vvang sar fuu mo, wun nenshibish mo. Wun nen de wun kə pətuup mo vəl-vəl, wu pwat kə mbii debish de mo ndəən pətuup fuu mo, kə wun de de a debang.

⁹ Ni ret kə wu kat pətuup dəwuwat, kə wu nwal mbe shikbish de wuu ten wu nchin mo. Wu yit kə shwar fuu mo chiir dee a maap, kə retnyit fuu mo dee a mbii wāt pətuup.

¹⁰ Wu sham kə kaa fuu mo ntoom Naan, be wun ndyeep wun zak.

Taji wu tokdyeel nshak kas

¹¹ Dyemnaa fen mo, taji wu leeshaap debish duk shak kas, koo a weye dəwur leeshaap debish nkaa dyemnəən fər, koo tokdyeel nwur, be gwar mənii katpwoo debish a nkaa wàar nə. Kə wur dee a ngutokdyeel nkaa nwàar nə zak. Dangbe katdang mee gurum tokdyeel wàar ni, be baa gwar mənə cin mbii de wàar nə sat kas, dang be wu leshin a ngutokdyeel mmənə.

¹² A Naan bishin, dəwur shin wàar ngurum, kə a wur bishin, dəwur ntokdyeel ngurum mo jir. A wur a dəwur kə bal mbe bam gurum mo, kə wur kə bál mbe le kə gurum mo muut zak. Waa a weye de aa tokdyeel dyemnəən fwaa ye?

Taji wu canpo nkaa dadaar kas

¹³ Wu kələng pwoo fen, wun nenyil de wuu sat nə, <<Bit bang, koo bitsi, be mun nyool mbít-mbít kə mə dām ndəən bərnə desí, kə mə hos bit de, kə mə cin nwor, kə mə kat shool de.>>

¹⁴ Dangbe wun shikaa fuu, baa wu man mbii de nən ncín dadaar kas. Seen fuu nə a kaa me sə ye? Seen fuu nə mo a kaa vuun sə, de nə jì put, amma ndəən rep pee lee, be nə del dām loom.

¹⁵ Amma nə ret kə wu sat a nənee, katdang Naan rəbet kə, katdang be mun de kə seen, be mun ncín mbii dese, koo desí.

¹⁶ Har yaksi, wuu sat a diyeepkáa dak, kə wuu sat a canjagham dak. Kiyeeet kə canjagham dese, baa nə ret kas koo dāben.

¹⁷ Koo a weye de wu man mbii də nə ret kə wu cin, dang baa wur cin kas, be gwe mənə cin a shikbish mmənə.

Nenlong mon nshwaajeel

5

¹ Wu kələng nghan yaksi, wun nenlong mo. Ni ret kə wu nwal kə maap mbe jeel de mo mbə jì nkaa wun.

² Long fuu nə mon ndee a diiwam, kə ndukup mon nse nlər fuu deret nə mo.

³ Azurfa, kə zinariya kə shool fuu nə mon nnaatnjileng. Naatnjileng kə shool fuu dəsi nə mo, mmo dee a mbəəkám nənee, kaadə shool fuu dəsi nə mon nnaatnjileng sə, be nan fuu mon ncaan a kaadə wus kə caan mbii mo sə zak. Wuu sok long fuu mo yaksi, ntiit kə də yil nə kus kə kyes.

⁴ Wuu cin dung nenyil de moo cin dak ndəən maar fuu mo, wu chii kwat mo nchiit-nchiit kə dak de mo cin nwun. Mbəmənə, be moo nwal pee Daa Naan de, mbəkə wur bam mo de. Yaksi, wal fur nə kə wul nkom Naan de a wur kə mbii mo jir nsar fin.

⁵ Wuu ten wu tong ndəən long mə yil dəsi, kə wuu ten wu cin mbii de wu naa nə ret nwun nyit. Wuu dak suk, kə wu mwaal kaa randong de moo gong parpuus de mon nfet mo sə.

⁶ Wuu tokdyeel debish nkaa nen de baa mo cin mee mbii debish kas. Wuu twe nen de baa di mmo mak bam sut kas.

Gung Kə Cin Aduwa

⁷ Mbəmənə, dyemnaa mo, an kən sat nwun nənnee, wu gung har pardī Daa Jesu Kristi wu mbaaji ndəən yil dəsi. Wu yee nenmaar mo, wu naa kaadə moo gung de sə, moo gongpee, kə moo tap kə maar fur mo, har pardī fwan jī wul, kə pardə dəəp dəben nə jī wul zak.

⁸ Ni ret kə wun, wu gung kaa nenmaar mo sə. Wu dak pətuup fuu mo, kə wu dar balbal, mbedə puus də Jesu Kristi wu mbaaji nə wul kus.

⁹ Dyemnaa mo, taji wu leshaap ndoom-ndoom nkaa shak kas, mbəkə taji mo tokdyeel nwun kas. Wu naa, ngutokdyeel nə wur dar kus.

¹⁰ Dyemnaa mo, wu yee nensatpwo Naan de gyet yam sə mo. Gyet mo satpwoo ndəən sim Naan, mo shwaajeel, amma jir kəsə, be gyet mo gung ndəən shwaajeel nə. Ni ret kə wun, wu gung ndəən jeel nə kaadə gyet mo gung sə.

¹¹ Muu sat nə, mo a nenyil də mo kat retnyit, mbedə gyet mo gung har peekyes nə. Wu man pwoo nkaa gung kə Joob, kaadi gyet kam nə jī taa nkaa wu sə. Wu man zak nənnee, gyet Naan le kə shwaajeel kə Joob nə waa jī kə deret fwur. Azeen - nzeen Naan wur kə pətuup deret mbe mun jir, kə wur naajeel nenyil fin mo zak.

¹² Dangbe mee mbii də nə met koor nə mo jir, dyemnaa mo. Taji wu tweer shi dengnaan, koo shi yil dəsi kas. Taji wu cin tweerpwo, koo shi sim mee mbii kas. Dangbe wu yit kə ii, fuu mo dee a ii, kə waash, fuu mo dee a waash, bejee dak, mbəkə taji mo tokdyeel debish nwun kas.

¹³ Katdang memee ndəən wun nkaa shwaajeel, be nə ret kə wu cin aduwa nNaan. Katdang memee ndəən wun kat retnyit, be wu yit kə wu kwoop Naan.

¹⁴ Katdang memee ndəən wun, de baa wur nkoom kas, be wu yit kə wur pet nennan mə (Ekəliya) nen mwaan ndang Naan mo, mbəkə mo cin aduwa din nNaan mbe wur. Katdang mo doom cin aduwa ni, be mo pwes mwoor nkaa wur ndəən sām kə Daa.

¹⁵ Aduwa də gurum moo cin nə a shi zeen azeen-nzeen, be nən nle kə nguchiinkom nə wu bar. Naan wu nle kə nguchiinkom nə kat koom hakyeng; kə katdang nguchiinkom nə wur kə cin shikbish, be Naan wur nfwo shikbish nə mo nwur zak.

¹⁶ Mbəmənə, nghan kən sat nwun nə, wu woo shikbish fuu mo nshak, kə wu cin aduwa mbe shak zak. Mbəkə wu kat koom də ndəən shwal fuu mo.

¹⁷ Gyet, Ilaija wu a gurum kaa mun sə, be wur cin aduwa azeen-nzeen, mbəkə taji fwan jī kas. Be aduwa de gyet wu cin ni, be mbe bit ken an kə kaghar, be baa fwan jī kas.

¹⁸ Mbwoon mənī, be wu waa cin aduwa zak, mbəkə fwan jī de, be Naan le kə fwan nə jī, nyil nə lok, har mbii mo yaa kaa.

¹⁹ Dyemnaa mo, katdang memee ndəən wun taa mer ndəən ar də nə a mə zeen ni, be nə ret kə memee fuu mo fwang wu waaji kə wur de, ndəən ar də nə a mə zeen nə.

²⁰ Nə ret kə wu man nə, koo a weye, də wur waaji kə mee ngushikbish ndəən ar ni, be gwar mənə bam seen kə ngushikbish nə ndəən muut, kəzak, be gwar mənə le kə Naan wur nfwo shikbish de mo des ngwar ni.

Pwoo denshee de Pita ran

¹ Wen Pita, laalep nDaa Jesu Kristi, kən ran pwoo desə nə, shidəm pee wun nen de Naan wur kə ten bilip wun, de wun a məzep ndəən nyil desə, kəzak, wun a tətiiit ndəən nyil mPontus, kə Galati kə Kapadosiya, kə Eshiya kə Bifiniya.

² Naan puun wur kə ten bilip wun, mbəkə nwun dee a nen wur mo nciit-nciit kə pan wur. Riin wur Debang, nə le kə nwun dee a nen debang mo, kə wu kələng doo nDaa Jesu Kristi, mbəkə toom wur vwang wun dee a debang. Yit naajeel nNaan kə zuum wur mo wurang ndəən wun.

Naan shin seen depoo mmun

³ Mu kwoop Naan puun kə Daa fun Jesu Kristi, mbəde a mbee yit naajeel wur, dangbe wur shin seen depoo mmun ndəən Lāa wur, kaadi wur yol kə Jesu a peemúut sə. Mu leyit nkaa seen depoo desə nə.

⁴ Kəzak, mu sekop de baa nə ncam wam, koo dee a debish kas. Naan wur kə tap dak mənə le mbee mun ndəən dengnaan.

⁵ Wun de Naan wur tap wun shibal wur, mbəde wu shinzeen, parkyes nyil desə, be wun nkat seen de Naan wur nwoo nə agaak parpuus mənə.

⁶ Mpeemənə wu cin retniyit des, mbee mbii de Naan wur tap dak mo le mbee wun ndəən dengnaan, koo de nyaksə be wun kə pətuup dewat mbee jeel de wuu shwaa mo. Wen man nənəe, << jeel de wuu shwaa mo nyaksə, a mbee reppee lee bejee.

⁷ Mbii de nə le dang wuu naajeel desə mo, a mbəkə gurum mo naa di nə shinzeen fuu nə azeen-nzeen. Koo a zinariya, mbii de nə a mə nyil desə, be gurum moo cam ret nə a shi wus. Nə aasə nciit-nciit kə shinzeen fun de nə met nzinariya. Duk nkaa cam shinzeen fuu nyaksə, mbəkə parpuus de Daa Jesu Kristi wur mbaaji, be gurum mo kwoop Naan, kə mo cin dedes wur mbee wun.

⁸ Koo de baa wu naa Jesu Kristi wur kə yit kas, dangbe wu wal wur, kə wu shinzeen zak. Nə aasə, be wun kə retniyit hakyeng, de baa mee gurum mak sat nə kas.

⁹ Katdang wu sat a ncínzeen ndəən Jesu Kristi dak, be wun a nkaa kat seen de ngha-ngha.

¹⁰ Gyet be nensatpwoo Naan mo satpwoo nkaa bam desə de Naan wur cin mmun, dewur kə ten dak nə mbee mun. Nensatpwoo Naan nə mo tap bilip shi dyen, mbəkə mo man ar de Naan wur yool bam gurum mo di.

¹¹ Gyet Riin nDaa Jesu Kristi ndəən pətuup fur mo, gyet nə sat mmo jir nkaa jeel de Jesu wur yool shwaa, akudang wur del ndəən dedes wur. Gyet moo leyit mbee parpuus de mbii desə mon ngam di.

¹² Naan wur kám mmo nənəe, << baa mon mmak naa gam nə ndəən teer fur mo kas, dangbe a wun naa gam nə. NYaksə nen de mo satpwoo diiret nə nwun, mo kə ten sat mbii mo nwun jir, kaadi Riin nNaan dewur tong adeng sham, wur shin bal mmo sə. Nen lep Naan mo shikaa fur, mo rəbet naa mbii desə nə mo.

Mwaan de nə ret nen Naan mo

¹³ Mpeemənə wu dak pan fuu mo, mbəkə nwun dar di balbal mbee cin dak nNaan. Wu tap kə kaa fuu mo rəret, kə nwun leyit di a nkaa deret de Naan wur ncin nwun parpuus de Daa Jesu wur baaji zak.

14 Wu sat a nkələng doo nNaan, kə nwun cìn mbii dəwur sat mo. Kaji wu waa wu baa shibwoon mbee cìn mbii dəbish, de gyet moo shwat nwun akudang wuu man pwoo Naan kas.

15 Nə ret kə nwun man nənēe, << Naan dəwur pərep wun kə nwun dəe a nen wur mo, wur a Naan dəbang. Nə a təng, be wu yit kə mwaan fuu mo de a dəbang ndəən mbii mo jir.

16 Nə a nciit-nciit kə mbii de mo kə ran ndəən bəət haal Naan sə nənēe, << <<Wu yit kə mwaan fuu mo de a dəbang kaadi an a dəbang sə.>>

17 Wuu pet Naan a puun fuu, mbəmənə be nə ret kə nwun kələng wur, kə nwun shin dedes wur, kə wu kə mwaan ndəən dyen deret ndəən mbii de wuu cìn mo jir. Kaadi wuu tong di ndəən yil desə, mbəde Naan wur ntokdyeel nkòo we a nciit-nciit kə mbii de gurum cìn.

18 Wu man nənēe, << Daa Jesu wur seet wun, a mbəkə wur put di kə wun ndəən wàar dəbuu mə gurum de gyet puun fuu moo cìn. Baa Daa Jesu wur seet wun a shi zinariya, koo azurfa de moo wat sə kas,

19 dāngbe wurang wun a shi toom wur de nə kırım zam. Jesu wur de a kaa təm de mo bilip nə, mbəkə mo can nə kaa mbiizuum de shang sə, wur di baa wur kə mee shikbish, koo mee rap kas koo dəben.

20 Naan wur kə ten sat mbii desə aasə, akudang wur leyil desə, nənēe, << Jesu wur mbam gurum mo a ndəən ar desə. NYaksə, kaadi yil nə kus kə kyes, be Naan kām Jesu mmun agaak mbee wun.

21 nDəən Jesu, be wu shinzeen nNaan dəwur yol kə wur a peemúut, kə wur cìn dedes wur zak. A mbəmənə, be wu shinzeen nNaan, kə wu leyit fuu mo a nkaa wur.

22 Wuu ten wu le pətuup fuu mo de a dəbang, mbəde wuu cìn mbii de azeen, de pwoo Naan nə sat nənēe wu cìn mo, azeen-nzeen, wuu wal nendəm ndang Kristi mo. Mpeemənə nghan nkaa sat nwun nənēe, << wu walnshak shi pətuup fuu mo, kə bal fuu mo jir.

23 Kaji wu mundər nənēe, << moo baa lāa wun di apoo a buu kas, dāngbe mbee bal di nə ndəən pwoo wur de nə jì kə seen. Baa mee mbii mak wat pwoo wur nə kas, nə tong di mbe nghan-ngha. Baa a nen deməmurep mo lāa wun nyaksə kas, dāngbe a Naan de baa wur muut kas, a wur shin seen desə nə nwun.

24 Gyet nyam be mo ran ndəən bəət haal nNaan nənēe: <<<<Gurum mo jir mo a kaa shit de <<nə fii sə, men fur nə a kaa <<pel de nə ciir fii kəlak-kəlak sə, <<mbee reppee lee, be shit kə pel moo fii.>>

25 Dang pwoo Naan nə di mbe nghan-ngha. Pwoo desə nə a pwoo deret de muu sat nə nwun.

Naan wur kə ten bilip wun

2

1 Kaadi Naan wur kə ten shin seen depoo desə nwun, be nə ret kə nwun pwat kə mbii dəbish mo ndəən seen fuu mo jir. Kaji wu baa wu cìn đung kas. Kaji wu de a nen de moo satpwoo, dāngbe mo waa ciir cìn mee mbii dedik kas. Kaji wu leyit nkaa mbii kə mee gurum kas. Kaji wu sat mee pwoo dəbuu nkaa gurum mo kas.

2 Dang nə ret kə mwaan fuu nə de a kaa mə jep de mo lāa mo apoo, de moo tang a wur pee nəən fur mo shidaar-shidaar sə. Nə ret kə neen am tu wun mbee wur di nə azeen-nzeen. kə mənə, a pwoo Naan de nə shin bál nwun shidaar-shidaar, mbe parpuus de Naan wur mbam wun.)

³ Nə ret kə nwun sat a tang pwoo Naan shidaar-shidaar, mbəde wun shikáa fuu wu man nənee, << Daa fun Jesu Kristi wur wal mmun zam.

⁴ Mpeemənə, wu ji kus kə Daa Jesu Kristi, dewur shin seen ngurum mo. A wur a jawak de nə kə seen de ngha-ngha, de gurum mo cii nə kaa mbii de baa nə kəkoop nə kas sə. Dangnaan bilip wur, mbəde pə Naan di, be wur kəkoop nə hakyeng.

⁵ Wun shikáa fuu wun kə seen, mbəmənə nə ret kə nwun dee a kaa jawak de Naan wur dyiklu dishik sə, mbəde Riin wur dəbang wur ndəən wun. Wun a nen de Naan wur kə ten bilip wun, mbəkə nwun dee di a pris wur mo, mbəkə nwun cín dak wur di shi pətuup məndong ndəən ar de nə shang wur, mbee səm kə Jesu Kristi.

⁶ Gyet mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan, de Naan sat nənee:<<Wu naa ghan nkaa le mee nhik ndəən Zayon, <<mbəkə lu fen dar di hakyeng. <<Koo a wii de shinzeen wur, be baa ngwe mənə nkələng yitlwaan kas.>>

⁷ Wun nen de wuu shinzeen ndəən wur, be wur kəkoop nə pee wun di hakyeng. Dang nen de baa mo shinzeen wur kas, be nənee: <<<<Ngək de gyet nen dyiklu mo cii, <<a nə yol dee a nghək de lu nə dar nkaa nə.>>

⁸ Mo waa baa ran ndəən bəət haal Naan nənee, << <<<<Desə nə a nghək de nə le gurum <<mo canshii kə mo pal.>>

Mbii de nə le dang gurum mo canshii kə mo pal, nə a mbəde mo cii cín mbii de pwoo Naan sat nə mo cín. Naan wur kə ten sat yam-yam nə nə nden aasə.

⁹ Dang pee wun, be wun a dang di Naan wur kə ten bilip. Kə wu dee a pris de moo cín dak mishkoom dedes. Wun a dang di Naan wur tap bilip wun le nshin. Wun a nen de Naan wur kə ten cak wun mbee səm wur. Naan wur bilip wun, a mbəkə wu sat di agaak mbii dedes deret, dewur kə ten cín mo nwun, kaadi wur put kə wun ndəən pekwoo, kə wur ji kə wun mbəkə nwun mwaan di ndəən peebang wur, desə nə aapwoo ngurum mo zam.

¹⁰ Gyet nyam be baa wun a nen Naan mo kas, dangbe nyaksə, wun a nen wur mo. Gyet nyam be baa wu man yit naajeel nNaan kas, dangbe nyaksə wu man yit naajeel wur.

Nə ret kə nen Naan mo shin dedes mishkoom mo, kə nen de moo cín se mishkoom nkaa mo jir.

¹¹ Wun de wen wal nwun mo, taji wu mundər nə wun a məzep mo, de baa wuu tong a vit ndəən nyil desə kas, mbəmənə be ghan kən dang pə wun, taji wu lesuk fuu mo ndəən shikbish, de pətuup fuu moo rəbet cín nə kas. Mbəde kyeet kə mbii mənə moo rəbet wat seen fuu mo.

¹² Wu sat a mwaan-mwaan de nə ret nyit nnen de baa mo a nen Naan mo kas, mbəkə koo de gurum moo satpwoo debuu nkaa wun, be mo naa mbii deret de wuu cín mo, mbəkə mo ciir, kə mo kwoop Naan de parpuus dewur nji naa mun.

¹³ Mbə səm kə Daa fun Jesu Kristi, be wu sham kə káa fuu mo ndər kə nen de Naan shin iiko mmo ndəən nyil desə. Wu shin dedes mishkoom dewur naa gurum mo jir.

¹⁴ Kə nwun kələng gofna mo, de mo kə ten bilip mo, mbəkə mo kar nen de moo cín mbii debish mo di.

¹⁵ Nə nret nNaan nyit, kat dang mwaan fun mon ndəre, mbəde katdang mwaan fuu mo a ndəre, be wun nle kə nyemdemwen de baa mo man mee mbii kas, nen de moo satpwoo debuu nkaa wun, mon ndok tətək.

¹⁶ Wun a nen de baa wun a shishoot kas, dangbe koo di baa wun a shishoot kas, be taji wu sat nane, << katpee fuu na shinpee nwun mbee cin shikbish kas. Dang na ret ka nwun mwaan-mwaan deret ma karem nNaan mo.

¹⁷ Wu shin dedes ngurum mo jir. Wu wal ndyemnneen fuu de mo a nendem ndang Kristi mo jir, ka nwun sat a nkæa Naan. Wu shin dedes mishkoom dewur mbee fuu.

Wu kám shiimwaan nDaa Jesu Kristi

¹⁸ Wun de wun a karem mo, wu sham ka kaa fuu mo ndar nenlu fuu mo, kækak, wu shin dedes mmo ndæan mbii mo jir. Na a tæng ka nwun shin dedes mmo, koo di moo biyaal, koo de baa moo naa wun nyit kas, be na ret ka nwun kælæng mmo.

¹⁹ Ngwe dewur gung ndæan shwaajeel, be ngwe mænə man nane, << gung ndæan jeel na ret nNaan nyit. Koo de gwar na shwaajeel na, katdang baa a mbee mee mbii debish dewur cin kas. Na ret ka a ngwe mænə kat pælæng pee gurum mo di.

²⁰ Dang gwar dewur gung ndæan shwaajeel a mbee mbii debish dewur cin, be cirang dang wu naa mænə a kaa mee mbii deret pælæng wur sə ne? Gwar mænə lap a kwat mbii dewur ka ten cin. Dang gwar de mo shin jeel wur a mbee mbii deret dewur cin, dangbe wur gung ndæan jeel sə, na ret ka a gwar mænə kat pælæng pee Naan di.

²¹ Naan dewur pærep wun, ka nwun dee a nen wur mo, a wur le, mbækə nwun shwaajeel desə mo, koo de wuu cin mbii mo ndære-ndære, mbæde Daa Jesu Kristi shikaa wur wur shwaajeel mbee wun. Na ret ka nwun mwaan a ndæan shiimwaan wur.

²² Baa gyet Jesu wur cin mee shikbish kas koo dæben. Baa wur nak mee gurum kas.

²³ Koo de gyet gurum mo fæləp wur, be baa wur lap mmo shi fæləp zak kas. Koo de gyet wur shwaajeel nsar gurum mo, be baa wur sat na wudin nkwat mo shi jeel zak kas. Dang gyet wur lekaa wur a ndæan sar nNaan dewur ntokdyeel ngurum mo ndære-ndære.

²⁴ Jesu shikaa wur, wur mang shikbish fun mo le nkaa shin, kaadi gyet mo pwəs wur nkaa shiyeepyoom, mbækə mun dee di a nen de baa mu kudi muu mwaan ndæan shikbish kas, dangbe muu mwaan a ndæan ar seen, mbækə mu cin mbii deret di. Mbə lāa de Jesu wur kat, be mu dee a dæbæbar.

²⁵ Gyet nyam be wuu dee a dæləloom kaa təm de mo dəm loom sə, dangbe nyaksə wuu baa wu ji. Wu mwaan a ndang ngukiyeer fuu, wur dewur tap wun zak.

Tong deret nnaar mish ka mat mo

3

¹ Wun mat mo, na ret ka nwun sham ka kaa fuu mo ndar mish fuu mo, mbækə katdang mee mish de baa wur shinzeen pwoo Naan kas, meebə wur ntuwap, ka wur shinzeen di mpwoo Naan, mbæde mwaan ka mat na a deret, koo de baa mat na war satpwoo Naan mmish na shi pwoo kas.

² Mbæde mish fuu moo leyit, ka mo naa mwaan fuu mo di, kyet mwaan fuu na mo a deret aa, koo a debish ghe. Kækak, moo naa kyet wuu cin mbii de Naan wur sat na wu cin aa, koo wuu cin kas ghe?

³ Taji wu dee pan a nkaa ar de wun nlep lee mo nkaa suk fuu mo shidaar-shidaar kas, shii mænə, wu dee mpan jwat, kaa tepkaa, ka lep mbiikom, ka lep mbiitook ma makluwa mo sə. Kækak, lep lee dækərəm mo nkaa suk fuu mo.

⁴ Dang wu yit kə ret fuu, nə put a ndəən pətuup fuu mo shidaar-shidaar. Wu gung mbii mo, kə nwun sham kə kaa fuu mo zak. Mbəde ngyeel kə ret mənə, nū koop nə zam pə Naan dī, kaa mbii deret sə.

⁵ Wu cīn pan nkaa mat dīyam-yam mo, de gyet moo leyit fur a nkaa Naan. Gyet shiimwaan mmo, nə le kə mmo dee a mat deret mo, mbəde mo sham kə kaa fur mo ndər mish fur mo.

⁶ Seera, war dee a mee mbiikām. Gyet war kə mwaan ndəən ar mwaan deret, war pet Abraham a Daa fīda. Katdang wun wu mwaan ndəən shiimwaan war, be wun a jep war mo azeen. Wu gung. Taji wu rəbet kə mmee mbii lekəərmuut nwun kas.

⁷ Wun mish mo, nə ret kə nwun tong kə mat fuu mo ndəən ar de nə ret, mbəde wu man nənee, << baa mat mo kə bal a kaa mish mo sə kas. Mbəmənə wu shin dedes mmo, mbəde wun kə mo, wun ashak. Wun nkaa tap seen de Naan wur shin nwun nzuum. Katdang wu cīn mbii mo a ndəən ar deret desə, be baa mee mbii mmak le kə dangnaan fuu mo dee a buu kas.

Nen Naan mon nshwaajeel

⁸ Pwoo fen de mu kyes nə ndesə, nə ret kə pwoo fuu mo dee a deməndong, kəzak, wu naajeel nshak, wu walnshak, nendəm ndang Jesu mo, mbəde wun a dyemnəənsnak mo ndəən Kristi. Wu fwangshak, kə nwun sham kə kaa fuu mo.

⁹ Katdang mee gurum cīn mbii debish nwun, be taji wu kwat mənə shi mbii debish zak kas. Katdang mee ngwe satpwoo debish nkaa wun, be taji wu fəlep gwar mənə kas, dangbe nə ret kə nwun le deret nkaa nen mənə mo, mbəde mbii de nə le dangbe Naan wur pərep wun, kə nwun dee a nen wur mo, a mbəkə wur le deret dī nkaa wun.

¹⁰ Duk kə ran ndəən bəet haal Naan nənee: <<<<Kasdang mee ngwe kə rəbet tong shang shang ndəən seen deret, <<be taji gwar mənə kudi kə sat mee pwoo debish kas. <<Taji gwar mənə cīn dūng kas.

¹¹ Nə a təng, be gwar mənə yit cīn mbii debish mo jir. <<Dang nə ret kə gwar mənə cīn a mbii deret mo bejee dak. <<Nə ret kə nwur sat a ntang tongryang kə nwur kat nə zak, <<mbəkə wur kat tongryang de pə Naan.

¹² Naan wur tap nen de moo cīn mbii deret mo, shidaar-shidaar, <<kə Naan wur kələng dangnaan mmo. <<Dang nen de moo cīn mbii debish mo, be Naan wur cii mo.>>

¹³ Katdang wun nkaa gung, mbee cīn mbii deret mo, be a wii mmak tung wun kə mbii debish ghe?

¹⁴ Dang kasdang wu shwaajeel a mbəde wuu cīn mbii deret, be Naan wur nle deret nkaa wun, mbəmənə be, taji wu kəər nen de moo rəbet cīn mbii debish nwun kas. Taji wu an suk kas.

¹⁵ Dang nə ret kə nwun leyit a nkaa Kristi bejee. Wu yit kə wur dee a mishkoom ndəən pətuup fuu mo, kə ndəən mbii de wuu cīn mo jir. Wu tong shi dak suk, koo a pərang ghe, mbəkə nwun man mbii de wun nsat dī.

¹⁶ Wu sham kə kaa fuu mo ndər nnen de moo cīn tal desə mo pee wun dī, kəzak, wu cīn mbii de wu naa nə ret ndəən pətuup fuu mo shidaar-shidaar. Mbe kə kasdang gurum mo sat mee pwoo debish nkaa məse fuu deret mə nendəm ndang Jesu Kristi, be yitlwaan ya mo dī.

¹⁷ Nə ret met mbəkə gurum shwaajeel mbee cīn mbii dīret, kasdang nə a shi rəbet kə Naan, nə ret met ndī gurum nshwaajeel a mbee debish dewur kə cīn.

¹⁸ Daa Jesu Kristi wur shwaajeel a mbee shikbish fun mo yit məndong, be wur kyes dak mə vwang shikbish fun mo. Yit məndong be ngwe de ndəre

wur muut mbee mun nenshibish mo, mbəkə wur jì kə mun dī kus kə Naan. Gyet gurum mo tu wur ndəən nan, dāngbe Naan le kə wur yol a peemúut kə seen.

¹⁹ Kaadi Jesu wur kudi ndəən iiko mə riin wur, be wur dām satpwoo Naan nriin de mo a shishoot, de mo a peemúut mo.

²⁰ Riin desə mo a riin de gyet mo cii kələng pwoo Naan, kaadi gyet Nowa nkaa dak tii am dedes. Jir kəsə be gyet Naan wur sat a ngung kə mo dak. Gyet mənə, be gurum mo a kong bejee dak, de mo ndəən tii nə, be baa am tu mo kas. Gyet gurum nə mo a pwookun bejee.

²¹ Am de gyet mo dēl ndəən nə, nə dee a koppee baptisma. Duk bām wun mbūt shikbish fuu mo, a mbee baptisma, mbəde gyet Daa Jesu Kristi wur yol a peemúut. Suup de gyet mo suup wun, kaadi gyet mo cīn baptisma nwun sə, baa nə a mbəkə wur vwang pətuup fuu mo dee dī a dēbang bejee kas. A mbee yol kə Daa Jesu Kristi a peemúut, dang wu kat bām ndəən shikbish fuu mo.

²² Daa Jesu wur kə ten kaa ndəən dēngnaan. NYaksə be wur tong a nsarse nNaan. Wur a mishkoom nkaa nenlep nNaan mo, kə mbii mo jir de moo iiko.

Wu le Naan a mishkoom

4

¹ Kaadi gyet Jesu wur shwaajeel ndəən nan, nə aasə be nə ret kə nwun wu dak suk mbəkə nwun shwaajeel dī ndəən nan kaadi gyet wur shwaə sə zak. Mbədə koo ngwe dedang nə, dewur shwaajeel ndəən nan desə, be wur yit shikbish.

² Yool nyaksi, taji wu yit kə coor mə pətuup fuu mo se korong nkaa wun kas, dāngbe nə ret kə nwun cīn a mbii de Naan kə rəbet kə nwun cīn shidaar-shidaar.

³ Wu ten wu watpee des nkaa cīn mbii dēbish, kaa nen de baa mo man Naan kas, moo cīn sə. Taji wu cīn mbii mənə mo kas. Gyet nyam be wuu mwaan a ndəən coor mə nan fuu mo, baa gyet tong fuu nə mo ret kas. Gyet coor mə nan nə mo se korong nkaa wun. Gyet wuu sat a nshwaamwes, kə nə yuur wun dī dak, shidaar-shidaar be wuu kuur ashak mbee shwaayuur, dedang gyet wuu seyil nkūm mo, jir mbii desə mo, be Naan wur cii mo hakyeng.

⁴ Dang nyaksə, baa wu kudi wuu cīn mbii dēbish sə mo ashak kə mo kas. Nə aapwoo ngurum mo, mbəde baa wu kudi wuu cīn mbii desə mo ashak kə mo kas, mbəmənə be moo kas wun.

⁵ Dang parmeeci, be nen desə mon ndar ntoom Naan, kə wur tokdyeel dī mmo, mbee mbii de mo cīn mo ndəən nyil desə. Baa pee nə kudi jong-jong kas, aku Naan tokdyeel de mmo, nen de mo kudi kə seen ndəən nyil desə, kə nen de mo kə ten murep mo.

⁶ A nə le dang mo satpwoo Naan nə nen deməpurep mo, a mbee kə riin mmo kat seen dī, kaadi Daa Naan wur kə seen sə.

⁷ Pardī yil desə nə nkyes, baa nə kə jì wul kas, mbəmənə wu tap kə kaa fuu mo, kə nwun dār dī bālbāl, mbəkə nwun mak cīn dāngnaan dī.

⁸ Mbii de nə koop nə met jir nə a nənnee, << wu sat a walnshak shi pətuup məndong shidaar-shidaar. Mbəde katdang wuu wal ngurum mo, be baa wun nsat a pan shikbish de mo cīn mo nkaa wun kas.

⁹ Wu wang polu fuu mo nshak. Wu cīn mbii ngurum a shi pətuup məndong.

¹⁰ Naan wur nle deret nkaa wun ndään ar mo shini-shinæ. Wur shinbal ngurum mo mbee cin dak mo shini-shinæ. Mpeemænæ, be nà ret kà koo we, be wur cin dak nà ndään ar deret. Nà ret kà wur cin dak kà bal de Naan kà le nà nsar fuu, mbækæ nwun bam gurum mo di.

¹¹ Katdang Naan wur cin a iiko mee gurum de mæ sat mee pwoo ngurum, be wu yit kà gwar mænæ sat a pwoo de nà put pee Naan di. Katdang Naan wur shin mmee gurum, a iiko de mæ cin dak mbee niyee mo, be wu yit kà wur shin dedes nNaan mbee mbii mo jir, ndään Jesu Kristi. A wur a ngwe dewur kà dedes kà iiko mbe ngha-ngha. Amin.

Jeel de wuu shwaa mo

¹² Wun di kæn wal nwun, taji nà dee nwun a mbii aapwoo kas, mbæde wu del ndään jeel denaat mo des. Mbii desæ mo kat wun, a mbækæ mo cam shinzeen fuu di ndään Naan. Mpeemænæ taji wu pan nà jeel de mo ji nkaa wun nà, mo a mee mbii diidfik kas.

¹³ Wun a nkaa balkaa ndään jeel de gyet Daa Jesu Kristi wur kà shwaa, mbækæ parpuus de gurum mon nnaa dedes wur agaak, be wun ngam kà retnyit.

¹⁴ Katdang gurum mo sat mee pwoo debuu nkaa wun, mbæde wun a nen mæ Kristi mo, be wu cin retnyit, mbæde Riin nNaan dewur a dedes hakyeng wur ashak kà wun.

¹⁵ Dang katdang mee gurum shwaa jeel a mbæde wur cin mbii debish, kaa tukåa sà, koo cin wat, koo ngule pwoo ndään mbii de baa wur dæen nà kas, baa kyeet kà shwaa jeel mænæ kà mee mbii deret dæen nà, de gurum mon nkwoop nà kas. Wu tap kà kåa fuu mo. Taji mee ngwe cin mbii debish, de nà nle kà wur lap nkyeet kà kwat mænæ kas.

¹⁶ Dang kat mee ngwe shwaa jeel, a mbæde wur a ngutaa ndang Kristi, be taji wur kat yitlwaan kas, dangbe nà ret kà wur kwoop Naan, mbæde gurum moo naa wur a ngwe mæ Kristi.

¹⁷ Katdang pee nà wul de Naan wur ntokdyeel ngurum mo, be wur nshee a nkaa nen wur mo. Katdang Naan wur nshee tokdyeel nà a nkaa nen wur mo, be a me ncin kà nen de mo ciipwoo Naan ne?

¹⁸ Nà a ræran ndään bæet haal nNaan nænæ: <<<<Katdang nà nluk, mbækæ nenderet mo kat bam, <<be a me nkat nen shikbish de baa mo man Naan kas se?>>

¹⁹ Mbæmænæ nen de mo shwaa jeel, de nà a shi ræbet nNaan, be nà ret kà mo sat a ncin mbii deret mo. Kåzak, nà ret kà mo lekåa fur ndään sar nNaan dewur le mo, kà dewur gam mbii mo jir. Mbii dewur sat nà, wudin ncin mmo.

Təm nNaan mo

5

¹ Wen kà mee mbii mbee sat nwun, wun de wun a nennan mo ndään Ekilisa. Wen shikåa fen, an a ngunan kaa wun sà. Gyet nyam, be an kæn naa shi yit fen kyeet kæn shwaa jeel de gyet Daa Jesu wur shwaa, dangbe nyaksæ, ghan kæn balkaa kà wun, mbækæ mo naa dedes Jesu di nà ndään mun, de Naan wur woo nà mmun agaak. A mbæmænæ, be wen kæn dang pà wun nænæ,

² wu naa nen Naan mo. Nen dewur le mo nsar fuu, mbækæ nwun tap mo di. Wu tap mo kaadi ngukiyeer tām wur tap tām wur mo sà, mbækæ taji mee mbii tung mo kas. Taji wu cin dak nà a kaadi mee gurum sat nà, tång wu cin sà kas. Dang wu cin dak shi pætuup mædong, kaadi gurum kà fes cin kåa wur mbee cin dak sà. Wu lekåa fuu mo nkaa cin dak desæ nà. Kaji wu

dee nleyit a nkaa shool de gurum mon nkwaat wun kas, mbæde nã a mbii naashweep kã gurum dee, ntang shool ndæan ðak kaa desã sã.

³ Taji wu dee nkãm bål fuu nkaa nen de Naan wur le mo nsar fuu kas, mbækã nwun tap mo ði. Dang nã ret kã shiimwaan fuu mo dee a mbii de nã ret kãm ngurum mo.

⁴ Katdang mwaaan fuu nã mo a ðeret, be parpuus de Daa Jesu Kristi, dewur a kãa nenkyeer tãm nã mo, wur nji put agaak, mbækã gurum mo naa wur ði jir, be wur ncin mee mbiizuum de shang de nii koop nã hakyeng nwun nen de wu ðar bålbal. Mbiizuum desã nã a de ngha-nghan de baa nã ncam wat kas.

⁵ Wun jepzælang mo, wu sham kã kãa fuu mo ndær nennan mo. Wun jir, wu shin dedes nshak, kã nwun tong shi ðak suk mbee cin ðak nshak. Mbæde nã a ræran ndæan bææt haal nNaan nãnee: <<<<Naan wur cii nenroop mo, <<dangbe wur le ðeret nkaa nen de mo sham kã kãa fur mo.>>

⁶ Nã aasã be wen kæn sat nwun nãnee, << wu sham kã kãa fuu mo ntoom nNaan dewur kã bål, mbækã wur ðiyeep wun ði, katdang wur naapee nã wul wur nyit.

⁷ Mbii de moo daampee nwun jir, be wu le mo ndæan sar nNaan, mbæde a wur tap wun jir.

⁸ Taji wu dee ntan kas, dangbe wu tong shi gongpee, mbæde shaarlek fuu Ngujwaan wur kã mwaaan mass-mass kaa mbwoor de nã wal kaadi nã nkaa tang ngwe de nã nse.

⁹ Wu ðar bålbal. Taji wu shin pee nwur kas. Wu sekyeen kã cin ðak nNaan bejee ðak. Taji kœarmuut ya wun kas. Wu man nãnee, << dyemnæan fuu nen Jesu mo koo a nã ndæan nyil desã, be mon nkaa shwaajeel kaadi wuu shwaajeel nyaksã sã.

¹⁰ Katdang wu shwaajeel nã mbee reppee lee, be Naan de mbii ðeret mo jir, moo put a pee wur ði, wur de gyet wur pet wun, mbækã nwun tong ði ashak kã Kristi ndæan dedes wur, de nã dãm ngha-ngha. A Naan shikãa wur, wur nji ðak wun. Wur nshin bål nwun, mbækã nwun ðar ði bålbal ndæan mbii mo jir.

¹¹ Naan wur le kã bål wur nã dee ashak kã wun jir. Amin.

Pwoo mã kyes nã mo

¹² A Silas bãm ghan mbee ran rep wasika desã nã, nwun. Wen kæn naa wur a kaa dyemnæan ndæan Kristi sã, dewur koop nã hakyeng, de gurum mak gãngkãa nkaa wur. Wen kæn ran pwoo desã mo nwun, a mbækã nghan caa pætuup fuu mo ði. Wen a nkaa sat zeen nã nwun agaak nãnee, << Naan wur le ðeret nkaa wun.

¹³ Ekilisa de nã ndæan pee desã nyil mBabilon, de Naan wur kã ten bilip nã, kaadi wur bilip wun sã, moo tok kã wun jir. Làa fen Maak wur tok kã wun zak.

¹⁴ Wun zak, wu tok kã shak ndæan wal, kã nã kãm ði nãnee, << wuu wal nshak kaa dyemnæan de moo dãm ndang Jesu ashak sã. Wu yit kã ryang nDaa Jesu Kristi nã tong ashak kã wun jir, wun de wun a mã Jesu Kristi mo. Amin.

Pwoo devəl de Pita ran Tokshik

¹ A wen Simon Pita, kərem kə laalep nDaa Jesu Kristi, kən ran wasika desə shidəm pee wun di jir, wun nen de wun kə shinzeen de nə nciit kə munu, ndəən deret nNaan fun, kə Ngubam fun Daa Jesu Kristi.

² Deret kə ryang mo dee a muu des hakyeng, ndəən man Naan kə Jesu Daa fun.

Shiimwaan mə nen Naan mo

³ Naan ndəən dedes mə man wur, be wur kə ten bilip mun, mbəkə mun tong di ashak kə wur ndəən dedes wur, kə ndəən deret wur zak. A ndəən ar desə, be wur cin dak kə bal wur dedes, mbəkə wur cin mbii mo de mmun jir. Mbii de baa mun kə mo kas, kə mu kat seen de, kə mbəkə mun mwaan di ndəən ar de nə ret nwur nyit.

⁴ A ndəən ar desə, be wur cin mbii mo mmun des, mbiizuum de shang de gyet wur kə ten sat nə, wur ncin mmun. Wur cin mbii desə mo jir, a mbəkə ndəən mbiizuum desə mo, be mun npwat ndəən mbii debish, de mo di ndəən yil desə, de gurum mo fes rəbet mo. Dang wur kə ten pərep wun, mbəkə nwun tong dyen di nNaan.

⁵ Mpeemənə, be wen kən sat nwun nənəe, << kaadi wuu ten wu shinzeen nJesu Kristi, be wu gung, mbəkə shiimwaan fuu mo dee di a deret hakyeng, kəzak, wu gung kə nwun man mbii mo di.

⁶ Taji wu yit nə dee a man mbii mo bejee kas, dangbe wu gung kə nwun yaasuk di. Kaadi wuu gung mbəkə nwun yaasuk di, be wu dar balbal ndəən mbii deret mo jir, kə nwun shin dedes nNaan.

⁷ Kaadi wuu mwaan ndəən ar de nə shang nNaan sə, be nə ret kə wu tap kə shak a kaa dyemənəshak mo sə. Wu wal ngurum mo jir.

⁸ Katdang wuu sat a ncin mbii deret desə mo dak, be baa man fuu de nə ndəən Jesu Kristi nə ndee a debuu kas, dangbe seen fuu nə mon nlàa-làa deret mo.

⁹ Dang nen de baa mo kə dyen de nə a mə Naan kas, mo a kaa vum de baa moo naapee kas sə. Mo mundər nənəe, << Naan wur kə ten fwo di mmo mbee shikbish de moo cin.

¹⁰ Mpeemənə, dyemnaa mo, wen kən dang pee wun, mbəkə nwun dar di balbal ndəən mbii desə mo, mbəde Naan wur kə ten pərep wun, kə nwur bilip wun, mbəkə nwun dee di a nen wur mo. Katdang wuu cin mbii deret nə mo, be baa wun ncam pal kas.

¹¹ Nə aasə be, Naan wur wang polu nə nwun, mbəkə nwun del di ndəən se mishkoom nDaa fun Jesu Kristi. Wur dewur a Ngubam fun. Mun ntong ashak kə wur mbe nghaa-nghaa.

¹² A Mbəmənə, be kən sat nwun shidaar-shidaar, mbee lepan nwun nkaa mbii desə mo jir, koo di wuu ten wu man mo, kə kaadi wuu dar balbal ndəən zeen, de wu man mo.

¹³ Kaadi wen kudi kə seen ndəən nyil desə, be ghan naa nə ret, mbəkə nghan lepan di nwun nkaa mbii desə mo shidaar-shidaar, mbəkə taji wu dee nsaam kas.

¹⁴ Wen man nənəe, << ndəən rep pee lee, be yak ghan nyit nan mə yil desə nə di, kaadi gyet Daa fun Jesu Kristi wur kām nwen nə, an cin aasə.

¹⁵ Wen ngung hakyeng, mbəkə nghan lepan di nwun nkaa mbii desə mo koo pərang ghe, koo abwoon de kən muut.

Nen de mo naa dedes nJesu

¹⁶ Gyet nyam be mu satpwoo nwun nkaa jì nDaa fun Jesu Kristi ndəən bal wur. Mbii de gyet mun nkaa sat nə nwun, baa nə a mee pwoo tongdiryem de mo put a ndəən pan mu gurun mo kas, dangbe mun shikaa fun, be muu ten mu naa dedes wur shi yit fun mo.

¹⁷ Kaadi, gyet Jesu wur lap dedes kə dehai, pə Naan di, be mun de gyet mu kələng, kaadi Naan dedes met jir wur sat mee pwoo nənee: <<<<Desə a Lāa fen, de wen wal wur. <<Di wur cìn mbii de mo ret nwen nyit zam.>>

¹⁸ Mun shikaa fun, gyet mun di ashak kə Daa fun Jesu Kristi nkaa dengjwak nNaan, gyet mu kələng doo de nə tong adeng sham.

¹⁹ Pwoo kə nensatpwoo kə Naan mo sət kām mmun agaak nənee, << mbii desə mo azeen-nzeen. Nə ret kə nwun lekāa fuu mo nkaa pwoo kə mo nə mo, mbəde pwoo mənə, nə a kaa nyam de nə bangpee ndəən kwoo sə, wul kus kə bitmang mə puus mənə. Parpuus mənə, kaadi zar mangbit nə kaa put, be nwun naa mbii mo agaak ndəre-ndəre ndəən pətuup fuu mo aasə.

²⁰ Mbii de nə kəkoop nə met jir, be wen kən sat nwun nənee, << pwoo de gyet nensatpwoo Naan mo kə ten sat nə, de mo a rəran ndəən bəət haal mə Naan, baa mo put a ndəən pan mə gurun mo kas.

²¹ Mbəde pwoo de gyet nensatpwoo Naan mo sat, baa gyet nə put a ndəən pan mə gurun mo kas, dangbe gyet a Riin Debang mə Naan, wur del ndəən pətuup mmo, dangbe wur le kə mo sat mee pwoo de nə put a pee Naan di.

Nensatpwoo mu dung mo

2

¹ Dang gyet nyam, be nensatpwoo mə dung mo yol di ndəən gurun nə mo, kaadi nensatpwoo mə dung mon ndel di ndəən wun sə. Mon ncìn kām debish, de nə nwat shinzeen gurun mo, be mon nciipwoo nkaa Daa Jesu Kristi nənee, << baa wufun man wur kas. Wur de gyet wurang mo ndəən shikbish fur mo, mbee mbii debish de mon nkaa cìn nə. Be ndəən rep pee lee, be kwat de nə a mə jeel dedes nə nji taa nkaa mo, kə nə ntwe mo.

² Gurum mo des mon mmwaan ndəən shiimwaan fur de nə a mə naashweep. Dang mon nle kə gurun sat mee pwoo debish nkaa zeen mə ar nNaan.

³ Nensatpwoo mə dung nə mo, moo rəbet mbii gurun mo aasə, kə mo cìn dung mbəkə mo nək wun, kə mo kat mee ləbet di. Pəgyet di yam-yam, be Naan dewur ntokdyeel ngurun mo jir, wur kə ten dak shin, mbəkə wur shin kwat de mo mə mbii debish de moo cìn mo. Peedī seen mmo nə nkyes di azeen-nzeen, be nə kə jì wul kus.

⁴ Gyet nenlep Naan de mo cìn shikbish, be baa Naan wur nyit mo kas. Wur yak mo be wur fwo mo ndəən tuun de nə a mə aawus, a bubwoot shi təsek de nə a mə shool, ndəən pee de kwoo de nə rap. Mon ntong a ndəən peemənə jiwul npuus diyeel.

⁵ Nendenyam, de gyet mo cìn shikbish, be baa Naan wur nyit mo kas. Naan wur le kə am dedes nə jì tu nen de gyet mo cii kələng doo wur jir. Gyet a Nowa bejee, de Naan tap wur; mbəkə taji mee mbii tung wur kas, mbəde gyet Nowa wur satpwoo ngurun mo nə, mo cìn mbii deret. Nowa wur bar, kə gurun mo pwoovəl.

⁶ Gyet Naan wur twe yil nSodom kə nGomora shi wus, be mo dee a fwat. Yil desə mo dee a mbiikám ngurum mo, nkaa mbii de nə nkat nen de baa mo kə Naan ndəən pətuup fur mo kas.

⁷ Gyet nciit kə mənə, be wur bām Lot de gyet wur a ngwe di ndəre. Gyet shikbish de gurum mo cīn, nə fes daampee mpətuup wur zam, mbii debish de gyet nen debish desə moo cīn.

⁸ Lot wur a ngwe de ndəre. Gyet wur tong ashak kə nenshikbish desə nə mo, wur naa mbii debish de moo cīn shidaar-shidaar, kə gyet wur kələng pwoo mo debish nə mo shidaar-shidaar zak. Shikbish de des mənə mo cīn nə, nə fes wāt pətuup wur zam, mbəde gyet wur a ngwe de ndəre.

⁹ Mbii de mo kə ten del gyet nyam nə mo, mo kām mmun nənee, << Naan wur man ar dewur mbām nen wur mo di ndəən jwaan. Mbii desə nə mo waa kām zak nənee, << Naan wur man ar dewur nkwat nen cīn shikbish mo, di wur nle mo ndər kə kar, jiwul parpuus diyeel.

¹⁰ Met jir, nə a mbee nen de moo sat a ncīn mbii debish dak, denan mo nə naa ncoor nə, kə mo waa ciipwoo nNaan. Nenkām de mə dūng desə mo, mo bal mpətuup, kə cīshik zam. Baa mee kərmuut kə ya mo mbee satpwoo debuu nkaa riin dedes de mo ndəən dengnaan kas. Moo sat a nkāss mo dak.

¹¹ Nen lep Naan mo met nendung desə mon mbal, be baa mo kas mo kəsə ntoom Naan kas.

¹² Nen desə nə mo, moo satpwoo debish nkaa mbii de baa mo manshii nə ndəre-ndəre kas. Moo cīn mbii mo a kaa nen de baa mo man mee mbii kas sə. Moo cīn mbii mo a kaa luwayil mo sə. Di mo lāa mo a mbəkə gurum mo yak mo twe di nluwaa. Azeen-nzeen moo twe mo a kaa luwayil mo sə, de baa gurum mo kudī kə kələng sām mo kas.

¹³ Naan wur kwat mo shi jeel, mbee jeel de gyet mmo kə shin ngurum mo. Nen desə nə mo rəbet a kələng shang mə seen desə bejee, be moo cīn pak mbii nə mo a nnaar puus. Shiimwaan mmo nə mo, mo a mbii yitlwaan pee wun di. Moo tong ashak kə wun mbee se mbiise, dangbe moo tap ciir mbwoun fuu, kə mo cīn mbii debish de mo shang mmo di.

¹⁴ Duk lepan mo a nkaa mat mo, mbəkə mo cīn ngaa di kə mo shidaar-shidaar. Baa cīn shikbish nə cam mak mo kas. Kat mo naa nen de baa mo dar balbal ndəən ar Naan kas, be mo nək nen mənə mo, mbəkə mo cīn mbii debish di. Koo pəranghe, be moo leyit a nkaa mbii mə gurum mo. Gurum kaa mənə mo sə, be mon ntaa ndər dyeel mə Naan.

¹⁵ Duk yit ar de ndəre nə, kə mo waa kə mwaan de a ndəən ar nBalaam lāa Beyor. Gyet Balaam wur a ngwe dewur fes kələng shang mbee cīn mbii debish, mbəkə wur kat shool di.

¹⁶ Dangbe mo gwak wur mbee shikbish wur, dang nciit kə mənə, be jaaki wur de baa nə kə cam sat mee pwoo kas, be nə sat mee pwoo nwur kaa gurum sə, be njaakii nə le kə wur nook cīn nkyeet kə shikbish mənə.

¹⁷ Das desə nə mo dee a kaa dung de baa moo am kas sə. Mo dee a kaa nluu de kut kə mang nə del shidəm kə nə sə, mbəkə taji nə ji kə fwan kas. Naan wur tap dak mee pee dəən nkòo le di mbee mo.

¹⁸ Moo leshap shi dōo dəbal nkaa pwoo de baa mo kə mee koop nə kas koo dəben. Mo gung mbəkə mo nək nen de mo nkaa pwat ndəən nen di baa mo man zeen nə kas. Mo gung kə mo dul nen mənə mo ji cīn shikbish, di mo a mə ngaa, kaadi moo cīn sə.

¹⁹ Duk nkaa tuwap shi sām mo nənee, << mo katpee mbee cīn mbii de moo rəbet, dangbe mə mo nen de mo sat pwoo mənə, mo a kərem mə shikbish.

Mbæde koo a mbemi de nā dee a mishkoom nkaa gurum, be ngwe mənə dee a kərem mbii nā.

²⁰ Katdang gurum mo kə ten put ndəən mbii dəbish nyil desə, de moo wat, mbæde mo kə shinzeen nJesu Kristi, dewur a Ngubam fur. Dangbe katdang mo waa ciir pətuup, dang kə mbii dəbish mo waa ya mo, kə mo se korong nkaa mo, be nā dee nānee, << ndəən peekyes nā, be mbii nā mbish nkaa mo met dīnshee nā.

²¹ Katdang nā dee aasə, be ngyal gyet mon nnook man ar de ndəre nā, mbæde baa nā kəkoop nā, kə gurum mo man ar nā hakyeng, dangbe mo waa ciir pətuup fur mo, kə mo yit Wàar kə Naan nā kas.

²² Mbii de nā kat mo, be nā kām mmun nānee, << səmpwoo desə mo azeen de mo sat nānee: <<<<As waa baa dām se mbii de nā kə fuut, kə ntuus de gurum kə vwang, nā waa baa dām biring ndəən book.>>

Kristi wur mbaaji

3

¹ Wun de wen wal nwun sə mo, desə nā a wasika dəvəl, de wen kən ran nwun. nDəən wasika dəvəl sə nā mo, be wen kən lepan nwun nkaa mbii desə mo, de wuu ten wu man mo, mbəkə nā mii wun dī, kə nwun dām dī ndang Naan shi pətuup deməndong.

² Wen kən ran mbii desə nā mo, a mbəkə nghan lepan dī nwun, kə taji wu mundər kas pwoo de pəgyet nensatpwoo Naan dəbang mo kə sat nā, nānee nā ncīn. Taji wu mundər nWàar de Daa fun Jesu Kristi, dewur a Ngubam fun wur sat nānee, << wu cīn mo kas. Gyet a wur nkaa satpwoo nā nwun shipo jeplep wur mo, dewur lep mo pee wun dī.

³ A pwoo dīnshee de kən rəbet sat nā nwun ndesə. Wu man nānee, << kus kə kyes mə yil nā, be gurum mon yool ya cīn mbii de nā shang mmo nyit. Nen desə nā mon nyaa shwar mə bákpee,

⁴ kə mon nsat nānee: <<<<A me le dangbe baa Jesu Kristi wur jì, <<kaadī gyet wur kə ten sat sə kas sii? <<Puun fun mo kə ten murep, <<dangbe mbii mo de a kaa pəgyet mo dī sə, <<nciit kə shee yil nā, baa mēe mbii <<shee dī kas koo dāben.>>

⁵ Nen de moo satpwoo desə, mo fes cii a nyang. Mo man nānee, << gyet nyam be Naan wur le deng kə yil desə a shi pwoo dewur sat. Wur dak yil nā shi am, be nā dee nā, yil nā put a ndəən am.

⁶ Nā aasə be, gyet Naan wur tu yil dī mbīt mənə a shi am, kaadī gyet am dedes, nā jì paa yil nā jir sa.

⁷ Naan wur kə ten sat nānee, << deng kə yil dəyaksə mo, mon ntong dī mbe parpuus de wus jì caan mo jir hakyeng. Naan wur yit yil nā kə mbii de mo dī jir, dang puus nā nwul dewur ntokdyeel ngurum mo jir, kə wur ntwe nen debish de mo cii kələng doo wur jir zak.

⁸ Wun de wen wal nwun mo, mee mbii məndong de nā kəkoop nā, de baa nā ret kə nwun mundər nnə kas. Nā a nānee, << pee Naan dī, be teer məndong nā a kaa bit mo ngal sə, kəzak, bit mo ngal, be nā a kaa teer məndong sə. Duk a deməndong pee Naan dī.

⁹ Pak gurum moo pan nānee, << Naan wur cii zam, mbæde baa wur nkaa cīn mbii dewur kə ten sat nnə, mbii mənə mon ncīn kas. Baa nā aasə kas, koo dāben, Naan wur gung kə wun, a mbəkə wur shīnpee de ngurum mo, mbəkə mo katpee tuwap dī. Baa nā a dyen Naan kə mee gurum loom dī kas. Wur rəbet kə gurum mo jir, mmo tuwap.

¹⁰ Jir kəsə, katdang pee nə wul, be Daa Jesu Kristi wur mbaaji. Wur baaji a nnə mman! Kaa ji wat, de baa gurum mo lepan nə, mee wat nji kas sə. Nciit kə mənə, be gurum mon nkələng mee doo dəbal, a dengnaan nə loom. Jir mbii de mo ndəən dengnaan, kə de mo ndəən yil desə, mon ncaan jir. Dangbe yil desə kə mbii de mo ndəən nə jir, mon loom.

¹¹ Kaadi wun kə man nənēe, << mbii mo jir mon loom aasə, be nə ret kə nwun dak tong fuu mo, kə nwun tap di kə shiimwaan fuu mo. Nə ret kə seen fuu mo dee a dəbang, kə nwun lesuk ndəən sar Naan kədəng-ndəng. Kə nwun kələng doo wur ndəən mbii mo jir.

¹² Wu leyit nkaa parpuus de Naan wur mbaaji ndəən yil desə zak, kə nwun cīn mbii mo ndəən ar deret, de nə nle kə puus mənə ji wul di kələk-kələk. A puus mənə, a de dengnaan nə ncaan. Dangbe nə loom zak, kə mbii de mo ndəən dengnaan jir kə de mo ndəən yil desə, mon ndee a fwat, baa mee mbii ndee di kas koo dāben.

¹³ Dangnaan wur kə ten sat mmun nənēe, << wudin mbaa dak mee dengnaan kə yil depoo mo de, a pee de mbii mo jir mon ndee di ndəre-ndəre. A mbii de muu leyit nkaa nə mənə.

¹⁴ Wun de wen wal nwun mo, wen kən sat nwun nənēe, << kaadi nwun naa puus mənə, pardi Jesu Kristi wur mbaaji, be wu gung kə mwaan fuu mo dee di a diiret, mbəkə wu tong de ryang ndəən wur.

¹⁵ Wu man nənēe, << mbii de nə le dangbe Daa fun Jesu Kristi wur gung, a mbəkə nwun wu katpee di mbee bar. Dyemnəən fun Pool, de mu wal wur, wur cīn dak kə seen de Naan shin wur, mbəkə wur kām mbii mo di nwun, kaadi wur ran wasika wur nwun.

¹⁶ nDəən wasika wur mo jir, be wur kə sat mbii desə mo nwun jir. nDəən pak wasika wur nə mo, be nə luk mbəkə gurum manshii pak pwoo nə mo. Nen de baa mo kə seen kas, nen de baa mo dar balbal kas, moo ciir kə mbii dewur sat nə mo. Kaadi mo ciir kə pwoo de mo ndəən bəət haal nNaan sə. Mbii de moo cīn desə mo, moo dul a dyeel Naan ji nkaa kaa moo.

¹⁷ Dang wun, de wen wal nwun mo, wuu ten wu man mbii desə mo. Mbəmənə, wen kən sat nwun nənēe, << wu tap kə taji nen de mo cii Naan, mo le kə nwun taa wu pal ndəən shikbish mmo kas. Kaji wu shīnpee mmo, kə mo le kə nwun yol wu yit peedar fuu deret nə kas.

¹⁸ Dang nə ret kə nwun sekyeen ndəən ar deret, mbəkə nDaa fun Jesu Kristi, dewur a Ngubam fun wur kām deret wur di nwun, nkaashak nkaashak, mbəkə nwun sat a nwurang ndəən wal wur. Mu yit kə gurum mo shin dedes di nwur nyaksə kə mbe ngha-ngha. Amin.

Pwoo devəl de Joon ran

¹ Lepran desə nə put a nsar fen ngunan, dām pee wii dī, mat debəbəlīp pee Naan kə jep fii mo. Wii de wen kən wal yi ndəən zeen, baa a wen bejee dāk kas, dāng kə jir nen de mo man zeen nə.

² Mbəde zeen de nə tong ndəən mun yaksə, nə ntong ndəən mun be vit.

³ Daa Naan puun Lāa wur Jesu Kristi, mo cīn deret mmun, kə mo naa mun shi yit naajeel, kə tongryang. Desə mo ndee ashak kə mun ndəən zeen kə wal zak.

Zeen Kə Wal

⁴ Nə ret nwen nyit zam, mbəde wen kat pak jep fii moo mwaan ndəən zeen nə, nciit kə kaade puun wur sat nee, mu cīn sə.

⁵ Yaksə wen kə dāng pee yi naa, yi yit kə mu walnshak. Baa desə nə a mee wār depwoo de wen ran nə nyi kas, dāng a de mun kə nə pəgyet de nshee, ndāng nə mu walshak.

⁶ A wal nə ndesə, nee, mu mwaan ndəən wār wur mo. Desə nə a wār nə, kaade wuu kələng nshee sə, nee, wu mwaan ndəən wal.

⁷ Nennumpee mo des, mo kə dēl de ndəən yil nə jir. Nen de mo Cīipwoo nee, baa gyet Jesu wur jī ndəən yil desə a ndəən nan kas. Kiyeeet nə mənə mo a nennumpee mo, kə a mo a shaarlek Kristi.

⁸ Wu tap kə kaa fuu mo, mbəkə taji wu baam mbii de gyet mu ten cīn dāk mbə nə sə kas, dāng wu gung, kə kwat nə gam dī.

⁹ Koo a wii de wur dām akyeen, dāng katdāng baa wur mwaan a ndəən kām Kristi kas, be baa wur kə Naan kas. Dāng jir ngwe de wur sekyeen ndəən kām Daa Jesu, be gwar mənə kə Naan Puun kə Lāa ndəən pətuup wur.

¹⁰ Katdāng mee gurum jī pee wun dī, dāng baa gwar mənə jī aa kām desə nwun kas, be taji wu lap wur wu le ntulu fuu mo, koo wu kaat gwar mənə kas.

¹¹ Mbəde jir ngwe de wur lap nen mənə mo, be wur bālkāa ashak kə nen mənə ndəən dāk debish mo.

Pwoo De Mə Kyes Nə

¹² Koo de wen kə mbii mo des mbə ran mo nwun, be baa wen nran mo nwun shi haal mə bəet haal kə ing kas, dāng wen kən lepan nee, wen nji kən naa wun de, kə mu katpwoo de ashak zak, mbəkə retnyit fun nə gam de.

¹³ Jep dyemnəən fii debəbəlīp pə Naan, moo tok kə yi.

Pwoo dekun de Joon ran

¹ Lepran desə nə put a nsar fen ngunan, dām pee waa Gayus de, de wen wal nwaa ndəən zeen.

² Shaar fen, wen kə dangnaan mbə nwaa, mbəkə a kat deret de ndəən mbii mo jir, kəzak, mbəkə a tong de nkoom, kaade seen fwaa nə kat deret sə.

³ Nə ret nwen nyit zam, kaade pak dyemnəən fun mo jì satpwoo deret nwen nkaa waa nənee, aa dar balbal ndəən shinzeen nə, kə kaade aa mwaan ndəən shinzeen nə sə zak.

⁴ Baa mee retnyit de wen də nə waa met ndesə kas, kə wen kələng nnə, jep fen moo mwaan a ndəən shinzeen nə.

Mo kwoop Gayus

⁵ Shaar fen, aa dar balbal ndəən zeen de aa cìn nə mbə dyemnəən fun nendəm ndang Jesu mo, jir kə də mo məzep mo.

⁶ Mo kə satpwoo Eklisiya mo nkaa wal fwa nə. Kuzuk a bam mo ndəən mwaan mo, nkaa ar də nə shin dədes Naan di.

⁷ Mbəde mo yool yaa mwaan nə a mbə səm kə Daa. Baa mo nwaa lap mee bam pee neen kum mo kas.

⁸ Mbəmənə, nə ret kə mun mu lap nen mənə mo ndəən lu fun mo, mbəkə mu dee de a shaar dak di ashak ndəən zeen.

Diyoturifis kə Dimitiriyus

⁹ wen kən ran mee mbii Eklisiya nə, dang Diyoturifis de wur fes leshin a di nshee, wur bə kaat mun kas.

¹⁰ Katdang wen jì, bə wen ndul diyen fuu shinji kaa bii de wur nkaa cìn ne, Pwoo debuu de wur naa nsat nə nkaa mun. Baa mənə mak wur kas, dang wur cii kaat pak nen dəmdang Jesu, wur cii nneen de moo pə rəbet kaat mo kə wur put ke mo ndəən Eklisiya ne

Pwoo deret nkaa Dimitiriyus

¹¹ Sharfen, taji a kam cìn bii də bish mo kas, Dangbe a kam a deret mo. Koo a weyii de wur cìn mbii deret, bə gwar mənə a mə Naan. Jir ngwe de wur cìn mbii debish, baa gwar mənə kə naa Naan kas koo lee.

¹² Gurum mo jir mo satpwoo deret nkaa Dimitiriyus, har zeen nə shikáa fir. Mun zak muu sat dərət nkaa wur. waa man nənee, mbii camkat fun nə azeen.

Tokshik mə kyes nə mo

¹³ Wen kə mbii mo des mbə ran mo nga, dang baa an nran mo nga a shi haal kə ing kas.

¹⁴ Wen kə lepan nə, an naa nga, dangbə mun leshap kə shak yit kə yit.

¹⁵ Tongriyang ashak kə wun. Shaar də pee dəsə mo lep kə tokshik. Tokshik kə shaar də peemenə mo shi səm.

Pwoo de Juud ran

¹ Juud karem Jesu Kristi, dyemnæn nJemis,
Pæ ran lepran dəsə shidəm dām pee nen dā Naan pærep mo, de Naan puun
wur wal mmo, kə mo dee a de fufwang ndæn Jesu Kristi.

² Naajeel, kə ryang, kə wal wur, mo naa nwurang ndæn wun dāk.

Jeel mBə Nenkām Mə Dung Mo

³ Sharfen dā hakyeng mo, gyet dyeen fen mbə kə wen ran dā wun nkaa
bām de mun kə nā ashak. Dang mee bii le an ting kə nghan ran nwun,
mbəkə wen caa wun, kə wun sekyeen dī ndæn lek, mbə shinzeen de Naan
wur kə ten shin nen wur de bāng mo.

⁴ Mbəde pak gurum mo dī, de mo kə dēn a dā dyeel kə se mo pəgyet kə jī
dēl ndæn wun a səsok. Nen de mo ciir kə pwoo Naan kə doret wur, mbəkə
mo katpee cīn mbii debish mē nan mo dī. Kəzak, mo cii Daa Jesu Kristi.

⁵ Ko de wuu ten wu man mbii desə mo jir, an pə rəbet ye wun, kaade gyet
Naan wur put kə nen Izrel mo nyil Ijip. Dang nbwoon mənə, bə gyet Naan
wur təkook nen de mo cii shinzeen.

⁶ Kəzak, nenlepnaan de mo yaa peetong mulki mo retret kas dang mo yit
peetong fur mo, bə mo bwoot mo shi təkək dā ngha-ngha ndæn peede nā
nkwoo, Naan wur le mo a npeemənə, har parpuus dyeel nən nji wul.

⁷ Nə akəsə zak, Sodom kə Gomora, kə yil de mo kus kə mo. Gyet yil desə
mo shin kaa fur mo, mbə cīn ngaa kə mbii debish mo. Mo dee a nbiikam
nen lap kwat nshikbish de mo ndæn wus de nā dām ngaa-ngaa.

⁸ Nə a ndæn ar desə, bə nen desə mo naa suun mo, de nā le mo waa ciir
cīn shikbish nkaa sut fur mo. Mo cii dedes Naan, kə mo satpwoo debish
nkaa nendoret mo de mo, ndæn dengnaan.

⁹ Mbii de koo a Makiyel de wur a ngwe dedes mē nenlep mo, baa wur
mak sat nā kas. Kaade gyet Makiyel kə gujwan mo jiir nkaa kum Mosis, bə
baa Makiyel mak wang pwoo, mbəkə wur fəlep gujwan de kas, dang wur
sat nənē, << Daa ngwak ngha!>>

¹⁰ Dangbē nen desə mo can mbii mo jir de baa mo manshii nā kas, kə mbii
dā mo manshi nā shi pan mē nan, mo a kaa long mo sē. A mbii mənə moo
waa ciir təkook kə mo.

¹¹ Jeel mbə mo, Mbəde moo mwaan a ndæn ar Keen, kə tang ləbet mo
ndæn ar de gyet Balaam Deldəkə, Mo kə təkook kə mo ndēen təkook kə pee
Kora.

¹² Nen desə mo a mbii naashwep dæn kuur fu de mē walshak fu, kaade
mo pə se mbiise kə wun nnen kəarmuut. Mo a kaa nen naa long de moo tap
a kaasut bəjee dak. Mo a nluu de nā kə fwan kas dā kut kə mang dēl seet kə
nā sē. Mo a tēng de nā cii lāa-lāa harwaap jī mang sē. Tēng de mo kə bwan
seen nā, kə nā dee a dā mumuut sē.

¹³ Mo a am de kut kə chut nā bālbāl ndæn bahar. Mo woo təfil mē mbii
naashweep de moo cīn mo zak. Mo a zar de moo mwaan. Naan wur tap
dak mee pee ntun-ntun, dərəp shekshek, le mbə mo ngha-ngha

¹⁴ Enok, wur a dang depwoovəl ndæn cirem Adam, wur satpwoo nkaa
mo nənē, <<Wu naa, Daa wur kə jī kə nenlep wur dəbāng mo ngal nkaa
ngal mo,

¹⁵ mbəkə mo tokdyeel di ko weyii, kə mo candyeel di mo jir mbə dak debish de mo kə cin, Kə jir pwoo dəbuu de nenshibish desə nə mo kə ten sat nkaa Naan.>>

¹⁶ Nen desə mo naa nkatpwoo ndom ndom, nenyapdebish ndəən nnyee mo, nen də mo tong a mə cin butdeet, mo kə canpwoo nkaa sut, dang mo caa gurun mo ar debish mbə kat ləbet fur.

Pet Pee mBə

Wu Dar Balbal

¹⁷ Wun sharfen mo, wen wal nwun sə, taji wu munshik mbii de gyet jeplep Daa fun Jesu Kristi mo sat nwun.

¹⁸ Mo sat nwun nee, <<Ndəən teer mə peekyes nə mo, bə nenbákpee, mo nji put, Nen de moo mwaan a ndəən coor mə nan fur mo.>>

¹⁹ A nen desə mo, a nen də mo kə ji kə bakshak ndəən wun, A mo a nen de mo coor mbii debish mə yil desə shi məse fuu mo, baa mo kə Riin nNaan kas.

²⁰ Dang wun, sharfen mo de wen wal nwun, wu dyiksuk ndəən shinzeen fuu debang, dang Wu leshap kə Naan dəən Riin Debang zak.

²¹ Wu lesuk fuu mo ndəən wal Naan, kaade wu leyit nkaa naajeel nDaa Jesu Kristi mbəkə wur ji kə wun di ndəən seen də ngaa-ngaa.

²² Wu naajeel nen de mo dee nket-nket kə wun,

²³ Wu bam pak mo bəkə wu put kə mo di mbut nwus, kə mbə pak mo, bə wu naajeel, reep kə kəərmuut. Dang wu cii lée mo, Mbəde lée nə kə ten dee a derap shi shikbish fuu mo.

Kwoop Naan

²⁴ Pə wur de wur mak fwang wun, mbəkə taji wu taa wu pal kas, kə wur nji kə wun ntoom dedes Naan ndəən retnyit, baa kə mee rap kas.

²⁵ Mu shin ram nNaan dewur mbəshin a Ngubam fun, kə ram, kə Dehai, kə mulki, kə dedes kə bal, ndəən Jesu Kristi Daa fun, pəgyet de yam-yam, ji wul yaksə, kə har ngaa-ngaa! Nə a kəsə.

Mbe de Jesu Kristi woo nJoon ndæən Suun

¹ Suun mə Jesu kristi də Naan Cin wur Kə wur woo də kərem fər mo mbii də mo kus kə ji. Jesu Kristi wur lep ngulep wur dām pee kərem wur Joon də, mbəkə wur woo mbə desə mo də nwur.

² Joon wur kə ten sat agaak mbii de wur kə naa mo jir, kə wur ten ran pwoo kə Naan de Jesu Kristi woo mo nwur nnee, nə a zeen.

³ Koo a weye, de wur tang bəthaał desə nə, be wur nkat dərət, kə nen de mo lekom mbə kələng pwoo desə nə de Naan kə woo nə, kə moo cin mbəde nə sat, be mo nkat dərət, mbəde pee nə kə wul kus, mbəkə mbə desə nə mo ngam də.

Tokshik Joon Dām Pə Ekəlısya Də Pwoovəl Sə

⁴ Wen Joon kən tok kə Ekəlısya de pwoovəl sə mo, de mo ndæən yil Eshiya. Naan wur naa wun shi yit naajeel wur,

kə wur cin tongryang nwun zak.

Naan de wur de yaksə,
de pəgyet wur de yam,

kə de wur ndang jì,
kə Riin de pwoovəl nə mo,
de mo dər ntom

kə Naan a peetong
wur dādes.

⁵ Kə Jesu Kristi,
de wur a langteng de a zeen,

wur a dīnshee,
de mo shee yool kə wur a peemúut,

kə zak, a wur a Mishkoom nkaa
mishkoom de mo ndæən yil desə jir.

Wur wal mmun a mbə muut
de wur beer toom fin,

be wur fween mun
mbut shikbish fun mo.

⁶ Wur le mə dee a mishkoom mə pris mo,
mbəkə mə seyil de nNaan puun wur.

Ram, kə iiko, mo
dee a mə Jesu Kristi
mbə ngaa-ngaa. Nə aasə!

⁷ Wu naa, wur pə ji
nkaa nluu.

Gurum mo nnaa wur jir,
mbe kə nen de gyet mo shulang wur.

Gurum de mo ndæən yil desə jir,
mo nwal maap mbə wur.

Nə ndæən aasə! Nə aasə.

⁸ Daa Naan dēdes wur sat nənee <<a wen de shee kə mbə mo, kə kyes kə mbə mo jir zak. Naan de wur de yaksə, wur de yam, kə a wur pə ji zak.>>

Jesu Kristi kámshin nJoon

⁹ A an, Joon dyemnnæn fuu ngudəm ndang Jesu, an a memee ndæn wun nen de wuu gung kə shwaajeel, mbəde wun a dər Mishkoom Kristi. An mee laayil, de am neer nə cærkaat, de moo pet nə a Patmos, mbəde gyet an kən satpwoo Naan nə gurum mo, de Jesu wur shin langteng ne.

¹⁰ Parpuus kə Daa, be Riin Naan wur ji dël ndæn an. Dangbe wen kələng mee doo dedes, kaa wal kə feer sə. Pə leshap mbwoon fen.

¹¹ Doo ne sat an nānee, << A ran mbəde waa nkaa naa nə, kə a lep kə bəthhaal nə də Ekəlisya dəpwoovəl sə mo, de mo nyilkaam, Afisus kə Simena, kə Pagamum, kə Tayatəra, kə Sardis, kə Filadalfiya, kə Lodisiya.>>

¹² Wen cəər mbəkə an naa ngwe de wur katpwoo nə də. Kaade an cəər, be an naa, peelee ngem mo pwoovəl, de mo dak mo a shi zinariya.

¹³ Nnaar kə peelee ngem de pwoovəl desə nə mo, be an naa mee gwar wur dər də, de wur lapshak kə Lāa Gurum. Wur lep mee nlər de nə sham wul wur nkwakshii, kə wur bwoot mee teng sə cəər nkaa tuur wur, de mo dak mənə a shi zinariya.

¹⁴ Shwepkəa wur nə mo piyaa kaa shuu sə, kə nə kaa door sə. Yit wur nə mo lapwus kaa liis kə wus sə.

¹⁵ Shi wur mo mələp, kaa shoole demələp, de mo tap dak shi wus mbəkə nə dēe a dərət sə. Doo wur nə a kaa wal kə am de moo sham mpətuul sə.

¹⁶ Wur kə zar mo pwoovəl nsarse wur, kə mee kwai di se put pwoo wur de nə se koop weet. Yit wur nə fes bangpee hakyeng kaa puus a naar sə.

¹⁷ Kaade an naa wur, be an taa nyil nder shii wur kaa an kən mumuut sə. Be wur le sarse wur nkaa an, dangbe wur sat nānee, <<Taji kəərmut yaa waa kas. A an a dīnshee, kə a an a kyes ne.

¹⁸ A an a de mmeen. Gyet an kən muut, mbe yaksə, be an kə seen. Wen ntong de kə seen mbe ngaa-ngaa. Wen kə mbii wang peemúut, kə peedəm kə nen mumuut mo, a sar fən.

¹⁹ <<A ran mbəde aa ten a naa mo yaksə, kə mbəde waa nkaa naa mo, kə mbəde mo mbə ji.

²⁰ A desə nə a shii kə zar desəsok de pwoovəl de mo nsarse fen, kə peedar mə ngem de pwoovəl de mo dak a shi zinariya. Zar de pwoovəl nə mo, a mo a nenlep kə Ekəlisya de pwoovəl nə mo, kə peedar kə ngem de pwoovəl sə mo, mo a Ekəlisya de pwoovəl nə mo zak.>>

2

Lep dām pee Ekəlisya de nən nyil Afisus

¹ <<A ran shi dām lep-Naan de Ekəlisya di Sarduis wur den Ekəlisya de nən nyil Afisus nānee, << Lep desə nə, a pwoo de nə put mpwoo kə gwar de wur kə zar mo pwoovəl nsarse wur sə, de wur mwaan nnaar kə peelee ngem de pwoovəl sə mo, de mo dak mo a shi zinariya sə.

² Wen man dak de wun kə ten cin nə, kə jeel fuu, kə gung fuu zak. Baa wuu shaar kə nendebish mo kas. Wuu cam shiimwaan kə nen de mo sat nānee, << wudun a jeplep Jesu mo, mbe baa mo a jeplep Kristi kas. Wuu ten wu man ne, moo cin a dung.

³ Wu gung, koo de wun nkaa shwaajeel mbə sām fen, be taji wu baa mbwoon kas.

⁴ Amma an de kə mee mbii mändong nkaa wun de an kən rəbet sat nə nwun. Baa wu kudi wuu wal nghan kaa de gyet wuu wal an nshee sə kas.

⁵ Taji wu mander nshiimwaan fuu de gyet yam, akudang wuu taa wu pal sə kas. Wu tuwap, mbəkə wu baa wu mwaan de ndæn ar nə, kaa gyet yam

sə. Katdang baa wu tuwap kas, be an mbə ji, kə an mang peelee ngyem nə de a peedar ni.

⁶ Dangbe mbə mbii mändong de an kə kwoop wun mbə nə a ndəsi, baa dyyen wun mbə dak nen Nikolaitan mo kas, kaadə baa nə a dyyen fen kas sə.

⁷ Ngwe de wur kə kom, mbə kələngpee be wur kələng mbəde Riin nə nkaa sat nə nendəm dangnaan mo, <<Ngwe de wur se koorong, be an ncin pee nwur se laatəng de nə a mə seen, de nə kaa ndəən bong kə Naan.>>

Lep Dəm Pee Ekəlisya

De Nən nYil nSimena

⁸ <<A ran lep dəm pee ngulep Naan de wur dəən Ekəlisya de nən nyil nSimena nənee, <<Lep desə nə a pwoo de nə put mpwoo kə gwar de wur a dīnshee, kə a wur a kyes kə mbə mo jir, de gyet wur kə muut, mbe yaksə wur kə seen.

⁹ Wen man shwa jeel fuu mo kə jeel fuu, kə zak, nghan man nənee, <<Jir kə sə wun a nenlong mo. Wen man pwoo dəbish mə nen de moo lesut a nen Yahudi mo, be baa mo a nen Yahudi mo kas. Mo a nen kə ngujswaan mo.

¹⁰ Taji wu kat mee kəərmuut nkaa jeel de wun mbə shwaa nə kas. A kələng, nGujwaan wur cam wun. Wur nle pak fuu mo ndəən lushoot, wun nshwaa jeel mbə teer mo kaapaat. Mbe wu gung, taji wu cii an kas, koo de mo ntəwe wun, be wu gung, mbəkə an cin biikaa koorong mə seen dedes nwun.

¹¹ Ngwe de wur kə kom, be wur kələng mbəde Riin wur nkaa sat nə (Ekəlisya) nendəm ndang Naan mo. Ngwe de wur se koorong, be baa muut de vəl nən ntung wur kas.>>

Lep Dəm Pee Ekəlisya

De Nən nYil Pagamum

¹² <<A ran lep dəm pee ngulep Naan de wur Ekəlisya de nən nyil Pagamum nə, Lep desə nə put a mpwoo kə gwar de wur kə kwai de nə se koop vəl sə.

¹³ Wen man, npee de wuu tong de nə, be ngujswaan wur kə le mpeetong fən a pee mə nə. jir kəsə be wuu yaa səm fən balbal. Baa wu nyan shin zeenpwoo fən kas, kaadə gyet dəən teer mə Antipas mo ngucin langteng fən mbə mo tu wur ndəən yilkaam fu pee de shetaan kə tong.

¹⁴ Mbe an kə rep pak mbə mo lee nkaa wun. Wun kə pak gurum mo nnaar fuu, de moo dəm a ndang kām mə Balaam. Gyet a Balaam wur kām mBalak, kə wur gangkwak nen Izrel mo, mbe gyet mo shin shikbish mbə se mbiise de gyet mo kə ten cin nkùm, kə cin mbə dəbish mo kaa ngaa sə.

¹⁵ Kəzak, wun kə nen de moo dəm ndang kām nən Nikolaus mo.

¹⁶ Wu tuwap, kas be an kus kə ji, kun cin lek de kə wun, shi kwai fən de nə ji put mpwoo fən sə.

¹⁷ Ngwe de wur kə kom, mbə kələngpee, be wur kələng mbəde Riin Naan wur nkaa sat nə Ekəlisya nendəm ndang Naan mo.>>

Ngwe de wur se koorong, be nghan ncin pak man de nə a səsok nwur. Kə zak, an ncin jwak dəpiyaa ngwar nə, kə səm dəpwoo a rəran di kə nkaa jwak nə. Gwar de wur nlap jwak nə, be a wur man mbəde mo ran nkaa nə bejee dak.

Lep Dəm Pee Ekəlisya

De nYil nTayatira

¹⁸ <<A ran lep dām pee ngulep Naan de wur tap kə Ekəlisya de nən nyil nTayatəra nə, Lep desə nə put a mpwoo kə Lāa kə Naan de yit wur moo lapwus kaa mbəlem kə wus sə, de shii wur moo mələp kaa shoole de mo tap dāk nə sə.

¹⁹ Wen man dāk fuu mo, kə wal fuu, kə cinzeen fuu, kə dāk bam de wu cin mo, kə gung fuu, kə zak, yaksə be wun nkaa cin dāk nə met de gyet wu cin mo nshēe.

²⁰ Mbə jir kəsə, be an kə mbə desə mo nkaa dēl dēkə dəsə moo nkaa wun. Mbēde wu tap wu kiyee mat de moo pet war a Jezebel sə, de war pet set a mat satpwoo kə Naan. A shi ar kām war, be war le kə kərem fən mo cin mbə dēbish mo kaa cin ngaa, kə se mbiise de mo kə ten cin nkūm.

²¹ Wen kən shin pee nwar, mbəkə war tuwap də, be war cii tuwap mbə shikbish war, de nə a mē ngaa.

²² Wen nle kə shwal yaa war də, kə nen de moo cin ngaa ashak kə war, katdang baa mo tuwap kas, kə mo nook cin mbii dēbish mənə mo kas, be nghan shin jeel mo.

²³ Wen nle kə jep war mo murep kə shwal, mbəkə Ekəlisya mo jir mo man dī nənēe, << an a ngwe de an kən man pan de nə ndəən pətuup gurum mo, kə zak, an kən leng pətuup mo mo. Wen nkwat koo a wēye nciit kə dāk de ngwe nə kə ten cin.

²⁴ Yaksə kən nsat wun koor nen Tayatəra, de baa wu lap kām nə kas, baa wu man mbii dēbish, de gurum moo pet nə a de səsok ndər mē Shetan kas, baa an le teng kaa wun kə mē leeton kas.

²⁵ Wu dər bəlbal ndəən mbiide wuu ten wu kām, dang mbaa nji.

²⁶ mbe gwar de wur se koorong, dang wur cin dyan fən, dām sul, an shin bəl nkaa yil nə mo.

²⁷ Mo ncūn mulki nkaa yil nə mo, a shi kām shoole, dang mo mpyan mo, a kaa tuulwan de gurum kə piin nə sə, kaade wen kən kat bəl nsar puun fen sə

²⁸ be an nshin zar mangbit ngwar mənə.

²⁹ Ngwe de wur kə kom, mbə kəlengpee, be wur kəleng mbəde Riin Naan nə sat luu Naan nə mo>>

3

Lep dām pee Ekəlisya de nə nyil nSardis

¹ <<A ran lep dām shi dām ngulep Naan de Ekəlisya de nə nyil nSardis nənēe, << A lep nə ndesə, de nə put a mpwoo kə gwar de wur kə Riin Naan mo pwoovəl, kə zar mo pwoovəl zak.

Wen man dāk fwa, waa le kə gurum mo pan nnee, waa de kə seen, mbe waa a demumuut.

² A yool atəng, mbəkə a fwang rep koor seen de nə dee nə de, mbəkə taji nə sət muut kənding-nding. Wen naa, baa shiimwaan fwa nə a dēret nyit kə Naan kas.

³ Mbēmənə, be nghan kən sat nwaa, a pan mbəde gyet aa ten a kəleng mo, de gyet mbe aa lap mo. A cinzeen mənə mo bəlbal. A yool, Katdang baa waa yool kas, be an mbaaji a kaa wat sə, de baa waa mman parpuus baaji fən nə kas.

⁴ Mbe rep pak gurum mo de, nyil nSardis, de mo tap le lēe mo mo a dēbang. Nen mənə moo mwaan ashak kə nghan. Mo nlep lēe dēpiyaa-piyaa mo, mbəde shiimwaan fur nə mo ret.

⁵ Nen de mo se koorong, be mo nlep lée depiyaa-piyaa mo zak. Baa an ncam tu sām mo ndāen bēthaal mā nenseen mo kas. Kē lep wur mo, be an nsat agaak ne, mo a nen fen mo akyeen Naan, kē kēkyeen Jeplep wur mo.

⁶ Ngwe de wur kē kom mbā kēlōngpee, be wur kēlōng mbii de Riin Naan wur nkaa sat nē nen lu Naan mo.>>

*Lep dām pee Ekēlisyā
de nān nyil nFiladalfiya*

⁷ <<A ran lep dām pee ngulep Naan de wur kē tap Ekēlisyā de nān nyil nFiladalfiya.

<<Lep desā nē put a mpwoo kē gwar de wur a dēbang kē wur azeen. A wur kē makuli kē Devid. Katdang wur wang pwoolu nē, be baa mee guruh mak shoot nē kas, kē zak, katdang wur shoot pee nē, be baa mee guruh mmak wang nē kas.

⁸ Wen man dāk fwa. A naa, an kēn ten wangpee nwaa, de baa mee ngwe mmak shoot nē kas. Wen man nānee, << koo de baa bāl fwa nē des kas, be waa aa dār bālbal ndāen pwoo fen, kē zak, baa waa ciipwoo nānee a nook man an kas.

⁹ A kēlōng, an nle nen mā nguwaan de moo le sut a nen Yahudi sē mo, mbe baa mo a nen Yahudi mo kas, moo cin a dūng. Wen nle kē nēndūng desā mo jī kurum ntōom fwa, kē nder shii fwa, kē mo man de zak nānee, << an wal nwaa.

¹⁰ Kaade aa ten a keer war fen sē mo, kē gung zak, mpeemānē be nghan ntap kē waa, mbākē taji mee mbii tung waa kas, ndāen teer mā jeel de nān ndang jī nkaa yil nē, mbākē nē cam guruh mo de jir ndāen bām-yil nē.

¹¹ Wen ndang jī kēlak-kēlak. A yaa mbāde waa kē nē bālbal, mbākē taji, mee guruh mang zuum mā koorong nē kas.

¹² Jir gwar de wur se koorong, be an nle kē war dēn a kaa ndwet mā Lu Naan dedes Naan fen. De baa nē ncam put de ndāen Lu Naan nē kas. Wen nran sām Naan fēn nkaa mo, kē sām mā yil Naan fen, Jerusalem dēpwoo, de nē tong a dēng sham pē Naan fen dē, kēzak, an nran sām fēn dēpwoo nkaa mo.

¹³ Ngwe de wur kē kom mbā kēlōngpee, be wur kēlōng mbāde Riin Naan wur nkaa sat nen dām ndang Naan mo.>>

*Lep dām pee Ekēlisyā
de nān nyil nLodisiyā*

¹⁴ Gwar nē sat nghan nānee, <<A ran lep dām pee ngulep kē Naan de wur tap kē Ekēlisyā de nān nyil nLodisiyā.

<<Lep desā nē put a mpwoo kē gwar de moo pet wur a Amin. Shi kē mōnē nānee, <nē aasā> Wur a ngwe de azeen-nzeen, kē wur a langteng de azeen. A wur a kuk kē mbāde Naan wur le mo jir.

¹⁵ Wen man dāk fwa, baa waa a dēzuum koo dētal kas. Ngyel de waa a dēzuum, koo dētal.

¹⁶ Mbāde waa anaar-anaar, baa waa a dētal kas, koo dēzuum kas, mpeemānē, be an mbe wut waa put aku mbut mpwoo fēn.

¹⁷ Waa sat nānee, << waa kē long, kē waa kat mbii mo jir! Mbā baa aa rebet mee mbii kas. Dangbe baa waa man nē nghaa kē mbii kas, nghaa bii yitmwaa, ngu jeel, vuum, kē ngum.

¹⁸ Wen pē shin kar wun kē wu seet zinariyā dōret dē mo dāk shi wus pē nghan mbākē a dēe de a ngulong. A seet lēe depiyaa mo pē nghan dī, mbākē a paa gum bii naashweep fwa dī. A jī a seet yen mā yit zak, mbākē a le dē nyit fwa mo, mbākē a naapee dī.

¹⁹ Nen de wen kən wal mo, a mo a nen de kən gwak mo inn le more kaa ar. Mbemənə, be wu dar azeen-nzeen, mbəkə wu tuwap di.

²⁰ An səsə kən dar mpwoolu nə pə bwap pee. Katdang mee ngwe kələng doo fen, dang gwar nə wang pwoolu nə, be nghan ndel ndəən lu nə, mbə nghan se mbiise ashak kə gwar mənə, kə gwar mənə nse mbiise ashak kə nghan zak.

²¹ Gwe de wu se koorong, be wen shin pee mo, mbəkə mo tong de ashak kə nghan nkaa mbetong mə mulki fen, kaade gyet wen kən se koorong sə. Wen kən tong ashak kə puun fen nkaa mbətonɡ mə mulki wur.

²² Ngwe de wur kə kom mbə kələngpee, be wu kələng mbəde Riin nə nkaa sat nə lunaan mo.>>

4

Seyil nNaan adeng

¹ Abwoon mənə, be an diyeep yit fən. Be an naa mee polu de nə a wuwang ndəən dengnaan, be an kələng doo de nə wal nciit kə feer, de di nə katpwoo kə an nshee. Nə sat an nənēe, <<A kaa mpesi. Wen nkām nwaa mbəde ting mo ncin abwoon mbii desə mo.>>

² Abet-Abet, be Riin Naan wur ji del ndəən an, dangbe ndəən dengnaan, be an naa mee peetong mə mulki, de mee gwar kə tong nkaa ne.

³ Yit kə gwar de wur tong nkaa nə, nii lapwus kaa jwak deret de moo pet mo a jaspə, kə kaneliyan, kə lilliu de nə lapshak kə mee jwak de moo pet nə a emiral, mo tap neer peetong mə mulki nə cəərkaat.

⁴ Mee peetong mə mulki mo laarvəl baafeer, mo neer peetong mə mulki nə le nnaar. Nennan mo laarvəl baafeer, moo tong nkaa peetong mə mulki diisi nə mo. Nennan desə nə mo, moo lep a lée dəpiyaa-piyaa mo, kə zak, mo lep a mbekāa mə mulki, de mo dak mo a shi zinariya.

⁵ Mələp kə pee kə put de ndəən peetong mə mulki nə, kə or dedes kə nluu pərep. Akiyeen kə peetong mə mulki desə nə mo, be ngyem mo pwoovəl mo nkaa lapwus. A desə nə mo a Riin Naan de pwoovəl sə mo.

⁶ Kəzak, akyeen kə peetong mə mulki nə, be an naa mee mbə kaa baahar sə, de nə məlep kaa gəlas sə, kə nə dōng kyet-kyet. Mee mbəde mo kə seen, mo feer, moo dar peefeer, cəər mbwoon kə peetong mə mulki dedes nə, mbə defeer de mo kə seen nə mo, mo gam kə yit nkoop mbwoon kə nkoop ndəən.

⁷ Din nshee nə, lapshak kə nvar, devəl nə lapshak kə kus randong, dekun nə, be yit kə nə nciit kə mə gurum, defeer nə lapshak kə puul de nə nkaa yool ncāap sə.

⁸ Koo a dedangyi ndəən mbəde mo kə seen feer desə nə mo, be nə kə cáap mo peemee, kə mo kə yit cəər kat kə nder caap mo. Mpar kə puus, baa mo nok sat nənēe,

<<Dəbang, dəbang, dəbang,

a wur a de yam,

kə a wur a de yaksə,

kə a wur a də mə ji zak.>>

⁹ Kaade mbii defeer de mo kə seen desə mo, mo kwoop, kə mo cin dedes mə pəlang, pee gwar de wur tong nkaa peetong mə mulki nə, a wur de wur kə seen mbe ngaa-ngaa.

¹⁰ be Nennan de laarvəl baafeer sə mo, mo zəm ntoom kə gwar de wur tong nkaa peetong mə mulki nə, mo seyil nwur. Wur de wur mmeen mbe ngaa-ngaa. Nennan desə nə mo shwat mbiikāa de mə mulki mo mo ntoom wur, dang mo nkaa sat nənēe,

11 <<Daa Naan fun
 a waa mak lap ram,
 kə kwoop, kə ɓal
 A waa ɗak mbə mo de jir,
 A shi pan fwa ɓe
 waa ɗak mo ɗə, kəzak,
 A waa cin nseen mo.>>

5

Bəat-haal decicibet kə Laatəm

1 Wen naa mee bəat haal de nə a cicibet ndəən sarse kə gwar de wur tong nkaa peetong mə mulki nə. Mo ran-ran nkaa bəat haal desə nə, nkoop mbwoon kə nkoop ndəən zak. Mo lus mo pwoovəl shi stam.

2 Dangbe wen naa mee ngulep kə Naan ɗədes, de wur nkaa satpwoo ɓalɓal nənee, <<A wii mmak fəlep kaa kə <<stam de pwoovəl nə mo, <<mbə kə wur wang bəəthaal <<decicibet nə de ye?>>

3 Mbə baa mee gurum ndəən dengnaan, koo ndəən yil desə, koo nder kə yil nə, de wur mak wang bəat haal desə nə, kə wur mak naa dəən nə de kas.

4 ʔe wen wal hakyeng, mbəde baa mo kat mee gurum de wur mak wang bəəthaal nə, koo naa dəən nə kas.

5 Dangbe memee ndəən nennan nə mo, sat an nənee, <<Taji a wal kas, a naa mbwoor ndang kə Juda, kə ndang kə Devid wur kə se koorong. Wur mmak fəlep nbii de mo lwas nə, kə wur wang bəat haal nə, kə mbii lwas depwoovəl nə mo.>>

6 Dangbe an naa mee Laatəm kə naapee kaa de ge gap sə, kə ɗar nnaar kə peetong mə mulki nə mo, mo neer wur cəər kat kə mbə defeer de mo kə seen sə mo, kə nennan de sə mo. Laatəm desə nə kə soom mo pwoovəl, kə yit mo pwoovəl zak. Desə nə mo a Riin kə Naan de pwoovəl sə mo, de Naan wur lep mo koo a pee ɗedangyi ndəən yil desə.

7 Laatəm desə nə yool dām lap bəat haal decicibet de nə nsarse kə gwar de wur tong nkaa peetong mə mulki ne.

8 Kaade wur lap bəəthaal desə nə, ʔe mbəde mo kə seen feer sə mo, kə nennan de laarvəl baafeer sə mo, mo kurum nyil, ntoom kə Laatəm nə. Koo a weye ndəən nennan de laarvəl baafeer sə mo, ʔe mo kə ndeng-ndeng, mo kə yaa ɗaa shool, zinariya, de nə gam kə mee mbiizuum deshang. Mbiizuum desə nə a ɗangnaan kə nen kə Naan mo.

9 Mo mang mee kook depwoo nənee,

<<A wa a mak
 mbə a mang bəat haal nə,
 kə a wang lwas nə mo,
 mbəde gyet mo kə tu waa,
 kə a shi toom fwa,
 ʔe a waa seet gurum mo des,
 kə a jì kə mo nDaa Naan.
 Nen de waa seet nə mo,
 mo put a ndəən koo a soon ɗedangyii.
 Kə koo a ndəən lespwoo ɗedangyii,
 kə koo a ndəən gurum ɗedang mo yil,
 kə koo a ndəən yil ɗedangyii zak.

10 Waa le mo ɗee a mishkoom,
 kə mo ɗee a pris mo cin ɗak nNaan fun,
 kəzak, mo se mulki nkaa mo ndəən yil ne.

¹¹ Kaade naapee, be an kələng doo kə nenlep Naan mo des, de mo ngal kaapaat nkaa ngal kaapaat, de mo neer peetong mə mulki nə cəərkaat, kə mbii defeer de mo kə seen sə mo, mo neer mbetong mə mulki nə kə Nennan sə mo.

¹² Mo cin kook shi doo dedes nānee,
 <<Laatəm de gyet mo kə tu nə,
 a wur mak lap,
 iiko kə long, kə seen, kə bal,
 kə dedes kə ram, kə kwoop.>>

¹³ Dangbe an kələng mbəde mo dak mo jir, de mo ndəən dengnaan, kə de mo ndəən yil, kə de mo nder kə yil, kə de mo nkaa am, kə mbəde mo ndəən mo jir, mo cin kook nānee,
 <<Mbee wur de wuu tong nkaa
 peetong mə mulki,
 kə Laatəm, wu yit kə mə kwoop wur,
 kə shin dedes nwur,
 kə ram, kə iiko
 kə bal ngaa-ngaa.>>

¹⁴ Dangbe mbəde mo kə seen feer sə mo sat nānee, <<nə akə sə.> dang Nennan sə mo nkurum furum, kə mo seyil de nwur.

6

Mbiilwaspee mo

¹ Wen naa kaade Laatəm nə, fulep mbii luwaspee dīnshee mbwut depwoovəl sə mo. Dangbe an kələng doo kə memee mbut mbə defeer de mo kə seen sə. Wur petpee shi doo dəbal kaa kwōot kə nluu sə nānee, <<Ji!>>

² Kaade wen naapee, be wen naa mee bəreng depiyaa kə ji akyeen fen. Gwar de wur lang bəreng desə, wur kə nree nsar wur. Mo shin mbiikaa dades nwur, wur ji put kaa bəreng nə kaa gu koorong sə, mbe kə wur sə koorong dī.

³ Kaade Laatəm nə fulep mbii lwaspee dəvəl nə, be wen kələng mbii dəvəl dā kə seen sə mo, sat nānee, <<ji!>>

⁴ Dangbe mee bəreng npoo ji put, nə a naat. Gwar de wur lang bəreng dənaat desə nə, mo shin iiko nwur mbəkə wur mang tongryang baa kə nə aku ndəən yil dese, mbəkə gurum mo doom twe shak dī. mo shin mee kwai dedes nwur zak.

⁵ Kaade Laatəm nə fulep mbii luwaspee dəkun nə, be wen kələng mbii dəkun, de kə seen nə sat nānee, <<ji!>> naapee, be naa bəreng dētəp a kyeen fen. Gwar de wur lang bəreng dētəp nə, wur kə mbii kām mbii mo ndəən sar fən.

⁶ be nkələng mee mbii kaa doo sə, ndəən mbə defeer de mo kə seen sə, doo nə sat nānee, <<Gurum mmang shool dak wur, mə puus məndong, kə wur seet muuduu mə alkama de məndong, kə zak, gurum mang shool dak wur, mə puus məndong, kə wur seet muuduu mo kun mə shwanan də. Mbe taji a təkook kə mwoor nə kə am anab nə kas.>>

⁷ Kaade Laatəm nə fulep mbii luwaspee defeer nə, be wen kələng doo kə defeer mbut mbəde mo kə seen nə wur sat nānee, <<ji!>>

⁸ Ool mee bəreng sə, nə a vuun, akyeen fən, moo pet gwar de wur lang bəreng desə a muut, kə peetong nə nenmuut mo mbwoon nwur. Mo cin iiko mo nkaa məndong mbut feer kə yil nə, mbəkə mo twe gurum mo shi kwai, kə neen, kə muut, kə luwayil mo zak.

⁹ Kaade wur fulep mbiiluwaspée dēpaat nā, bē wen naa nder kā peewus mbezuum. A seen kā nen dē gyet mo twe mo, mbāde gyet mo satpwoo Naan nā, kā zak, mo dār kaa shin zeen fur.

¹⁰ Mo petpee shi dōo dedes <<Daa Naan dādes, dēbang, kā dē waa azeen, <<a pērang dang wen ntokdyeel nenyil nā mo ye? <<Nen dē gyet mo twe mun sē mo, <<mbākā waa laa kwat mo dē yii?>>

¹¹ Koo aweyi dāen mo mo shin lēe dēpiyaa mo jwal. Dang mo waa sat mo nānee, <<Wu gung delee aku, kā dūu kā shaar dāk fuu mo, kā d̄yemnāen fuu dē mo ntwe mo, kaade mo twe wun sē,

¹² Naa Laatām nā fulep mbii luwaspee dēpeemee nā, bē naa yil nā yoon dēs zam, dangbē puus nā cār dēe a tēp kaa nlār maap, dē moo dāk shi shweep ghā sē, kā tar nā cār dēe a naat kaa toom sē.

¹³ Zar mo ndāen dēngnaan, mbe mo sham d̄yong nyil, kaadā laatāng kyeen denung moo d̄yong nyil, katdang kut cutpee balbal sē.

¹⁴ Dēngnaan nā dēl loom kaa garvit dē mo cābet sē, mo shang jir zuul nā mo, kā yil dē am neer mo le nnaar, baa kā nā pee mo dē.

¹⁵ Dangbē mishkoom mā yil nā mo, kā nen dē mo se mulki mo, Ke jep mishkoom mo kā dēnan-nan mā shiitōon mo, kā nenlong mo, kā nen dē mo kā iiko mo, kā koor gurum mo jir, kōrem mo, kā jep̄lu mo, mo dām loom ndāen gwoot mo, kā goop zuul mo.

¹⁶ Mo pēt Zuul nā mo kā jwak nā mo nānee, <<Wu j̄i wu taa nkaa mun, kā wun paa mun yit gwar dē wur kā tong nkaa mulki nā kā tuup Laatām nā.

¹⁷ Mbeede puus tuup mo dedes nii j̄i wul. A wii mmak dār pwoo nā mpuus mōnā yii?>>

7

Gurum mo Ngāl Kambil Māndong kā Lar Feer

Ba Feer Deluluwas

¹ Abwoon dē mbii dēsā mo kyes, bē nghan naa nenlep kā Naan mo feer, moo dār nkoop kwang dēfeer mā yil nā, mo yaa kut d̄in nkvang dēfeer mā yil nā mo dār kā nā, mbākā taji mee kut cutpee nkaa yil nā, koo nkaa baahar, koo nkaa tēng mo kas.

² Dangbē nghan naa mee ngulep nNaan, dē wur kā put a nkoop puus kaa, wur kā me bli lēlu Awas pee Naan dē kā seen nsar wur. Wur pēt nenlep dēfeer nā mo shi dōo d̄i balbal dē mo shin iiko mo, mbākā mo tākook kā yil kā am.

³ Bē wur sat nānee, <<Taji wu wat yil nā, koo baahar nā, koo tēng mo kas. Wu dār akudang, see mā le fili (alaama) mā lēluwas mā Naan nkaa pēkyeen mā kōrem wur mo akudang.>>

⁴ Dangbē nghan kālēng dūu nen dā mo le fili (alaama) nā mo mpēkyeen mo, mo ngāl kambil māndong kā lar feer baafeer. Nen dēsā nā mo put a ndāen koo soon dēdangyi mā nen Izrel mo.

⁵ nKwang soon Juda mo, Ngāl kaapaat baavēl
nKwang soon mā Ruben mo, Ngāl kaapaat baavēl.
nDāen soon mā Gad mo, Ngāl kaapaat baavēl.

⁶ nKwang soon mā Asher mo, ngāl kaapaat baavēl,
nKwang soon mū Naftali mo, ngāl kaapaat baavēl,
nKwang soon Manasseh, ngāl kaapaat baavēl.

⁷ nKwang soon mā Simiyon, ngāl kaapaat baavēl.
nKwang soon Levayi mo, ngāl kaapaat baavēl,
nKwang soon Isaka, ngāl kaapaat baavēl,

nKwang soon Zebulum, ngal kaapaat baavəl,
 nKwang soon Josef, ngal kaapaat baavəl.
 8 nKwang soon Zebulum, ngal kaapaat baavəl,
 nKwang soon Josef, ngal kaapaat baavəl.
 nKwang soon mə Benjami mo, ngal kaapaat baavəl.

Duu Gurum mo kə nlər depiyaa

9 Abwoon desə, be wen ool, mbə duu gurum mo des, de baa mee gurum mak tang mo kas. Nen desə nə mo puwat a ndəən yil mo shinə-shinə, kə nkwang soon mo shinə-shinə, kə gurum mo shinə-shinə, kə liispuwo mo shinə-shinə, kə ndəən koo a pee dedangyi ndəən yil desə. Mo dar ntoom peetong mə mulki, kə ntoom Laatəm. Mo jwal lée depiyaa mo, mo kə kom kəkar nsar mo zak.

10 Mo diyeep doo mo mo ashak shibal, nənee,
 <<Bam tong a pə Naan fun,
 de wur tong
 nkaa peetong mə mulki sə,
 kə Laatəm nə.>>

11 Nenlep mo jir, moo dar atəng neer peetong mə mulki nə, kə nennan sə mo, kə mbə defeer de mo kə seen sə mo zak. Nenlep nə mo saam kə yit fur nyil ntoom peetong mə mulki nə, kə mo seyil nNaan.

12 Mo sat nənee,
 <<Nə aasə, kwoop, kə dehai, kə seen,
 kə pəlang, kə dədes, kə iiko,
 kə bal, mo dee a mə Naan fun
 mbə ngaa-ngaa, Nə aasə.>>

13 Dangbe memee mbut nennan nə mo wur tal pə an di, be wur sat nənee,
 <<Nen də mo din nlər de piyaa-piyaa sə mo awii mo me? Mo pwat a ni jii?
 >>

14 Wen lap nwur nənee, <<Daa fen, a man.>>
 Dangbe wur sat nənee,
 <<Nen desə mo, a nen
 de mo pwat ndəən nen
 di mo shin keer mo,
 mo kə vvang lée nmo,
 kə mo dee a depiyaa mo,
 ndəən toom Laatəm.

15 A mpeemənə, be moo dar ntoom peetong mə mulki Naan,
 kə moo seyil ndəən Lu Naan dədes,
 mpaar kə puus.
 Gwar de wur tong nkaa peetong mə mulki nə,
 wur tap mo.

16 Baa neen ncham láa mo kas,
 kə zak, baa neen am cham tu mo kas.
 Baa puus, koo tal
 kə puus nən
 cham mo kas.

17 Laatəm de wur nnaar
 peetong mə mulki nə,
 wur ndeen a ngukiyeer mo.
 Wur dəm kə mo a pee tubut
 de nə a mə seen.

Naan wur mpwes
yitmwaan mo jir:>>

8

*Bii Lulwas de pwoovəl
ne kə Daa Shool Zinariya.*

¹ De Laatəm nə fulep bii luwas de pwoovəl nə be pee dok titik ndəən dengnaan, mbe nə kus kə koor awa məndong.

² Wen naa jeplep Naan mo pwoovəl, de moo dar ntoom Naan, be mo shin feer mo pwoovəl.

³ Mee ngulep Naan wur ji dar kus kə peewus mbiizuum, wur kə mee shool mə zinariya wus mbezuum. Mo shin mwoor dedu shangshang mə wus mbiizuum nwur des, mbəkə wur shin mo de ashak kə dangnaan mə nen Naan mo, nkaa peewus mbiizuum de mo dak nə a shi zinariya, de nə ntoom peetong mə mulki ne.

⁴ Diyeel wus mbezuum də kə toos shangshang nə, kə dangnaan mə nen Naan mo, de nə n nsar ngulep Naan nə, nə kaa wul pee Naan də.

⁵ Dangbe ngulep nə wur mang daa shool mə wus mbezuum nə, wur gam shool nə shi wus nkaa pe wus mbiizuum nə, be wur vwet nkaa yil nə, Kaade wur vwet wus desə nə nkaa yil nə, be peekwoot, kə doo mo, kə pee məlep, be yil nə yoon.

Feer nə mo

⁶ Be nenlep Naan depwoovəl de mo kə feer mo pwoovəl sə, mo daksut, mbəkə mo taa feer nə mo.

⁷ Ngulep Naan dīnshee taa feer wur, be door kə wus, riyeep kə toom, mo sham feer nkaa yil nə. Məndong nkaa kun, mə yil nə caan, kə məndong nkaa kun mə təng mo caan zak, kə shit de mbrak mo caan jir.

⁸ Ngulep Naan devəl taa feer wur, be mee mbii kaa duum jwak lap wus, be mo vwet nə ndəən baahar. Məndong nkaa kun mə baahar nə cəər atoom.

⁹ Be Məndong nkaa kun, mə mbəde mo kə seen den baahar nə mo murep jir, Məndong nkaa kun, mə tii mo təkook.

¹⁰ Ngulep Naan dekun wur taa feer wur, be mee zar dades, de nə lap wus həlak-həlak kaa ngəyem sə, nə put adeng be nə sham taa nkaa məndong mbut nkun, mə gyeen mo, kə tubut mə am mo.

¹¹ Səm zar desə nə a, Deet. Be məndong mbut nkun mə am nə, mo cəər dee a dedeet, gurum mo des mo murep, mbə am də nə kə den a dedeet.

¹² Ngulep Naan defeer taa feer wur, be mo cut məndong mbut nkun mə puus, kə məndong mbut nkun mə tar, kə məndong mbut nkun mə zar mo, Mbəmənə, be məndong mbut nkun mə peeəbang mo baa moo kudi kə bangpee kas. Məndong mbut nkun mə puus, baa nə kudi kə peeəbang kas, kə məndong dīn kun mə paar nə bangpee kas.

¹³ Kaade nghan naapee, be nghan kələng mee puul, de nə mwaan adeng, nii petpee shi doo dəbal, nənee, <<Jeel! Jeel! Jeel. Mpee gurum de mo ndəən yil nə, mbəde nenlep Naan de mo kudi kun sə, mo kus kə taa feer mo.>>

9

¹ Ngulep Naan depaat wur taa feer wur, be nghan naa mee zar de nə tong a dengnan sham taa bəm-yil nə. Mo shin biwangpee nzar nə mə tuun dejurum, de baa nə kə peedar sə kas nwur.

² Kaade wur wang pwoo tuun dejurum desə nə, be dyeel kaa put ndəən tuun nə, kaa dyeel wus de nə se lu sə. Diyeel desə nə kaa paa puus, kə dengnaan, mbe pee nə rap kaa par sə.

³ nDəən dyeel desə nə, be cibəl mo sham nkaa yil nə, mo shín bal mo kaa mə door mo sə.

⁴ Mo sat mo, << taji wu tung shit, koo təng, kə bii də mo kop mo de mo ndəən yil nə kas, mbe wu tung a nen de baa mo kə mbii luwas mə Naan pakeen mo kas.

⁵ Baa mo shín iiko nə mo a mbəkə mo twe nen desə nə mo kas, mbe mo shín iiko nə mo, a mbəkə mo shínjeel de nen desə nə mo mbə tar mo paat. Jeel de mo shwaa nə, nə shwal kaa shwal de door pus gurum sə.

⁶ nDəən tar depaat desə nə mo, be nen desə nə mo yap muut, mbe baa mo kat kas. Moo rəbet muut mbe muut nə dəm jong kə mo.

⁷ Cibəl desə nə mo lapshak kə bəring de mo tap dak mo mbə dəm nlek. Mo jwal mee mbii mo nkāa mo, kaa mbiikāa de mo dak mo shi zinariya sə, kə zak, yit mo lapshak kə yit ngurum mo.

⁸ Shwepkāa mo, a kaa mə shurep mo sə, kə zak, oos mo nə a kaa oos mə mbwoor mo sə.

⁹ Mo paa tuur mo nə mo, shi shool, kə cáap mo mo wal nciit kə wal mə shii bəring de moo dul keke bəring mo mbə dəm nlek.

¹⁰ Mo kə ndang de nii pwaspee kaa door mo sə. A shi ndang desə mo, be mo katbal mbə shínjeel gurum mo, mbə tar mo paat.

¹¹ Mo kə gwe də a kaa mishkoom mo a ngulep mə tuun dejurum, de baa nə kə peedar kas sə, səm wur shi Yahudi, a Abaaddon, dangbe səm wur shi Heleni a Apolijon. Shi mənə a nənnee, <<Ngutəkook kə mbii mo.>>

¹² Jeel dedes dīnshee nə dēl mmənə. Dee jeel dedes mo de vəl, de mo ndang jì.

¹³ Ngulep kə Naan depeemee nə wur taa feer wur, dangbe nghan kələng mee doo nə jì put ndəən kwang defeer mə peewus mbezuum de mo dak nə a shi zinariya, de nə dar ntoom Naan.

¹⁴ Doo nə katpwoo ngulep depeemee də wur kə feer nə nə nənnee, <<A fween nenlep defeer sə mo, de gyet mo bwoot mo le ngəyen Yufrates dedes sə.>>

¹⁵ Nenlep defeer desə mo, mo gyet bwet mo a mbe pee desə, kə teer, kə tar, kə bit nə, gyet mo bwet mo, kə mo twe gurum de nyil nə mo məndong kaa kun.

¹⁶ Duu shiiton de mo lang bəring nə mo a miliyon kambil vəl. Wen kələng duu mo nə

¹⁷ Bəring nə mo kə nenlang nə mo, de wen naa mo ndəən suun fen nə, mo lap kəsə, gwat tuur mo, de nə naat kaa wus sə, nə təp kaa dengnaan sə, kə zak, nə a kaa fwat wus sə. Kāa bəring nə mo lapshak kə mə nvar mo. Wus kə diyeel, kə fwat wus mo jì put mpwoo kə bəring nə mo.

¹⁸ Məndong kaa kun mə gurum de nyil nə mo mo murep mbe mbii shín jeel dekun desə mo, wus nə, kə diyeel, kə fwat wus de pwat pwoo bəring nə mo.

¹⁹ Bal bəring nə mo, a ndəən pwoo mo, kə ndang mo mo. Dang mo nə mo a kaa nwòo mo sə, de mo kə kāa. A shi ndang desə nə mo, be bəring desə mo cínjeel gurum de nyil mo.

²⁰ Kaar gurum de baa mo murəp nsar kə jeel desə mo kas, be baa mo tuwap kas, mo sat a nseyil nriin debish mo, kə kum de mo dak shi zinariya, kə azurfa, kə bòng dēnaat, kə jwak, kə yoom mo. Baa moo naapee, koo kələngpee, koo mee mwaan kas.

²¹ Baa mo waa tuwap mbə tukáa də moo cin nə kas, kə mulak, mo kə shin ngaa, kə wat.

10

Laalepnaan kə Rep Laa Garvit

¹ Dangbe wen naa mee ngulep kə Naan dedes, wur tong a dengnaan sham. nLuu paa wur kaa nlər sə, kə zak, wiw neer káa wur cərkaat. Yit wur nə a kaa puus sə, kə shii wur nə mo a kaa ndwet dənən-nan mə wus sə.

² Wur kə mee replaa garvit, də nə a wuwang nsar wur, wur leshii se wur nə nkaa baahar, kə shii kul wur nə kaa yil,

³ Dangbe wur petpee shi doo dəbal də nə lap shak kə or mə nvar. Kaade wur kə petpee nə, be peekwoot depwoovəl mo lap nwur shi doo dəbal.

⁴ Kaade peekwoot də pwoovəl nə mo leshap, be wen kən rəbet ran nə, mbe wen kələng mee doo ndəən dengnaan sat nənee, <<A shoot mbəde nluu də mo petpee pwoovəl nə mo sat. Taji a ran mbəde mo sat nə kas.>>

⁵ Dangbe ngulep kə Naan, də mee shii wur nə nkaa baahar, kə mee shii wur nkaa yil sə, wur diyeep sar se wur kaa adeng.

⁶ Wur tuceerpwoo ndəən səm kə Naan də wur də ngaa-ngaa, Wur də wur le dengnaan kə mbii də dəən mo, kə bəm-yil kə mbii də dəən mo, kə baahar kə mbii də dəən mo. Laalep nNaan nə sat nə, <<Baa mee pee kuđi kas!

⁷ Katdang laalep Naan də pwoovəl wur kus taa feer wur nə, be mbii mə Naan desəsok mo ngam, kaade gyet wur kə ten sat nkərem wur mo, nensatpwoo Naan mo.

⁸ dangbe doo də ken kələn sə ndəən dengnaan, nə katpwoo kə nghan zak nənee, <<A dəm, a mang ngarvit də wuwang nsar laalep nNaan də wur kə dar nkaa baahar kə yil.>>

⁹ nDəm pee Laalep nNaan nə ntal kə wur shin rep laagarvit nə nghan. Wur sat nghan nə, <<A la, a se. Nə be nduwang bət nfwaa, dang mbut mpwoo fwaa, be nən mbə shang kaa loor nshii sə.>>

¹⁰ Wen la replaa ngarvit nən nsar Laalep nə nse, be nə shang nciit kə loor nshii pwoo fen. Abwoon də ndal nə, mbe cəər duwang duwaan mbut fen.

¹¹ Dangbe mo sat nghan nənee, <<Nə atəng a baa can joom zak də gurum mo shinə-shinə kə nyil mo shinə-shinə, kə lespwoo mo shinə-shinə, kə nkaa mishkoom mo mo shinə-shinə zak.>>

11

Nensatpwoo Devəl Mo

¹ nLa mee kam, kaa kám kam mbii sə, dangbe mo sat nghan nənee, <<A dəm a kám Lu Naan dedes nə, kə peewus mbezuum nə kə, a tang duu nen seyil nə mo.

² Mbe taji a kám fuur nə kas, mbəde mo kə ten shin mənə, nen də baa mo a nen Yahudi mo kas. Nen desə mon treng nkaa yilkaam dəbang nə, mbə tar mo laarfeer baavəl.

³ Wen mbe nshin nlangtəng fen mo vəl, mbəkə mo sat joom, mbə teer mo ngal məndong kə dəri vəl kə laarpeemee. Mo njwal leemaap mo.>>

⁴ Nenlangtəng devəl desə nə mo, a mo a tingpaat devəl sə mo, kə ngyem devəl sə mo zak, de moo dar ntoom kə Daa de mə yil desə ne.

⁵ Katdang mee gurum kə rəbet təkook kə mo, be wus nji put mpwoo mo, mbe nə se shaarlek mo mə. A desə dee, a ar muut jir gwar də wur kə rəbet tətook kə mo ating kə wur muut.

⁶ Nen desə nə mo kə iiko, mbəkə mo shoot dɛngnaan, mbəkə taji fwan ji kas, ndəən teer de mo nkaa can joom. Kəzak, mo kə iiko, mbəkə mo le am mo jir, mo ceer a toom. Mo mak cut mbəmyil nə shi shwal mo shini-shini, kaade mo naa nə ret mo nyit sə.

⁷ Abwoon de mo nkyes sat caamkat mo nə mo, be mee luwa de nə kaa put ndəən tuun de baa nə kə peedar kas sə. Luwa desə nən mbwet lek nkaa mo, mbe nən nse koorong nkaa mo, dangbe nən ntwe mo zak.

⁸ Kúm des nə mo mbə ngərang ndəən peekat mə yilkaam dənən-nan sə mo, de moo kə koon mo a kə <<Sodom>> kə <<Ijip>> sə, pee de gyet mo pwās Daa mo de.

⁹ Mbe teer kun kə koor bə Gurum, mo shinə-shinə, soon mo shinə-shinə, liispuu mo shinə-shinə, kə yil shinə-shinə, mo nnaa kúm kə mo nə, mbe mo ncii wum kúm kə mo ne.

¹⁰ Nen de moo tong ndəən yil desə, mo mbe ncín retnyit mbə murəp kə das devəl desə nə mo, mo mbe yool mərep kə retyit. Kə zak, mo nlep zuum mo nshak, mbəde nenjoom de devəl sə mo kə shinjeel nen de yil nə mo.

¹¹ Abwoon teer mo kun kə koor, be Naan wur le kə nook mə seen del ndəən mo, mbe mo yool dar nkaa shii mo mo, dangbe mee kəarmuut dedes nə yaa nen de mo naa mo.

¹² Dangbe nen devəl sə mo kələng mee doo dedes de nə put ndəən dɛngnaan nə sat mo nənee, <<Wu kaa sə.>> Be shaarlele mo naa mo del kaa ndəən dɛngnaan dən nluu.

¹³ Abet-abet, be yil nə yoon balbal. Məndong mbut nkaapaat mə yil nə pyan, kə gurum mo ngal pwoovəl, mo murəp ndəən yoon kə yil mənə. Kəarmuut dedes yaa koor nen de mo baar nə mo, mbe mo kwoop dades nNaan de wur ndəən dɛngnaan.

¹⁴ Abwoon mbii shin keermuut devəl kə del, mbe mbii shin keermuut dekun nən nji kələk-kələk.

Feer De pwoovəl

¹⁵ Ngulep Naan de pwoovəl nə wur taa feer fən, be doo dəbal-bal mo ndəən dɛngnaan, mo sat nənee,

<<Semishkoom mə yil desə nə,
nə de a mulki mə Daa fun,
kə mə Kristi,

wur ncín mulki nə a mbə ngaa-ngaa.>>

¹⁶ Dangbe nennan de Laarvəl baafeer sə mo, de moo tong nkaa mbii tong mə mulki mo mo ntoom kə Naan sə, mo kurum nyil, kə mo seyil de nNaan.

¹⁷ Mo sat nənee,
<<Mu pələng waa, Daa Naan dəbal met jir,

A waa de yaksə, kə de dəyaam,
mbeede aa mang iiko fwa
dədes,

kə a yaa se mulki.

¹⁸ Yil nə mo langtuup,
dang tuurnung dəbish bish fwaa kə ji.

Pee nə wul de mon

tokdyeel Nen mumuut mo,

kə shin kwat

kerəm fwaa nen cin joom mo

kə nen fwaa mo

de moo dyyep səm fwaa,

dənən, kə dedyeen

kə mbe təkook kə nen de mo
təkook kə bəmyil nə.>>

¹⁹ Lu Naan dedes de nə ndəən dengnaan wang, be mo naa Kwati Mə Tucəərpwooshi toom mə Naan. Dangbe pee nə məlep des, kə doo dedes mo, mə peekwoot, be yil nə yoon, kə vivir.

12

mat kə nwòo

¹ Mee mbii naaman dedes put dəən dengnaan, Mee mat war, lep nlər puus, kə tar nder shii war, kə war lepmbiikaa mulki kə zar mo kaapaat baavəl nkāa war.

² War də kə aak be war wal dəbal but shal, kaade aak nə doom se war.

³ Dangbe mee mbii naaman zak nə jì put de ndəən dengnaan nə, mee duum nwòo dedes, de nə a naat, kə kaa mo pwoovəl, kə soom mo kaapaat, kə mbiikāa mə mulki mo pwoovəl, nkaa nə.

⁴ nDang nwòo nə fet məndong kaa nkun, mə zar de mo ndəən dengnaan sham dyong nyil. Nwòo nə dar akyeen mat de war pə yap lāa-lāa sə, mbəkə nə balapə se lāa nə dī kaɗang war lāa.

⁵ War lāa demish, wur be nse mulki nkaa nyil mo jir, shi kamshool. Nə bam lāa nə kwet! Shi kaa pee Naan dī, npeetong mulki wur.

⁶ Mat nə war su dəm a naaryil, a npeede Naan wur tap ɗakle nwar, de mo ntap war, mbe teer mo ngal məndong, kə kambil vəl kə laarpeemee.

⁷ Lek yool ndəən dengnaan. Makiyel kə nenlep wur mo, mo nkaa lek kə nwòo nə, nwoo nə kə nenlep wur mo cəər lek kə mo.

⁸ Dang baa bal wur nə mak kas be mo ceen wur dəən dengNaan nə.

⁹ Mo mang cut am desə nə, mo vwet wur shin sham ndəən yil nə nwòo degyet mənə mo pet wur a nguɗwaan, ko shetan də wur gwom gurum mo yil nə dəm kənə a ar de nkan mo mang wur vwet shi sham yil, kə jeplep wur mo.

¹⁰ Dangbe nghan kələng mee doo dedes ndəən dengnaan nə sat nənee, <<Yaksə, be bam Naan nə kə nji wul, kə iiko

kə mulki mə Naan fun, kə iiko mə kristi.

Be gwar de wur fəlap dyemmnəən fun mo,

ntoom Naan fun

puus kə par

mo vwet shin sham yil.

¹¹ Mo se koorong nkaa wur

mbə toom kə

Laatəm kə,

pwoos kaa caamkat mo,

baa mo wal

seen fur kas

hakyeng

be mo shin seen fur har muut.

¹² Mbemənə, be wu cin retnyit, wun dengnaan mo,

<<kə nen de moo

tong ndəən dengnaan nə mo zak,

Mbe jeel kaa bəmyil,

kə baahar nə,

mbeede nguɗwaan

wur kə sham pee wun dī,

Wur gam kə pətuup dəwat,
 Wur man pee
 wur nə dəe a lee dək.>>

¹³ Kaade cut am desə nə naa, nə, mo vwet wudin shin sham ndəən yil dese,
 be nə yaa sushii ndang mat de war lāa-lāa demish sə.

¹⁴ Mbe mo shin cáap mat nə mo vəl de dənən-nan mə puul, mbəkə war
 katpee yool dām wul pee de mo kə ten dək war annaar yil, pee de mo mbe
 tap war de bərepee, kə koor pee de baa nwoo nə mak wul de kas.

¹⁵ Dangbe Nwòo nə wuut am shin put mpwoo nə kaa gyeen sə, be kə am
 nə dēl mat nə kə nə soo war seet kə nə kə fungzung nə.

¹⁶ Dangbe yil nə bām mat nə war, be nə wang pwoo nə be nə dāl gyeen de
 cut am nə wuut pwoo wur nə.

¹⁷ Tuup fes tu nwòo nə ndang mat war kaade nə naa baa nə mak yaa mat
 nə war kas, be nə dām yaa lek nkaa ndang kə war nə mo. Dang kə mat nə,
 a nen de moo kələng doo kə Naan, de mo kə caamkat kə Jesu.

¹⁸ kut am nə dār nkaa pwoo dʒees mə am baahar ne.

13

Luwayil mo vəl

¹ nWoo, nə dār duk dʒees kə pwoo am baahar be nnaa mee Luwayil kə
 put dēən am baahar. nə kə soom mo kaapaat, kə káa mo pwoovəl, nə kə
 mbiikáa mə mulki mo kaapaat nkaa soom wur nə mo, koo a káa dēdang
 yil, be mo ran mee sām de nə satpwoo dēbish.

² Luwayil de nghan naa nə, nə lapshak kə lushim, dāng nə kə shii kaa mə
 ludang kə pwoo nə kaa mə nvar sə nwoo nə shin bāl fen luwayil kə peetong
 mulki wur nə kə iiko Dēbāl.

³ Mee b̄ut káa wur nə mo nciit kə nə mee laa dēbish bish dāng laa dēbish-
 bish nə kə zuum. Yil nə gam kə mbii aapwoo be nə taadang Luwayil nə.

⁴ Gurum mo seyil nwoo nə beede nə shin iikoo luwayil nə, dāng be mo
 seyil nluwayil nə be mo tal nānee <<A wee kaa luwayil nə sə? A wee mak
 cin lek kə nə yii?>>

⁵ Mo shin pwoo nluwa desə nə mbe kə nə satpwoo roop, kə moo fəlap
 Naan de kə nə cin dək kə iikoo fən di mbə tar mo laarfeer baavəl.

⁶ Luwa nə wang pwoo nə mbe kə nə satpwoo debuul mo kaa Naan, kə nə
 təkook kə sām wur di kə peetong wur, kə des di mo kə tong a Dengnan

⁷ Mo Shin bāl nə mbəkə nə cin lek de nkaa nen Naan dēbang mo kə se
 koorong kaa mo. Dang mo shin iiko nkaa jir soon dēdang yil, gurum dēdang
 yil, liispwoo dēdang yil? kə yil dēdang yi.

⁸ Jir nən de moo kə tong ndəən bəmyil desə mo be seyil luwayil nə. Jir sām
 di baa mo kə ran mo dēən bəəthaal mə seen mə laatəm, laatəm dē di mo tuu
 pə gyet de nshee kə yil nə.

⁹ Ngwe de wur kə kom
 mbə kələngpee.

<<

¹⁰ Katdang mee gurum
 bə dām pee shoot,
 be moo dām kə wur peeshoot.

Katdang mo
 ntu mee gwe a shi kwai,
 be nə a təng mo ntu wur
 a shi kwai nə.>>

Desə nə a petpee mbəkə mo gung, kə mo dar de balbal kə shinzeen nkwang nen Naan mo.

Luwa Yil De Put mbəmyil Nə

¹¹ Dangbe naa mee luwayil devəl, də nii put dāən Bəmyil. Luwa desə nə kə soom mo vəl kaa laatəm sə, Mbe nə leeshap kaa kut am sə.

¹² Luwa desə nə cin dak kə iiko mə luwayil deshee nə koppee nə, kə nə lee bəmyild kə mbii de kə tong dāən mo seyil de luwayil deshee nə, de laa nə debish bish sə kə zuum.

¹³ Luwayil devəl desə nə cin mbii nnaaman mo des hakyeng, nə le kə wus tong adeng Naan sham nkaa bəmyil nə nyitnaapee gurum mo.

¹⁴ Mbee mbii nnaaman nə mo be mo shin bal nə be cin mbii mo koo-pee mə luwayil de nshee nə, nə gwam nen tong dāən bəm-yil nə mo. wur lee mo mo den mbii kum mo but shin dādes luwayil de di wur kat laa shi kwai jir kəsə be wur kə seen.

¹⁵ Mo shīnbal nluwayil devəl kə wur shin nook de kum luwayil dīnshee nə, kə kum nə leeshaap di kə wur lee jir ngwe di wur cii seyil kum nə be mo tu.

¹⁶ Nə lee ting gurum mo jir, dedes kə delee, nenlong, kə nenjeel, jeplu mo, kə kərem mo, kə mo lap mee mbiinaaman nkaa sarse mo, koo nkaa pəkyeen mo mo,

¹⁷ Kə taji mo mak seet koo seet kə mbii kas see mo kə mbii naaman dese, de nə a səm luwayil mənə koo mee lambaa de naa səm nə.

¹⁸ Dese nə wal a seen be see a ngwe de wur kə seen, yit gwe de wur kə dyyen wur yakshii luwayil nə mo de, Mbəde nə a lambaa mə gurum be lambaa nə a 666.

14

Laatəm kə Gurum Mo 144,000

¹ Kaade wen diyeep yit, be wen naa Laatəm akyeen fen, wur dar nkaa jwak nZayon, ashak kə nen wur gurum, de mo wul ngal kambil mändong kə laarfeer baafeer (144,000). Das desə nə mo kə səm Laatəm nə, kə səm kə puun wur a rəran nkaa pəkyeen mo jir.

² Dangbe wen kələng mee doo sə ndāən dēngnaan, de nə nciit-nciit kə wal kə am de nə sham ndang des, kə nə wal kaa peekwoot sə. Doo de kələng nə, nə a kaa nen de mo pə taa ndeng-ndeng sə.

³ Mo cin kook dəpwoo ntoom kə mpeetong mə mulki nə, kə ntoom kə mbii defeer de mo kə seen sə mo, kə ntoom kə nennan sə mo. Baa mee ngwe mak kām kook mənə kas, see a das de mo ngal kambil mändong kə laarfeer baafeer. A mo a nen de mo kə ten ang mo ndāən yil nə.

⁴ Das desə nə mo a nen de baa gyet mo cam təkook kə sut kə mat mo kas, moo cam man mee mat mo kas. Mo dām ndang Laatəm nə, koo a pee dedang yii. Mo ang mo mbut gurum mo, kə mo shin mo kaa laa tēng deshee nə nNaan, kə Laatəm nə.

⁵ Baa mee dūng cam put mpwoo mo kas, mbəde baa mo kə mee shikbish kas.

Jeplep-Naan mo kun

⁶ Dangbe wen naa mee ngulep Naan pwoo, nkaa mwaaan ndāən kut a shi căap, wur kə pwoo deret, dedəm ngaa-ngaa, Mbəkə wur sat nə de nen de mo ndāən bəm-yil dese. Pwoo desə nə, nə a mbə koo a yil dedang yii, kə mbə koo a soon dedang yii, koo a lespwoo dedang yii, kə nə a mbə gurum mo.

⁷ Wur sat shi doo dedes nānee, <<Wu kār Naan, wu cin dedes nwur, mbæde puus tokdyeel wur nā jì wul. Wu seyil nNaan, mbæde a wur le deng mo kē yil nā. A wur le am ndāen baahar, kē tubut mo zak.>>

⁸ nGulep Naan devəl nā, jì sat nānee, << pal! Pal!! Yil Babilon dedes nā pal!!!. Gyet a war le dang gurun de ndāen yil nā mo shīnā-shīnā mo shwaa am yuurpee, de nā a mā cin ngaa.>>

⁹ Mee ngulep Naan dekun wur taa dang mo, wur sat shi doo debal nānee, << Katdang mee gurun seyil nluwayil sē, kē muriin wur, mbe kē ngwe mənā lap mbiinaaman mā luwayil nē nkaa pākyeen wur koo sar wur,

¹⁰ Mo jir be nshwaa am laa ting de mā tuup Naan, Di wur kē ten doo shibal ndāen dāa shool wur de nā a mā tuup wur. Mo nshīnjeel ngwar mənā shi wus denaat, ntoom jeplep-Naan debang mo, kē Laatəm ne.

¹¹ Dangbe dyeel mā shwaa jeel kē das mənā mo, nā yool kaa adeng mbā ngaa-ngaa. Baa mee nookdī dī kas par kē puus be nen de mo seyil nluwayil kē mā riin nā, Kē koo aweyi de la mbiinaaman mā sām ne.>>

¹² Desā petpee nen Naan mo, mbākā mo gung de ndāen tap kē Wār Naan, kē zak, mbākā mo dār de balbal shi shīnzeen mo ndāen Jesu.

¹³ Dangbe wen kəleng mee doo ndāen dengnaan, nā sat nānee, <<A ran desā, Deret aa nen de mo kē murep, nen de mo mmurāp dāen Daa, yool nyakšā. del dām akyeen>> Riin nā sat nā, << Ii, <<mo nnookdī mbut ndak mo mo, mbæde dak cin mo nā dām ndang mo.>>

Dyip Bām-yil nā

¹⁴ Naapee, akyeen fen, be wen naa mee nluu depiyaa, mee gwar kətong nkaa nluu nā, de wur lapshak kē Lāa Gurum. Wur kē mbiikāa mā zinariya nkaa kāa wur, dā wur kē mee jeem desese nsar wur.

¹⁵ Be mee ngulep-Naan wur jì put ndāen Lu Naan dedes, be wur petpee gwar de wur tong nkaa nluu sē, shi doo debal, <<A mang jeem fwa nā, kē a yaa diip-diip de, mbæde pee mā diip nā kē jì wul, bedā Dāben nā kē nung mak diip.>>

¹⁶ Gwar de wur tong nkaa nluu sē, wur wiit jeem wur nkaa maar de mo ndāen bəmyil nā, be mo diip bām-yil nā.

¹⁷ Mee ngulep Naan, wur jì put ndāen Lu Naan dedes nā ndāen dengnaan, ngulep desā wur kē jeem desese nsar wur zak.

¹⁸ Mee ngulep Naan, de a wur kē tap wus, wur jì put a npee wus mbezuum dī, wur pet ngulep Naan de wur kē jeem desese sē shi doo debal nānee, <<A mang jeem fwa, kē a yaa saa tuun laatəng anab dī mā bām yil desā nā, mbæde laatəng anab nā mo kē nung.>>

¹⁹ Ngulep Naan nā wur wiit jeem wur nkaa yil nā, be wur yaa saa tuun anab mo, dangbe wur le mo ndāen pee dwat am anab, de nā a tuup Naan dedes.

²⁰ Mo tərəng, kē mo dwat lāa anab nā mo, abwoon yilkaam nā. Toom put ndāen lāa anab desā nā mo, mbe toom nā sham kaa am sē, de jong nā wul meel mo ngal mändong kē kambil peemee, kē jurum nā a kaa kām kē shii mo paat sē.

15

Nenlep mo pwoovəl kē jeel mo pwoovəl

¹ Dang wen naa, mee mbiinaaman dedes, de nā deē a mbii aapwoo ndāen dengnaan. Wen naa nenlep Naan mo pwoovəl, kē jeel de mā kyes nā mo pwoovəl zak. A shi jeel desā mo, be Naan wur woo kyes kē tuup wur.

² Dangbe wen naa, mee mbæde nən nciit kə am baahar mə gəlas, de mo riyeep nə ashak kə wus, Nen de mo se koorong nkaa luwa sə, kə nkaa muriin wur, kə nkaa gwar de səm wur a səmduu (lambaa), moo dər de mpwoon gənə nə. Mo kə ndeng-ndeng mo nsar mo, de Naan wur shin mo,

³ dangbe mo cin kook mə Mosis kərem Naan, kə kook Laatəm nə, mo cin kook nə nənnee,

<<Dak fwa nə mo a dənən-nan mo,
de mo aapwoo,

Daa Naan de bal met jir.

Ar fwa nə mo a de ndəre, kə mo azeen-nzeen zak,

Mishkoom mə gurum de mo ndəən yil nə mo jir.

⁴ A wii nkəər waa kas ye,

Daa? Kəzak, a wii nnook kwoop səm fwa ye?

Daa a waa mməsak, a dəbang.

Gurum de ndəən yil mo jir, mo nji
seyil nwaa.

Mbeede gurum mo jir,

mo kə woo dak fwa
de ndere nə mo.>>

⁵ Abwoon dəse, be nghan naapee adengnaan, be nghan naa mo wangpee dəbang mə bit mə Naan, de nə a langteng kə pwoo de gyet Naan wur kə ten tuweer ne.

⁶ Nenlep Naan mo pwoovəl, de mo kə jeel mə kyes de pwoovəl sə, mo ji put ndəən Lu Naan dədes, de nə a mə Bit Daa nə. Mo jwal a lée dəbang, fuwaat demələp mo, de moo mangyit. Mo bwoot tuur fur mo shi zaal de mo dak mo a shi zinariya.

⁷ Memee ndəən mbii defeer de mo kə seen sə shin daa shoole mə zinariya mo pwoovəl, nenlep Naan de pwoovəl nə mo. Daa shoole desə nə mo gam kə tuup Naan de wur kə seen dedəm ngaa-ngaa.

⁸ Bə Lu Naan dedes nə gam kə dyyeel mə dedes wur, kə iiko wur zak. Baa mee gurum mak del ndəən Lu Naan dedes nə kas, see abwoon de jeel de pwoovəl mə nenlep de pwoovəl nə mo gam.

16

Daa mo pwoovəl mə tuup Naan

¹ Dangbe nghan kələng mee doo dəbal ndəən Lu Naan dedes nə, nə sat nenlep kə Naan de pwoovəl nə mo nənnee, <<Wu dām wu doo mbii de ndəən daa shoole de pwoovəl di mə tuup Naan nə mo nkaa yil ne.>>

² Ngulep Naan dīnshee wur dām doo mbii de nə ndəən daa shoole de wur kə nə nkaa yil nə. Dangbe sərep dēshwal de mo bish naa, mo pwās nen de mo kə fili (alaama) mə luwa nkaa sut sə, kə nen de di mo seyil mmuriin kə luwa ne.

³ Ngulep Naan devəl wur dām doo mbæde nə ndəən daa de wur kə nə nkaa baahar, dangbe am nə cəər dee kaa toom kə ngu mumuut sə. Mbe de mo kə seen de moo tong ndəən am, mo murap jir.

⁴ Ngulep Naan dēkun, wur dām doo mbæde nə ndəən daa de wur kə nə nkaa gənə am mo, kə tubut mo. Am nə mo cəər dee a toom.

⁵ Wen kələng ngulep de wur tap kə am mo, wur sat nənnee,
<<Waa a dīn ndəret,

mbæ candyyeel desə mo,

Waa a dəbang,

waa de gyet yam, bə waa də,

waa de waa de yaksə.

⁶ Mbeede gyet mo beer toom

kə nen fwa mo,

kə toom nensatpwoo fwa mo zak,

<<Mbe waa kə shin toom

mo shwaa ntiit-ntiit kə kwat mo.>>

⁷ Dangbe nghan kələng mee doo

a peewus mbezuum nə sat zak nənee,

<<li, Daa Naan dəbal met jir.

Azeen-nzeen, candyeel fwa nə mo azeen,

kə mo a ndəre zak.>>

⁸ Ngulep Naan defeer, wur dām doo mbəde nə ndəən daa de wur kə nə, nkaa puus. Dangbe mo cínbal mpuus nə, mbəkə nə caan gurum mo de shi wus.

⁹ Tal kə puus nə fes baan gurum mo, shíbal, mbe mo satpwoo dəbuu nkaa sām kə Naan, de wur kə iiko nkaa jeel nə mo. Mbe mo chi tuwap, baa mo kwoop dedes Naan kas.

¹⁰ Ngulep Naan depaat, wur dām doo mbəde nə ndəən daa de wur kə nə, nkaa pee mə mulki mə luwa nə. Dangbe mulki kə luwa nə cəər dee a peenkoo. Be gurum mo ərap liis fur mo mbə jeel de mo nkaa shwaa ne.

¹¹ Gurum mo waa satpwoo dəbuu nkaa Naan, mbə shwaa jeel de mo nkaa shwaa nə, kə sərəp mə mo zak, mbe jir kəse, be mo chi tuwap, mbə dak debish de mo kə ten cin mo.

¹² Ngulep Naan depeemee, wur dām doo mbəde nə ndəən daa de wur kəni, nkaa gənə Yufates dedes sə, be am de nə ndəən gənə desə nə del fii, mbəkə nə dak ar de mishkoom de mo nji nkoop puus kəkāa.

¹³ Dangbe nghan naa riin debish mo kun, de mo kaa nzargook mo sə, mo ji put ndəən pwoo kə kus nwòo sə, kə ndəən pwoo kə luwa sə, kə ndəən pwoo kə ngusatpwoo Naan mə dung sə.

¹⁴ Riin debish desə nə mo nkaa cin mbə aapwoo mo des hakyeng. Mo dām pee mishkoom mə yil desə mo jir, mbəkə mo kyak mo le de ashak mbə cin lek parpuus dedes mə Naan dəbal met jir sə.

¹⁵ <<Wu naa nghan nji a kaa wat sə! Nen de mo tong shi gongpee, de mo kə lée fur mo a ləlep, mbəkə taji mo put ngum, kə mo kat naashwoop de kas, be nen mənə mo nkat deret.>>

¹⁶ Riin debish desə nə mo kyak mishkoom mə yil desə mo le ashak, mmee mbedə moo pet nə shi lespwoo mə nen Yahudi mo a Armageddon.

¹⁷ Ngulep depwoovəl, wur dām doo mbəde nə ndəən daa de wur kənə nkaa kut. Dang mee doo dəbal ji put ndəən Lu kə Naan dades, a peetong mə mulki nə nənee, <<Nə kə shin!>>

¹⁸ Kəzak, pee nə mələp, nluupet, kə pee nə gwan. Yil nə yoon shíbal, de baa yil kə kyam yoon kaa mənə sə kas, pəgyet de gurum mo yaa tong de ndəən yil ne.

¹⁹ Bərnən dedes nə bək kun, kə kaar yil de ndəən yil nə mo jir, mo shirip. Naan wur pan Babilon dedes sə, mbe wur cin kap de nə gam kə am anab (filip) de nə a mə tuup wur nwura shwaa.

²⁰ Koo rep laayil dedangyi de am neer nə cəərkaat, be nə su dām loom, kə dēngjwak mo su dām laam zak.

²¹ Daar dānan-nan mo put ndəngnaan, mbe mo sham taa nkaa gurum mo, koo a daar dēdangyi be toon kə nə wul kaa mə bufu kəən sə. Gurum mo satpwoo dəbuu nkaa Naan, mbə shwal de moo shwaa nə, mbə sham kə daar desə nə mo, kə zak, mbeede jeel nə fes shwal zam hakyeng.

17

Mat ngaa dedes ka luwayil sa

¹ Memee mbut nenlep Naan de pwoovəl sə mo de mo ka daa mo pwoovəl sə wur ji mpee nghan də, be wur sat nghan nənnee, <<A ji, be nghan nkám nwaa, kar de mo can mmat ngaa dedes nə də war ka tong pəkom am mo.

² Mishkoom de mə yil desə mo cin ngaa ashak ka war, ka gurun de ndəən yil desə mo fes yuur ka am anab mə ngaa war nə.>>

³ Be la lep Naan mang an seet ka nə but Riin, sə dəm a naaryil, a npee de baa am de kas. A naaryil nə, be nghan naa mee mat ka tong nkaa mee luwayil de nə a naat. Mo ran səm dəbish mo, de mo satpwoo debuun nkaa Naan. Luwayil desə nə ka kaa mo pwoovəl, ka soom mo kaapaat.

⁴ Mat nə war tap jwal a lée de mo pan a naat mo de mo ret naa zam, war ka tap dak mo a shi mbəde mo dak mo a shi zinariya ka ngək deapwus mo, ka mbii jwat de rəret mo, kaa mbəde moo pet nə a peyal mo sə. Mat nə war ka mee dekwat nsar war, de mo dak a shi zinariya, de nə gam ka mbə dəbish mo, de mo a mə ar tong war dəbish mə ngaa.

⁵ Səm də Mo ran nkaa pəkeen war nə a bii de mo manshi nə kas. BABILON DEDES, NƏƏN MAT nGAA MO, KƏ MBƏ DEBISH DE MO nDƏƏN YIL NƏ JIR.

⁶ Wen naa mat nə war ka yuur shi toom nen Naan de bang mo, Toom nen de gyet mo shin langtəng ka Jesu. Kaade naa war, be nə fes aapwoo nghan zam.

⁷ Ngulep Naan wur tal pə nghan nənnee, <<A mii aapwoo nwaa yii? Wen woo shii mbə de baa a manshi nə kas kaa mat nə ka luwayil de war ka lang kaa nə de nə ka kaa mo pwoovəl, ka soom mo kaapaat sə.

⁸ Luwayil de a naa sə, də gyet yam be nə di, mbe yaksə, baa nə kudi kas, nən yool kaa put a ndəən tuun de baa nii peedar kas sə, mbəkə nə dəm de a npeede mo ntu nə de vit. Nen de mo ndəən yil desə, de pəgyet de nshee ka yil nə, be baa mo ran səm mo mo ndəən buthaal mə seen kas. Nin aapwoo mo mbə naa luwayil desə nə, mbəde gyet nə di ka seen, mbe nə ka muut, jir kəsə, be nə nwaa baaji put ka seen zak.

⁹ <<Dəsə ka rəbet a pətuup de ka seen manshi bii mo. Kaa de pwoovəl nə mo, mo a zuul mo pwoovəl, de mat nə war tong nkaa mo sə.

¹⁰ Mo a mishkom mo pwoovəl zak. Mo ka sham ka paat mo ndəən mulki mo, mbe məndong de nkaa sə mulki yaksə. Baa dəvəl nə ka ji wul kas, mbe katdang wur nji wul, be wur nse mulki nə a mbə rep pee lee bejee dak.

¹¹ Luwayil de di nə di, yaksə baa nə kudi kas, a nə a mishkoom dəpwookun nə. Mbe nə a ndəən soon mishkoom de pwoovəl sə mo. Be nə nkaa dəm a pee de mo təkook ka nə.

¹² <<Soom dekaapaat de a naa sə mo, mo a mishkoom mo kaapaat, de baa mo kəcin mulki mo kas aku. Be mbə awa məndong, be mo ncin iiko mo kaa mishkoom mo sə, ka mo cin mulki de ashak ka luwayil ne.

¹³ Mishkoom dekaapaat sə mo, pan mo nə mo a dəməndong, mo ncin bal mo, ka iiko mo nluwayil ne.

¹⁴ Mo ncin lek ka Laatəm nə, mbe Laatəm nə wur nse koorong nkaa mo, mbəde a wur a Daa ndaa mo, Mishkoom ka mishkoom mo, ashak ka wur, be nen de wur ka ten pərep, ka bələp mo, mo nse koorong zak.>>

¹⁵ Dangbə ngulepnaan wur sat nghan nənnee, <<Am de a naa sə, a mpeede mat ngaa sə war tong də, gurun mo, kuur gurun mo shinə-shinə, ka yil mo shinə-shinə, ka liispuu mo shinə-shinə zak.

¹⁶ Soom de kaapaat de a naa sə mo, kə luwayil nə, mo mbə cii mat ngaa nə. Mo mbə təkook kə mbii də war kə nə mo jir, mbə mo yit war dee ngum, mo nse luwa war, kə mo ncaan war shi wus.

¹⁷ A Naan wur kə ten le mənə ndəən pətuup mo, mbəkə mo cin mbəde nə gam dʏen wur də, kaadə mo ɓalkaa mo mo, mbəkə mo shɪnbal mo mo, mbə se mulki kə luwayil nə, mbe pardi pwoonaan nə gam.

¹⁸ Mat de nwaa a naa nə, a yil dedes de nə kə cin mulki, nkaa mishkoom mə yil nə mo.>>

18

Pal Bərnən mBabilon

¹ Abwoon dese, ɓə nghan naa mee ngulepnaan npoo kə sham ndəən dengnaan. Ngulepnaan desə wur kə iiko dedes zam. Mbə peeɓang mə iiko wur nə ɓang yil nə kədəng.

² Shi doo dedes ɓe wur le or:

<<Bal fi kə kyes! Bal fi kə kyes!

Yil nBabilon dedes

War kə dee a tulu

riin dəbɪsh mo

War dee a peetong mə

koo a riin dəbɪsh dəɗangyii,

War dee a peetong mə

koo a mbə ɗerap,

kə nyer dəbɪsh.

Kə koo a luwa dəɗang de nyakkap.

³ Mbəede gyet gurum nyil mo shini-shini, gyet mo shwaa a am anab mə ngaa ashak kə war.

Mishkoom mə yil dəsə mo

gyet mo cin ngaa kə war

Kə nennwer

de mə yil dəsə mo,

moo long a shi ləbet mbə bii

kə kat war de mə yil dəsə, de nə met mə sat.>>

Kar Bə Dyeel De

Nə Mbə Taa nBabilon

⁴ Dangbe wen kələng mee doo npoo

de nə put ndəən dengnaan, nə sat nənee,

<<Wun nen fən mo,

wu put aku ndəən war,

mbəkə taji mo cin kwat nwun ashak kə war mbə shikbɪsh war nə mo kas,

Mbəkə taji wu lap memee ndəən jeel war nə mo kas.

⁵ Mbəde shikbɪsh war nə mo kə ak

kāa wul a dengnaan,

Naan kə yee

ɗakdəbɪsh war mo.

⁶ Wu kwat war nciit

kə mbii də war kə cin wun,

wu kwat war yitvəl,

mbə mbii de gyet war kə cin mo nwun.

Wu doo mo yitvəl, kaade gyet

war kə kam nwun dɪn

ɗekwat war sə.

⁷ Wu yit kə kwat də nə a mə kar kə jeel
de war lap nə, nə dee nciit-nciit kə ram kə long də gyet war shin nkáa
war,

mbeede war nkaa dyeep kaa nnee
<wen a mishkoom də mat. baa wen a matkaa,
baa wen cam
wal maap kas.>

⁸ Mbemənə be, jeel war nə mo nji taa
nkaa war ndi mman, mbeedi a parpuus mändong,
be muut kə maap, kə neen, mo ntaa nkaa war.

Dangbe wus ncaan war,
mbəde Daa Naan
de wur ntokdyeel nwar,
wur kə iiko des.

⁹ <<Katdang mishkoom mə bəm-yil desə mo, de gyet mo cin ngaa ashak kə
war, de gyet mo se pak long war nə mo ashak kə war, be mo nnaa dyeel də
nə caan war, be mo nwal kə maap mbə war.

¹⁰ Mbēe jeel dedes de war shwaa nə. Be kəərmuut nyaa mo, mbə mo ndar
a jong-jong kə moo wal də, kə mo nsat nənee,
<<Jeel! Jeel mbēe wii yil
dedes Babilon!

Yil də gyet wii kə iiko des,
ndəən awa mändong,
be kyes fii nə ji wul!>>

¹¹ <<Nennwer de mo bəm-yil nə mo, mo nwal kə maap nkaa war, mbəde baa
mee ngwe kuḍi, nseet lée mo mo kas.

¹² Lée nwar de mo a zinariya mo, kə mə azurfa mo, kə mə nghək deret de
moo mələp nyilaknyilak, kə nlər de rəret mo shini-shini, kə nlər de pan a
naat mo, kə shiyeep deret mo, kə mbii de mo ḍak mo a shi oos nə mo, kə
shiyeep dekarəm mo, kə mbəde mo ḍak mo a shi shoold deret mo, kə nghək
deret de mə ḍyiklu mo,

¹³ kə bii de kə toos shangshang, kaa sinamon, kə le shəta, meer, kə
frankisens, kə mwoor de gurum kə caan, mbəkə wur kələng toos dəshang nə
de sə, kə mə am anab, kə mə mwoor paat, kə mə áas deret mo, mə alkama,
kə mə randong mo, kə təm mo, kə mə bəring mo, kə mə keke bəring, kə
gurum mo di mo sərep mo kaa kərem mo sə>>

¹⁴ Nennwer nə mo nsat nwar nənee,
<<Jir mbii di rəret de di yii leyit nkaa mo,
moo ḍel dəm jee.

Long fii mo jir,
kə rak fii nə mo jir,
mo nloom.

Baa wii kuḍi
yii kat
mo di zak kas.>>

¹⁵ Nennwer de mo seet kə mbii desə mo, de mo kat long pə war di, mo
ndar jong-jong, kə kəərmuut fes yaa mo, mbə shwaa jeel de war nkaa shwaa
nə mo nwal kə maap.

¹⁶ Har mo nfwo ruruu nənee,
<<Jeel fii, jeel fii, wii yil dədes,
gyet yam, be wii yii jwal a lee mulki di rəret mo
ḍetap piyaa mo, kə ḍetap naat juwal mo.
Di mo mələp shi zinariya,

kə shi nghək dəkərəm
 dī mo,
 kə lilliu.

17 nDəən awa mǝndong bejee,
 bə long fii dedes sə mo dee a debuu!>

Jir nentung tii am mo, kə gurum de moo ghər mo ntii nə mo, kə nen de moo kat mbii teer mo mo a ndəən baahar mo, das desə mo jir, mo ndar jong-jong, kə war.

18 Katdang mo nnaa d̥yeel mə caan war nə kàa, be mo nfwo or shibal nānee, <Baa mo cam kat mee yil dedes kaa yil sə kas.>

19 Mo kok yil le nkaa kàa mo mo, ashak kə wal, kə maap nānee,
 <<Jeel fii! Jeel fii, wii yil dedes,
 Gyet yam be nen
 de mo kə tii mo nkaa baahar,
 moo kat long a mbə long fii,
 mbe ndəən awa mǝndong,
 be wii dee
 a deləloom jee!>

20 Wii dengnaan, yi cin retnyit,
 mbə mbii de nə kat yil desə war.
 Wu cin retnyit, wun nen Naan mo,
 kə wun jeplep mo, kə nensatpwoo Naan mo,
 mbeede Naan wur candyeel nwar,
 mbee mbii de gyet war
 kəcin mo nwun.>>

Kyes mBabilon

21 Dangbe mee ngulep Naan dəbal, wur mang mee nghək dedes kaa fin d̥yees dək sə, wur vwet nə ndəən am baahar, kə wur sat nānee,
 <<Mo m̥bwet Babilon yil dedes
 sə a shibal aasə zak,
 baa mo nkudī
 kə naa war de zak kas.

22 Baa mo mbaa kələng wal kə ndeng-ndeng, kə doo nenkook mo,
 kə wal mbel, kə wal nfeer mo ndəən wii Babilon kas.
 Baa mo nwaa kat mee ngucin dək shi sar,
 mə koo a kaan dək d̥edangyi ndəən wa kas.
 Baa mo waa baa kələng
 wal nfin d̥yees
 d̥akmo ndəən wii kas.

23 Baa mee wus ngyem nwaa baa bangpee dī ndəən wii kas.
 Baa mo waa baa kələng mee doo məshpwoo kə matpoo ndəən wii kas.
 Gyet yam, be nennwer fii nə mo, a nen d̥ənan-nan mə yil nə mo.
 Gyet a shi mulgut mə soot fii,
 be yii le gurum de mo ndəən yil nə mo jir,
 mo taa mer ar dī buu.

24 Gyet a ndəən Babilon,
 be mo kat toom
 nensatpwoo Naan mo,
 kə toom mə nen Naan mo, kə toom mə gurum
 de gyet mo saa mo jir ndəən b̥əm-yil nə.>>

19

kwoop Naan Be Pal mBabilon

¹ Abwoon dese, be nghan kələŋg mee doo de nā kaa doo dedes, mə gurum mo dedes sə ndəən dengnaan. Doo nā mo sat nənee,

<< kwoop Naan!

Mbeede bam, kə ram,

kə iiko mo a mə Daa Naan fun.

² Mbeede candyeel wur

nə azeen, kə nə a ndəret.

Wur kə candyeel dəbish, mmat ngaa sə.

De gyet war təkook yil nə shi ngaa war sə.

Wur baa kwat war,

nciit kə toom kə kərem

wur de gyet war twe mo.>>

³ Kəzak, mo waa baa fwo or shibal nənee,

<< kwoop Naan!

Dyeel de mo caan war

nə nkāa deng ngaa-ngaa.>>

⁴ Nennan de laarvəl baafeer sə mo, kə mbii defeer de mo kə seen sə mo, mo kurum nyil, kə mo seyil de nNaan, de wur tong a peetong mə mulki. Mo seyil nwur, mo sat nənee, <<Nə aa sə! Kwoop Naan!>>

⁵ Dangbe mee doo ji put de ndəən peetong mə mulki nə nənee,

<<Kwoop Naan fun,

wun kərem wur mo,

wun de wuu kər wur,

nen dedyeen mo, kə nen denan mo jir.>>

⁶ Dangbe wen kələng mee mbii kaa doo kə gurum mo des sə, nə nciit kə wal kə am dēdes, de nii sham ndang, kə nə wal kaa nluu de nii pet sə. Doo nə mo sat nənee,

<<Kwoop Naan!

Mbeede Daa Naan fun dəbal jir,

wur se mulki.

⁷ Wu yit kə mə cin retnyit shi pətuup dəbang,

wu yit kə mə shin dedes nwur.

Mbeede pee nə wul, de Laatəm kə Naan wur ncindyik.

Matpoo nə war kə dak seet mbə dyik nə.

⁸ Mo shin lée dəpiyaa peng-peng mo nwar,

mbekə war lep di.>>

(Lée dəpiyaa peng-peng nə mo,

moo kām a dak deret de nen Naan de pang mo kə ten cin.)

⁹ Dangbe ngulep Naan wur sat nghan nənee, <<A ran desə. Deret nkaa nen de mo pərep mo mbə se serəbet mə Laatəm nə.>>

Ngulep Naan wur waa baa sat nghan nənee, <<Dese nə a pwoo Naan azeen-nzeen.>>

¹⁰ Wen saam nyil ntoom wur, mbəkə nghan seyil di nwur, mbə wur sat nghan nənee, <<Taji a cin mənə kas, nghan a kərem Naan kaa waa sə, <<kə koor dyemnəən fun de mo lap langteng mə Jesu sə. A seyil a nNaan.

Pwoo de Jesu wur woo nə, a nə a kaa riin nensatpwoo Naan mo.>>

*Jeplek De a Dengnaan
Mo Se Koorong nKaa
Luwa Yil Nə*

¹¹ Wen naa Dengnaan a wuwang, be mee baring depiyaa de nii dar a kyen fen, de sam ka gwar de wur lang baring depiyaa na a Ngwe de ndare, ka Nguzeen. Wur candyeel a ndaen ar de ndare, ka cin lek zak.

¹² Yit wur mo a kaa aawus sa, ka wur ka mbiikaa ma mulki mo des nkaa kaa wur zak. Wur ka mee sam de na a raran nkaa shin, de baa mee gurum mak man na kas, see a wur shikaa wur bejee dak.

¹³ Wur lep lee de sabaen de mo ka lep ndaen toom, ka sam wur na a Pwooo Naan.

¹⁴ Nenlek de mo ndaen dengnaan, moo mwaan ndang wur nkaa baring depiyaa-piyaa mo, ka mo tap lep a lee liliin depiyaa ka debang.

¹⁵ Mee kwai desese ji put mpwooo wur. A shi kwai desae be wur nsaa gurum de mo nyil na mo shin-shin, <<Wur nse mulki nkaa mo a shi dul shool.>> Wur ntareng am anab na a peetareng anab de na a ma tuup Naan debal met jir.

¹⁶ Nkaa nlar wur, ka nkaa cii wur, be sam de na sat nane, <<MISHKOOM MƏ MISHKOOM MO, DAA MƏ DAA MO.>>

¹⁷ Be nghan naa mee ngulep Naan wur dar nkaa puus, wur parep nyer de moo yool ncaap shi doo dedes, nane, <<Wu ji, wu kaat ashak jir, mbə mteer dedes mə Naan.

¹⁸ Mbekə wuu se luwa mishkoom mo di, ka luwa denan-nan ma nenlek mo, ka luwa nen denan-nan mo, ka luwa ma baring mo, ka ma nenlang baring na mo, ka luwa gurum mo jir, ma jeplu mo, ka ma karem mo, dedyeen, ka denan.>>

¹⁹ Wen naa luwayil sa, ka mishkoom ma yil na mo, ka nenlek mo mo, mo kuur ashak, mbekə mo cin lek di ka ngulang baring depiyaa sa, ka nenlek wur mo.

²⁰ Mbə mo yaa luwayil na ashak ka ngusatpwooo Naan ma dung sa, de gyet wur cin mbii aapwoo, ka mbiinaaman mo a pee ma luwayil na. A shi mbii aapwoo desae mo, be gyet wur num nen de mo lap mbiinaaman ma luwayil na, ka gyet mo seyil muriin wur zak. Mo vwet mo weet mmeen ndaen aawus de nii lap a shi fwat ma bintaka.

²¹ Mo twe koor na mo shi kwai de na ji put pwooo ka ngulang baring depiyaa sa. Nyer mo jir, mo se luwa na, mbə na mak mo.

20

Bit nGal Məndong

¹ Dangbe Wen naa mee ngulep Naan ka sham put ndaen dengnaan, wur ka biwangpee ma wang tuun dejurum, de baa nii peedar kas sa, ka wur ka mee tazek dedes nsar wur.

² Wur yaa nwòo sa, nwòo de pagyet na di yam-yam sa. A nwòo na wur a ngujwan, ko shetan, Ngulep Naan wur bwot ngujwaan mbə bit ngal məndong.

³ Ngulep Naan na vwet nwòo na sham ndaen tuun de baa nii peedar kas sa. Abwoon mənə, be wur shoot pwooo tuun na, ka wur lus na, mbekə taji ngujwaan wur katpee mbə gwam gurum de ndaen yil na mo di zak kas, see abwoon bit ngal məndong akudang. Abwoon mənə, be mo mbwet ngujwaan na, mbə reppee lee dak.

⁴ Dangbe wen naa mbii tong ma mulki mo, ka zak, nen de mo ka tong nkaa mbiitong mulki mo, moo shin bal mo ba tok dyeel. Wen naa seen nen de gyet mo saa kaa mo, mbəde gyet mo shin camkat mbə Jesu, ka mbə pwooo Naan. Baa gyet moo seyil luwayil na koo ma riin wur kas, ka baa gyet mo lap mbiinaaman ma luwayil na nkaa pəkyeen mo mo, koo nkaa sar mo mo

kas. Mo baa shin seen mo, mbe mo se mulki ashak kə Kristi mbə bit dubu mändong.

⁵ Koor nen də mumurap nə mo nkat seen kas, see mbwoon bit mo ngal mändong akudang. A desə nə a yool a pee muut de nshee.

⁶ Dəret kə dəbang a nen de mo mak yool a peemúut dīnshee diisi nə. Baa muut devəl mak katbal nkaa mo kas, mbə mo nde a pris mə Naan mo, kə mə Kristi, mbə mo nse mulki ashak kə wur mbə bit mo ngal mändong.

Can Dyeel nShetan

⁷ Abwoon de bit ngal mändong nə mo del, be mo nfwen shetan ndəən lushoot de mo bwoot wur də.

⁸ Be ngujwaan wur nput dām mbəkə wur gwam gurum de mo ndəən yil nə mo də, ndəən kwang defeer mə yil nə. Yil diisi nə mo a Gok, kə Magok, wur cak mo le ashak mbə lek. Duu mo nə dee a kaa dyes mpwoo am baahar sə.

⁹ Mo mpəər nkaa yil nə jir, mbə mo ndəm neer mpeedə nen Naan moo kuur də, kə yil de wur wal nnə. Dangbə wus ntong a dengnaan sham se mo.

¹⁰ Dangbə ngujwaan de gyet wur gwam mo, mo nvwet wur ndəən aawus de nii lap a shi fwat mə bindəga, nbeede luwayil nə kə ngusatpwoo Naan mə dung sə mo. Mo nshwaajeel a peemənə mpār kə puus, mbə ngaa-ngaa.

Tokdyeel nen de mo kə murep

¹¹ Dangbə wen naa mee peetong mə mulki dedes a piyaa, gwar de wur tong nkaa peetong mə mulki diisi nə, be yil kə dengnaan mo loom ciir nyit wur, baa mee peedi bə kas.

¹² Wen naa nen mumuut, denan, kə dedyeen mo kə dar toom mulki wur, bə bəət-haal mo wang. Bə bəət-haal pwoo wang de nə a Bəət-haal mə seen. Mo ntokdyeel nen mumuut nə mo nkaa mbii di moo cin kaade mo kə ran dīn bəət haal nə mo sə. Mo ran mo nkaa dak de gyet nen mumuut nə mo kə cin be mo kutdi mmeen.

¹³ Bahar war shwat nen mumuut de mo ndəən war, kə muut mə peemúut mo shwat nen mumuut de mo ndəən mo, koo a ngwe dedang ye, mo tokdyeel mo nciit-nciit kə mbii de moo kə ten cin.

¹⁴ Mbə mo vwet muut kə peemúut ndəən aawus. Aawus desə nə a peemúut devəl mmənə.

¹⁵ Jir ngwede baa sām wur nə a rəran ndəən bəəthaal mə seen kas, be mo kə vwet gwar mənə ndəən aawus ne.

21

Dengnaan depwoo kə yil depwoo

¹ Wen naa dengnaan depwoo kə bəm-yil depwoo, mbəde dengnaan dīnshee, kə bəm-yil dīnshee nə, mo kuđi kas, kə baa mee baahar kuđi kas.

² Wen naa yil dəbang, Jerusalem depwoo, nə sham put ndəən dengnaan pee Naan də. Mo tap dak war a kaa matpoo de war lep lee rəret mbə kaat kə mish war sə.

³ Dangbə nghan kələng mee doo put a peetong mə mulki nə, nə sat nānee, <<Wu naa! Peetong Naan nə ashak kə gurum mo, wur ntong ashak kə mo. Mo mbə dee a nen wur mo, kə Naan wur shikaa fən ntong ashak kə mo, nwur ndee a Naan mo zak.

⁴ Wur mbə mpwes koo a yitmwaan dedangyi ndəən yit mo mo. Baa mee muut koo maap, koo wal, koo shwal kuđi kas, mbəde mbə deyam mo kə del seet.>>

⁵ Wur de də wur kə tong nkaa peetong mə mulki nə wur sat nənee, <<Wen nkaa dək koo meye, a depwoo.>> Dangbe wur sat nənee, <<A ran mbii desə, mbəde mo mak kə gurum shinzeen, kə mo azeen zak.>>

⁶ Wur sat nghan nənee, <<Nə kə chin. A an a Alfa nə kə Omega, dinshee nə, kə kyes nə. Ngwe de am tu wur, an bə shin am nwur nzuu, ndəən tubut mə am seen sə.

⁷ Nen də mo se koorong, bə mo nse kop mbii desə mo jir. An ndee a Naan mo, kə mo dee a jepfen mo.

⁸ Mbə nenkərmut mo, kə nencii cinzeen mo, kə nendebish mo, kə nentukāa mo, kə nenngaa mo, kə soot mo, kə nenseyil nkum mo, kə nencin dūng mo, mo nfwo mo ndəən aawus de nii lap wus a shi fwat mə bintəka. Dese nə a muut devəl mməne.>>

Jerusalem depwoo ne, Matpoo nLaatəm nə

⁹ Memee mbut nenlepnaan de pwoovəl sə mo, de mo kə daa mo pwoovəl, gam kə jeel de pwoovəl mə kyes nə sə mo, jì sat nghan nənee, <<A jì, kə nghan kām matpoo nə dī nghan, də war a mat nlaatəm nə.>>

¹⁰ Bə wur mang an seet kə nə dəən Riin shin kaa adəng zuul dades dāng wurang, kə wur kam pee yil dəbang nghan. Jerusalem nə tong adeng sham put pə Naan dī.

¹¹ Nə bangpee shi ram nNaan, kə bangpee nə a kaa mə jwak dekərəm mo sə, kaa bangpee mə jasper sə. Nə bangpee kyel-kyel!

¹² Nə kə mee kok dades, dewurang, de nə kə polu mo kaapaat baavəl. Nenlepnaan mo kaapaat baavəl, moo dar mpolu desə mo, Mo ran səm soon dekaapaat baavəl mə nen Izrel mo nkaa polu dekaapaat baavəl desə nə mo.

¹³ Də polu mo kun nsar puus kaa, polu mo kun nkwan ndeel, polu mo kun nkwan ngyeen, kə mo kun nə sarpuus sham.

¹⁴ Kok mə yil nə kə kuk mo kaapaat baavəl. Mo ran səm jeplep də kaapaat baavəl Laatəm nə mo nkaa mo.

¹⁵ Ngulepnaan de wur leshap kə nghan, wur kə mbiikām pee, de mo dək nə a shi zinariya, mbəkə wur kām yil nə də, kə polu nə mo, kə kok nə mo.

¹⁶ Shwəl nyil nə kə kaam nə, mo a nciit-nciit. Ngulepnaan nə wur kam yil nə, bə wur kat nə wul meel ngal kaapaat ndəən səben nyil nə, kə kaam nə, kə wurang nə nciit-nciit.

¹⁷ Ngulepnaan nə wur waa kām kaam kok nə, bə nə a shii kambil məndong kə laarfeer baafeer ntoon kə nəər nə.

¹⁸ Mo dək kok nyil nə a shi jasper, kə yil nə a shi zinariya kəding-ding, nə mələp kaa mbiinaarin.

¹⁹ Mo dək jwat nkuk kok mə yil nə mo shi nghək doret.

Modak kuk dinshee nə a shi jasper,

devəl nə a shi safiya,

dekun nə a shi aget,

defeer nə a shi emiral,

²⁰ Depaat nə a shi Onis,

depeemee nə a shi rubi,

Depwoovəl nə a shi krisolait,

depwookun nə a shi beril,

Depwoofeer nə a shi topas,

dekaapaat nə a shi tokwes,

dekaapaat baaməndong nə a shi jasinf,

dekaapaat baavəl nə a shi ametis.

²¹ Mo ðak koo a pwoolu ðeðangyi ðekaapaat baavəl sə mo shi mee nghəkðeret ðe moo pet nə a peyal. Koo a pwoolu ðeðang ye, be nə mang peyal mändong. Ar ðeðes ðə nə nyilkaam nə mo mo ðak a shi zinariya kəðəng-ðəng kaa binaariin sə.

²² Baa wen naa mee Lu Naan ðeðes ðe ndəən yil nə kas, mbəðe Daa Naan ðeðal met jir, kə Laatəm nə, a mo a Lu Naan ðeðes.

²³ Baa yil nii rəbet puus, koo tar mbə kəñə ðəng nə ði kas, mbəðe ðeðes Naan nii ðəng yil nə jir, kə Laatəm wur a ngyam yil ne.

²⁴ Bə song yil nə mo mwaa a ndəən peeðang nə, kə mishkoom mə Bəm-yil nə mo, mo nji kə ðeðes mo mo ndəən nə.

²⁵ Baa mo cam shoot polu nə mo koo yit mändong kas, mbəðe baa mee paar nden ði kas.

²⁶ Bə yil nə mo bə ji kə ram, kə Long mo mo, ndəən nə jir.

²⁷ Baa mee mbii ðerap mmak ðel ðe ndəən yil nə kas. Koo ngwe ðe wur cin mbəðe mə nashweep, koo gwampee, be baa mo cam ðel ndəən yil nə kas, mbe see a nen ðe səm mo mo a rəran ndəən bəəthaal mə seen Laatəm beje ðak.

22

Geen de Nə a Mə Seen

¹ Dangbe ngulep Naan wur kām mee geen nghan, ðe nə a mə am mə seen. Am nə ðəng yet-yet. Am nə put a peetong mə mulki Naan, kə mə Laatəm ne.

² Am ðesə nə sham a nnaar ar ðeðes mə yil nə. Təng mə seen nii ðar mpwoo geen nə koo nkwan ðeðang ye. Nii lāa-lāa mo kaapaat baavəl, koo tar ðeðangyi mə laatəng mo. Kom təng ðəsə nə a mbə baar gurun ði mə yil nə mo jir, shinə-shinə.

³ Baa mee mbii ðebish mmak ðel ndəən yil nə zak kas. Peetong mə mulki Naan kə Laatəm, mo ntong ndəən yil nə, kə kərem wur mo nseyil nwur.

⁴ Mo nnaa yit Naan, moo nnaa səm wur nkaa pəkyeen mo mo.

⁵ Baa mee par kuði zak kas. Baa mo nwaa kuði kə cin ðak kə peeðang mə ngyam zak kas, koo mə puus kas, mbəðe Daa Naan wur nshin peeðang mo, kə mo nse mulki mbe ngaa-ngaa.

Ji nJesu

⁶ Ngulepnaan wur sat nghan nənee, <<Pwoo ðesə nə mo mak ðe gurun nshinzeen mo, Kə mo azeen zak. Daa Naan ðe wur cin Riin wur nensatpwoo wur mo, wur lep ngulep wur, mbəkə ngulep nə wur kām ðin nkərem wur mo, mbii ðe a ting mo ncin akyeen kəlak.>>

⁷ <<Jesu sat nə nee, Wu naa, nghan kə ji kəlak-kəlak! Deret nkat ngwe ðe wur tap pwoo ðə nen satpwoo nan mo ran ndəən ngarvit ðesə.>>

⁸ A nghan Joon, a an a ngwede nkələng, ðəng nnaa mbii ðesə mo, kaəðe nghan kələng ðəng nghan naa mo, bə nghan taa nyil shii ngulepnaan nə kə nghan seyil ðe wur ðə kə kām mbii ðesə nə mo nghan.

⁹ Mbe wur sat nghan nənee, <Taji a seyil nghan kas, nnə wuðin a kərem kaa nghan sə, kə ðyemnəən fun nensatpwoo Naan mo, kə jir nen ðe moo tap kə pwoo ðerəran ndəən bəəthaal ðesə nə. Wu seyil a nNaan!>

¹⁰ Ngulep nə wur sat nghan nənee, <<Pwoo Naan ðe mo ndəən bəəthaal ðesə, taji a paa mo kas, mbəðe pee nə wul, mbəkə mbii ðesə nə mo cin ði.

¹¹ Wu yit kə ngucin mbii ðebish mo, be wur sekyeen kə cin nə. Wu yit kə ngucin mbii ðerap mo, be wur sekyeen kə chin mo. Ngucin mbii ðin ndəe

mo, wu yit kə wur sekyeen kə cin đin ndəre wur. Ngwe đe wur a đebang be wur sekyeen đe a đebang.>>

¹² <<Wu naa, nghan pə jì kələk-kələk ashak kə kwat fən. Wen shin nə nkòo a weye, nciit-nciit kə mbii đe gurum kə ten cin mo.

¹³ Wen a Alfa kə Omega, đe a nghan a Tələng kə mbii mo, kə đe mbwoon kə mo, nghan a Dinshee kə Kyes kə mbii mo jir zak.

¹⁴ Nen đe mo vwang lée mo mo bang-bang, be mo nkat đeret, mbəđe a mo nkat iiko mbə se laatəng đə mə seen nə, kə mo ndel mpolu nə mo, mbə đel ndəən yil ne.

¹⁵ Mbwoon yil nə, be as mo đì, kə soot mo, kə nenngaa mo, kə nentukaa mo, kə nenseyil nkum mo, kə jir nen đe mo rəbet cin đung mo.

¹⁶ A nghan a Jesu kən lep ngulep fən, mbəkə wur shin langteng desə mo nwaa, mbə Ekəlsya mo. A nghan a cirem kə dang Devit, kə a nghan a Tar mangbit, đe nii bangpee sə.>>

¹⁷ Riin nə kə matpoo nə, mo sat nənee, <<A jì!>> Wu yit kə koo a weye, đe wur kələngpee, be wur sat nənee, <<A jì.>> Wu yit kə koo a weye đe neen am tu wur, mbə am mə seen, be wu yit kə wur jì, mbəkə wur lap am mə seen nə shwaa đe shi zuum.

¹⁸ Wen Joon pə dul kom kòo a weye shibal nee koo a weyii đe wur kələng pwoo đe mo ran ndəən ngarvit desə, đe mo put pee Riin Naan đì. Katđang mee gurum le mee pwoo nkaa đe mo kə ten ran ndəən ngarvit desə nə, be Naan wur le kwat pwoo ngwar mənə a shi jeel đe mo kə ten ran ndəən ngarvit desə.

¹⁹ Katđang mee ngwe mang mee mbii baa kə nə ndəən pwoo đe mo a rəran, đe mo put a pee Riin Naan ndəən ngarvit desə, be Naan mbə mang pak pwoo məwur ndəən təng mə seen kə ndəən Yil Đebang, kaadə mo kə sat ndəən ngarvit desə.

²⁰ Gwar đe wu shin camkat mbə mbii desə nə mo jir, wur sat nənee, <<Ii, nghan pə jì kələk-kələk. Nə akəsə. A jì, Daa Jesu.>>

²¹ Đeret Daa Jesu tong ashak kə wun jir. Naasə.